

8th INTERNATIONAL SYMPOSIUM on SOCIAL STUDIES EDUCATION

Social Studies Education:
From Theory to Practice

ABSTRACTS

7-9 November 2019, Ankara University

Abstracts are uploaded to the system by the researchers and the researchers are responsible for their contents.

ISSSE 2019 Organizing Committee

ORGANIZING COMMITTEE

SYMPOSIUM CHAIRPERSONS

Prof. Fatma BIKMAZ

*Ankara University Faculty of Educational
Sciences Dean*

Prof. Ahmet DOĞANAY

*Association of Social Studies Educators
Association Chair*

COMMITTEE CHAIRPERSON

Prof. Gürcan GÜRGEN

Ankara University

COMMITTEE

Prof. İsmail GÜVEN

Ankara University

Assoc. Prof. Yasemin ESEN

Ankara University

Assoc. Prof. Erdoğan KAYA

Anadolu University

Assoc. Prof. Onur ÇALIŞKAN

Ankara University

Assoc. Prof. Canay DEMİRHAN İŞCAN

Ankara University

Assoc. Prof. E. Özlem YİĞİT

Bolu Abant İzzet Baysal University

Asst. Prof. Ayşegül BAYRAKTAR

Ankara University

Asst. Prof. Serkan KELEŞOĞLU

Ankara University

Asst. Prof. Dilek DOĞAN

Ankara University

Res. Assist. Dr. Ahmet KAYSILI

Ankara University

Res. Assist. Serdar MALKOÇ

Ankara University

Res. Assist. Tolgahan AYANTAŞ

Ankara University

Res. Assist. Fulya SOĞUKSU ŞAHİN

Ankara University

Lecturer Ayhan ARSLAN

Ankara University

SCIENTIFIC COMMITTEE

İsmail Hakan AKGÜN	Asst. Prof.	Adıyaman Üniversitesi
Hakkı YAZICI	Prof.	Afyon Kocatepe Üniversitesi
M. Kürşat KOCA	Asst. Prof.	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Suat POLAT	Asst. Prof.	Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi
Hilmi DEMİRKAYA	Prof.	Akdeniz Üniversitesi
Nadire Emel AKHAN	Assoc. Prof	Akdeniz Üniversitesi
Tahsin YILDIRM	Asst. Prof.	Aksaray Üniversitesi
Kenan ARIBAŞ	Prof.	Aksaray Üniversitesi
Hatice GEDİK	Asst. Prof.	Aksaray Üniversitesi
Funda VARNACI UZUN	Asst. Prof.	Aksaray Üniversitesi
Fatma GÜLTEKİN	Asst. Prof.	Aksaray Üniversitesi
Refik TURAN	Asst. Prof.	Aksaray Üniversitesi
Serpil DEMİREZEN	Asst. Prof.	Aksaray Üniversitesi
Erdal YILDIRIM	Asst. Prof.	Aksaray Üniversitesi
Mehmet AK	Assoc. Prof	Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi
Alpay AKSİN	Asst. Prof.	Amasya Üniversitesi
Handan DEVECİ	Prof	Anadolu Üniversitesi
Nazlı GÖKÇE	Prof.	Anadolu Üniversitesi
Arife Figen ERSOY	Assoc. Prof	Anadolu Üniversitesi
Erdoğan KAYA	Assoc. Prof	Anadolu Üniversitesi
Tuba ÇENGELCİ KÖSE	Assoc. Prof	Anadolu Üniversitesi
Elvan GÜNEL	Asst. Prof.	Anadolu Üniversitesi
Hıdır KARADUMAN	Asst. Prof.	Anadolu Üniversitesi
Ahmet KAYSILI	Res. Assist. Dr.	Ankara Üniversitesi
Ayşe OKVURAN	Assoc. Prof	Ankara Üniversitesi
Cevriye ERGÜL	Assoc. Prof	Ankara Üniversitesi
Nevzat Samet BAYKAL	Res. Assist. Dr.	Ankara Üniversitesi
Onur ÇALIŞKAN	Asst. Prof.	Ankara Üniversitesi
Yasemin ESEN	Assoc. Prof	Ankara Üniversitesi
Zeki ÖZEN	Res. Assist. Dr.	Ankara Üniversitesi
Ahmet ALTINTAŞ	Asst. Prof.	Artvin Çoruh Üniversitesi
Ali İLHAN	Asst. Prof.	Artvin Çoruh Üniversitesi
Cihan KARA	Asst. Prof.	Artvin Çoruh Üniversitesi
Özlem ULU KALIN	Assoc. Prof	Artvin Çoruh Üniversitesi
Ali Sinan BİLGİLİ	Prof.	Atatürk Üniversitesi
Osman SAMANCI	Prof.	Atatürk Üniversitesi
Ufuk ŞİMŞEK	Assoc. Prof	Atatürk Üniversitesi
Zekeriya AKKUŞ	Assoc. Prof	Atatürk Üniversitesi
Esra MİNDİVANLI AKDOĞAN	Asst. Prof.	Atatürk Üniversitesi
Selçuk ILGAZ	Asst. Prof.	Atatürk Üniversitesi
Elif ALADAĞ	Assoc. Prof	Adnan Menderes Üniversitesi
Mavi AKKAYA YILMAZ	Asst. Prof.	Adnan Menderes Üniversitesi
Mustafa AKKAYA	Asst. Prof.	Adnan Menderes Üniversitesi
Müslime GÜNEŞ	Asst. Prof.	Adnan Menderes Üniversitesi

Kamile GÜLÜM	Prof.	Balıkesir Üniversitesi
Alaattin KIZILÇAOĞLU	Prof.	Balıkesir Üniversitesi
Hakan ÖNAL	Asst. Prof.	Balıkesir Üniversitesi
Fatma ÜNAL	Assoc. Prof.	Bartın Üniversitesi
Harun ER	Asst. Prof.	Bartın Üniversitesi
Ayşegül TURAL	Asst. Prof.	Bartın Üniversitesi
Davut GÜREL	Asst. Prof.	Bartın Üniversitesi
Meliha KÖSE	Asst. Prof.	Bartın Üniversitesi
Memet KUZZEY	Asst. Prof.	Bayburt Üniversitesi
Sevda Yılmaz	Asst. Prof.	Bayburt Üniversitesi
Yavuz Değirmenci	Asst. Prof.	Bayburt Üniversitesi
Zeynep TAŞYÜREK	Asst. Prof.	Bayburt Üniversitesi
Cemal AVCI	Prof.	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Emine Özlem YİĞİT	Assoc. Prof.	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Adnan ALTUN	Assoc. Prof.	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Fahri KILIÇ	Asst. Prof.	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Hatice MEMİŞOĞLU	Asst. Prof.	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Oğuz KANTÜRER	Asst. Prof.	Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Muammer DEMİREL	Prof.	Bursa Uludağ Üniversitesi
Seçil ŞENYURT	Prof.	Bursa Uludağ Üniversitesi
Erkan ŞENŞEKERCİ	Asst. Prof.	Bursa Uludağ Üniversitesi
Selma GÜLEÇ	Asst. Prof.	Bursa Uludağ Üniversitesi
Neval AKÇA BERK	Asst. Prof.	Çukurova Üniversitesi
Ali ALTIKULAÇ	Asst. Prof.	Çukurova Üniversitesi
Aslı AVCI AKÇALI	Assoc. Prof.	Dokuz Eylül Üniversitesi
Banu ÇULHA ÖZBAŞ	Assoc. Prof.	Dokuz Eylül Üniversitesi
Mustafa ÖZTÜRK	Assoc. Prof.	Erciyes Üniversitesi
İhsan ÜNLÜ	Asst. Prof.	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Sena COŞĞUN KANDAL	Asst. Prof.	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Alpaslan AY	Asst. Prof.	Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi
Eyüp ARTVİNLİ	Prof.	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İsmail ACUN	Assoc. Prof.	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
Ümmühan ÖNER	Asst. Prof.	Fırat Üniversitesi
Biröl BULUT	Asst. Prof.	Fırat Üniversitesi
Cengiz DÖNMEZ	Prof.	Gazi Üniversitesi
Mehmet Ali ÇAKMAK	Prof.	Gazi Üniversitesi
Turhan ÇETİN	Prof.	Gazi Üniversitesi
Ufuk KARAKUŞ	Assoc. Prof.	Gazi Üniversitesi
Bülent AKSOY	Assoc. Prof.	Gazi Üniversitesi
Bülent AKBABA	Assoc. Prof.	Gazi Üniversitesi
Cemil Cahit YEŞİLBURSA	Assoc. Prof.	Gazi Üniversitesi
Ercenk HAMARAT	Assoc. Prof.	Gazi Üniversitesi
Bahadır KILCAN	Asst. Prof.	Gazi Üniversitesi
Özkan AKMAN	Asst. Prof.	Gaziantep Üniversitesi
Ramazın SEVER	Prof.	Giresun Üniversitesi
Yavuz TOPKAYA	Asst. Prof.	Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi

Erol KOÇOĞLU	Asst. Prof.	İnönü Üniversitesi
Ahmet ŞİMŞEK	Prof.	İstanbul Üniversitesi
Mehmet AÇIKALIN	Prof.	İstanbul Üniversitesi
Halil İbrahim SAĞLAM	Prof.	İstanbul Medeniyet Üniversitesi
Cengiz ÖZMEN	Assoc. Prof	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
İlhan İLTER	Assoc. Prof	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi
Yavuz AKBAŞ	Assoc. Prof	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Ebru GENÇTÜRK	Assoc. Prof	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Mehmet AKPINAR	Asst. Prof.	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Kerem ÇOLAK	Asst. Prof.	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Ebru DEMİRCİOĞLU	Asst. Prof.	Karadeniz Teknik Üniversitesi
Bilgin Ünal İBRET	Prof.	Kastamonu Üniversitesi
Selahattin KAYMAKCI	Assoc. Prof	Kastamonu Üniversitesi
Kadir KARATEKİN	Assoc. Prof	Kastamonu Üniversitesi
Sibel OĞUZ HAÇAT	Asst. Prof.	Kastamonu Üniversitesi
Ersin TOPÇU	Asst. Prof.	Kastamonu Üniversitesi
Melike FAİZ	Asst. Prof.	Kastamonu Üniversitesi
Emine KARASU AVCI	Asst. Prof.	Kastamonu Üniversitesi
Deniz TONGA	Assoc. Prof	Kırıkkale Üniversitesi
Nilüfer KÖŞKER	Asst. Prof.	Kırıkkale Üniversitesi
Hakan DÜNDAR	Assoc. Prof	Kırıkkale Üniversitesi
Bayram TAY	Assoc. Prof	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Yurdal DİKMENLİ	Asst. Prof.	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Çağrı ÖZTÜRK DEMİRBAŞ	Assoc. Prof	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Zafer KUŞ	Assoc. Prof	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Tekin ÇELİKKAYA	Assoc. Prof	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Tercan YILDIRIM	Asst. Prof.	Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi
Alper YETKİNER	Asst. Prof.	Kilis 7 Aralık Üniversitesi
Döndü ÖZDEMİR ÖZDEN	Asst. Prof.	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Sibel IŞIK MERCAN	Asst. Prof.	Kütahya Dumlupınar Üniversitesi
Cemil ÖZTÜRK	Prof.	Marmara Üniversitesi
Yücel KABAPINAR	Prof.	Marmara Üniversitesi
Kaya YILMAZ	Prof.	Marmara Üniversitesi
Ali YILMAZ	Prof.	Marmara Üniversitesi
Zeliha Nurdan BAYSAL	Assoc. Prof	Marmara Üniversitesi
Gül TUNCEL	Asst. Prof.	Marmara Üniversitesi
Ahmet KATILMIŞ	Asst. Prof.	Marmara Üniversitesi
Kadir ULUSOY	Prof.	Mersin Üniversitesi
Hakan AKDAĞ	Assoc. Prof	Mersin Üniversitesi
Ayten KİRİŞ AVAROĞULLARI	Assoc. Prof	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Muhammet AVAROĞULLARI	Asst. Prof.	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Mustafa GİRGİN	Asst. Prof.	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Zafer TANGÜLÜ	Assoc. Prof.	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi
Ahmet Utku ÖZENSOY	Asst. Prof.	Muş Alparslan Üniversitesi
Cengiz TAŞKIRAN	Asst. Prof.	Muş Alparslan Üniversitesi
Şükrü BİLİCİ	Asst. Prof.	Muş Alparslan Üniversitesi

Ayça KARTAL	Asst. Prof.	Muş Alparslan Üniversitesi
Tuğba Cevriye ÖZKARAL	Asst. Prof.	Necmettin Erbakan Üniversitesi
İlker DERE	Asst. Prof.	Necmettin Erbakan Üniversitesi
Mehmet KÖÇER	Prof.	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Ali MEYDAN	Prof.	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Abdulkadir UZUNÖZ	Assoc. Prof.	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Vedat AKTEPE	Asst. Prof.	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Mustafa TAHİROĞLU	Asst. Prof.	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Barış ÇİFTÇİ	Asst. Prof.	Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
Kubilay YAZICI	Prof.	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Halil TOKCAN	Assoc. Prof.	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Elvan YALÇINKAYA	Assoc. Prof.	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Nihal BALOĞLU UĞURLU	Asst. Prof.	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Ebru AY	Asst. Prof.	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Salih USLU	Asst. Prof.	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Melek KÖRÜKCÜ	Asst. Prof.	Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
Alper KESTEN	Assoc. Prof.	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Necati TOMAL	Assoc. Prof.	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Murat Bayram YILAR	Asst. Prof.	Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Filiz ZAYİMOĞLU ÖZTÜRK	Assoc. Prof.	Ordu Üniversitesi
Talip ÖZTÜRK	Assoc. Prof.	Ordu Üniversitesi
Süleyman İNAN	Prof.	Pamukkale Üniversitesi
Yasin DOĞAN	Assoc. Prof.	Adıyaman Üniversitesi
Fisun BOZKURT	Asst. Prof.	Pamukkale Üniversitesi
Gülten YILDIRIM	Asst. Prof.	Pamukkale Üniversitesi
Yılmaz GEÇİT	Prof.	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Adem BELDAĞ	Asst. Prof.	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Ayşe SEYHAN	Asst. Prof.	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Muhammet Ahmet TOKDEMİR	Asst. Prof.	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Hüseyin ÇALIŞKAN	Assoc. Prof.	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Sevgi ÇOŞKUN KESKİN	Assoc. Prof.	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Yusuf KESKİN	Assoc. Prof.	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Hülya ÇELİK	Asst. Prof.	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Muzaffer ÇATAK	Asst. Prof.	Siirt Üniversitesi
Vural TÜNKLER	Asst. Prof.	Siirt Üniversitesi
Dursun DİLEK	Prof.	Sinop Üniversitesi
Hakan UŞAKLI	Assoc. Prof.	Sinop Üniversitesi
Erkan YEŞİLTAŞ	Assoc. Prof.	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Selçuk Beşir DEMİR	Asst. Prof.	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Hakan KOÇ	Assoc. Prof.	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
Taner ÇİFTÇİ	Asst. Prof.	Sivas Cumhuriyet Üniversitesi
İrem NAMLI ALTINTAŞ	Asst. Prof.	Süleyman Demirel Üniversitesi
Hüseyin MERTOL	Asst. Prof.	Süleyman Demirel Üniversitesi
Ömer Faruk SÖNMEZ	Assoc. Prof.	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Fadime SEÇGİN	Asst. Prof.	Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi
Gizem BENGİÇ ÇOLAK	Asst. Prof.	Trabzon Üniversitesi

Şahin DÜNDAR	Asst. Prof.	Trakya Üniversitesi
Adem SEZER	Prof.	Uşak Üniversitesi
Erkan DİNÇ	Prof.	Uşak Üniversitesi
Yusuf İNEL	Asst. Prof.	Uşak Üniversitesi
Kamil UYGUN	Asst. Prof.	Uşak Üniversitesi
Zihni MEREY	Assoc. Prof.	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Erhan GÖRMEZ	Asst. Prof.	Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi
Şahin ORUÇ	Assoc. Prof.	Yıldız Teknik Üniversitesi
Mustafa ŞEKER	Assoc. Prof.	Yıldız Teknik Üniversitesi
Genç Osman İLHAN	Asst. Prof.	Yıldız Teknik Üniversitesi
Ayşegül ÇELİK	Asst. Prof.	Yozgat Bozok Üniversitesi
Nazike KARAGÖZOĞLU	Asst. Prof.	Yozgat Bozok Üniversitesi
Besime Arzu GÜNGÖR AKINCI	Asst. Prof.	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
Canan TUNÇ ŞAHİN	Asst. Prof.	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
Oğuzhan KARADENİZ	Asst. Prof.	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi
Bariş KAYA	Asst. Prof.	Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

INTERNATIONAL PARTICIPANTS

KEYNOTE SPEAKERS

Assoc. Prof. Todd S. HAWLEY

Dr. Jin HEON-JUNG

COUNTRY

United States of America

South Korea

PANELLISTS

Prof. Andreas MATZARAKIS

Assoc. Prof. Dionysios GOUVIAS

Dr. Alina IFTIME

Dr. Berdi SARIYEV

Dr. Elmira UAIDULLAKYZY

Dr. Julia MARTINEZ GONZALES KARACAN

COUNTRY

Germany

Greece

Romania

Turkmenistan

Kazakhstan

Spain

WORKSHOP INSTRUCTORS

Prof. Andreas MATZARAKIS

Assoc. Prof. Todd S. HAWLEY

COUNTRY

Germany

United States of America

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA/ TURKEY

SBEB Sosyal Bilgiler
Eğitimcileri
Birliği Derneği

DAY	TIME			ROOM
DAY 1: NOVEMBER 7, 2019 THURSDAY	08:30	09:30	Registration	ATAUM
	09:30	10:00	Opening Speech Prof. Fatma BIKMAZ - Dean of Ankara University Educational Sciences Faculty Prof. Bayram TAY - Chair of Association of Social Studies Educators Unity - Kırşehir Ahi Evran University Prof. Erkan İBIŞ - Rector of Ankara University	
	10:00	10:15	Mini Concert Assoc. Prof. Salim SEVER Dr. Hepşen OKAN Dr. Gülşah SEVER Res. Assist. Yiğit KARABULUT	
	10:15	11:15	Keynote Speech Assoc. Prof. Todd S. HAWLEY (Kent State University - USA) Keynote Title: PURPOSE PRACTICE IN SOCIAL STUDIES TEACHING AND TEACHER EDUCATION	
	11:15	11:30	Coffee Break	
	11:30	12:30	Keynote Speech Dr. Jin HEON-JUNG (Institute of Korean Studies) Keynote Title: EDUCATION POLICIES FOR REFUGEE STUDENTS: THE CASE OF SOUTH KOREA	
	12:30	14:00	Lunch	
	14:00	15:30	Panel: THE FUTURE OF SOCIAL STUDIES EDUCATION Moderator: Prof. Fatma BIKMAZ - Ankara University Panellist: Assoc. Prof. Mustafa SEVER - Ankara University Panellist: Prof. Cemil ÖZTÜRK - Marmara University Panellist: Prof. Ahmet DOĞANAY - Çukurova University	ATAUM
	15:30	16:00	Coffee Break	EBF
	16:00	17:00	Parallel Sessions	
	17:30	19:00	Opening Cocktail (Folk Dance Performance - Folk Dance Group of Educational Sciences Faculty)	ATAUM

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA/ TURKEY

SBEB Sosyal Bilgiler
Eğitimcileri
Birliği Derneği

DAY	PARALLEL SESSION (16:00 - 17:00)					
	Room	HALL 1	HALL 2	HALL 3	HALL 4	HALL 5
DAY 1: NOVEMBER 7, 2019 THURSDAY	Moderator	Dr. Elif Meral	Dr. Gülten Yıldırım	Dr. Bayram TAY	Dr. Ebru Ay	Zafer Kuş
	Presentation-1	EXAMINATION OF TEACHER CANDIDATES' COMPETENCIES IN INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGIES: THE SAMPLE OF ONDOKUZ MAYIS UNIVERSITY Mücahit Aydoğmuş Yıldırım Karadağ	MAÂRİF SALNÂMELERİNE GÖRE HALEP İDADİSİNDE OKUTULAN DERSLERİN SOSYAL BİLGİLER DİŞİPLİNLERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI Büşra Elçiçeği Ali Yılmaz	İSTİKLAL MARŞI'NIN SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI'NDA YER ALAN DEĞERLER AÇISINDAN İNCELENMESİ Kübra Kandemir Elif Torun	OKULLARDA VE SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE DEĞERLER EĞİTİMİNE İLİŞKİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN GÖRÜŞLERİ Özkan Ginesar Ahmet Katılmış	2005 VE 2018 SOSYAL BİLGİLER DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARINDA TOPLUMSAL DEĞERLERİN YERİNİN İNCELENMESİ M. Talha Özalp Selahattin Kaymakçı Tuğba Turgut
	Presentation-2	TO BE A TEACHER OF SOCIAL SCIENCES COURSES IN SCIENCE AND ART CENTERS (CASE OF ANKARA PROVINCE) Gizem Uysalcan	TÜRKİYE VE AFGANİSTAN SOSYAL BİLGİLER DERS PROGRAMLARININ KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZİ Büşra Elçiçeği Cemil Öztürk Şafak Oğuz	YABANCI ÖĞRENCİLERİN VATANSEVERLİK DEĞERİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ Bilgin Ünal İbret Salim Özdemir	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE DUYGU VE DÜŞÜNCELERE SAYGI DEĞERİNİN ETKİNLİK TEMELLİ ÖĞRETİMİNİN ÖĞRENCİLERİN SAYGI EĞİLİMİNE ETKİSİ Zeynep Başçı Namlı Yasemin Altunsoy	HAYAT BİLGİSİ DERSİNDE AİLE Şükran Uçuş Güldalı
	Presentation-3	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ MEDYA OKURYAZARLIĞI KAVRAMINA YÖNELİK METAFORİK ALGILARI Hacer Dolanbay Yüksel Bülbül	ATATÜRKÇÜLÜK KONULARININ ÖĞRETİMİ: BİR EĞİLİM ARAŞTIRMASI Ayşe Paksoy Tercan Yıldırım	VALUES IN THE NATIONAL ANTHEM Bayram Tay Ahmet Nalçacı Seda Eskikambur	SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABINDA AHLAK EĞİTİMİ Kübra Bayer	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ İSRAF ALGISI Feride Ersoy
	Presentation-4	SÖZLEŞMELİ ÖĞRETMEN OLMAK: BİR METAFOR ÇALIŞMASI Yıldırım Karadağ Mücahit Aydoğmuş Alper Kesten	SOCIAL WORK AND PROTECTION OF STUDENTS FROM ADDICTION AND DANGEROUS PSYCHOTROPIC SUBSTANCES Yaser Snoubar		ÖĞRENCİLERİN GÖZÜNDEN ÖĞRETMENLERİN ETİK DİŞİ DAVRANIŞLARI Fezay Karakurt Ali Haydar Akarsu Ahmet Katılmış	

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA/ TURKEY

DAY	PARALLEL SESSIONS (16:00 - 17:00)				
DAY 1: NOVEMBER 7, 2019 THURSDAY	Room	HALL 6	HALL 7	HALL 8	HALL 9
	Moderator	Dr. Ömür Gündoğan Bayır	Dr. Ahmet Yurtseven	Dr. Kibar Aktın	Dr. Mehmet Akpınar
	Presentation-1	MEDIATION ROLE OF AWARENESS ABOUT POSTGRADUATE STUDY IN RELATIONSHIP BETWEEN ACADEMIC ACHIEVEMENT AND POSTGRADUATE CAREER INTENTIONS İlhan İlter	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN TARİH KONULARININ ÖĞRETİMİNDE YEREL TARİHİN KULLANIMINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ (TRABZON İLİ ÖRNEĞİ) Mehmet Akpınar Gülbahar Özkaya	TARİHİ MEKÂNLARLA ÖĞRETİM DERS PLANININ SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE UYGULANMASI: ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ Cemil Cahit Yeşilbursa Filiz Arzu Yalın Esra Uçarkuş	DOĞA GEZİLERİNİN, KONUM ANALİZİ VE MEKÂNİ ALGILAMA BECERİLERİNE ETKİSİNE İLİŞKİN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRENCİLERİNİN GÖRÜŞLERİ Esen Durmuş Müşerref Kübra Kınacı
	Presentation-2	SINIF EĞİTİMİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ DEĞER TERCİH SIRALAMALARI Seher Yarar Kaptan Adem Beldağ	TARİHSEL EMPATİ ARACILIĞIYLA TARİHSEL BECERİLERİ DEĞERLENDİRME Nurbanu Çemç Sevgi Coşkun Keskin Yusuf Keskin	SOCIAL STUDIES TEACHING ORIENTATIONS OF PROSPECTIVE SOCIAL STUDIES TEACHERS Cemil Cahit Yeşilbursa Büket Şerefli	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN TABLO, GRAFİK VE DİYAGRAM ÇİZME VE YORUMLAMA BECERİSİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ Esen DURMUŞ Dilan Kuruyer
	Presentation-3	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMININ DEMOKRATİK DEĞERLER YÖNÜYLE İNCELENMESİ Mehmet Horuzoğlu	İSLAM'DA EĞİTİM-ÖĞRETİMİN İLK DÖNEMİ VE KÜTTABLAR Ahmet Yurtseven	TEACHING TRADE BOOKS AND HISTORY IN FIELD INSTRUCTION Yeliz Kale	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖÇ KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI Fezullah EZER Selda Aksüt
Presentation-4	Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri ve Matematik Öğretmelerinin Disiplinlerarası Öğretim Tasarımlarının Değerlendirilmesi Adem Beldağ Ahmet Tekbıyık Ayşegül Şeyihoğlu Kader Birinci Konur	2004'TEN 2019'A "THE SOCIAL STUDIES" DERGİSİNİN İÇERİK ANALİZİ Seher Hicret Liman Sevgi Coşkun Keskin	TEACHING CONTROVERSIAL ISSUES: ADDRESSING CHALLENGES AND CHANCES IN THE SOCIAL STUDIES CLASSROOMS Çiğdem Baki Pala Cemil Öztürk Seyfi Kenan	SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE KUŞ GÖZLEMİ Esra Fırat	

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA/ TURKEY

DAY	TIME						ROOM
DAY 2: NOVEMBER 8, 2019 FRIDAY	09:30	10:30	Parallel Sessions				EBF
	10:30	11:00	Coffee Break				
	11:00	12:30	Workshops				
	Rooms		HASAN ALİ YÜCEL	HALL 12	DRAMA CLASS	COMPUTER LAB	EBF
	Workshop Title		Transformative Social Studies Teaching and Learning	Çevre eğitiminde yeşil alanların kullanımı: Ankara Üniversitesi Cebeci Yerleşkesi Örneği	Yaratıcı Dramayla Sosyal Bilgiler Eğitimi Tersten Düşünmek	Sosyal Bilgiler Öğretiminde Blok Tabanlı Uygulama Geliştirme	
	Instructors		Assoc. Prof. Todd S. HAWLEY	Prof. Andreas MATZARAKİS Assoc. Prof. Onur ÇALIŞKAN	Dr. İhsan METİNNAM	Prof. Yasemin GÜLBAHAR GÜVEN Assoc. Prof. Filiz KALELİOĞLU	
	12:30	14:00	Lunch				
	14:00	15:30	Panel: Graduate Education in Social Studies Education Moderator: Prof. İsmail GÜVEN - Ankara University Panellist: Prof. Handan DEVECİ - Anadolu University Panellist: Prof. Yücel KABAPINAR - Marmara University Panellist: Prof. Kubilay YAZICI - Niğde Ömer Halis Demir University				ATAUM
	15:30	16:00	Coffee Break				EBF
	16:00	17:00	Parallel Sessions				
17:15	18:00	Association of Social Studies Educators Unity Information Meeting				Hasan Ali YÜCEL (EBF)	

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA/ TURKEY

DAY	PARALLEL SESSION (09:30 - 10:30)				
	Room	HALL 1	HALL 2	HALL 3	HALL 4
DAY 2: NOVEMBER 8, 2019 FRIDAY	Moderator	Dr. Gülten Yıldırım	Dr. Onur Çalışkan	Dr. Zeki Özen	Dr. Elmira Uaidullakzy
	Presentation-1	TÜRKİYE'DE KANIT TEMELLİ ÖĞRENME ALANINDA YAPILAN ARAŞTIRMALARDA BİR EĞİLİM ÇALIŞMASI Ümmü Gülsüm Torun Tercan Yıldırım	7. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN BİREYSEL FARKLILIKLARA İLİŞKİN ALGILARI Sevgi Coşkun Keskin Deniz Yüceer	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE MATERYAL KULLANIMI Mahmut Serkan Yerli Yakup Tuncer	IMPLEMENTATION OF THE NATIONAL IDEA "ETERNAL COUNTRY" IN THE UPGRADED EDUCATIONAL PROGRAM (IN CONDITIONS OF KAZAKHSTAN'S EDUCATION) Elmira Uaidullakzy Zhazira Zhumabayeva
	Presentation-2	TOPLUM VE ÜLKE İNCELEMELERİ DERSİ PROGRAM VE DERS KİTAPLARININ DOKÜMAN ANALİZİ Bülent Akbaba Damla Yıldırım	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDEKİ BAZI TARİHİ KAVRAMLARIN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARINDAKİ BİLİŞSEL ALGILARI Sevgi Coşkun Keskin Ayşegül Kırtel	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE SANAT EĞİTİMİ: SINIF ÖĞRETMENLERİ NE DÜŞÜNÜYOR? Aslı Gündoğan Nur Leman Balbağ Kübra Süner	PROGRAM AND REPRODUCES NEW KNOWLEDGE AND SKILLS CRITERIA ASSESSMENT İzmagambetova Raisa
	Presentation-3	STUDENT OPINIONS ON THE PROCESSING OF SOCIAL STUDIES COURSE WITH FLIPPED LEARNING MODEL Seda Samuk Ercenk Hamarat	İNKILAP TARİHİ DERS KİTAPLARINDAKİ TARİHİ KARAKTERLERİN NUTUK'TA YER ALMA DURUMLARININ İNCELENMESİ Kubilay Yazıcı Salih Uslu Mehmet Çetin Tuğçe Gamze İşçi	MIDDLE SCHOOL STUDENTS' PERCEPTIONS OF SOCIAL STUDIES Erkan Dinç Ahmet Duman	DEVLET BÜTÇE GELİRLERİ GÖSTERGELERİNİN KORELASYON-REGRESYON YÖNTEMİ İLE İSTATİSTİKSEL ANALİZİ Anara Bakhishli
	Presentation-4	SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE TEKNOLOJİ ENTEGRASYONU: SİSTEMATİK BİR LİTERATÜR TARAMASI Onur Gezer İlhami Sarıçam Uğur Budak	INVESTIGATION OF THE SECONDARY SCHOOL SOCIAL STUDIES IN THE CONTEXT OF FINANCIAL LITERACY Turhan Çetin Hüseyin Karaaslan	THE CONCEPT OF CRITICAL CITIZENSHIP IN SOCIAL STUDIES Ahmet Utku Özensoy	FRED NEWMANN'IN SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ HAKKINDA GÖRÜŞLERİ Tolgahan Ayantaş

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA/ TURKEY

SBEB Sosyal Bilgiler
Eğitimcileri
Birliği Derneği

DAY	PARALLEL SESSION (09:30 - 10:30)					
DAY 2: NOVEMBER 8, 2019 FRIDAY	Room	HALL 5	HALL 7	HALL 8	HALL 9	MUSTAFA NECATİ
	Moderator	Dr. Ebru Ay	Dr. Kibar Aktın	Dr. Nazike Karagözoğlu	Dr. Elif Meral	Dr. Ahmet Yurtseven
	Presentation-1	6.SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABINDA YER ALAN GENEL AĞ HABERLERİNİN DEĞER EĞİTİMİ KAZANIMLARI AÇISINDAN İNCELENMESİ Zafer Çakmak Süleyman Aslan Biol Bulut	SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİ ALANINDA TÜRKİYE VE AMERİKA BİRLEŞİK DEVLETLERİ'NDEKİ ARAŞTIRMA EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ Seda Önger Fitnat Gülgün	ÖĞRETMEN ADAYLARININ DOĞA EĞİTİMİNE VE EKOLOJİK AYAK İZİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ: NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ İlknur Toy Abdulkadir Uzunöz Ali Meydan Vedat Aktepe	CLASSIFICATION OF SOCIAL STUDIES CURRICULUM LEARNING OUTCOMES ACCORDING TO DOMAINS AND LEVELS: MODEL OF POSNER AND RUDNITSKY Ömür Gürdoğan Bayır Zeynep Kılıç Nur Leman Balbağ	DEĞİŞEN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI HAKKINDA AKADEMİSYEN GÖRÜŞLERİ Ümmü Gülsüm Torun Yasemin Mercimek
	Presentation-2	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL VATANDAŞLIĞA İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ Özge Metin Canan Çolak	FARKLI ÜLKELERDE ÖĞRETMENLİK YAPAN YÜKSEK LİSANS ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜREL ÇEŞİTLİLİĞE BAKIŞ AÇILARI VE SINIF İÇİ UYGULAMALARI Harun Serpil Seda Önger	SOSYAL BİLGİLER VE FEN BİLGİSİ ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVRESEL BİLGİ VE TUTUM DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ Esra Sarı Oğuz Kantürer	TEACHERS' VIEWS ON POLICY ISSUES IN THE SOCIAL STUDIES CURRICULUM Çağrı Demirtaş Cemal Avcı	PRIMARY SCHOOL PRESERVICE TEACHERS' LIFE SCIENCE COURSE WITH CARTOONS Mehmet Gültekin Zeynep Kılıç
	Presentation-3	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI VE DERS KİTAPLARININ DİJİTAL VATANDAŞLIK AÇISINDAN İNCELENMESİ Özge Metin Mustafa ÇİN	ÖĞRENME, SAHİPLENME VE KORUMADA UYGULAMALI ARKEOLOJİ EĞİTİMİNİN ÖNEMİ: ÖRNEKLER VE ÖNERİLER Müge Savrum Kortanoğlu	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN ÇEVRE SORUNLARINA İLİŞKİN ÇİZDİKLERİ RESİMLERİN ANALİZİ Fatıma Betül Demir Sibel Oğuz Haçat	THE RESEARCH OF SOCIAL STUDIES TEACHER CANDIDATES' ENTREPRENEURSHIP POTENTIALS IN TERMS OF VARIOUS VARIABLES Mavi Akkaya Yılmaz	SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDAKİ COĞRAFI HARİTALARIN NİTELİK VE NİCELİK YÖNÜNDEN İNCELENMESİ Yasemin Mercimek Sencer Remzi Sayhan
Presentation-4	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ İŞSİZLİK KAYGILARININ İNCELENMESİ Salih Uslu Mehmet Çetin	Gender Equality Plan: A newly established approach to Gender Mainstreaming in Greek Higher Education Dionysios Gouviás	ÖĞRETMEN ADAYLARININ ÇEVREYE KARŞI TUTUM DÜZEYLERİNİN BELİRLENMESİ: NEVŞEHİR HACI BEKTAŞ VELİ ÜNİVERSİTESİ ÖRNEĞİ İlknur Toy Abdulkadir Uzunöz Vedat Aktepe Ali Meydan	THE CONTRIBUTION OF SOCIAL STUDIES TO THE CHOICE OF PROFESSION AND ITS USE IN THE PROFESSION Melissa Özdemir Uğur Can Atik Esra Orhan Arife Fiğen Ersoy	DİJİTAL YETKİNLİĞİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDEKİ YERİ (ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ), Cengiz Taşkiran Murat Salur	

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA TURKEY

DAY	PARALLEL SESSION (16:00 - 17:00)				
	Room	HALL 1	HALL 2	HALL 3	HALL 4
DAY 2: NOVEMBER 8, 2019 FRIDAY	Moderator	Dr. Özlem Yiğit	Dr. Yasemin Esen	Dr. Zafer Kuş	Dr. Erkan Dinç
	Presentation-1	VIEWS OF SOCIAL STUDIES AND PRE-SCHOOL EDUCATION SPECIALIST ON CITIZENSHIP EDUCATION IN EARLY CHILDHOOD Emine Özlem Yiğit Türker Sezer Alev Aynuz	AN EXAMPLE OF MATERIAL USE OF TECHNOLOGY IN SOCIAL STUDIES:FLIPPED CLASSROOM Cemal Bilgiç Nusret Koca	BU VATAN KİMİN?" ŞİİRİNİN SOSYAL BİLGİLER AÇISINDAN İNCELENMESİ Şeyda Marancı	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN VE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DİJİTAL VATANDAŞLIK DURUMLARININ İNCELENMESİ Merve Aygün Genç Osman İlhan
	Presentation-2	İLKOKUL 4. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE DİJİTAL HİKÂYE ANLATIMI YÖNTEMİNİN KULLANILMASI Abdullah Cevdet Kırıkçı Fatih Mehmet Ciğerci İrfan Arıkan	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN, SOSYAL BİLGİLER DERSİNİN YAPISI VE ÖĞRETİM TASARIMLARI HAKKINDAKİ FARKINDALIKLARI Nurullah Seyidoğlu Serdar Sarıyar Erdoğan Kaya	İLKOKUL VE ORTAOKUL SOSYAL BİLİMLER DERS KİTAPLARINDA TOPLUMSAL CİNSİYET Melis Akay Mehmet Açıkalin	MEDYA OKURYAZARLIĞI BAĞLAMINDA ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN SOSYAL MEDYA ALGILARI: BİR METAFOR ÇALIŞMASI Servet Üztemur Erkan Dinç
	Presentation-3	DETERMINATION OF DIGITAL CITIZENSHIP PERCEPTIONS OF SOCIAL STUDIES PROSPECTIVE TEACHERS Emine Karasu Avcı Melike Faiz Serpil Recepoglu	SINIF ÖĞRETMENLERİNİN BAKIŞ AÇISIYLA SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE TOPLUMSAL CİNSİYET Halime Kübra Erbey Aslı Gündoğan	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN VATANDAŞLIK TİPLERİNİ BELİRLEME ÖLÇEĞİNİN GELİŞTİRİLMESİ Serdar Malkoç	DİJİTAL HİKÂYELERİN İNSAN HAKLARI, YURTTAŞLIK VE DEMOKRASİ DERSİNE ETKİSİ: BİR KARMA ARAŞTIRMA Erdi Erdoğan
	Presentation-4	DIGITAL STORYTELLING PROCESS AND EVALUATION OF DIGITAL STORIES IN TEACHING LIFE SCIENCES LESSON Ebru Ocakçı Osman Samancı	SINIF ÖĞRETMENİ ADAYLARININ ÇEVRE OKURYAZARLIK DÜZEYLERİNİN FİZİKSEL ÇEVRELERİNDE BELİRLedikLERİ SORUNLARA GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ Zeki Özen	NASIL BİR VATANDAŞ? GÖREV VE SORUMLULUKLARINI BİLEN VATANDAŞ: ERKEN CUMHURİYET DÖNEMİ VATANDAŞLIK DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMLARININ ANALİZİ Zafer Kuş Hüseyin Ozan	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN VE ÖĞRETMEN ADAYLARININ E-DEVLET KULLANIMLARININ İNCELENMESİ Merve Aygün Genç Osman İlhan

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA/ TURKEY

DAY	PARALLEL SESSION (16:00 - 17:00)					
DAY 2: NOVEMBER 8, 2019 FRIDAY	Room	HALL 5	HALL 6	HALL 7	HALL 8	MUSTAFA NECATİ
	Moderator	Dr. Zeynep Başçı	Dr. Nazlı Gökçe	Dr. İlker Dere	Dr. Bayram Tay	Dr. Arife Figen Ersoy
	Presentation-1	SOCIAL STUDIES TEACHERS' VIEWS ON TEACHING ECONOMIC SUBJECTS Gülten Yıldırım Nadire Emel Akhan Hayati Adalar	REPRODUCTION OF GENDER ROLES IN PRIMARY SCHOOL BOOKS Elif Başak Sarıoğlu Özlem Özdemir	DEĞERLER EĞİTİMİ İLE SORUMLULUK DEĞERİ KAPSAMINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN "BENİM ÇİÇEĞİM, BERABER BÜYÜYECEĞİM" ETKİNLİĞİNE YÖNELİK VELİ GÖRÜŞLERİ Hüseyin Çalışkan Yusuf Yıldırım	A PHENOMENOLOGICAL STUDY OF THE MEANING OF BEING A SOCIAL STUDIES TEACHER Tuğba Yaman Kaya Yılmaz	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ 2018 ÖĞRETMEN YETİŞTİRME PROGRAMI SEÇMELİ DERS TERCİHLERİ Arife Figen Ersoy Sercan Bursa
	Presentation-2	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE TARİH KONULARININ ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİ Hatice Memişoğlu Uğur Kümür	KRAL ŞAKIR ÇİZGİ FİLMİNİN TOPLUMSAL CİNSİYET AÇISINDAN İNCELENMESİ Neriman C. Torosoğlu Fatma Budak	KÜRESELLEŞME SÜRECİNDE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜRESEL ÇEVRE SORUNLARINA YÖNELİK GÖRÜŞLERİ Melek Körükcü	BİLESEM'DE GÖREV YAPAN SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN DEĞERLER EĞİTİMİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ Kübra Genç Tuğba Yaman Ahmet Katılmış	DETERMINATION OF PRE-SERVICE TEACHERS' SPEECH ANXIETY LEVELS: A SAMPLE OF SINOP Aziz Sümer Hülya Karaçalı Taze
	Presentation-3	THE AWARENESS OF SOCIAL STUDIES TEACHERS CANDIDATES TOWARDS THE IMPACTS OF TOURISM ON TURKEY'S ECONOMY Hayati Adalar Turhan Çetin	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMINDAN KALDIRILAN ÜLKELER COĞRAFYASI DERSİNE YÖNELİK GÖRÜŞLER Nazlı Gökçe Tugay Yüksekdağ Uğur Can Atik	SOSYAL BİLGİLER ORTAOKUL ÖĞRETİM PROGRAMININ ÖTEKİLEŞTİRME OLGUSU AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ Şenay Kocadağ Faruk Kaya	OPINIONS REFLECTED FROM PRESCHOOL TEACHER CANDIDATES' EXPERIENCE OF SOCIAL STUDIES EDUCATION IN EARLY CHILDHOOD Kibar Aktın	2018 KANADA (ONTARIO) VE TÜRKİYE SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMLARININ VATANDAŞLIK EĞİTİMİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI İlker Dere Şerife Nur Akdeniz
Presentation-4	ANADOLU COĞRAFYASINDA FARKLILIKLARA SAYGI: BİR KÜLTÜR MOZAIĞI İbrahim Ethem Gürbüz Vedat Karadeniz	SOSYAL BİLGİLER DERSİNDE ÖĞRENCİLERİN BİLİM DENEY MERKEZİ VE UZAY EVİ DENEYİMLERİ Nazlı Gökçe Merve Suna Ceren Yıldırım	DEĞERLER EĞİTİMİ BAĞLAMINDA PLANLANAN DOĞA EĞİTİMİ PROGRAMINA İLİŞKİN VELİ GÖRÜŞLERİ Hüseyin Çalışkan Yusuf Yıldırım Eda Demirhan	A COMPARISON BETWEEN THE SOCIAL STUDIES CURRICULA OF CANADA (ONTARIO) AND TURKEY REGARDING OUT-OF-SCHOOL EDUCATION Kibar Aktın Sinan Şahin	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARINA GÖRE AKADEMİK ETİK VE İNTİHAL İlker Dere Betül Gökçinar	

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA/ TURKEY

DAY	TIME						ROOM	
DAY 3: NOVEMBER 9, 2019 SATURDAY	09:30	10:30	Parallel Sessions				EBF	
	10:30	11:00	Coffee Break					
	11:00	12:30	Workshops and Best Practices in Social Studies Education					
	Room		HASAN ALI YÜCEL	HALL 1	HALL 2	ANADOLU MEDENİYETLERİ MÜZESİ		
	Workshop Title		Gender Equality Plan: A newly established approach to Gender Mainstreaming in Greek Higher Education	Sosyal Bilgilerde Değerler Eğitime İlişkin Etkinlik Örnekleri	Arşiv Belgelerinin Sosyal Bilgilerde ve Tarih Öğretiminde Kullanımı	Sosyal Bilgiler Öğretiminde Müze Kullanımı* (Bu çalıştay saat 10.00-13.00 saatleri arasında Anadolu Medeniyetleri Müzesi'nden gerçekleştirilecektir.)		
	Moderator		Assoc. Prof. Dionysios GOUVIAS	Assoc. Prof. Tuba ÇENGELCİ KÖSE	Seval HALAÇ Seyit Ahmet SILAY	Assoc. Prof. Ayşe OKVURAN Dr. Ceren KARADENİZ		
	Room		HALL 4	HALL 5	HALL 6	HALL 7		
	Best Practices Title		Eğlenerek Başlasın Eğlenceli Bitsin: ANKÜ Oryantiring Didem SÖĞÜT DERNEK Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı Koleji	Ders Kitaplarına Yenilikçi Bir Yaklaşım: Vitamin Sosyal Bilgiler ve T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük Kitapları Onur GEZER SEBİT	Toprakdan Gelen Geçmişimiz: ANKÜ Kazı Atölyesi Sefer DİNÇER Ankara Üniversitesi Geliştirme Vakfı Koleji	Düşünme Becerileri Odaklı Öğrenme Sevilyay EŞ ŞENGÜL		
			Sosyal Bilgiler Dersinde Yaşantılara Dayalı Öğrenme: Müze Eğitimi Büşra DÖNMEZ TED Ankara Koleji	Sosyal Bilgilerde Öykü Tabanlı Öğrenme Özlem BAŞIBÖLÜKOĞLU Emel GÜNEŞ SAVUL TED Ankara Koleji	Can Hoca'dan İnciler Ters Yüz Eğitim Modeli Ruhat Can SECERELİ Özel Tarsus Sağlık Eğitim Vakfı	Personal, Local and Global Perspectives: Best Practices from Ankü Primary School Cambridge Curriculum Pelin Isabella TÜTERER ve Hanane MIMOUNİ		
	12:30	14:00	Lunch					
	14:00	15:00	Parallel Sessions					EBF
	15:00	15:30	Coffee Break					
	15:30	16:30	Panel: Overview of Social Studies Education in Different Countries Moderator: Assoc. Prof. Onur ÇALIŞKAN- Ankara University Panellist: Prof. Andreas MATZARAKIS (Germany) Panellist: Assoc. Prof. Dionysios GOUVIAS (Greece) Panellist: Dr. Julia MARTINEZ GONZALES KARACAN (Spain) Panellist: Dr. Elmira UAIDULLAKYZY (Kazakhstan) Panellist: Dr. Alina IFTIME (Romania) Panellist: Dr. Berdi SARIYEV (Turkmenistan)					HASAN ALI YÜCEL
	16:30	17:00	Closing and Evaluation of Congress					

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION

NOVEMBER 7-9, 2019

ANKARA/ TURKEY

SBEB Sosyal Bilgiler
Eğitimcileri
Birliği Derneği

DAY	PARALLEL SESSION (09:30 - 10:30)				
DAY 3: NOVEMBER 9, 2019 SATURDAY	Room	HALL 1	HALL 2	HALL 3	HALL 4
	Moderator	Dr. Ayşegül Çelik	Dr. Handan Devenci	Dr. Mehmet Akpınar	Dr. Yasemin Esen
	Presentation-1	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ POPÜLER KÜLTÜRE YÖNELİK ALGILARININ BELİRLENMESİ Ayşegül Çelik	DEVELOPMENT OF SOCIAL STUDIES TEACHER COMPETENCIES SCALE: EXPLORATORY FACTOR ANALYSIS Ahmet Çopur Muammer Demirel	EVALUATION OF THE EFFECTS OF CRITICAL THINKING TENDENCIES OF THE SOCIAL SCIENCES TEACHER CANDIDATES TO THEIR DEMOCRATIC ATTITUDES IN TERMS OF VARIOUS FACTORS Ayşe Özgün	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KARAKTER EĞİTİMİNE İLİŞKİN ÖZ-YETERLİK İNANÇLARININ BELİRLENMESİ Yüksel Bülbül
	Presentation-2	SOCIAL STUDIES TEACHERS 'ATTITUDES ABOUT USING SOCIAL MEDIA Melike Faiz Emine Karasu Avcı	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLİĞİ VE İLAHİYAT ÖĞRENCİLERİNİN KOPYA ÇEKME EĞİLİMLERİNİN İNCELENMESİ Türkan Çelik	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ATATÜRK'ÜN TÜRK TOPLUMUNDA OYNADIĞI ROLLERİN KİŞİLİK ÖZELLİKLERİ AÇISINDAN İNCELENMESİ Sezgin Elbay	SOCIAL PARTICIPATION SKILLS IN SOCIAL STUDIES MODEL FOR TEACHING EDUCATION Kevser Ateş Bülent Akbaba
	Presentation-3	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARIYLA EMPATİK BİR DENEYİM: KARANLIKTA DİYALOG Zafer İbrahimoğlu	SOSYAL BİLGİLER DERSLERİNDE BİLİM İNSANLARININ KULLANIMINA YÖNELİK ÖĞRETMEN ADAYLARININ GÖRÜŞLERİ Kubilay Yazıcı Tuğçe Gamze İşçi Bahar Uzun	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DERS DIŞI ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARININ İNCELENMESİ Melek Körükcü	6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ TOPLUMSAL CİNSİYET TEMSİLİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ Ebru Demircioğlu Elif Torun
Presentation-4	LIFELONG LEARNING TENDENCIES OF SOCIAL STUDIES PROSPECTIVE TEACHERS Serpil Receptoğlu	TARİH ÖĞRETİMİNDE DİJİTAL MATERYAL GELİŞTİRME SÜRECİNİN DİJİTAL OKURYAZARLIK BECERİLERİNE ETKİSİ Türkan Çelik Fatih Tıkman			

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION

NOVEMBER 7-9, 2019

ANKARA/ TURKEY

DAY	PARALLEL SESSION (09:30 - 10:30)				
Room	HALL 5	HALL 6	HALL 7	HALL 8	
DAY 3: NOVEMBER 9, 2019 SATURDAY	Moderator	Dr. Onur Çalışkan	Dr. Zeki Özen	Prof. İsmail Güven	Dr. Ahmet Kaysılı
	Presentation-1	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE ARGÜMANTASYON TABANLI BİLİM ÖĞRENME YAKLAŞIMININ KULLANIMI: ÖRNEK ARGÜMANTASYON ETKİNLİĞİ Elif Meral Yavuz Akbaş İbrahim Fevzi Şahin	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ KÜLTÜREL FARKLILIK, KÜLTÜRLERARASI DUYARLILIK ALGILARI VE KÜLTÜRLERARASI EĞİTİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ Arzu Cantürk Mehmet Akpınar	TÜRKİYE'DE ORTAOKUL 5. 6. VE 7. SINIF SOSYAL BİLGİLER PROGRAMLARININ FİNANSAL OKURYAZARLIK AÇISINDAN İNCELENMESİ Berrin Bayburt Mehmet Akif İnesi Deniz Özgün Ertaş	5. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABININ TOPLUMSAL CİNSİYET AÇISINDAN İNCELENMESİ Vildan Üren Alpaslan Ay
	Presentation-2	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİNİN PERSPEKTİFİNDEN ÇEVRE OKURYAZARLIK BECERİSİ Cengiz Taşkiran Murat Salur	DEVELOPING A QUESTIONNAIRE TO MEASURE EDUCATIONAL AND VOCATIONAL GUIDANCE IN HIGH SCHOOLS Dilara Bahadırhan Hatice Şingir	AN INVESTIGATION ON THE EDUCATION POLICIES DEVELOPED FOR IMMIGRANT STUDENTS IN ENGLAND Hüsnüye Merve Bingöl Fatih Demirel	İLKÖĞRETİM 8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN CİNSİYET EŞİTLİĞİ KAVRAMINA YÖNELİK ALGILARININ İNCELENMESİ Melisa Kalaylı Kaya Yılmaz
	Presentation-3	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMININ 21. YÜZYIL ÖĞRENME VE YENİLİK BECERİLERİ KAPSAMINDA İNCELENMESİ Ayşegül Tural	THE EFFECT OF SOCIAL STUDIES EDUCATION WITH MAPS ON STUDENTS 'ATTITUDES AND MAPS KNOWLEDGE AND SKILLS Fatma Zehra Yurtsev Galip Öner	SEARCHING A METHOD FOR DEVELOPING CRITICAL THINKING SKILLS IN SOCIAL STUDIES EDUCATION: WRITING FOR LEARNING Ufuk Şimşek Fatih Kayaalp	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE BELLEK DESTEKLEYİCİLERİNDEN ÖYKÜ YÖNTEMİNİN KULLANIMININ BAŞARIYA VE KALICILIĞA ETKİSİ Kerem Çolak Ayşegül Şeyihoğlu Rahman İbrahim Aydın
	Presentation-4	ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN AKADEMİK MOTİVASYONSUZLUK DÜZEYLERİ İlhan İlter Yaşar Çimen	UTILIZING SELF-LEARNING RECOURSES IN SUPPORT OF FORMAL HUMAN RIGHTS LAW EDUCATION: EXPERIENCE WITH THE COUNCIL OF EUROPE H.E.L.P. COURSES Ali Ersoy Kontacı	HUKUK VE ADALET DERS KİTABININ ÇEŞİTLİ ÖZELLİKLER AÇISINDAN İNCELENMESİ Tuğba Turgut M. Talha Özalp Selahattin Kaymakçı	ORTAOKUL DÜZEYİNDE FARKINDALIK VE DUYARLILIĞIN KARŞILAŞTIRILMASI: "AÇLIK RİSKİNE VE BESİN KİTLİĞİNE KARŞI ÇÖZÜM ÖNERİLERİ -1" ÖRNEĞİ Kadir Akan Hayriye Didem Sağlam Altıncöy Melih Yılar Yusuf Bayar Kander Koç

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA/ TURKEY

DAY	PARALLEL SESSION (14:00 - 15:00)					
Room	HALL 1	HALL 2	HALL 3	HALL 4	HALL 5	
Moderator	Dr. Aşegül Bayraktar	Dr. Aşge Okvuran	Dr. Melike Faiz	Dr. Bayram Tay	Dr. Özlem Yiğit	
Presentation-1	EMİLE, SOPHİE VE EĞİTİM ÜZERİNE BİR İNCELEME Maide Şila Tiftikçi	GENÇ KÂŞIFLAR 'MÜZE İLE YERİNDE EĞİTİM' GERÇEKLEŞTİRİYOR: BAKMAK VE GÖRMENİN ÖTESİNDE DURUMU DUYUMSAMAK Fezva Karakurt Yücel Kabapınar	SOSYAL BİLGİLERDE OKUL DIŞI COĞRAFYA ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ Fatoş Güven Bilgin Ünal İbret Çağrınur Sağ	6.SINIF ÖĞRENCİLERİNİN SEÇMELİ HUKUK VE ADALET DERSİ KAZANIMLARINI GERÇEKLEŞTİRME DÜZEYLERİ (ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ) Zafer Çakmak Turan Kaçar İrfan Arıkan	The Perceptions of Iraqi Turkmen Children at Secondary School Regarding the Concept of Migration Ümit Yel Turhan Çetin	
Presentation-2	THE ROLE OF INNOVATION IN THE UPDATED CONTENT OF EDUCATION Stambekova Zhazira	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİMİNDE SANATIN KULLANIMI Aşge Okvuran Özlem Kafiye Alp	GÖRME ENGELLİ ÖĞRENCİLERE İNSANLAR, YERLER VE ÇEVRELER ÖĞRENME ALANININ ÖĞRETİMİNE YÖNELİK MATERYAL TASARIMI Mehmet Kadir Coşkun Ufuk Şimşek	6. SINIF SOSYAL BİLGİLER DERS KİTABININ ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME AÇISINDAN İNCELENMESİ Zafer Çakmak İrfan Arıkan Turan Kaçar	ANALYSIS OF 2018 GEOGRAPHY COURSE CURRICULUM FOR SECONDARY EDUCATION IN TERMS OF VALUES EDUCATION Bahaddin Şahin	
Presentation-3	REQUIREMENT OF CIVILIZED DEVELOPMENT- HUMANIZATION OF SOCIETY Rysbayeva Ardak	Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Arazi Sanatı (Land Art) Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi Ayten Karaca Cengiz Kayacılar	8. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN DOĞA KAVRAMINA İLİŞKİN BİLİŞSEL YAPILARI Kadir Karatekin Özlem Elvan	İLKÖĞRETİM 4. SINIF ÖĞRENCİLERİNİN KÜLTÜREL MİRAS ALGISI: GÖSTERGEBİLİMSEL BİR ARAŞTIRMA Gül Tuncel Büşra Altuntaş	Kapsayıcı Eğitimin İlkelerine Göre Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Değerlendirilmesi Esra Fırat	
Presentation-4		SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNDE OKUL DIŞI ÖĞRENME ETKİNLİKLERİNE YÖNELİK ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİ Murat Utku Vedat Karadeniz				

8TH INTERNATIONAL SYMPOSIUM ON SOCIAL STUDIES EDUCATION
NOVEMBER 7-9, 2019
ANKARA/ TURKEY

DAY	PARALLEL SESSION (14:00 - 15:00)					
Room	HALL 6	HALL 7	HALL 8	HALL 9	MUSTAFA NECATİ	
Moderator	Dr. Sibel Oğuz	Dr. Gülten Yıldırım	Dr. Kadir Akan	Dr. Handan Deveci	Dr. Ebru Ay	
Presentation-1	HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMINDA SOSYAL YETKİNLİK: BİR KARMA YÖNTEM ÇALIŞMASI Şükran Uçuş Güldalı	5. SINIF SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETİM PROGRAMI'NIN TYLER'İN HEDEFİNE DAYALI DEĞERLENDİRME MODELİ VE SCRIVEN'İN HEDEF BAĞIMSIZ DEĞERLENDİRME MODELİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ Kader Demirci	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMENLERİ VE ORTAOKUL ÖĞRENCİLERİNİN KAVRAM ÖĞRETİMİNE İLİŞKİN GÖRÜŞLERİNİN İNCELENMESİ Hatice Memişoğlu Tuğba Soylu	THE CONTENT ANALYSIS OF THE POSTGRADUATE THESES WHICH FOCUS ON THE CONCEPTS IN THE FIELD OF SOCIAL STUDIES IN TURKEY Murat Bayram Yılar Mert Seviçen	KAVRAM YANILGILARININ GİDERİLMESİNDE YARATICI DRAMANIN ETKİLİLİĞİ: BİR EYLEM ARAŞTIRMASI Ebru Ay N. Cansu Göral	
Presentation-2	MASLOW'UN İHTİYAÇLAR HİYERARŞİSİ KURAMI KAPSAMINDA BİR DEVLET ÜNİVERSİTESİNİN ÖĞRENCİ GÖRÜŞLERİNE GÖRE DEĞERLENDİRİLMESİ Şamil Dombaycı	4. SINIF İNSAN HAKLARI YURTTAŞLIK VE DEMOKRASİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI VE DERS KİTABININ HİZMET EDEREK ÖĞRENME YAKLAŞIMI AÇISINDAN İNCELENMESİ Hamza Keleş Ayşen Altınok	İNVESTIGATION OF TEACHERS' PERCEPTIONS ABOUT NEW SOCIAL STUDIES PROGRAM SKILLS Asena Aktemur	A REVIEW ON THE SUBJECTS WHICH ARE PERCEIVED DIFFICULTLY AND EASILY IN THE SOCIAL STUDIES COURSES Murat Bayram Yılar M. Fazlı Ölçer	KAVRAMSAL GELİŞİM ÜZERİNDE YARATICI DRAMANIN BİLİŞSEL ETKİLİLİĞİ Ebru Ay Güler Tulgar	
Presentation-3	TERS-YÜZ EDİLMİŞ SOSYAL BİLGİLER SINIFI: BİR ÖRNEK UYGULAMA Sercan Bursa Tuba Çengelci Köse	KÜLTÜR VE MİRAS ÖĞRENME ALANI KAZANIMLARI VE DEĞERLENDİRME SORULARININ BLOOM TAKSONOMİSİ AÇISINDAN İNCELENMESİ Adem Karaca Mehmet Ali Çakmak	İPTİDÂİ MEKTEPTELERDE COĞRAFYA ÖĞRETİMİ: BİR DERS KİTABI İNCELEMESİ Nazike Karagözoğlu	SOSYAL BİLGİLER EĞİTİMİNE İLİŞKİN YAPILAN YÜKSEK LİSANS TEZLERİNİN GENEL BİR ANALİZİ: 1996-2018 DÖNEMİ Murat Bayram Yılar Asiye Yıldırım	SOSYAL BİLGİLER ÖĞRETMEN ADAYLARININ DRAMA KAVRAMINA İLİŞKİN METAFORİK ALGILARI Ümmühan Öner Uğur Tepe	
Presentation-4	SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARINDA SORUMLULUK DEĞERİ Tuba Çengelci Köse Meryem Kekeç	VIEWS OF PRACTICE TEACHERS ABOUT THE APPLICATION OF CLINICAL COUNSELING MODEL IN TEACHER TRAINING Serkan Keleşoğlu	SOSYAL BİLGİLER DERS KİTAPLARININ COĞRAFI BECERİLER AÇISINDAN İNCELENMESİ Ayşegül Tural	AN ANALYSIS OF ATATURK'S ADDRESS TO TURKISH YOUTH IN VIEW OF VALUES EDUCATION Bayram Tay Ahmet Nalçacı Seda Eskikambur	VIRTUAL REALITY IN SOCIAL STUDIES EDUCATION Onur Çalışkan	

DAY 3: NOVEMBER 9, 2019 SATURDAY

Investigation Of Social Studies Curriculum And Course Books In Terms Of Digital Citizenship

Özge Metin*

Mustafa Cin**

*Giresun Üniversitesi, ozgemetin024@hotmail.com

**Giresun Üniversitesi, ded3mc@gmail.com

ABSTRACT: As a result of the rapid development of information and communication technologies, all individuals come to the world with their digital citizenship rather than their classical citizenship identity. Due to the widespread use of digital tools at an early age, it has become imperative to acquire digital citizenship skills at the most appropriate time. In this context, one of the trainings given in schools is digital citizenship education. It is seen that the Social Studies Curriculum, whose aim is to educate qualified citizens, is suitable for acquiring the digital citizenship and its sub-dimensions. For this purpose, the contents of the Social Studies course books updated in 2018 and the adequacy levels of the digital citizenship and sub-dimensions of the gains in the Social Studies curriculum were examined. The qualitative research approach was adopted and the data of the research was obtained through document analysis. The achievements in the Social Studies curriculum and the contents in the textbooks were determined and tabulated by means of descriptive analysis in qualitative data analysis methods according to digital citizenship behavior norms created by Ribble and Bailey (2007). In the light of the findings, only 10 out of a total of 131 gains were found to be related to digital citizenship and its sub-dimensions. When the results of the research are evaluated in general, the contents of the units and gains related to the learning areas named Individual and Society, Culture and Heritage, People, Places and Environments, Production, Distribution and Consumption, Science, Technology and Society, Active Citizenship, Global Connections It was found to be partly sufficient in terms of dimensions but needs to be developed.

Key Words: *Social Studies, Digital Citizenship, Social Studies Textbook, Acquisition, Learning Area.*

Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve Ders Kitaplarının Dijital Vatandaşlık Açısından İncelenmesi

Özge Metin*

Mustafa Cin**

*Giresun Üniversitesi, ozgemetin024@hotmail.com

**Giresun Üniversitesi, ded3mc@gmail.com

ÖZET: Bilişim ve iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesi sonucu bugün gelinen noktada bütün bireyler, klasik vatandaşlık kimliğinden ziyade dijital vatandaşlık kimlikleri ile dünyaya gelmektedirler. Dijital araçların kullanımının erken yaşlarda yaygınlaşmasından dolayı, dijital vatandaşlık becerilerinin en uygun zamanda kazandırılması zorunluluk haline gelmiştir. Bu bağlamda okullarda verilen eğitimlerden biri de dijital vatandaşlık eğitimidir. Amacı nitelikli vatandaşlar yetiştirmek olan Sosyal Bilgiler Öğretim Programının dijital vatandaşlık ve alt boyutlarını öğrenciye kazandırmak için uygun olduğu görülmektedir. Bu amaçla 2018 yılında güncellenen Sosyal Bilgiler ders kitaplarındaki içerikler ile Sosyal bilgiler öğretim programında yer alan kazanımların dijital vatandaşlık ve alt boyutlarının yeterlilik düzeyleri incelenmiştir. Nitel araştırma yaklaşımı benimsenerek gerçekleştirilen araştırmanın verileri doküman incelemesi yoluyla elde edilmiştir. Sosyal Bilgiler öğretim programında yer alan kazanımlar ve ders kitaplarında yer alan içerikler, Ribble ve Bailey (2007) tarafından oluşturulan dijital vatandaşlık davranış normlarına göre nitel veri analizi yöntemlerinde betimsel analiz yoluyla cümleler hâlinde belirlenerek tablolaştırılmıştır. Elde edilen bulgular ışığında kazanım açısından toplam 131 kazanımdan sadece 10'unun dijital vatandaşlık ve alt boyutlarıyla ilişkili olduğu tespit edilmiştir. Araştırmadan çıkan sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde Birey ve Toplum, Kültür ve Miras, İnsanlar, Yerler ve Çevreler, Üretim, Dağıtım ve Tüketim, Bilim, Teknoloji ve Toplum, Etkin Vatandaşlık, Küresel Bağlantılar adlı öğrenme alanları ile ilişkili ünitelerin içerikleri ve kazanımların Dijital vatandaşlık ve alt boyutları açısından kısmen yeterli olduğu ancak geliştirilmeye ihtiyaç duyduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital Vatandaşlık, Sosyal Bilgiler Ders Kitabı, Kazanım, Öğrenme Alanı.

Media Literacy ‘Media Literacy Education and Awareness Process in Education and Training Institutions’

Sefa Sezer

Siirt Üniversitesi, sefasezer44@gmail.com

ABSTRACT: The title of our study is Medya Media Literacy Education and Awareness Process in Educational Institutions”. The aim of our study is to obtain results related to the process, directive, content and the instructors of the media literacy course in Turkish Education System. Also; In the in-service training activities related to the pedagogy of the course to the trainers who will give the course training, the topic of the course made in the educational levels, the development and updating of the contents section, will be performed in cooperation with TRT to convey the message effectively and the information required to be given. 'to investigate the effective and efficient aspects of the project. Media Literacy at all levels of education is the necessity of the course and the introduction and dissemination of the course as an elective course, the material necessary for the course to achieve the required results, the economic share power, the cooperation of the Ministry of National Education and Higher Education and the protocol and the work of the mission to reach the vision-oriented data. Also; Due to the fact that Media Literacy course is a compulsory and elective course, it is possible that the programs that may have the ability of technicians, mastership, foremanship related to the departments and fields within the Faculty of Communication are located in Anatolian vocational high schools, Multi-program high schools, Science high schools and Anatolian high schools, Media Literacy in our country. to make detailed researches about our level of development, articles, problems and suggestions related to the awareness process. In addition, the academic staff working in higher education institutions and graduates of the departments within the Faculty of Communication and continuing education, university faculty of communication within the departments in the course package of the importance of Media Literacy to reveal the problems and solutions. The importance of our study, how the Media Literacy education in educational institutions in all levels of Turkish Education System will be processed, all schools' tools, materials, materials, classroom climate, ability of instructor, and the power of communication by making them feel 'Media Literacy Subject' is an important branch of qualified professional. By addressing the issue of Media Literacy to a professional ethics system in a way to question the talent of labor force, and contributing to the detailed vision of how the course will contribute to the healthy thinking of whether an individual and academic will reach a place in his / her career in the future, to reveal its importance. As a result of our study, in the higher education institutions and educational institutions affiliated to the Ministry of National Education, taking into account all the conditions, 'Lifelong support of media literacy education, important in-service activities given to trainers and the content section of the course by using the mass media correctly, reliably and effectively ability to communicate within the scope of workshops and skills activity training, 'Cyber Security Awareness within the School Security' important project application by addressing the curriculum, people read the messages and messages in the media correctly, to produce an individual can produce their own statement and message to achieve clear information about the development of a national education and university policy in the first degree with the dynamic feature of the state.

Keywords: *Media Literacy, Higher Education Institutions, Youth and Media Literacy, Media Literacy and Education, Departments of Communication, Media Literacy Awareness*

Medya Okuryazarlığı ‘Eğitim ve Öğretim Kurumlarında Medya Okuryazarlığı Eğitimi ve Farkındalık Süreci’

Sefa Sezer

Siirt Üniversitesi, sefasezer44@gmail.com

ÖZET: Çalışmamızın başlığı, “Eğitim ve Öğretim Kurumlarında Medya Okuryazarlığı Eğitimi ve Farkındalık Süreci”. Çalışmamızın amacı, Türk Eğitim Sistemindeki Eğitim ve Öğretim Kurumlarında, Medya Okuryazarlık dersinin işlenişi, yönergesi, içerikleri, eğitimin hangi eğitimci tarafından verileceği ile ilgili sonuçlar elde etmektir. Ayrıca; eğitim kademelerinde ders için yapılan konu başlığı, içindekiler bölümünün geliştirilmesi ve güncelleştirilmesi, ders eğitimini verecek eğitimcilere dersin pedagojisi ile ilgili hizmet içi eğitim faaliyetleri, dili etkin ve verilmek istenen bilgiyi, mesajı güçlü aktarmak için eğitimcilerle TRT ile işbirliği içerisinde yapılacak „Dili Etkin ve Verimli Konuşma” projesinin etkin ve verimli yönlerini araştırmaktır. Tüm eğitim kademelerinde Medya Okuryazarlığı dersin zorunluluğu ve seçmeli ders olarak getirilmesi ve yaygınlaştırılması, dersin olması gereken sonucu verebilmesi için gerekli materyal, ekonomi pay gücü, Milli Eğitim Bakanlığı ve Yüksek Öğretim Kurumu’nun işbirliği ve protokol çalışmalarının misyon ve vizyona dönük verilere ulaşmaktır. Ayrıca; Medya Okur yazarlığı dersinin zorunlu ve seçmeli ders olarak yer almasından dolayı İletişim Fakültesi bünyesinde yer alan bölüm ve alanlar ile ilgili teknisyen, ustalık, kalfalık kabiliyetine sahip olabilecek programların Anadolu meslek liseleri, Çok programlı liseleri, Fen liseleri ve Anadolu liselerinde yer almaları, ülkemizde Medya Okuryazarlığı konusunda gelişim düzeyimiz, konuyu farkındalık süreci ile ilgili maddeler, problemler ve öneriler hakkında detaylı araştırmalarda bulunmaktadır. Bununla birlikte yükseköğretim kurumlarında görev yapan akademik personellerden ve İletişim Fakültesi bünyesindeki bölümlerden mezun ve öğrenimine devam eden öğrencilerden, üniversitelerin iletişim fakültesinde bölümlerin ders paketi içerisinde Medya Okuryazarlığın yeri ve önemi ile ilgili kazanımlar, sorunlar ve çözüm önerileri ortaya koymaktır. Çalışmamızın önemi, Türk Eğitim Sisteminde Eğitim Kurumlarındaki Medya Okuryazarlığı eğitiminin her kademe nasıl işleneceği, tüm okulların dersin işlenişi ile ilgili araç, gereç, materyal, sınıf iklimi, eğitimci kabiliyet yeteneği, iletişimin gücünü hissettirerek „Medya Okuryazarlık Konusunun” önemli bir dalı olduğunu, nitelikli mesleki işgücü kabiliyet yetenekleri sorgulanacak şekilde bir mesleki etik sistemine Medya Okuryazarlığı konusunun ele alınması ve dersin vizyon yönünden öğrencilere ilerde nasıl bir birey ve akademik alanda çalışma hayatı boyunca bir yere varıp varmayacağını sağlıklı düşünmesine katkı sağlayıp sağlayamayacağı hakkında detaylı kazanımlarda bulunmak ve yeni bir esasa göre şekillenmesine katkı sağlayarak önemini ortaya koymaktır. Çalışmamızın sonucunda Yükseköğretim kurumlarında ve Milli Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında, tüm şartlar göz önünde tutularak „Medya Okuryazarlığı eğitiminin yaşam boyu desteklenmesi, eğitimcilerle verilen önemli hizmet içi faaliyetler ile dersin içerik bölümünde kitle iletişim araçlarının doğru, güvenilir bir biçimde kullanılarak mesajları etkin çözümleme, değerlendirme ve iletmeye yeteneğinin atölye ve beceri faaliyet eğitimi kapsamında gerçekleştirilmesi gerekmekte, „Okul Güvenliği içerisinde yer alan Siber Güvenlik Bilinçlendirme” adlı önemli proje uygulamasını da müfredatta ele alarak, kişilerin medyada yer alan bildiri ve iletilerini doğru bir şekilde okuması, kendi bildiri ve iletilerini üretebilecek bir birey yetiştirmenin dinamik özelliği ile Devletin 1.derecede milli bir eğitim ve üniversite politikası geliştirmesi ile ilgili net bilgilere ulaşmaktır.

Anahtar Kelimeler: Medya Okuryazarlığı, Yüksek Öğretim Kurumları, MEB, Gençlik ve Medya Okuryazarlığı, Medya Okuryazarlığı ve Eğitim, İletişim Fakültesi Bölümleri, Medya Okuryazarlığı Farkındalık

Mediation Role of Awareness about Postgraduate Study in Relationship between Academic Achievement and Postgraduate Career Intentions

İlhan İlter

Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, iilter@bayburt.edu.tr

ABSTRACT: This current study focuses on investigation of the multi-relationship between awareness about postgraduate education, academic achievement and postgraduate study (PG) intentions variables. The aim of this study was to develop a structural model to explain the mediating role of the awareness about postgraduate education in the relationship between academic achievement (Grade Point Average) and PG career intentions of the undergraduate students and to test effect of mediation on this proposed model. The study group consisted of 415 students registered in education faculty different programs of a public university in the 2018-2019 academic year. The Postgraduate Career Attitude Scale and personal information form were used for data collection. Confirmatory factor analysis, Correlation analysis, Structural Equation Modeling and Bootstrap analysis were used for data analysis. According to structural equation modeling, awareness had a partially mediation role in the relationship between academic achievement and PG career intentions. Bootstrapping analysis results indicate that the indirect effect of awareness about PG study in relationship between academic achievement and PG career intentions was found significant. The results yielded two findings: First, the level of awareness about PG study had an important role in predicting their intentions to pursue a PG education. Second, the level of awareness about PG study options indicate that it seems become key to increasing undergraduate students' intentions to pursue a PG study. Results suggest that having the universities develop their current students' career awareness in their early years, and conduct studies and publicity for PG programmes for career goals, they will contribute to shaping students' thinking structures of their future academic or career intentions positively. This paper is crucially considered as a first study that examines these variables derived from Social cognitive career theory for undergraduate students.

Keywords: Career decision, Postgraduate education, Postgraduate career intentions, academic achievement
Structural equation modeling

Akademik Başarı ve Lisansüstü Kariyer Niyeti İlişkisinde Lisansüstü Eğitim Farkındalığının Aracılık Rolü

İlhan İlter

Kahramanaraş Sütcü İmam Üniversitesi, iilter@bayburt.edu.tr

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, üniversite öğrencilerinin akademik başarıları ile (genel not ortalaması) lisans sonrası lisansüstü kariyere başlama niyetleri arasındaki ilişkide lisansüstü eğitim hakkındaki farkındalık düzeylerinin aracılık rolünü sınamaktır. Araştırma bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde farklı programlarında öğrenim gören 215 öğrenciyle yürütülmüştür. Araştırmada verilerin toplanması amacıyla araştırmacı tarafından geliştirilen öğrenci bilgi anketi ve Lisansüstü Kariyer Algısı Ölçeği kullanılmıştır. Verilerin analizinde ise doğrulayıcı faktör analizi, Korelasyon analizi, Yapısal Eşitlik Modellemesi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda akademik başarının lisansüstü kariyer niyetini doğrudan ve dolaylı etkilediği; lisansüstü eğitim farkındalığının ise bu ilişkide kısmi aracı bir etkiye sahip olduğu görülmüştür. Elde edilen bulgulara göre öğrencilerin akademik başarıları ile lisansüstü eğitim hakkındaki farkındalık düzeyleri lisansüstü kariyer niyetlerini yordamada önemli role sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Kariyer kararı, Lisansüstü eğitim, Lisansüstü kariyer niyetleri, akademik başarı, Yapısal eşitlik modellemesi

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin, Sosyal Bilgiler Dersinin Yapısı ve Öğretim Tasarımları Hakkındaki Farkındalıkları

Nurullah Seyidoğlu*

Serdar Sarıyar**

Erdoğan Kaya***

*Anadolu Üniversitesi, nurisey@gmail.com

**Anadolu Üniversitesi, serdardum@gmail.com

***Anadolu Üniversitesi, erkaya@anadolu.edu

ÖZET: Toplumlar bireylerine dilsel, sayısal, sosyal vb. çeşitli bilgi ve becerileri kazandırmak amacıyla örgün ve yaygın öğretim kurumları oluşturmuştur. Bu eğitim kurumlarında özellikle sosyal bilgi, beceri, değer ve tutumları kazandırmak için tasarlanan sosyal bilgiler dersi Türkiye’de sadece bilgi ezberletilen, değer ve beceri kazandırmaktan uzak ve yaşamdan kopuk bir derse dönüşebilmektedir. Sosyal bilgiler dersi ise bireyin ülkesine, milletine ve insanlığa yönelik görev ve sorumluluklarını yerine getirerek toplumsal yaşama uyum sağlamasına ve mutlu bir hayat sürdürmesine katkı sunmalıdır. Bu nedenle sosyal bilgiler ders tasarımının yaşamdan uzaklaşması, sosyalleştirme amacına matuf olarak işlevsellik kazanamaması onun yeniden ele alınmasını gerekli kılmaktadır. Nitel araştırma yaklaşımına göre ele alınan bu çalışmada veri toplama tekniği yarı yapılandırılmış görüşmelerdir. Kütahya’da görev yapan 8 ve Eskişehir’de görev yapan 6 sosyal bilgiler öğretmeni olmak üzere toplamda 14 öğretmenle yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde; sosyal bilgiler dersinin tanımı, ders isminin kapsayıcılığı, okullarda öğretilmesinin gerekçesi, neden sadece ilkokul ve ortaokullarda okutulduğu, disiplinler arası yaklaşımı ve hangi disiplinleri bünyesinde barındırdığı, diğer bilim ve disiplinlerden ayrılan yönleri, toplu öğretim sistemine uygun yapısının nasıl tasarlandığı, hangi tasarım denemelerinin ön plana çıktığı, sosyal bilgiler dersinin sorunlarının neler olduğu ve bu sorunlara getirilecek çözüm önerilerinin neler olabileceği gibi sorulara cevap aranmıştır. Araştırma sonucunda sosyal bilgiler dersinin toplulaştırılmış tasarım boyutunun öğretmenlerce fazla bilinmediği ve sosyalleştirici etkisinin gereği kadar benimsenmediği ortaya konulmuştur. Öneri olarak sosyal bilgiler ders tasarımına hakim olan toplu eğitim sisteminin ve sosyal bilgiler dersinin sosyalleştirici işlevinin öğretmenlere daha çok öğretilmesi gereği sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Toplu öğretim sistemi, Sosyalleştirme, Tasarım

Reproduction Of Gender Roles In Primary School Books

Elif Başak Sarıoğlu*

Özlem Özdemir**

*Fenerbahçe Üniversitesi, elif.sarioglu@fbu.edu.tr

**Fenerbahçe Üniversitesi, ozlem.ozdemir@fbu.edu.tr

ABSTRACT: Gender has been produced and constructed historically, culturally, politically and socially. In gender roles, male with the meaning of “masculinity” stands for power, domination, authority and power, while female attribute a meaning of “femininity” stands for obedient, polite, tolerant, understanding, delicate, emotional and sensitive. Masculine domination, which puts women in the second place with the roles of mother, spouse and housewife by emphasizing biological differences, reproduces itself, naturalizes and theorises its power with institutions, language, discourse, media and laws. In this respect, how gender roles are reflected in textbooks, which are the cornerstones of education and training, are of great importance. Primary schools, which are the beginning of educational life, are the places where the perceptions, perspectives, attitudes and thoughts of the students are shaped. Therefore, in this study, how the roles of men and women were shaped and categorized in the 3 rd and 4 th grade "life science", "religious culture and moral knowledge", "science" books in private primary schools selected by sampling method in 2017-2018 and 2018-2019 education periods were revealed using content and discourse analysis method. In the study, textbooks in the sample, the woman is defined as a “mother doing the household chores”, and the father is defined as “the head of the family”. It is observed that the woman is depicted with a more naive character than the man and reflected as a serving individual. As a result of this study, the impression that inequalities and gender roles presented in the life science", "religious culture and moral knowledge", "science" books taught in primary schools were rebuilt in young minds. State primary schools and other field books should also be examined and compared in order to obtain clearer results. Our research is an infrastructure for more comprehensive studies in this field.

Keywords: *Gender, Gender Roles, Textbook, Primary School*

İlkokul Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet Rollerinin Yeniden Üretilmesi

Elif Başak Sarıoğlu*
Özlem Özdemir**

*Fenerbahçe Üniversitesi, elif.sarioglu@fbu.edu.tr
**Fenerbahçe Üniversitesi, ozlem.ozdemir@fbu.edu.tr

ÖZET: Toplumsal cinsiyet tarihsel, kültürel, siyasal ve toplumsal olarak üretilmiş ve inşa edilmiştir. Toplumsal cinsiyet rollerinde erkek “erillik” anlamıyla, gücü, tahakkümü, otoriteyi ve iktidarı simgelerken, “dişilik” anlamı yüklenen kadın, itaat eden, kibar, hoşgörülü, anlayışlı, narin, duygusal ve hassas gibi değerler üzerine yapılandırılmıştır. Biyolojik farklılıklara vurgu yaparak anne, eş ve ev hanımı rolleriyle kadını ikinci plana atan eril tahakküm, kendisini kurumlar, dil, söylem, medya ve yasalarla yeniden üretmekte, doğallaştırmakta ve gücünü kuramsallaştırmaktadır. Bu açıdan değerlendirildiğinde, eğitim ve öğretimin temel taşlarından olan ders kitaplarında toplumsal cinsiyet rollerinin ne şekilde yansıtıldığı büyük önem taşımaktadır. Eğitim-öğretim hayatının başlangıcı olan ilkokullar, öğrencilerin algılarının, bakış açılarının, tutumlarının ve düşüncelerinin şekillendiği yerlerdir. Bu nedenle, çalışmada, 2017-2018 ve 2018-2019 eğitim öğretim dönemlerinde, örneklem usulüyle seçilen özel ilk öğretim okullarında 3 ve 4. sınıf “Hayat Bilgisi”, “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi” ve “Fen Bilimleri” kitaplarında kadın ve erkek rollerinin nasıl şekillendirildiği ve kategorize edildiği, içerik ve söylem analizi yöntemi kullanılarak ortaya çıkarılmıştır. Araştırmada, örneklem dahilindeki ders kitaplarında kadın daha çok, “ev işlerini ağırlıklı olarak yapan anne” rolünde, baba ise “hizmet edilen aile reisi” rolünde tanımlanmaktadır. Kadının, erkeğe göre daha naif bir karakter ile resmedilerek, hizmet eden birey şeklinde yansıtıldığı gözlemlenmiştir. Çalışma sonucunda, ilkokullarda okutulan “Hayat Bilgisi”, “Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi” ve “Fen Bilimleri” kitaplarında sunulan toplumsal cinsiyet rolleri ile eşitsizliğin genç beyinlerde yeniden inşa edildiği izlenimi doğmuştur. Bu konuda daha net çıktılar elde edebilmek adına devlet ilkokulları ve diğer alan kitapları da detaylı incelenip, karşılaştırılmalıdır. Araştırmamız, bu alanda yapılacak daha geniş kapsamlı çalışmalar için alt yapı niteliğindedir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal Cinsiyet, Toplumsal Cinsiyet Rollerini, Ders Kitabı, İlkokul

The Effect of Using Story Method of Memory Supporters in Social Studies Teaching on Success and Retention

Kerem Çolak*

Ayşegül Şeyihoğlu**

Rahman İbrahim Aydın***

*Trabzon Üniversitesi, aysegulseyyihoglu@gmail.com

**Trabzon Üniversitesi, kcolak@trabzon.edu.tr

***Trabzon Üniversitesi, rahmanibrahimaydin@gmail.com

ABSTRACT: The aim of the study is determining the effect of narration method which is one of the mnemonics on the achievement and persistency in social studies teaching. In the study quasi-experimental method was preferred based on quantitative research approach and used pre-test and post-test design which is one of the quasi-experimental methods. The research was conducted in an imam hatip secondary school in Trabzon province in 2018-2019 school year. One of the sixth grades is as experimental group and one of the sixth grades is as control group, were selected by random sampling. In the study six different places (Sumela Monastery, Sultan Murat Tableland, Akcaabat Orta Mahalle, Gulbahar Hatun Mosque, Trabzon Hagia Sophia Mosque, Trabzon Atatürk's Pavilion) could be using in the social studies course were chosen. The mnemonics prepared with narration method, were supported with drawings to lift effectiveness of teaching. In the content of research pilot study were done in another sixth grade which excepted for experimental and control groups for Sumela Monastery which one of the six different places. Achievement test constituted with gap-filling question and asked information belongs to these places, was used as a data collection tool. The scores of the experimental and control groups from the pre-test, post-test and persistency test were analysed by SPSS. According to the findings of the research, there was a significant difference in favour of the experimental group in which the narration method was applied. In terms of persistency scores, it was found that there was a significant difference in favour of the experimental group. Based on these results, it can be said that narration method can be used to ensure success and persistency in teaching of social studies course.

Keywords: *Social Studies Teaching, Mnemonics, Narration Method*

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Bellek Destekleyicilerinden Öykü Yönteminin Kullanımının Başarıya ve Kalıcılığa Etkisi

Kerem Çolak*

Ayşegül Şeyihoğlu**

Rahman İbrahim Aydın***

*Trabzon Üniversitesi, aysegulseyhoglu@gmail.com

**Trabzon Üniversitesi, kcolak@trabzon.edu.tr

***Trabzon Üniversitesi, rahmanibrahimaydin@gmail.com

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, sosyal bilgiler öğretiminde bellek destekleyicilerinden öykü yönteminin kullanımının başarıya ve kalıcılığa olan etkisini belirlemektir. Çalışmada nicel araştırma yaklaşımına dayalı olarak yarı deneysel yöntem tercih edilmiştir. Yarı deneysel yöntem desenlerinden, ön test-son test eşitlenmemiş kontrol gruplu model kullanılmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Trabzon ilinde bulunan bir imam hatip ortaokulunda gerçekleştirilmiştir. 6. sınıf düzeyindeki şubelerden biri deney grubu diğeri kontrol grubu olmak üzere iki şube rastgele (yansız) örnekleme ile seçilmiştir. Çalışmada Sosyal Bilgiler Dersi kapsamında kullanılacak altı farklı mekân (Sümela Manastırı, Sultan Murat Yaylası, Akçaabat Orta Mahalle, Gülbahar Hatun Camii, Trabzon Ayasofya Camii, Trabzon Atatürk Köşkü) seçilmiştir. Öykü yöntemi ile hazırlanan bellek destekleyiciler, öğretimin etkisini arttırmak amacı ile ayrıca çizimlerle de desteklenmiştir. Çalışma kapsamında deney ve kontrol grubunun dışında başka bir 6. sınıf şubesi öğrencilerine altı mekândan biri olan “Sümela Manastırı” için ön uygulama yapılmıştır. Çalışmanın veri toplama aracı olarak, boşluk doldurma soruları ile söz konusu mekânlara ilişkin bilgileri sorgulayan bir başarı testi kullanılmıştır. Deney ve kontrol gruplarının ön test-son test ve kalıcılık testlerinden almış olduğu puanlar, SPSS programı yardımı ile istatistiksel işleme tabi tutularak analiz edilmiştir. Araştırma bulgularına göre, öykü yönteminin uygulandığı deney grubu ile kontrol grubunun son testleri arasında, deney grubu lehine anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Kalıcılık puanları açısından değerlendirildiğinde ise yine deney grubu lehine anlamlı farklılık olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlara dayanarak sosyal bilgiler dersinin öğretiminde başarı ve kalıcılığı sağlamak için öykü yönteminden yararlanılabileceği söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimi, Bellek Destekleyiciler, Öykü Yöntemi

Statistical Analysis of State Budget Revenues Indicators by Correlation-Regression Method

Anara Bakhishli

Bakü Devlet Üniversitesi, baxisli.anara@gmail.com

ABSTRACT: In this study, the theoretical and practical aspects of the impact of the state budget on the economy have been discussed, and scientific and practical recommendations have been created, as well as problems related to adequate statistical evaluation of budget processes. Effective fiscal policy involves the regulation of budget deficits and public debt. In the field of revenue, the fiscal policy should cover the following areas: determining the rate of revenue growth, the ratio between certain types of income, fiscal policy, income distribution between parts of the budget system. In the field of expenditure, the fiscal policy should include: the rate of increase in budget expenditures in general and the determination, setting priorities for budget expenditures, degree of funding for individual economic, social and other programs, distribution of costs between parts of the budget system. To do this, we need to make two basic political decisions: considerably (about one-third) to reduce the tax burden, primarily by lowering tax rates for producers. At the same time, ensure that all taxes are paid by each taxpayer in accordance with the law. The current priorities and instructions of tax policy require the establishment of a unified and coordinated tax system. The aim of improving the tax system should be to build and develop a stable tax system within the borders of Azerbaijan and to provide the revenues of the state and local budgets. The tax system should be rational and ensure the balancing of national and private interests. It should contribute to the development of entrepreneurship, revitalization of investment activities, accumulation of national wealth of Azerbaijan and the welfare of its citizens. Currently, the state statistical bodies of the Republic of Azerbaijan are working hard to improve the budget classification and to improve the system of state budget indicators for international comparisons in the field of state finance statistics. For 2009-2018, there is a tendency to increase in revenues of Azerbaijan state budget. Thus, budget revenues increased by AZN 16345.4 million (approximately 8.9 times) in absolute terms compared to 2009. Increased state budget revenues between 2009-2018. It reached an average of 40% per year. The increase was observed in individual items of budget revenues. During this period, VAT, income tax, tax and non-tax payments increased rapidly and reached a high rate. Therefore, the analysis shows that the fundamental changes made in the country's economy, the formation of a new market structure increases the tax potential of the country and this leads to the formation of progressive trends in various budget revenues items. As a result of the dynamically applied changes in the socio-economic life of the country, there is an increase in GDP and budget revenues which positively affect the dynamics of general budget expenditures. In particular, in 2018, the increase in expenditures on education, social protection, law enforcement, government agencies and management was 4 times, 9 times, 5.3 times and 3.6 times, respectively. At the same time, spending on the country's economy has increased significantly: in 2014, this increase has increased by 11 times and in 2018 - 17 times compared to 2009. Good governance is very important in achieving macroeconomic stability and quality growth, and the main element is to ensure transparency in the financial field. Therefore, the most important principle in budgeting is the principle of full transparency. In our view, transparency in the financial sphere is considered to be the structure and functions of government bodies, fiscal policy intentions, government revenue and expenditure, and information gap. Transparency contributes to an increased borrowing rate, which leads to lower borrowing costs and greater support from well-informed business circles for sound economic policies. The report examined the relationship between budget revenues and the country's GDP, and the regression model of this relationship was $\hat{y} = -3.45 + 0,372x$. This shows that the increase in 1 billion GDP manats leads to an average increase of 0.3728 billion manats in budget revenue.

Keywords: budget revenues, correlation analysis, GDP, regression model, statistical total

Devlet Bütçe Gelirleri Göstergelerinin Korelasyon-Regresyon Yöntemi ile İstatistiksel Analizi

Anara Bakhishli

Baku Devlet Universitesi, baxisli.anara@gmail.com

ÖZET: Çalışmada, devlet bütçesinin ekonomi üzerindeki etkisinin teorik ve pratik yönleri ele alınmış, bütçe süreçlerinin yeterli istatistiksel olarak değerlendirilmesiyle ilgili problemlerin yanı sıra bilimsel ve pratik öneme sahip öneriler oluşturulmuştur. Etkin mali politika, bütçe açıklarının ve kamu borcunun düzenlenmesini içerir. Gelir alanında politikası şu alanları kapsamalıdır: gelir artış oranının belirlenmesi, belirli gelir türleri arasındaki oran, maliye politikası, bütçe sisteminin bölümleri arasında gelir dağılımı. Harcama alanında, maliye politikası şunları kapsamalıdır: genel olarak bütçe harcamalarındaki artış oranının ve madde veya faaliyetlerin belirlenmesi, bütçe harcamaları yönünde önceliklerin belirlenmesi, bireysel ekonomik, sosyal ve diğer programlar için finansman derecesi, maliyetlerin bütçe sisteminin bölümleri arasında dağılımı. Bunun için iki temel politik karar almamız gerekiyor: önemli ölçüde (yaklaşık üçte biri) öncelikle üreticiler için öncelikle vergi oranlarını düşürerek vergi yükünü azaltmalı; Aynı zamanda, tüm vergilerin her vergi mükellefi tarafından yasaya uygun olarak ödenmesini sağlayın. Vergi politikasının mevcut öncelikleri ve talimatları, birleşik ve eşgüdümlü bir vergi sisteminin oluşturulmasını gerektirir. Vergi sistemi rasyonel olmalı, ulusal ve özel çıkarların dengelenmesini sağlamalıdır. Girişimciliğin gelişmesine, yatırım faaliyetlerinin canlandırılmasına, Azerbaycan milli servetinin birikmesine ve vatandaşların refahına katkıda bulunmalıdır. Halen, Azerbaycan Cumhuriyeti devlet istatistik organları, bütçe sınıflandırmasını iyileştirmek ve devlet maliyesi istatistikleri alanındaki uluslararası karşılaştırmalar için devlet bütçe göstergeleri sistemini geliştirmek için çok çalışmaktadır. 2009-2018 için Azerbaycan devlet bütçesinin gelirlerinde büyüme eğilimi var. Böylece 2009 yılına kıyasla, 2018 yılında bütçe gelirleri mutlak bazda 16345,4 milyon AZN (yaklaşık 8,9 kat) artmıştır. 2009-2018 yılları arasında devlet bütçesi gelirlerinin artması. Yılda ortalama% 40'a ulaştı. Artış, bütçe gelirlerinin bireysel kalemlerinde gözlemlendi. Bu dönemde, KDV, gelir vergisi, vergi ve vergi dışı ödemeler hızla arttı ve yüksek bir orana ulaştı. Bu nedenle, analizler ülke ekonomisinde yapılan temel değişikliklerin, yeni bir piyasa yapısının oluşmasının ülkenin vergi potansiyelini artırdığını ve bunun da çeşitli bütçe gelirleri kalemlerinde ilerici eğilimlerin oluşmasına yol açtığını göstermektedir. Ülkenin sosyo-ekonomik yaşamında dinamik olarak uygulanan değişiklikler sonucunda, genel bütçe harcamalarının dinamiklerini olumlu yönde etkileyen GSYİH ve bütçe gelirlerinde artış gözlenmektedir. Böylece, genel maliyet yapısında büyük bir paya sahip olan sosyo-kültürel etkinliklerin maliyetleri önemli ölçüde artmıştır. Özellikle 2018 yıl 2009 yılına göre, eğitim, sosyal koruma, kolluk kuvvetleri, devlet kurumları ve yönetime yönelik harcamalardaki artış sırasıyla 4 kez, 9 kez, 5,3 kez ve 3,6 kez olmuştur. Aynı zamanda, ülke ekonomisine yönelik harcamalar önemli ölçüde artmıştır: 2009 yılına kıyasla, 2014 yılında bu artış yaklaşık 11 kat, 2018 yılında - 17 defa artmıştır. Makroekonomik istikrar ve kaliteli büyümenin sağlanmasında iyi yönetim çok önemlidir ve ana unsuru mali alanda şeffaflığı sağlamaktır. Dolayısıyla bütçelemede en önemli ilke "şeffaflık" ilkesidir. Görüşümüze göre, mali alanda şeffaflık, hükümet organlarının yapısı ve işlevleri, maliye politikası niyetleri, devlet gelirleri ve harcamaları ve mali tahminler hakkında bilgi açıklığı olarak değerlendirilir. Şeffaflık, artan borçlanma oranına katkıda bulunur ve bu da borçlanma maliyetlerinin düşmesine ve sağlam ekonomik politikalar için iyi bilgilendirilmiş iş çevrelerinden daha fazla destek alınmasına yol açar. Rapor, bütçe gelirleri ile ülkenin GSYİH'si arasındaki ilişkiyi incelemiş ve bu ilişkinin regresyon modeli $\hat{y} = -3.45 + 0,3728x$ olmuştur. Bu, 1 milyar GSYİH manatının artmasının, bütçe gelirlerinde ortalama 0,3728 milyar manat artışına yol açtığını gösteriyor.

Anahtar Kelimeler: Bütçe Gelirleri, Korelasyon Analizi, GSYİH, Regresyon Modeli, İstatistiksel Toplam.

Gender In Social Studies Course From The Perspective Of Classroom Teachers

Aslı Gündoğan*

Halime Kübra Ersoy**

*Usak University, asli.gundogan@usak.edu.tr

**Usak University, kubraguzelerbey@gmail.com

ABSTRACT: Gender is the main topic that advocates the equality of gender between women and men. This topic includes many areas such as economic, sociological, psychological and education. The inequalities faced by women and men in these areas have led to the emergence of the concept of gender and to carry out studies in this field. Gender inequality that starts early in life can adversely affect one's belief in equality. An unequal identity can cause people to experience difficulties in social areas. It is up to the education of people to be educated with an egalitarian approach. As with any education, gender education should be provided in a fundamental, disciplined and extended manner. Therefore, gender equality training should start at an early age. In the basic education stage, Social Studies course appears in the course dimension in which gender education can be given. Social Studies has a general acceptance of raising good citizens. The objectives of the Social Studies program in the country coincide with the National Council for Social Studies (NCSS), one of the most important institutions in the field of Social Studies, with emphasis on 'good citizen' behavior. The Social Studies Program, which is based on the development of good citizens, should be examined in two different branches for this purpose. The first of these branches is Social Studies as citizenship education and the second is Social Studies as Value Education. Social Studies course, which aims to transfer effective citizenship education as the sum of these two branches, is more interested in students' behaviors and attitudes in social life compared to other courses. This is reflected in the Social Studies curriculum and its specific objectives. As a matter of fact, in the content of a course which aims to educate good citizens and conveys this with values, the training of people who believe in gender equality can be considered as one of the sub-objectives. The studies in the literature have focused on the topic of gender more sociologically. However, since the perception of gender in the positive direction depends on the trainings on this subject, it is necessary to investigate the educational dimension of the gender and the course dimension that this education can be given. In the context of the Social Studies course, the lack of gender-related research has been the starting point of the study. The aim of the study is to get the primary school classroom teachers' views on gender within the context of Social Studies course. The study is a qualitative research and is designed according to the phenomenon pattern. The participants of the study consisted of eight primary school teachers working in primary schools in the central district of Uşak and teaching fourth grade students. As a data collection tool, semi-structured interview form consisting of open-ended questions was used. In the 2018-2019 academic year, the semi-structured interview form was administered to eight classroom teachers who were teaching fourth grade. data is recorded with the voice recorder. Interview method is one of the data collection tools in the studies designed according to case science pattern. The analysis of the research data will be done with descriptive analysis. Research findings are under analysis. It is thought that the results of the interviews with classroom teachers will determine the role of Social Studies course in determining gender, raise awareness among classroom teachers about gender roles and reveal the adequacy of classroom teachers in the context of gender. As a matter of fact, classroom teachers' thoughts and practices will affect the education they provide in the classroom and help students create a thought in the context of gender.

Keywords: Social studies, gender, primary school

Sınıf Öğretmenlerinin Bakış Açısıyla Sosyal Bilgiler Dersinde Toplumsal Cinsiyet

Aslı Gündoğan*

Halime Kübra Ersoy**

*Usak University, asli.gundogan@usak.edu.tr

**Usak University, kubraguzelerbey@gmail.com

ÖZET: Toplumsal cinsiyet kadın ve erkek cinsiyetlerinin toplumsal alandaki eşitliğini savunan ana başlıktır. Bu başlığın içerisinde ekonomik, sosyolojik, psikolojik ve eğitim gibi birçok alan bulunmaktadır. Kadın ve erkeğin sözü edilen alanlarda karşılaştığı eşitsizlikler toplumsal cinsiyet kavramının doğmasına ve bu alanda çalışmalar yapılmasına sebep olmuştur. Yaşamın ilk başlarında başlayan cinsiyet eşitsizliği kişinin ileriki yaşlarında inşa edeceği eşitlik inancını olumsuz etkileyebilmektedir. Eşitlikçi olmayan bir kimlik kişilerin sosyal alanlarda sıkıntılar yaşamasına sebep olabilmektedir. Kişilerin eşitlikçi bir anlayışla yetmesi aldıkları eğitime bağlıdır. Her eğitim gibi toplumsal cinsiyete dair eğitimin de temelden, disiplinli bir şekilde ve uzun süreye yayılarak verilmesi gerekmektedir. Bu nedenle toplumsal cinsiyet eşitliğine dair eğitimlerin küçük yaşlarda başlaması gerekmektedir. Temel eğitim aşamasında toplumsal cinsiyet eğitimin verilebileceği ders boyutunda karşımıza Sosyal Bilgiler dersi çıkmaktadır. Sosyal Bilgiler'in iyi vatandaş yetiştirmek üzerine genel bir kabulü vardır. Ülkede Sosyal Bilgiler programı'nın hedefleri Sosyal Bilgiler alanında en önemli kuruluşlardan birisi olan NCSS (National Council for Social Studies) ile örtüşmekte ve 'iyi vatandaş' davranışlarına vurgu yapılmaktadır. Temelinde iyi vatandaş yetiştirmenin olduğu Sosyal Bilgiler Programı bu amaç bağlamında iki ayrı koldan incelenmelidir. Bu kollardan ilki vatandaşlık eğitimi olarak Sosyal bilgiler ve ikinci ise Değer Eğitimi olarak Sosyal Bilgilerdir. Etkili vatandaşlık eğitimi bu iki kolun toplamı olarak aktarmayı amaçlayan Sosyal Bilgiler dersi öğrencilerin sosyal hayattaki davranışları ve tutumları ile diğer derslere oranla daha çok ilgilenmektedir. Bu durum Sosyal Bilgiler öğretim programına ve özel amaçlarına da yansımış haldedir. Nitekim iyi vatandaş yetiştirmeyi amaçlayan ve bunu değerlerle aktaran bir dersin içeriğinde toplumsal cinsiyet eşitliğine inanan kişilerin yetiştirilmesi alt amaçlardan birisi olarak sayılabilir. Alanyazındaki çalışmalar toplumsal cinsiyet başlığını daha çok sosyolojik yönden ele almış çalışmalardır. Fakat toplumsal cinsiyet algısının olumlu yönde ilerleyebilmesi bu konudaki eğitimlere bağlı olduğundan toplumsal cinsiyetin eğitim boyutu ve bu eğitimin verilebileceği ders boyutunun da araştırılması gerekmektedir. Sosyal Bilgiler dersi bağlamında toplumsal cinsiyetle ilgili araştırmaların az oluşu araştırmanın çıkış noktası olmuştur. Araştırmanın amacı ilkokul sınıf öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler dersi bağlamına toplumsal cinsiyete yönelik görüşlerini almaktır. Araştırma nitel bir araştırma olup olgu bilim desenine göre tasarlanmıştır. Araştırmanın katılımcıları Uşak ili merkez ilçedeki ilkokullarda görev yapan ve dördüncü sınıfları okutan sekiz sınıf öğretmeninden oluşmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak açık uçlu sorulardan oluşturulmuş yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formu 2018-2019 eğitim öğretim yılında dördüncü sınıfları okutmakta olan sekiz sınıf öğretmenine görüşmeler yapılarak uygulanmış; veriler ses kayıt cihazıyla kayıt altına alınmıştır. Olgu bilim desenine göre tasarlanmış çalışmalarda görüşme yöntemi veri toplama araçlarının başında gelmektedir. Görüşme esnasında kişiler görüşme sorularına o anda cevap vermeye çalışacağından kişilerin olguları daha net bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Araştırma verilerinin analizi betimsel analiz ile yapılacaktır. Araştırma bulguları analiz aşamasındadır. Sınıf öğretmenleriyle yapılan görüşmelerden ortaya çıkacak sonuçların toplumsal cinsiyetin belirlenmesinde Sosyal Bilgiler dersinin rolünü belirleyeceği, toplumsal cinsiyet rollerine yönelik sınıf öğretmenlerinde farkındalık yaratacağı ve sınıf öğretmenlerinin toplumsal cinsiyet bağlamında yeterliliğini ortaya çıkaracağı düşünülmektedir. Nitekim sınıf öğretmenlerinin düşünceleri ve uygulamaları sınıf içerisindeki verdikleri eğitimi etkileyecek ve toplumsal cinsiyet bağlamında öğrencilerin kendilerine bir düşünce yaratmasına yardımcı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, toplumsal cinsiyet, ilkokul

Sosyal Bilgiler Dersinde Sanat Eğitimi: Sınıf Öğretmenleri Ne Düşünüyor?

Aslı Gündoğan*
Nur Leman Balbağ**
Kübra Süner***

*Usak University, asli.gundogan@usak.edu.tr

**Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, leman.goz@usak.edu.tr

***Usak University, sunerkubra@gmail.com

ÖZET: Eğitimin bir bilim ve sanat dalı olarak nitelendirilmesi, okullarda öğrencilerin bilişsel gelişimlerinin yanında görmeyi, işitmeyi, dokunmayı öğrenmelerinin de amaçlandığı öğrenme ortamlarının tasarlanmasını beraberinde getirmektedir. Sözü edilen öğrenme çevreleri ancak öğrenme ortamlarına sanatın entegre edilmesiyle olanaklı olmaktadır. Sanat eğitimi kişinin kendisini ve çevresini tanıması, yaratıcılığını desteklemesi, bedensel ve zihinsel algılarının gelişmesi bakımlarından büyük önem taşımaktadır. Aynı zamanda sanat eğitimi bireyde eleştirel bir bakış açısının gelişmesi, duyarlı ve duygulu bir kimliğin gelişmesine de katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda sanatın ve sanat eğitiminin bireyin kişiliğinin gelişiminde oldukça etkisinin olduğunu söylemek hiç te yanlış değildir. İçinde bulunduğumuz çağın gereksinim duyduğu birey özellikleri tam anlamıyla kendini gerçekleştirmiş, araştıran, sorgulayan, eleştirel ve yaratıcı düşünen, buna bağlı olarak ta ortaya özgün ürünler koyan nitelikte bireylerdir. Okullar, toplumsal düzeni devam ettirmede sözkonusu özelliklere sahip bireyleri yetiştirmeyi amaçlamaktadır ki, bu temel amacı gerçekleştirmede sanat eğitiminin katkısı büyüktür.

Sanat eğitimi, ilkokuldan yükseköğretime kadar tüm öğrenim düzeylerinde öğrenme-öğretme süreçlerinde kolaylıkla işe koşulabilir. İlkokulda etkinliklerin öğrencilerin beş duyu organına hitap edecek biçimde tasarlanması, bu süreçte sanatın devreye girdiğinin göstergesi olabilir. Tüm otoritelerin öğrenme süreçlerinin zenginleştirilmesi ve olabildiğince fazla duyu organına hitap edecek biçimde tasarlanması görüşü elbette ki öğrenmenin kalıcılığını artırmakta; öğrencide istendik yönde davranış geliştirme sürecini olumlu yönde etkilemektedir. Sınıf içi etkinliklerde öğrencilerin konu hakkında resim yapmaları, üç boyutlu materyaller inşa etmeleri, ses ve ritim eşliğinde çalışmalarını yani ortaya koydukları ürünü beş duyu organlarıyla algılayabilmeleri öğrenmenin daha etkili olmasını sağlayacaktır. Öğrenme ortamlarında sanatın kullanılmasıyla çocuğun birden fazla zekâ alanına hitap edilecek; bilişsel gelişimin yanında duygusal ve sosyal gelişimin de desteklenmesi sağlanacaktır. Özellikle ilkokul programlarının sanat ve sanatsal etkinliklere yönelik elverişli amaçları ve kazanımları içerdiği düşünüldüğünde sanatın, okulların önemli bir ögesini oluşturduğu ortadadır.

Sosyal bilgiler dersi çocuğun gerek yakın çevresini tanıması gerekse dünya vatandaşı olma konusunda ihtiyaç duyulan nitelikleri edinmesi bakımından ilkokulda önemli bir yere sahiptir. Bu dersin içeriğinin sanatsal nitelikteki etkinliklerle birleştirilmesi, dersin etkililiğine büyük katkılar sağlayacaktır. Sosyal bilgiler dersi doğası ve amaçları bağlamında çocukta sanata yönelik duyarlılığın ve sanatsal bakış açısının gelişmesinde önemli rol oynamaktadır. Bu önem, sınıf öğretmenlerinin sanata yönelik bakış açılarının ortaya konması gereksinimini doğurmuş; araştırma söz konusu gereksinimden yola çıkılarak oluşturulmuştur. Sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde sanat eğitimine yönelik görüşlerinin belirlenmesi, onlarda sanat eğitimine yönelik yeterliliklerini belirleme ve farkındalık oluşturma, sosyal bilgiler dersi ile sanat eğitimi bütünlüştürme ile sanata ve estetiğe duyarlı öğrenciler yetiştirmeleri bakımlarından önemlidir. Bu doğrultuda araştırmanın amacı ilkokul dördüncü sınıf öğretmenlerinin sosyal bilgiler dersinde sanat eğitimine yönelik görüşlerini ortaya koymak olarak belirlenmiştir. Nitel araştırma yöntemi temel alınarak tasarlanan araştırmanın katılımcılarını uşak ili merkez ilçedeki ilkokullarda görev yapan 10 dördüncü sınıf öğretmeni oluşmuştur. Araştırmada veriler yarı yapılandırılmış görüşme formuyla toplanmış; ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda yer alan sorulardan bazıları “Sanatı nasıl tanımlarsınız?”, “Sosyal bilgiler dersinde sanattan nasıl yararlanıyorsunuz?”, “Sosyal bilgiler dersinde sanat eğitiminin etkili olarak gerçekleşmesine yönelik önerileriniz

---

---

nelerdir?" biçimindedir. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz tekniği kullanılacaktır. Veriler analiz aşamasındadır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, sanat eğitimi, ilkokul

© 2019 Published by ISSSE

Kavramlar Tarihi ve Sosyal Tarih Kesişimi: Toplum – Dil Etkileşimi Üzerine Değerlendirmeler

Hazan Güler Sarı
Kırıkkale Üniversitesi, hazan-90@hotmail.com

ÖZET: Toplum ve dil arasında son derece kuvvetli bir etkileşim söz konusudur. Toplumsal formasyonlardaki kavramlar yalnızca bugünün değerlendirilmesine değil, aynı zamanda tarihin oluşması, öğretilmesi ve yorumlanması ile gelecek hakkında birtakım söylemlerin oluşmasına yardımcı olur. Bu noktada incelemesi yapılan kavramlar tarihi, bütün diğer bilimler gibi disiplinler arası yardıma muhtaçtır. Dilbilimciler çoğunlukla dildeki güç ve otorite biçimlerini görmezden gelirken; dilin kuvvetini anlamak, onun dilbilimsel tarafının yanı sıra, politik ve sosyal koşulları kapsayan bir incelemeyi bu noktada gerekli kılar. Konuşan, düşünen, yazan ve eyleme geçen bugünün toplumlarını anlamak adına hem sosyal hem tarihsel unsurlara erişmek ve toplumsal sınırları zorlamak dolayısıyla da çok yönlü açılımlar yapmak önem arz etmektedir. Dilsel tarih ile sosyal tarihi örtüştüren nokta, kavramların değişken doğasından beslenmektedir. İnsana dair tecrübeleri bir araya getirmek, bunları yaşamla bağdaştırmak, kaybolmaya yüz tutmuş olayları saklamak ve yalnızca gerçekleşmiş değil gerçekleşeceği vaat edilen tecrübeleri de kaydetmek için kavramlara ihtiyaç vardır. Bu bağlamda bu çalışmada tarihsel dönüşüm içinde kavramların önemini vurgulamak, kavramlar tarihi ile sosyal tarih ilişkisini Reinhart Koselleck'in öncülüğünü yaptığı *begriffsgeschichte* kapsamında ele almak amaçlanmıştır. Çalışma, literatür taraması yöntemi ile dilbilimi ve toplumbilimine dair disiplinler arası bir değerlendirme esasına dayanır. Bu değerlendirme çerçevesinde, tarihsel bir düzlemde toplumsal alandaki değişim ve dönüşüme dilin katkıları ve dilsel süreçlere toplumsal katkıların ortaya çıkarılması planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Kavramlar tarihi, toplum, dilbilimi, sosyal değişim.

A Phenomenological Study of the Meaning of Being a Social Studies Teacher

Kaya Yılmaz*

Tuğba Yaman**

*Marmara Üniversitesi, kaya.yilmaz@marmara.edu.tr

**Marmara Üniversitesi, tugbayaman60@gmail.com

ABSTRACT: The aim of this study is to examine the meaning of being a social studies teacher based on their own experiences and experiences. Descriptive phenomenological research which is one of the qualitative research designs was used in the study. Semi-structured interview was used to collect data. During the analysis of the obtained data was followed the four-step process method of the phenomenological. These are 'bracketing', 'phenomenological reduction', 'imaginative variation' and 'synthesis of meanings and essences'. At the end of data analysis, it was found that the essence and structure of the phenomenon of being a social studies teacher was composed of six interrelated components. These components; (1) establishing positive communication with students, (2) increasing student interest in the course, (3) understanding the psychology of the student, (4) being happy while doing the profession, (5) preparing the students for life, (6) loss of motivation. Participants; they stated that they had a sincere and sincere relationship with the students, that they increased their interest in the social studies course, that they understood the mood of the students, that they prepared the students for life and that they felt happy while doing their jobs. However, in addition to these positive experiences, it was determined that teachers suffered a loss of motivation due to negative attitudes of school administration, parents and students.

Keywords: *Social Studies, Phenomenological Study, Teaching Profession*

Sosyal Bilgiler Öğretmeni Olmanın Anlamına İlişkin Fenomenolojik Bir Çalışma

Kaya Yılmaz*

Tuğba Yaman**

*Marmara Üniversitesi, kaya.yilmaz@marmara.edu.tr

**Marmara Üniversitesi, tugbayaman60@gmail.com

ÖZET: Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin kendi yaşantı ve deneyimlerine dayalı olarak sosyal bilgiler öğretmeni olmanın anlamını incelemektir. Çalışmada nitel araştırma desenlerinden betimleyici fenomenolojik araştırma kullanılmıştır. Araştırma verileri, açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen verilerin analizi sırasında fenomenolojik deseninin kendine özgü dört aşamalı süreci takip edilmiştir. Bu aşamalar, ‘parantezleme,’ fenomenolojik redüksiyon’, ‘imgesel çeşitleme’ ve ‘anlam ve özlerin sentezlenmesi’dir. Araştırma verilerinin analizi sonucunda sosyal bilgiler öğretmeni olma fenomeninin yapısını ve özünü birbiriyle ilişkili altı alt bileşenin oluşturduğu tespit edilmiştir. Bu bileşenler; (1) öğrencilerle olumlu iletişim kurma, (2) öğrencilerin derse ilgisini arttırma, (3) öğrencilerin psikolojisinden anlama, (4) öğrencileri hayata hazırlama, (5) mesleğini yaparken mutlu olma, (6) motivasyon kaybı yaşamadır. Katılımcılar; öğrencilerle içten ve samimi bir ilişki kurduklarını, sosyal bilgiler dersini sevdirerek öğrencilerin derse olan ilgilerini arttırdıklarını, öğrencilerin ruh halinden anladıklarını, günlük yaşamda kullanabilecekleri pratik bilgiler kazandırarak öğrencileri hayata hazırladıklarını ve mesleklerini yaparken kendilerini mutlu hissettiklerini belirtmişlerdir. Ancak bu olumlu deneyimlerin yanı sıra okul idaresi, veli ve öğrencilerin olumsuz tutumlarından dolayı öğretmenlerin motivasyon kaybı yaşadıkları tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Fenomenolojik Çalışma, Öğretmenlik Mesleği

BİLSEM’de Görev Yapan Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Değerler Eğitimi Hakkındaki Görüşleri

Kübra Genç*
Tuğba Yaman**
Ahmet Katılmış***

*Marmara Üniversitesi, kubragenc54@gmail.com
**Marmara Üniversitesi, tugbayaman60@gmail.com
***Marmara Üniversitesi, akatilmis@marmara.edu.tr

ÖZET: İnsanlık, bilgi ve teknoloji çağı olan bu yüzyılda baş döndürücü bir değişim ve dönüşüm sürecini yaşamaktadır. Bu değişim ve dönüşüm her ne kadar insanoğlunun yaşam standartlarını yükseltse de beraberinde hızla artan sosyal problemleri de doğurmaktadır. Bu sosyal problemlerin çözümünde en önemli referans kaynağı değerler olması nedeniyle değerlerin kazandırılmasına yönelik bilinçli uygulamaların hayata geçirilmesinde öğretmenlerin sorumluluk almaları oldukça önemlidir. Bu anlamda sosyal bilgiler öğretmenlerinin de değerler eğitimi konusundaki görev ve sorumluluklarını yerine getirmeleri beklenmektedir. Sosyal bilgiler öğretmenleri, değer eğitimi yaklaşımlarını kullanarak ders içeriğine uygun birtakım etkinlikler yaptırarak ve öğrencilere rol model olarak değerlerin içselleştirilmesinde önemli görevler üstlenebilirler. Bu bağlamda çalışmanın amacı Bilim ve Sanat Eğitim Merkezlerinde (BİLSEM) görev yapan sosyal bilgiler öğretmenlerinin değerler eğitimine ilişkin görüşlerini saptamaktır. Bu amaç doğrultusunda, çalışma nitel araştırma desenlerinden fenomenolojik desen ile yürütülmüştür. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Araştırmada katılımcıların BİLSEM’de en az iki yıl süre ile görev yapmaları ölçüt olarak belirlenmiştir. Araştırma verileri açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmış ve içerik analizi tekniği ile çözümlenmiştir. Verilerin analizi sonucunda katılımcılar; kendi kültürümüze ait değerlerin aktarımının yanında evrensel değerler üzerinde de durulması gerektiğini, BİLSEM’deki öğrencilerin özelliklerinden dolayı burada verilen değerler eğitiminin daha özenli yapılmasını, değerlerin kazandırılması sürecinde daha çok etkinlik odaklı çalışmalarını benimsediklerini, değerlere ilişkin birtakım sosyal projelerle BİLSEM’deki öğrencilerin desteklenmesini ve değerler eğitiminin öğrenci merkezli yaklaşımlar kullanılarak yapılması gerektiğini belirtmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Değerler Eğitimi, Bilim ve Sanat Eğitim Merkezi, Sosyal Bilgiler Öğretmen.

An Analysis of the Role of Atatürk in Turkish Society in Social Studies Teaching in Terms of Personality Traits

Sezgin Elbay

Anadolu Üniversitesi, sezginelbay@hotmail.com

ABSTRACT: Social Studies can be defined as a course that integrates social science disciplines with human rights, citizenship and democracy in order to realize the social existence of individuals. Approaches to the nature of social studies, according to this definition, primarily determined its objectives and methods. In this context, the aim of the research is to describe how Atatürk's roles in Turkish society are reflected in the perceptions of students in terms of personality traits in accordance with the aim of building the national identity. The research is based on the phenomenological approach of qualitative research. In this context, the participants examined the videos and photographs specific to the period and made drama and poster studies. In addition, after experiencing this representative experience, they tried to reveal the meanings they attributed to these experiences. Participants were selected in accordance with the criteria-based sampling among 7th grade students studying in a secondary school affiliated to the Ministry of National Education in a rural area of Sakarya. Twenty-five of these students (14 females, 11 males) were identified as research participants because they had a representative experience specific to the period. The research was carried out in February and March 2019. Semi-structured interviews and documents were used as data collection tools. Data were analyzed inductively and descriptively. As a result of the research; It was revealed that Atatürk was identified with the concept of the republic, his commanding feature was emphasized from his multi-faceted character, his leadership role in the National Struggle was emphasized and depicted with patriotic value. In this context, it can be said that Atatürk took part in the perceptions of students from his military life and reformist characteristics only with his republican character. Based on the findings, it may be suggested to simplify the historical units in the 7th grade Social Studies textbook and to emphasize the role of Atatürk in the social transformation towards the 2nd semester of 7th grade without waiting for the 8th grade in the textbook.

Keywords: *Social Studies Education, Personality Traits Atatürk, Turkey's social transformation, Student Perceptions*

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Atatürk'ün Türk Toplumunda Oynadığı Rollerin Kişilik Özellikleri Açısından İncelenmesi

Sezgin Elbay

Anadolu Üniversitesi, sezginelbay@hotmail.com

ÖZET: Sosyal Bilgiler, bireylerin toplumsal var oluşlarını gerçekleştirmek üzere, sosyal bilim disiplinleri ile insan hakları, vatandaşlık ve demokrasi konularını bütünleştiren ve toplu öğretimden kaynağını alan bir ders olarak tanımlanabilir. Sosyal bilgilerin doğasına yönelik yaklaşımlar, bu tanıma göre, öncelikle onun hedef ve yöntemini belirlemiştir. Bu bağlamda araştırmanın amacı, dersin milli kimlik inşaa etme hedefine uygun olarak, Atatürk'ün Türk toplumunda oynadığı rollerin, kişilik özellikleri açısından, öğrenci algılarına nasıl yansıdığını betimlemektir. Araştırma, nitel araştırmanın olgubilim yaklaşımına dayalı olarak yapılmıştır. Bu kapsamda katılımcılar, döneme özgü video ve fotoğrafları incelemiş, incelediklerine yönelik drama ve poster çalışmaları yapmışlardır. Buna ek olarak, bu temsili deneyim yaşandıktan sonra, onların bu deneyimlere yükledikleri anlamlar ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Katılımcılar, Sakarya'nın kırsal bir bölgesinde, MEB'e bağlı bir ortaokulda öğrenim gören, 7. sınıf öğrencileri arasından, ölçüt temelli örneklemeye uygun olarak seçilmiştir. Bu öğrencilerden 25'i (14 kız, 11 erkek), döneme özgü temsili bir deneyim yaşadıkları için, araştırma katılımcısı olarak belirlenmiştir. Araştırma 2019 yılının Şubat ve Mart aylarında gerçekleştirilmiştir. Veri toplama araçları olarak, yarı yapılandırılmış görüşme ve dokümanlar kullanılmıştır. Veriler, tümevarımsal ve betimsel yoldan çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda; Atatürk'ün daha çok cumhuriyet kavramıyla özdeşleştirildiği, çok yönlü karakterinden komutanlık özelliğinin ön plana çıkarıldığı, Milli Mücadelede oynadığı liderlik rolü üzerinde durulduğu ve vatanseverlik değeriyle resmedildiği ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, Atatürk'ün öğrenci algılarında, askerlik hayatı ve inkılapçı özelliklerinden, sadece cumhuriyetçi özelliğiyle yer aldığı söylenebilir. Bulgulara dayanarak, 7. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında yer alan tarih ünitelerinin sadeleştirilmesi ve ders kitabında 8. sınıf beklenmeden, 7. sınıfın 2. dönemine yönelik toplumsal dönüşümde Atatürk'ün rolünün vurgulanması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretimi, Atatürk'ün Kişilik Özellikleri, Türkiye'nin Toplumsal Dönüşümü, Öğrenci Algıları

Evaluation of 6th Grade Social Studies Textbooks in Terms of Gender Representation

Ebru Demircioğlu*
Elif Torun**

*Trabzon Üniversitesi, ebrudemircioglu@trabzon.edu.tr

**Trabzon Üniversitesi, eliftorun0325@gmail.com

ABSTRACT: The aim of this study is to evaluate the titles and names of individuals in the 6th grade social studies textbooks in the context of gender representation. This study is based on document analysis. Document analysis is carried out with qualitative and quantitative understanding and data is obtained through the analysis of documents. In this study, 6th grade Social Studies textbooks prepared by the Ministry of National Education and Sevgi Publications constitute the documents of the study. The titles and names of the people in the works were evaluated through descriptive analysis. In this context, the documents were examined with a quantitative approach and the frequency of the persons and titles were revealed. In this process, each unit included in the textbooks was evaluated separately. The data obtained were then presented in tables and the data obtained were evaluated in the context of gender representation. The first work examined in the research is the 6th Grade Social Studies textbook, which is the Ministry of National Education publication. The work is in 2018 edition and 257 pages. There are a total of 7 learning areas in the textbook. The other 6th Grade Social Studies textbook published by Sevgi Yayınları is in 2017 edition and it is 191 pages. The number of units of this work is 7. These works have been taught in social studies classes in secondary schools since the relevant years. In the book prepared by the Ministry of National Education, the rate of male names is 83%, female names are 17%, male titles are 63% and female titles are 37%. In the book prepared by Sevgi Publications, while the ratio of male names is 79%, the ratio of female names is 21%, the ratio of male titles is 67%, while the ratio of female titles is 33%. As the textbooks examined in the study belong to different periods, it was found that although the subject and content remained the same, the names of the departments changed, the unit expression was included in the book used in the 2017-2018 education period, but the learning field expression was included in the textbook used in the 2018-2019 education period. In the study, the findings were evaluated by comparing them with the corresponding learning area of each unit. According to the results of the study, the titles and person names used in the social studies textbooks examined are mostly male. In other words, the names and titles of men are more frequently mentioned in the textbooks than in women. In this respect, the existence of gender discrimination can be mentioned in both textbooks. In the books, it was determined that women were given the titles related to their roles in the family, whereas men were given extroverted titles. According to the data obtained, when the book prepared by the private publishing house is compared with the one prepared by the Ministry of National Education, it is seen that female names and titles are given more place but still the equality is not provided in the books.

Keywords: Gender, textbook, social studies

6. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Toplumsal Cinsiyet Temsili Açısından Değerlendirilmesi

Ebru Demircioğlu*
Elif Torun**

*Trabzon Üniversitesi, ebrudemircioglu@trabzon.edu.tr

**Trabzon Üniversitesi, eliftorun0325@gmail.com

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarında yer unvan ve kişi isimlerini toplumsal cinsiyet temsili bağlamında değerlendirmektir. Bu çalışma doküman analizine dayalı bir çalışmadır. Doküman analizi nitel ve nicel anlayışla gerçekleştirilmekte olup, veriler dokümanların analizi yoluyla elde edilmektedir. Bu çalışmada MEB ve Sevgi Yayınları tarafından hazırlanan 6. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitapları çalışmanın dokümanlarını oluşturmaktadır. Eserlerde bulunan unvan ve kişi isimleri betimsel analiz yoluyla değerlendirilmiştir. Bu çerçevede dokümanlar nicel bir yaklaşımla incelenmiş, kişi ve unvanların tekrar sıklığı ortaya konulmuştur. Bu süreçte ders kitaplarında yer alan her bir ünite ayrı ayrı değerlendirilmeye tabi tutulmuştur. Elde edilen veriler daha sonra tablolar halinde sunulurken, elde edilen veriler toplumsal cinsiyet temsili bağlamında değerlendirilmiştir. Araştırmada incelenen ilk eser MEB yayını olan 6. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabıdır. Eser 2018 yılı basımı olup, 257 sayfadır. Ders kitabında toplam 7 öğrenme alanı bulunmaktadır. Sevgi Yayınları tarafından yayımlanan diğer 6. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabı 2017 yılı basımı olup, 191 sayfadır. Bu eserin ünite sayısı 7'dir. Bu eserler ilgili yıllardan itibaren ortaokullarda sosyal bilgiler derslerinde okutulmaktadır. MEB tarafından hazırlanan kitapta genel olarak erkek isimlerinin oranı %83 iken kadın isimlerinin oranı %17, erkek unvanlarının oranı %63 iken kadın unvanlarının oranı %37 olarak tespit edilmiştir. Sevgi Yayınları tarafından hazırlanan kitapta ise erkek isimlerinin oranı %79 iken kadın isimlerinin oranı %21, erkek unvanlarının oranı %67 iken kadın unvanlarının oranı %33 olarak tespit edilmiştir. Çalışmada incelenen ders kitapları farklı dönemlere ait olduğu için konu ve içerik aynı kalsa da bölüm adlarının değiştiği, 2017-2018 eğitim döneminde kullanılan kitapta ünite ifadesinin yer aldığı ancak 2018-2019 eğitim döneminde kullanılan ders kitabında ünite yerine öğrenme alanı ifadesinin yer aldığı tespit edilmiştir. Çalışmada her ünitenin karşılığı olan öğrenme alanıyla kıyaslaması yapılarak bulgular değerlendirilmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuçlara göre inceleme yapılan sosyal bilgiler ders kitaplarında kullanılan unvan ve kişi isimleri erkek ağırlıklı olduğu ortaya çıkmaktadır. Başka bir deyişle ders kitaplarında kadınlara nazaran erkeklere ait isim ve unvanlara daha sık yer verilmiştir. Bu açıdan her iki ders kitabında da cinsiyet ayrımcılığının varlığından söz edilebilir. Kitaplarda kadınlara daha çok aile içindeki rollerle ilişkili unvanların verildiği erkeklere ise daha çok dışa dönük unvanların verildiği belirlenmiştir. Elde edilen verilere göre özel yayın evi tarafından hazırlanan kitapta MEB ile kıyaslandığında kadın isim ve unvanlarına daha çok yer verildiği ancak yine de kitaplarda eşitliğin sağlanmadığı görülmüştür.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet, ders kitabı, sosyal bilgiler

Examination of the National Anthem in Terms of Values in the Social Studies Curriculum

Kübra Kandemir *

Elif Torun**

*kkandemir1071@gmail.com

** Trabzon Üniversitesi, eliftorun0325@gmail.com

ABSTRACT: Values education has an important place in social studies teaching as in all teaching fields. Different ways, methods and tools can be used in teaching value. One of these tools is the documentation. In this study, the idea is to include the National Anthem in the context of value education in social studies course. The aim of this study is to give importance to family unity, independence, peace, science, diligence, solidarity, sensitivity, honesty, aesthetics, equality, freedom, respect, love, responsibility, savings, to determine the status of patriotism and benevolence values in the National Anthem and to determine the distribution of these values according to the verses and strings of the National Anthem. This study is important since it is the first study in which the National Anthem is examined in terms of the values in the social studies curriculum. In this study, which was conducted to determine the values in the National Anthem, the data were subjected to descriptive analysis while using the screening model. As a result of the analysis, a total of 9 themes were identified: justice, independence, solidarity, sensitivity, freedom, respect, love, responsibility and patriotism. According to the results of the study, the National Anthem, which is examined within the scope of the research, has 9 values out of a total of 18 values in the Social Studies Curriculum. In the first and fourth verses of the fourth verse, values specific to the field of social studies were not found. In the total forty-five verse of the National Anthem, sensitivity (31), independence (17), freedom (17), solidarity (4), responsibility (4), respect (4), patriotism (4), love (3) and justice (2); the values are included. With this study, it is concluded that the place of the National Anthem in social studies course is also important in terms of values education. It is expected that the Turkish National Anthem will be of great importance to the national anthem and that every Turkish citizen will adopt and apply it to their lives. Because of the overlap between the values in the National Anthem and the Social Studies Curriculum, it is important to emphasize the values of the National Anthem and to realize the National Anthem with the awareness of these values. The National Anthem can be studied within the scope of different courses and the values mentioned in the social anthem can be particularly emphasized.

Keywords: National Anthem, value education, social studies

İstiklal Marşı'nın Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda Yer Alan Değerler Açısından İncelenmesi

Kübra Kandemir *

Elif Torun**

*kkandemir1071@gmail.com

** Trabzon Üniversitesi, eliftorun0325@gmail.com

ÖZET: Değerler eğitimi her öğretim alanında olduğu gibi sosyal bilgiler öğretiminde de önemli bir yere sahiptir. Değer öğretimi yapılırken farklı yol, yöntem ve araçlar kullanılabilir. Bu araçlardan biri de dokümanlardır. Bu çalışmada İstiklal Marşı'na sosyal bilgiler dersinde değer eğitimi bağlamında yer verilmesi fikrinden hareket edilmiştir. Çalışmanın amacı, sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan ve öğrencilere kazandırılması hedeflenen başlıca adalet, aile birliğine önem verme, bağımsızlık, barış, bilimsellik, çalışkanlık, dayanışma, duyarlılık, dürüstlük, estetik, eşitlik, özgürlük, saygı, sevgi, sorumluluk, tasarruf, vatanseverlik ve yardımseverlik değerlerinin İstiklal Marşı'nda yer alma durumlarını tespit etmek ve bu değerlerin İstiklal Marşı'nın kıtalarına ve satırlarına göre dağılımını belirlemektir. Bu çalışma, İstiklal Marşı'nın sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan değerler açısından incelendiği ilk çalışma olması nedeniyle önem taşımaktadır. İstiklal Marşı'nda geçen değerleri belirlemeye yönelik olarak gerçekleştirilen bu çalışmada tarama modelinden yararlanılırken veriler betimsel analize tabi tutulmuştur. Analiz neticesinde adalet, bağımsızlık, dayanışma, duyarlılık, özgürlük, saygı, sevgi, sorumluluk ve vatanseverlik temaları olmak üzere toplam 9 tema tespit edilmiştir. Araştırma sonuçlarına göre, araştırma çerçevesinde incelenen İstiklal Marşı'nda, Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan toplam 18 değerden 9 değer yer aldığı görülmektedir. 4. kıtanın 1. ve 4. satırlarında sosyal bilgiler alanına özgü değerlere rastlanmamıştır. İstiklal Marşı'nın toplam 41 satırında, duyarlılık (31), bağımsızlık (17), özgürlük (17), dayanışma (4), sorumluluk (4), saygı (4), vatanseverlik (4), sevgi (3) ve adalet (2) değerlerinin yer aldığı belirlenmiştir. Bu çalışmayla sosyal bilgiler dersinde İstiklal Marşı'nın yerinin değerler eğitimi açısından da önemli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İstiklal Marşı'nın milli marşımız olması nedeniyle büyük önem taşıması ve her Türk vatandaşının benimseyerek hayatına tatbik etmesi beklenir. Bu çalışma ile de milli marşımızda geçen ve Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan değerlerin örtüşmesi nedeniyle İstiklal Marşı konusu ele alınırken içinde bulunan değerlere özellikle vurgu yapılması ve bu değerlerin bilincinde olarak İstiklal Marşı'nın öğretimini gerçekleştirilmesi önem arz edebilir. Farklı ders kapsamında İstiklal Marşı ele alınmakla birlikte sosyal bilgiler dersinde İstiklal Marşı'na yer verilirken bahsi geçen değerler üzerinde özellikle durulabilir.

Anahtar Kelimeler: İstiklal Marşı, değer eğitimi, sosyal bilgiler

The Views Of Social Studies Teachers About Teaching History Subjects In Social Studies Course

Hatice Memişoğlu*
Uğur Kümür**

*Abant İzzet Baysal University, memisoglu_h@ibu.edu.tr

**Abant İzzet Baysal University, ugurkumur1981@gmail.com

ABSTRACT: Teaching the subjects of History as an academic discipline, which occupies an important part in Social Studies course in terms of content, is important. Therefore, the aim of the study is to determine the views of social studies teachers about teaching history subjects in social studies course. The study group consists of 25 social studies teachers working in secondary schools affiliated to the Ministry of National Education. In the study, the phenomenological pattern of the qualitative method was preferred to determine the views of teachers. A semi-structured interview form was used to determine the views of social studies teachers who participated in the study.

In the first part of the interview form, the demographic characteristics of the participants were included, while 7 open-ended questions were asked to the participants and teachers' views about teaching history subjects in social studies course were tried to be determined in the second part. The data collected within the scope of the research was analyzed with descriptive analysis method.

In the research, Social Studies teachers stated that when they teach history subjects, students have difficulty in subjects such as map knowledge, reformations and Turkish-Islamic scholars, while they don't have difficulty in learning subjects such as Geographical Discoveries, Renaissance, Reform Movements, Industrial Revolution, the French Revolution and the Ottoman History. In teaching history subjects; It is emphasized as a problem that students are given more memorized education and that visual materials are not used in public schools due to lack of equipment. As suggestions for the problems in history teaching, rather than processing the subjects based on memorization and textbook, visiting historical places for students to learn by doing, arranging trips to museums, removing the subjects based on memorization from the curriculum, giving emphasis to some visual materials; different methods and techniques should be brought to the forefront through drama, theater and plays.

Keywords: *History, History Teaching, Social Studies Teacher*

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler Dersinde Tarih Konularının Öğretimine İlişkin Görüşleri

Hatice Memişoğlu*
Uğur Kümür**

*Abant İzzet Baysal University, memisoglu_h@ibu.edu.tr

**Abant İzzet Baysal University, ugurkumur1981@gmail.com

ÖZET: Sosyal Bilgiler dersinde içerik olarak önemli bir yer kaplayan Tarih disiplinine ait konuların öğretimi önemlidir. Bu nedenle, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin Sosyal Bilgiler dersinde tarih konularının öğretimine ilişkin görüşlerini belirlemek, çalışmanın amacını oluşturmaktadır. Çalışma grubunu, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokullarda görev yapan 25 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada öğretmenlerin görüşlerini belirlemek amacıyla nitel yöntemin, olgu bilim deseni tercih edilmiştir. Araştırmaya katılan sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini belirlemek amacıyla, yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmıştır. Görüşme formunun ilk bölümünde katılımcılara ait demografik özellikler yer alırken, ikinci bölümde 7 adet açık uçlu soru yöneltilerek, öğretmenlerin sosyal bilgiler dersinde tarih konularının öğretimine ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma kapsamında toplanan veriler betimsel analiz yöntemi ile incelenmiştir.

Araştırmada sosyal bilgiler öğretmenleri tarih konuları işlenirken; öğrencilerin harita bilgisi, ıslahatlar, Türk-İslam bilginleri gibi konularda zorlandıklarını; Coğrafi Keşifler, Rönesans, Reform Hareketleri, Sanayi İnkılabı, Fransız İhtilali ile Osmanlı Tarihi gibi konuları öğrenmede güçlük yaşamadıklarını belirtmişlerdir. Tarih konularının öğretiminde; öğrencilere daha çok ezbere dayalı eğitim verilmesi, devlet okullarında araç gereç eksikliği, görsel materyallerin kullanılmaması sorun olarak vurgulanmıştır. Tarih öğretiminde yaşanan sorunlara yönelik öneriler olarak da, konuların ezbere ve ders kitabına dayalı olarak işlenmesinden ziyade, öğrencilerin yaparak ve yaşayarak öğrenmeleri için tarihi mekanların gezilmesi, müzelere geziler düzenlenmesi, ezbere dayalı konuların müfredattan çıkarılması, derslerde bir takım görsel materyallere ağırlık verilmesi; drama, tiyatro, oyunlar aracılığıyla farklı yöntem ve tekniklerin ön plana çıkarılması gerektiği belirtilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Tarih öğretimi, Sosyal Bilgiler öğretmeni

Social Studies Teachers And Examination Of The Views Of Secondary School Students On Concept Teaching

Hatice Memişoğlu*

Tuğba Soylu**

*Abant İzzet Baysal University, memisoglu_h@ibu.edu.tr

**Abant İzzet Baysal University, tuba06soylu@gmail.com

ABSTRACT: Concepts form the cornerstones of thought. Concepts are principles that organize and integrate a lot of information within a topic. It is about the right and proper teaching of concepts that education can take place in a healthy way. History, Geography, Economics, citizenship, sociology, etc. we will not be able to understand the society we live in without having knowledge of the main concepts of their fields. In order to be able to learn the main elements of the social studies course, which has an important place in terms of concept richness, and to overcome the social problems they will be involved in, primary school students need to know the basic concepts very well.

This research has been prepared to examine the views of Social Studies teachers and Secondary School students regarding concept teaching. It was designed with the phenomenon science (phenomonology) pattern from qualitative research patterns. The study group included 50 social studies teachers and 75 (6.7.8) who worked in three different districts (Çankaya, Mamak, Yenimahalle) in Ankara province. class) constituted a secondary school student. The sample of the research was selected by the appropriate sampling method. A semi-structured interview form was used as a data collection tool. Descriptive analysis techniques were used in the analysis of the data.

As a result of the research, it was determined that social studies teachers consider concept teaching important in terms of social studies lesson and that the concept teaching techniques they prefer most in teaching are concept map and mind map. It was concluded that these concepts were more difficult to learn, with teachers having difficulty in teaching concepts, especially in abstract and historical concepts. The students of the middle school stated that the most used technique in the social studies course is the concept map, and that they had difficulties in the learning of abstract and historical concepts. While it was stated that it was important to make use of concept teaching techniques based on the findings of the research, suggestions were made such as using material to embody abstract concepts and using abundant examples.

Keywords: *Social Studies, Concept, Concept Teaching, Teacher, Student.*

Sosyal Bilgiler Öğretmenleri ve Ortaokul Öğrencilerinin Kavram Öğretimine İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi

Hatice Memişoğlu*
Tuğba Soylu**

*Abant İzzet Baysal University, memisoglu_h@ibu.edu.tr

**Abant İzzet Baysal University, tuba06soylu@gmail.com

ÖZET: Kavramlar düşüncenin temel taşlarını oluştururlar. Kavramlar bir konu içerisinde pek çok bilgiyi organize eden ve bütünleştiren ilkelere sahiptir. Eğitimin sağlıklı bir şekilde gerçekleşebilmesi kavramların doğru ve yerinde öğretilmesiyle ilgilidir. Tarih, coğrafya, iktisat, vatandaşlık, toplum bilimi vs. alanlarına ait ana kavramların bilgisine sahip olmadan, yaşadığımız toplumu anlamamız mümkün olmayacaktır. İlköğretim öğrencilerinin kavram zenginliği açısından önemli bir yere sahip olan Sosyal Bilgiler dersine ait ana öğeleri öğrenebilmeleri temel kavramları çok iyi bilmeleri gerekmektedir.

Bu araştırma, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin ve ortaokul öğrencilerinin kavram öğretimine ilişkin görüşlerinin incelenmesine yönelik olarak hazırlanmıştır. Araştırmada öğretmen ve öğrencilerin görüşlerini belirlemek amacıyla nitel yöntemi, olgu bilim deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinde üç farklı ilçede (Çankaya, Mamak, Yenimahalle) görev yapmakta olan 50 Sosyal Bilgiler öğretmeni ve 75 (6.7.8. sınıf) Ortaokul öğrencisi oluşturmuştur. Araştırmanın örnekleme ise uygun örnekleme yöntemi ile seçilmiştir. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz tekniğinden faydalanılmıştır.

Araştırma sonucunda, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin kavram öğretimini Sosyal Bilgiler dersi açısından önemli gördükleri, öğretimde en çok tercih ettikleri kavram öğretim tekniklerinin kavram haritası, zihin haritası olduğu tespit edilmiştir. Öğretmenlerin kavramların öğretiminde özellikle soyut, tarihi kavramlarda güçlük çektikleri, bu kavramların daha zor öğrenildiği sonucuna ulaşılmıştır. Ortaokul öğrencileri ise, Sosyal Bilgiler dersinde kavram öğreniminde en çok kullanılan tekniğin kavram haritası olduğunu belirtmişler, soyut ve tarihi kavramların öğreniminde güçlükler yaşadıklarını ifade etmişlerdir. Araştırmanın bulgularına dayalı olarak kavram öğretim tekniklerinden faydalanmanın önemli olduğu belirtilirken, soyut kavramların somutlaştırılmasına yönelik materyal kullanılması, bol örnek kullanılması gibi önerilerde bulunulmuştur.

Keywords: Sosyal Bilgiler, Kavram, Kavram Öğretimi, Öğretmen, Öğrenci.

Sosyal Bilgiler Dersinde Öğrencilerin Bilim Deney Merkezi ve Uzay Evi Deneyimleri

Nazlı Gökçe*

Merve Suna**

Ceren Yıldırım***

*Anadolu Üniversitesi, nazliu@anadolu.edu.tr

**Anadolu Üniversitesi, mervesuna8@gmail.com

***Anadolu Üniversitesi, ceren.yildirim9526@gmail.com

ÖZET: 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programında, “Bilim, Teknoloji ve Toplum” öğrenme alanı ile öğrencilerden yenilikçi, eleştirel ve bilimsel düşüncenin bilim ve teknolojiadaki gelişmelerin temeli olduğunu anlamaları, bilim ve teknolojinin gelişim sürecini ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini fark etmeleri beklenmektedir. Bunun gerçekleşmesinde öğrencilerin yaparak yaşayarak öğrenmelerine fırsat oluşturan Bilim Deney Merkezi ve Uzay Evi gibi yerlerden yararlanılmasının önemli olduğu düşünülmektedir. Öğrencilerin Bilim Deney Merkezi ve Uzay Evindeki öğrenme deneyimleri, onların bilim ve teknolojinin gelişim sürecini ve bunun toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini daha iyi görmelerini sağlayabilir, algı, duygu ve düşüncelerini etkileyebilir.

Bu çalışmada 5.sınıf öğrencilerinin Bilim Deney Merkezi ve Uzay Evi deneyimlerinin belirlenmesi, bu deneyimin ön ve son algı, duygu ve düşüncelerini nasıl etkilediğinin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiştir. Çalışma, 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar döneminde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programında yer alan Sosyal Proje Geliştirme dersi kapsamında gerçekleştirilmiştir. Sosyo-ekonomik açıdan düşük düzeydeki bir devlet okulunun 5. Sınıf öğrencileri çalışma grubunu oluşturmuştur. Öğrencilerin ailelerinin gelir durumu 2000TL'nin altındadır. Öğrenciler çoğunlukla daha önce Bilim Deney Merkezine ve Uzay Evine hiç gitmemişlerdir. Veri toplama aracı olarak öğrencilerin algı, duygu ve düşüncelerini ortaya çıkarmaya yönelik açık uçlu sorulardan oluşan ön form ve son form geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Güvenirlilik iki uzman arasında Görüş Birliği/(Görüş Birliği+Görüş Ayrılığı)x100 formülü kullanılarak hesaplanmış, ön form için %95, son form için ise %90.7 bulunmuştur.

Araştırmanın sonunda, öğrencilerin Bilim Deney Merkezine gitmeden önce akıllarına ilk gelenler arasında; bilim, deney ve eğlence yer alırken, gittikten sonra; deney, deney yapılan yer, bilim, teknolojik eşyalar, araştırma, fen bilimleri ve üretmek şeklinde çeşitlendiği görülmüştür. Öğrencilerin Uzay Evine gitmeden önce aklına gelenler arasında ise çoğunlukla gezegenler, uzay, uzay maketleri, astronot ve eğlence bulunurken Uzay Evine gittikten sonra uzayın anlatıldığı yer, uzayın anlatıldığı film, uzaya çıkmak ve uzaya yolculuk gibi buranın işlevine yönelik olmuştur. Öğrencilerin Bilim Deney Merkezine yönelik algılarını ortaya koyan metaforlar öncesinde; eğlence, okul, macera ve tiyatro gibi çeşitlenirken sonrasında deney, bilim, sosyal bilgiler, gezegen, insan beyni, hazine, eğitim merkezi gibi farklılaştığı görülmüştür. Öğrencilerin Uzay Evine yönelik algılarını ortaya koyan metaforlar ise öncesinde uzay, gökdelen ve cami gibi biçimsel özellikler gösterirken buraya gittikten sonra insan beyni, kütüphane, hazine gibi işlevine yönelik olmuştur. Öğrencilerin bilim insanları ve icatlarına yer verilmesi nedeniyle Sosyal Bilgiler dersini bilimle ilişkilendirdikleri, çoğunlukla Bilim Deney Merkezi ve Uzay Evinden etkilendikleri, kendilerini mutlu ve heyecanlı hissettikleri, deneyleri şaşırtıcı buldukları, gezegenler, icatlar ve Evren'le ilgili konuları daha iyi öğrenmek istedikleri tespit edilmiştir. Öğrencilerin tamamı eğlenerek öğrendikleri için bu çalışmanın devam etmesi gerektiğini düşünmektedirler.

Keywords: 5. Sınıf Öğrencileri, Sosyal Bilgiler, Bilim Deney Merkezi, Uzay Evi.

Social Studies Teachers' Views on Teaching Economic Subjects

Gülten Yıldırım*
Nadire Emel Akhan**
Hayati Adalar***

*Pamukkale University, gulten_yildirim@hotmail.com

**Akdeniz University, nesoas@gmail.com

***Celal Bayar University adalarhayati@gmail.com

ABSTRACT: The aim of this study is to determine the views of social studies teachers about teaching economic subjects. This study, designed with the qualitative research method, is a descriptive research. Accordingly, the study group of the study consisted of 24 social studies teachers, 13 males and 11 females working in schools affiliated to the Ministry of National Education in the city center of Antalya in the 2018-2019 academic year. Schools and teachers were determined based on easy accessibility and volunteering. The data of this study was prepared as semi-structured and collected in total by eight interview questions and face-to-face interviews with teachers. The interviews were made by appointment of the teachers at the appropriate place of the school where they worked, on the day and time they wanted. The collected data were analyzed by descriptive analysis technique. When the results of the research are evaluated in general, it is possible to say that the teachers in the study group think that it is important for students to know economics from a young age and that they think that students should take economic education. In addition, it can be said that they are aware of the responsibilities of social studies course and their responsibilities in the teaching of economics subjects but they have various problems in the teaching of economics subjects. In this context, it can be suggested that teachers should be brought together with in-service trainings and practical activities for teaching economic subjects.

Keywords: *Economics teaching, social studies teacher, interview, experiences*

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Ekonomi Konularının Öğretilmesine Yönelik Görüşleri

Gülten Yıldırım*
Nadire Emel Akhan**
Hayati Adalar***

*Pamukkale University, gulten_yildirim@hotmail.com

**Akdeniz University, nesoas@gmail.com

***Celal Bayar University adalarhayati@gmail.com

ÖZET: Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin ekonomi konularının öğretilmesine yönelik görüşlerini tespit etmektir. Bu doğrultuda araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim döneminde Antalya il merkezinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okullarda görev yapan 13 erkek 11 kadın olmak üzere toplamda 24 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmuştur. Okullar ve öğretmenler kolay ulaşılabilirlik ve gönüllülük esasına dayalı olarak belirlenmiştir. Nitel araştırma yöntemiyle desenlenen bu çalışma, betimsel bir araştırma niteliğindedir. Bu çalışmanın verileri, yarı yapılandırılmış olarak hazırlanmış ve toplamda sekiz adet görüşme sorusu ile öğretmenlerle yüz yüze görüşmeler yolu ile toplanmıştır. Yapılan görüşmeler öğretmenlerden randevu alınarak, istedikleri gün ve saatte, onların görev yaptıkları okulun uygun bir mekânında gerçekleştirilmiştir. Toplanan veriler betimsel analiz ile çözümlenmiştir.

Araştırmanın sonuçlarını genel olarak değerlendirmemiz gerekirse, çalışma grubundaki öğretmenlerin öğrencilerin küçük yaştan itibaren ekonomi bilmelerinin önemli olduğunu ve öğrencilerin ekonomi eğitimi almaları gerektiğini düşündüklerini söylemek mümkündür. Ayrıca ekonomi konularının öğretiminde sosyal bilgiler dersine ve kendilerine düşen sorumlulukların farkında olduklarını fakat ekonomi konularında kendilerini yeterli görmediklerini, ekonomi konularının öğretiminde çeşitli sorunlar yaşadıklarını ve bazı beklentilerinin olduğu da söylenebilir. Bu sonuçlar doğrultusunda öncelikle hizmet içindeki öğretmenlerin ekonomi konularının öğretimindeki yaşadığı sorunları çözmek ve beklentilerini gidermek adına etkinlik örnekleri içeren yardımcı kitaplar hazırlanması ve öğretmenlerin hizmet içi eğitimlerle uygulamalı etkinliklerle buluşturulması önerileri getirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Ekonomi Öğretimi, Sosyal Bilgiler Öğretmeni, Görüşme, Deneyim

Sosyal Bilgiler Dersinde Ters Yüz Sınıf Modelinin Uygulanmasına Yönelik Bir Eylem Araştırması

İbrahim Can Güngör*
Bilgin Ünal İbret**

*Kastamonu University icangungor@gmail.com

**Kastamonu University, bibret@kastamonu.edu.tr

ÖZET: 21. yüzyıldaki insan davranışlarının ve gelişiminin seyrini değiştiren teknolojik gelişmeler, eğitim alanını yakından etkilemiştir. Öğretmenlerin günümüz okullarında hitap ettiği ve Z kuşağı olarak adlandırılan öğrenci kitlesinin tamamıyla teknolojinin egemen olduğu bir çağda doğmuş olması, öğrencilerin öğrenme ihtiyaçlarının ve ortamlarının değişimine zemin hazırlamıştır. Teknolojik olanakların pedagojik amaçlar doğrultusunda kullanılması ve öğrencilere sınıflarda aktif öğrenme deneyimleri kazandırılması anlayışı geleneksel olarak bilinen sınıf modellerinin yapısını değiştirmiştir. Bu sayede *okulda ders-evde etkinlik* anlayışında önemli bir değişikliğe gidilerek *okulda etkinlik-evde ders* prensibini merkeze alan ters yüz sınıf modeli geliştirilmiştir. Ters yüz sınıf modelinin derslerdeki işlevselliğini uygulamalar yoluyla anlamlandırmak oldukça önemlidir. Bu araştırmanın amacı, ters yüz sınıf modelinin sosyal bilgiler dersi konularının öğretimindeki yerini tespit etmektir. Araştırma, eylem araştırması modeli ile desenlenmiştir. Eylem araştırmalarının okuldaki bir dersi kapsayan küçük bir örneklem üzerinde uygulanması prensibi doğrultusunda, araştırmacının sosyal bilgiler öğretmeni olduğu Ordu ilinde yer alan bir ortaokulda 7. sınıf öğrencilerinden oluşan toplamda 10 kişilik bir öğrenci grubu ile çalışılmıştır. Araştırma 4 haftalık bir uygulama sürecinde geleneksel ve ters yüz sınıf modeline göre 4'er ders saati olarak toplamda 8 ders üzerinden yürütülmüştür. İlk 2 hafta program temelli bir yaklaşım izlenerek normal bir ders prosedürü takip edilmiş, sonraki 2 hafta ters yüz sınıf modeline göre derslerin teorik bölümü sınıf dışında ve çevrimiçi bir öğrenme ortamı sunan "*Edmodo*" uygulamasından yararlanılarak, pratik bölümü ise sınıflarda ve aktif sınıf içi etkinlikler ile gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmada katılımcıların konuya ilişkin yönelimlerini belirlemek için gözlem ve odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Araştırma sonuçlarının bu konuda yapılacak çalışmaların tasarlanmasına ve elde edilecek bulguların yorumlanmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Keywords: *Ters Yüz, Öğrenme, Sosyal Bilgiler, Eylem Araştırması*

Social Studies Teachers' Views On The Use Of Local History In Teaching History Subjects (The Sample Of Trabzon Province)

Mehmet Akpınar*

Gülbahar Özkaya**

*Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi

**Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

ABSTRACT: The aim of this study is to determine the views of Social Studies teachers on the use of local history in teaching history subjects in Social Studies course. For the purpose of the study, basic qualitative research, one of the qualitative research designs, was used to reveal the views of Social Studies teachers in detail. Semi-structured interviews were applied to 20 Social Studies teachers working in different schools in Central and Akçaabat districts of Trabzon province in order to determine the views of teachers in relation to the history of social issues. Their search data were analyzed by content analysis. As a result of the study, it was determined that all Social Studies teachers had positive views on the use of local history when teaching history subjects. Most of the teachers stated that they benefit from local history in teaching history subjects but they are limited to in class activities. The teachers stated that they wanted to use local history more in the lessons but they could not benefit from local history sufficiently due to various reasons such as lack of resources and time, financial impossibilities, curriculum intensity, bureaucratic obstacles and lack of personal information. Teachers suggested that history teaching would be more effective and fun when they had the opportunity to use local history. In addition Social Studies teachers, the use of local history in teaching history issues to students; They also stated that they would make positive contributions such as the opportunity to get to know their place better, to develop historical consciousness, to realize lasting and meaningful learning, to gain historical empathy skills, to arouse interest and curiosity towards the course. At the end of the study, research and suggestions for researchers were included.

Keywords: *Local History, History Teaching, Social Studies Course, Social Studies Teacher Opinions*

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tarih Konularının Öğretiminde Yerel Tarihin Kullanımına Yönelik Görüşleri (Trabzon İli Örneği)

Mehmet Akpınar*

Gülbahar Özkaya**

*Trabzon Üniversitesi, Fatih Eğitim Fakültesi

**Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Sosyal Bilgiler dersinde yer alan tarih konularının öğretiminde yerel tarihten faydalanılmasına yönelik Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın amacı doğrultusunda Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini ayrıntılı bir şekilde ortaya çıkarmak için nitel araştırma desenlerinden temel nitel araştırma kullanılmıştır. Sosyal Bilgiler derslerinde tarih konularının yerel tarih ile ilişkilendirilmesinde öğretmenlerin görüşlerini belirlemek amacıyla Trabzon ili Merkez ve Akçaabat ilçesinde farklı okullarda görev yapan, amaçlı rastgele örnekleme yöntemiyle seçilen 20 Sosyal Bilgiler öğretmenine yarı yapılandırılmış mülakat uygulanmıştır. Araştırma verileri içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırma sonucunda, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin tamamının, tarih konularını öğretirken yerel tarihin kullanımına olumlu baktıkları tespit edilmiştir. Öğretmenlerin büyük bir bölümü tarih konularının öğretiminde yerel tarihten faydalandıklarını ancak sadece ders içi etkinliklerle sınırlı tuttuklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenler, derslerde yerel tarihi daha fazla kullanmak istediklerini fakat kaynak ve zaman yetersizliği, maddi imkânsızlıklar, müfredat yoğunluğu, bürokratik engeller, kişisel bilgi eksikliği gibi çeşitli sebeplerden dolayı yerel tarihten yeterince faydalanamadıklarını ifade etmişlerdir. Öğretmenler, yerel tarihi kullanabilme fırsatı elde ettiklerinde tarih öğretiminin daha etkili ve eğlenceli olacağı yönünde görüşlerde bulunmuşlardır. Ayrıca Sosyal Bilgiler öğretmenleri, tarih konularının öğretimi esnasında yerel tarihin kullanımının öğrencilere; yaşadıkları yeri daha iyi tanıma fırsatı, tarih bilinci geliştirme, kalıcı ve anlamlı öğrenmeyi gerçekleştirme, tarihsel empati becerisi kazandırma, derse karşı ilgi ve merak uyandırma gibi olumlu katkılar sağlayacağı yönünde görüşler bildirmişlerdir. Çalışma sonucunda, araştırmaya ve araştırmacılara yönelik önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yerel Tarih, Tarih Öğretimi, Sosyal Bilgiler Dersi, Sosyal Bilgiler Öğretmen Görüşleri

Responsibility as a Value in the Social Studies Textbooks

Tuba Çengelci Köse*

Meryem Kekeç**

*Anadolu Üniversitesi, tubacengelci@anadolu.edu.tr

**Anadolu Üniversitesi, meryem5892@gmail.com

ABSTRACT: Values education is important in terms of providing social continuity and adapting individuals to the society. Values are common sense, purpose, and principles, which guide behavior of the people and accepted as good and true by majority of the society. The social studies course, which deals with life in different aspects, is a very important in terms of teaching values to the individuals. Values are also included in the curriculum in this course, which deals with the human being and its environment, culture and society as a whole. Responsibility is one of the values given in the Social Studies Curriculum. Responsibility can be defined as taking over consequences of own behavior. The value of responsibility requires individuals use time efficiently, make sensible decisions, and have a regular and consistent behavior. Peaceful community life can be constructed by people who fulfill their responsibilities in every area of the society. In this context, students should acquire the value of responsibility firstly in the family, then in the educational institutions through formal and hidden curricula. In addition, the value of responsibility need to be included in textbooks, which are one of the most useful instruments for teachers in the teaching-learning process in a parallel manner to the curriculum. Purpose of this research is to understand how the value of responsibility takes place in social studies textbooks. For this purpose, 4th, 5th, 6th, and the 7th grade social studies textbooks were examined in terms of the value of responsibility. In this qualitative study, document analysis was used in order to reveal place of the value of responsibility in the social studies textbooks. Content analysis was used in the study. Findings of the results revealed that responsibility as a value mostly took place at the 6th grade social studies textbook, followed by the 7th, 4th, and 5th grade social studies textbooks. When the distribution of the value of responsibility according to the units was considered, it was determined that the value of responsibility mostly took place in the Culture and Heritage unit. The unit with the least focus value of responsibility was the Global Connections unit. In light of results of the study, some suggestions were put forth to emphasizing the value of the responsibility in the social studies textbooks.

Keywords: *Social studies, textbook, value education, responsibility*

Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarında Sorumluluk Değeri

Tuba Çengelci Köse*

Meryem Kekeç**

*Anadolu niversitesi, tubacengelci@anadolu.edu.tr

**Anadolu niversitesi, meryem5892@gmail.com

ÖZET: Toplum düzeninin korunması ve yeni yetişen bireylerin toplumsal yapıya uyum sağlaması bakımından değerler eğitimi önem taşıtmaktadır. Değerler davranışlarında bireye yol gösteren, toplumun çoğunluğunun iyi ve doğru olarak kabul ettiği ortak düşünce, amaç ve ilkelerdir. Yaşamı farklı yönleriyle ele alan sosyal bilgiler dersi değerlerin bireylere kazandırılmasında rol oynayan bir derstir. İnsanı ve onun çevresini, kültürünü, yaşadığı toplumu bir bütün halinde ele alan bu derste değerlere ğretim programında da yer verilmekte; öğrencilerin konu alanlarına göre çeşitli değerleri kazanmaları amaçlanmaktadır. Sosyal Bilgiler ğretim Programında yer verilen değerlerden biri de sorumluluktur. Sorumluluk, kişinin kendi davranışlarının sonuçlarını üstlenmesi biçiminde tanımlanmaktadır. Sorumluluk değeri zamanı verimli biçimde kullanabilmeyi, mantıklı ve uygulanabilir kararlar almayı, düzenli ve tutarlı bir davranışa sahip olmayı gerektirmektedir. Toplum yaşamının sağlıklı biçimde sürmesi bireylerin her alandaki sorumluluklarını yerine getirmeleri ile doğru orantılıdır. Bu bağlamda öncelikle ailede daha sonra aileyle birlikte eğitim kurumlarında sorumluluk değerinin öğrencilere kazandırılması, açık ve örtük programlarda sorumluluk değerine yer verilmesi önemli bir gerekliliktir. Öğretmenin ğretme-öğrenme sürecinde en önemli yardımcılardan biri olan ders kitaplarında da ğretim programına paralel biçimde sorumluluk değerine yer verilmesi beklenmektedir. Bu araştırma da sosyal bilgiler ders kitaplarında sorumluluk değerinin yerinin belirlenmesi gereksiniminden kaynaklanmıştır. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler ders kitaplarında sorumluluk değerinin yerini belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda 4., 5., 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitapları sorumluluk değeri açısından incelenmiş, sorumluluk değerinin sınıf düzeylerine ve öğrenme alanlarına göre dağılımı ortaya konmuştur. Sosyal bilgiler ders kitaplarında sorumluluk değerinin yerini belirlemek amacıyla nitel araştırma yaklaşımının benimsendiği bu araştırmada doküman incelemesi kullanılmıştır. Araştırmada 4., 5., 6. ve 7. sınıflarda okutulan sosyal bilgiler ders kitapları içerik analizi yoluyla zmlenmiştir. Araştırmada ders kitaplarının analizi sonucu elde edilen bulgulara bakıldığında sosyal bilgiler ders kitaplarında sorumluluk değerine ilişkin unsurların en fazla 6. sınıf sosyal bilgiler ders kitabında yer aldığı bunu sırasıyla 7. sınıf, 4. sınıf ve 5. sınıf sosyal bilgiler ders kitabının izlediği görülmektedir. nitelere göre sorumluluk değerinin dağılımına bakıldığında ise sorumluluk değerinin en çok Kültür ve Miras nitesinde yer aldığı belirlenmiştir. Sorumluluk değerinin en az yer aldığı ünite ise Küresel Bağlantılar nitesidir. Araştırmada elde edilen sonuçlar bağlamında sosyal bilgiler ders kitaplarının sorumluluk değerini desteklemesine yönelik öneriler getirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, ders kitabı, değer eğitimi, sorumluluk.

Comparison of Awareness and Sensitivity at Secondary School Level: An Example of “Solutions to Hunger Risk and Food Shortage-1”

Kadir Akan*

Hayriye Didem Sağlam Altıncı**

Melih Yılar***

Yusuf Bayar****

Kander Koç*****

*Kırşehir Ahi Evran University, kadir_akan@hotmail.com

**Ahi Evran University saglamhds@gmail.com

***Ahi Evran University melihyilar@gmail.com

****yusufbayan@gmail.com

*****Kırşehir Ahi Evran University, kanderkoc33@gmail.com

ABSTRACT: The aim of this study, which is carried out to this end, is designed in accordance with the principles of learning by doing and learning to learn. “We Protect Our Plants and Our Future” (TÜBİTAK 4004 program 218B186) project, “The solution to the hunger risk and nutrient shortages” addressed to the participants is to determine their suggestions about the open-ended question. The study was conducted on 08, 09, 10, 15, and 18 April 2019 (5 Days) in Kırşehir (Center).

The sample population of the research is 131 students who are continuing their education in 5th and 6th grade levels. The students who participated in the event were selected by Kırşehir Provincial Directorate of National Education. Students were allowed to attend the event only once. In the data collection, a short text writing consisting of an “open ended question” prepared by the researchers was used. In the analysis of the data, all responses were evaluated by content analysis method and the data were grouped and coded. The solution suggestions made by the participants such as “*not to throw food into waste/wastage/saving, plant/animal production/increase, food/money aid come into prominence*”.

In the results of working; From the question example, it can be said that the research group on food safety and sustainable agricultural production have varying levels of awareness and sensitivity. It is thought that it will be possible for students at primary and secondary level to develop positive attitudes towards science or science courses through activities to be carried out at secondary level in cooperation with the University and the Ministry of National Education.

Keywords: Secondary school students, recommendation, sustainable food safety, sustainable agricultural production

Ortaokul Düzeyinde Farkındalık ve Duyarlılığın Karşılaştırılması: “Açlık Riskine ve Besin Kıtlığına Karşı Çözüm Önerileri -1” Örneği

Kadir Akan*

Hayriye Didem Sağlam Altıncı**

Melih Yılar***

Yusuf Bayar****

Kander Koç*****

*Kırşehir Ahi Evran University, kadir_akan@hotmail.com

**Ahi Evran University saglamhds@gmail.com

***Ahi Evran University melihyilar@gmail.com

****yusufbayar@gmail.com

*****Kırşehir Ahi Evran University, kanderkoc33@gmail.com

ÖZET: Yürütülen bu araştırmanın amacı, “Yaparak yaşayarak öğrenme” ve “Öğrenmeyi öğrenebilme” prensiplerine uygun kurgulanmış “Bitkilerimizi de Geleceğimizi de Koruyoruz” (TÜBİTAK 4004 programı 218B186) projesi kapsamında katılımcılara yöneltilen “Açlık riskine ve besin kıtlığına karşı çözüm önerileriniz” açık uçlu soru hakkındaki önerilerinin belirlenmesidir. Çalışma 08, 09, 10, 15, ve 18 Nisan 2019 tarihlerinde (5 Gün) tarihlerinde Kırşehir (Merkez) İlinde yürütülmüştür.

Araştırma örnek evreni 5. ve 6. Sınıf düzeyin de eğitimine devam 131 öğrenci olup öğrencilerin 89’ü (%68) erkek, 42’i (%32) kızdır. Etkinliğe katılan öğrencilerin seçimi Kırşehir İl Millî Eğitim Müdürlüğüne yapılmıştır. Öğrencilerin etkinliğe sadece bir defa katılmalarını izin verilmiştir. Verilerin toplanmasında araştırmacılar tarafından hazırlanan açık uçlu bir sorudan oluşan “Kısa metin yazımı” kullanılmıştır. Verilerin analizinde tüm cevaplar içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiş olup verileri gruplandırılmış ve kodlamıştır. Katılımcılar tarafından yapılan “Çöpe yiyecek atılmaması/İsraf edilmemesi/Tasarruf edilmesi, Bitkisel/hayvansal üretim yapılması/arttırılması, Yiyecek/Para yardımının yapılması” gibi çözüm önerileri öne çıkmaktadır.

Çalışma sonucunda; Soru örneği üzerinden gıda güvenliği ve sürdürülebilir tarımsal üretim konusunda araştırma grubunda değişen düzeylerde farkındalık ve hassasiyetlerinin olduğu söylenebilir. Üniversite ve Millî Eğitim Bakanlığı ile iş birliği yapılarak ortaokul düzeyinde yürütülecek etkinliklerle ilk ve orta eğitim düzeyinde öğrencilerin fen bilimleri veya fen bilimleri derslerine karşı olumlu tutum geliştirebilmesinin mümkün olabileceği düşünülmektedir.

Teşekkür: Bu çalışma TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları programınca finanse edilmiş olup “Bitkilerimizi de Geleceğimizi de Koruyoruz” (218B186) projesi kapsamında yürütülmüştür. Projeye katkılarından dolayı TÜBİTAK, Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, Kırşehir İl Millî Eğitim Müdürlüğü ve çalışmalara katkı sağlayan gönüllülere teşekkür ederiz.

Anahtar Kelimeler: Ortaokul öğrencileri, öneri, sürdürülebilir gıda güvenliği, sürdürülebilir tarımsal üretim

Investigation Of General Network News In The Grade 6 Social Studies In Book In Terms Of Value Education Gains

Zafer Çakmak*
Süleyman Aslan**
Birol Bulut***

*Fırat Üniversitesi, zcakmak@firat.edu.tr

**saslan1071@gmail.com

***birolbulut1@gmail.com

ABSTRACT: The use of general network news during the teaching of social studies course is the source of materializing the course with current information. Today, general network news reinforces and completes the information obtained from traditional textbooks more than ever, and transforms concepts and generalizations within the scope of social studies program into lively and current textbooks that students can learn. Including the general networking news in the social studies textbook helps students gain reading, critical thinking, problem-solving skills and the concept of value (Street, 2002). Through the introduction of general network news in the social studies course, the objectives of the teaching can be achieved to a significant extent. The student, who reads the current case study appropriate to the gains, is raised as an individual who is sensitive to social events, responsible and knows his / her near and far environment.

In this research, it is aimed to examine the general network news in the 6th grade social studies textbook in terms of value education and approaches. In this research, the answers to the following questions were tried to be found.

- What value approach did the general network news in the 6th grade social studies textbook cover and which values were included?
- To what extent is general network news relevant to social studies student attainment?
- What values should general network news gain?

The qualitative research methodology is based on the document analysis method. The data to be used in the research are given in the table of the unit name in the 6th grade social studies textbook, the general network news in the unit and the associated value, the value approach to which the general network news relates, and the highlighted value. In order to ensure the reliability of the research, two field experts from Fırat University were consulted about the appropriateness of our value-based approach to general network news. In the 2018-2019 academic year, 50 general network news articles were examined under the title of 7 units included in the 6th grade social studies textbook in National Education schools. It was stated that 45 (90%) of the general network news examined included values appropriate to the approaches of value education and gains. In the general network news, value explanation approaches (17 times), value suggestion (15 times), action learning (14 times), learning through observation (11 times), moral reasoning (11 times), value analysis (5 times) as the rate of repetition of value education approaches, respectively. times). Accordingly, in the 6th grade, it is planned to directly gain the gainful values' benevolence ', 'respect for differences', 'fairness', 'peace ', 'patriotism ', 'solidarity ', 'diligence ', 'aesthetics', 'scientific', 'honesty ', 'respect for historical heritage' values. In addition, it was observed that the general network news included in the 6th grade social studies textbook was prepared in accordance with all the gains and value approaches towards value education. Resolving differences, listening, communicating, respecting rights and freedoms, diligence, solidarity, benevolence, tolerance, patriotism, adopting democratic attitudes, honesty, decision making, love, responsibility, aesthetics, scientificity, respect for historical heritage It has been determined that values such as one or more of these are emphasized in general network news.

Keywords: *Secondary school students, recommendation, sustainable food safety, sustainable agricultural production*

6.Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabında Yer Alan Genel Ağ Haberlerinin Değer Eğitimi Kazanımları Açısından İncelenmesi

Zafer Çakmak*
Süleyman Aslan**
Birol Bulut***

*Fırat Üniversitesi, zcakmak@firat.edu.tr
**saslan1071@gmail.com
***birolbulut1@gmail.com

ÖZET: Sosyal bilgiler dersinin öğretimi sırasında genel ağ haberlerinin kullanımı güncel bilgilerle dersi somutlaştırma kaynağıdır. Günümüzde genel ağ haberlerinin her zamankinden daha çok geleneksel ders kitaplarından elde edilen bilgileri pekiştirip tamamlamakta, sosyal bilgiler programı kapsamındaki kavram ve genellemeleri öğrencilerin öğrenebilecekleri canlı ve güncel ders kitaplarına dönüştürmektedir. Sosyal bilgiler ders kitabındaki genel ağ haberlerine yer vermek öğrencilerin okumalarını, eleştirel düşüncelerini, problem çözme becerilerini ve değer kavramı kazandırmada yardımcı olur (Street,2002). Sosyal bilgiler dersinde genel ağ haberlerine yer verilmesi yoluyla öğretimin amaçlarına önemli ölçüde ulaşmış olur. Kazanımlara uygun aktüel örnek olayı okuyan öğrenci toplumsal olaylara karşı duyarlı, sorumlu, içinde yaşadığı yakın ve uzak çevresini tanıyan bir birey olarak yetişmiş olur.

Bu araştırmada, 6.sınıf sosyal bilgiler ders kitabında yer alan genel ağ haberlerinin değer eğitimi ve yaklaşımları açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu araştırmada aşağıdaki sorulara cevaplar bulunmaya çalışılmıştır.

- 6.sınıf sosyal bilgiler ders kitabında yer alan genel ağ haberlerinin hangi değer yaklaşımını kapsamış ve hangi değerlere yer verilmiştir?
- Genel ağ haberlerinin sosyal bilgiler öğrenci kazanımlarına uygunluğu ne ölçüdedir?
- Genel ağ haberleri hangi değerleri kazandırmalıdır?

Nitel bir desende yapılandırılan bu araştırmada, nitel araştırma metodolojisi içerisinde yer alan doküman inceleme yönteminden faydalanılmıştır. Araştırmada kullanılacak veriler 6.sınıf sosyal bilgiler ders kitabındaki ünite adı, üniteye yer alan genel ağ haberleri ve ilişkili olduğu kazanımsal değer, genel ağ haberinin ilgili olduğu değer yaklaşımı ve vurgulanan değer tablo halinde verilmiştir. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak amacıyla Fırat Üniversitesinden iki alan uzmanı öğretim üyesinden genel ağ haberlerinin kazanımsal değer yaklaşımımızın uygunluğuna yönelik görüş alınmıştır. 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim okullarında okutulan 6.sınıf sosyal bilgiler ders kitabında yer alan 7 ünite başlığı altında 50 genel ağ haberi incelenmiştir. İncelenen genel ağ haberlerinin 45'inde (%90) değer eğitimi yaklaşımlarına ve bunlara kazanımlara uygun değerlere yer verildiği belirtilmiştir. Genel ağ haberlerinde değer eğitimi yaklaşımlarının tekrarlanma oranı olarak sırasıyla değer açıklaması (17 kez), değer telkini (15 kez), eylem öğrenme (14 kez), gözlem yoluyla öğrenme (11 kez), ahlaki muhakeme (11 kez), değer analizi (5 kez) yer almıştır. Buna göre ortaokul 6.sınıfta doğrudan kazandırılması planlanan kazanımsal değerlerin 'yardımseverlik', 'farklılıklara saygı', 'adaletli olma', 'barış', 'vatanseverlik', 'dayanışma', 'çalışkanlık', 'estetik', 'bilimsellik', 'dürüstlük', 'tarihsel mirasa saygı' değerlerinin olduğu belirlenmiştir. Ayrıca 6.sınıf sosyal bilgiler ders kitabında yer alan genel ağ haberlerinin değer eğitimine yönelik kazanımların ve değer yaklaşımlarının tamamına uygun hazırlandığı gözlemlenmiştir. Genel ağ haberlerine çoğunlukla sorun çözebilme, farklılıklara saygı, dinleme, iletişim kurma, hak ve özgürlüklere saygı, çalışkanlık, dayanışma, yardımseverlik, hoşgörü, vatanseverlik, demokratik tutum benimseme, dürüstlük, karar verebilme, sevgi, sorumluluk, estetik, bilimsellik, tarihsel mirasa saygı gibi değerlerin genel ağ haberlerinde bir veya birden çok vurgulandığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler ders kitabı, Genel ağ haberleri, Değer eğitimi, Değer eğitimi yaklaşımları

Foreign Students ' Views On The Value Of Patriotism

Bilgin Ünal İbret*

Salim Özdemir**

*Kastamonu University

**Kastamonu University

ABSTRACT: 2005 studies on values education in Social Studies Course Curriculum have been carried out and awareness has been raised. However, there are not enough studies with foreign students on the value of patriotism. The excessive increase in migration of Turkey was observed after the invasion of America in Iraq and Afghanistan and Arab Spring. The number of foreign students has increased with the arrival of international students in our country. In this study ,it is aimed to investigate in depth the views of foreign students studying graduate and undergraduate on the value of patriotism.

The study is the first to show the views of foreign undergraduate and graduate students on the value of patriotism. The study is important for foreign students ' views on the value of patriotism.

In the study, a phenomenon pattern from qualitative research methods was used. The study group was determined as random among foreign students studying at Kastamonu University. 21 male and 16 female students participated in the study. Participants were asked 8 semi-structured questions. The findings were obtained by content analysis method.

According to the findings obtained in the study ,it is found out that patriotism means to love the country,Patriotic education given to build the future, the value of patriotism can be given mostly by history and geography courses, the most important factor in the gaining of value is family, when the homeland is mentioned the first concept that comes to mind is the flag.

According to the data obtained from foreign students, they considered value education important in the provision of patriotism, but the result was that the family should provide value education.

Value education can be given to students using different methods in school. Patriotism value education can be given in cooperation with school and family. Historical events and heroes can be told. Excursions to historical sites can be arranged.

Keywords: *Patriotism, foreign students*

Yabancı Öğrencilerin Vatanseverlik Değerine İlişkin Görüşleri

Bilgin Ünal İbret*

Salim Özdemir**

*Kastamonu University

**Kastamonu University

ÖZET: Ülkemizde değerler eğitimi anlayışı Sosyal Bilgiler programına girmesi sonucunda değerler hakkında farklı çalışmalar yapılmış ve böylece farkındalık artırılmıştır. Ancak yabancı uyruklu öğrencilerinin vatanseverlik değeri anlayışı üzerine yeterli çalışma bulunmamaktadır. Amerika Birleşik Devletleri'nin Afganistan ve Irak'ı işgali ile Arap Baharı'ndan sonra adeta sığınma adası haline gelen ülkemize, komşularımızdan ve Türk Cumhuriyetlerinden olan göçlerde artış gözlenmiştir. Böylece uluslararası yabancı öğrenci sayısında belirgin bir artış olmuştur. Bu çalışmada ülkemizde öğrenim gören lisans ve lisansüstü yabancı uyruklu öğrencilerin vatanseverlik değerine ilişkin görüşlerini derinlemesine araştırılması amaçlanmıştır. Çalışma, yabancı uyruklu lisans ve lisansüstü öğrencilerinin vatanseverlik değerine ilişkin görüşlerinin ortaya çıkarılması açısından önemlidir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışma grubu Kastamonu Üniversitesi'nde öğrenim gören yabancı uyruklu öğrenciler arasından random olarak belirlenmiştir. Çalışmaya 21'i erkek, 16'sı kız olmak üzere 11 farklı ülkeden toplam 37 öğrenci katılmıştır. Çalışmaya katılanlar gönüllülük esasına göre belirlenmiştir. Katılımcılara 8 adet yarı yapılandırılmış soru sorulmuştur. Bulgular içerik analizi yöntemi ile elde edilmiştir. Çalışmada elde edilen bulgulara göre vatanseverliğin tanımı için vatanını sevmek ve vatanına faydalı olmak, vatanseverlik değeri için eğitim verilmesi gerektiği, vatanseverlik eğitiminin vatansever bireyler yetiştirmek ve geleceği kurmak için verilmesi gerektiği, ülkelerinde verilen vatanseverlik eğitiminin daha çok anlatım yoluyla verildiği, değerlerin en çok Tarih ve Coğrafya dersleri ile verilebileceği, değerlerin kazandırılmasında en önemli faktörün aile olduğu, vatan denilince akla ilk gelen toprak değil bayrağın gelmesi bulgularına ulaşılmıştır. Yabancı uyruklu öğrencilerden elde edilen bulgulara göre, vatanseverlik eğitiminin ailede başladığı, ailenin sorumluluğunda okulda devam etmesi gerektiği, ülkelerin geleceği için vatanseverlik değerinin verilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilere, okulda değer eğitimi farklı yöntemler kullanılarak verilebilir. Aile ve öğretmenlerin rol model alındığından vatanseverlik değeri eğitimi okul ve aile iş birliği ile verilebilir. Tarihi olay ve kahramanlar anlatılabilir. Tarihi yer ve müzelere geziler düzenlenebilir.

Anahtar Kelimeler: Değerler eğitimi, vatanseverlik, yabancı uyruklu öğrenciler

Neoliberalism and Social Studies Education in Turkey

Abdulkerim Şen

Amasya University, akerimsen@gmail.com

ABSTRACT: Neoliberalism is the dominant ideology of the present day that defines the central features of the prevailing forms of contemporary economic and social systems. As a full-fledged ideology, neoliberalism supports certain kind of experiential beliefs, social relations and identities. Unlike liberalism's foundational precept to keep state away from economy, neoliberalism envisages a pro-active state force in maximising the profits of a corporate and financial elite. It advocates the re-organisation of public provision sectors like education based on the capitalist market logic. Studies have shown that neoliberalism has created devastating consequences in education by commercialisation, commodification, deregulation, and privatization. The negative influences of neoliberalism in the curriculum of various subjects has been extensively explored too. However, the latest social studies textbooks have not been subject to a scholarly inquiry to reveal the spill-over of neoliberal discourses into social studies education in Turkey. This study analyses the social studies textbooks in use drawing on conceptual and analytical tools developed by critical discourse analyst Norman Fairclough. The preliminary findings show that the textbooks present shopping as something that is done to feel happy and encourage competition and entrepreneurship. The textbooks' discourses about competition, entrepreneurship and shopping are arguably produced by and in turn reproduce the hegemony of neoliberalism. The study's findings may improve the quality of social studies curriculum materials by helping to bring the subject more in line with the values of democracy and human rights.

Keywords: *Social studies education, neoliberalism, curriculum, democratic citizenship*

© 2019 Published by ISSSE

The Views of Social Studies Teachers on Table, Chart and Diagram Drawing and Interpretation Skills

Esen Durmuş*

Dilan Kuruyer**

*Firat University, esendurmus@firat.edu.tr

**Firat University, dilan.kuruyer@hotmail.com

ABSTRACT: Today, educational institutions are expected to train individuals who can criticize, think and possess problem solving skills. Social studies course is one of the main courses in primary education and it is known that students could significantly acquire the required knowledge and skills in this course. Thus, it was expected that the present study, which was conducted to indicate the significance of table, chart and diagram drawing and interpreting skills included in the Social Studies Curriculum, could contribute to the literature. The aim of the present study was to determine the views of Social Studies teachers on table, chart and diagram drawing and interpretation skills. The study group was determined with the purposive sampling method. The study was carried out with 20 Social Studies teachers (10 female and 10 male) employed in public middle schools in Elazığ province urban center during the 2018-2019 academic year. The study was conducted with phenomenological design, a qualitative research method. Interviews were conducted to collect the study data and content analysis method was used to analyze the study data. Based on the analysis results, it was determined that teachers generally expressed the table, chart and diagram drawing and interpretation skills as analysis and interpretation, visual comprehension and analytical thinking. It was concluded that most teachers stated that the Social Studies textbooks were inadequate to acquire these skills due to the lack of examples and explanations in the textbooks. Based on these findings, it was suggested that it would be beneficial to utilize technological facilities and various tools and equipment, and also would be beneficial to make these facilities accessible, to extend course hours of social studies and to allow the acquisition of these skills at an early age.

Keywords: Skills, geographical skills, table, chart and diagram drawing and interpretation skills, social studies.

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Tablo, Grafik ve Diyagram Çizme ve Yorumlama Becerisine İlişkin Görüşleri

Esen Durmuş*

Dilan Kuruyer**

*Fırat University, esendurmus@firat.edu.tr

**Fırat University, dilan.kuruyer@hotmail.com

ÖZET: Günümüzde eğitim kurumlarından beklenenler eleştirebilen, düşünebilen, problem çözme becerilerine sahip bireyler yetiştirmektir. Sosyal Bilgiler dersi ilköğretimde temel derslerden biridir ve bu ders sayesinde öğrencilere gerekli olan bilgi ve becerilerin büyük ölçüde kazandırılacağı bilinmektedir. Bu sebeple Sosyal Bilgiler Programında yer alan tablo, grafik ve diyagram çizme ve yorumlama becerisinin önemini belirtmek için yapılan bu çalışmanın akademik çalışmalara bir ölçüde katkı sağlayabileceği beklenmektedir. Çalışmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin tablo, grafik ve diyagram çizme ve yorumlama becerisine ilişkin görüşlerini belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubu belirlenirken, amaçsal örnekleme yönteminden yararlanılmıştır. Araştırma 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Elazığ il merkezinde bulunan Milli Eğitim Müdürlüğü'ne bağlı ortaokullarda görevli 10'u kadın, 10'u erkek olmak üzere toplam 20 Sosyal Bilgiler öğretmeni ile yapılmıştır. Araştırma, amacına ulaşabilmesi adına nitel araştırma yaklaşımına uygun olan olgubilim (fenomenolojik) desen ile yürütülmüştür. Veri toplama aracı olarak görüşme tekniği ve verilerin analizinde ise içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Analiz sonuçlarından elde edilen bulgulara göre genellikle öğretmenlerin tablo, grafik ve diyagram çizme ve yorumlama becerisini analiz ve yorumlama, görselleştirerek kavrama ve analitik düşünme olarak ifade ettikleri belirlenmiştir. Öğretmenlerin birçoğunun örneklere ve açıklamalara az yer verildiği gerekçesiyle Sosyal Bilgiler ders kitaplarının bu beceriyi kazandırma konusunda yetersiz olduğunu ifade ettikleri sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlardan yola çıkarak bu beceriyi kazandırırken teknolojinin sağladığı kolaylıklardan ve çeşitli araç-gereçlerden de faydalanılabileceğinin ve ayrıca okulların bu imkânları ulaşılabilir hale getirebilmesinin, Sosyal Bilgiler ders süresinin uzatılmasının ve bu becerinin daha erken yaşlarda kazandırılmasının faydalı olacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Beceri, Coğrafi Beceri, Tablo Grafik ve Diyagram Çizme ve Yorumlama Becerisi, Sosyal Bilgiler.*

The Views of Social Studies Students on the Impact of Nature Excursions on Location Analysis and Spatial Perception Skills

Esen Durmuş*

Müşerref Kübra Kınacı**

*Firat University, esendurmus@firat.edu.tr

**Firat University, kubrakinaci44@gmail.com

ABSTRACT: Nature trips allow individuals to acquire different experiences and perspectives as well as getting away from their common environment and see different places and learn about them. Furthermore, it is very important to draw attention to nature trips in current years where there is a need to spend time in nature and associate the nature education conducted in nature trips with the Social Studies course which includes several disciplines. Therefore, it is an important to note that nature trips, which are associated with the Social Studies course and conducted for educational purposes, are also associated with the skills included in the Social Studies curriculum. The aim of the present study was to determine the knowledge and views of social studies students on the effect of nature trips on location analysis and spatial perception included in Social Studies curriculum. For this purpose, the views of social studies students were expected to reveal the effects of nature trips on location analysis and spatial perception skills. The study was conducted with phenomenological design, a qualitative research method. The study group was determined with purposive sampling method. The study group included 30 students attending Elazığ Fırat University, Department of Social Studies Instruction during the 2019-2020 academic year, and data were collected with the interviews conducted with these students using a semi-structured interview form. The study data were analyzed with content analysis method with qualitative data analysis software. The analysis findings are presented.

Keywords: *Nature trips, location analysis, spatial perception, social studies.*

Doğa Gezilerinin, Konum Analizi ve Mekânı Algılama Becerilerine Etkisine İlişkin Sosyal Bilgiler Öğrencilerinin Görüşleri

Esen Durmuş*

Müşerref Kübra Kınacı**

*Fırat University, esendurmus@firat.edu.tr

**Fırat University, kubrakinaci44@gmail.com

ÖZET: Doğa gezileri insanlara farklı tecrübe ve bakış açıları edinme imkânı sunarken aynı zamanda insanların bulunduğu ortamdan uzaklaşıp farklı yerler görmelerine ve bu yerler ile ilgili çeşitli bilgiler edinmelerine de olanak sağlar. Ayrıca doğada zaman geçirmenin gerekliliğine ihtiyaç duyulan bu yıllarda doğa gezilerine dikkat çekilmesi ve doğa gezileri aracılığıyla gerçekleştirilen doğa eğitiminin birçok disiplini içinde barındıran Sosyal Bilgiler dersi ile ilişkilendirilmesi oldukça önemlidir. Dolayısıyla Sosyal Bilgiler dersi ile ilişkilendirilen ve eğitim amaçlı yapılan doğa gezilerinin Sosyal Bilgiler öğretim programında yer alan beceriler ile de bağlantılı olması önemli bir konudur. Araştırmanın amacı, doğa gezilerinin Sosyal Bilgiler öğretim programında yer alan konum analizi ve mekânı algılama becerilerine etkisine ilişkin Sosyal Bilgiler öğrencilerinin bilgi ve görüşlerini ortaya koymaktır. Bu amaç doğrultusunda doğa gezileri kavramının ve doğa gezilerinin konum analizi ve mekânı algılama becerilerine yönelik etkilerinin Sosyal Bilgiler öğrenci görüşleri ile ortaya çıkarılması beklenmektedir. Araştırmanın, nitel araştırma yaklaşımına uygun olan olgubilim (fenomenolojik) desen ile yürütülmesi düşünülmektedir. Araştırmanın çalışma grubu amaçsal örnekleme yöntemi ile belirlenecektir. Çalışma grubu olarak 2019–2020 eğitim-öğretim yılında Elazığ Fırat Üniversitesi Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 30 öğrenci ile görüşülmesi planlanmaktadır. Araştırma verileri görüşme tekniği ve yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilecektir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak çözümlenecek ve çözümlenen bu veriler nitel veri analiz programı ile değerlendirilecektir. Sonuçlar analiz yapıldıktan sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Doğa Gezileri, Konum Analizi, Mekânı Algılama, Sosyal Bilgiler.

The Awareness of Social Studies Teachers Candidates Towards The Impacts of Tourism on Turkey's Economy

Hayati Adalar*

Turhan Çetin**

*Celal Bayar University, adalarhayati@gmail.com

** Gazi University cetin.turhan@gmail.com

ABSTRACT: Within the scope of this research, it was aimed to determine the awareness of social studies teacher candidates about the impacts of tourism on Turkey's economy. The research was structured in a descriptive survey model which one of the quantitative research methods. Within this framework, a data collection tool was developed by the researcher by reviewing the literature. The developed data collection tool consists of 3 parts. The first part includes questions about the demographic data of the participants. The second part includes 5-likert type created 16-item questionnaire reflecting participants's views on the impact of tourism on Turkey's economy. The third part includes the knowledge test to measure the level of awareness of participants towards Turkey's tourism statistics. Considering the principle of volunteering, 126 social studies teacher candidates from Gazi University participated in the study in 2017-2018 academic year. Because it is considered as the main criterion to be taken at least one from "Turkey Human and Economic Geography" and/or "Elective Tourism" courses for identifying the participants, only 3rd and 4th grade students were included in the study.

According to research, it was concluded that the opinions of the social studies teachers for positive impact of tourism on Turkey's economy has a very high average. Another important finding is that despite the current high attitudes of teacher candidates, their knowledge and awareness of Turkey's tourism statistics are lower. It was found that they had some misconceptions to be effective in the lack of knowledge of teacher candidates on this subject.

Keywords: *Tourism, Turkish economy, Social Studies Teacher Candidates, Awareness*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Turizmin Türkiye Ekonomisine Etkilerine Yönelik Farkındalıkları

Hayati Adalar*

Turhan Çetin**

*Celal Bayar University, adalarhayati@gmail.com

** Gazi University cetin.turhan@gmail.com

ÖZET: Bu araştırma kapsamında sosyal bilgiler öğretmen adaylarının turizmin Türkiye ekonomisine etkileri konusunda farkındalığının belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nicel araştırma yöntemlerinden biri olan betimsel bir tarama modelinde yapılandırılmıştır. Bu çerçevede, araştırmacı tarafından literatür taraması yapılarak bir veri toplama aracı geliştirilmiştir. Geliştirilen veri toplama aracı 3 bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm katılımcıların demografik verileri hakkında sorular içermektedir. İkinci bölüm, katılımcıların turizmin Türkiye ekonomisine etkisi konusundaki görüşlerini yansıtan 5'li likert tipinde oluşturulmuş olan 16 maddelik anket formunu, üçüncü bölüm ise, katılımcıların Türkiye'nin turizm istatistiklerine ilişkin farkındalık seviyesini ölçmek için oluşturulmuş olan bilgi testini içermektedir. Gönüllülük ilkesi göz önünde bulundurularak, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Gazi Üniversitesi'nde öğretim gören 126 sosyal bilgiler öğretmen adayı çalışmaya katılmıştır. Katılımcıları belirlemek için "Türkiye Beşeri ve Ekonomik Coğrafyası" ve/veya "Seçmeli Turizm" derslerinden en az bir tanesinin alınması temel kriter olarak kabul edildiğinden araştırmaya sadece 3. ve 4. sınıf öğrencileri dahil edilmiştir. Araştırmada elde edilen veriler istatistiki analize tabi tutulmuş ve yorumlanmıştır.

Araştırmaya göre, sosyal bilgiler öğretmenlerinin turizmin Türkiye ekonomisi üzerindeki olumlu etkisine yönelik görüşlerinin çok yüksek olduğu sonucuna varıldı. Bir başka önemli bulgu, öğretmen adaylarının mevcut yüksek tutumlarına rağmen, Türkiye'nin turizm istatistiklerine ilişkin bilgi ve farkındalıklarının düşük olmasıdır. Öğretmen adaylarının bu konuda bilgi sahibi olmamalarında etkili olduğu düşünülen bazı kavram yanılgılarının olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Türkiye Ekonomisi, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları, Farkındalık

Investigating Grades of 5th. 6th. 7th. Social Sciences' Programmes in Turkey In Terms of Financial Literacy

Berrin Bayburt*
Mehmet Akif İnesi**
Deniz Özgün Ertaş***

*Üsküdar Yavuz Selim Anadolu İmam Hatip Lisesi, berrinbayburt82@gmail.com

**Turgutlu Bilim ve Sanat Merkezi, akifinesi@gmail.com

***Turgutlu Bilim ve Sanat Merkezi, denizozgun@windowslive.com

---

ABSTRACT: The fact that economical activities and instruments of investment become more sophisticated, also as a result of globalization, makes it inevitable that countries' economies will be affected by eachother. Hence; having knowledge and skill of basic economics and gaining acquisition of financial literacy realm should be regarded as necessity so as to maintain life in a sophisticated economical system.

Education which will be given about in brief using and managing money such as budget planning, saving, turning savings into investment, ability of performing a risk assesment while taking an investment decision will make a substantial contribution for economical development so that it can be sustainable. Lecturing a financial literacy lesson which include acquisitions such as analysing the problems when facing problems turning savings generally so called squirrel , that is brought to agenda in Turkey into investment, at schools and taking the risks managing the money or taking a part acquisitions that involle in this realm in social studies' syllabus should be regarded a necessity of today.

The aim of the study is to specify whether taking a part those acquisitions at grades of 5th. 6th. 7th. Social Studies programmes in Turkey related to financial literacy realm. The study partakes of a descriptive scanning and the has been used document analysis method. When the programmes are being analized, developing new ideas related to economical activities, production, consumption, distribution and the acquisitions that are related to intercountry economical relationship in the 5th grade program; in the 6th. grade programmes resources and their relationship with economical acivities, using resources consciously, intercountry economical relationship and in the 7th. grade programme developments in production technologies, acquisitions that discuss Turkey's economical zone and it's relationship take part. it's seen that basic acquisitions of financial literacy such as managing budge, investment instruments, taking a risk don't take part amidst the acquisitions.

Keywords: *Social Studies Programme, Financial Literacy, Economy*

Türkiye’de Ortaokul 5. 6. ve 7. Sınıf Sosyal Bilgiler Programlarının Finansal Okuryazarlık Açısından İncelenmesi

Berrin Bayburt*
Mehmet Akif İnesi**
Deniz Özgün Ertaş***

*Üsküdar Yavuz Selim Anadolu İmam Hatip Lisesi, berrinbayburt82@gmail.com

**Turgutlu Bilim ve Sanat Merkezi, akifinesi@gmail.com

***Turgutlu Bilim ve Sanat Merkezi, denizozgun@windowslive.com

---

ÖZET: Ekonomik faaliyetlerin ve yatırım araçlarının, küreselleşmenin de bir sonucu olarak eski çağlara kıyasla daha karmaşık hale gelmesi, ülkelerin ekonomilerinin birbirlerinden etkilenmelerini kaçınılmaz kılmaktadır. Bu nedenle temel ekonomi bilgi ve becerilerine sahip olmak ve finansal okur yazarlık alanına ilişkin temel kazanımları edinmek karmaşık ekonomik sistem içerisinde yaşamı sürdürmek için bir gereklilik olarak görülmelidir.

Bütçe planlama, tasarruf, birikimleri yatırıma dönüştürme, yatırım kararı alırken risk değerlendirmesi yapabilmek gibi kısacası parayı kullanma ve yönetme konusunda verilecek olan eğitim, ekonomik gelişmenin sürdürülebilir olmasına önemli katkılar sağlayacaktır. Türkiye’de gündeme gelen ve genel olarak yastık altı parası olarak adlandırılan birikimlerin yatırıma dönüştürülmesinde karşılaşılan sorunların analiz edilmesi ve risk alma, para yönetimi gibi kazanımları içeren finansal okur yazarlık dersinin okullarda verilmesi ya da bu alana giren kazanımların sosyal bilgiler programlarında yer alması günümüzün gerekliliklerinden birisi olarak görülmelidir. Çalışmanın amacı, Türkiye’de 5. 6. ve 7. sınıf Sosyal Bilgiler programlarında finansal okur yazarlık alanına ilişkin kazanımlarının yer alıp almadığını belirlemektir. Çalışma betimsel tarama niteliğinde olup, doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Programlar incelendiğinde, 5. Sınıf programında, ekonomik faaliyetler, üretim, tüketim, dağıtım ile ilgili yeni fikirler geliştirme ve ülkeler arası ekonomik ilişkiler ile ilgili kazanımlar; 6. Sınıf programında kaynaklar ve ekonomik faaliyetler ile ilişkisi, kaynakların bilinçli kullanımı, ülkeler arası ekonomik ilişkiler; 7. Sınıf programında ise üretim teknolojisindeki gelişmeler ve Türkiye’nin yer aldığı ekonomik bölge ve ilişkisini ele alan kazanımlar yer almaktadır. Kazanımlar arasında bütçe yönetimi, yatırım araçları, risk alma gibi temel finansal okur yazarlık kazanımlarının yer almadığı görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Finansal Okur Yazarlık, Ekonomi

Okullarda ve Sosyal Bilgiler Dersinde Değerler Eğitime İlişkin Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşleri

Özkan Ginesar*

Ahmet Katılmış**

*Milli Eğitim Bakanlığı, oginesar@gmail.com

**Marmara Üniversitesi, ahmetkatilmis@gmail.com

ÖZET: Değerler insan davranışlarının şekillenmesinde, insanların olaylara ilişkin tutum ve algılarının oluşumunda etkilidir. Değerler eğitimi, çocuğa bilginin yanında bilgiyi doğru kullanması ve iyi bir karaktere sahip olması yani iyi düşünüp iyiyi yapması için gerekli müktesebatın kazandırılması amacıyla verilmektedir. Bu çerçevede okullarda aleni ve örtük olarak değerler eğitime ilişkin faaliyetler gerçekleştirilmektedir. Bu bağlamda araştırmann amacı, okullarda ve sosyal bilgiler dersinde değerler eğitime ilişkin gerçekleştirilen uygulamalara yönelik sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerini belirlemektir. Araştırma nitel bir çalışmadır. Veriler araştırmacı tarafından geliştirilen yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılarak toplanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda dokuz soruya yer verilerek değerler eğitimi uygulamaları farklı boyutlarıyla ele alınmaya çalışılmıştır. Araştırma katılımcıları amaçlı örnekleme göre belirlenmiştir. Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılında Kütahya ilinde görev yapan 10 sosyal bilgiler öğretmeni ile gerçekleştirilmiştir. Görüşmelerde gönüllük esas alınmıştır. Araştırma sürecinde görüşmeler katılımcıların izni ile ses kaydına alınmıştır. Ses kayıtları herhangi bir elemeye tutulmadan Microsoft Programına aktarılmıştır. Verilerin çıktıları alınarak katılımcılardan kendi görüşleri olup olmadığına dair teyit alınmıştır. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, nitel veri analizi tekniklerinden içerik analizine tabi tutularak değerlendirilmiştir. Araştırma bulgularının analiz edilmesiyle değer aktarım sürecinde öğretmenler anlatım yöntemini, model almayı, örnek olay yöntemini ve yaparak yaşayarak öğrenme yöntemini tercih ettikleri görülmüştür. Ayrıca okul idarecilerinin değer aktarımı sürecinde gerekli desteği sağladıkları, ailede ise gerek değerler eğitime ilişkin bilincin düşük oluşu gerek çocuktaki hatayı kabullenmeme veya akademik başarıya odaklanma gibi sebeplerden dolayı bu konudaki duyarlılığın yetersiz olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler dersi, Değerler eğitimi, Öğretmen görüşleri

The Contribution Of Social Studies To The Choice Of Profession And Its Use In The Profession

Melissa Özdemir*

Uğur Can Atik**

Esra Orhan***

Arife Figen Ersoy****

*Anadolu University, melissaozdemir@gmail.com

**Anadolu University, ugurcan.atik@hotmail.com

***Anadolu University, esraorhan955@outlook.com

****Anadolu University arifee@anadolu.edu.tr

ABSTRACT: Profession is a body of activities performed by an individual to earn his/her life, based on knowledge and skills acquired with a certain education and its rules are determined by the society. The choice of profession, affecting individuals' place in social life, their daily lives, habits, economic state, worldview and quality of life, is one of the important decisions directing the life of an individual. Considering preparing for the profession, professional training and the time spent actively in the profession, it could be stated that the choice of profession comprises an important part of an individual's life. Education process is significant in terms of raising occupational awareness and leading individuals for the appropriate professions for their own interests and abilities. Within this context, the policy of improving professional awareness and professional orientation implemented by the Ministry of National Education has also been reflected in curriculum and the knowledge and skills regarding professions have been included in the curriculum through contents and activities. One of the courses including knowledge and skills regarding professions at elementary school level and supporting the professional development process of individuals is social studies. Career education, which is based on secondary school students' discerning their interests, needs and skills, knowing different occupational groups and carrier opportunities and understanding the regional and global economic relations in the global world is parallel to the goals of social studies education. It is seen that introduction and awareness of a profession are emphasized in the learning areas, acquisitions, skills and values included in social studies curriculum. Although there are information supporting occupational awareness and professional development process in social studies, the contribution of social studies education in individuals' choice of profession and to what extent they use the information they learn in social studies in their professional lives are not clear. The aim of the study is to reveal the opinions of individuals working in different professions regarding the contribution of social studies in the choice of profession and the use of social studies in the profession. The study is a basic qualitative research. The participants of the study have been determined by convenience sampling one of the purposeful sampling methods. Within this context, the study group consists of 45 participants working in different professions and having different demographic characteristics. A semi-structured interview form, which was developed by researchers and consisted of 8 open ended questions was used for data collection. Content analysis technique was used for data analysis. Since data analysis has continued, the results, conclusion and suggestions will be addressed during the verbal presentation. It is believed that the study will contribute to the literature in terms of revealing the contribution of social studies in the choice of profession and determining the state of individuals' use of information, skills and behaviours obtained in social studies in their professional lives.

Keywords: *Social studies, profession, choice of profession*

Sosyal Bilgiler Dersinin Meslek Seçimine Katkısı ve Meslek İçerisinde Kullanımı

Melissa Özdemir*

Uğur Can Atik**

Esra Orhan***

Arife Figen Ersoy****

*Anadolu University, melissaozdemir@gmail.com

**Anadolu University, ugurcan.atik@hotmail.com

***Anadolu University, esraorhan955@outlook.com

****Anadolu University arifee@anadolu.edu.tr

ÖZET: Meslek, bireyin hayatını kazanmak için yaptığı, kuralları toplum tarafından belirlenmiş ve belli bir eğitimle kazanılan bilgi ve becerilere dayalı etkinlikler bütünüdür. Bireylerin toplumsal hayattaki yerini, gündelik hayatını, alışkanlıklarını, ekonomik durumunu, dünya görüşünü ve yaşam kalitesini etkileyen meslek seçimi; bireyin hayatına yön veren önemli kararlardan biridir. Mesleğe hazırlanma, meslek eğitimi ve meslekte aktif olarak geçirilen süre de göz önünde bulundurulduğunda; meslek seçiminin insan hayatının önemli bir bölümünü oluşturduğu ifade edilebilir. Bireylerin meslek bilinci geliştirmesi ve toplumun ihtiyaçları doğrultusunda kendi ilgi ve yeteneklerine uygun mesleklere yönelmesinde eğitim süreci önemlidir. Bu kapsamda Milli Eğitim Bakanlığı tarafından uygulanan meslek bilincini geliştirme ve mesleki yönlendirme politikası öğretim programlarına da yansımış, mesleklere yönelik bilgi ve beceriler içerik ve etkinlikler aracılığıyla öğretim programlarına dahil edilmiştir. İlköğretim düzeyinde mesleklere yönelik bilgi ve becerilere yer veren ve bireylerin mesleki gelişim sürecini destekleyen derslerden biri de Sosyal Bilgiler dersi. Ortaokul düzeyinde öğrencilerin; ilgi ihtiyaç ve yeteneklerini fark etmesi, farklı meslek gruplarını ve kariyer imkanlarını tanıması, globalleşen dünyadaki bölgesel ve küresel ekonomik ilişkileri anlaması temeline dayanan kariyer eğitimi sosyal bilgiler eğitiminin amaçlarıyla paralellik göstermektedir. Sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan öğrenme alanları, kazanım, beceri ve değerlerde de mesleklerin tanıtımına ve meslek bilincine yönelik vurguların olduğu görülmektedir. Sosyal Bilgiler dersinde meslek bilinci ve mesleki gelişim sürecini destekleyici bilgiler yer almasına karşın; meslek hayatına atılan bireylerin meslek seçiminde sosyal bilgiler eğitiminin nasıl bir katkısı olduğu ve bireylerin meslek hayatlarında sosyal bilgiler dersinde öğrendikleri bilgileri kullanma durumları belirsiz kalmaktadır. Bu araştırmanın amacı; farklı meslek dallarında çalışan bireylerin, sosyal bilgiler dersinin meslek seçimine katkısı ve meslek içerisindeki kullanımına yönelik görüşlerini ortaya koymaktır. Araştırmada temel nitel araştırma yaklaşımdan yararlanılmıştır. Araştırmanın katılımcıları amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabılır durum örneklemeyle belirlenmiştir. Bu kapsamda araştırmanın çalışma grubunu; farklı meslek dallarında görev alan ve farklı demografik özelliklere sahip 45 katılımcı oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen 8 adet açık uçlu sorunun yer aldığı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizinde içerik analizi tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırma verilerinin analiz süreci devam etmekte olduğundan; bulgular, sonuçlar ve önerilere sözlü sunum sırasında yer verilecektir. Araştırmanın; sosyal bilgiler dersinin meslek seçimine olan katkısını ortaya koyma ve bireylerin meslek yaşamında sosyal bilgiler dersinde edindikleri bilgi, beceri ve davranışları kullanma durumlarını belirleme açısından alanyazına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, meslek, meslek seçimi

Türkiye ve Afganistan Sosyal Bilgiler Ders Programlarının Karşılaştırmalı Bir Analizi

Büşra Elçiçeği*

Cemil Öztürk**

Şafak Oğuz***

*Marmara Üniversitesi, belcicegi@gmail.com

**Marmara Üniversitesi, cozturk@marmara.edu.tr

***Marmara Üniversitesi, safakoguz@epdad.org

ÖZET: Küreselleşen bir dünyada farklı ülkeler ile bütünleşebilmek, kültür ve bilgi alışverişinde bulunabilmek için ülkeler arası karşılaştırmalı eğitim çalışmaları yapmak önem arz etmektedir. Araştırma kapsamında karşılaştırma yapmak için Afganistan ülkesinin tercih edilmesinde ülkenin Asya'nın kalbi olarak nitelendirilmesi ve tarih boyunca çeşitli uygarlıkların güç gösterisine sahne olması etkili olmuştur. Çalışmanın amacı Afganistan İslam Cumhuriyeti'nde 2018'den itibaren geçerli olan ülkemizde ise 2017 yılında uygulamaya konulan ve 2018'de revizyona uğrayan sosyal bilgiler ders programları arasındaki benzerlik ve farklılıkları tespit etmektir.

Araştırma nitel araştırma modeline dayalı doküman analizi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Afganistan'da 2018-2019 öğretim yılında uygulanan 4, 5, 6. sınıf; Türkiye'de, 2017-2018 yılında geçerli olan 4, 5, 6, 7. sınıf sosyal bilgiler eğitim programı araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır. Sosyal bilgiler öğretim programları betimsel analiz ile incelenmiştir. Programların amaçları, vizyonları, içerikleri, eğitim durumları, ölçme ve değerlendirme durumları arasındaki benzerlik ve farklılıklar karşılaştırmalı olarak ele alınmıştır. Araştırma kapsamında Türkiye'nin sosyoloji, felsefe ve disiplinler arası amaçlara ağırlık verdiği gözlemlenirken Afganistan'da ise tarih ve coğrafya disiplinleri ön plana çıkmaktadır. Her iki ülkenin programında milli bir lidere atıf olmakla beraber kitaplarında ulusal marşa yer verildiği gözlenmiştir. Türkiye'nin vizyon ve amaçlarında Afganistan'daki gibi teoloji temelli din vurgusu yoktur. Afganistan'da 4. sınıfta 9; 5. sınıfta 7; 6. sınıfta 6 ünite mevcut iken Türkiye'de tüm kademelerde 7 öğrenme alanı bulunmaktadır. Afganistan'dakinin aksine Türkiye'de süreci ölçmeye yönelik çoklu ve alternatif değerlendirme yöntemleri uygulandığı sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, Afganistan, Sosyal Bilgiler Programı, Karşılaştırmalı Eğitim

Maârif Salnâmelerine Göre Halep İdadisinde Okutulan Derslerin Sosyal Bilgiler Disiplinleri Açısından Karşılaştırılması

Büşra Elçiçeği*

Ali Yılmaz**

*Marmara Üniversitesi, belcicegi@gmail.com

**Marmara Üniversitesi, tarihcialibey@gmail.com

ÖZET: Eğitim sisteminin niteliğini arttırmaya yönelik çalışmalar yapmak için öncelikle tarihimizi, sonra Türk eğitim sistemimizin yapısını çok iyi bilmek mecburiyetindeyiz. Halep, Osmanlı Devleti'ne bağlı eyaletler içinde üç yüzyıllık sürecin verilebildiği tek şehirdir. Bu nedenle İstanbul ve Kahire'den sonra dönemin üçüncü büyük ili kabul edilen Halep'in merkez sancağı ele alınmıştır. Maârif Salnâmeleri'ndeki bilgiler doğrultusunda bu çalışmada, Halep Mektep İdadisi'nde gerçekleştirilen eğitim-öğretim faaliyetleri incelenmiştir. Araştırma nitel desende tasarlanmış olup doküman incelemesi yöntemi kullanılarak betimsel analiz yapılmıştır. Bu amaçla H.1316-1321/M.1898-1904 tarihli salnâmeler incelenip Halep Sancağı'ndaki mevcut idadi, bu okuldaki idareciler, öğretmenler, okutulan dersler, öğrenci ve hademe sayıları ele alınmıştır. Okutulan dersler ile günümüz Sosyal Bilgiler dersi kapsamına giren disiplinler ilişkilendirilmiştir. Ayrıca Halep'te bulunan medreseler, buldukları yerler, medreselerde görevli müderrisler, öğrenci sayısı, medresenin kurucusu, kütüphaneler, kuruluş tarihleri, kitap adetleri, kütüphanelerin kurucuları hakkında bilgi verilmiştir. Halep'teki basın yayın faaliyetlerinin sürdürüldüğü matbaa ve gazetelerin bulunduğu mevkiler, sahip oldukları imtiyazlar ve hangi lisanlarda eser neşr ettikleri hakkında bilgiler tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim, Halep, İdadi, Sosyal Bilgiler, Basın-yayın.

Metaphorical Perceptions of Pre-Service Social Studies Teachers on the Concept of Migration

Feyzullah Ezer*

Selda Aksüt**

*Firat Üniversitesi, fezer@firat.edu.tr

**Firat Üniversitesi, selda.aksut@hotmail.com

ABSTRACT: Migration is a concept used to depict temporal or permanent relocation of an individual. The fact that individuals live with different ethnic groups and cultures as a result of migration has led to the perception of migration as an interdisciplinary phenomenon that spans several fields of science. The Social Studies course that consists of various disciplines includes several concepts associated with these disciplines. One of these concepts included in the Social Studies curriculum is the migration phenomenon. Thus, the concept of migration has critical significance in the Social Studies course, which has an active role in training good citizens with responsibilities. The aim of the present study was to determine the perceptions of pre-service social studies teachers on the concept of migration using metaphors. The study will be conducted with the phenomenological design, a qualitative research method. The study group is planned to include 160 freshmen, sophomore, junior and senior pre-service teachers attending Social Studies Instruction Department at Elazığ Fırat University, Faculty of Education during the 2019-2020 academic year and the volunteering students will be interviewed to collect the study data. In the present study, which aimed to determine the perceptions of pre-service social studies teachers on the concept of migration, an interview form that would include a single open-ended question will be used as the data collection instrument. In this form, the participants will be asked to complete the phrase "Migration is like ..... or ..... Because, ..." The study data will be analyzed with content analysis. Metaphors and the categories that would be based on the metaphors will be presented to 1 experts in the same field to determine the reliability of the determined metaphors and the categories developed based on these metaphors. After expert opinions are obtained, the metaphors and categories will be finalized and the analysis findings will be presented.

Keywords: *Migration, metaphor, social studies.*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Göç Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Feyzullah Ezer*

Selda Aksüt**

*Fırat Üniversitesi, fezer@firat.edu.tr

**Fırat Üniversitesi, selda.aksut@hotmail.com

ÖZET: Göç kişinin geçici veya sürekli olarak yer değiştirmesi için kullanılan bir kavramdır. Göç sonucunda kişilerin farklı etnik yapı ve kültürlerle birlikte yaşaması göç olgusunun birçok bilimi ilgilendiren disiplinler arası bir olay olarak algılanmasını sağlamıştır. Farklı disiplinlerden yararlanan Sosyal Bilgiler dersinin içinde bu disiplinlere ait birçok kavram yer almaktadır. Sosyal Bilgiler öğretim programında bulunan bu kavramlardan biri de göç kavramıdır. Dolayısıyla sorumluluklarını bilen iyi bir vatandaş yetiştirmede etkin role sahip olan Sosyal Bilgiler dersinde yer alan göç kavramı kritik bir öneme sahiptir. Araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının göç kavramına ilişkin algılarını metaforlar aracılığıyla belirlemektir. Araştırma nitel araştırma yaklaşımlarından olgubilim (fenomenolojik) deseni ile yürütülecektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim güz yarıyılında Elazığ Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalında öğrenim gören 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencileri içinden 160 öğretmen adayı ile görüşülmesi planlanmaktadır. Araştırmaya katılmada gönüllülük esası dikkate alınacaktır. Çalışma grubunda yer alan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının göç kavramıyla ilgili algılarının ortaya konulmasını amaçlayan bu araştırmada veri toplama aracı olarak, 1 adet açık uçlu sorudan oluşan görüşme formu kullanılması düşünülmektedir. Bu formda “Göç.....ya / ye benzer; Çünkü.....” biçiminde yarım bırakılmış bir cümlenin bulunduğu sorunun katılımcılar tarafından ifade etmeleri istenecektir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler içerik analizi yöntemi kullanılarak çözümlenecektir. Analiz sonucunda belirlenecek metaforlar ile bu metaforlara bağlı oluşturulacak kategorilerin doğruluğunun belirlenebilmesi amacıyla metafor ve kategori listeleri, araştırma alanında 1 uzman ile paylaşılacaktır. Uzman görüşleri sonrasında, çalışmada kullanılacak metafor ve kategorilere son şekli verilecektir ve sonuçlar analiz yapıldıktan sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Göç, Metafor, Sosyal Bilgiler..

Metaphorical Perceptions Of Primary School Secondary Students Towards Saving Value

Ahmet Kıyançıçek
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, akyancicek@gmail.com

ABSTRACT: Saving is one of the important values to be gained both during the life of the individual and in our country. In this study, it is aimed to determine the perceptions of the social studies education program for the expected saving value of the students in the second level of primary education through metefor. The study group of the study is 5 and 6 in Gaziantep province during the 2018-2019 academic year.the class also consists of 33 girls and 42 boys. In the study, phenomology was used from qualitative research methods. Volunteering was essential in participating in the research. In order to reveal the metaphors that the Working Group has regarding the concept of saving, "saving..... it is like/ similar; because ....."he was asked to explain his motives by developing a metaphor about saving. The metaphors and logical underpinnings that participants produce regarding the concept of saving constitute the main data source of the research. Content analysis from nital analysis methods was used to analyze the data from the study. The data obtained were transferred to MS word program and the metaphors created were written in percentage and frequency distributions and all metaphors and justifications produced by taking 2 expert opinions were examined and their common characteristics were determined and the bases thought to represent these common characteristics were established. As a result of the study, a total of 75 students developed 18 valid metaphors. 5 separate categories of developing metaphors have also been addressed. These catogories are: saving as an energy source, saving as a Daily Item, designing as a living being, saving as nature, and saving as abstract concepts. Looking at the results of the research, it can be said that students are aware of the value of savings.

Keywords: *Metaphor, Saving, Social Studies*

İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Tasarruf Değerine Yönelik Metaforik Algıları

Ahmet Kıyanççek

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, akyancicek@gmail.com

ÖZET: Tasarruf gerek bireyin yaşamı boyunca gerekse ülkemiz açısında kazandırılması gereken önemli değerlerden bir tanesidir. Bu çalışmada ilköğretim ikinci kademedeki öğrenim gören öğrencilerin sosyal bilgiler öğretim programının da kazandırılması beklenen tasarruf değerine yönelik algılarının metafor aracılığı ile belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim döneminde Gaziantep ilinde 5 ve 6. sınıf da öğrenim gören 33 kız ve 42 erkek öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomoloji) kullanılmıştır. Araştırmaya katılmada gönüllülük esas alınmıştır. Çalışma grubunun tasarruf kavramına ilişkin sahip oldukları metaforları ortaya çıkarmak amacıyla “Tasarruf..... Gibidir/ Benzer; Çünkü .....” şeklinde sorusu yöneltilmiş ve tasarruf hakkında bir metafor geliştirerek gerekçelerini açıklamaları istenmiştir. Katılımcıların tasarruf kavramına ilişkin ürettikleri metaforlar ve mantıksal dayanakları araştırmanın temel veri kaynağını oluşturmuştur. Çalışmadan elde edilen verilerin çözümlenmesinde nitel analiz yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. Elde edilen veriler MS word programına aktarılarak, oluşturulan metaforlar yüzde ve frekans dağılımları yazılmış ve 2 uzman görüşü alınarak üretilen tüm metaforlar ve gerekçeleri incelenerek ortak özellikleri tespit edilmiş ve bu ortak özellikleri temsil edebileceği düşünülen temalar oluşturulmuştur. Çalışmanın sonucunda 75 öğrencinin toplam 18 geçerli metafor geliştirmiştir. Geliştiren metaforlar 5 ayrı kategori de ele alınmıştır. Bu kategoriler: Enerji kaynağı olarak tasarruf, Günlük eşya olarak tasarruf, Canlı varlık olarak tasarruf, doğa olarak tasarruf ve soyut kavramlar olarak tasarruftur. Araştırmanın sonucuna bakıldığında ise öğrencilerin tasarruf değerinin farkında olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Metafor, Tasarruf, Sosyal Bilgiler

© 2019 Published by ISSSE

Social Studies Teacher Candidates Elective Course Preferences in 2018 Teacher Training Program

Arife Figen Ersoy*

Sercan Bursa**

*Anadolu University, arifee@anadolu.edu.tr

**Anadolu Üniversitesi, sercanbursa@anadolu.edu.tr

ABSTRACT: Social Studies is a course that uses the content and methods of many social science disciplines for own educational purposes. Social Studies course takes place as a course in 4th to 7th grade primary and secondary school curricula. These courses are conducted by primary school teachers and social studies teachers. Today, Social Studies teachers are selected from among the graduates of the 4-year Social Studies Teaching Program in the faculties of education. The 4-year Social Studies teacher training process is carried out in line with the teacher training programs whose basic framework is determined by the Council of Higher Education. Since 2018, the process of training social studies teacher has been progressing in line with the Undergraduate Program in Social Studies Teacher Education. In addition to compulsory courses, this program offers a list of elective courses that preservice teachers must take for 4 years. Elective courses are divided into 3 categories as teaching knowledge, general knowledge and field education. In this direction, there are 21 teaching knowledge, 18 general knowledge, and 13 field education elective courses that can be opened in the undergraduate program. In order to graduate from the Social Studies Education Undergraduate Program, prospective teachers must take six of the 21 teaching knowledge courses, four of the 18 general knowledge courses and six of the 13 field education courses during their education. Thus, pre-service teachers will have 16 elective courses during their education. However, it is seen that which of these courses will be opened in the departments is left to the stakeholders in education faculties. This study aims to determine the elective courses that the teacher candidates consider more necessary and the courses they want to open. The data of this study, which was conducted as survey research, was collected from the social studies preservice teachers at six different universities by using the questionnaire prepared by the researchers. Data were collected from all Social Studies preservice teachers who were studying in six different universities in the spring term of the 2018-2019 academic year. The data analysis process of the study is ongoing. According to the results, it will be reached which elective courses the Social Studies preservice teachers want to take part in the teacher training program and which of these courses they consider more necessary. In addition, these views will be interpreted according to variables such as university, class level, gender and academic grade point average. In this way, the opinions of prospective teachers about elective courses in the program will be reached as need analysis.

Keywords: *Teacher training, social studies, elective course, preservice teacher*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının 2018 Öğretmen Yetiştirme Programı Seçmeli Ders Tercihleri

Arife Figen Ersoy*

Sercan Bursa**

*Anadolu University, arifee@anadolu.edu.tr

**Anadolu Üniversitesi, sercanbursa@anadolu.edu.tr

ÖZET: Sosyal Bilgiler, çok sayıda sosyal bilim disiplininin içerik ve yöntemlerini kendi eğitsel amaçları doğrultusunda kullanan bir derstir. Sosyal Bilgiler dersi, ilkokul 4. sınıf ile ortaokul 5, 6 ve 7. sınıf öğretim programlarında bir ders olarak yer almaktadır. Bu dersler ilkokul düzeyinde sınıf öğretmeni tarafından yürütülürken, ortaokul düzeyinde ise Sosyal Bilgiler öğretmeni tarafından yürütülmektedir. Günümüzde Sosyal Bilgiler öğretmenleri, eğitim fakültelerinde yer alan 4 yıllık Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programı mezunları arasında seçilerek göreve atanırlar. 4 yıl süren Sosyal Bilgiler öğretmeni yetiştirme süreci, temel çerçevesi Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından belirlenmiş olan öğretmen yetiştirme programları doğrultusunda gerçekleştirilmektedir. Sosyal Bilgiler öğretmeni yetiştirme süreci, 2018 yılından itibaren Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı doğrultusunda ilerlemektedir. Bu program öğretmen adaylarının almaları gereken zorunlu dersleri vermekle beraber 4 yıl boyunca almaları gereken seçmeli dersleri de bir liste olarak sunmaktadır. Seçmeli dersler; meslek bilgisi, genel kültür ve alan eğitimi olmak üzere 3 kategori altında toplanmaktadır. Bu doğrultuda lisans programında açılacak olan 21 tane meslek bilgisi, 18 tane genel kültür ve 13 tane alan eğitimi seçmeli dersi önerisi yer almaktadır. Öğretmen adayları Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programından mezun olabilmeleri için eğitimleri süresince 21 meslek bilgisi dersinin altısını, 18 genel kültür dersinin dördünü ve 13 alan eğitimi dersinin altısını almaları gerekmektedir. Böylelikle öğretmen adayları eğitimleri süresince toplam 16 seçmeli ders almış olacaktır. Ancak bölümlerde bu derslerden hangilerinin açılacağı, eğitim fakültelerinde yer alan paydaşlara bırakılmış görülmektedir. Bu araştırmada, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının seçmeli ders listesindeki derslerden hangilerini daha gerekli gördüklerini ve hangi derslerin açılmasını istediklerini ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Tarama araştırması olarak gerçekleştirilen bu çalışmanın verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanmış olan anket kullanılarak altı farklı üniversitede yer alan Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarından toplanmıştır. Veriler, 2018-2019 öğretim yılı bahar döneminde altı farklı üniversitede eğitim gören tüm Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarından toplanmıştır. Çalışmanın veri analiz süreci devam etmektedir. Bu çalışmanın ardından elde edilen sonuçlar doğrultusunda Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının öğretmen yetiştirme programında hangi seçmeli derslerin yer almasını istediklerine ve bu derslerden hangilerini daha gerekli gördüklerine ulaşılmış olacaktır. Ayrıca bu görüşlerinin öğrenim gördükleri üniversiteye, sınıf seviyelerine, cinsiyete ve akademik not ortalamalarına göre farklılaşma durumlarına ulaşılmış olacaktır. Böylelikle öğretmen adaylarının 2018 Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programındaki seçmeli derslere dair görüşlerine ihtiyaç analizi niteliğinde ulaşılmış olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen yetiştirme, sosyal bilgiler, seçmeli ders, öğretmen adayı

Flipped Social Studies Classroom: A Model Practice¹

Sercan Bursa*

Tuba Çengelci Köse**

*Anadolu Üniversitesi, sercanbursa@anadolu.edu.tr

**Anadolu Üniversitesi tubacengelci@anadolu.edu.tr

ABSTRACT: The world experienced a process of technological development and change faster than any of the previous centuries in the twenty-first century. This process of change affects daily life, social relations, cultural values, in short, all areas of human life. In this respect, educational activities are also affected by technological developments. This effect affects both the process and outcome dimensions of education. While benefiting from technological advances during the educational activities affects the process, situations such as student interest and motivation also affect the outcome of the educational activities. There are many different ways to incorporate technology into education. It is remarkable that these ways have increased with the ease of access to technology and the decrease in costs. One of these ways is the flipped classroom. Flipped classroom; it is a model that changes the traditional class. According to this method, the theoretical lectures based on information in the classroom and homework studies outside the classroom are changing places. Educational technologies are used to provide theoretical knowledge to students outside the classroom. This research, in which flipped classroom activities are carried out in the Social Studies course, is a model practice. This study, which forms part of the researcher's doctoral thesis, was conducted in the 2018-2019 academic year in line with the 2018 Social Studies Curricula. The study, which was conducted throughout the "Science, Technology, and Society" and "Production, Distribution, and Consumption" learning areas of the 5th grade Social Studies course, lasted for 10 weeks, with 3 lessons per week. In this study, out-of-class and in-class activities that constitute a course hour will be mentioned as a model practice. In the literature, there are very few studies using flipped classroom activities in the Social Studies course. The model practice that will be presented within the scope of this study, was carried out on the "Develop New Ideas" topic in the "Production, Distribution, and Consumption" learning area. The students watched the e-learning video prepared by the researcher outside the classroom. They answered the questions in the video and took notes while watching the video. Then, the students' learning according to the content in the e-learning video was arranged at the beginning of the course. After that, activities were organized for the rest of the course. In this direction, students participated in an activity in which the entrepreneur was examined and a study was conducted according to the hourglass technique.

Keywords: *Social studies education, flipped classroom, blended learning, educational technology.*

© 2019 Published by ISSSE

---

¹ This research was generated from a doctoral thesis, which was supported by Anadolu University's Scientific Research Project Unit (no. 1804E100).

Ters-Yüz Edilmiş Sosyal Bilgiler Sınıfı: Bir Örnek Uygulama²

Sercan Bursa*

Tuba Çengelci Köse**

*Anadolu Üniversitesi, sercanbursa@anadolu.edu.tr

**Anadolu Üniversitesi tubacengelci@anadolu.edu.tr

ÖZET: Dünya, yirmi birinci yüzyılda daha önceki asırların tümünden daha hızlı bir teknolojik gelişim ve değişim süreci yaşamaktadır. Bu değişim süreci günlük yaşamı, sosyal ilişkileri, kültürel değerleri kısacası insan yaşamının tüm alanlarını etkilemektedir. Bu doğrultuda eğitim etkinlikleri de teknolojik gelişmelerden etkilenmektedir. Bu etki, eğitimin hem süreç hem de sonuç boyutu üzerinde kendini göstermektedir. Eğitim etkinlikleri sırasında teknolojik gelişmelerden yararlanılması süreç bağlamında eğitimi etkilerken, öğrenci ilgisi ve motivasyonu gibi durumlar da eğitim etkinliklerinin sonucunu etkilemektedir. Eğitime teknolojiyi dâhil etmek için başvurulabilecek birçok farklı yol bulunmaktadır. Teknolojiye ulaşım kolaylaştıkça ve maliyet azaldıkça bu yolların artış gösterdiği dikkat çekmektedir. Bu yollardan bir tanesi de ters-yüz edilmiş sınıftır. Ters-yüz edilmiş sınıf; geleneksel hale gelen sınıf anlayışını değiştiren bir modeldir. Buna göre; sınıf içindeki bilgiye dayalı kuramsal anlatıma dayalı ders ile sınıf dışındaki ev ödevi çalışmaları yer değiştirmektedir. Kuramsal bilginin sınıf dışında öğrenciye kazandırılması konusunda eğitim teknolojilerinden yararlanılmaktadır. Sosyal Bilgiler dersinde ters-yüz edilmiş sınıf etkinliklerinin gerçekleştirildiği bu araştırma, örnek bir öğretim uygulaması olma özelliği taşımaktadır. 2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programı doğrultusunda 2018-2019 eğitim-öğretim yılında gerçekleştirilen bu çalışma, araştırmacının doktora tezinin bir parçasını oluşturmaktadır. 5. sınıf Sosyal Bilgiler dersinin “Bilim, Teknoloji ve Toplum” ile “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanları boyunca gerçekleştirilen çalışma her hafta 3 ders saati uygulama olmak üzere toplamda 10 hafta sürmüştür. Bu çalışmada ise bir ders saatini oluşturan sınıf dışı ve sınıf içi etkinliklerden örnek bir uygulama olarak bahsedilecektir. Alanyazında Sosyal Bilgiler dersi kapsamında ters-yüz edilmiş sınıf etkinliklerinin kullanıldığı çalışmalar oldukça az sayıdadır. Gerçekleştirilen bu çalışma kapsamında sunulacak olan örnek uygulama, “Üretim, Dağıtım ve Tüketim” öğrenme alanı “Yeni Fikirler Geliştirelim” konusunda gerçekleştirilmiştir. Bu uygulama kapsamında öncelikle öğrenciler, araştırmacı tarafından hazırlanmış e-öğrenme videosunu sınıf dışında izlemişlerdir. Videoda yer alan soruları yanıtlamışlar ve videoyu izlerken notlarını tutmuşlardır. Sonrasında sınıfa gelen öğrencilerin videoda yer alan içerik doğrultusundaki öğrenmelerinin düzenlenmesi dersin başında gerçekleştirilmiştir. Bunun ardından dersin geri kalan kısmında ise etkinlikler düzenlenmiştir. Bu doğrultuda öğrenciler, dersin kazanımı ile doğrudan ilişkili olarak girişimci incelemeye yönelik bir etkinlik ile kum saati tekniği ile yapılan bir çalışmada bulunmuşlardır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler eğitimi, ters-yüz sınıf, harmanlanmış öğrenme, eğitim teknolojisi.

© 2019 Published by ISSSE

---

² Bu çalışma Anadolu Üniversitesi Proje Birimi tarafından 1804E100 nolu doktora tez projesi kapsamında desteklenmektedir.

Geography Teaching in İptidâi Mektebs: A Textbook Book Review

Nazike Karagözoğlu

Yozgat Bozok Üniversitesi, nazike.karagozogl@bozok.edu.tr

ABSTRACT: The general purpose of geography education is to educate people who are sensitive to the environment and conscious. Geography enables the individual to get to know his country and other countries and communities in the world starting from his/her place, as well as gaining love of homeland and serving to the development of the perception of multiculturalism. In this research, the textbook called “A small geography with illustrated and map” which was published by Ibrahim Hilmi Printing House in 1330 for the first classes of Tedrisat-ı İptidâiye was examined. Primary school geography book written in Ottoman Turkish, which were transferred to Turkey Turkish and information is given about the contents of the book, 4th Social studies text book were compared and similarities and differences were tried to be revealed. The study was a qualitative research and document analysis technique was utilized. The data of the study was obtained by examining the geographical concepts, texts and visuals in the Geography book and examining the 4th grade Social Studies textbook. In the content of Geography book; the shape and movements of the world, continents, seas and oceans, basic geographical terms and definitions, the boundaries of the Ottoman Empire, its neighbors, important cities and their characteristics, the main characteristics of the continents and countries are explained. Compared with 4th grade Social Studies textbook content; It has been determined that there are similarities in the subject of directions and promotion of some countries within the units of “People Places and Environments” and “Global Connections”.

Keywords: Ottoman Empire, Geography Education, İptidâi Mekteb, Textbook

İptidâi Mekteplerde Coğrafya Öğretimi: Bir Ders Kitabı İncelemesi

Nazike Karagözoğlu

Yozgat Bozok Üniversitesi, nazike.karagozogl@bozok.edu.tr

ÖZET: Coğrafya eğitiminin genel amacı çevreye karşı duyarlı ve bilinçli insan yetiştirmektir. Coğrafya, bireyin yaşadığı yerden başlamak üzere ülkesini ve dünyadaki diğer ülke ve toplulukları tanımasını sağlayarak hem vatan sevgisi kazandırmakta hem de çok kültürlülük algısının gelişmesine hizmet etmektedir. Bu araştırmada hicri 1330 yılında İbrahim Hilmi Matbaası tarafından Tedrisat-ı İptidâiye'nin ilk sınıflarına mahsus olarak basılmış olan "Resimli Haritalı Küçük Coğrafya" adlı ders kitabı incelenmiştir. Osmanlı Türkçesiyle yazılmış ilkökul coğrafya kitabı Türkiye Türkçesine aktarılarak eserin içeriği hakkında bilgi verilmiş, 4. sınıf Sosyal bilgiler ders kitabında yer alan coğrafya ile ilgili kavram ve konular ile karşılaştırılmış, benzerlik ve farklılıkları ortaya konulmaya çalışılmıştır. Çalışma nitel bir araştırma olup doküman inceleme tekniğinden yararlanılmıştır. Çalışmanın verileri eserde yer alan coğrafi kavram, metin ve görsellerin incelenmesi ve 4. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabının incelenmesi ile elde edilmiştir. Coğrafya kitabının içeriğinde; dünyanın şekli ve hareketleri, kıtalar, deniz ve okyanuslar, temel coğrafi terimler ve tanımları, Osmanlı Devleti'nin sınırları, komşuları, önemli şehirler ve özellikleri, kıtalar ve ülkelerin başlıca özellikleri açıklanmıştır. 4. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabı içeriği ile karşılaştırıldığında; "İnsanlar Yerler ve Çevreler" ile "Küresel Bağlantılar" üniteleri içerisinde yer alan konulardan, yönler konusu ve bazı ülkelerin tanıtımı konularında benzerlik olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Osmanlı Devleti, Coğrafya Öğretimi, İptidâi Mektebi, Ders Kitabı

© 2019 Published by ISSSE

Gender Issues In Primary and Secondary School Social Sciences Textbooks

Melis Akay*

Mehmet Açıkalın**

*İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa

**İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa

ABSTRACT: This study was conducted to examine the elementary and secondary school textbooks used in the 2018-2019 academic year in terms of gender. Following textbooks were examined for this research: 1st, 2nd, and 3rd Grades Life Science; 4th Grade Primary School Human Rights, Citizenship and Democracy; 4th Grade Primary School Social Studies; 5th, 6th, and 7th Grades Secondary School and Imam Hatip Secondary School Social Studies and 8th Grade Revolution History and Kemalism. The data collected based on document analysis method, and visuals and text content of the textbooks analyzed. Based on the data analysis, five main themes were emerged regarding the gender issues in the textbooks;

1. Use of male and female images,
2. The workload division at home (between man and woman),
3. Social activities,
4. Professions,
5. Historical personalities.

Some of the results of the study can be explained as follows;

- Even though it is considered that the visuals in the textbooks are chosen according to the textbook topic and gender representation in the textbook has to be shaped accordingly, it is seen that the male visuals are approximately twice as high as the female visuals. This shows a general tendency that the female is not adequately represented in the textbook visuals.
- Although some visuals in the textbooks show that there is a workload division in housework, some of the stereotyped roles of female and male (female does shopping list, male prepares home budget) are still represented in the textbook visuals.
- Although textbooks represent female and male in various social activities, it is seen that some stereotyped roles of man and woman (such as presenting female ballet dancer and male football player) have not changed.
- Textbook analysis indicated that professions that are considered suitable for male are approximately twice as much as professions that are considered suitable for female. In addition, female mostly are presented as teachers, nurses, tailors, cooks, clerks; while male are presented as school principal, assistant principal, hospital chief of medicine, police officer and judge in the textbooks.
- Some prominent female personalities like Nene Hatun, Kara Fatma, Şerife Bacı as heroes of Turkish Independence War; Sadiye Ardahan, Gül Esin, Tansu Ciller as Turkish politics; Safiye Ali as the first Turkish woman physician, Jale İnan as the first Turkish woman archaeologist and Marie Curie, Engin Arık, Nüzhet Gökdoğan, and Afet İnan as scientist are included in the textbooks. On the other hand, examples about violence against female, gender discrimination and affirmative action for female seem insufficiently represented in the textbooks.

This study is expected to contribute to this field by revealing the status of gender issues in Turkish Social Science textbooks.

Keywords: Gender, gender discrimination, textbooks.

İlkokul ve Ortaokul Sosyal Bilimler Ders Kitaplarında Toplumsal Cinsiyet

Melis Akay*

Mehmet Açıkalin**

*İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa

**İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa

ÖZET: Bu çalışma, 2018- 2019 öğretim döneminde kullanılan ilkökul ve ortaokul ders kitaplarını toplumsal cinsiyet açısından incelemek amacıyla yapılmıştır. Yöntem olarak tarama modeli kullanılmış; 1. 2. 3. Sınıf İlkokul Hayat Bilgisi, 4. Sınıf İlkokul İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi, 4. Sınıf İlkokul Sosyal Bilgiler, 5. 6. 7. Sınıf Ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Sosyal Bilgiler, 8. Sınıf T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitapları incelenmiştir. Buradaki veriler, nitel araştırma yaklaşımına dayalı olan doküman analizi yöntemi kullanılarak ortaya konmuştur. Ders kitaplarında kullanılan görseller ve metin içerikleri toplumsal cinsiyet bakımından incelenirken beş ana tema altında toplanmıştır;

1. Kadın- erkek görseli kullanımı
2. Evdeki iş bölümü
3. Sosyal etkinlikler
4. Meslekler
5. Tarihi kişilikler

Çalışma sonuçlarından bazıları şu şekilde belirlenmiştir;

- Ders kitaplarındaki görsellerin konulara uygun seçildiği ve buna göre cinsiyetlerin şekillendiği düşünülse bile erkek görsellerinin kadın görsellerden yaklaşık iki kat fazla olduğu görülmektedir. Buda görsellerde kadının yeterince temsil edilmediği kanaati oluşturmaktadır.
- Ders kitaplarındaki ev işlerinde iş bölümü yapıldığına dair görsellere yer verilse de halen kadın ve erkeğin kalıplaşmış bazı rolleri (kadının alışveriş listesi, erkeğin ev bütçesi hazırlaması) temsili görsellerde yer almaktadır.
- Ders kitaplarında birçok sosyal etkinlikte kadın ve erkeğe bir arada yer verilse de bazı kalıplaşmış rollerin (kadın balede, erkek futbolda) değişmediği görülmektedir.
- Ders kitaplarında erkeklere uygun görülen mesleklerin, kadınlara uygun görülen mesleklerden yaklaşık iki kat fazla olduğu görülmektedir. Ayrıca kitaplarda kadınlar öğretmen, hemşire, terzi, aşçı, katip... olarak; erkekler okul müdürü, müdür yardımcısı, hastane başhekimisi, polis memuru, hakim... olarak yer almaktadır.
- Ders kitaplarında savaşta (Nene Hatun, Kara Fatma, Şerife Bacı...), siyasette (Sadiye Ardahan, Gül Esin, Tansu Çiller...), meslekte (Safiye Ali...) ve bilimde (Marie Curie, Engin Arık, Nüzhet Gökdoğan...) öne çıkan birkaç kadın kişiliğe yer verilmektedir. Ayrıca kadına yönelik şiddet, cinsiyet ayrımcılığı ve pozitif ayrımcılık konusunda örneklerin yetersiz olduğu görülmektedir.

Bu çalışma ile ders kitaplarındaki toplumsal cinsiyetin durumunu ortaya koyarak alana katkı sağlayacağı öngörülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler, T.C. İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük.

Kral Şakir Çizgi Filminin Toplumsal Cinsiyet Açısından İncelenmesi

Neriman Canay Torosoğlu*
Fatma Budak**

*Gaziosmanpaşa Üniversitesi, canay.101.canay@gmail.com

**Gaziosmanpaşa Üniversitesi, fatmamazman@gmail.com

ÖZET: Değişen ve gelişen dünyada çocuklar için değişmeyen şeylerden biri çizgi filmlerdir. Eskiden sadece televizyondan takip edilen çizgi filmler artık tablet, telefon, bilgisayar gibi araçlardan istenildiği zaman ve mekânda izlenmektedir. Kitle iletişim araçlarının çeşitliliğine paralel olarak çizgi film çeşitleri de oldukça artmıştır. Türkmen'in de (2012) belirttiği gibi çizgi filmler çocuklar için hayal dünyasına açılan kapılardır. Çocuklar izledikleri çizgi filmler karakterlerinden oldukça etkilenmektedirler. Bu sebeple çizgi filmler toplumsal cinsiyet rollerini ve davranışlarını aktarımda çok büyük etki ve öneme sahiptirler. Araştırmada popüler sitelerde öne çıkan ve özellikle 6-10 yaş grubu çocuklar tarafından sevilen "Kral Şakir" çizgi filmi toplumsal cinsiyet rol kalıpları açısından incelenecektir. Kral Şakir çizgi filminde öne çıkan karakterlerinin olumlu kişilik özellikleri, olumsuz kişilik özellikleri, ilgi alanı, cinsiyetleri, saç rengi, duygusal ifadeleri, birbirlerine olan hitap şekilleri, karakterlere göre aksesuarlar, giysi renkleri, en çok buldukları mekânlar, karakterlere ait meslekler ve karakterlerin yaptıkları iş açısından incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Toplumsal cinsiyet, çizgi film

Determination of the Preservice Social Studies Teachers' Perceptions of Popular Culture

Ayşegül Çelik

Bozok Üniversitesi, aysegulll_clk@hotmail.com

ABSTRACT: Popular culture has emerged as a frequently used concept in recent years. At the same time social studies curricula at the MEB (2019) 6. class gains between "*popular culture, assesses their impact on our culture*" is located in the recovery. The aim of this study is to determine the perceptions of preservice social studies teachers about popular culture by means of metaphor. The sample of the study consists of 120 social studies teacher preservice studying at a public university in the Central Anatolia region. Purposeful sampling method was selected while forming the study group of the study. "*Popular culture is like .....; Because .....*" were asked to complete the statement. Qualitative model was used in the research. Phenomenology design was used to determine the perceptions of teacher preservice. Invalid answers were excluded from the analysis process. Content analysis technique was used in the analysis of the data of the study. Accordingly, categories and codes were created. At the same time, NVivo computer program was used. A number of measures have been taken to improve the validity of the research. In order to ensure the reliability of the research, expert opinion was taken. Accordingly, metaphors with differences of opinion were determined among the experts. As a result of the research, preservice teachers produced various metaphors, both alive and inanimate, for the popular culture.

Keywords: *Popular culture, preservice social studies teachers, metaphor.*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Popüler Kültüre Yönelik Algılarının Belirlenmesi

Ayşegül Çelik

Bozok Üniversitesi, aysegull_clk@hotmail.com

ÖZET: Popüler kültür, son yıllarda sıkça kullanılan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Aynı zamanda sosyal bilgiler öğretim programında da MEB (2019) küresel bağlantılar öğrenme alanında 6. sınıf kazanımları arasında, “*popüler kültürün, kültürümüz üzerindeki etkilerini sorgular*” kazanımı ile yer almaktadır. Bu araştırmanın amacı da, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının popüler kültüre yönelik sahip oldukları algıları metafor aracılığıyla belirlemektir. Araştırmanın çalışma grubunu İç Anadolu bölgesinde yer alan bir devlet üniversitesinde öğrenim gören 120 sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın çalışma grubu oluşturulurken amaçlı örnekleme yöntemi seçilmiştir. Araştırmaya katılımda gönüllük esas alınmıştır. Araştırmada veri toplamak amacıyla, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının popüler kültüre yönelik algılarını belirlemek için, demografik bilgilerinin yer aldığı metafor formu kullanılmıştır. Öğretmen adaylarından metafor formunda yer alan “*Popüler kültür.....gibidir; çünkü.....*” ifadesini tamamlamaları istenmiştir. Araştırmada nitel model kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının algılarını belirlemek için olgubilim deseni kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının cevap kağıtları A1, A2... olarak numaralandırılmıştır. Geçersiz cevaplar analiz sürecinden çıkarılmıştır. Araştırmanın verilerinin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Bu doğrultuda kategori ve kodlar oluşturulmuştur. Aynı zamanda NVivo bilgisayar programı kullanılmıştır. Araştırmanın geçerliğini artırabilmek için bir takım önlemler alınmıştır. Araştırmanın güvenilirliğini sağlamak için ise uzman görüşü alınmıştır. Buna göre uzmanlar arasında görüş ayrılığı olan metaforlar belirlenmiştir. Araştırmanın sonucunda öğretmen adayları popüler kültüre yönelik canlı ve cansız olmak üzere çeşitli metaforlar üretmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Popüler kültür, sosyal bilgiler öğretmen adayları, metafor.

Teacher Views On Teaching Geography Outside School In Social Studies

Fatoş Güven*
Bilgin Ünal İbret**
Çağrınur Sağ***

*Kastamonu Üniversitesi, fatossguven@gmail.com

**Kastamonu University, bibret@kastamonu.edu.tr

***Kastamonu Üniversitesi, cagrinursag94@gmail.com

ABSTRACT: Out-of-school teaching is an effective method in accordance with the constructivist approach and principles based on learning to do and live. It is a fact that the social studies curriculum which is shaped on the basis of constructivism enables out-of-school education. While the geography subjects, which are one of the basic disciplines of the social studies course, take place outside the school, learning becomes more permanent and the process is shaped according to the principle of fun and active participation. This research was conducted to determine teacher views on non-school geography teaching in social studies. The method of phenomenology, one of the qualitative research methods, was used in the research. Qualitative research is based on the collection of qualitative data. Phenomenology, on the other hand, is a theoretical perspective with a broad meaning and explores the direct experience gained from its superficial value. In line with the aim of the study, the field paper on the teaching of geography outside the school was examined and the theoretical dimension of the study was completed. In the study, a semi-structured interview form was used to collect data. The semi-structured interview form, consisting of a total of six questions, was developed and applied by the researchers based on expert opinions. Semi-structured interviews combine both fixed-choice answering and in-depth exploration of the relevant field. In this context, interviews were conducted with 15 social studies teachers working in Malatya with the easily accessible sampling method for purposeful sampling. This sampling method gives speed and practicality to research. Because in this method, the researcher chooses a situation that is close and easy to access. The findings and conclusions are not included here because the analysis process of the data is ongoing.

Keywords: *Social studies, out-of-school teaching.*

Sosyal Bilgilerde Okul Dışı Coğrafya Öğretimine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Fatoş Güven*
Bilgin Ünal İbret**
Çağrınur Sağ***

*Kastamonu Üniversitesi, fatossguven@gmail.com

**Kastamonu University, bibret@kastamonu.edu.tr

***Kastamonu Üniversitesi, cagrinursag94@gmail.com

ÖZET: Okul dışı öğretim, yaparak yaşayarak öğrenmeyi temel alan yapılandırmacı yaklaşım anlayışına ve ilkelerine uygun, etkili bir yöntemdir. Yapılandırmacılık esasına göre şekillenen sosyal bilgiler öğretim programının, okul dışı öğretime olanak sağladığı bir gerçektir. Sosyal bilgiler dersinin temel disiplinlerinden olan coğrafya konularının okul dışı ortamda gerçekleşmesi ile öğrenme daha kalıcı hale gelirken, süreç ise eğlenceli ve aktif katılım ilkesine göre şekillenmektedir. Bu araştırma, sosyal bilgilerde okul dışı coğrafya öğretimine ilişkin öğretmen görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji yöntemi kullanılmıştır. Nitel araştırma, daha çok nitel verilerin toplanmasına dayanan araştırmalardır. Fenomonoloji ise geniş anlamı ile kuramsal bir görüş açısı olup kazanılan doğrudan deneyimi, yüzeysel değerinden (face value) araştırır. Çalışmanın amacı doğrultusunda ilk olarak, okul dışı coğrafya öğretimi ile ilgili alanyazın incelenmiş ve çalışmanın kuramsal boyutu tamamlanmıştır. Çalışmada verileri toplamak amacıyla yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Toplam altı sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu, uzman görüşleri alınarak araştırmacılar tarafından geliştirilmiş ve uygulanmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmeler, hem sabit seçenekli cevaplamayı hem de ilgili alanda derinlemesine gidebilmeyi birleştirir. Bu bağlamda amaçlı örneklemede kolay ulaşılabilir örnekleme yöntemi ile Malatya ilinde görev yapmakta olan 15 sosyal bilgiler öğretmeni ile araştırmanın amacı doğrultusunda görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Bu örnekleme yöntemi araştırmaya hız ve pratiklik kazandırır. Çünkü bu yöntemde araştırmacı, yakın olan ve erişilmesi kolay olan bir durumu seçer. Verilerin analiz süreci devam ettiğinden bulgulara ve sonuçlara burada yer verilmemiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, okul dışı öğretim.

Young Explorers Doing Research On-Site In The Museum: Feeling The Case Beyond Looking And Seeing

Yücel Kabapınar*

Feyza Karakurt**

*Marmara Üniversitesi

**MEB, Şehit Zekeriya Bitmez İmam Hatip Ortaokulu, Malatya

ABSTRACT: The aim and the content of the social studies course is very suitable for the use of the target museums in the history teaching. Museum studies carried out within the scope of social studies course provide the opportunity to work effective citizenships, socialization, integrity of human experiences, scientific thinking method and time dimension which are the basis of social studies understanding. Many studies conducted in the field literature shows that students can not adequately establish the relationship between the past and the current in the teaching of history subjects in social studies course. They have difficulty in concretizing abstract history subjects, and that no permanent learning can be provided. In this context, the question of “what are the effects of the effective use of museums in the social studies course on the student’s learning process?” was discussed. In the study, action research design, which is one of the qualitative research methods was used. The study group consisted of 35 students who is studying in a Imam Hatip Middle School in Malatya. The data collection tools of the research consist of pre-museum, museum visit process, activity forms after museum visit, student diaries, student interview form. Descriptive analysis method which is one of the qualitative data analysis method was used in the analysis and evaluation of the data. During the research, Malatya Museum and Ethnography Museum were visited together with the researcher teacher. Again, during the research process, the students visited two museums of their own choice. The analysis process of the research is continuing.

Keywords: *Social Studies, Museum Education*

Genç Kâşifler ‘Müze ile Yerinde Eğitim’ Gerçekleştiriyor: Bakmak ve Görmenin Ötesinde Durumu Duyumsamak

Yücel Kabapınar*

Feyza Karakurt**

*Marmara Üniversitesi

**MEB, Şehit Zekeriya Bitmez İmam Hatip Ortaokulu, Malatya

ÖZET: Sosyal bilgiler dersi amaç ve içeriği itibarıyla müzelerin tarih öğretiminde kullanılmasına oldukça elverişli bir ortam sağlamaktadır. Sosyal bilgiler dersi kapsamında gerçekleştirilen müze çalışmaları sosyal bilgiler anlayışına temel oluşturan özellikler olan etkili vatandaşlık, toplumsallaşma, insan deneyimlerinin bütünlüğü, bilimsel düşünme yöntemi ile zaman boyutu konularında da çalışma yapma imkânı oluşturmaktadır. Alan yazında yapılan birçok araştırma, öğrencilerin sosyal bilgiler dersinde tarih konularının öğretiminde geçmişle güncel arasında ilişkiyi yeterince kuramadıklarını, soyut tarih konularını somutlaştırmakta zorluk çektiklerini, kalıcı öğrenmenin sağlanamadığını göstermektedir. Bu bağlamda “Sosyal bilgiler dersinde müzelerin etkin kullanımının öğrencilerin öğrenme sürecine etkileri nasıldır” sorusuna cevap aranmıştır. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması deseni kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Malatya il merkezindeki bir imam hatip ortaokulunda öğrenim gören 35 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmanın veri toplama araçları, müze gezisi öncesi, müze gezisi süreci, müze gezisi sonrası etkinlik formları, öğrenci günlükleri, öğrenci görüşme formundan oluşmaktadır. Verilerin çözümlenmesinde ve değerlendirilmesinde nitel veri analiz yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sürecinde Malatya Müzesi ve Etnografya Müzesi araştırmacı öğretmen ile birlikte gezilmiştir. Yine araştırma süreci içerisinde öğrenciler kendi belirledikleri/seçtikleri iki müzeyi de kendileri gezmiştir. Araştırmanın analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, Müze eğitimi

Teaching Controversial Issues: Addressing Challenges and Chances in The Social Studies Classrooms

Çiğdem Baki Pala*

Cemil Öztürk**

Seyfi Kenan***

*Marmara University cigdembaki@gmail.com

**Marmara University cemilozturk@yahoo.com

***Marmara University seyfi.kenan@gmail.com

ABSTRACT: The matter of teaching controversial issues or not has been debated over years in the literature of social studies education. Although there is no consensus on this debate, it is clear that controversial issues are naturally involved in the social studies education. Also, there is a great deal of research referring that using controversial issues provide students to gain essential skills for democratic citizenship. However, teaching of controversial issues in Turkish education system is not prevalent as compared to particularly European countries and United States. Therefore, there are few researches about using of controversial issues in social studies in Turkey. This research is a section of an action research on dealing with using controversial issues that enables to understand the nature of problem and dynamics of using controversial issues in social studies classrooms. The purpose of the research is to clarify challenges and chances in the using of controversial issues in secondary school social studies courses. In more detail the paper considers both whether teachers provide a suitable environment for teaching controversial issues in school classrooms and if the curriculum provides chance teachers to be able to organize discussions of controversial issues in social studies courses. In this context firstly, it is investigated how social studies teachers tackle the controversial issues in the social studies courses. Secondly, it is questioned in what ways curriculum introduces such social, cultural, religious and political issues. The research presents a holistic view on teaching of controversial issues in the 6th and 7th grade social studies courses.

It is based on qualitative research approach. Data was collected via semi-structured interviews for that provide knowledge and understanding about practices of the social studies teachers. Participants in the study were purposefully sampled 10 social studies teachers. Also, document analysis technique was used to clarify how the curriculum introduces controversial issues.

Analysis of the interviews show that although most of the teachers think that using controversial issues as a potential to prepare children for a democratic society they avoid using controversial issues in their courses. The most important obstacles are that teachers feel insecure by themselves and the curriculum doesn't include such issues. And another important result of the research is even if the curriculum includes such topics it restricts to handle these subjects in a properly way.

Keywords: *Controversial Issues, Social Studies, Social Studies Education*

Tartışmalı Konuların Öğretimi: Sosyal Bilgiler Derslerinde Zorlukları ve Olanakları Ele Almak

Çiğdem Baki Pala*

Cemil Öztürk**

Seyfi Kenan***

*Marmara University cigdembaki@gmail.com

**Marmara University cemilozturk@yahoo.com

***Marmara University seyfi.kenan@gmail.com

ÖZET: Tartışmalı konuların öğretimi uzun yıllardır özellikle sosyal bilgiler eğitimi yazınında tartışılmaktadır. Bu tartışmalarda hem tartışmalı konuların kapsamı hem de eğitsel bir araç olarak kullanımı konusunda bir fikir birliği olmamasına rağmen, tartışmalı konuların sosyal bilgiler dersinde doğal olarak yer aldığı açıktır. Ayrıca, tartışmalı konuların kullanılmasının öğrencilerin demokratik vatandaşlık için gerekli becerileri kazanmalarını sağladığını gösteren çok sayıda araştırma vardır. Ancak Türk eğitim sisteminde tartışmalı konuların eğitsel bir araç olarak kullanımı, özellikle Avrupa ülkeleri ve ABD ile karşılaştırıldığında yaygın değildir. Belki de bu nedenle, Türkiye'de bilgilerde tartışmalı konuların kullanımı hakkında az sayıda araştırma vardır. Ve bu yapılmış olan araştırmaların büyük çoğunluğu son yıllara aittir. Bu araştırma tartışmalı konuların kullanımıyla ilgili problemleri ve dinamikleri anlamak için yürütülmüş bir eylem araştırmasının kısa bir bölümüdür. Araştırmanın amacı, ortaokul sosyal bilgiler derslerinde tartışmalı konular öğretimindeki güçlükleri ve imkanları ortaya koymaktır. Daha açık bir ifade ile, makale hem öğretmenlerin sınıflarında tartışmalı konuları öğretmek için uygun bir ortam sağlayıp sağlamadıklarını hem de müfredatın öğretmenlere sosyal bilgiler derslerinde tartışmalı konuları ele alma şansı sağlayıp sağlamadığını değerlendirmektedir. Araştırma, 5., 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler derslerinde tartışmalı konuların öğretimi üzerine bütüncül bir bakış açısı sunmaktadır. Bu bağlamda öncelikle sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal bilgiler derslerinde tartışmalı konuları nasıl ele aldıkları incelenmiştir. Daha sonra müfredatın bu tür sosyal, kültürel, dini ve politik sorunları nasıl sunduğu incelenmiştir. Araştırma nitel araştırma yaklaşımına göre yürütülmüştür. Sosyal bilgiler öğretmenlerinin uygulamalarını anlamaya yönelik veriler yarı yapılandırılmış mülakatlarla toplanmıştır. 10 sosyal bilgiler öğretmeni amaçlı örneklem yoluyla seçilmiştir. Ayrıca, müfredatın tartışmalı konuları nasıl ele aldığını açıklığa kavuşturmak için doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Bunu anlamak için 5., 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarının tartışmalı konuları nasıl sundukları incelenmiştir.

Mülakatların analizi öğretmenlerin çoğunluğunun tartışmalı konuları çocukları demokratik bir topluma hazırlamak için etkili bir araç olarak görmesine rağmen bu konuları ele almaktan kaçındıklarını gösterir. Öğretmenlerin tartışmalı konuları ele almakta çekinmelerinin en önemli nedenleri kendilerini güvende hissetmemeleri ve müfredatın bu konuları ele almayı desteklemeyen bir nitelikte olmasıdır. Araştırmanın bir diğer önemli bulgusu ise sosyal bilgiler müfredatı tartışmalı konuları doğal olarak içermesine rağmen bu konuları tartışmalara açık bir şekilde ele almaya imkân vermez.

Anahtar Kelimeler: Tartışmalı konular, sosyal bilgiler, sosyal bilgiler eğitimi, demokratik eğitim, sosyal bilgiler ders kitapları

Analysis Of Grade 6 Social Studies Course Book In Terms Of Measurement And Assessment

Zafer akmak*

İrfan Arıkan**

Turan Kaçar***

*Fırat niversitesi, zcakmak@firat.edu.tr

**Fırat niversitesi, kacarturan21@gmail.com

***Harran niversitesi, irfanarikan@harran.edu.tr

ABSTRACT: With the development of technology and the expansion of the internet network, access to information has become quite easy. Educational institutions have not been lagging behind these developments and have integrated technology and there has been a qualitative and quantitative increase in students' learning tools. However, despite all these developments, textbooks remain one of the most important teaching tools. The aim of this study is to examine the social studies textbook which was renewed in 2018 in terms of measurement and assessment. This study is a descriptive study in survey model. In the research, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. The obtained data were analyzed descriptively. As a result of the research, it is seen that there are questions that measure the readiness of the students for the subjects in the learning areas and the questions in the textbook coincide with the gains. It is seen that the textbook also includes questions that measure students' high-level thinking skills. It is seen that the 6th grade social studies textbook consists of two parts as in-theme measurement and assessment. and end-theme measurement and evaluation in terms of measurement and assessment.

It is seen that in-theme measurement and assessment consists of traditional and alternative measurement and assessment. techniques, but end-of-theme measurement and assessment techniques consist entirely of traditional measurement and assessment techniques. Open-ended questions (54.37%), questions requiring short answers (26.23%), gap filling (7,10%) and matching (5.74%) were the most commonly used in-theme traditional measurement and techniques; The most commonly used alternative measurement and assessment techniques were mind maps (1,91%), structured grid (1,09%), concept maps (0.82%), puzzles (0.55%) and performance-based research (0.55%).

Keywords: *Textbook, Social Studies, Grade 6, Assessment*

6. Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabının Ölçme ve Değerlendirme Açısından İncelenmesi

Zafer Çakmak*

İrfan Arıkan**

Turan Kaçar***

*Fırat Üniversitesi, zcakmak@firat.edu.tr

**Fırat Üniversitesi, kacarturan21@gmail.com

***Harran Üniversitesi, irfanarikan@harran.edu.tr

ÖZET: Teknolojinin gelişmesi ve internet ağının yaygınlaşmasıyla beraber bilgiye ulaşım oldukça kolaylaşmıştır. Eğitim kurumları bu gelişmelerden geri kalmayarak teknolojiye entegre olmuş ve öğrencilerin öğrenme araçlarında niteliksel ve niceliksel bir artış yaşanmıştır. Fakat bütün bu gelişmelere rağmen ders kitapları en önemli ders araçlarından biri olma özelliğini korumaktadır. Bu araştırmanın amacı 2018 yılında yenilenen sosyal bilgiler ders kitabını ölçme ve değerlendirme açısından incelemektir. Bu çalışma tarama modelinde betimsel bir araştırmadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Elde edilen veriler betimsel olarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrenme alanları içerisinde yer alan konulara yönelik olarak öğrencilerin hazır bulunuşluk düzeylerini ölçen soruların yer aldığı ve ders kitabında yer alan soruların kazanımlarla örtüştüğü görülmektedir. Ders kitabında öğrencilerin üst düzey düşünme becerilerini ölçen soruların da yer aldığı görülmektedir. 6.sınıf sosyal bilgiler ders kitabının ölçme ve değerlendirme açısından tema içi ölçme ve değerlendirme ve tema sonu ölçme ve değerlendirme olarak iki bölümden oluştuğu görülmektedir. Tema içi ölçme ve değerlendirmenin geleneksel ve alternatif ölçme ve değerlendirme tekniklerinden oluştuğu fakat tema sonu ölçme ve değerlendirme tekniklerinin tamamen geleneksel ölçme ve değerlendirme tekniklerinden oluştuğu görülmektedir. Tema içi geleneksel ölçme ve teknikler içerisinde en çok kullanılanlar sırasıyla açık uçlu sorular (54,37%), kısa cevap gerektiren sorular (26,23%), boşluk doldurma (7,10%) ve eşleştirme (5,74%) iken; alternatif ölçme ve değerlendirme teknikleri içerisinde en çok kullanılanlar ise sırasıyla zihin haritası (1,91%), yapılandırılmış grid (1,09%), kavram haritası (0,82%), bulmaca (0,55%) ve performans dayalı araştırma (0,55%) sorularıdır.

Anahtar Kelimeler: Ders kitabı, Sosyal Bilgiler, 6.Sınıf, Ölçme ve değerlendirme

Level of Realization of Elective Law and Justice Course Learning Outcomes of 6th Grade Students (Student Opinions)

Zafer akmak*

İrfan Arıkan**

Turan Kaar***

*Fırat niversitesi, zcakmak@firat.edu.tr

**Fırat niversitesi, kacarturan21@gmail.com

***Harran niversitesi, irfanarikan@harran.edu.tr

ABSTRACT: In all secondary schools affiliated to the Ministry of National Education, elective law and justice course have been taught in the 6th and 7th grades as two lessons per week since 2013-2014 academic year. This course has been taught as an elective course in the 8th grade as of 2018-2019 academic year. This course is usually taught by social studies teachers. This study aimed to evaluate the achievements of elective law and justice course applied in secondary schools in Turkey within the framework of the opinions of 6th grade students in the 2018-2019 academic year. This study was conducted as a qualitative research and is in the phenomenology model. Structured interview technique was used for data collection. The study group of the study consists of 20 students (10 female and 10 male) from 6th grade students in a secondary school in Diyarbakır province who took elective law and justice course in 2018-2019 academic year. The participants personally filled in the interview form prepared by the researchers to ensure the reliability of the data. The data collected from the structured interview form were analyzed according to descriptive analysis method. According to the findings; 80% of the participants stated that their freedom is not limitless, 80% of them should search for personal rights legally, 60% of the role of the law in ensuring justice, 90% of the problems should be compromised in solution, 75% of the concepts of equality and justice, 70% were able to accurately explain the use of rights as well as their responsibilities, 90% were able to correctly explain which institutions and organizations should be used when defective goods were purchased, and 60% were able to correctly explain their right to be considered innocent. It was seen that 70% of the participants had difficulty in explaining the ways of accessing legal information and documents and could not explain this situation correctly. As a result, it can be said that most of the learning outcomes determined for elective law and justice course (90%) were realized by the participants at a high level. Based on these results, it can be said that the gains of elective law and justice course are mostly in accordance with the level of 6th grade students.

Keywords: Ministry of National Education, Secondary School, Elective Law and Justice Course, Social Studies, 6th Grade

6.Sınıf Öğrencilerinin Seçmeli Hukuk ve Adalet Dersi Kazanımlarını Gerçekleştirme Düzeyleri (Öğrenci Görüşleri)

Zafer Çakmak*

İrfan Arıkan**

Turan Kaçar***

*Fırat Üniversitesi, zcakmak@firat.edu.tr

**Fırat Üniversitesi, kacarturan21@gmail.com

***Harran Üniversitesi, irfanarikan@harran.edu.tr

ÖZET: Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ortaokullarda 2013-2014 eğitim-öğretim yılından beri hukuk ve adalet dersi seçmeli ders olarak 6. ve 7. sınıflarda haftada iki ders saati olmak üzere okutulmaktadır. Bu ders 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren 8. sınıflarda da okutulmaya başlamıştır. Bu dersi genellikle sosyal bilgiler öğretmenleri okutmaktadır. Bu çalışma ülkemizde 2018-2019 eğitim-öğretim yılında ortaokullarda uygulanan seçmeli hukuk ve adalet dersinin bazı kazanımlarının 6. sınıf öğrencilerinin görüşleri çerçevesinde değerlendirmeyi amaçlamıştır. Bu çalışma nitel bir araştırma olarak yürütülmüş olup fenomenoloji modelindedir ve veri toplamada yapılandırılmış görüşme tekniğinden yararlanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılında hukuk ve adalet dersini seçmeli olarak alan Diyarbakır ilindeki bir ortaokulda öğrenim gören 20 öğrenci (10 kadın ve 10 erkek) oluşturmaktadır. Katılımcılar, verilerin güvenilirliğinin sağlanması için araştırmacıların hazırladığı görüşme formunu bizzat doldurmuştur. Çalışmada yapılandırılmış görüşme formundan toplanan veriler, betimsel analiz yöntemine göre analiz edilmiştir. Elde edilen bulgulara göre; katılımcıların %80'i özgürlüklerin sınırsız olmadığını ve kişisel hakların hukuki yollarla aranması gerektiğini belirtmiştir. Katılımcıların %60'ı adaletin sağlanmasında hukuk kurallarının rolünü, %90'ı sorunların çözümünde uzlaşmanın tercih edilmesi gerektiğini, %75'i eşitlik ve adalet kavramlarını, %70'i hakların kullanılmasının yanında sorumluluklarında yerine getirilmesi gerektiğini, %90'ı ayıplı bir mal alındığında hangi kurum ve kuruluşlara başvurulması gerektiğini ve katılımcıların %60'ı masum sayılma hakkını doğru bir şekilde açıklayabilmiştir. Katılımcıların %70'inin hukuki bilgi ve belgelere erişim yollarını açıklamakta zorlandıklarını ve bu durumu doğru bir şekilde açıklayamadıkları görülmüştür. Sonuç olarak seçmeli hukuk ve adalet dersi için belirlenen kazanımların çoğunun katılımcılar tarafından yüksek düzeyde gerçekleştirildiği söylenebilir. Bu sonuçlardan hareketle seçmeli hukuk ve adalet dersi kazanımlarının çoğunlukla 6.sınıf öğrencilerinin seviyesine uygun olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Hukuk ve Adalet Dersi, Milli Eğitim Bakanlığı, Ortaokul, Sosyal Bilgiler, 6.Sınıf

The Effect Of Activity-Based Teaching Of The Value Of Respecting Emotions And Thoughts In Social Studies Lesson On The Students' Respect Tendency

Zeynep Basci Namli*

Yasemin Altunsoy**

*Ataturk University, zbasci@atauni.edu.tr

**y.kinalioglu_61@hotmail.com

ABSTRACT: The increase of individuals who remain stranger and insensitive to their surrounding reveals the importance of values and the necessity of including these values in education. One of these values; respect is intended to be brought in the students from all grades in primary education. Respecting emotions and thoughts is one of the sub-headings of the value of respect. Environments where emotions and thoughts are shown respect are environments where people have significantly proceeded in the process of democratization and the human rights standards have increased. Thus, the outstanding effect of respecting different emotions and thoughts on the democratic identities of individuals, societies and states makes it necessary to conduct a study centering upon this value. In this context, this study aims to examine the effect of activity-based teaching of the value of Respecting Emotions and Thoughts in Social Studies lesson on the students' respect tendency. The study group consisted of 35 (DG=17, KG=18) students receiving education in the 4th grade in a primary school in Aziziye district of Erzurum during the 2017-2018 academic year. The study was carried out using the quasi-experimental design, which is among quantitative research approaches. The data in the study were collected using the "Respect Tendency Scale" and the data acquired from the scale were analyzed using the Shapiro-Wilk normalcy test. Paired Sample t-test and independent samples t-test were used for determining the significance of the difference between the pretest-posttest. According to the findings acquired, it was determined that there was no significant difference between the pretest scores of the experimental and control group students, whereas there was a significant difference between their posttest scores on behalf of the experimental group. As a result of the study, it was found that activity-based teaching of the value of "respecting emotions and thoughts" in social studies lesson increased the students' respect tendency.

Keywords: Values education, respecting emotions and thoughts, respect tendency, activity-based teaching.

Sosyal Bilgiler Dersinde Duygu ve Düşüncelere Saygı Değerinin Etkinlik Temelli Öğretiminin Öğrencilerin Saygı Eğilimine Etkisi

Zeynep Basci Namli*

Yasemin Altunsoy**

*Ataturk University, zbasci@atauni.edu.tr

**y.kinalioglu_61@hotmail.com

ÖZET: Yaşadığı çevreye yabancı ve duyarsız kalan bireylerin çoğalmasında değerlerin önemini ve eğitimde yer almasının gerekliliğini ortaya koymaktadır. Bu değerlerden birisi olan saygı; ilköğretim kademesindeki tüm sınıf seviyelerinde, öğrencilere kazandırılması amaçlanan bir değerdir. Duygu ve düşüncelere saygı, saygı değerinin alt başlıklarından birisidir. Duygu ve düşünceye saygı duyulan ortamlar, insanların demokratikleşme süreçlerinde önemli bir rol aldıkları ve insan hakları standartlarının yükseldiği ortamlardır. Dolayısıyla, farklı duygulara ve düşüncelere saygı ile bakmanın; insanın, toplumun ve devletlerin demokratik kimlikleri üzerinde bu denli etkili olması, bu değerini ele alındığı bir çalışmayı gerekli kılmaktadır. Bu bağlamda bu araştırma ile Sosyal Bilgiler dersinde yer alan Duygu ve Düşüncelere Saygı değerinin etkinlik temelli öğretiminin öğrencilerin saygı eğilimlerine etkisinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında Erzurum ili Aziziye ilçesine bağlı bir ilköğretim okulunda öğrenim gören 35 (DG=17, KG=18) dördüncü sınıf öğrencisi oluşturmaktadır. Araştırma, nicel araştırma yaklaşımlarından yarı deneysel desen ile yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak "Saygılı Olma Eğilimi" ölçeği kullanılmış olup, ölçekten elde edilen verilerin analizinde Shapiro-Wilk normallik testi, ön test ve son test arasındaki farkın anlamlılığın belirlenmesi için Paired Sample t-testi ve bağımsız gruplar için t-testi kullanılmıştır. Elde edilen bulgulara göre deney ve kontrol grubu öğrencilerinin ön test puanları arasında anlamlı bir farklılık olmadığı, son test puanları arasında ise deney grubu lehine anlamlı bir farklılık olduğu tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda, sosyal bilgiler dersinde yer alan "duygu ve düşüncelere saygı" değerinin etkinlik temelli öğretiminin öğrencilerin saygı eğilimini artırdığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Değerler eğitimi, duygu ve düşüncelere saygı, saygı eğilimi, etkinlik temelli öğretim.

Evaluation Of Multiculturalism In Social Studies Education Programs (2005-2018)

Suat Polat*

Hatice Güler**

*Ağrı İbrahim Çeçen University, spolat@agri.edu.tr

**Ağrı İbrahim Çeçen University, haguler@agri.edu.tr

ABSTRACT:

Multiculturalism is the combination of multiple cultural structures within a given society. This concept is an indication of cultural pluralism in modern democratic societies. Exclusion of cultural groups living in the same society in the past years is a concept that was born in response to discrimination activities. As a result of the technological developments in the 21st century, great progress has been made in transportation and communication facilities. These developments paved the way for the development of the phenomenon of globalization. With the globalization, the world has shrunk and all the developments in the world have been immediately followed by the people. This has led to great developments in the social, political, economic and cultural spheres, as well as enabling people from different cultural structures to live together. As in previous years, education programs have different responsibilities to ensure that groups of people with different cultural structures are not excluded from each other. Educating children from an early age will allow individuals who adopt the view that there are people from other cultures in the world outside their own culture. Thus, it will be possible to train people who do not exclude, adopt and respect the differences. The Social Studies course has an important function in terms of both its subject matter and its multidisciplinary structure. Based on these general considerations, the aim of this study is to examine the issue of multiculturalism comparatively in the 2005-2018 Social Studies Curriculum. In this study, document analysis, which is one of the qualitative research methods, will be used. The obtained data were examined in accordance with descriptive analysis and the results were; frequency and percentage values.

Keywords: *Social Studies, Curriculum, Multiculturalism.*

Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarında (2005-2018) Çok Kültürlülük Konusunun Değerlendirilmesi

Suat Polat*

Hatice Güler**

*Ağrı İbrahim Çeçen University, spolat@agri.edu.tr

**Ağrı İbrahim Çeçen University, haguler@agri.edu.tr

ÖZET: Çok kültürlülük, belli bir toplum içinde birden fazla kültürel yapının bir arada bulunması durumudur. Bu kavram, modern demokratik toplumlarda kültürel çoğulculuğun bir göstergesidir. Geçmiş yıllarda aynı toplum içinde yaşayan kültürel gruplara yönelik dışlanma, ayrımcılık faaliyetlerine tepki niteliğinde doğmuş bir kavramdır. 21. yüzyılda yaşanan teknolojik gelişmelerin etkisiyle ulaşım ve iletişim olanaklarında büyük ilerlemeler yaşanmıştır. Bu gelişmeler küreselleşme olgusunun gelişmesine zemin hazırlamıştır. Küreselleşme ile birlikte dünya küçülmüş ve dünyadaki tüm gelişmeler insanlar tarafından anında takip edilmeye başlanmıştır. Bu durum, sosyal, siyasi, ekonomik ve kültürel alanlarda büyük gelişmelerin yaşanmasını sağlamış aynı zamanda farklı kültürel yapılara mensup insanların bir arada yaşamasına olanak tanımıştır. Geçmiş yıllarda olduğu gibi farklı kültürel yapılara sahip insan gruplarının birbirini dışlamaması, benimsemesi için eğitim programlarına büyük sorumluluklar düşmektedir. Çocukların küçük yaşlardan itibaren bu konuda eğitilmesi, kendi kültürleri dışında dünyada başka kültürlere mensup insanların da olduğu görüşünü benimseyen bireyler yetişmesine olanak sağlayacaktır. Böylece birbirini dışlamayan, benimseyen ve farklılıklara saygı duyan insanlar yetiştirmek mümkün olacaktır. Eğitim faaliyetleri içinde gerek konusu gerek çok disiplinli yapısı itibari ile Sosyal Bilgiler dersi önemli bir fonksiyona sahiptir. Bu genel düşüncelerden yola çıkarak yapılan bu çalışmanın amacı, 2005-2018 Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarında çok kültürlülük konusunu karşılaştırmalı incelemektir. Çalışmada, nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılacaktır. Elde edilen veriler betimsel analiz doğrultusunda incelenerek sonuçlar; frekans ve yüzdelik değerleri şeklinde tablolar halinde sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Eğitim Programı, Çok kültürlülük.

The Perceptions of Senior Preservice Social Studies Teachers Towards Social Studies

Hilal Mert*

Nadire Emel Akhan**

*Ahi Evran University, h.mert@ahievran.edu.tr

**neakhan@akdeniz.edu.tr

ABSTRACT: This study aims to reveal the perceptions of senior preservice social studies teachers towards social studies. Accordingly, the study group consisted of 53 preservice teachers at the social studies department at a faculty of education of a state university in 2018-2019 academic years. This research, employing a qualitative method, is a descriptive study. The data were collected through 10 open-ended questions developed by the researchers based on expert opinions. The collected data were analyzed thanks to descriptive analysis. When the research findings were elaborated overall, it could be asserted that the preservice social studies teachers think that their field is not really considered important. They believe that the others in their surroundings approach social studies biasedly and do not take it seriously. It can also be said that they like their fields and have selected it with high expectations even though they have some concerns regarding their professional lives. In addition, it can be suggested that although they are aware of the concerns and demotivating factors in terms of starting this profession, they still hope that the aim of social studies will be acknowledged and necessary diligence will be paid. Thus, some suggestions such as carrying out studies in order to eliminate such demotivating factors, creating platforms where they can easily voice their perceptions and questions on their fields during pre-service term, providing trainings to equip them adequately and performing studies/projects that address the necessity of this field can be brought.

Keywords: *Social studies, preservice teacher, perception towards profession*

Sosyal Bilgiler Son Sınıf Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilgilere Bakışı

Hilal Mert*

Nadire Emel Akhan**

*Ahi Evran University, h.mert@ahievran.edu.tr

**neakhan@akdeniz.edu.tr

ÖZET: Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler son sınıf öğretmen adaylarının sosyal bilgilere bakış açısını ortaya koymaktır. Bu doğrultuda araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim öğretim döneminde bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesi sosyal bilgiler eğitimi son sınıfında öğrenim gören 53 öğretmen adayı oluşturmuştur. Nitel araştırma yöntemiyle desenlenen bu çalışma, betimsel bir araştırma niteliğindedir. Bu çalışmanın verileri uzman görüşleri doğrultusunda araştırmacılar tarafından oluşturulmuş 10 açık uçlu soru yardımı ile toplanmıştır. Toplanan veriler betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Araştırmanın sonuçlarını genel olarak değerlendirmek gerekirse, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının alanlarına gereken değerin verilmediğini düşündükleri söylenebilir. Öğretmen adayları buldukları çevrenin sosyal bilgiler alanına ön yargılı baktığını ve bu alanı ciddiye almadıklarını düşünmektedirler. Ayrıca öğretmen adaylarının meslek hayatına yönelik kaygıları olduğunu fakat buna rağmen alanlarını sevdiklerini ve büyük beklentilerle alanlarını seçtiklerini söylemek mümkündür. Öğretmen adaylarının mesleğe başlama konusunda kaygıları ve motivasyonlarını düşüren etkenleri bilmeleri ve bunları dile getirmelerine rağmen sosyal bilgilerin amacının anlaşılması ve alana gereken değerin verilmesi ümidini taşıdıkları söylenebilir. Bu doğrultuda öncelikle sosyal bilgiler öğretmen adaylarının motivasyonunu olumsuz etkileyen bu etkenlerin ortadan kaldırılması adına çalışmalar yapılması, aday öğretmenlerin hizmet öncesinde alanlarına olan bakışlarını ifade edebilecekleri ve sorunlarını rahatlıkla konuşabilecekleri ortamlar oluşturulması ayrıca alanlarında yeterli donanıma sahip olabilecekleri eğitim ortamlarının sağlanması ve sosyal bilgiler alanının gerekliliğini anlatan çalışmalar/ projeler yapılması önerileri getirilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, öğretmen adayı, mesleğe bakış

Evaluation of Social Studies, Science and Mathematics Teachers' Interdisciplinary Instructional Designs

Adem Beldağ*

Ahmet Tekbıyık**

AyşegülŞeyihoğlu***

Kader Birinci Konur****

*Recep Tayyip Erdogan Universityatekbiyik@gmail.com

**Recep Tayyip Erdogan University, adem.beldag@erdogan.edu.tr

*** Trabzon Üniversitesiaysegulseyhoglu@gmail.com

****Recep Tayyip Erdogan Universitykader.konur@erdogan.edu.tr

---

ABSTRACT: Today, social life is changing more rapidly and continuously than in any period of history. One of the most important reasons of this change is the proliferation and rapid dissemination of human knowledge. This rapid change also affect educational systems. Teaching methods that cannot respond to the innovations of this age become insufficient. In order to overcome these problems, alternative learning approaches have been searched and used in education systems. In this context, the importance of interdisciplinary relations and multidimensional approach to problems has become increasingly important especially in order to provide basic life skills and meaningful learning to students. Using of different disciplines in education has been brought to the agenda.

The main purpose of this study is to evaluate the interdisciplinary instructional designs of secondary school science, social studies and mathematics teachers who participated in Interdisciplinary Thematic Teaching Applications program. The study was conducted based on the qualitative approach. Working group of the study was consisted of 40 teachers from various provinces of Turkey. The study group includes 20 science, 10 social studies and 10 mathematics teachers who voluntarily participated in the Interdisciplinary Thematic Teaching Practices Program. Within the scope of the program, 8 thematic modules were applied to the working group in the context of real life problems. Each module consists of 2-8 consecutive events related to a theme. Teachers from different disciplines took part in the formation of the working groups in order to realize the interdisciplinary perspective. In this direction, 2 of the 4-person groups were composed of science, 1 member of mathematics and 1 member of social studies teacher. At the end of the five-day application of the Interdisciplinary Thematic Teaching Applications program, the participants were asked to design modules similar to the modules implemented in groups. "Module Evaluation Form that developed by the researchers was used to evaluate the modules designed by the teachers. The modules designed by the groups through the form were evaluated in terms of scientific process skills, life skills and values by the group members (self-assessment) and by the jury of academicians from different fields. The data obtained were analyzed by descriptive analysis technique. According to the results, participants prefer to interpret data, draw conclusions and compare from the scientific process skills; and problem solving, analytical thinking and questioning from life skills; sensitivity and responsibility from values.

Keywords: *Interdisciplinary Thematic Teaching, Social Studies, Science, Mathematics*

Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri Ve Matematik Öğretmelerinin Disiplinlerarası Öğretim Tasarımlarının Değerlendirilmesi³

Adem Beldağ*

Ahmet Tekbıyık**

AyşegülŞeyihoğlu***

Kader Birinci Konur****

*Recep Tayyip Erdogan Universityatekbiyik@gmail.com

**Recep Tayyip Erdogan University, adem.beldag@erdogan.edu.tr

*** Trabzon Üniversitesiaysegulseyhoglu@gmail.com

****Recep Tayyip Erdogan Universitykader.konur@erdogan.edu.tr

---

ÖZET:

Günümüzde toplumsal yaşam, tarihin hiçbir döneminde olmadığı sürekli ve hızlı bir değişim içerisindedir. Değişimin en önemli nedenlerinden birisi insanın sahip olduğu bilginin çoğalması ve hızlı bir şekilde yayılmasıdır. Bu hızlı değişim eğitim sistemlerini de etkilemektedir. Çağın getirdiği yeniliklere karşılık veremeyen öğretim yöntemleri yetersiz kalmaktadır. Eğitim sistemlerinde bu sorunları aşmak için alternatif öğrenme yaklaşımları araştırılmaya ve kullanılmaya başlanmıştır. Bu bağlamda özellikle öğrencilere temel yaşam becerileri kazandırmak ve anlamlı öğrenmeyi gerçekleştirmek için disiplinlerarası ilişkilerin ve sorunlara çok boyutlu yaklaşmanın önemi giderek artmıştır. Öğretimde farklı disiplinlerin bir arada kullanımı gündeme gelmiştir.

Bu çalışmanın temel amacı, Disiplinlerarası Tematik Öğretim Uygulamaları programına katılan ortaokul fen bilimleri, sosyal bilgiler ve matematik öğretmenlerinin disiplinlerarası öğretim tasarımlarının değerlendirilmesidir. Çalışma nitel yaklaşıma uygun bir şekilde yürütülmüştür. Çalışma grubunu Türkiye'nin çeşitli illerinde görev yapan 40 öğretmen oluşturmuştur. Çalışma grubunda Disiplinlerarası Tematik Öğretim Uygulamaları Programı'na gönüllü olarak katılan; 20 fen bilimleri, 10 sosyal bilgiler ve 10 matematik öğretmeni yer almaktadır. Program kapsamında çalışma grubuna gerçek yaşam problemleri bağlamında yapılandırılmış, 8 tematik modül uygulanmıştır. Her bir modül bir tema ilgili 2-8 ardışık etkinlikten oluşmaktadır. Çalışma gruplarının oluşturulmasında disiplinlerarası bakış açısını gerçekleştirmek için farklı branşlardan öğretmenler yer almıştır. Bu doğrultuda 4'er kişilik grupların 2 üyesi fen bilimleri, 1 üyesi matematik ve 1 üyesi sosyal bilgiler öğretmeninden oluşturulmuştur. Disiplinlerarası Tematik Öğretim Uygulamaları programının beş günlük uygulaması sonunda katılımcılardan gruplar halinde uygulanan modüllere benzer modüller tasarımları istenmiştir. Öğretmenler tarafından tasarlanan modüllerin değerlendirilmesinde araştırmacılar tarafından geliştirilen "Modül Değerlendirme Formu" kullanılmıştır. Form aracılığıyla gruplar tarafından tasarlanan modüller bilimsel süreç becerileri, yaşam becerileri ve değerler açısından grup üyeleri (öz değerlendirme) ve farklı alanlardan akademisyen jüri tarafından değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz tekniğiyle çözümlenmiştir. Modüllerin değerlendirilmesi sonucunda katılımcıların bilimsel süreç becerilerinden en çok verileri yorumlama, sonuç çıkarma, karşılaştırmayı; yaşam becerilerinden sorgulama, problem çözme, analitik düşünmeyi; değerlerden duyarlılık ve sorumluluğu tercih ettikleri tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Disiplinlerarası Tematik Öğrenme, Sosyal Bilgiler, Fen Bilimleri, Matematik

---

© 2019 Published by ISSSE

---

³ Bu çalışma 118B133 proje numarasıyla TÜBİTAK tarafından desteklenmektedir.

Evaluation Of Social Studies Secondary School Curriculum In Terms Of Othering Phenomenon

Faruk Kaya*

Şenay Kocadağ**

*Ağrı İbrahim Çeçen University, fkkaya69@agri.edu.tr

**Ağrı İbrahim Çeçen University, senaykcdg@hotmail.com

ABSTRACT: Othering, is one of the most important problems in human life. This concept, based on the basis of pushing the different out of the living space, depriving them of opportunities, and confronting them with treatment incompatible with human dignity, is teeming with processes of discrimination and exclusion. This phenomenon, which constitutes one of the most diseased states of human thoughts and actions, creates conflict between individuals with its multifaceted and complex structure and is one of the most important obstacles to social peace with its consequences that deeply affect human life. Moreover, this trend is increasing day by day. In this case, it is necessary to raise individuals who are Democratic, respectful of the rights of others, who see differences as wealth, who are reconciliatory and do not otherize the negative situation facing human life for centuries, and there is a lot of work to be done on this subject by education. Because education as one of the key stakeholders that can tackle this problem, and therefore social studies as part of this system, has the function of shaping the human personality as a consciousness adventure. Therefore, the role of the Social Studies course in preventing the phenomenon of othering, which is an important social problem, has been questioned in this study based on the mission of raising Democratic individuals. The Program has been analyzed in terms of the existence of elements such as democracy, justice, respect for Human Rights, responsibility, equality, rule of law, non-discrimination, critical thinking, prejudice, sensitivity, which are considered criteria for solving the problem. In the study, which was a qualitative study sample, data was obtained using document analysis. The key data collection tool is the revamped 2018 instructional program. In this study, it was concluded that the program is highly equipped in terms of the existence of factors that are considered criteria for solving the othering problem, and that the program may be one of the key stakeholders in preventing othering, as a result, a democratic atmosphere is being tried to dominate the program.

Keywords: Democracy, Othering, Social Studies.

Sosyal Bilgiler Ortaokul Öğretim Programının Ötekileştirme Olgusu Açısından Değerlendirilmesi

Faruk Kaya*

Şenay Kocadağ**

*Ağrı İbrahim Çeçen University, fkkaya69@agri.edu.tr

**Ağrı İbrahim Çeçen University, senaykcdg@hotmail.com

ÖZET: Ötekileştirme, insan yaşamındaki en önemli problemlerden biridir. Farklı olanı yaşam alanının dışına itme, olanaklardan mahrum bırakma ve insan onuru ile bağdaşmayacak muameleler ile karşı karşıya bırakma temeline dayanan bu kavram, ayrımcılık ve dışlama süreçleri ile iç içedir. İnsan düşünce ve eylemlerinin en hastalıklı hallerinden birini oluşturan bu olgu, çok yönlü ve karmaşık yapısı ile bireyler arasında çatışma yaratmakta ve insan yaşamını derinden etkileyen sonuçlarıyla toplumsal huzurun önündeki en önemli engellerden birini oluşturmaktadır. Üstelik bu eğilim her geçen gün artmaktadır. Bu durumda insan yaşamının yüzyıllardır karşı karşıya olduğu bu olumsuz durum ile mücadele etmek, demokratik, başkalarının haklarına saygılı, farklılıkları zenginlik olarak gören, uzlaşmacı ve ötekileştirmeyen bireyler yetiştirmek bir gerekliliktir ve bu konuda eğitime çok iş düşmektedir. Çünkü bu problem ile mücadele edebilecek önemli paydaşlardan biri olarak eğitim ve dolayısıyla bu sistemin bir parçası olarak Sosyal Bilgiler dersi, bir bilinçlenme serüveni olarak insan kişiliğini şekillendirme fonksiyonuna sahiptir. Dolayısıyla bu çalışmada, Sosyal Bilgiler dersinin demokratik birey yetiştirme misyonundan hareketle, programın önemli bir toplumsal sorun olan ötekileştirme olgusunun engellenmesindeki rolü sorgulanmıştır. Program, sorunun çözümünde ölçüt kabul edilen demokrasi, adalet, insan haklarına saygı, sorumluluk, eşitlik, hukukun üstünlüğü, ayrımcılık yasağı, eleştirel düşünme, ön yargı, duyarlılık gibi unsurların varlığı açısından analiz edilmiştir. Nitel bir çalışma örneği olan araştırmada, doküman analizi kullanılarak veriler elde edilmiştir. Temel veri toplama aracı yenilenen 2018 öğretim programıdır. Teorik olarak donanımının irdelendiği çalışmada programın, ötekileştirme sorununun çözümünde ölçüt kabul edilen etmenlerin varlığı açısından oldukça donanımlı olduğu, programda demokratik bir havanın hakim kılınmaya çalışıldığı dolayısıyla programın, ötekileştirmenin engellenmesinde önemli paydaşlardan biri olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Demokrasi, Ötekileştirme, Sosyal Bilgiler.

Evaluation of Social Studies Curriculum According to the Principles of Inclusive Education

Esra Fırat
esraeroglufirat@gmail.com

ABSTRACT: In the 21st Century, when a better world is desired, the millennium development goals (MGHs) are based on a comprehensive goal of eradicating global poverty, achieving gender equality, promoting education and a sustainable environment, and building a better world. The importance of education as a strategy to reduce poverty is clearly set out in international goals aimed at ending the cycle of exclusion, which leads to chronic poverty and greater social exclusion. In this context, the importance of inclusive education is emphasized both in the MGHs and the Sustainable Development Goals adopted in 2015. Inclusive education is defined as the process of responding to different needs of learners by reducing their discrimination within the education system by increasing their participation in education, culture and society. Inclusive education mentions that all learners should be educated with their peers in their preferred schools, to participate fully in school life, and to change education policies, curricula, classroom culture, teaching practices and learning environments to meet the different learning needs of learners. This viewpoint acknowledges that all students can achieve the educational goals set for them if the opportunities they need are provided. According to the inclusive education approach, the students should not change for the school; It is about how schools, classes, curricula, course practices should be changed according to the needs of the students. In this context, it is necessary to address the differences between students and their different needs as an opportunity to enrich teaching, not as a problem. For this reason, it is important to examine inclusive education within the curriculum which is one of the main elements of the education system. The aim of this study, which examines the 2018 social studies curriculum in terms of the principles of inclusive education, is to reveal the inclusiveness of the program and to draw attention to the subject. For this basic purpose, research question is determined as, how social studies curriculum is shaped according to the principles of inclusive education? In the research, the basic philosophy of the curriculum in the 2018 Social Studies Curriculum, general objectives; basic skills in the curriculum, values education, evaluation approach, guidance; issues to be considered in the implementation of the curriculum and the structure of the curriculum are examined. For this purpose, the literature of inclusive education was scanned and the principles of inclusive education were determined and a table of principles of inclusive education was prepared based on expert opinion. Since the aim of the study was to examine the 2018 Social Studies Curriculum according to the principles of inclusive education, the document analysis method, which is one of the qualitative research methods, was used in data collection. Document review; “Includes analysis of written materials containing information about the subjects” (YıldırımveŞimşek,2013). In this study in which the curriculum was examined, descriptive analysis method was used in the analysis of the data since the analysis was made by considering a table consisting of principles determined based on the field literature of inclusive education.

Keywords: *Democracy, Othering, Social Studies.*

Kapsayıcı Eğitimin İlkelerine Göre Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın Değerlendirilmesi

Esra Fırat
esraeroglufirat@gmail.com

ÖZET: Daha iyi bir dünyanın arzulandığı 21. Yüzyılda, milenyum gelişim hedefleri (MGH) küresel yoksulluğu ortadan kaldırarak, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak, eğitim ve sürdürülebilir çevreyi teşvik ederek daha iyi bir dünya inşa etmeye yönelik kapsamlı bir hedefi esas alır. Eğitimin, yoksulluğun azaltılmasında bir strateji olarak önemi, kronik yoksulluk ve daha fazla sosyal dışlanmaya neden olan eğitim dışı bırakma döngüsünün sonlandırılmasını amaçlayan uluslararası hedeflerde açıkça ortaya konmaktadır. Bu bağlamda hem MGH'leri hem de 2015 yılında benimsenen Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinde kapsayıcı eğitimin önemine vurgu yapılmaktadır.

Kapsayıcı eğitim, öğrenenlerin farklı gereksinimlerine, onların eğitime, kültüre ve topluma katılımını artırarak eğitim sisteminin içindeki ayrımcılığı azaltarak cevap verme süreci olarak tanımlanmaktadır. Kapsayıcı eğitim anlayışı, tüm öğrenenlerin tercih ettikleri okullarda kendi akranları ile eğitim almasını, okul hayatına tam anlamıyla katılmasını, eğitim politikalarının, öğretim programlarının, sınıf kültürünün, öğretim uygulamalarının ve öğrenme ortamlarının öğrenenlerin farklı öğrenme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde değiştirilmesini öngörür. Bu anlayış tüm öğrencilerin eğer kendilerine ihtiyaç duydukları imkânlar sağlanırsa, kendileri için konulan eğitsel hedeflere ulaşabileceğini kabul eder. Kapsayıcı eğitim yaklaşımına göre yapılması gereken öğrencilerin, okulun değil; okulların, sınıfların, öğretim programlarının, ders uygulamalarının öğrencilerin ihtiyaçlarına göre nasıl değiştirilmesi gerektiği hakkındadır. Bu bağlamda öğrenciler arasındaki farklılıkları ve öğrencilerin farklı ihtiyaçlarını bir problem olarak değil, öğretimi zenginleştirmek için bir fırsat olarak ele almak gerekir.

Bu nedenle kapsayıcı eğitimi eğitim sisteminin temel öğelerinden olan öğretim programı dahilinde incelemek önem taşımaktadır. 2018 sosyal bilgiler dersi öğretim programı'nın kapsayıcı eğitimin ilkeleri açısından incelendiği bu çalışmayla programın kapsayıcılığını ortaya çıkarmak ve konuya dikkat çekmek amaçlanmaktadır. Bu temel amaç doğrultusunda araştırmanın sorusu, sosyal bilgiler dersi öğretim programı kapsayıcı eğitimin ilkelerine göre nasıl şekillendirilmiştir? olarak belirlenmiştir. Araştırmada 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nda yer alan öğretim programı'nın temel felsefesi, genel amaçları; öğretim programı'nda temel beceriler, değerler eğitimi, ölçme ve değerlendirme yaklaşımı, rehberlik; öğretim programı'nın uygulanmasında dikkat edilecek hususlar ile öğretim programı'nın yapısı başlıkları incelenmiştir.

Bu amaçla kapsayıcı eğitim alan yazını taranarak kapsayıcı eğitimin ilkeleri belirlenmiş ve uzman görüşü alınarak hazırlanan bir kapsayıcı eğitimin ilkeleri tablosu oluşturulmuştur. Araştırmada 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı'nın kapsayıcı eğitimin ilkelerine göre incelenmesi amaçlandığı için veri toplamada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Doküman incelemesi; "Araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar" (Yıldırım ve Şimşek, 2013). Öğretim programının incelendiği bu çalışmada, incelenen dokümanda kapsayıcı eğitimin alan yazınına dayalı olarak belirlenen ilkelerden oluşan bir tablo dikkate alınarak analiz yapıldığından verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Kapsayıcı Eğitim İlkeleri, Değerlendirme

Teachers' Views on Policy Issues in the Social Studies Curriculum

Cemal Avcı*

Çağrı Demirtaş**

*Abant İzzet Baysal University

**Abant İzzet Baysal University, cagridemirtass@gmail.com

ABSTRACT: The education system, which is used by the ruling power to adopt its ideology while establishing the objectives of the education system, is intertwined with politics by its nature. With this aspect, it is unlikely to consider education separately from politics. Social Studies education stands out as a field where ideology is intensely given to individuals. Therefore, it is important to examine the social studies curriculum and to reveal the current situation of the curriculum for the acquisition of political skills. The views of teachers, who are the implementers of the curriculum, on the curriculum, the implementation of the curriculum or the elimination of the curriculum deficiencies, if any, and supporting the curriculum with new ideas are important. This study was considered important to reveal the current situation regarding the social studies curriculum and to determine the views of the curriculum implementers on its development if needed. The phenomenological research design, one of the qualitative research methods, was used to determine the views of Social Studies Teachers on political literacy. 20 Social Studies teachers working in general schools affiliated to the Ministry of National Education in the central district of Adıyaman province constituted the study group of this research. In the study, a standardized open-ended interview form was used to collect data from teachers. The data obtained at the end of the data collection process were analyzed by the "content analysis" method, which mainly involves the pattern determination, coding, and categorization processes. Within the scope of the results obtained, the majority of the Social Studies teachers participating in the study indicated that political literacy subjects were not appropriate for the student level. While providing justification for it, they stated that politics was not appropriate for the age level of students, the society was not ready for it, or the concepts related to politics included in the curriculum were abstract. It is necessary to indicate that teachers' statements are actually the result of a social reflection. It can be said that political-based events that have occurred in previous periods in Turkey are the reason why politics is generally considered negative.

Keywords: *Politics, Social Studies, Citizenship*

Sosyal Bilgiler Programında Yer Alan Politika Konularına İlişkin Öğretmen Görüşleri

Cemal Avcı*

Çağrı Demirtaş**

*Abant İzzet Baysal University

**Abant İzzet Baysal University, cagridemirtass@gmail.com

ÖZET: Eğitim sisteminin hedefleri oluşturulurken iktidarda olan gücün ideolojisini benimsetmek için kullandığı eğitim sistemi, doğası gereği politika ile iç içedir. Bu yönüyle eğitimin politikadan ayrı düşünülmesi pek mümkün değildir. İdeolojinin yoğun olarak bireylere verildiği alan olarak Sosyal Bilgiler eğitimi öne çıkmaktadır. Bu nedenle sosyal bilgiler programının incelenmesi politik becerilerin kazandırılmasına yönelik programın var olan durumun ortaya konması önemlidir. Programın uygulayıcısı olan öğretmenlerin programa, programın uygulanmasına veya programın varsa eksikliklerinin giderilmesi ve programın yeni fikirlerle desteklenmesine ilişkin fikirleri önemlidir. Sosyal bilgiler programına ilişkin var olan durumun ortaya konması ve ihtiyaç duyuluyorsa geliştirilmesine ilişkin program uygulayıcılarının görüşlerini belirlemek amacıyla bu çalışma önemli görülmüştür. Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin politik okuryazarlık konusundaki görüşlerini belirlemek amacıyla nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim araştırma deseni kullanılmıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu, Adıyaman ili merkez ilçesinde bulunan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı genel okullarda çalışan 20 kişilik Sosyal Bilgiler Öğretmenleri oluşturmaktadır. Çalışmada öğretmenlerden verilerin toplanması amacıyla standartlaştırılmış açık uçlu görüşme formu kullanılmıştır. Veri toplama süreci sonunda elde edilen veriler başlıca örüntüleri belirleme, kodlama ve kategorilere ayırma işlemlerini kapsayan "içerik analizi" tekniği ile analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular kapsamında çalışmaya katılan Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin çoğunluğu, politik okuryazarlık konularının öğrenci düzeyine uygun olmadığını ifade etmişlerdir. Bunu gerekçelendirirken de politikanın öğrencilerin yaş düzeyine uygun olmaması, toplumun buna hazır olmaması veya politikaya ilişkin programda yer alan kavramların soyut olduğunu ifade etmişlerdir. Öğretmen ifadelerinin aslında toplumsal bir yansımanın sonucu olduğunu belirtmek gerekiyor. Siyasetin genellikle olumsuz olarak karşılanmasının nedeni, Türkiye de geçmiş dönemlerde meydana gelen politik temelli olaylar olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Politika, Sosyal Bilgiler, Vatandaşlık

An Examination On Emile, Sophie and Education

Maide Şila Tiftikçi

Ankara Üniversitesi, stiftikci@ankara.edu.tr

ABSTRACT: Jean Jack Rousseau who is one of the intellectuals of 18th century has published works in fields such as education, politics and philosophy. However, since in this study focus is Rousseau's education views, content of the study is limited to his book "Emile". The book of Emile which was written in 1762 reflects Rousseau's pedagogical ideas on education and upbringing of the individual. In his pedagogical ideas there are various aspects such as education according to human nature, value of childhood, attention to individual properties. Emile consists of five chapters and at each chapter embodiment of the education through the individual's development is mentioned. This study's aim is to explain the different aspects of the education of man and woman through Emile and Sophie characters in the "Emile". When the reason of difference is analyzed Rousseau's human nature views can be noticed. In this context in the first chapters of the book, Rousseau justifies his theological views that individual is born good matured by God and may be prone to bad with effect of nurture. In this point, Rousseau emphasises "negative education" to prevent individual from being prone to bad.

In addition he mentions nature of woman and man as equal when it is considered as hominid line, he mentions a different human nature when it is considered as a factor of sex. In other words sex is a determinative factor in the changing of equality between woman and man. Rousseau who has these ideas emphasises that the education which will be given to woman and man should be different. Image of woman in the book of Emile is squeezed at home and in the family but image of man is located in outside this line. Rousseau's pedagogical ideas has been valued by "progressive education" in terms of education. However, it is known that his ideas about woman education aren't adopted by the same pedagogical approaches and there are criticisms in this direction (such as Mary Wollstonecraft).

Keywords: Jean Jack Rousseau, Emile, Sophie, education of woman and man.

Emile, Sophie ve Eğitim Üzerine Bir İnceleme

Maide Şila Tiftikçi

Ankara Üniversitesi, stiftikci@ankara.edu.tr

ÖZET: 18. Yüzyıl aydınlarından olan Jean Jack Rousseau eğitim, siyaset, felsefe gibi çeşitli alanlarda eserler bırakmıştır. Ancak bu çalışma özelinde Rousseau'nun eğitimle ilgili görüşlerine odaklanıldığından çalışmanın kapsamı kendisinin yazdığı "Emile" kitabıyla sınırlı tutulmuştur. 1762 yılında yazılan Emile kitabı bireyin eğitimine, yetiştirilmesine ilişkin Rousseau'nun pedagojik görüşlerini yansıtmaktadır. Bu pedagojik fikirlerinde doğaya uygun eğitim, çocukluğun değeri, bireysel özelliklere dikkat etme gibi çeşitli hususlar bulunmaktadır. Kitap beş bölümden oluşmaktadır ve her bölümde bireyin gelişimi doğrultusunda bu eğitimin şekillenmesinden söz edilmektedir.

Bu çalışmanın amacı, Emile ve Sophie karakterleri üzerinden, kadın ve erkeğin eğitiminin farklı yönlerini Emile kitabı özelinde açıklamaktır. Bu farklılığın nedenine bakıldığında Rousseau'nun insan doğasına ilişkin görüşünden söz edilebilir. Bu bağlamda kitabın ilk bölümlerinde Rousseau, insanın Yaratıcı'nın elinden çıktığında iyi, çevrenin etkisiyle kötüye eğilimli olabileceği teolojik görüşünü gerekçelendirmektedir. Bu noktada insanın kötüye eğiliminin engellenebilmesinde negatif eğitimi vurgulamaktadır. Ayrıca kadın ve erkeğin doğası konusunda, insan türü olarak değerlendirildiğinde eşit ancak cinsiyet faktörü dikkate alındığında farklı bir insan doğasından söz etmektedir. Başka bir ifadeyle, kadın ve erkek arasındaki eşitliğin değişmesinde cinsiyet unsuru belirleyici olmaktadır. Bu düşüncelere sahip olan Rousseau, kadın ve erkeklere verilecek eğitimin de farklı olması gerektiğini vurgulamaktadır. Emile'deki kadın imajı ev ve aile içine sığdırılırken erkek imajı ise bu sınırın dışına konumlandırılmıştır. Rousseau'nun pedagojik fikirleri ilerlemeci eğitim açısından değerli bulunmuştur. Ancak onun kadın eğitimi konusundaki düşüncelerinin aynı çevre tarafından benimsenmediği ve bu yönde (Mary Wollstonecraft gibi) eleştirilerin bulunduğu bilinmektedir.

Anahtar kelimeler: Jean Jack Rousseau, Emile, Sophie, kadın ve erkek eğitimi.

Metaphorical Perceptions Of Pre-Service Social Studies Teachers About The Concept Of Drama

Ümmühan Öner*

Uğur Tepe**

*Fırat Üniversitesi, uoner@firat.edu.tr a

**Fırat Üniversitesi, ugur_tepe_44@hotmail.com

Abstract: People may be faced with many emotions throughout their lives and their reactions to events differ according to the situations they are in. The reason for this is that people's lives do not continue on the same level. Utilizing the drama in teaching and learning settings that offers sections of life will play an active role in the permanence of the courses by supporting the principle of learning by doing. Making use of drama in every field where educational activities are conducted and suitable for its use will also contribute to the personal development of students. When all these factors are taken into consideration, it is significant for prospective teachers to develop themselves in the field of drama, be a good moderator and integrate their students in this process with educational drama activities in a positive way in order for the for prospective teachers to manage this process effectively.

The aim of this study is to determine the metaphoric perceptions of pre-service social studies teachers about the concept of drama. It was tried to explain which the metaphors the pre-service teachers' would use to reveal their perceptions about the concept of drama, the reasons for forming these metaphors and the common aspects of the metaphors. The study group of the present study consisted of 308 Social Studies pre-service teachers studying in the Department of Turkish and Social Sciences of the Faculty of Education at Fırat University in the spring semesters of 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 and 2018-2019 academic years. The study was conducted on a voluntary basis. The study group was selected based on convenience sampling. In order to determine the metaphoric perceptions of pre-service teachers about the concept of drama, forms containing statements with a missing word such as "Drama is similar to.....because....." were used. These forms were distributed by the researchers by directly going into the classrooms of pre-service teachers and collected after allowing the pre-service teachers a certain period of time to fill them in. In the study, phenomenology design, one of the qualitative research designs, was used. Qualitative data were analyzed in accordance with content analysis. The metaphors obtained and their reasons were carefully examined by the researchers. Some forms were excluded from analyses on the grounds that they were not filled in appropriately. The metaphors developed by pre-service teachers were examined and categories were determined. Pre-service teachers likened the concept of drama the most to life, theater and a play.

Key Words: *Social Studies, pre-service teachers, metaphor, drama.*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Drama Kavramına İlişkin Metaforik Algıları

Ümmühan Öner*

Uğur Tepe**

*Fırat Üniversitesi, uoner@firat.edu.tr a

**Fırat Üniversitesi, ugur_tepe_44@hotmail.com

ÖZET: İnsanlar yaşamları boyunca pek çok duygu durumu ile karşı karşıya kalabilmekte, içinde buldukları durum doğrultusunda olaylara tepkileri farklılık göstermektedir. Bunun nedeni ise insanların yaşamlarının aynı düzlem üzerinde seyir etmemesinden kaynaklanmaktadır. Yaşamdan kesitler sunan dramadan öğretim ortamlarında istifade edilmesi, yaparak yaşayarak öğrenme ilkesine destek sunarak derslerin kalıcı olmasında aktif bir rol oynayacaktır. Dramadan eğitim faaliyetlerinin yürütüldüğü ve kullanımının uygun olduğu her alanda yararlanması, öğrencinin kişisel gelişimine de katkı sağlayacaktır. Bütün bu faktörler göz önünde bulundurulduğunda öğretmen adaylarının bu süreci iyi yönetebilmeleri için drama konusunda kendilerini geliştirmeleri, iyi bir moderatör olmaları ve eğitici drama etkinlikleri ile öğrencileri bu sürece olumlu yönde entegre etmeleri önem taşımaktadır. Araştırmanın amacı, Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının drama kavramına ilişkin metaforik algılarını belirlemektir. Öğretmen adaylarının drama kavramına ilişkin algılarını hangi metaforlarla ortaya koyacakları, bu metaforları oluşturma nedenleri ve metaforların ortak yönleri açıklanmaya çalışılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015, 2015-2016, 2016-2017, 2017-2018 ve 2018-2019 eğitim öğretim yıllarının bahar dönemlerinde Fırat Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalında öğrenim gören 308 Sosyal Bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma gönüllük esasına uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir durum örneklemesine uygun olarak seçilmiştir. Öğretmen adaylarının drama kavramına ilişkin metaforik algılarını belirlemek amacıyla “drama..... ye/ya benzer, çünkü.....” şeklinde eksik bırakılmış bir cümlenin bulunduğu formlar kullanılmıştır. Bu formlar araştırmacılar tarafından öğretmen adaylarının sınıflarına gidilerek dağıtılmış ve öğretmen adaylarına doldurmaları için belirli bir süre verildikten sonra toplanmıştır. Araştırmada nitel araştırma desenlerinden olgu bilim deseni kullanılmıştır. Nitel veriler içerik analizine uygun olarak analiz edilmiştir. Elde edilen metaforlar ve gerekçeleri araştırmacılar tarafından dikkatli bir şekilde incelenmiştir. Bazı formlar uygun doldurulmadığı gerekçesiyle değerlendirme dışı bırakılmıştır. Öğretmen adaylarının geliştirdiği metaforlar incelenerek kategoriler belirlenmiştir. Araştırma bulgularına göre Sosyal Bilgiler öğretmen adayları, drama kavramına ilişkin olarak 116 geçerli metafor üretmişlerdir. Öğretmen adayları drama kavramını en çok hayata, tiyatroya ve oyuna benzetmişlerdir. Araştırma süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, öğretmen adayları, metafor, drama

The Use Of Argumentation-Based Science Learning Approach In Social Studies Teaching: An Example Argumentation Activity

Ibrahim Fevzi Şahin*

Yavuz Akbaş**

Elif Meral***

*Ataturk University, ifevzi@atauni.edu.tr

**Trabzon University, yavuzakbas52@gmail.com

***Ataturk University, elif.meral@atauni.edu.tr

ABSTRACT: Rapid changes in the areas of information and technology have brought along certain drastic changes in the area of education, just like in every area. These changes occurring in the area of education have also revealed learning approaches which emphasize “what we know, how we learn, how we teach and why the things that are taught are important”. One of these approaches which enable revising education and training programs of countries and began to be implemented in our country in 2005 is the student-based approach, which is expressed as constructivism. Together with the implementation of the constructivism approach, the meaning attributed to the learner has changed and the system of education has focused on raising individuals who not only have different information, but also can approach these information from different viewpoints, criticize and question the information within a cause-effect context. However, this primary goal can only be achieved through creating appropriate learning atmospheres. Providing the learners with such a learning atmosphere can only be possible through active learning approaches, which enable individuals to participate in the learning atmosphere actively. One of these active learning approaches is undoubtedly the *Argumentation-Based Science Learning* (ABSL), which is used to realize research- and interrogation-based science learning. In this context, the aim of this study is to determine the effect of activities prepared in accordance with the ABSL approach on the students’ argumentation skills. The study was carried out with a quantitative research approach. The study group consisted of a total of 33 students receiving education in the 7th grade in a secondary school. The data were collected using argumentation activities, which were prepared by the researcher. Using the activities, the levels of arguments created by the students were analyzed via the Argumentation Evaluation Rubric. As a result of the study, it was determined that the students’ argumentation skills had increased within the process.

Keywords: Social studies, ABSL approach, argumentation skill

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme Yaklaşımının Kullanımı: Örnek Argümantasyon Etkinliği

İbrahim Fevzi Şahin*

Yavuz Akbaş**

Elif Meral***

*Ataturk University, ifevzi@atauni.edu.tr

**Trabzon University, yavuzakbas52@gmail.com

***Ataturk University, elif.meral@atauni.edu.tr

ÖZET: Bilgi ve teknoloji alanında meydana gelen hızlı gelişmeler her alanda olduğu gibi eğitim alanında da birtakım köklü değişimleri beraberinde getirmiştir. Eğitim alanında meydana gelen bu değişimler ise “ne bildiğimizi, nasıl öğrendiğimizi, nasıl öğrettiğimizi ve öğretilenlerin niçin önemli olduğunu” vurgulayan öğrenme yaklaşımlarını ortaya çıkarmıştır. Ülkelerin eğitim ve öğretim programlarının revize edilmesini sağlayan ve ülkemizde de 2005 yılında uygulamaya koyulan bu yaklaşımlardan birisi de yapılandırmacılık olarak ifade edilen öğrenci merkezli yaklaşımdır. Yapılandırmacılık yaklaşımının uygulanması ile birlikte öğrenene yüklenen anlam değişmiş olup, sadece farklı bilgilere sahip bireylerin değil, bu bilgileri farklı açılardan ele alarak, neden-sonuç bağlamı içerisinde bilgiyi eleştirebilen ve sorgulayabilen bireylerin yetiştirilmesi eğitim sisteminin temel amacı haline gelmiştir. Bu temel amacı gerçekleştirmek ise uygun öğrenme ortamlarının gerçekleştirilmesi ile mümkün olabilmektedir. Öğrenenlere böyle bir öğrenme ortamının sunulması ancak bireylerin öğrenme ortamına aktif bir şekilde katılımını sağlayan aktif öğrenme yaklaşımları ile gerçekleştirilebilir. Söz konusu bu aktif öğrenme yaklaşımlardan birisi de hiç şüphesiz araştırma-sorgulama tabanlı bilim öğrenmeyi gerçekleştirmek için kullanılan *Argümantasyon Tabanlı Bilim Öğrenme (ATBÖ)* yaklaşımıdır. Bu bağlamda, bu araştırmanın amacı ATBÖ yaklaşımına uygun hazırlanan etkinliklerin öğrencilerin argüman oluşturma becerilerine etkisini belirlemektir. Araştırma, nicel araştırma yaklaşımı ile yürütülmüştür. Araştırmanın çalışma grubunu, bir ortaokulun 7. sınıfında öğrenim gören toplam 33 öğrenci oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından hazırlanan argümantasyon etkinlikleri kullanılmıştır. Etkinlikler aracılığı ile öğrencilerin oluşturdukları argümanların düzeyleri Argümantasyon Değerlendirme Rubriği kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda, öğrencilerin argüman becerilerinin süreç içerisinde yükseldiği tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Sosyal bilgiler, ATBÖ yaklaşımı, argüman becerisi

Using Bird Observation Activities In Social Studies Education

Esra Fırat

Anadolu Üniversitesi, esraeroglu@gmail.com

ABSTRACT: In the global world, environmental problems that cannot be denied are caused by unconscious human behaviors. People who are not informed about the problems that arise as a result of these behaviors and they are insensitive to the events that they think do not directly affect them. Developing environmental awareness and sensitivity is important as it will enable people to live in a healthier and safer environment. Today, learning to respect the natural environment, giving importance to the environment and understanding how to exist with it has become one of the essential parts of lifelong learning. The long-term status of the environment is closely related to future generations' attention to the environment.

Considering its importance, the main purpose of this study is to improve the environmental awareness of students taking social studies courses. In the philosophy of the 2018 social studies curriculum, an approach which is based on the idea that learning is not limited to school spaces or classrooms and covers the whole life which helps in the daily life has been taken into consideration with the education of students with an environmental understanding supported by nature awareness. In an environment where learning is carried out of the school space, creating an awareness about the common bird species that are constantly greeted in the streets, in the park, in the garden and in the red light is important as it will enable students to look at nature from a new and different perspective, and help them to understand the natural cycle and position themselves in nature.

People, places and environments aiming to provide the students with the basic spatial knowledge, skills and values necessary for human life are important as performing bird watching activities will increase the interaction of people with their environment. Bird observation activities are important as it will enable students to get to know all the elements in their immediate surroundings when it is stated the acquisitions of the curriculums' objectives. 'It recognizes natural and human elements in the environment in which they live'. However, in today's world, people lose contact with nature. Generally, people living in indoor and city centers spend their time with technology and when they go out they are connected to their mobile devices. In order to regain the connections with nature, one should go out and observe the natural life. It is important to recognize birds by observing birds and to follow their natural cycles as it will create environmental awareness for students. Observing birds and following their habits and migrations provide opportunities to re-connect with nature, explore society and learn about global connections.

Since it was aimed to improve the environmental awareness of the students taking social studies course, qualitative research approach was used in this study. For that firstly, interviews were conducted to understand the awareness of common bird species of Anatolia and environmental awareness. Since these interviews aimed to understand the phenomenon in question, they were subjected to descriptive analysis and interpreted according to the themes determined. Finally, sample bird watching activities to be used in social studies course were included in the research.

Keywords: *Bird Observation, Social Studies, Activite*

Sosyal Bilgiler Eğitiminde Kuş Gözlem Etkinliklerinin Kullanılması

Esra Fırat

Anadolu Üniversitesi, esraeroglu@gmail.com

ÖZET: Küresel dünyada artık inkâr edilemeyecek boyutlardaki çevre sorunları kayıtsız insan davranışlarından kaynaklanmakta bu davranışların sonucu ortaya çıkan sorunlar konusunda bilinçlendirilmeyen insanlar kendilerini doğrudan etkilemediğini düşündükleri olaylara karşı duysuz kalmaktadırlar. Çevre bilincinin ve duyarlılığının geliştirilmesi, insanların daha sağlıklı ve güvenli bir çevrede yaşamalarını sağlayacağından önemlidir. Bugün doğal çevreye saygı duymayı öğrenmek, çevreye önem vermek ve onunla birlikte nasıl var olmak gerektiğini anlamak yaşam boyu öğrenmenin temel parçalarından biri haline gelmiştir. Çevrenin uzun dönemdeki durumu, gelecek kuşakların çevreye özen göstermesi ile yakından ilişkilidir.

Taşıdığı önem dikkate alındığında bu çalışmanın temel amacı sosyal bilgiler dersi alan öğrencilerin çevre farkındalıklarının geliştirilmesidir. 2018 sosyal bilgiler dersi öğretim programının felsefesinde de doğa bilinciyle desteklenen bir çevre anlayışına sahip öğrencilerin yetiştirilmesiyle beraber, öğrenmenin sadece okul mekanları veya sınıflarla sınırlı olmadığı, bütün hayatı kapsadığı fikrini temel alan, öğrenilenlerin günlük hayatta kullanılabilmesinin yolunu açan bir yaklaşım dikkate alınmıştır. Öğrenmenin okul mekanının dışına taşındığı bir ortamda sokakta, parkta, bahçede, kırmızı ışıkta sürekli karşılan yaygın kuş türleri hakkında bir farkındalık yaratmak öğrencilerin doğaya yeni ve farklı bir bakış açısıyla bakmasını sağlayacağından, doğal döngüyü anlamalarına yardımcı olarak doğa içerisinde kendilerini konumlandırmalarını sağlayacağından önemlidir.

İnsan yaşamı için gerekli mekânsal temel bilgi, beceri ve değerleri öğrencilere kazandırmayı amaçlayan insanlar, yerler ve çevreler öğrenme alanından hareketle kuş gözlem etkinlikleri yapmak insanın çevresiyle etkileşimini arttıracığından önem taşımaktadır. Kazanımda da yer alan ‘yaşadığı çevredeki doğal ve beşerî unsurları ayırt eder’ ifadesine bakıldığında öğrencilerin yakın çevresindeki tüm unsurları birlikte tanımalarını sağlayacağından kuş gözlem etkinlikleri öğrencilerin çevresel farkındalığını arttırmaya yardım edeceğinden sosyal bilgiler dersinde kullanılmalıdır.

Günümüz dünyasında insanlar doğa ile temaslarını kaybetmektedirler. Genellikle kapalı mekânlarda, şehir merkezlerinde yaşayan insanlar zamanlarını teknoloji ile, dışarı çıktıklarındaysa mobil cihazlarına bağlı geçirmektedirler. Doğa ile olan bağlantıların yeniden kazanılması için dışarı çıkılmalı, doğal yaşam gözlemlenmelidir. Kuşlar kafamızı kaldırdığımız her yerde görülebilir canlılar olduklarından onları tanımak, doğal döngülerini takip etmek öğrencilerde çevresel farkındalık yaratacağından önemlidir. Kuşları gözlemlemek ve onların alışkanlıklarını ve göçlerini takip etmek doğa ile yeniden bağlantı kurmak, toplumu araştırmak ve küresel bağlantılar hakkında bilgi edinmek için fırsatlar sunar.

Bu araştırmada nitel araştırma yaklaşımından yararlanılmıştır. Sosyal bilgiler dersi alan öğrencilerin çevre farkındalıklarının geliştirilmesi amaçlandığından öncelikle 10 katılımcının Anadolu'nun yaygın görülen kuş türleri hakkındaki farkındalıklarını ve çevresel farkındalıklarını anlamak için görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ardından bu görüşmeler söz konusu fenomenin anlaşılmasını amaçladığından betimsel analize tabii tutularak belirlenen temalara göre yorumlanmıştır. Son olarak sosyal bilgiler dersinde yararlanılacak örnek kuş gözlem etkinliklerine araştırmada yer verilmiştir.

Keywords: Kuş Gözlemi, Sosyal Bilgiler, Etkinlik

Sosyal Bilgiler Ders Kitabında Ahlak Eğitimi

Kübra Bayer

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, kubra.bayer96@gmail.com

ÖZET: Ahlak terimi köken olarak eski ve köklü bir terim olmak ile beraber, iyi ve kötünün bireydeki vicdani yönü ifade etmekteki karşılık olmak ile beraber bireyin toplumsal yaşamdaki uyumu ve devamlılığı sağlayan eğitim ve öğretim süreci kadar önem arz eden terimlerden biridir. Toplumsal yapıyı oluşturan ve devamlığı sağlayan bireyin veyahut bireylerin toplumsal yapıda mevcut olan ve gelecek kuşaklara aktarılmak istenen değerlerin, inançların, toplumsal normların gelenek ve göreneklerin vb.nin yer aldığı ahlak kavramı eğitim ve öğretim sürecine ahlak eğitimi ile dâhil edilmektedir. Ahlak eğitimi küresel çağ da her ne kadar evrensel bir ifade barındırsa da bireyin yaşadığı toplumun inanç, gelenek, görenek, yazılı ve sözlü normlarına bağlı olarak genel geçerliliği kabul edilen değerlerin ve normların ağırlıklı olarak yer aldığı bir yapıyı ifade etmektedir. Bu çalışmada Sosyal Bilgiler dersi öğretim programının incelenmesi sonucunda 5. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabının bu çalışma için uygun bir örnek olduğu kabul edilerek ahlak eğitimi açısından incelenmiştir. Çalışmanın yönteminde ise, nitel araştırma yöntemlerinin bakış açısı ile içerik analiz yapılmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak bu çalışmada, 5. Sınıf Sosyal bilgiler ders kitabında ahlak eğitimi ile öğrencilere aktarılmaya çalışılan değerler, normlar, gelenek ve görenekler evrensel olma niteliği taşımak ile beraber milli niteliklerinde taşıdığı görülmektedir. Ders kitabında Türkiye toplum yapısına uygun nitelikte bir ahlak eğitiminin ağırlıklı olarak aktarılmaya çalışıldığı belirtilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, ahlak eğitimi, ders kitabı.

Environmental Literacy Skills from the Perspective of Social Studies Teachers

Cengiz Taşkıran*

Murat Salur**

*c.taskiran@alparslan.edu.tr

**msalur77@gmail.com

ABSTRACT: Environmental literacy skills, which are one of the skills to be gained to students, can be defined as the perception and meaning of the environment, the display of positive attitudes and behaviors in the awareness of environmental systems, and the effort to take necessary measures to improve environmental systems in order to create a general awareness about the environment and environmental systems. There are many dimensions of environmental literacy. These are: Cognitive, Affective, Behavioral, and skill dimensions. Just information about the environment is not enough. In addition, environmental sensitivity; attitudes and behavior patterns and skills in this sense must be developed. Environmentally literate individuals not only understand and interpret the environment and environmental processes, but also understand and interpret social systems. In addition, environmentally literate individuals form highly rigorous and careful attitudes and behaviors on environmental decisions, and do not refrain from taking environmental responsibility. An environmentally literate individual does not consider himself solely a member of the environment in which he resides; because he knows that damage to the environment in any part of the world affects the whole world, he regulates his behavior accordingly. The purpose of this research is to determine the views of social studies teachers regarding environmental literacy skills. Their teachers' opinions were obtained through a semi-structured interview form. The data obtained is analyzed using qualitative data analysis technique. The NVivo 11 program was used to analyze teachers' responses to questions contained in the interview form and to create models. The encodings were formed in line with the common opinions of the researchers. In the light of the findings obtained in line with this research, a number of suggestions have been given.

Keywords: *Social studies, environmental literacy skills, teacher opinions*

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Perspektifinden Çevre Okuryazarlık Becerisi

Cengiz Taşkıran*

Murat Salur**

*c.taskiran@alparslan.edu.tr

**msalur77@gmail.com

ÖZET: Çevre ve çevresel sistemler hakkında genel bir farkındalık oluşturmak için özellikle okul ortamında, öğrencilere kazandırılmaya çalışılan becerilerden biri olan çevre okuryazarlık becerisi; çevrenin algılanması ve anlamlandırılması, çevresel sistemlerin bilincinde olarak olumlu tutum ve davranışların sergilemesi ve çevresel sistemlerin iyileştirilmesi yönünde gerekli önlemlerin alınması için çaba göstermesi şeklinde tanımlanabilir. Çevre okuryazarlığının pek çok boyutu bulunmaktadır. Bunlar: bilişsel, duyuşsal, davranışsal ve beceri boyutlarıdır. Çevreye yönelik salt bilgi yeterli değildir. Buna ek olarak çevresel hassasiyet; tutumlara ve davranış kalıplarına dönüşmesi ve bu anlamda beceriler oluşması gerekmektedir. Çevre okuryazar bireyler, sadece çevreyi ve çevresel süreçleri anlamak ve bunları yorumlamakla kalmazlar aynı zamanda sosyal sistemleri de anlar ve yorumlarlar. Ayrıca çevre okuryazar bireyler, çevresel kararlar üzerinde oldukça titiz ve dikkatli tutum ve davranışlar oluştururlar ve çevresel sorumluluk almakta kaçınmazlar. Çevre okuryazar bir birey, kendini yalnızca bulunduğu çevrenin üyesi olarak görmez; çünkü dünyanın herhangi bir yerinde çevreye verilen zararın tüm dünyayı etkilediğini bildiği için davranışlarını bu doğrultuda düzenler. Bu araştırmanın amacı ise, çevre okuryazarlık becerisine ilişkin sosyal bilgiler öğretmenlerinin görüşlerinin belirlenmesidir. Öğretmenlerinin görüşleri, yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler, nitel veri analizi tekniğinden yararlanılarak çözümlenmiştir. Öğretmenlerin görüşme formunda yer alan sorulara verdiği yanıtlar analizinde ve modellerin oluşturulmasında NVivo 11 programından yararlanılmıştır. Kodlamalar araştırmacıların ortak görüşleri doğrultusunda oluşturulmuştur. Bu araştırma doğrultusunda elde edilen bulgular ışığında birtakım önerilere yer verilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, çevre okuryazarlık becerisi, öğretmen görüşleri

The Place of Digital Competence in Social Studies Lesson (Teacher Opinions)

Cengiz Taşkıran*

Murat Salur**

*c.taskiran@alparslan.edu.tr

**msalur77@gmail.com

ABSTRACT: Digitization and digital tools are affecting more and more lives. In this sense, in today's digital world, it is very important to be able to keep up with the age and even go beyond it. In today's world where access to the Internet is becoming more widespread and easier, individuals' access to information has accelerated considerably. In addition, the dimensions of interpersonal communication have changed and it has been possible to reach and reach a wide audience at the same time. For this reason, it has become the necessity of the 21st century that individuals become digitally competent individuals. Beyond being in a position to consume information in this area, it is of great importance for individuals to be able to reproduce this information and to use it in a conscious and effective manner. Concepts such as information technologies, digital skills and digital literacy are commonly used today. The concept of digital competence, which is a new concept related to technological skills, can be said to contain a wide range of knowledge and skills. In this context, it can be said that the students are equipped with digital knowledge, skills and abilities and are digitally competent individuals. Therefore, it can be seen that the social studies course attaches great importance to digital competence and it occupies a wide place in both the textbook and the social studies curriculum. The aim of this research is to determine the opinions of teachers about the place of digital competence in social studies course. The study group consists of 20 social studies teachers working in Muş. In the study, semi-structured interview form which is appropriate to the nature of qualitative research methods was applied and the data obtained were analyzed with NVivo 11 program and some results were reached.

Keywords: *Social studies course, digital competence, teacher opinions*

Dijital Yetkinliğin Sosyal Bilgiler Dersindeki Yeri (Öğretmen Görüşleri)

Cengiz Taşkıran*

Murat Salur**

*c.taskiran@alparslan.edu.tr

**msalur77@gmail.com

ÖZET: Dijitalleşme ve dijital araç-gereçler her geçen gün daha fazla hayatımıza etki etmektedir. Bu anlamda, günümüz dijital dünyasında, çağa ayak uydurabilmek hatta ötesine geçebilmek oldukça önemlidir. İnternete erişimin her geçen gün yaygınlaştığı ve kolaylaştığı günümüzde, bireylerin, bilgilere erişimi oldukça hızlanmıştır. Ayrıca, bireyler arası iletişimin boyutları da değişerek aynı anda çok geniş kitlelere ulaşabilmek ve iletişim halinde olabilmek mümkün olmuştur. Bu sebeple bireylerin dijital anlamda yetkin bireyler haline gelmesi, 21. Yüzyılın gerekliliği haline gelmiştir. Bireylerin bu alanda bilgileri tüketen konumda olmanın çok ötesinde bu bilgileri yeniden üretebilecek konuma gelmeleri ve tüm bunları bilinçli ve etkin bir şekilde kullanabilmeleri büyük önem taşır. Bilgi teknolojileri, dijital beceriler ve dijital okuryazarlık gibi kavramlar günümüzde sıklıkla kullanılan kavramlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Teknolojik becerilere ilişkin yeni bir kavram olan dijital yetkinlik kavramı ise bünyesinde oldukça geniş bilgi ve becerileri barındırdığı söylenebilir. Bu bağlamda, öğrencilerin dijital bilgi, beceri ve kabiliyetlerle donatılıp dijital anlamda yetkin bireyler olması okullarda verilen eğitimlerle yakından ilgili olduğu söylenebilir. Dolayısıyla, dijital yetkinliğe, sosyal bilgiler dersinin büyük önem verdiği ve gerek ders kitabında gerekse de sosyal bilgiler öğretim programında geniş yer ayırdığı görülebilir. Bu araştırmanın amacı ise, dijital yetkinliğin sosyal bilgiler dersindeki yerine ilişkin öğretmenlerin görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu, Muş'ta görev yapan 20 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinin doğasına uygun olan yarı yapılandırılmış görüşme formu uygulanmış ve elde edilen veriler NVivo 11 programı ile analiz edilerek bazı sonuçlara ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler dersi, dijital yetkinlik, öğretmen görüşleri

The Effect of Social Studies Education with Maps on Students 'Attitudes and Maps Knowledge and Skills'⁴

Fatma Zehra Yurtsev*

Galip Öner**

*Erciyes University, yurtsev93@gmail.com

** Erciyes University, galiponer@erciyes.edu.tr

ABSTRACT: A part or whole of the earth is transferred to a plane by reducing it in different proportions. Maps from past to present have been used for different purposes in every period of history and have facilitated the life of human beings. Today, maps have been diversified with the development of science and technology and have become available not only as printed materials but also in electronic environments. Thus, since primary school, the maps on the classroom walls are now used in educational activities with tablets, computers, smart boards and projection devices. In addition, GPS and similar web-based applications on mobile phones can be accessed easily with various maps for the needs. Today, easy access to maps does not indicate that they are used effectively. As a matter of fact, it is necessary to be a map literate in order to benefit from the maps effectively. In order to acquire these literacy skills, maps must be encountered from an early age. The fact that there are dozens of different maps with different contents allows the maps to be used in many different courses. One of the main courses that can be used for maps in primary and secondary schools is Social Studies. In the study, one of the quantitative research methods, quasi-experimental method was used. In this context, experimental and control groups were determined in 5th grade social studies course and map supported social studies were taught to the experimental group throughout the learning area of "People, Places and Environments". As a result of the research, it was determined that the effective use of maps in social studies course had a positive effect on the students in favor of the experimental group. In this context, it was determined that there was a positive development in students' attitudes towards social studies course and map knowledge and skills.

Keywords: *Social studies, Map, Students, Attitude, Map literacy*

© 2019 Published by ISSSE

---

⁴ This study was supported by TUBITAK Scientific Personnel Support Department with the application number of 1919B011703599 within the scope of 2209-A University Students Research Projects Support Program.

Haritalarla Sosyal Bilgiler Öğretiminin Öğrencilerin Derse İlişkin Tutumuna, Harita Bilgi ve Becerilerine Etkisi ⁵

Fatma Zehra Yurtsev*
Galip Öner**

*Erciyes University, yurtsev93@gmail.com

** Erciyes University, galiponer@erciyes.edu.tr

ÖZET: Yeryüzünün bir bölümünün veya tamamının farklı oranlarda küçültülerek bir düzlem üzerine aktarılmasına harita denir. Geçmişten bugüne haritalar tarihin her döneminde farklı amaçlarla kullanılmış ve insanoğlunun yaşamını kolaylaştırmıştır. Günümüzde ise haritalar bilim ve teknolojinin gelişimiyle çeşitlenmiş ve yalnızca basılı materyaller olarak değil elektronik ortamlarda da kullanılır hale gelmiştir. Böylelikle ilkokuldan itibaren sınıf duvarlarında yer alan haritalar, artık tablet, bilgisayar, akıllı tahtalar ve projeksiyon cihazlarıyla eğitim-öğretim faaliyetlerinde kullanılmaktadır. Bunlara ek olarak cep telefonlarında yer alan GPS ve benzeri web tabanlı uygulamalarla birlikte ihtiyaçlara yönelik çeşitli haritalara da kolaylıkla ulaşılabilmektedir. Günümüzde haritalara kolaylıkla ulaşılabilmesi onlardan etkin şekilde yararlanıldığını göstermemektedir. Nitekim haritalardan etkili şekilde yararlanabilmek için harita okuryazarı olmak gerekmektedir. Bu okuryazarlık becerilerinin kazanılabilmesi için ise erken yaşlardan itibaren haritalarla karşılaşılması gerekmektedir. Farklı içeriklerde onlarca çeşit haritanın olması, haritaların birçok farklı derste kullanılabilmesine olanak sağlamaktadır. İlk ve ortaokulda haritalardan yararlanılabilecek başlıca derslerden birisi de Sosyal Bilgiler'dir. Araştırmada yarı deneysel yöntem kullanılmıştır. Bu kapsamda 5. sınıf sosyal bilgiler dersinde deney ve kontrol grubu belirlenerek "İnsanlar, Yerler ve Çevreler" öğrenme alanı boyunca harita destekli sosyal bilgiler öğretimi gerçekleştirilmiştir. Araştırma sonucunda deney grubu lehine sosyal bilgiler dersine karşı tutumlarda ve harita bilgi ve becerilerinde olumlu etki tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, Harita, Öğrenciler, Tutum, Harita okuryazarlığı

© 2019 Published by ISSSE

---

⁵ Bu çalışma TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı tarafından 2209-A Üniversite Öğrencileri Araştırma Projeleri Destekleme Programı kapsamında 1919B011703599 başvuru numarasıyla desteklenmiştir.

Examination of Law and Justice Textbook in Terms of Various Characteristics

Tuğba Turgut*

M. Talha Özalp**

Selahattin Kaymakçı***

*Kastamonu Üniversitesi, tugbatrgt78@gmail.com

**Kastamonu Üniversitesi, mtozalp@gmail.com

***Kastamonu Üniversitesi, kaymakci37@yahoo.com

ABSTRACT: Law is defined as the totality of laws regulating society and determining the sanctioning power of the state. Justice is defined as ensuring that the rights possessed by law are exercised by all, distinguishing between right and unmerited, and give the righteous their due. The continuation of societies in peace and security depends on the existence of individuals who are conscious of law and justice. This process of gaining consciousness starts in the family and continues with formal education. In the formal education process, various courses come to the fore in gaining this awareness of the students, one of these is the law and justice course. In the Law and Justice course, which aims to provide basic legal knowledge, skills and values about law and justice to secondary school students, understanding of the effects of law and justice on individual and community life by believing the necessity of law and justice, they are expected to know that rights must be sought through legal means and to realize their personal responsibility for it. In addition, it is aimed that the students are willing to solve the legal disputes peacefully by revealing the causes and consequences of the unlawful situations and to know the persons, institutions and organizations in charge of solving the legal disputes in general. The law and Justice course, which was added to the weekly course schedule by the protocol signed between the Ministry of justice and the Ministry of National Education on 03 December 2012, was taught for the first time in the 2013-2014 academic year as an elective course in secondary schools. In 2017, the curriculum of the course was updated, the textbook prepared in line with the new curriculum began to be used as of the onwards 2018-2019 academic year. The aim of this research is to reveal the status of the law and justice textbook in terms of scientific content, educational design, book layout, lack of knowledge, language and expression. In the research, document analysis was used within the scope of qualitative methodology. Law and Justice textbook prepared by the Ministry of National Education in 2018 was examined as the data source. The research, in which “textbooks evaluation form” is used as a data collection tool, is continued to analyze the data through descriptive analysis

---

Keywords: *Law and justice, Textbook, Secondary school*

Hukuk Ve Adalet Ders Kitabının Çeşitli Özellikler Açısından İncelenmesi

Tuğba Turgut*

M. Talha Özalp**

Selahattin Kaymakcı***

*Kastamonu Üniversitesi, tugbatrgt78@gmail.com

**Kastamonu Üniversitesi, mtozalp@gmail.com

***Kastamonu Üniversitesi, kaymakci37@yahoo.com

ÖZET: Hukuk; toplumu düzenleyen ve devletin yaptırım gücünü belirleyen yasaların bütünü şeklinde tanımlanmaktadır. Adalet ise yasalarla sahip olunan hakların herkes tarafından kullanılmasının sağlanması, haklı ile haksızın ayırt edilmesi ve haklıya hakkının verilmesi olarak tarif edilmektedir. Toplumların huzur ve güven içinde devamlılığını sürdürmesi hukuk ve adalet bilincine sahip bireylerin varlığına bağlıdır. Bu bilincin kazandırılması süreci temelde ailede başlamakta ve örgün eğitim ile devam etmektedir. Örgün eğitim sürecinde öğrencilerin bu bilinci kazanmasında çeşitli dersler ön plana çıkmaktadır ki bunlardan biri Hukuk ve Adalet dersidir. Ortaokul öğrencilerine hukuk ve adaletle ilgili temel hukuki bilgi, beceri ve değerler kazandırmayı hedefleyen Hukuk ve Adalet dersinde öğrencilerin hukuk ve adaletin gerekliliğine inanarak birey ve toplum yaşamına etkileri bakımından kavramaları, hakların hukuki yollarla aranması gerektiğini bilmeleri ve bunun için kişisel sorumluluklarını fark etmeleri beklenmektedir. Ayrıca öğrencilerin hukuka aykırı durumların neden ve sonuçlarını ortaya koyarak hukuki uyumsuzlukları barışçıl yollarla çözmeye istekli olmaları ve hukuki uyumsuzlukların çözümünde görevli kişi, kurum ve kuruluşları genel olarak bilmeleri hedeflenmektedir. Adalet Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı arasında 03 Aralık 2012 tarihinde imzalanan protokolle haftalık ders çizelgesine eklenen Hukuk ve Adalet dersi ortaokullarda seçmeli ders olarak ilk defa 2013-2014 eğitim-öğretim yılında okutulmuştur. 2017 yılında dersin öğretim programı güncellenerek yeni öğretim programı doğrultusunda hazırlanan ders kitabı 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren kullanılmaya başlanmıştır. Bu araştırmanın amacı Hukuk ve Adalet ders kitabının bilimsel içerik, eğitsel tasarım, kitap düzeni, bilgi eksikliği, dil ve anlatım yönlerinden durumunu ortaya koymaktır. Araştırmada nitel metodoloji kapsamında doküman inceleme kullanılmıştır. Veri kaynağı olarak 2018 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan Hukuk ve Adalet ders kitabı incelenmiştir. Veri toplama aracı olarak “Ders Kitapları Değerlendirme Formu”ndan yararlanıldığı araştırmada verilerin betimsel analiz aracılığıyla çözümlenmesine devam edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hukuk ve adalet, ders kitabı, ortaokul

The Study of the Place of Social Values in the 2005 and 2018 Social Studies Curriculum

M. Talha ÖZALP*
Selahattin KAYMAKCI**
Tuğba TURGUT***

*Kastamonu Üniversitesi, mtozalp@gmail.com
**Kastamonu Üniversitesi, kaymakci37@yahoo.com
***Kastamonu Üniversitesi, , tugbatrgt78@gmail.com

ABSTRACT: Society; It is called a human cluster of people who is to cooperating to realize many basic expedience, living together on the same piece of land and who have a common culture. Values are common thought, purpose, fundamental moral principles or beliefs that are accepted by the majority of their members to be true and necessary to maintain and maintain a social group or society's own existence, unity, functioning and continuity. In this context, social values it is a whole of beliefs that give order to life and relations between people, they are a guide that shows people the way to live together. Schools have great responsibilities in transferring social values to future generations. Schools carry out these tasks through courses and courses ' teaching programs. Social studies course, which aims to prepare individuals for social life by developing cognitive, affective and behavioral aspects of individuals, also has an important role in transferring social values. Since its introduction as an independent course in the Turkish Education System in 1968, various teaching programs have been implemented for the social studies course, the last two of which have been put into practice in 2005 and 2018. In both curriculum, emphasis was placed on the education of social values. However, when the relevant literature is searched, it is noteworthy that there is a limitation in comparative studies on how social values are handled in the 2005 and 2018 Social Studies Curriculum. The aim of this research is to reveal the place of social values in the 2005 and 2018 Social Studies Curriculum. In the study, document analysis method was used within the scope of qualitative methodology. 2005 and 2018 Social Studies Course Teaching Program guide books prepared by the Ministry of National Education were used as data source. Analysis of research data is continued through descriptive analysis.

Keywords: *Social studies, Curriculum, Social Values*

2005 ve 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında Toplumsal Değerlerin Yerinin İncelenmesi

M. Talha ÖZALP*
Selahattin KAYMAKCI**
Tuğba TURGUT***

*Kastamonu Üniversitesi, mtozalp@gmail.com
**Kastamonu Üniversitesi, kaymakci37@yahoo.com
***Kastamonu Üniversitesi, , tugbatrgt78@gmail.com

ÖZET: Toplum; yaşamlarını sürdürmek, birçok temel çıkarlarını gerçekleştirmek için işbirliği yapan, aynı toprak parçası üzerinde birlikte yaşayan ve ortak bir kültüre sahip olan insan kümesi olarak adlandırılmaktadır. Değerler; bir sosyal grup veya toplumun kendi varlık, birlik, işleyiş ve devamını sağlayıp sürdürmek için üyelerinin çoğunluğu tarafından doğru ve gerekli olduğu kabul edilen ortak düşünce, amaç, temel ahlaki ilke ya da inançlardır. Bu bağlamda toplumsal değerler ise, hayata ve insanlar arası ilişkilere düzen veren kanılar bütünü olup insanlara birlikte yaşama yolunu gösteren bir kılavuz niteliğindedirler. Toplumsal değerlerin gelecek kuşaklara aktarılmasında okullara büyük görevler düşmektedir. Okullar bu görevlerini dersler ve derslerin öğretim programları aracılığıyla yerine getirmektedirler. Amaçları arasında bireylerin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yönlerini geliştirerek onları toplumsal hayata hazırlamak bulunan sosyal bilgiler dersi de toplumsal değerlerin aktarılmasında önemli bir role sahiptir. 1968 yılında bir bağımsız bir ders olarak Türk Eğitim Sisteminde okutulmaya başlandıktan bu yana sosyal bilgiler dersi için çeşitli öğretim programları yapılmış, bunlardan son ikisi ise 2005 ve 2018 yıllarında uygulamaya konulmuştur. Her iki öğretim programında da toplumsal değerlerin eğitime vurgu yapılmıştır. Ancak ilgili literatür tarandığında toplumsal değerlerin 2005 ve 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında nasıl ele alındığına ilişkin karşılaştırmalı araştırmalarda bir sınırlılık olduğu dikkati çekmektedir. Bu araştırmanın amacı 2005 ve 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programlarında toplumsal değerlerin yerini ortaya koymaktır. Araştırmada nitel metodoloji kapsamında doküman inceleme yönteminden faydalanılmıştır. Veri kaynağı olarak Milli Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan 2005 ve 2018 Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı kılavuz kitapları kullanılmıştır. Araştırma verilerinin betimsel analiz aracılığıyla çözümlenmesine devam edilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, öğretim programı, toplumsal değerler.

Dijital Oyunlarda Değerler

Filiz Gültekin*

Sevda Gülşah Yıldırım**

*Bursa Uludağ Üniversitesi, gultekinfiliz@hotmail.com

**Bursa Uludağ Üniversitesi, sevdagulsah@gmail.com

ÖZET: Teknolojideki hızlı değişim, yaşamın tüm alanlarında olduğu gibi “eğlence” anlayışında da değişime yol açmıştır. Günümüz dünyasında dijital oyunlar, her yaşta birey için önemli bir eğlence aracı haline gelmiştir. Dijital oyunlar, eğlendirmenin yanı sıra pek çok mesaj da içermektedir. Bu çalışmada ortaokul öğrencilerinin oynadıkları dijital oyunlar ve bu oyunların hangi değerlere vurgu yaptığı belirlenmeye çalışılmıştır.

Bu amaçla, 5. sınıfta öğrenim gören 224 öğrenciye, araştırmacılar tarafından hazırlanan bilgi formu uygulanmıştır. Bilgi formuyla öğrencilerden dijital oyun oynama sürelerine, hangi oyunları oynadıklarına, oynama gerekçelerine ilişkin veriler toplanmıştır. Toplanan veriler doğrultusunda, öğrenciler tarafından en fazla tercih edilen iki oyun içerdiği değerler açısından incelenmek üzere seçilmiştir. Betimsel nitelikteki araştırmada veriler içerik analizi yöntemiyle çözümlenmiştir.

Öğrencilerden elde edilen bulgulara göre öğrencilerin %98,7’si (n=221) bilgisayar, tablet veya cep telefonu ile oyun oynamaktadırlar. Dijital oyun oynayan öğrencilerin %39,3’ü (n=88) her gün; %33,5’i (n=75) sadece hafta sonları; %18,3’ü (n=41) hafta içi belirli bir gün; %6,7’si (n=15) sadece sömestr tatillerinde; %0,9’ü ise (n=2) bütün boş zamanlarında oynadığını belirtmiştir. Oyun oynama saatine bakıldığında, öğrencilerin günde ortalama 1,5 saat bilgisayar, tablet veya cep telefonlarında yer alan dijital oyunları oynadıkları görülmektedir.

Öğrenciler dijital oyunları, eğlenme, heyecanlanma, öğrenme gerekçeleriyle oynadıklarını belirtmişlerdir. Aksiyon ve macera türündeki oyunlarda eğlence ve heyecanın ön planda olduğu belirlenmiştir. Özellikle savaş, dövüş ve silah içerikli oyunlar için öğrenciler “güçleniyorum, birini vurmaya seviyorum, askerliği anımsatıyor, güzeller, grafikler çok güzel” gibi cevaplar vermişlerdir. Öğrencilerin dijital oyunlara ilişkin görüşlerinin analizi devam etmektedir. Elde edilen bulgular, literatür ışığında tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital oyunlar, değerler, ortaokul öğrencileri

Analysis Of Pictures Drawn By Secondary School Students About Environmental Problems

Fatıma Betül Demir*

Sibel Oğuz Haçat**

*Kastamonu University, etul_bd_@hotmail.com

**Kastamonu University, soguz@kastamonu.edu.tr

ABSTRACT: Painting is an important tool that reveals children's feelings, thoughts, perceptions and inner world about a subject. The pictures drawn by the children reflect their feelings and thoughts about the environmental problems they experience or observe in their environment. The aim of this study is to determine the perceptions of secondary school students about environmental problems through the pictures they draw. In this research, descriptive research method was preferred. The research was conducted with secondary school students in the spring semester of the 2018-2019 academic year in Kastamonu province. The study group consists of 44 secondary school students, 18 of whom are 5th grade, 10 of them are 6th grade and 16 of them are 7th grade. Within the scope of the study, students were asked to draw pictures about the "environmental problem". The data obtained is analyzed by content analysis. When the elements of the students' drawings about environmental problems are examined, it is seen that the students give more space to the elements such as people, trees, garbage, factories, clouds and trash cans in their paintings. In addition, it was found out that the diversity of the items that the students included in their paintings decreased as the grade level increased. When examining the subjects in the pictures of students about environmental problems, 5th and 7th grade students were asked to describe "air pollution"; It is seen that the 6th grade students included drawings about çizim forest destruction daha more frequently. In this context, it is pointed out that students' perceptions about environmental issues are limited. In addition, it was determined that the students did not give any place to global environmental problems in their drawings. As a result of the research, it can be said that students are sensitive to issues related to environmental problems. According to the results, various suggestions are given.

Keywords: *Environmental problems, middle school students, painting.*

Ortaokul Öğrencilerinin Çevre Sorunlarına İlişkin Çizdikleri Resimlerin Analizi

Fatıma Betül Demir*

Sibel Oğuz Haçat**

*Kastamonu Universityb, etul_bd_@hotmail.com

**Kastamonu University, soguz@kastamonu.edu.tr

ÖZET: Resim, çocukların bir konu hakkındaki duygularını, düşüncelerini, algılarını ve iç dünyasını ortaya koyan önemli bir araçtır. Çocukların çizdikleri resimler, onların çevrelerinde yaşadığı veya gözlemlediği çevre sorunlarına ilişkin duygu ve düşüncelerini yansıtmaktadır. Buna dikkat çeken bu çalışmada, ortaokul öğrencilerinin çevre sorunları hakkındaki algılarını çizdikleri resimler aracılığıyla belirlemektir. Araştırmada betimsel araştırma yöntemlerinden tarama modeli tercih edilmiştir. Araştırma, Kastamonu ilinde 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar döneminde ortaokul öğrencileriyle gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 18'i 5.sınıf, 10'u 6.sınıf, 16'sı 7. sınıf olmak üzere toplam 44 ortaokul öğrencisi oluşturmaktadır. Çalışma kapsamında öğrencilerden "çevre sorunu" hakkında resimler çizmeleri istenmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Öğrencilerin çevre sorunları ilişkin çizimlerinde yer alan öğeler incelendiğinde, öğrenciler resimlerinde insan, ağaç, çöp, fabrika, bulut ve çöp kutusu gibi öğelere daha fazla yer verdiği görülmektedir. Ayrıca öğrencilerin sınıf düzeyi yükseldikçe resimlerinde yer verdikleri öğelerde çeşitliliğin azaldığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin çevre sorunlarına ilişkin resimlerinde yer alan konular incelendiğinde, 5. ve 7. sınıf öğrencileri "hava kirliliği"; 6.sınıf öğrencileri "orman tahribatı" ile ilgili çizimlere daha sık yer verdiği görülmektedir. Bu kapsamda öğrencilerin çevre sorunları hakkındaki algılarının sınırlı olduğu dikkat çekmektedir. Ayrıca öğrencilerin çizimlerinde küresel çevre sorunlarına hiç yer vermedikleri tespit edilmiştir. Araştırma sonucunda öğrencilerin çevre sorunlarına yönelik konulara duyarlı olduğu söylenebilir. Sonuçlar doğrultusunda çeşitli önerilere yer verilmektedir.

Anahtar kelimeler: Çevre sorunları, ortaokul öğrencileri, resim.

You Must Elect Me! Prominent Topics in Social Studies Teacher Candidates' Political Promises

Davut Gürel

Bartın University, gureldavut@gmail.com

ABSTRACT: Political science, which is one of the social science fields and make up the content of social studies education, covers the administration and regulation of state affairs. Political science and politicians play an important role in determining the future of states and societies. For this reason, social studies education also is so important to raise individuals who are interested in political science, who closely follow the problems of the country and who can offer solutions to these problems. This study aims to examine the prominent promises in political manifestos created by social studies teacher candidates in courses of political science. Thus, have been made inferences about to the students' priorities in politics and the influence of the current political environment on the students. In this study, was used qualitative descriptive research design and data was obtained through document analysis method. In the "Political Science" course, which one of the social studies education courses, were used as the data source 31 manifestos which prepared for local elections by students. Were prepared 28 manifestos for mayoralty and 3 manifestos for being a headman. The data obtained were analyzed using content analysis. According to some findings of the study, it was seen that the political promises of social studies teacher candidates were focused on transparency in management, a better economy, protection of natural environment, support of rural development and agriculture, solution of infrastructure problems, struggle against poverty and development of tourism. In addition, the slogans used by teacher candidates were also examined. These slogans were formed around concepts such as public's will, sense of duty, real promises, investment in the future, new order, love of country, to hopeful tomorrows, people's soldier and total development. All the findings obtained in the study will be included in the full text.

Keywords: *Social studies, teacher candidates, political science, election, political promise*

Beni Seçmelisiniz! Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Siyasi Vaatlerinde Öne Çıkan Konular

Davut Gürel

Bartın University, gureldavut@gmail.com

ÖZET: Sosyal bilgiler eğitimi müfredatını oluşturan sosyal bilim alanlarından biri olan siyaset bilimi, devlet işlerinin yönetim ve düzenlenmesini kapsar. Devletlerin ve toplumların geleceklerinin belirlenmesinde siyaset bilimi ve siyasetçilerin rolü oldukça önemlidir. Bu nedenle siyaset bilimine ilgi duyan, ülke sorunlarını yakından takip eden ve bu sorunlara çözüm önerileri sunabilen bireylerin yetiştirilmesinde sosyal bilgiler eğitimi de önemli görevler üstlenmektedir. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının siyaset bilimi dersinde yapmış oldukları siyasi manifesto çalışmalarında yer alan vaatlerinde öne çıkan konuların incelenmesidir. Böylece öğrencilerin mevcut siyasi ortamdan etkilenme durumları ile birlikte siyasette öncelikli gördükleri konularla ilgili çıkarımlarda bulunulmuştur. Nitel betimsel araştırma deseninin kullanıldığı bu çalışmada veriler doküman incelemesi ile elde edilmiştir. Veri kaynağı olarak Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Programında okutulmakta olan “Siyaset Bilimi” dersinde dersi alan öğrenciler tarafından hazırlanan ve onların seçim vaatlerini içeren yerel seçimlere yönelik toplam 31 manifesto örneği kullanılmıştır. Bu manifestolardan 28’i belediye başkanlığı için 3’ü ise muhtarlık için hazırlanmıştır. Elde edilen veriler içerik analizi kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmada ulaşılan bazı bulgulara göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının siyasi vaatlerinin aday oldukları yerlerde yönetimde şeffaflık, daha iyi bir ekonomi, doğal çevrenin korunması, kırsal kalkınmanın ve tarımın desteklenmesi, alt yapı sorunlarının çözümü, yoksullukla mücadele ve turizm konularında yoğunlaştığı görülmüştür. Bununla birlikte araştırmada öğretmen adaylarının kullandıkları seçim sloganları da incelenmiş ve bu sloganlar, halkın iradesi, görev bilinci, gerçek vaat, geleceğe yatırım, yeni düzen, memleket sevdası, umutlu yarınlar, halkın neferi, topyekün kalkınma gibi kavramlar etrafında oluşturulmuştur. Çalışmada elde edilen bulguların tamamına tam metinde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, öğretmen adayları, siyaset bilimi, seçim, siyasi vaat

Prospective Teachers' Views On Nature Education And Ecological Footprint: Example Of Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

İlknur Toy*

Abdulkadir Uzunöz**

Ali Meydan***

Vedat Aktepe****

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, ılknurtoy29@gmail.com

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, uzunozak@gmail.com

***Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, alimeydan01@gmail.com

****Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, vedataktepe@nevsehir.edu.tr

---

ABSTRACT: It is essential for sustainable life to train individuals who are responsible and sensitive to nature from an early age. For this reason, pre-service teachers' perceptions of nature education and ecological footprint are of great importance. The aim of this study is to determine the opinions of the prospective teachers in different branches towards nature education and ecological footprint. In this context, the study group of the research consists of totally 167 prospective teachers who attend Social Studies Teaching, Science Teaching, Classroom Teaching and Pedagogical Formation Education Program in Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education. This research was conducted according to the phenomenology model which is one of the qualitative research methods. The data were obtained through the open-ended survey questions. The data of the research were analyzed with the descriptive analysis approach. Looking at the results of the research and examining the results related to nature education, it was determined that the opinions of the prospective teachers in different branches have been intensified especially on the conceptual dimension of the concept and the theoretical (function-purpose-content of nature education) direction of the concept. The views on nature education were gathered under 5 common themes such as conceptual dimension, theoretical dimension (function-purpose-content of nature education), struggle-adaptation with nature, the state of physical environment and unrelated-unanswered. Only social studies teacher candidates were separated from the others by creating different themes with active interactive learning (field training), healthy-organic life and outdoor sports. When the results of the ecological footprint were examined, it was found that almost none of the prospective teachers in the classroom teaching and pedagogical formation program except for a few of them had an opinion-thought about the ecological footprint. Science and social studies prospective teachers' opinions about the ecological footprint were gathered under 6 common themes as carbon load, resource awareness, resource calculation method, environmental impact-trace, resource consumption and unrelated-unanswered. In addition to these, it is seen that science teacher candidates developed different themes such as burden to nature, covered area and social studies teacher candidates developed different themes such as behavior to nature, harm to ecological balance, ecological balance-sensitivity (Sustainability). In this study, Applied Nature Education course can be given as an elective course since the pre-service teachers perceived nature education more theoretically, and Applied Environmental Education course can be given as an elective course since perceptions of the ecological footprints are seen to be limited and few. However, ecology-based nature education projects for prospective teachers in universities can be increased.

Keywords: *Nature Education, Ecological Footprint, Prospective Teachers, Positive Attitude, Environmental Literacy*

Öğretmen Adaylarının Doğa Eğitime ve Ekolojik Ayak İzine Yönelik Görüşleri: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Örneği

İlknur Toy*
Abdulkadir Uzunöz**
Ali Meydan***
Vedat Aktepe****

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, ılknurtoy29@gmail.com

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, uzunozak@gmail.com

***Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, alimeydan01@gmail.com

****Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, vedataktepe@nevsehir.edu.tr

---

ÖZET: Küçük yaşlardan itibaren doğaya karşı sorumlu ve duyarlı bireyler yetiştirmek, sürdürülebilir yaşam için gereklidir. Bu sebeple öğretmen adaylarının doğa eğitime ve ekolojik ayak izine yönelik algıları büyük önem taşımaktadır. Bu çalışmanın amacı farklı branşlardaki öğretmen adaylarının doğa eğitime ve ekolojik ayak izine yönelik görüşlerini belirlemektir. Bu bağlamda araştırmanın çalışma grubunu, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Programına devam eden toplam 167 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Bu araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgubilim modeline göre yürütülmüştür. Veriler açık uçlu anket sorularıyla elde edilmiştir. Araştırmanın verileri betimsel analiz yaklaşımıyla çözümlenmiştir. Araştırma sonuçlarına bakıldığında doğa eğitime ilişkin sonuçlar incelendiğinde farklı branşlardaki öğretmen adaylarının görüşlerinin özellikle kavramın kavramsal boyutuna ve teorik (doğa eğitiminin işlevi-amacı-içeriği) yönüne ilişkin yoğunluk kazandığı tespit edilmiştir. Doğa eğitime ilişkin görüşler genel olarak kavramsal boyut, teorik boyut (doğa eğitiminin işlevi-amacı-içeriği), doğayla mücadele ve adaptasyon, fiziki ortamın durumu ve ilgisiz-cevapsiz olmak üzere 5 ortak tema altında toplanmıştır. Sadece sosyal bilgiler öğretmen adayları aktif etkileşimli öğrenme (arazi eğitimi), sağlıklı-organik yaşam ve doğa sporları isimleriyle farklı temalar oluşturarak diğerlerinden ayrılmıştır. Ekolojik ayak izine ilişkin sonuçlar incelendiğinde ise sınıf öğretmenliği ve pedagojik formasyon programındaki öğretmen adaylarının birkaçı dışında hemen hemen hiçbirinin ekolojik ayak izine yönelik görüşünün-düşüncesinin olmadığı tespit edilmiştir. Fen bilgisi ve sosyal bilgiler öğretmen adaylarının ekolojik ayak izine ilişkin görüşleri ise; karbon yükü, kaynak bilinci, kaynak hesabı yöntemi, çevreye etki-iz, kaynak tüketimi ve ilgisiz-cevapsiz olmak üzere 6 ortak tema altında toplanmıştır. Bunların dışında fen bilgisi öğretmen adaylarının “doğaya yük, kaplanan alan” olmak üzere farklı temalar geliştirdiği; sosyal bilgiler öğretmen adaylarının “doğaya davranış, ekolojik dengeye zarar, ekolojik denge-duyarlılık (Sürdürülebilirlik) olmak üzere farklı temalar geliştirdiği görülmektedir. Çalışmada öğretmen adayları doğa eğitimi daha çok teorik algıladığı için Uygulamalı Doğa Eğitimi dersi; ekolojik ayak izine yönelik algıların sınırlı ve az olduğu görüldüğü için Uygulamalı Çevre Eğitimi dersi seçmeli ders olarak verilebilir. Bununla birlikte üniversitelerde öğretmen adaylarına yönelik ekoloji temelli doğa eğitimi projeleri artırılabilir.

Anahtar Kelimeler: Doğa Eğitimi, Ekolojik Ayak İzi, Öğretmen Adayı, Olumlu Tutum, Çevre Okuryazarlığı

Determination Of Pre-Service Teachers' Attitude Levels Towards Environment: Example Of Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

İlknur Toy*

Abdulkadir Uzunöz**

Ali Meydan***

Vedat Aktepe****

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, ılknurtoy29@gmail.com

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, uzunozak@gmail.com

***Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, alimeydan01@gmail.com

****Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, vedataktepe@nevsehir.edu.tr

ABSTRACT: At the core of environmental problems is an indisputable reality that lies negative attitudes towards the environment, unconsciousness, irresponsible behavior and insensitivity. Therefore, raising environmental awareness, developing responsible-sensitive behaviors and providing positive attitudes towards the environment are extremely important in order to prevent environmental problems and to make the world we live in a more livable place. Teachers' attitude has an important role in raising generations who are responsible, sensitive and conscious with positive attitudes towards the environment. The aim of this study is to determine the attitudes of the prospective teachers in different branches towards the environment. In this context, the study group of the research consists of totally 167 prospective teachers who attend Social Studies Teaching, Science Teaching, Classroom Teaching and Pedagogical Formation Education Program in Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, Faculty of Education. The study was carried out in the screening model which is one of the quantitative research methods. The research data were collected by using "The Attitude Scale Towards Environment" developed by Uzunöz (2011). The scale is a 5- point likert type with 16 items and 5 dimensions. The Cronbach Alpha reliability coefficient of the scale was 0.811. The data obtained were analyzed with spss program. The descriptive statistics calculations such as percentage, frequency (frequency), mean, standard deviation; the t-test, the One-Way Anova (the one-way analysis of variance) test, the Welch test and the post-hock analysis were performed with the data. In order to determine which groups were in favor of the difference between the results of the Welch and Anova tests, the Tukey test was used in the case where the variances were homogeneous, and the Games-Howell test was used in the case where the variances were not homogeneous. In the evaluation of the results, $p < 0.05$ was accepted as statistically significant. As a result of the t-test at the end of the research, no statistically significant difference was found between the pre-service teachers' attitude scores towards the environment according to the gender. As a result of the one-way Anova test, no statistically significant difference was found between the pre-service teachers' attitude scores towards the environment according to the branches. In other words, the attitudes towards the environment of the pre-service teachers in different branches were found to be similar. In addition, overall average score of the pre-service teachers' attitude towards the environment is 65.40, which corresponds to 4.09 out of 5 points. With this average, it can be concluded that almost all of the pre-service teachers in different branches have high-positive attitude scores towards the environment and are highly sensitive towards the environment.

Keywords: Environment, Environmental Problems, Prospective Teachers, Sensitivity, Attitude Towards Environment, Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

Öğretmen Adaylarının Çevreye Karşı Tutum Düzeylerinin Belirlenmesi: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Örneği

İlknur Toy*
Abdulkadir Uzunöz**
Ali Meydan***
Vedat Aktepe****

*Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, ılnurtoy29@gmail.com

**Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, uzunozak@gmail.com

***Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, alimeydan01@gmail.com

****Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, vedataktepe@nevsehir.edu.tr

---

ÖZET: Çevre sorunlarının özünde çevreye karşı olumsuz tutumun, bilinçsizliğin, sorumsuz davranışların ve duyarsızlığın yattığı su götürmez bir gerçekliktir. Dolayısıyla çevre sorunlarının önlenmesinde ve yaşadığımız dünyanın daha yaşanılabilir bir yer olmasında çevre bilincini artırma, sorumlu - duyarlı davranışlar geliştirme ve çevreye yönelik olumlu tutum kazandırma son derece önemli görülmektedir. Çevre karşı olumlu tutum sergileyen sorumlu, duyarlı ve bilinçli nesiller yetiştirmede ise öğretmenlerin tutumu önemli bir paya sahiptir. Bu çalışmanın amacı farklı branşlardaki öğretmen adaylarının çevreye karşı tutumlarını belirlemektir. Bu bağlamda araştırmanın çalışma grubunu, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Eğitim Fakültesinde Sosyal Bilgiler Öğretmenliği, Fen Bilgisi Öğretmenliği, Sınıf Öğretmenliği ve Pedagojik Formasyon Eğitimi Programına devam eden toplam 167 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Araştırma verileri Uzunöz (2011) tarafından geliştirilen “Çevreye Karşı Tutum Ölçeği” kullanılarak toplanmıştır. Ölçek 5’li likert tipinde, 16 madde ve 5 boyutludur. Ölçeğin Cronbach Alpha güvenilirlik katsayısı 0.811’dir. Elde edilen veriler, spss programı ile analiz edilmiştir. Verilerle yüzde, sıklık (frekans), ortalama, standart sapma gibi betimsel istatistik hesaplamaları; t testi, One-Way Anova (tek yönlü varyans analizi) testi, Welch testi ve post-hock analizleri yapılmıştır. Welch ve Anova testi sonucunda ortaya çıkan farkın hangi gruplar lehine olduğunu belirlemek için varyansların homojen olduğu durumda post-hock testlerinden Tukey testi, varyansların homojen olmadığı durumda post-hock testlerinden Games-Howell testi kullanılmıştır. Sonuçların değerlendirilmesinde $p < 0.05$ istatistiksel olarak anlamlı kabul edilmiştir. Araştırma sonucunda yapılan t testi sonucunda cinsiyete göre öğretmen adaylarının çevreye karşı tutum puanları arasında istatistikî açıdan anlamlı bir fark bulunamamıştır. Yapılan tek yönlü Anova testi sonucunda da bölümlere göre öğretmen adaylarının çevreye karşı tutum puanları arasında istatistikî açıdan anlamlı bir fark bulunamamıştır. Bir başka deyişle farklı branşlardaki öğretmen adaylarının çevreye karşı tutumlarının benzer olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öğretmen adaylarının çevreye karşı tutumlarının genel puan ortalaması 65,40 olup bu değer 5 üzerinden 4,09 puana denk gelmektedir. Bu ortalamayla farklı branşlardaki öğretmen adaylarının hemen hemen hepsinin çevreye karşı tutum puanlarının yüksek-olumlu olduğu ve çevreye karşı oldukça duyarlı olduğu sonucuna ulaşılabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Çevre, Çevre Sorunları, Öğretmen Adayı, Duyarlılık, Çevreye Karşı Tutum, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Opinions Reflected from Preschool Teacher Candidates' Experience of Social Studies Education in Early Childhood

Kibar Aktın

Sinop Üniversitesi, kibaraktın@yahoo.com

ABSTRACT: Social studies education is a discipline that plays an important role in raising the citizens of the future and strengthening democracy. This widespread view has led to the initiation and expansion of social studies education in the preschool period in many countries other than Turkey. In this scope, the purpose of the present study is to reveal the opinions of those preschool teacher candidates who experience social studies education with the implementations they make in preschool institutions and to withdraw attention to the importance and feasibility of social studies education in early childhood in Turkey. In accordance with this purpose, twenty preschool teacher candidates who selected the "Social Studies Education in Early Childhood" course formed the sample of the study based on convenience sampling. From among case study designs, the holistic single-case design was applied in the research. The theoretical part of the seven-week course was carried out with the teacher candidates. After that, each teacher candidate designed activities about social studies education towards different age groups (3 to 4/5 to 6 year-old). After the activities were reviewed, the candidates implemented the activities they planned in different kindergartens. In the end of the activities, the candidates' opinions about of the implementation were received through a questionnaire. The data obtained were analysed using the content analysis technique. According to the data analysis, the teacher candidates concluded that the social studies course, which they had perceived as an abstract course, was actually relevant both to the gains and concepts of the preschool curriculum and to life. They suggested that they had difficulty in the activities towards smaller age groups (3 to 4) compared to bigger age groups (5 to 6) but that some abstract social studies concepts can be concretised through various games, stories and activities.

Keywords: *Preschool education, social studies education, concrete and abstract concepts, gains.*

Okul Öncesi Öğretmen Adaylarının Erken Çocuklukta Sosyal Bilgiler Eğitimi Deneyimlerinden Yansıyan Görüşler

Kibar Aktın

Sinop Üniversitesi, kibaraktin@yahoo.com

ÖZET: Sosyal bilgiler eğitimi, geleceğin vatandaşlarının yetiştirilmesinde ve demokrasinin yerleşmesinde önemli bir rol oynayan bir disiplindir. Bu yaygın görüş, Türkiye dışında birçok ülkede okul öncesi dönemde sosyal bilgiler eğitiminin başlamasına ve yaygınlaştırılmasına neden olmuştur. Bu kapsamda çalışmanın amacı, sosyal bilgiler eğitimi okul öncesi kurumlarında yaptıkları uygulamalarla deneyimleyen okul öncesi öğretmen adaylarının görüşlerini ortaya koymak ve Türkiye’de erken çocuklukta sosyal bilgiler eğitiminin önemine ve uygulanabilirliğine dikkat çekmektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmanın örneklemini kolay ulaşılabilir durum örnekleme yoluyla “Erken Çocuklukta Sosyal Bilgiler Eğitimi” dersini seçen yirmi okul öncesi öğretmen adayı oluşturmuştur. Araştırmada durum çalışması desenlerinden bütüncül tek durum deseni uygulanmıştır. Öğretmen adayları ile yedi haftalık dersin teorik kısmı gerçekleştirilmiştir. Ardından her bir öğretmen adayı sosyal bilgiler eğitimi ile ilişkili farklı yaş gruplarına (3-4/5-6 yaş) yönelik etkinlikler tasarlamıştır. Etkinlikler gözden geçirildikten sonra adaylar hazırladıkları etkinlikleri farklı anaokullarında uygulamışlardır. Etkinliklerin sonunda adayların uygulamaya yönelik görüşleri soru formuyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler içerik analiz tekniği kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin analizi sonucunda, öğretmen adayları soyut bir ders olarak düşündükleri sosyal bilgiler dersini, düşünülenin aksine okul öncesi eğitim programında mevcut kazanımlar, kavramlarla ve hayatla ilişkili bir ders olarak görmüşlerdir. Büyük yaş grubuna karşı (5-6 yaş), küçük yaş gruplarına yönelik (3-4 yaş) etkinliklerde zorlandıklarını. Fakat soyut olan bazı sosyal bilgiler kavramlarının çeşitli oyunlar, hikâyeler ve etkinliklerle somutlaştırılabilir olduğunu ileri sürmüşlerdir.

Anahtar Kelimeler: Okul öncesi eğitimi, sosyal bilgiler eğitimi, somut ve soyut kavramlar, kazanımlar

A Comparison between the Social Studies Curricula of Canada (Ontario) and Turkey regarding Out-of-School Education

Kibar Aktın*

Sinan Şahin**

*Sinop Üniversitesi, kibaraktin@yahoo.com

**Sinop Üniversitesi, snntrd@gmail.com

ABSTRACT: Out-of-school education is a method that has first been systematically applied in the modern sense in the late 19th and early 20th centuries. It includes planned teaching activities outside the school based on a curriculum. It can thusly be said that curricula draw limits on the use of outdoor education methods and techniques. In this context, this study aims to identify and compare the approaches and applications about out-of-school education in the Social Studies, History and Geography Curriculum of Ontario (Canada) and the Social Studies Curriculum of Turkey both in 2018. The survey model as a descriptive method was used in the study. The curricula of these countries formed the study's data, which were then examined with document analysis. Although the study found that there are many common out-of-school education fields in the curricula of these countries, many differences were identified in their approaches to these environments. In the Social Studies, History and Geography Curriculum of Ontario, unlike the Turkish curriculum, some of the outdoor education environments were found to have their own subheadings. In addition to explanations about the activities that can be carried out under these subheadings, it was observed that they also included pre-activity preparations, security precautions and post-activity evaluations. Thus, the Social Studies Curriculum in Turkey was found to be limited in terms of its content.

Keywords: *Out-of-school education, social studies curricula, parents, external stakeholders, field studies*

Kanada (Ontario) Sosyal Bilgiler Öğretim Programı ve Türkiye Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nın Okul Dışı Öğretim Bağlamında Karşılaştırılması

Kibar Aktın*

Sinan Şahin**

*Sinop Üniversitesi, kibaraktin@yahoo.com

**Sinop Üniversitesi, snntrd@gmail.com

ÖZET: Okul dışı öğretim, modern anlamda 19. Yüzyılın sonlarında ve 20. Yüzyılın başlarında sistematik olarak uygulanmaya başlanmış bir yöntemdir. Okul dışı öğretim, öğretim programı esas alınarak planlı bir şekilde okul dışında gerçekleştirilen öğretim etkinliklerini kapsamaktadır. Bu yönüyle öğretim programlarının, okul dışı öğretim yöntem ve tekniklerinin kullanımında sınırları çizdiği söylenebilir. Bu kapsamda çalışmanın amacı Kanada Ontario Eyaleti'nin Sosyal Bilgiler, Tarih ve Coğrafya Programı ve Türkiye'de Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nda (2018) okul dışı öğretime yönelik yaklaşım ve uygulamalarının belirleyip karşılaştırmaktır. Araştırmada, betimsel bir yöntem olan tarama modeli kullanılmıştır. Araştırmanın verilerini ilgili ülkelerin öğretim programları oluşturmaktadır. Veriler doküman analizi ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda her iki ülkenin öğretim programlarında birçok ortak okul dışı öğretim alanı bulunduğu tespit edilmekle birlikte bu okul dışı öğretim ortamlarının ele alınış şekillerinde farklılıklar olduğu görülmüştür. Kanada Ontario Eyaleti Sosyal Bilgiler, Tarih ve Coğrafya Öğretim Programında (2018), Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Öğretim Programından (2018) farklı olarak okul dışı öğretim ortamlarından bir kısmının kendi alt başlığına sahip olduğu tespit edilmiştir. Bu alt başlıklarda yapılabilecek etkinliklere dair açıklamaların yanı sıra etkinlik öncesi hazırlıklar, güvenlik önlemleri ve etkinlik sonrası değerlendirmelere de yer verildiği görülmüştür. Bu bağlamda Türkiye'deki Sosyal Bilgiler Öğretim Programının (2018) içerik açısından kısıtlı kaldığı gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Okul dışı öğretim, sosyal bilgiler programları, ebeveynler, dış paydaşlar, saha çalışmaları

Use of Digital Storytelling in the 4th Grade Social Studies Classroom

Abdullah Cevdet Kırıkçı*

Fatih Mehmet Cığercı**

İrfan Arıkan***

*Harran University, abduhahcevd@harran.edu.tr

**Harran University, fatihcigerci@harran.edu.tr

***Harran University, irfanarikan@harran.edu.tr

ABSTRACT: The aim of this study is to examine the effectiveness of the use of digital stories and digital storytelling in the 4th grade Social Studies classroom in terms of various dimensions. As one of the mixed methods, triangulation design was used in the study. The study was carried out with two experimental and one control group. In application period of the first experimental group, the digital stories produced by the researchers were used, while in the second experimental group the students with a project-based approach produced their own digital stories by following the steps of digital storytelling. The total number of the participants in all the three groups was 100. The number of the students in the first experimental group was 32, while it was 33 in the second experimental group and 35 in the control group. The application period of the study lasted four weeks. A quasi-experimental design used a pre-test and post-test with control and experimental groups. As qualitative data collection instrument, semi-structured interview and field notes were used. The study was carried out in the learning field of Affective Citizenship in the spring semester of 218-2019 academic year in Social Studies classroom. In order to analyze the quantitative data, one way Anova was used and the results showed that there was a statistically significant difference on behalf of the first experimental group. For the analysis of the qualitative data, descriptive analysis method was used and as the results of the analysis, it was found out that the activities carried out during the lessons were in a lively manner and that the activities contributed to the permanent learning in the experimental groups. However, it was also observed that when compared to the first experimental group, in the second experimental group such cases as learning by experiencing, permanent learning, collaborative learning, effective communication and creative thinking became prominent. Besides, the fact that digital story writing activities should be done in less crowded and technologically equipped classrooms.

Keywords: *Social studies, digital storytelling, affective citizenship*

İlkokul 4. Sınıf Sosyal Bilgiler Dersinde Dijital Hikâye Anlatımı Yönteminin Kullanılması

Abdullah Cevdet Kırıkçı*

Fatih Mehmet Çiğerci**

İrfan Arıkan***

*Harran University, abduhahcevd@harran.edu.tr

**Harran University, fatihcigerci@harran.edu.tr

***Harran University, irfanarikan@harran.edu.tr

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, ilkokul 4. sınıf sosyal bilgiler dersinin dijital hikâyelere ve dijital hikâye anlatım yöntemine dayalı işlenmesinin etkililiğini çeşitli boyutlarda incelemektir. Araştırmada karma yöntem dayalı çeşitleme deseni kullanılmıştır. Araştırma sürecinde iki deney bir kontrol grubu ile çalışılmıştır. Birinci deney grubunda araştırmacılar tarafından önceden hazırlanmış olan dijital hikâyeler kullanılmış, ikinci deney grubunda ise dijital hikâyeler, proje tabanlı bir yaklaşımla öğrenciler tarafından üretilmiştir. Birinci deney grubunda 32, ikinci deney grubunda 33, kontrol grubunda 35 öğrenci olmak üzere toplamda 100 öğrenci ile dört haftalık bir uygulama gerçekleştirilmiştir. Araştırma nicel boyutunu, ön-test ve son-test kontrol gruplu yarı deneysel bir çalışma oluşturmaktadır. Araştırmada nitel veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu ve saha gözlem formları kullanılmıştır. Çalışma 2018-2019 eğitim-öğretim yılının ikinci yarısında Sosyal bilgiler dersi kapsamında “Etkin Vatandaşlık” öğrenme alanında yapılmıştır. Nicel verilerin analizinde tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Elde edilen sonuçlardan hareketle akademik başarı açısından birinci. deney grubu lehine istatistiki olarak anlamlı fark görülmüştür. Nitel verilerin analizinde ise betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Elde edilen verilere göre her iki deney grubunda da dersin eğlenceli geçtiği, söz konusu etkinliklerin kalıcı öğrenme üzerinde olumlu bir etki yaptığı bulgularına ulaşılmıştır. Ancak ikinci deney grubunun yaparak yaşayarak öğrenme, iletişim gücü, işbirlikli öğrenme ve üretme kültürü, kalıcı öğrenme ve yaratıcı düşünme becerilerinin geliştirilmesi hususlarında sadece hikaye izleyen gruba nispetle öne çıktığı, böylece öğrencilerin derse karşı motivasyon ve tutumlarının pozitif olarak daha çok etkilendiği görülmüştür. Bununla birlikte dijital hikâye yazma etkinliklerinin kalabalık olmayan ve teknolojik donanım açısından elverişli olan sınıflarda uygulanması gerektiği sonuçlarına ulaşılmıştır.

Amahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, dijital hikâye anlatımı, etkin vatandaşlık

Parent Views on the Values Education Program in the Context of Nature Education

Hüseyin Çalışkan*

Yusuf Yıldırım**

Eda Demirhan***

*Sakarya Üniversitesi, caliskan06@gmail.com

**Erdem Beyazıt İmam Hatip Ortaokulu, yusufyildirimakademik@gmail.com

***Sakarya Üniversitesi, edemirhan@sakarya.edu.tr

ABSTRACT: In this study, it was aimed to determine the views of the parents of the students who participated to “Dear Young People, Responsible Society and Clean Environment” named project supported by TÜBİTAK 4004 Nature Education and Science Schools regarding the values education program in the context of nature education. The research was carried out within the framework of phenomenology (phenomology) design that is one of the qualitative research methods. The project was mainly conducted with 18 students from different secondary schools in İnegöl. 9 of these students had high academic achievement (high grade point average) and 9 of them were full-time inclusive students. This work group was aimed to gain responsibility, cleanliness, sensitivity to natural heritage and love of nature. In this context, the phenomenon which focuses on the research process was to determine the parents' opinions and students' gains about the project implemented in the context of values education.

A total of 18 parents (6 male and 12 female) were interviewed. Semi-structured interview form was prepared by the researchers to determine the views of parents as a data collection instrument, The data were analyzed by descriptive analysis method.

According to the results of the research, it was determined that the parents found the education process as “useful”, “beautiful” and “educative. The reason that was useful of education process were stated as “creating awareness among students”, “learning with fun”, “receiving training from experts in the field”, “socialization of students”, “offering the opportunity to learn by doing” and “permanent learning” by parents. All parents believe that the educational process affects students. According to the parents, the situations in which the students were affected were stated these sentences: “students became environmentally sensitive”, “recognized the importance of recycling”, “learned values”, “self-confidence developed” and “love of nature developed”. According to this, the parents were stated that there was a change in behavior of the students. These behavioral changes were expressed as “pay attention to environmental cleanliness”, “warn people about the environment”, “put into practice what they have learned” and “pay attention to recycling”. In addition, all parents were expressed positive opinion about the project. In this direction, the parents were stated with these sentences positive aspects of the project respectively: “increased environmental awareness of students”, “self-confidence developed”, “learned values”, “understand the importance of recycling” and “students socialized”.

Keywords: *values education, nature education, parental views*

Doğa Eğitimi Bağlamında Gerçekleştirilen Değerler Eğitimi Programına İlişkin Veli Görüşleri⁶

Hüseyin Çalışkan*

Yusuf Yıldırım**

Eda Demirhan***

*Sakarya Üniversitesi, caliskan06@gmail.com

**Erdem Beyazıt İmam Hatip Ortaokulu, yusufyildirimakademik@gmail.com

***Sakarya Üniversitesi, edemirhan@sakarya.edu.tr

ÖZET: Bu çalışmada TÜBİTAK 4004 Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları kapsamında desteklenen “Değerli Gençler, Sorumluluk Sahibi Toplum ve Temiz Çevre” projesine katılan öğrenci velilerinin doğa eğitimi bağlamında gerçekleştirilen değerler eğitimi programına ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomoloji) deseni çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Projede temel olarak İnegöl’deki farklı ortaokulda öğrenim gören 9 akademik başarı not ortalaması yüksek ve 9 tam zamanlı kaynaştırma öğrencisinin sorumluluk, temizlik, doğal mirasa karşı duyarlılık ve doğa sevgisi değerlerini kazanmaları hedeflenmiştir. Bu doğrultuda araştırma sürecinde üzerine odaklanılan olgu, velilerin gözünden değerler eğitimi bağlamında uygulanan proje sürecine ilişkin düşünceleri ve bu süreçte öğrencilerin edindikleri kazanımların belirlenmesidir. Görüşme yapılan öğrenci velilerinin 6’sı erkek, 12’si kadın olmak üzere toplam 18 kişidir. Çalışmada veri toplama aracı olarak öğrenci velilerinin görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler araştırmacılar tarafından betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, velilerin eğitim sürecini “ faydalı”, “güzel” ve “eğitici” buldukları belirlenmiştir. Veliler eğitim sürecinin faydalı olma nedenlerini “öğrencilerde bilinç oluşturmaları”, “eğlenerek öğrenmeleri”, “alanında uzman kişilerden eğitim almaları”, “sosyalleşmeleri”, “yaparak yaşayarak öğrenme fırsatı sunulması” ve “kalıcı öğrenmeler sağlaması” şeklinde ifade etmişlerdir. Velilerin her birisi eğitim sürecinin öğrencileri etkilediğine inanmaktadırlar. Velilere göre öğrencilerin etkilendiği durumlar “çevreye karşı duyarlı oldu”, “geri dönüşümün önemini fark etti”, “değerleri öğrendi”, “özgüveni geliştirdi” ve “doğa sevgisi geliştirdi” şeklindedir. Bu doğrultuda veliler öğrencilerde davranış değişikliği meydana geldiğini belirtmişlerdir. Bu davranış değişiklikleri “çevre temizliğine dikkat etmesi”, “etrafındakileri uyarması”, “öğrendiklerini uygulamaya koyması” ve “geri dönüşüme dikkat etmesi” şeklindedir. Ayrıca bütün veliler projeye ilişkin olumlu görüş bildirmişlerdir. Bu doğrultuda veliler projenin olumlu yönleri olarak sırasıyla “öğrencilerin çevre bilinci arttı”, “özgüveni geliştirdi”, “değerleri öğrendi”, “geri dönüşümün önemini kavradı” ve “sosyalleşti” şeklinde görüş bildirmişlerdir.

Amahtar Kelimeler: değerler eğitimi, doğa eğitimi, veli görüşleri

---

© 2019 Published by ISSS

---

⁶Bu çalışma TÜBİTAK Bilim ve Toplum Programları tarafından 4004-Doğa Eğitimi ve Bilim Okulları kapsamında 218B210 No’lu proje olarak desteklenmiştir.

Social Studies Teachers 'Views On Digital Citizenship

Özge Metin*

Canan Çolak**

*Giresun Üniversitesi

**Giresun Üniversitesi

ABSTRACT: The rapid change and transformation in the world of technology has caused the tools used in daily life to differentiate and take a technological dimension. The concept of citizenship is one of the concepts that reach a digital dimension by taking advantage of technological developments. Digital citizenship and its sub-dimensions should be gained to the students in accordance with the requirements of the age. Social Studies, which is an important transfer center of citizenship in education, differs from other branches of education in this respect. The aim of this study is to describe the perceptions of prospective teachers who will become social studies teachers about the "digital citizenship" and their perceptions. For this purpose, the study was conducted with a qualitative research approach. Data were collected using focus group and semi-structured interview methods. Within the scope of the research, the second grade 8 social studies teacher candidates were determined through criterion sampling by taking into consideration the period in which they take citizenship course. The data were analyzed by content analysis. In general, it was determined that the participants had difficulty in defining the concept of digital citizenship and emphasized the ability to use technology as the primary competence that a digital citizen should have. They also stated that the effective digital citizen should be surrounded by the relevant hardware technologies and they should have access to these technologies. Although the participants had difficulty in establishing a relationship between social studies and the concept of digital citizenship, only science, technology and society, people, places and environments connected to the dimensions of digital citizenship within the learning domains of social studies. It was understood that the participants could not relate the identity, rights and responsibility and participation dimensions of citizenship with digital citizenship, and they had difficulty explaining the reasons why digital citizenship could be related to social studies, computer teaching and technologies and science fields within the learning programs. Digital communication, digital health, digital literacy, digital commerce in the scope of various online behaviors (e-banking transactions, e-government transactions, MHRS, etc.) stated that they perform; it is important that they do not express any ideas in terms of digital law, digital ethics, digital rights and responsibilities, digital access and digital security. As a result, as a result of interviews with prospective social studies teachers, their thoughts and perceptions about digital citizenship were generally low. Possible reasons for this may be the fact that the prospective teachers do not follow the latest developments in the department they are studying, as well as the lack of any digital citizenship courses in the current teaching program and the current citizenship courses are still progressing along the traditional citizenship line.

Keywords: *Digital citizenship, Prospective Teacher, Social Studies, Interview.*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Dijital Vatandaşlığa İlişkin Görüşleri

Özge Metin*

Canan Çolak**

*Giresun Üniversitesi

**Giresun Üniversitesi

ÖZET: Teknoloji dünyasında yaşanan hızlı değişim ve dönüşüm gündelik hayatta kullanılan araçların da farklılaşmasına, teknolojik bir boyut almasına neden olmuştur. Teknolojik gelişmelerden nasibini alarak dijital bir boyuta ulaşan kavramlardan biri de vatandaşlık kavramıdır. Çağın gereklerine uygun bir şekilde dijital vatandaşlık ve alt boyutlarının öğrencilere kazandırılması gerekmektedir. Eğitimde vatandaşlığın önemli bir aktarım merkezi olan Sosyal Bilgiler, bu açıdan diğer eğitim branşlarından ayrılmaktadır. Bu araştırmanın amacı, geleceğin sosyal bilgiler öğretmeni olacak olan öğretmen adaylarının "dijital vatandaşlık" hakkındaki düşüncelerini ortaya koyarak, konuyla alakalı algılarını betimlemektir. Bu amaçla çalışma nitel araştırma yaklaşımıyla gerçekleştirilmiştir. Veriler odak grup ve yarı yapılandırılmış görüşme yöntemleri kullanılarak toplanmıştır. Araştırma kapsamında vatandaşlık dersini almakta oldukları dönem göz önünde bulundurularak ölçüt örnekleme yoluyla belirlenen 2. Sınıf 8 sosyal bilgiler öğretmen adaylarıyla yürütülmüştür. Veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Genel olarak, katılımcıların dijital vatandaşlık kavramını tanımlamakta zorluk çektikleri belirlenmiş, dijital bir vatandaşın sahip olması gereken başat yeterlik olarak teknolojiyi kullanabilme becerisine sahip olmayı vurgulamışlardır. Ayrıca etkin dijital vatandaşın, ilgili donanımsal teknolojilerle çevrelenmesi ve bu teknolojilere erişim imkânlarının olması gerektiğini ifade etmişlerdir. Katılımcılar, Sosyal bilgiler ile dijital vatandaşlık kavramı arasında ilişki kurmakta zorluk yaşamakla beraber, sosyal bilgilere ait öğrenme alanları içerisinde sadece bilim, teknoloji ve toplum, insanlar, yerler ve çevreler öğrenme alanlarıyla dijital vatandaşlığın boyutları arasında bağlantı kurmuşlardır. Katılımcıların vatandaşlığın kimlik, hak ve sorumluluk ile katılımcılık boyutlarını dijital vatandaşlık ile ilişkilendiremediği, dijital vatandaşlığın öğrenme programları içerisinde sosyal bilgiler, bilgisayar öğretim ve teknolojileri ile fen bilgisi alanlarıyla ilgili olabileceğini ifade ederken nedenlerini açıklamakta güçlük çektikleri anlaşılmıştır. Dijital iletişim, dijital sağlık, dijital okuryazarlık, dijital ticaret boyutları kapsamında çeşitli çevrimiçi davranışlar (e-bankacılık işlemler, e-devlet işlemleri, MHRS vb.) gerçekleştirdiklerini belirtirken; dijital hukuk, dijital etik, dijital hak ve sorumluluklar, dijital erişim ve dijital güvenlik boyutlarında ise herhangi bir fikir belirtmemeleri önemli görülmüştür. Sonuç olarak sosyal bilgiler öğretmen adayları ile yapılan görüşmeler neticesinde dijital vatandaşlığa ilişkin düşünce ve algıları genel olarak düşük düzeyde bulunmuştur. Bu durumun olası nedenleri olarak, öğretmen adaylarının okudukları bölümde yaşanan son gelişmeleri takip etmemeleri, aynı zaman da mevcut öğretmenlik programında dijital vatandaşlığa ilişkin herhangi bir dersin olmayışı, mevcut vatandaşlık derslerinin halen geleneksel vatandaşlık çizgisinde ilerlemesi şeklinde görülebilir.

Amahtar Kelimeler: Dijital vatandaşlık, Öğretmen Adayı, Sosyal Bilgiler, Görüşme.

Parents' Views on the Activity Applied within the Scope of Values Education and Responsibility Value

Hüseyin Çalışkan*

Yusuf Yıldırım**

*Sakarya Üniversitesi, caliskan06@gmail.com

**Erdem Beyazıt İmam Hatip Ortaokulu, yusufyildirimakademik@gmail.com

---

ABSTRACT: This study aims to examine parents' views on values education and responsibility value and on “My Flower, I Will Grow Together” named activity applied within the scope of responsibility value. This activity was conducted with seventh grade students for seven months. There is a flower that each student is responsible for looking after during these seven months. The follow-up of the flowers consisting of seeds or small seedlings and their needs were supplied by the students. The students were brought flowers to the school at regular intervals and were checked by the researcher. In this way, “responsibility” values that is one of the basic values of social studies course are aimed to be acquired by the students.

The research was carried out within the framework of phenomenology which is one of the qualitative research methods. The aim of the research was provided to acquire the responsibility values of 31 students studying at a secondary school in İnegöl. In this context, the phenomenon which is focused on the research process is to reveal the parent’s thoughts about the activity process applied in the context of values education from the parents' point of view and the students' gains in this process. The parents of the interviewed students consisted of 17 people (5 male and 12 female). In the study, it was used the semi-structured interview form prepared by the researchers to determine the views of the parents of the students as a data collection instrument. The data was analyzed by descriptive analysis method.

According to the results of the study, 25 out of 31 students who were asked to look for flowers successfully were carried out this task for seven months. It was found that most of these students did not take any action like looking at flowers before and still continue to do so. Parents were defined the process of values education as “education of values”, “morality”, “state and movement in society”, “being decent”, “connect with the past” and “an education that needs to be done by the whole community”. Values education according to parents is required. The reason for this was defined by the parents as “to experience values by students”, “for a good future”, “for personal growth”, “for the life of the individual” and “for the peace of society”. The value of responsibility by the parents were perceived as “fulfillment of the task”, “making one’s own job”, “making the job on time”, “task undertaken” and “not to leave the job unfinished.” It was reported to observed by the parents the behavioral changes such as “ownership”, “gain responsibility value”, “sensitivity to flowers” and “researcher a personality” during the flower-grooming activity. All the parents who participated in the interview were described this activity as a “good activity”. Its reason was stated as “to fulfill its responsibilities”, “development of love of flowers”, “to take care of flowers”, “development of responsibility value” and “learning by doing”. According to the parents, students were learned that “should be responsible”, “nothing will happen without labor”, “sense of ownership” and “can accomplish a job”.

Keywords: Values education, responsibility, responsibility education, activity, flower

Değerler Eğitimi ile Sorumluluk Değeri Kapsamında Gerçekleştirilen “Benim Çiçeğim, Beraber Büyüyeceğim” Etkinliğine Yönelik Veli Görüşleri

Hüseyin Çalışkan*

Yusuf Yıldırım**

*Sakarya Üniversitesi, caliskan06@gmail.com

**Erdem Beyazıt İmam Hatip Ortaokulu, yusufyildirimakademik@gmail.com

ÖZET: Bu çalışma velilerin değerler eğitimi ve sorumluluk değerine yönelik görüşleri ile sorumluluk değeri kapsamında uygulanan “Benim Çiçeğim, Beraber Büyüyeceğim” etkinliği yönelik görüşlerini incelemeyi amaçlamaktadır. 5. Sınıf öğrencileriyle yürütülen ve yedi aylık bir çalışma sürecini kapsayan etkinlik sürecinde öğrencilerin her birinin bakması istenilen bir çiçek ayarlanmıştır. Tohumdan veya küçük fidelerden oluşan çiçeklerin takibi ve ihtiyaçlarının giderilmesi öğrenciler tarafından yapılmıştır. Öğrenciler düzenli aralıklarla çiçekleri okula getirmişler ve araştırmacı tarafından kontrol edilmiştir. Bu şekilde sosyal bilgiler dersinin temel değerlerinden olan “sorumluluk” değerlerin öğrenciler tarafından kazanılması hedeflenmiştir.

Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden olgu bilim (fenomoloji) deseni çerçevesinde gerçekleştirilmiştir. Etkinlikte temel olarak İnegöl’deki bir ortaokulda öğrenim gören 31 öğrencisinin sorumluluk değerlerini kazanmaları hedeflenmiştir. Bu doğrultuda araştırma sürecinde üzerine odaklanılan olgu, velilerin gözünden değerler eğitimi bağlamında uygulanan etkinlik sürecine ilişkin düşünceleri ve bu eğitim sürecinde öğrencilerin edindikleri kazanımların ortaya çıkartılmasıdır. Görüşme yapılan öğrenci velilerinin 5’i erkek, 12’si kadın olmak üzere toplam 17 kişidir. Çalışmada veri toplama aracı olarak öğrenci velilerinin görüşlerini belirlemek amacıyla araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen veriler araştırmacılar tarafından betimsel analiz yöntemi ile çözümlenmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre, çiçek bakması istenen 31 öğrenciden 25’i bu görevi yedi ay boyunca başarıyla yürütmüştür. Bu öğrencilerden büyük bir kısmının daha önce çiçek bakma gibi bir eylemde bulunmadığı ve hala bakmaya devam ettikleri saptanmıştır. Veliler değerler eğitimi sürecini sırasıyla “değerlerin eğitimi”, “ahlaklı olmak”, “toplum içerisindeki hal ve hareket”, “edepli olmak”, “geçmişle bağ kurmak” ve “tüm toplum tarafından yapılması gereken bir eğitim” şeklinde tanımlamışlardır. Velilere göre değerler eğitimi gereklidir. Bunun nedeni ise veliler tarafından “değerlerin yaşanması için”, “iyi bir gelecek için”, “kişisel gelişim için”, “bireyin hayatı için”, “toplumun huzuru için” şeklinde tamamlanmıştır. Velilere tarafından sorumluluk değeri “görevin yerine getirilmesi”, “kişinin kendi işini yapması”, “işin zamanında yapılması”, “üstlenilen görev” ve “işin yarım bırakılmaması” şeklinde algılanmaktadır. Çiçek bakma etkinliği süresince öğrencilerde “sahiplenme”, “sorumluluk değerini kazanma”, “takip etme”, “çiçeklere karşı duyarlılık”, “araştırmacı bir kişilik” gibi davranış değişikliği veliler tarafından gözlemlendiği beyan edilmiştir. Görüşmeye katılan velilerin tamamı bu etkinliği “güzel bir etkinlik” olarak tanımlamışlardır. Güzel bir etkinlik olarak ifade etmelerinin nedenini ise “sorumluluk gösterme”, “çiçek sevgisi”, “çiçeklerle ilgilenebilme” “sorumluluk değerinin gelişmesi”, “yaparak yaşayarak öğrenme”, şeklinde belirtmişlerdir. Yine velilere göre öğrencilerin bu süreçten “sorumluluk sahibi olması gerektiği”, “ilgilendiği zaman bir şeyin olabileceği”, “emek vermeden bir şeyin olmayacağı”, “sahiplenmeyi”, “bir işi başarabileceği” gibi durumları öğrenmişlerdir.

Amahtar Kelimeler: değerler eğitimi, sorumluluk, sorumluluk eğitimi, etkinlik, çiçek bakmak.

Investigation of Research Trends in Social Studies Education in Turkey and in the United States

Seda Önger*

Fitnat Gürgil**

*sedaonger@gmail.com

**Gazi Üniversitesi, fgurgil@gazi.edu.tr

ABSTRACT: In today's world where social life is getting more and more complicated, interest in social sciences has increased. Social studies is one of the courses that prepare students for real life and teach the basic characteristics of various social sciences to new generations. Social studies course aims to enable students to relate and apply what they have learned to their daily lives at the end of the educational process. Research conducted in the field of social studies is generally based on the problems, current situations or needs observed in the field. Research shows the current situation in the field of social studies education and provides researchers with ideas for future research. This study aims to reveal the research trends in Turkey and the United States between 2009 and 2019 in the field of social studies education by applying the document review as a qualitative research method. The descriptive analysis method was used in the analysis of the obtained data to find out the specific areas of research concentration in the field of social studies, what the latest trends of social studies research in the United States and Turkey are, which methods are most frequently used, and which issues are ignored. For the purpose of the research, articles obtained from various databases and graduate theses were accessed from the Higher Education Institution National Thesis Center and ProQuest Dissertations & Theses database. In order to determine the research trends in the field of social studies, a set of criteria comprising various themes were determined. These criteria were presented to two faculty members working in the department of social studies education to elicit their expert opinions on them. In line with the feedback of the experts, the criteria were revised and finalized and the 'Social Studies Education Research Evaluation Form' was prepared. In the analysis of the data, both researchers evaluated all the data independently of each other. Miles and Huberman's (1994, p. 64) reliability formula was applied. The articles and graduate dissertations included in this study were evaluated according to the descriptive elements, methodological features and characteristics of the participants they have, and were classified and compared by country. The findings were discussed in the light of previous research findings in the literature. Suggestions are made for future research to be carried out in the field of social studies education.

Keywords: *Social studies education, research trends, qualitative research*

Sosyal Bilgiler Eğitimi Alanında Türkiye ve Amerika Birleşik Devletleri'ndeki Araştırma Eğilimlerinin İncelenmesi

Seda Önger*

Fitnat Gürgil**

*sedaonger@gmail.com

**Gazi Üniversitesi, fgurgil@gazi.edu.tr

ÖZET: Toplumsal yaşamın karmaşıklaştığı günümüzde, toplumu konu edinen sosyal bilimlere ilgi artmıştır. Sosyal bilgiler, öğrencileri gerçek hayata hazırlayan ve farklı sosyal bilim dallarının temel özelliklerinin yeni nesillere aktarıldığı derslerin başında gelmektedir. Sosyal bilgiler dersi, eğitim-öğretim süreci sonunda öğrencilerin öğrendiklerini günlük yaşamları ile ilişkilendirebilmeleri ve uygulayabilmelerini hedeflemektedir. Sosyal bilgiler alanında gerçekleştirilen araştırmalar genellikle alanda gözlemlenen sorunlar, mevcut durumlar veya ihtiyaçlardan yola çıkılarak yapılmaktadır. Yapılan araştırmalar sosyal bilgiler eğitimi alanına yönelik hem mevcut durumu gözler önüne sermekte hem de ileride yapılmak istenen araştırmalarda araştırmacılara fikirler sunmaktadır. Bu araştırma ile sosyal bilgiler eğitimi alanında 2009 - 2019 yılları arasında Türkiye’de ve Amerika Birleşik Devletleri’nde yürütülen araştırmaların eğilimleri belirlenmek istenmiştir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden biri olan doküman inceleme yöntemi kullanılmıştır. Sosyal bilgiler eğitimi alanında yürütülmüş olan araştırmaların daha çok hangi konularda yoğunlaştığı, Türkiye’de ve Amerika Birleşik Devletleri’nde sosyal bilgiler eğitimi alanındaki son eğilimlerin hangi yönde olduğu, daha çok hangi yöntemlere başvurulduğu, hangi konuların göz ardı edildiğinin belirlenmesi amacını taşıyan bu çalışmada elde edilen verilerin analizinde betimsel analiz yöntemine başvurulmuştur. Araştırmanın amacı doğrultusunda, çeşitli veri tabanlarından elde edilen makaleler ile Yüksek Öğretim Kurumu Ulusal Tez Merkezi ve ProQuest Dissertations & Theses veri tabanından lisansüstü tezlere ulaşılmıştır. Sosyal bilgiler alanında gerçekleştirilen araştırma eğilimlerinin belirlenmesi amacıyla çeşitli temaların yer aldığı kriterler belirlenmiştir. Söz konusu kriterler sosyal bilgiler eğitimi anabilim dalında görev yapmakta olan iki öğretim üyesinin görüşlerine sunulmuştur. Uzmanların dönütleri doğrultusunda kriterlere son şekli verilerek ‘Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmalarının Değerlendirilmesi Formu’ hazırlanmıştır. Verilerin analizinde iki araştırmacı da tüm verileri birbirinden bağımsız olarak değerlendirmiştir. Miles ve Huberman’ın (1994, s. 64) geliştirdiği güvenilirlik formülüne başvurulmuştur. Bu çalışmaya dâhil edilen makale ve lisansüstü tezler; betimleyici unsurlara, metodolojik özelliklere ve ele aldıkları konuların özelliklerine göre değerlendirilerek ülke temelli olarak sınıflandırılarak karşılaştırılmıştır. Elde edilen bulgular literatürde gerçekleştirilen önceki araştırma bulguları ışığında tartışılmıştır. Sosyal bilgiler eğitimi alanında gerçekleştirilecek araştırmalar için de önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler eğitimi, araştırma eğilimleri, nitel araştırma

Evaluation Of Historical Skills Through Historical Empathy

Sevgi Coşkun Keskin*

Yusuf Keskin**

Nurbanu Çemç***

*Sakarya Üniversitesi, scoskun@sakarya.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi, ykeskin@sakarya.edu.tr

***Sakarya Üniversitesi, nurbanu.cemc@ogr.sakarya.edu.tr

ABSTRACT: This study is conducted in order to determine how secondary school students demonstrate historical thinking skills through historical empathy. The study is modelled with case study from qualitative research designs. The study group is made up of 26 eighth grade students of a middle-class secondary school in Istanbul. As a data collection tool, students were given a text named “World War I and Scenes from the Daily Life of Ottoman Empire” The students were asked to write an empathic scenarios about the text they were given. The data obtained through these scenarios were subjected to descriptive analysis. As a result of these analyses, in the context of chronological thinking skills: it is concluded that they can distinguish between past, present and future, they can create historical text according to a certain time line and they can determine the time line in a historical text. In the context of historical comprehension skills; it is concluded that they can evaluate different historical approaches, examine past findings, documents, letters, diaries, works of art and literary products, read historical texts using their imagination; consider what historical texts may reveal about individuals or societies, their aims, tendencies, strengths and weaknesses. In the context of historical analysis and interpretation skills of the students; it has been determined that they can take different perspectives of the people who lived in the past into consideration by specifying their different motives, beliefs, interests, hopes and fears. In the context of historical problem analysis and decision-making skills; it has been concluded that they can identify issues and problems of the past, analyse people’s interests, values and perspectives about these issues or problems. In the context of research skills based on historical inquiry; it was concluded that students were able to use quantitative analyses in explaining the subjects and supported their interpretations with historical evidence while making claims based on sound reasoning instead of superficial views.

Keywords: *Historical, empathy, skill, evaluation*

Tarihsel Empati Aracılığıyla Tarihsel Becerileri Değerlendirme

Sevgi Coşkun Keskin*

Yusuf Keskin**

Nurbanu Çemç***

*Sakarya Üniversitesi, scoskun@sakarya.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi, ykeskin@sakarya.edu.tr

***Sakarya Üniversitesi, nurbanu.cemc@ogr.sakarya.edu.tr

ÖZET: Bu araştırma, ortaokul öğrencilerinin tarihsel empati aracılığıyla tarihsel düşünme becerilerini nasıl ortaya koyduklarını tespit etmek amacıyla yapılmıştır. Çalışma nitel araştırma desenlerinden örnek olay ile modellenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilinde, orta ekonomik düzeyde bir ortaokulun 8.sınıfında öğrenim gören 26 öğrencisi oluşturmaktadır. Veri toplama aracı olarak öğrencilere “I. Dünya Savaşı ve Osmanlı Devleti’nin Gündelik Hayatından Kesitler” adlı bir metin verilmiştir. Öğrencilerden, verilmiş olan metin ile ilgili bir empatik senaryolar yazmaları istenmiştir. Bu senaryolar aracılığıyla elde edilen veriler betimsel analize tabii tutulmuştur. Gerçekleştirilen analizler neticesinde öğrencilerin; *kronolojik düşünme becerileri bağlamında*: geçmiş, bugün ve gelecek arasında ayırım yapabildiği, belirli bir zaman akışına göre tarihi metin oluşturabildikleri, bir tarihsel metindeki zaman akışını belirleyebildikleri sonucuna ulaşılmıştır. *Tarihsel kavrama becerileri bağlamında* ise öğrenciler; farklı tarihsel yaklaşımları değerlendirebildikleri, geçmişe ait buluntuları, belgeleri, mektupları, günlükleri, sanat eserlerini ve edebi ürünleri inceleyebildikleri, tarihsel metinleri hayal gücünü kullanarak okuyabildikleri, tarihsel metnin; birey veya toplumların amaçları, eğilimleri, güçlü ve zayıf yanları konusunda neleri ortaya çıkardığını göz önünde bulundurabildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin tarihsel analiz ve yorum becerileri bağlamında; geçmişte yaşamış insanların farklı güdülerini, inançlarını, çıkarlarını, umutlarını ve korkularını belirterek, bu insanların farklı bakış açılarını göz önünde bulundurabildikleri tespit edilmiştir. Tarihsel sorun analizi ve karar verme becerileri bağlamında ise geçmişteki konu ve problemleri tanımlama, bu konu veya sorunla ilgili insanların çıkar, değer ve bakış açılarını analiz edebildikleri sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin tarihsel sorgulamaya dayalı araştırma becerileri bağlamında, konuların açıklanmasında niceliksel analizleri kullanabildikleri ve yüzeysel görüşler yerine sağlam bir muhakemeye dayalı iddialar ortaya koyarken yorumlarını tarihsel kanıtlarla destekleyebildikleri sonuçlarına ulaşılmıştır.

Keywords: Tarihsel, empati, beceri, değerlendirme

2004'ten 2019'a "The Social Studies" Dergisinin İçerik Analizi

Sevgi Coşkun Keskin*

Seher Hicret Liman**

*Sakarya Üniversitesi , scoskun@sakarya.edu.tr

**Sakarya Üniversitesi , seher.liman@ogr.sakarya.edu.tr

ÖZET: NCSS'nin de kurulmasıyla sistematik bir çerçeve alan sosyal bilgiler, gelişim sürecinde sıkça bunalımlar yaşamıştır. Sosyal bilimlere uygulanan her marjinalleştirme ya da yüceltme hareketi, sosyal bilgileri doğrudan etkilemiştir. Özellikle ikinci dünya savaşından sonra pozitif bilimlerin dünyada yarattığı travmayı düzeltmek sosyal bilimlere, dolayısıyla da sosyal bilgilere düşmüştür. Bu sorumluluğun uluslararası platformdaki görüntüsü, akademik çalışmalaradır. Bu bağlamda bu çalışmada; "The Social Studies" dergisi incelenmiştir. Yapılandırmacı kuramın Türkiye'de uygulanmaya başlanması nedeniyle 2004 yılı başlama noktası olarak referans alınmış ve eş zamanlı olarak ABD'deki akademik çalışmaların konu bakımından hangi çizgide ilerlediğinin belirlenmesi bu çalışmanın çıkış noktası olmuştur. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Bu bağlamda 2004'ten 2019'a kadar olan süreçte, her yılın ilk sayısında yayımlanan makaleler incelenmiştir. İncelenen makale sayısı toplam 96'dır.

Bu makalelerin 87'si nitel araştırma, 7'si nicel araştırma ve 2'si de karma yöntemle yapılmıştır. Öte yandan makalelerin sosyal bilgiler eğitimi bağlantılı olarak ağırlıklı konularını; tarih eğitimi (32), vatandaşlık eğitimi (29), sosyal bilimler eğitimi (10), coğrafya eğitimi (7), dil eğitimi (4), din eğitimi (2) ve felsefe eğitiminin (1) oluşturduğu görülmektedir. Kalan 11 makalede ise konular; Sosyal Bilgiler'in yapısal bütünlüğü çerçevesinde ele alınmıştır ve bunlar şunlardır: Öğretim yöntemleri (37), değer eğitimi (27), beceri eğitimi (25), öğretim materyalleri (23), içerik (16), müfredat (15), eğitimciler (15), eğitim teknolojisi (13), çok kültürlü eğitim (12), kavram öğretimi (12), edebi ürünler (11), önemli isimler (11), eğitim felsefesi (8), küresel eğitim (8), tanıtımlar (8), ders kitapları (8), dünya tarihi (6), farklı ülkeler (6), öğrenme alanları (6), bütünlük program (5), insan hakları (5), öğretim teknikleri (5), tartışmalı konular (5), dijital oyunlar (4), eğitim filmleri (4), kadınlar (4).

Amahtar Kelimeler: social studies, içerik analizi, dergi

Evaluation of a State University in the Scope of Maslow's Hierarchy of Needs Theory According to Student's Opinions

Samil Dombayci

Gazi University, samildombayci@gmail.com

ABSTRACT: In this study, it is aimed to evaluate a public university in Ankara in line with the opinions of preservice teachers of social studies within the scope of Maslow's Hierarchy of Needs Theory. The study was conducted with the case study, which is one of the qualitative research designs. The sample of the study consisted of 95 students studying Social Sciences in a teachers college in a university in Ankara. Data were obtained through a semi-structured interview form. The obtained data were analyzed by descriptive analysis. As a result of the findings, it has been determined that students consider brand value, location and quality of education while making university preferences and aim to make their education a reference in their future lives. In addition, it was found that there were not enough entertainment, science and art activities and opportunities for students' leisure time. In this study, it was also determined that the physical needs, which are the first step of the needs that should be progressed hierarchically according to Maslow's Theory of Needs Hierarchy, were provided to a great extent but the remaining needs were not met sufficiently. As a result of these findings, universities in the Republic of Turkey can take further consideration of Maslow's Hierarchy of Needs Theory and take steps in this direction. Due to the fact that the school is in the capital of the Republic of Turkey, it does not fully meet expectations despite the general view that the opportunities and the services are good. The number of such studies can be increased in order to improve the quality of universities in the Republic of Turkey and to educate more qualified individuals for future generations.

Keywords: *Maslow's Hierarchy of Needs Theory, Motivation, Needs*

Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı Kapsamında Bir Devlet Üniversitesinin Öğrenci Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi

Samil Dombayci
Gazi University, samildombayci@gmail.com

ÖZET: Bu çalışmada sosyal bilgiler dersi öğretmen adayı öğrencilerinin Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı kapsamındaki görüşleri doğrultusunda Ankara ilinde bulunan bir devlet üniversitesinin değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Araştırma, nitel araştırma desenlerinden biri olan durum çalışması ile oluşturulmuştur. Çalışmanın örneklemini Ankara ilindeki bir üniversitenin eğitim fakültesinde Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı öğrenimi gören 95 öğrencidir. Veriler yarı yapılandırılmış görüşme formuyla elde edilmiştir. Elde edilen veriler betimsel analiz ile çözümlenmiştir. Elde edilen bulgular sonucunda öğrencilerin üniversite tercihlerini yaparken marka değeri, konum ve eğitim kalitesi gibi hususları göz önünde bulundurdıkları ve aldıkları eğitimin gelecek yaşamlarında bir referans olmasını amaçladıkları saptanmıştır. Ayrıca, öğrencilerin boş zamanlarını değerlendirebilmek için yeterli sayıda eğlence, bilim ve sanat etkinliği ve imkanının bulunmadığına dair bulgular elde edilmiştir. Yine bu çalışmada, Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı'na göre hiyerarşik bir şekilde ilerlemesi gereken ihtiyaçların ilk basamağı olan fiziksel ihtiyaçların büyük ölçüde sağlandığı ama geri kalan ihtiyaçların yeterince karşılanmadığı elde edilen bulgular neticesinde saptanmıştır. Bu bulgular sonucunda, Türkiye Cumhuriyeti'ne bağlı üniversiteler Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı'nı daha fazla göz önünde bulundurabilir ve bu doğrultuda adımlar atabilir. Türkiye Cumhuriyeti'nin başkentinde bir okul olması nedeniyle imkanlarının ve hizmetlerinin yüksek olması genel görüşüne rağmen beklentileri tam anlamıyla karşılayamamaktadır. Türkiye Cumhuriyeti'ndeki üniversitelerin kalitesinin yükselmesi ve gelecek nesillere daha nitelikli bireylerin yetiştirilebilmesi için bu tür çalışmaların sayısı artırılabilir.

Anahtar Kavramlar: Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi Kuramı, Güdülenme, İhtiyaçlar

Social Studies Teachers 'Attitudes About Using Social Media

Melike Faiz*

Emine Karasu Avcı**

*Kastamonu Üniversitesi, mfaiz@kastamonu.edu.tr

**Kastamonu Üniversitesi, eavci@kastamonu.edu.tr

ABSTRACT: Since the 2000s, the social media became operational and brought people from all walks of interest to the internet. Social media, in which people share their thoughts, works and discussions are based, is important in bringing the masses together and increasing the interaction. In addition, social media has become one of the most ideal areas of use because it can be continuously updated, open to multiple uses and virtual shares. It is seen that social media, which is widely used among young people, is rival to today's traditional media and sometimes even threatens traditional media. In this study, it is aimed to examine the attitudes of the prospective Social Studies teachers towards the use of social media. The study was designed as a descriptive study in the screening model of quantitative research types. Since the present situation is tried to be revealed as it exists, screening method is preferred. The study group of the study consists of pre-service teachers of 1st, 2nd, 3rd and 4th grades who are studying in Kastamonu University Faculty of Education Social Studies Education in the fall semester of 2019-2020 academic year. Attitude Scale for Social Media Use developed by Otrar and Argin (2016) will be used as data collection tool in the research. The data obtained will be analyzed using SPSS 21. Since the data of the research is in the collection stage, the findings and conclusions will be included in the full text.

Keywords: *Social media, prospective teachers, Social Studies*

Student Opinions on the Processing of Social Studies Course with Flipped Learning Model

Seda Samuk*

Ercenk Hamarat**

*Gazi Üniversitesi, sedasamuk38@gmail.com

**Gazi Üniversitesi, ercenkhamarat@gazi.edu.tr

ABSTRACT: When we look at the social life in the 21st century, the existence of many elements surrounding the individuals, increase in technological and scientific developments, the changing social and cultural structure require individuals to know a lot of fields and gain competence in those fields. For this reason, schools in education; the modern age catch, the provision in accordance with the requirements of being a citizen of the world, it is a fact that cannot be denied the contribution to the community. In this way, it is important for education to take advantage of the technology that is used in daily life and the opportunities. It is thought that use for technology in the course environments, transferring the materials to the internet environment or realizing the learning process in the internet environment is important for the educational process of our age. The aim of this study to determine how the study of social studies course with flipped learning model affects student views. It is designed as a case study based on qualitative research method. The study group of the research education in a private school in Kayseri in the 2018-2019 academic year, 12 students (6 girls and 6 boys) of consisted. Data were collected through a semi-structured interview form. Descriptive analysis was used for data analysis. As a result of the study, the flipped learning model enables them to learn with different activities, affects their future positively, makes the course process fun, creates an area where they can study again and again after the lesson, ready coming to the class has an effect the better understanding of the lesson it makes better performance. facilitating learning, and remarkable results have been achieved.

Keywords: *Social studies, Flipped learning, Flipped classroom model, Student opinions*

Sosyal Bilgiler Dersinin Ters Yüz Öğrenme Modeli İle İşlenmesine İlişkin Öğrenci Görüşleri

Seda Samuk*

Ercenk Hamarat**

*Gazi Üniversitesi, sedasamuk38@gmail.com

**Gazi Üniversitesi, ercenkhamarat@gazi.edu.tr

ÖZET: 21. yy'da toplumsal hayata baktığımızda bireyleri çevreleyen çok fazla unsurun olması, teknolojik ve bilimsel gelişmelerdeki artış, değişen toplumsal ve kültürel yapı bireylerin çok fazla alana hakim ve o alanlarda yetkinlik sahibi olmasını gerektirmektedir. Bu yüzden okullardaki eğitimin; modern çağı yakalayacak, dünya vatandaşı olmanın gerekliliklerine uygun bir şekilde verilmesinin toplum için katkısı yadsınamayacak bir gerçektir. Bu durumda gün içerisinde sıkça kullanılan teknolojinin olanca faydasını eğitim faaliyetleri için de kullanmak ve onun bize sunduğu imkânlardan yararlanmak önem arz etmektedir. Teknolojik donanımdan ders ortamlarında yararlanmanın dışında oluşturulan materyallerin internet ortamına aktarımı veyahut öğrenme sürecinin internet ortamında gerçekleştirilmesinin içinde bulunduğumuz çağın eğitim süreci için önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışma sosyal bilgiler dersinin tersyüz öğrenme modeliyle işlenmesine ilişkin öğrenci görüşlerinin neler olduğunu saptamak amacı ile yapılmıştır. Nitel araştırma yöntemi temelinde durum çalışması olarak desenlenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 öğretim yılında Kayseri'de bir özel okulda öğrenim gören 12 öğrenci (6 kız, 6 erkek) oluşturmaktadır. Veriler yarı yapılandırılmış görüş formu ile toplanmıştır. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Çalışmanın sonucunda ise, ters yüz öğrenme modelinin farklı etkinliklerle öğrenebilmelerine olanak sağladığı, geleceklerini olumlu yönde etkilediği, ders sürecini eğlenceli kıldığı, dersin sonrasında tekrar tekrar çalışabilecekleri bir alan yarattığı, derse hazır gelmenin dersi daha iyi anlamaları üzerinde etkisi olduğu, ders içerisinde kendilerini etkin kıldığı, kalıcılığı arttırdığı, öğrenmeyi kolaylaştırdığı, ve dikkat çekici olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, Ters yüz öğrenme, Ters yüz sınıf modeli, Öğrenci görüşü

Investigation Of The Secondary School Social Studies In The Context Of Financial Literacy

Turhan Çetin*

Hüseyin Karaaslan**

*Gazi University, turhan@gazi.edu.tr

**Süleyman Demirel Üniversitesi, huseyinkaraaslan@sdu.edu.tr

ABSTRACT: Finance means money management. Financial literacy is the ability to apply financial concepts and risks to make more effective decisions on financial issues and to make informed decisions in economic life for the welfare of the individual and society. In today's rapid transformation, individuals often face complex financial problems in their lives. Therefore, effective financial literacy education will help individuals solve financial problems they face in their lives. In this respect, earning financial literacy skills at an early age will also be beneficial for people to use this skill more effectively in their lives. Secondary school level is an important step in which students receive financial literacy education at an early age. Social studies course is important because it is a course in which individuals meet financial literacy skills. This study aimed to determine the elements related to financial literacy at secondary school level and to explain these elements in comparison with the dimensions of financial literacy in Social Studies Curriculum which was put into practice in 2018. The research was conducted in a qualitative research design. The data were obtained by document analysis technique. Content analysis will be used for data analysis. In the analysis of the data, the following steps will be followed: In the first step, the literature on financial literacy will be searched and the dimensions of financial literacy discussed in the research will be listed and the appropriate ones will be determined. In the second step, items related to financial literacy skills of Social Studies Curriculum will be identified. These items will then be explained in relation to the specified dimensions.

Keywords: *Financial Literacy, Social Studies, Curriculum*

Ortaokul Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Finansal Okuryazarlık Bağlamında İncelenmesi

Turhan Çetin*

Hüseyin Karaaslan**

*Gazi University, turhan@gazi.edu.tr

**Süleyman Demirel Üniversitesi, huseyinkaraaslan@sdu.edu.tr

ABSTRACT: Finans sözlük anlamıyla para yönetimi demektir. Finansal okuryazarlık ise, finansal kavramların ve risklerin finansal konularda daha etkili kararlar alabilmek için uygulanması ve birey ile toplumun refahı için ekonomik hayatta bilgiye dayanan kararlar alma becerisidir. Hızlı dönüşümlerin yaşandığı günümüz dünyasında bireyler yaşamlarında sık sık karmaşık finansal problemlerle karşı karşıya kalmaktadır. Bundan dolayı etkili bir finansal okuryazarlık eğitimi bireylerin yaşamlarında karşılaştığı finansal problemleri çözebilmelerine yardımcı olacaktır. Bu bakımdan finansal okuryazarlık becerisinin erken yaşlarda bireylere kazandırılması da bireylerin bu beceriyi yaşamlarında daha etkin kullanabilmeleri açısından faydalı olacaktır. Ortaokul düzeyi bireylerin erken yaşlarda finansal okuryazarlıkla ilgili eğitim aldıkları önemli bir basamaktır. Sosyal bilgiler dersi ortaokulda bireylerin finansal okuryazarlık becerisiyle karşılaştıkları bir ders olması dolayısıyla önemlidir. Bu araştırma 2018 yılında uygulamaya konulan Sosyal Bilgiler Öğretim Programında ortaokul düzeyinde finansal okuryazarlıkla ilgili unsurları belirlemeyi ve bu unsurları finansal okuryazarlığın boyutlarıyla karşılaştırmalı olarak açıklamayı amaçlamıştır. Araştırma nitel araştırma deseninde yürütülmüş olup veriler doküman incelemesi tekniğiyle elde edilmiştir. Verilerin analizinde içerik analizi kullanılacaktır. Verilerin analizinde şu adımlar takip edilecektir: Birinci adımda finansal okuryazarlıkla ilgili literatür taranarak araştırmalarda ele alınan finansal okuryazarlığın boyutları listelenecek ve bu boyutlardan bu araştırmaya uygun olanları belirlenecektir. İkinci adımda Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Ortaokul düzeyinde finansal okuryazarlık becerisiyle ilgili öğeler belirlenecektir. Daha sonra bu öğeler belirlenen boyutlarla ilişkilendirilerek açıklanacaktır.

Keywords: *Finansal Okuryazarlık, Sosyal Bilgiler, Öğretim Programı*

An Empathetic Experience with Social Studies Prospective Teachers: Dialogue in the Dark

Zafer İbrahimoglu

Marmara Üniversitesi, zafer.ibrahimoglu@marmara.edu.tr

ABSTRACT: Social Studies is a subject that integrates social and humanities to promote active, democratic and participatory citizenship. The aim of the course is to provide students with a great deal of knowledge, skills and values. Teachers play a principal role in the accomplishment of these objectives. Teacher quality has a direct effect on the learning process and the outcomes of the process. Therefore, the importance of teacher education and qualifications on effective and high quality teaching of social studies is evident.

Empathy is one of the skills aimed to provide students within the Social Studies course. In this context, the aim is to raise the awareness of the students on the importance of effective and meaningful communication and to promote efforts to see others' point of views and understand their feelings during this communication process as social beings. As in other knowledge and skills aimed to be provided for students, first of all, teachers' competence and awareness should be developed on this issue so that the empathy skill can be gained. Thus, studies on developing teachers' understanding of empathy and preserving this understanding while practicing this profession beginning with teachers' education are significant.

The main purpose of this research is to reveal the effect of the empathetic experiences performed at the activity center titled Dialogue in the Dark on the participants' world of meanings in the context of their individual and professional competences as prospective teachers. The study was designed and conducted according to the scientific principles of the qualitative research method. Within the scope of the research, the participants were requested to assess their competences in empathy as individuals prior to the study conducted at the activity center and to evaluate empathy in the context of their professional competences as prospective teachers. Afterwards, the activity center was visited. This center is an area completely isolated from daylight, where daily life practices are experienced for approximately 1 hour in company with a visually impaired guide. Following the activities at the activity center, the participants were asked questions regarding what effects this empathetic experience created in their own world of meanings. In the research, the structured interview form prepared by the researcher within the framework of the relevant literature and research questions was used as the data collection tool. The participants of the research consist of 25 Social Studies prospective teachers who are studying at a state university in Istanbul. The analysis of the data obtained in the research is still in progress.

Keywords: *Social Studies, empathy, experience*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarıyla Empatik Bir Deneyim: Karanlıkta Diyalog

Zafer İbrahimoglu

Marmara Üniversitesi, zafer.ibrahimoglu@marmara.edu.tr

ÖZET: Sosyal Bilgiler, sosyal ve beşeri bilimlerden elde edilen içeriğin etkin, demokratik ve katılımcı yurttaşlar yetiştirmek adına öğrencilere sunulduğu bir derstir. Bu ders kapsamında öğrencilere pek çok bilgi, beceri ve değer kazandırılması hedeflenmektedir. Hedeflenen bu kazanımlara öğrencilerin ulaşabilmesi için başat rollerin başında öğretmen gelmektedir. Öğretmenin niteliği, öğrenme sürecine ve süreç sonunda ortaya konan çıktılar üzerinde direkt etkiye sahiptir. Dolayısıyla etkili ve nitelikli bir sosyal bilgiler eğitimi için öğretmen eğitiminin ve bu bağlamda niteliğinin önemi açıktır.

Empati, Sosyal Bilgiler dersinde öğrencilere kazandırılması hedeflenen beceriler arasında yer almaktadır. Bu bağlamda, öğrencilerin toplumsal bir varlık olarak doğru ve anlamlı iletişim kurabilmeleri ve bu iletişim sürecinde karşısındaki insanı o kişinin anlam dünyasında değerlendirebilmeye gayret göstermesi gerektiği bilincinin öğrencilere kazandırılmasının amaçlandığı ifade edilebilir. Öğrencilere kazandırılması hedeflenen diğer bilgi ve becerilerde olduğu gibi empati becerisinin kazandırılmasında da öncelikle öğretmenlerin bu konudaki yeterlilik ve farkındalıklarının gelişmiş olması gerekmektedir. Dolayısıyla öğretmen eğitiminden başlayarak bu mesleği icra süresince öğretmenlerin empati konusundaki duyarlılıklarını geliştirmeye ve canlı tutmaya dönük çalışmalar önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın temel amacı, Karanlıkta Diyalog isimli etkinlik merkezinde gerçekleştirilen empatik deneyimlemelerin katılımcıların birer öğretmen adayı olarak bireysel ve mesleki yeterlilikleri bağlamında anlam dünyalarındaki etkisini ortaya koymaktır. Çalışma, nitel araştırma yöntem bilim esaslarına göre tasarlanmış ve yürütülmüştür. Araştırma kapsamında, katılımcıların etkinlik merkezinde gerçekleştirilen çalışma öncesinde bir birey olarak empati konusundaki mevcut yeterlilikleri ve bunun yanı sıra bir öğretmen adayı olarak mesleki yeterlilikleri bağlamında empatiyi değerlendirmesi istenmiştir. Daha sonra ilgili etkinlik merkezine gidilmiştir. Bu merkez, gün ışığından tamamıyla soyutlanmış bir alan olup görme engelli bir rehber eşliğinde yaklaşık 1 saat boyunca günlük yaşam pratiklerinin deneyimlendiği bir alandır. Etkinlik merkezindeki çalışmalardan sonra, katılımcılara yaşadıkları bu empati deneyiminin kendi anlam dünyalarında ne gibi etkilere yol açtığına ilişkin sorular yöneltilmiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacı tarafından ilgili alan yazın ve araştırma soruları çerçevesinde hazırlanmış olan yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını İstanbul'da bulunan bir devlet üniversitesinde öğrenim görmekte olan 25 Sosyal Bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırmada elde edilen verilerin analiz süreci devam etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, empati, deneyim.

The Comparison Of Saudi Arabia And Turkey Social Studies Teaching Programs In Terms Of Purposes

Mustafa Alper Çetin
Vakıfkent Toki İlkokulu, Sakarya, malpercetin968@gmail.com

ABSTRACT: The aim of this research is to compare Saudi Arabian and Turkish social studies teaching programmes in terms of objectives. For this purpose, Saudi Arabia 4th, 5th, 6th, 7th, 8th and 9th grades social studies programs and Turkey 4th, 5th, 6th and 7th grades social studies programs were used in accordance with the purpose of the research. The aim of this course is to examine, compare and determine the similarities and differences between the education programs in the scope of social studies at the primary and secondary school level in Saudi Arabia and Turkey qualitative research procedures were followed throughout the research. The research was carried out with document analysis technique which is one of the qualitative data collection methods. Descriptive research as a method and document analysis method as a data collection technique were used in the research because of suitability for the purpose of the research and their ability to examine social studies programs evaluated within the scope of written materials. Within the study social studies curricula being used at 4th, 5th, 6th, 7th, 8th, and 9th grades in the Kingdom of Saudi Arabia and at 4th, 5th, 6th, and 7th grades in Turkey and were obtained and then, the authenticity of the materials was checked, the document found to be original were tried to be understood, the social studies programs of both countries obtained by analyzing the documents that became understandable were used comparatively. As a result, it was determined that the educational programs discussed in the research have characteristics in terms of their objectives.

Keywords: *Social Studies Teaching Curriculum, Saudi Arabia, Turkey*

Suudi Arabistan ve Türkiye Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarının Amaçlar Açısından Karşılaştırılması

Mustafa Alper Çetin
Vakıfkent Toki İlkokulu, Sakarya, malpercetin968@gmail.com

ÖZET: Bu araştırmanın amacı, Suudi Arabistan ve Türkiye sosyal bilgiler öğretim programlarının amaçlar açısından karşılaştırılmasıdır. Bu amaç doğrultusunda Suudi Arabistan 4., 5., 6., 7., 8., ve 9. sınıf sosyal bilgiler programları ve Türkiye 4., 5., 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler programları araştırmanın amacına uygun olarak kullanılmıştır. Suudi Arabistan ve Türkiye’de uygulanan ilkökul ve ortaokul düzeyinde sosyal bilgiler kapsamındaki öğretim programlarını amaçları açısından incelemek, bunları karşılaştırmak, benzerlik ve farklılıkları tespit edebilmek istenilmiştir. Araştırma boyunca nitel araştırma prosedürleri takip edilmiştir. Araştırma, nitel veri toplama yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada yöntem olarak betimsel araştırma, veri toplama tekniği olarak doküman analizi yöntemi, araştırmanın amacına uygunluğu ve yazılı materyal kapsamında değerlendirilen sosyal bilgiler programları incelemeye olanak sağlaması nedeniyle kullanılmıştır. Araştırmada, Suudi Arabistan 4., 5., 6., 7., 8., ve 9. sınıf ve Türkiye 4., 5., 6. ve 7. sınıf ve sosyal bilgiler programlarına ulaşılmış, elde edilen bu dokümanların orijinalliği kontrol edilmiş, orijinal olduğu tespit edilen dokümanlar anlaşılmaya çalışılmış, anlaşılır hale gelen dokümanlar analiz edilerek elde edilen her iki ülkenin sosyal bilgiler programları karşılaştırmalı olarak kullanılmıştır. Sonuç olarak araştırmada ele alınan öğretim programlarının amaçları bakımından farklı özellikleri olduğu saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler Öğretim Programı, Suudi Arabistan, Türkiye

Lifelong Learning Tendencies Of Social Studies Prospective Teachers

Serpil Recepoglu

Kastamonu University, srecepoglu@kastamonu.edu.tr

ABSTRACT: Developments in the field of information and communication have a significant impact on society. Today, as technology changes and develops rapidly, people need to keep up with this change and give more importance to their personal development. For this reason, it is considered important to determine lifelong learning tendencies of prospective teachers. In this study, it is aimed to determine lifelong learning tendencies of prospective teachers in terms of various variables. The research is a descriptive study in survey model. The study group of the research consists of 196 pre-service teachers who are in 1st, 2nd, 3rd and 4th grade in Kastamonu University Faculty of Education Department of Social Studies Teaching in 2018-2019 academic year. In the research, Lifelong Learning Trends Scale developed by Diker Coşkun (2009) was used as data collection tool. The reliability coefficient of the scale was found to be .89. The scale consists of 27 items, 4 dimensions: motivation, persistence, lack of regulation of learning and lack of curiosity. Descriptive statistics (arithmetic mean, standard deviation), t test, one way analysis of variance (ANOVA) were used according to the characteristics of research problems. As the statistical analyzes for the research continue, the findings and results will be presented later.

Keywords: *Lifelong Learning, Social Studies Prospective Teachers*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri

Serpil Recepoglu
Kastamonu University, srecepoglu@kastamonu.edu.tr

ÖZET: Bilgi ve iletişim alanındaki gelişmeler, toplumu önemli ölçüde etkilemektedir. Teknolojinin büyük bir hızla değiştiği ve geliştiği günümüzde insanların bu değişime ayak uydurabilmeleri, kişisel gelişimlerine daha çok önem vermelerini gerektirmektedir. Öğrenme gereksinimi giderek artmakta, edinilen bilgi ve becerilere yenilerinin eklenmesi gereksinimi ortaya çıkarmakta, meydana gelen değişim ve gelişmelerle birlikte yaşam boyu öğrenme önem kazanmaktadır. Bu nedenle öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin belirlenmesi önemli görülmektedir.

Bu çalışmada öğretmen adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Mevcut durum var olduğu şekliyle ortaya konulmaya çalışıldığından tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü 1.2.3.4. sınıfta okuyan 196 öğretmen adayı oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplamı aracı olarak Diker Coşkun (2009) tarafından geliştirilen “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin güvenirlik katsayısı .89 olarak bulunmuştur. Ölçek, motivasyon, sebat, öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ve merak yoksunluğu olmak üzere 4 boyuttan ve toplam 27 maddeden oluşmaktadır. Verilerin çözümlenmesinde araştırma problemlerinin özelliklerine göre betimsel istatistikler (aritmetik ortalama, standart sapma), t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırmaya yönelik istatistiksel analizler devam ettiği için bulgular ve sonuçlar daha sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Yaşam boyu öğrenme, Sosyal Bilgiler öğretmen adayları

Views On The Geography of Countries Abolished From The Social Studies Education Undergraduate Program

Nazlı Gökçe*
Tugay Yüksekdağ**
Uğur Can Atik***

*Anadolu Üniversitesi, nazliu@anadolu.edu.tr
**Anadolu Üniversitesi, yuksekdaagtugay@gmail.com
***Anadolu Üniversitesi, yugurcan.atik@hotmail.com

ABSTRACT: The social studies course curriculum (primary and secondary school grades 4, 5, 6 and 7) aims to educate Turkish citizens who follow the agenda of the developing world and can produce solutions to the problems they face. In this context, global connections, which are the field of learning at the 4th grade level; introduces various countries around the world”, In grade 5; researches the role of the place and its environment in the economic relations between our country and other countries”. In grade 6; analyzes the economic relations of our country with other countries”, In grade 7; together with friends to solve global problems develops ideas and suggestions like learning outcome are noteworthy. The geography of countries course, getting to know different countries, getting to know their position all around the world, developing different perspectives, in terms of global education is important. It is seen that the global connections learning field in the social studies course curriculum and the geography of the countries that have been removed from the undergraduate program are related to each other. However, despite the fact that the geography of countries has been removed from undergraduate programs, the achievements related to this course are noteworthy in the social studies curriculum. It is considered that the evaluations made after the renewal of the programs in 2018 will contribute to the prevention of problems that may occur and facilitate the taking of the necessary measures. Therefore, the aim of this study is to determine the views on the geography course of the countries which were removed from the undergraduate program of social studies teacher. In this study, qualitative research method was adopted. In this research, the opinions of the faculty members who teach in the undergraduate program of social studies teacher and the prospective teachers who took the geography of countries course were taken. The research was conducted in Anadolu University, semi-structured interviews were conducted with the faculty members and voice recorder was used in the interviews. Teacher candidates were given a form consisting of open-ended questions. And the focus group interview recorded with the video was made. Volunteerism and confidentiality are the basis of data collection. The collected data were analyzed by content analysis. To ensure reliability, the percent agreement between the two experts was calculated. The agreement percentage obtained from the interviews with the faculty members was determined as 86%. In addition, in the focus group interview, the agreement percentage was determined as 84%. The agreement percentage of the questionnaire applied to teacher candidates was determined as 92%. At the end of the research, it was determined that the abolition of the course of geography of countries from the social studies undergraduate program was a negativity in terms of the development of skills such as knowledge of world recognition, location analysis, perception of space and map literacy. In the renewed social studies undergraduate program, it is aimed that the problem that arises with the abolition of the course of countries geography should be completed in other courses. Teacher candidates associate the geography of countries course with the global connections in the social studies curriculum. Therefore, they think that abolition the geography course of countries from social studies undergraduate program may cause lack of field knowledge.

Keywords: *Geography of Countries, Social Studies Teacher Education, Social Studies Curriculum*

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programından Kaldırılan Ülkeler Coğrafyası Dersine Yönelik Görüşler

Nazlı Gökçe*
Tugay Yüksekdağ**
Uğur Can Atik***

*Anadolu Üniversitesi, nazliu@anadolu.edu.tr
**Anadolu Üniversitesi, yuksekdaugtugay@gmail.com
***Anadolu Üniversitesi, yugurcan.atik@hotmail.com

ÖZET: Sosyal bilgiler dersi öğretim programının (ilkokul ve ortaokul 4, 5, 6 ve 7. sınıflar) amaçları içinde “gelişen dünyanın gündemini takip eden, karşılaştığı sorunlara çözüm üretebilen etkin ve sorumlu Türk vatandaşları yetiştirmek” yer almaktadır. Bu bağlamda küresel bağlantılar öğrenme alanında 4.sınıfta; “dünya üzerindeki çeşitli ülkeleri tanıtır”, 5.sınıfta; “yaşadığı yer ve çevresinin ülkemiz ile diğer ülkeler arasındaki ekonomik ilişkilerdeki rolünü araştırır”, 6.sınıfta; “ülkemizin diğer ülkelerle olan ekonomik ilişkilerini analiz eder”, 7.sınıfta “arkadaşlarıyla birlikte küresel sorunların çözümüne yönelik fikir önerileri geliştirir” gibi kazanımlar dikkat çekmektedir. Ülkeler coğrafyası dersi, farklı ülkeleri tanımak, küresel dünyadaki konumunu bilmek, farklı bakış açıları geliştirmek ve küresel eğitim bakımından önem taşımaktadır. Sosyal bilgiler dersi öğretim programında küresel bağlantılar öğrenme alanı ile lisans programından kaldırılan ülkeler coğrafyası dersinin kazanım ve içeriğinin birbiri ile ilişkili olduğu görülmektedir. Bununla birlikte ülkeler coğrafyası dersinin lisans programlarından kaldırılmasına rağmen sosyal bilgiler dersi öğretim programında bu dersle ilgili kazanımların bulunması dikkat çekicidir.

2018 yılında programların yenilenmesinin ardından yapılan değerlendirmelerin yaşanabilecek sorunların önlenmesine katkı sağlayacağı ve gerekli önlemlerin alınmasını kolaylaştıracağı düşünülmektedir. Bu nedenle çalışmada sosyal bilgiler öğretmenliği lisans programından kaldırılan ülkeler coğrafyası dersine yönelik görüşlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Nitel araştırma yönteminin benimsendiği çalışmada sosyal bilgiler öğretmenliği programında ders veren öğretim üyeleri ile bu ders alan öğretmen adaylarının görüşlerine başvurulmuştur. Araştırma Anadolu Üniversitesinde yürütülmüş, öğretim üyeleri ile yapılandırılmış görüşmeler yapılmış, görüşmelerde ses kayıt cihazı kullanılmıştır. Öğretmen adaylarına açık uçlu sorulardan oluşan bir form verilmiş ve video ile kaydedilen odak grup görüşmesi yapılmıştır. Verilerin toplanmasında gönüllülük ve gizlilik esas alınmıştır. Toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. İçerik analizi; verilerin kodlanması, temaların oluşturulması, kodların ve temaların düzenlenmesi, bulguların tanımlanıp yorumlanması aşamalarından oluşmuştur. Güvenirliğin sağlanmasında Miles ve Huberman’ın formülü dikkate alınarak iki uzman arasındaki uyum yüzdesi hesaplanmıştır. Uyum yüzdeleri; yarı yapılandırılmış görüşmeler için %86, açık uçlu sorulardan oluşan form için %92, odak grup görüşmesi için ise %84 bulunmuştur.

Araştırmanın sonunda öğretim üyelerinin lisans programından ülkeler coğrafyası dersinin kalkmasının öğretmen adaylarının dünyayı tanıma bilgileri, konum analizi, mekân algılama ve harita okuryazarlığı gibi becerilerin geliştirilmesi açısından bir olumsuzluk olduğunu düşündükleri, yenilenen programda ülkeler coğrafyası dersinin kalkması ile ortaya çıkan açığın diğer derslerde tamamlanması gerektiği görülmüştür. Öğretmen adayları ise ülkeler coğrafyası dersini sosyal bilgiler dersi öğretim programındaki küresel bağlantılar öğrenme alanı ile ilişkilendirmekte, bu dersin lisans programından kalkmasının alan bilgisinde eksikliğe neden olabileceğini düşünmektedirler.

Anahtar Kelimeler: Ülkeler Coğrafyası, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı, Sosyal Bilgiler Dersi Öğretim Programı

Examination of Social Studies Textbooks in Terms of Geographical Skills

Ayşegül Tural

Bartın University, atural@bartin.edu.tr

ABSTRACT: Social studies is a basic course that draws attention with its rich and flexible content that includes different disciplines and emphasizes different skills. Within the scope of today's developments in science, technology and education, the structure and content of the social studies course is revised in certain periods through the education programs. In social studies, especially with the latest update of the curriculum of the course, there are skills that address many different aspects and aim to develop individuals from different aspects. In this respect, the basic skills in the Geography Teaching Program prepared for the secondary education level with the title of geographical skills are also noteworthy with their relationship within the social studies course. Within the Geography Curriculum, eight different geographical skills are emphasized with the related skills title. Relevant geographical skills; geographical observation, field work, geographic inquiry, time perception, change and continuity perception, map skills, tables, graphs and diagrams and interpreting with the use of evidence. Social studies and geography as a science are always supporting structures. In this context, it can be said that it is important and necessary to provide an opportunity to examine the relationship between these two areas in an educational dimension. The aim of this study is to compare social studies textbooks in terms of basic geographical skills in the Geography Curriculum and to contribute to the field literature and to give an idea to the interested researchers. The aim of this study is to examine social studies textbooks in terms of eight basic geographical skills. Qualitative research methods were used throughout the study. In this study, where social studies textbooks are used as documents, data were collected through document analysis and document analysis was utilized during the analysis process. With this study, social studies textbooks will be examined within the scope of basic geographical skills in the Geography Teaching Program prepared for secondary education and all findings and related examples will be shared. As the process of geographic skills analysis is still continuing in social studies textbooks, results and recommendations based on results will be included in the full text process.

Keywords: *Geographical skill, curriculum, social studies.*

Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarının Coğrafi Beceriler Açısından İncelenmesi

Ayşegül Tural

Bartın Üniversitesi, atural@bartin.edu.tr

ÖZET: Sosyal bilgiler, farklı disiplinleri içinde barındıran, farklı becerilere vurgu yapan zengin ve esnek içeriğe sahip oluşu ile dikkat çeken temel bir derstir. Günümüzün bilim, teknoloji ve eğitim alanındaki gelişmeleri kapsamında da belirli dönemlerde sosyal bilgiler dersinin yapı ve içeriği, öğretim programları aracılığı ile revize edilmektedir. Sosyal bilgiler içerisinde, özellikle dersin öğretim programının son güncellemesi ile birlikte, birçok farklı yöne hitap eden ve bireyleri farklı yönlerden geliştirmeyi amaçlayan beceriler yer almaktadır. Bu bakımdan ortaöğretim kademesi için hazırlanan Coğrafya Öğretim Programı içerisinde coğrafi beceriler başlığı ile yer alan temel beceriler de sosyal bilgiler dersi içerisindeki ilişkisi ile dikkate değerdir. Coğrafya Öğretim Programı içerisinde ilgili beceriler başlığı ile sekiz farklı coğrafi beceriye vurgu yapılmaktadır. İlgili coğrafi beceriler; coğrafi gözlem, arazide çalışma, coğrafi sorgulama, zamanı algılama, değişim ve sürekliliği algılama, harita becerileri, tablo, grafik ve diyagram hazırlama ve yorumlama ile kanıt kullanma olarak görülmektedir. Sosyal bilgiler ile bir bilim olarak coğrafya her daim birbirini destekleyen yapılardır. Bu bağlamda da sosyal bilgiler içerisinde yer alan coğrafi becerilere derinlemesine değinmek, bu iki alanın ilişkisini eğitimsel boyutta inceleme imkânı sunması açısından önemli ve gereklidir denilebilmektedir. Sosyal bilgiler ders kitaplarının, Coğrafya Öğretim Programı'nda yer alan temel coğrafi beceriler açısından karşılaştırmalı olarak inceleneceği bu çalışmanın alan literatürüne katkı sağlaması ve konuya ilgi duyan araştırmacılara fikir verebilmesi hedeflenmektedir. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler ders kitaplarının, temel sekiz coğrafi beceri açısından incelenmesidir. Araştırmanın amacı kapsamında, çalışma süreci boyunca nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Sosyal bilgiler ders kitaplarının doküman olarak kullanıldığı bu çalışmada, veriler doküman incelemesi ile toplanıp, analiz sürecinde ise doküman analizinden yararlanılmıştır. Çalışma ile sosyal bilgiler ders kitapları, ortaöğretim için hazırlanmış olan Coğrafya Öğretim Programı içerisinde bulunan temel coğrafi beceriler kapsamında incelenecek olup, tüm bulgular ve ilgili örnekler de paylaşılacaktır. Sosyal bilgiler ders kitaplarında coğrafi becerilerin analizi süreci halen devam ettiğinden, sonuçlar ve sonuçlara dayalı önerilere tam metin sürecinde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafi beceri, öğretim programı, sosyal bilgiler

Determination Of Digital Citizenship Perceptions Of Social Studies Prospective Teachers

Emine Karasu Avcı*

Melike Faiz**

Serpil Recepoglu***

*Kastamonu Üniversitesi, eavci@kastamonu.edu.tr

**Kastamonu Üniversitesi, mfaiz@kastamonu.edu.tr

***Kastamonu Üniversitesi, srecepoglu@kastamonu.edu.tr

ABSTRACT: Developments in the field of information and communication have a significant impact on society. The rapid development of information communication technologies has affected all fields as well as the studies related to citizenship and technology related citizenship concepts have emerged. One of them is the concept of digital citizenship. Digital citizenship is an issue that needs to be emphasized in order for young people to know their rights and responsibilities in digital environments, to be aware of ethical rules, to think critically and to participate actively in the benefit of society. For this reason, it is important to determine the digital citizenship perceptions of prospective social studies teachers. In this study, it is aimed to determine the digital citizenship perceptions of prospective social studies teachers in terms of various variables. The research is a descriptive study in survey model. The study group of the research is composed of pre-service teachers who are in 1st, 2nd, 3rd and 4th grade in Kastamonu University Faculty of Education Department of Social Studies Teaching in 2019-2020 academic year. As a data collection tool in the research was used The Digital Citizenship Scale for Youth developed by Kuş, Z., Güneş, E., Başarmak, U. & Yakar, H. (2017). The scale consists a total of 49 items. Descriptive statistics, t test, one way analysis of variance (ANOVA) were used according to the characteristics of research problems. As the statistical analyzes for the research continue, the findings and results will be presented later.

Keywords: *Digital citizenship, Social studies prospective teachers*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Dijital Vatandaşlık Algılarının Belirlenmesi

Emine Karasu Avcı*

Melike Faiz**

Serpil Recepoglu***

*Kastamonu Üniversitesi, eavci@kastamonu.edu.tr

**Kastamonu Üniversitesi, mfaiz@kastamonu.edu.tr

***Kastamonu Üniversitesi, srecepoglu@kastamonu.edu.tr

ÖZET: Bilgi ve iletişim alanındaki gelişmeler, toplumu önemli ölçüde etkilemektedir. Bilgi iletişim teknolojilerinin hızla gelişmesi bütün alanları etkilediği gibi vatandaşlıkla ilgili çalışmalarını da etkilemiş ve teknoloji ile ilgili vatandaşlık kavramları ortaya çıkmıştır. Bunlardan biri de dijital vatandaşlık kavramıdır. Dijital vatandaşlık en genel itibariyle teknoloji kullanımına ilişkin hak ve sorumlulukları, etik kuralları ve interneti etkin ve doğru kullanabilmesini kapsamaktadır. Gençlerin dijital ortamlardaki hak ve sorumluluklarını bilmeleri, etik kuralların farkında olmaları, eleştirel düşünebilmeleri, toplum yararına aktif katılım gösterebilmeleri için dijital vatandaşlık üzerinde durulması gereken bir konudur. Bu nedenle sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dijital vatandaşlık algılarının tespit edilmesi önemli görülmektedir.

Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının dijital vatandaşlık algılarının çeşitli değişkenler açısından belirlenmesi amaçlanmaktadır. Araştırma tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Mevcut durum var olduğu şekliyle ortaya konulmaya çalışıldığından tarama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılında Kastamonu Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümü 1. 2. 3. ve 4. sınıfta okuyan öğretmen adayları oluşturmaktadır.

Araştırmada veri toplamı aracı olarak Kuş, Z., Güneş, E., Başarmak, U. & Yakar, H. (2017). tarafından geliştirilen “Gençlere yönelik dijital vatandaşlık ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin iç tutarlılığı için Cronbach alpha güvenilirlik katsayıları incelenmiştir. Her bir faktöre ilişkin güvenilirlik katsayısının 0.733 ile 0,829 arasında değişen değerler arasında olduğu tespit edilmiştir. Ölçek, İletişim, Hak ve sorumluluk, Eleştirel düşünme, Katılım, Güvenlik, Dijital beceriler, Etik, Ticaret olmak üzere 8 boyuttan ve toplam 49 maddeden oluşmaktadır. Verilerin çözümlenmesinde araştırma problemlerinin özelliklerine göre betimsel istatistikler (aritmetik ortalama, standart sapma), t testi, tek yönlü varyans analizi (ANOVA) kullanılmıştır. Araştırmaya yönelik istatistiksel analizler devam ettiğinden bulgular ve sonuçlar daha sonra sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dijital vatandaşlık, Sosyal Bilgiler öğretmen adayları

Eğitime ift Yönlü Yaklaşım: Bireyin Kişilik Yapısı Ve Sosyal Öğrenme Kuramı

İpek Salman

İzmir Ekonomi Üniversitesi, ipekslmmn@gmail.com

ÖZET: Modern dünyanın en önemli parametrelerinden biri eğitimidir. Eğitim geniş anlamda, insanların toplum standartlarını, inançlarını ve kendi benliklerini bulmalarını kolaylaştıracak yolların kazanılmasında etkili olan tüm sosyal ve psikolojik süreçlerdir. İnsanoğlu sosyal bir varlık olduğu için yaşamla bağ kurmak için hayatın her anında eğitime ihtiyaç duymuştur. Eğitim eskiden yaşama hazırlık ve meslek edinme süreci olarak algılanmaktaydı. Şimdi ise eğitimin işlevi bunun çok daha ötesindedir. Bu durumla birlikte eğitimin önemini günden güne arttırmaktadır. Günümüzde eğitim artık yaşam boyu devam eden ve sürekli ilerleyen ucu açık bir süreçtir. Eğitimin bu denli önemli bir olgu olmasının yanında, onu etkileyen çok fazla faktörün varlığından söz etmek mümkündür ancak temel iki bileşeni vardır: sosyal ve psikolojik. Bireyin psikolojik boyutu araştırıldığında kişilik yapısının değişimi ve gelişimi eğitimle doğrudan ilişkilidir. İnsanoğlunun kişiliği eğitim ile paralel olarak şekillenir. Birey doğar ve ilk eğitimi ailede başlar bunun yanında kişilik yapısının, karakterinin ilk oluşum süreci de ailesiyle hayat bulur. Daha sonra birey büyür ve yaşamının çoğunu geçireceği ikinci bir ortamla karşılaşır: okul. Kişilik yapısı ile ilgili temel yapıtaşları aslında hayatın ilk yıllarında yerleştirilir. Bu sebeple yetişkin yaşamdaki yapının ilk sinyalleri okul yıllarında alınabilir ve aynı şekilde bu yıllarda kişiliğe eğitimle bir yön verilebilir. Bireyi toplumdan ayrı ele almak mümkün değildir. Her insan doğduğu coğrafyanın hamuruyla şekillenir. Bu durumda bireyin sosyal çevresinde yaşanan her durum aslında ona iyi ya da kötü şekillerde kişiliğine bir dönüt sağlamaktadır. Sosyal öğrenme kuramına göre toplumda bireyler diğer insanları seyrederek ve gözlem yaparak, onların yaptığı davranışın pekiştirildiğini veya cezalandırıldığını gözlemleyerek öğrenirler. Bu noktada bireyin aldığı eğitim kalitesi, çevresinden, arkadaşlarından, ailesinden ve öğretmelerinden gördükleri tutum ve davranışlar kişiliğini oluştururken geleceğini de belirler. Bu araştırmanın amacı bireyin aldığı eğitimlerin hayatının dönüm noktasını oluşturup iyi yönde değiştirebileceği konusunda sosyal ve psikolojik olarak etkilerini incelemektir.

Anahtar Kelimeler: eğitim, sosyal öğrenme kuramı, kişilik yapısı

Tarih Eğitiminde Múzelerin Yeri ve Önemi

Özlem Salman
Manisa Celal Bayar Üniversitesi

ÖZET: Eğitim doğduğumuz andan itibaren başlayıp hayat boyu devam eden bir süreçtir. Yani insanın olduğu her yerde eğitim vardır. Türkler, tarihin her döneminde eğitim alanında önemli faaliyetlerde bulunmuşlar ve birçok bilim insanını desteklemişlerdir. Bununla birlikte tarih boyunca eğitim faaliyetlerinin amacı ve eğitimin verilme şekli farklılık göstermiştir. Bunun en önemli nedenleri ise insanların yaşadığı coğrafya, içinde buldukları sosyal ortam, uğraştıkları ekonomik faaliyetler ve sahip oldukları dini inanç etkili olmuştur. Tarih eğitimi ise bireysel, toplumsal ve evrensel ölçülerde fayda sağlamaktadır. Bugünkü uygarlığın nasıl meydana geldiğini öğrenirken geçmişten çıkardıkları derslerle geleceklerine yön verirler. Kendi geçmişini öğrenen kişi, milli değerlerini, kültürünü tanıyarak milli bilinç kazanır. Sorumluluk ve vatandaşlık duygusu gelişir. Tarih eğitiminde öğretmenler, öğrencilere bunları aşılatabilmek için farklı şekillerde anlatım biçimleri uygulamaktadırlar. Ancak öğrencilerin tarihi daha iyi bir şekilde öğrenebilmelerine yardımcı olacak bir diğer unsurda müzelerdir. Sanat, bilim tarih ve kültürle ilgili birikimlerin sergilenme alanı olan müzeler, özellikle insanlığın ortaya koyduğu geçmişi günümüze taşıyan ölümsüz hafızalardır. Kitap okumaktan çok çabuk sıkılan yeni nesil öğrenciler için müzeleri gezerek öğrenmek önemli bir yer tutmaktadır. Dünyada müzeciliğin ilk örneklerini Roma İmparatorluğu zamanında, sefer ve savaşlarda edinilen ganimetlerden ortaya serilerek halka gösterilmesi oluşturmuştur. Türk müzelerin ise çok daha yakın tarihlerde Osmanlı İmparatorluğu zamanında yürütölen arkeolojik eserlerin toplanmasına yönelik girişimlerde karşımıza çıkmaktadır. Ama kurumsal olarak ilk müzenin kurulması Osman Hamdi Bey tarafından hayata geçirilmiştir. Bu çalışmada tarih eğitiminde bir metot olarak müzelerin yeri ve öneminden bahsedilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarih, Eğitim, Múzeler

Examination of Social Studies Curriculum in the Scope of 21st Century Learning and Innovation Skills

Ayşegül Tural

Bartın University, atural@bartin.edu.tr

ABSTRACT: Social studies is an interdisciplinary course that prepares individuals for life. The social studies course, which is open to innovations with its multi-faceted structure, has attracted more attention with the revised social studies curriculum in the light of current developments. 21st century skills have also become a common concept in learning environments in recent years. It is important to educate individuals with 21st century skills in order to better adapt to renewed learning environments in accordance with the developments of the age, to make the personal development process and to make the learning processes qualified. In the light of scientific and technological advances, it is understood that the 21st century skills are also included in the curriculum due to the currentity of them in changing and developing educational environments. 21st century skills are expressed in various groupings. Different skills are included in the groups formed as 21st century skills. Learning and innovation skills of these groupings were examined in relation to the study. Learning and innovation skills, one of the sub-areas of the 21st century, are listed as düşünme critical thinking ”,“ problem solving ”,“ communication ”,“ cooperation “, and creativity; skills; 21st century is the sub-skill areas. The aim of this study is to examine the social studies curriculum in the context of 21st century learning and innovation skills. It is important to examine the curriculum in the context of the identified skills in order to reveal the perspective of the social studies curriculum on 21st century skills. In addition to contributing to the field of study, it is aimed to give an idea to the researchers who are interested in the subject by considering the process of examining important skills in accordance with the developments of the age with its current and innovative structure. In this respect, it is believed that the research can contribute to the relevant field literature. Qualitative research methods were used in this study where social studies curriculum will be examined in terms of 21st century skills. Social studies curriculum was used as data collection tool in the research. Document review in the process of data collection; In the analysis of data, document analysis was used. As the study process is still ongoing, detailed results and recommendations based on the results of the research will be included in the full text of the research.

Keywords: Skill, curriculum, social studies.

Sosyal Bilgiler Öğretim Programının 21. Yüzyıl Öğrenme ve Yenilik Becerileri Kapsamında İncelenmesi

Ayşegül Tural

Bartın Üniversitesi, atural@bartin.edu.tr

ÖZET: Sosyal bilgiler, bireyleri hayata hazırlayan disiplinler arası bir derstir. Çok yönlü yapısı ile yeniliklere açık olan sosyal bilgiler dersi, güncel gelişmeler ışığında revize edilen sosyal bilgiler öğretim programı ile son dönemde daha da dikkat çekmektedir. 21. yy. becerileri de son yıllarda öğrenme ortamlarında sıklıkla karşımıza çıkan bir kavram olmuştur. Çağın gelişmelerine uygun şekilde, yenilenen öğrenme ortamlarına daha iyi uyum sağlayabilmek, kişisel gelişim süreci ve öğrenme süreçlerinin nitelikli hale getirilmesi açısından, 21. yy. becerilerine sahip bireylerin yetiştirilmesi önemlidir. 21. yy. becerilerinin, bilimsel ve teknolojik ilerlemeler ışığında, değişen ve gelişen eğitim ortamları içerisindeki güncelliği dolayısı ile öğretim programları içerisinde de yer aldığı anlaşılmaktadır. 21. yy. becerileri çeşitli gruplamalar ile ifade edilmektedir. 21. yy. becerileri olarak oluşturulan gruplar içerisinde de farklı becerilere yer verilmektedir. Bu gruplamalar içerisinde bulunun öğrenme ve yenilik becerileri, çalışma ile ilişkili olarak incelemeye alınmıştır. 21. yy. içerisindeki alt alanlardan bir olan öğrenme ve yenilik becerileri olarak ifade edilen temel beceriler ise, “eleştirel düşünme”, “problem çözme”, “iletişim”, “işbirliği”, ve “yaratıcılık” becerileri olarak sıralanmakta olup; 21. yy alt beceri alanlarını oluşturmaktadır. Bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler öğretim programının 21. yüzyıl öğrenme ve yenilik becerileri kapsamında incelenmesidir. Sosyal bilgiler öğretim programının 21. yy. becerilerine bakış açısını ortaya koyması bakımından, ilgili öğretim programının belirlenen beceriler bağlamında incelenmesi önemlidir. Çalışmanın ilgili alana katkı sağlamasının yanı sıra, güncel ve yenilikçi yapısı ile çağın gelişmelerine uygun olarak önemli becerilerin incelenmesi sürecini ele alışı ile konuya ilgi duyan araştırmacılara da fikir vermesi amaçlanmaktadır. Bu bakımdan, araştırmanın ilgili alan literatürüne katkı sağlayabileceğine inanılmaktadır. Sosyal bilgiler öğretim programının 21. yy becerileri açısından inceleneceği bu çalışmada, nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak sosyal bilgiler öğretim programı kullanılmıştır. Verilerin toplanması sürecinde doküman incelemesi; verilerin analizinde ise doküman analizinden yararlanılmıştır. Araştırmada çalışma süreci halen devam ettiği için, araştırmanın sonuçlarına ilişkin detaylı sonuçlar ve sonuçlara dayalı olarak sunulacak önerilere araştırmanın tam metninde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: *Beceri, program, sosyal bilgiler.*

Examination Of Geographical Maps In Social Studies Textbooks In Terms Of Quality And Quantity

Yasemin Mercimek*

Sencer Remzi Sayhan**

*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

**Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ABSTRACT: In today's world, the methods, techniques and tools used in the process of transferring information are of great importance. As stated in the constructivist approach, the more sense organs are addressed when teaching a knowledge, the more effective the education is because of the understanding that it is necessary to take this situation into consideration in the educational process. Social studies course is also more focused on history, geography and Citizenship and is more abstract as a content discipline, making use of multiple materials in this process can make the process even more efficient. In particular, it has been shown in previous research that visual tools increase the persistence of information in the mind. One of these visual tools is Maps. Today, maps are used in many areas, mainly geography. The maps used for educational purposes are materials that visualize information, improve the student's direction and position skills, and save the student from mere memorization. Through maps, abstract knowledge becomes a schema in the student's mind and can be remembered more easily. Another material used during the course is social studies textbooks. Textbooks have been one of the most basic materials used in the education process from past to present. Therefore, when we associate social studies textbooks and maps with each other, there is not enough information about how often maps are included in these textbooks, the quality and quantity of these maps, and whether they overlap with the subject content. Therefore, study 5. The aim of this course is to examine the maps in class Social Studies textbooks in terms of quality and quantity. In the research, one of the qualitative research methods, the document review method was used. Analysis of the data was done through the 'map review form'. This form includes titles such as map title, legant, visual clarity, fitness for purpose, scale, map type, map source. Research 5. The classroom is limited to geographic maps in social studies textbooks. As a result of the research, it was concluded that the maps used in these textbooks were not compatible with the subject, and that some of the necessary elements were not included in the maps, so the use of maps was not sufficient. Also research 5. It is important for the class social studies class to reveal the level and accuracy of maps to be used and to shed light on subsequent research.

Keywords : *Maps, Textbooks, Social Studies.*

Sosyal Bilgiler Ders Kitaplarındaki Coğrafi Haritaların Nitelik Ve Nicelik Yönünden İncelenmesi

Yasemin Mercimek*

Sencer Remzi Sayhan**

*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

**Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ÖZET: Günümüz dünyasında bilgilerin aktarılmasındaki süreçte kullanılan yöntem, teknik ve araç-gereçler büyük önem taşımaktadır. Yapılandırmacı yaklaşımda belirtildiği üzere bir bilgiyi öğretirken ne kadar çok duyu organına hitap edilirse eğitim de o denli etkili olur anlayışı nedeniyle eğitim-öğretim sürecinde bu durumu ayrıyeten göz önünde bulundurmamak gerekmektedir. Sosyal Bilgiler dersi de daha çok tarih, coğrafya ve vatandaşlık ağırlıklı ve içerik olarak daha soyut bir disiplin olduğundan bu süreçte birden çok materyalden faydalanmak süreci daha da verimli hale getirebilmektedir. Özellikle görsel araçların bilginin zihinde kalıcılığını artırdığı daha önce yapılan araştırmalarda ortaya konmuştur. Bu görsel araçlardan biri de haritalardır. Günümüzde haritalar, başta coğrafya olmak üzere birçok alanda kullanılmaktadır. Bunlar arasında yer alan eğitim amaçlı kullanılan haritalar, bilgiyi görselleştiren, öğrencide yön ve konum becerilerini geliştiren, öğrenciyi salt ezberden kurtaran materyallerdir. Haritalar sayesinde soyut bir bilgi öğrencinin zihninde bir şema haline gelmekte ve daha kolay hatırlanabilmektedir. Ders işlenirken kullanılan bir diğer materyal de Sosyal Bilgiler ders kitaplarıdır. Ders kitapları geçmişten günümüze eğitim-öğretim sürecinde kullanılan en temel materyallerden biri olmuştur. Dolayısıyla Sosyal Bilgiler ders kitaplarını ve haritaları birbirleriyle bağdaştırdığımızda, bu ders kitaplarında haritalara ne sıklıkla yer verildiği, bu haritaların nitelik ve nicelikleri, konu içeriğiyle örtüşüp örtüşmedikleri konusunda yeterince bilgi bulunmamaktadır. Bu nedenle çalışmada 5. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarındaki haritaların nitelik ve nicelik yönünden incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi yöntemi kullanılmıştır. Verilerin analizi “Harita İnceleme Formu” aracılığıyla yapılmıştır. Bu formda harita başlığı, lejant, görsel nitelik, amaca uygunluk, ölçek, harita türü, harita kaynağı gibi başlıklara yer verilmiştir. Araştırma 5. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitaplarındaki coğrafi haritalarla sınırlıdır. Araştırma sonucunda, bu ders kitaplarında kullanılan haritaların konu ile uyumlu olmadığı, haritalarda olması gereken unsurlardan bazılarının yer verilmediği dolayısıyla harita kullanımının yeterli düzeyde olmadığı sonuçlarına ulaşılmıştır. Ayrıca araştırma 5. Sınıf Sosyal Bilgiler dersinde haritaların ne düzeyde ve doğrulukta kullanılması gerektiğini ortaya koyması ve kendisinden sonraki araştırmalara ışık tutması açısından önem teşkil etmektedir.

Anahtar Kelimeler: Harita, Ders Kitapları, Sosyal Bilgiler

Document Analysis Of Program And Course Books On Society And Country Studies

Bülent Akbaba*

Damla Yıldırım**

*Gazi Üniversitesi, akbaba@gazi.edu.tr

**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, damlayildirim@ksu.edu.tr

---

ABSTRACT: With the draft program that have been prepared in 1962, three different courses, History, Geography and Citizenship Information that is within the scope of Social Studies were merged together and titled as Society and Country Studies. With the course of Society and Country Studies had paved its way to Herbart's collective teaching approach. In the year 1968, History, Geography and Citizenship Information courses within the scope of the Society and Country Studies started to be titled as Social Studies. This study was conducted in order to reveal the importance of the Society and Country Studies program and course books on the course of Social Studies, considering the conditions of the time period. In this study, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. Within the scope of this method, Society and Country Studies Educational Guide (1965), Society and Country Studies Guide (1967) and course books regarding Society and Country Studies between 1965 and 1966 were examined in a critical point of view on their contents, educational design, book layout, language and narrative aspects. As a result, it has been observed that the time period was effective on the program and course books in 1962, which was an important period for Turkey. It has been understood that Society and Country Studies courses was including the citizenship, history and geography courses within the scope of the Social Studies and the course was prepared with a close approach to the collective education which forms the foundation of the Social Studies.

Keywords : *Social Studies, Society and Country Studies, Qualitative Research, Document Analysis*

Toplum ve Ülke İncelemeleri Dersi Program ve Ders Kitaplarının Doküman Analizi

Bülent Akbaba*

Damla Yıldırım**

*Gazi Üniversitesi, akbaba@gazi.edu.tr

**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, damlayildirim@ksu.edu.tr

---

ÖZET: 1962 yılında hazırlanan taslak program ile Sosyal Bilgiler dersi kapsamına giren üç ayrı ders olan Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık Bilgisi dersleri birleştirilerek Toplum ve Ülke İncelemeleri adını almıştır. Toplum ve Ülke İncelemeleri dersi ile Sosyal Bilgiler dersinde F. Herbart'ın toplu öğretim ilkesinden hareketle anlayışın öne açılmıştır. 1968 yılında Toplum ve Ülke İncelemeleri dersi kapsamındaki Tarih, Coğrafya ve Yurttaşlık Bilgisi dersleri Sosyal Bilgiler adı altında birleştirilmiştir.

Bu çalışma Toplum ve Ülke İncelemeleri Rehberi, kılavuzu ve ders kitaplarının dönemin şartları göz önünde bulundurarak Sosyal Bilgiler dersi açısından önemini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi tekniği kullanılarak yürütülmüştür. Bu teknik kapsamında, 1965 yılında hazırlanan Toplum ve Ülke İncelemeleri Öğretim Rehberi, 1967 yılında hazırlanan Toplum ve Ülke İncelemeleri Kılavuzu ve 1965- 1966 yılında hazırlanan Toplum ve Ülke İncelemeleri ders kitapları; içerik, eğitsel tasarım, kitap düzeni ile dil ve anlatım yönlerinden eleştirel bir bakış açısıyla incelemeye tabi tutulmuştur. Çalışmanın sonunda Türkiye için önemli bir dönem olan 1962 yıllarında oluşan program ve ders kitaplarında dönemin etkilerinin yansıdığı belirlenmiştir. Toplum ve Ülke İncelemeleri dersinin Sosyal Bilgiler dersi kapsamında yer alan vatandaşlık, tarih ve coğrafya derslerini barındırdığı görülmüş ve Sosyal Bilgiler dersinin temelini oluşturan toplu öğretim anlayışına yakın bir yaklaşımla hazırlandığı sonucu elde edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Toplum ve Ülke İncelemeleri, Nitel Araştırma, Doküman Analizi.

Development of Social Studies Teacher Competencies Scale: Exploratory Factor Analysis

Ahmet opur*

Muammer Demirel**

*Uludağ Üniversitesi, ahmetcopur@uludag.edu.tr

** Uludağ Üniversitesi

ABSTRACT: The 65-item tool, which aims to measure the competences of social studies teachers, is based on 11 theoretical dimensions. These dimensions are field knowledge, field education knowledge, legislation knowledge, planning the teaching process, creating learning environments, managing the teaching process, measuring and evaluating, approaching the student, communication and cooperation, personal and professional development and national spiritual and universal values. In this context, exploratory factor analysis was conducted to reveal the factor structure of the instrument. As a result of the analysis, it was seen that the substances were gathered to a large extent under theoretically predicted factors. When factor load values are examined in terms of size, it is possible to characterize from “reasonable” to “perfect hariç except for four items (17, 29, 40 and 44). The load values of these substances can be described as “weak.. When the common factor variances of the 50 items of the scale were examined, it was seen that there were no items that gave low value (below .20). In this context, it can be said that the contribution of each item to the variance is acceptable. After the items excluded from the analysis, repeated analysis for an eight-factor structure yielded an eight-factor structure with an eigenvalue greater than 1. These eight factors explained 63,013% of the total variance. In multifactorial designs, it is seen that the explained variance is between 40% and 60%. It can be said that the contribution of each factor defined to the total variance is sufficient.

This study aims to reveal the results of exploratory factor analysis (EFA) of Social Studies teachers' competences scale. The study was carried out by quantitative research method due to the nature of the research subject. In the research, the competence scale was used as a data collection tool.

As a result of the analysis, it was seen that the substances were gathered to a large extent under theoretically predicted factors. However, some of the items (41, 43, 59, 61, 62, 63 and 64) which are supposed to be gathered under the factors of theoretical and personal assessment and personal and professional development have been removed because they have value less than ride or acceptance value (40, 42, 44, 60 and 65). When factor load values are examined in terms of size, it is possible to characterize from “reasonable” to “perfect hariç except for four items (17, 29, 40 and 44). The load values of these substances can be described as “weak.. When the common factor variances of the 50 items of the scale were examined, it was seen that there were no items that gave low value (below .20). In this context, it can be said that the contribution of each item to the variance is acceptable. After the items excluded from the analysis, repeated analysis for an eight-factor structure yielded an eight-factor structure with an eigenvalue greater than 1. These eight factors explained 63,013% of the total variance. In multifactorial designs, it is seen that the explained variance is between 40% and 60%. It can be said that the contribution of each factor defined to the total variance is sufficient.

Keywords : *Exploratory factor analysis, Social studies, teacher competence*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Yeterlikleri Ölçeğinin Geliştirilmesi: Açımlayıcı Faktör Analizi

Ahmet Çopur*

Muammer Demirel**

*Uludağ Üniversitesi, ahmetcopur@uludag.edu.tr

** Uludağ Üniversitesi

ÖZET: Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin yeterliklerini ölçmeyi amaçlayan ve 65 maddeden oluşan araç, 11 teorik boyut temel alınarak hazırlanmıştır. Bu boyutlar, alan bilgisi, alan eğitimi bilgisi, mevzuat bilgisi, öğretim sürecini planlama, öğrenme ortamları oluşturma, öğretim sürecini yönetme, ölçme ve değerlendirme, öğrenciye yaklaşım, iletişim ve işbirliği, kişisel ve mesleki gelişim ve milli manevi ve evrensel değerlerdir. Bu çerçevede, aracın faktör yapısını ortaya koymak amacıyla AFA yapılmıştır. Yapılan analiz sonucunda, maddelerin büyük ölçüde teorik olarak ön görülen faktörlerin altında toplandığı görülmüştür. Faktör yük değerleri büyüklük açısından incelendiğinde dört madde hariç (17, 29, 40 ve 44) “makulden” “mükemmele” doğru nitelendirmek mümkündür. Söz konusu maddelerin yük değerleri ise “zayıf” olarak nitelendirilebilir. Ölçeğe ait 50 maddenin ortak faktör varyansları incelendiğinde düşük değer veren (.20 altı) bir maddenin olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda her bir maddenin varyansa yaptığı katkının kabul edilebilir seviyede olduğu söylenebilir. Analiz dışı bırakılan maddelerden sonra sekiz faktörlü bir yapı için tekrarlanan analiz sonucunda, öz değeri 1’den büyük sekiz faktörlü bir yapı ortaya çıkmıştır. Bu sekiz faktörün toplam varyansın %63,013’ünü açıkladığı görülmektedir. Çok faktörlü desenlerde, açıklanan varyansın %40 ile %60 arasında olması yeterli olarak görülmektedir. Bu çerçevede tanımlanan her bir faktörün toplam varyansa yaptığı katkının yeterli düzeyde olduğu söylenebilir.

Bu çalışma, Sosyal Bilgiler öğretmenler yeterlikleri ölçeğinin açımlayıcı faktör analizi (AFA) sonuçlarını ortaya koymayı amaçlamaktadır. Çalışma, araştırma konusunun doğası gereği nicel araştırma yöntemiyle yürütülmüştür. Araştırmada veri toplama aracı olarak yeterlik ölçeği kullanılmıştır.

Yapılan analiz sonucunda, maddelerin büyük ölçüde teorik olarak ön görülen faktörlerin altında toplandığı görülmüştür. Ancak teorik olarak ölçme ve değerlendirme ile kişisel ve mesleki gelişim faktörleri altında toplanması ön görülen maddelerin bir kısmı (41, 43, 59, 61, 62, 63 ve 64) binişiklik veya kabul değerinin altında değere sahip oldukları için çıkarılmış bir kısmı ise (40, 42, 44, 60 ve 65) diğer faktörlerin altında toplanmışlardır. Faktör yük değerleri büyüklük açısından incelendiğinde dört madde hariç (17, 29, 40 ve 44) “makulden” “mükemmele” doğru nitelendirmek mümkündür. Söz konusu maddelerin yük değerleri ise “zayıf” olarak nitelendirilebilir. Ölçeğe ait 50 maddenin ortak faktör varyansları incelendiğinde düşük değer veren (.20 altı) bir maddenin olmadığı görülmektedir. Bu bağlamda her bir maddenin varyansa yaptığı katkının kabul edilebilir seviyede olduğu söylenebilir. Analiz dışı bırakılan maddelerden sonra sekiz faktörlü bir yapı için tekrarlanan analiz sonucunda, öz değeri 1’den büyük sekiz faktörlü bir yapı ortaya çıkmıştır. Bu sekiz faktörün toplam varyansın %63,013’ünü açıkladığı görülmektedir. Çok faktörlü desenlerde, açıklanan varyansın %40 ile %60 arasında olması yeterli olarak görülmektedir. Bu çerçevede tanımlanan her bir faktörün toplam varyansa yaptığı katkının yeterli düzeyde olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Açımlayıcı Faktör Analizi, öğretmen yeterliği, Sosyal Bilgiler

Being a Contracted Teacher: A Metaphor Study

Yıldıray Karadağ*
Mücahit Aydoğmuş**
Alper Kesten***

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, yildiray@gmail.com

**Ondokuz Mayıs Üniversitesi, mucahit.aydogmus@omu.edu.tr

***Ondokuz Mayıs Üniversitesi, akesten@omu.edu.tr

ABSTRACT: Education is a process that transforms the individual and society and affects people's whole life as it has been a social learning activity since the birth of the human being. Education plays an important role in determining the future of societies and preparing individuals for social life. Education generally has three important components; these are teachers, students and teaching programs. Teachers have a special importance among these three components. Because teachers are interested in both raising and developing students and gaining values and giving spirit and meaning to the abstract structures of the curriculum. For this reason, it is a social necessity to train qualified teachers and bring them into the education system.

Teacher training process, includes the stages; selection of students to teacher training institutions, pre-service training of selected students, the successful completion of undergraduate education and professional life of prospective teachers to be taken during their professional life. Although there are many different stages in this process, the criteria for appointing prospective teachers and their selection to the profession, appear to be a critical process affecting the quality of education. In our country, it is seen that various applications have been carried out in different periods regarding the selection of teachers to the profession. Due to the small number of trained teachers and the high need for teachers, no teacher selection exam was conducted until 1999. In 1999, for the first time, teachers were recruited collectively with a central examination under the name of "Civil Servants Exam". In 2001, the teachers who were selected through the "Central Qualifying Exam for Institutions" applied to the Public Personnel Selection Exam (KPSS) to be appointed as a teacher since 2002. While Teachers were selected with "Central Qualifying Exam for Institutions" in 2001, Since 2002, they have applied to the "Public Personnel Selection Exam" (KPSS) to be appointed as a teacher. Teaching Area Knowledge Test has been added to this examination, which consists of general cultural and educational sciences tests, in some branches since 2013. In 2016, the Ministry of National Education stopped the recruitment of permanent staff in teacher employment and chose the way of employing an oral exam and contracted teacher. In 2016, with a change in the regulation, it was decided that appointments to contract teacher should consist of two stages: Public Personnel Selection Exam (KPSS) and oral exam. The teachers appointed in this scope sign contracts in National Education Directorates before starting to work with the status of prospective teachers and are subject to performance evaluation every year. Contracts of those who are not successful in performance evaluation can be terminated unilaterally, and those who are successful are valid within the following year and cannot exceed 4 years. Candidate teachers who have been successful for 4 years will be appointed to the teaching staff at the educational institution they work at the end of 4 years and they will work at the same place for at least two more years. In addition, there is no right to optional or excuse displacement during the candidate teaching process as in permanent teaching.

In this study, it was aimed to examine the prospective teachers' opinions about being a contracted teacher through metaphors (Patton, 2014; Yıldırım & Şimşek, 2016). In this context, the participant group of the research consists of prospective teachers who are studying in the faculty of education of a state university in the Black Sea Region in 2019-2020 academic year. The criterion sampling method, which is one of the purposeful sampling strategies, was used in determining the group of participants (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz and Demirel, 2015; Yıldırım and Şimşek, 2016). In this context, three criteria were determined for the participants to be included in the research. The first of these criteria is that the participants are studying in the last year of the faculties of education; the second is that they are preparing for KPSS and the third is that they have been studying in departments with relatively more and less appointment quota in the last five years. In this direction, the appointment quota between 2013-2019 has been examined and has a relatively higher appointment quota; Primary Teacher, English Teacher, Elementary Mathematics

---

Teacher and relatively less appointment quota; Data will be obtained from candidate from Informatics Teacher, Social Studies Teacher and Science Teaching departments. In the research, a form consisting of two parts developed by the researchers will be used as data collection tool. In the first part of the form, the questions to determine the personal information of the participants, in the second part, a sentence as “contract teaching is like..... Because .....” will be given and they will be asked to complete the sentence. The data of the research will be analyzed based on the content analysis approach (Patton, 2014; Yıldırım and Şimşek).

Keywords: *Contracted teachers, prospective teachers, metaphor.*

Sözleşmeli Öğretmen Olmak: Bir Metafor Çalışması

Yıldıray Karadağ*
Mücahit Aydoğmuş**
Alper Kesten***

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, yildiray@gmail.com

**Ondokuz Mayıs Üniversitesi, mucahit.aydogmus@omu.edu.tr

***Ondokuz Mayıs Üniversitesi, akesten@omu.edu.tr

ÖZET: Eğitim, bireyi ve toplumu dönüştüren, insanların doğumundan itibaren sosyal bir öğrenme faaliyeti içerisinde olması nedeniyle insanoğlunun hayatının tamamını etkileyen bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Eğitim toplumların geleceğinin belirlenmesinde ve bireyleri toplumsal hayata hazırlamada çok önemli bir rol oynamaktadır. Eğitimin genel olarak üç önemli bileşeni bulunmaktadır; Bunlar öğretmen, öğrenci ve öğretim programlarıdır. Öğretmenler bu üç bileşenin içerisinde ayrı bir öneme sahiptir. Çünkü öğretmenler, hem öğrencilerin yetiştirilmesi, geliştirilmesi ve değerlerin kazandırılması ile hem de öğretim programlarının soyut olan yapılarına ruh ve anlam vermekle ilgilenmektedir. Bu nedenle nitelikli öğretmenlerin yetiştirilmesi ve eğitim sistemine kazandırılması toplumsal bir zorunluluktur.

Öğretmen yetiştirme süreci; öğretmen yetiştiren kurumlara öğrenci seçimi, seçilen öğrencilerin hizmet öncesi eğitimi, lisans eğitimlerini başarıyla tamamlayan öğretmen adaylarının mesleğe başlamaları ve mesleki hayatları boyunca alacakları hizmet içi eğitim aşamalarını içermektedir. Bu süreç içerisinde birçok farklı aşama yer almasına karşın öğretmen adaylarının atanma kriterleri ve mesleğe seçilmeleri eğitimin niteliğini etkileyen kritik bir süreç olarak karşımıza çıkmaktadır. Ülkemizde öğretmenlerin mesleğe seçilmelerinin konusunda farklı dönemlerde çeşitli uygulamaların yapıldığı görülmektedir. Yetmişmiş öğretmen sayısının azlığı ve öğretmen ihtiyacının fazla olması nedeniyle 1999 yılına kadar herhangi bir öğretmen seçme sınavı yapılmamıştır. 1999 yılına gelindiğinde ise ilk kez “Devlet Memurları Sınavı” adı altında merkezi bir sınavla toplu bir şekilde öğretmen alımı yapılmıştır. Öğretmenler, 2001 yılında “Kurumlar İçin Merkezi Eleme Sınavı” ile seçilirken, 2002 yılından itibaren öğretmenliğe atanmak için “Kamu Personeli Seçme Sınavı’na” başvurmuşlardır. Genel kültür ve eğitim bilimleri testlerinden oluşan bu sınava 2013 yılından itibaren bazı branşlarda “Öğretmenlik Alan Bilgisi Testi” eklenmiştir. 2016 yılında ise Milli Eğitim Bakanlığı öğretmen istihdamında kadrolu personel alımını durdurarak sözlü sınav ile sözleşmeli öğretmen istihdamı yolunu seçmiştir.

2016 yılında yönetmelikte yapılan bir değişiklikle sözleşmeli öğretmenliğe atamaların, Kamu Personeli Seçme Sınavı (KPSS) ve sözlü sınav olmak üzere iki aşamadan oluşmasına karar verilmiştir. Bu kapsamda atanan öğretmenler, aday öğretmen statüsü ile göreve başlamadan önce Milli Eğitim Müdürlüklerinde sözleşmeler imzalamakta ve her yıl performans değerlendirilmesine tabi tutulmaktadır. Performans değerlendirmesinde başarılı olmayanların sözleşmeleri tek taraflı fesh edilebilmekte, başarılı olanların ise sözleşme süresi takip eden yıl içerisinde geçerli olmaktadır ve bu süre 4 yılı geçemez. 4 yıl boyunca başarılı olan aday öğretmenler dilerlerse 4 yılın sonunda görev yaptıkları eğitim kurumunda öğretmen kadrolarına atanırlar ve aynı yerde en az iki yıl daha görev yaparlar. Ayrıca aday öğretmenlik sürecinde kadrolu öğretmenlikte olduğu gibi isteğe bağlı veya mazerete bağlı yer değiştirme hakkı bulunmamaktadır.

Bu çalışmada, öğretmen adaylarının sözleşmeli öğretmen olmaya yönelik görüşlerini metaforlar aracılığıyla incelemek amaçlanmıştır (Patton, 2014 ;Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu kapsamda çalışmanın katılımcı grubunu 2019-2020 eğitim-öğretim döneminde Karadeniz Bölgesi’nde yer alan bir devlet üniversitesinin eğitim fakültesinde öğrenim görmekte olan öğretmen adayları oluşturmaktadır. Katılımcı grubu belirlenirken amaçlı örnekleme stratejilerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2015; Yıldırım ve Şimşek, 2016). Bu kapsamda çalışmaya dahil edilecek katılımcılar için üç ölçüt belirlenmiştir. Bu ölçütlerden birincisi katılımcıların eğitim fakültelerinin son sınıflarında öğrenim görüyor olmaları; ikincisi KPSS’ye hazırlanıyor olmaları ve üçüncüsü atanma kontenjanları bakımından son beş yılda görece daha fazla ve daha az atama kontenjanlarına sahip bölümlerde öğrenim görüyor olmalarıdır. Bu doğrultuda 2013-2019 yılları arasındaki atanma kontenjanları incelenmiş ve

---

---

görece daha yüksek atanma kontenjanına sahip olan; Sınıf Öğretmenliği, İngilizce Öğretmenliği, İlköğretim Matematik Öğretmenliği ve görece daha az atanma kontenjanına sahip olan; Bilişim Öğretmenliği, Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve Fen Bilgisi Öğretmenliği bölümlerinden adayından veriler elde edilecektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen ve iki bölümden oluşan bir form kullanılacaktır. Formun ilk bölümde katılımcıların kişisel bilgilerini belirlemek için yer alan sorular, ikinci bölümde ise “sözleşmeli öğretmenlik .... gibidir. Çünkü .....” şeklinde bir cümle verilerek cümleyi tamamlamaları istenecektir. Araştırmanın verilerin ise içerik analizi yaklaşımı (Patton, 2014; Yıldırım ve Şimşek) esas alınarak analiz edilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sözleşmeli öğretmenlik, öğretmen adayları, metafor

Students 'Views On Teaching Social Studies With Activities In Out-Of-School Learning Environment

Murat Utku*

Vedat Karadeniz**

*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, marunlu29@gmail.com

**Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, vkaradeniz25@gmail.com

---

ABSTRACT: Social Studies education has been transformed or changed in accordance with the requirements and main currents of the period since its first years. The last comprehensive change took place in 2005. With this program, the student is active and experience based learning has become the focus. Teaching space and activities have been shaped and transformed according to this change. Some of the places used for education are historical places, museums, streets and so on. are out of school environments.

Out-of-school learning environments offer rich content and stimulants for the social studies course in terms of subject and scope. Especially historical places, historical objects and cultural elements provide suitable environments for students to realize social studies. In this study, students' views on social studies teaching and activities in out-of-school learning environments were examined. A total of 30 out-of-school activities were conducted with 30 students who completed the seventh grade, the study group. As a research method, document analysis and focus group interview were used as qualitative data tools. Thus, at the end of the activity, the opinions of the students were analyzed and a focus group meeting was held with 7 people in a scientific environment to explain their opinions.

According to the results of the research, students' opinions about the activities in the learning environments outside the school for social studies teaching are generally positive. While the out-of-school learning environment for which students are most keen is museums, historical places come second. The most repeated suggestion for the students is the realization of the related learning areas outside the school in the social studies course. Some of the findings are that they understand the subject better, their perspectives on culture change and they are more willing to social studies course.

Keywords: *Social Studies, Out-of-school learning environments, Learning activity*

Okul Dışı Öğrenme Ortamındaki Etkinliklerle Sosyal Bilgiler Öğretimine Yönelik Öğrenci Görüşleri

Murat Utku*

Vedat Karadeniz**

*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, marunlu29@gmail.com

**Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, vkaradeniz25@gmail.com

---

ÖZET: Sosyal Bilgiler öğretimi ilk yıllarından itibaren dönemin gereklerine ve ana akımlarına uygun olarak dönüştürülmüş veya değiştirilmiştir. Son kapsamlı değişim ise 2005 yılında yayınlanan programla gerçekleşmiştir. Bu programla birlikte öğrencinin aktif olduğu ve yaşantıya dayalı öğrenme odak noktası olmuştur. Öğretim mekânı ve etkinlikleri de bu değişime göre biçimlenerek dönüşmüştür. Eğitim için kullanılan mekânlardan bazıları tarihi mekânlar, müzeler, sokaklar vb. okul dışı ortamlardır.

Okul dışı öğrenme ortamları konu ve kapsam itibariyle sosyal bilgiler dersi için zengin içerik ve uyarıcı sunmaktadır. Özellikle tarihi mekânlar, tarihi nesnelere ve kültürel unsurlara sosyal bilgiler kazanımlarının gerçekleşmesi için öğrencilere uygun ortamlar sağlamaktadır. Bu çalışmada okul dışı öğrenme ortamlarındaki etkinliklerle sosyal bilgiler öğretimine yönelik öğrenci görüşleri incelenmiştir. Çalışma grubu olan yedinci sınıfı bitirmiş 30 öğrenci ile planlı 30 okul dışı etkinlik yapılmıştır. Araştırma yöntemi olarak nitel veri araçlarından doküman analizi ve odak grup görüşmesi kullanılmıştır. Böylece etkinlik sonunda öğrencilerin yazdığı görüşler analiz edilmiş ve görüşlerinin temellendirilerek açıklanması için 7 kişiyle bilimsel ortamda odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir.

Araştırma sonuçlarına göre sosyal bilgiler öğretimi için okul dışı öğrenme ortamlarındaki etkinliklere karşı öğrencilerin görüşleri genel olarak olumludur. Öğrencilerin en istekli olduğu okul dışı öğrenme ortamı müzeler iken tarihi mekânlar ikinci sırada gelmektedir. Sosyal bilgiler dersindeki ilgili öğrenme alanlarının okul dışında gerçekleştirilmesi ise öğrenciler için en çok tekrar ettiği öneridir. Bunların yanında konuyu daha iyi anladığı, kültüre bakış açılarının değiştiği ve sosyal bilgiler dersine karşı daha istekli oldukları ise ortaya çıkan bulgulardan bazılarıdır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Okul dışı öğrenme ortamları, Öğrenme etkinliği

Cultural Diversity Practices and Perspectives of Graduate Students Teaching in Various Countries

Harun Serpil*

Seda Önger**

*Anadolu Üniversitesi, hserpil@gmail.com

**sedaonger@gmail.com

ABSTRACT: Cultural diversity is becoming more widespread in today's world where information is easily accessible, technology is rapidly advancing, borders are disappearing, and an increasing number of people from different cultures live together. In democratic and culturally diverse societies, students need to understand both their own culture and the perspectives of different cultures. The social studies course equips students with the knowledge and skills necessary to succeed in this interconnected multicultural world. The purpose of social studies in the United States is given as "To develop the knowledge-based rational decision-making capabilities of young generations facing local, regional, national and global challenges as citizens of a democratic society that recognizes and embraces cultural diversity in today's interdependent world for the benefit and happiness of society". This study aims to find out the perspectives of the graduate students who teach in different countries on cultural diversity and their diversity practices in the classroom. The participants of the study were teachers of various school subjects who are studying towards their Master's degree in education in eight different countries. The criterion-sampling method, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the study group of the study. The study was conducted in the 2018-2019 academic year. A semi-structured interview form, developed as the data collection tool, was presented to expert opinion and finalized after obtaining expert opinions, and then was used to interview the participants. Qualitative research is a type of research that enables eliciting in-depth knowledge on a given topic. The data obtained from the study were analyzed by content analysis, which revealed a number of categories, codes and themes. Some questions aimed to inquire about teachers' perspectives on different cultures, how they plan their lessons to address cultural diversity, and how they apply these lesson plans in the classroom. Our initial findings indicate that teachers have different perspectives on cultural diversity, experience some problems in the classroom from time to time, apply various methods to solve these problems, and stress the importance of knowing students' backgrounds and cultures in culturally diverse classes. The data analysis is still in progress, and some suggestions will be made according to the final results.

Keywords: *Social studies, cultural diversity, foreign teachers*

Farklı Ülkelerde Öğretmenlik Yapan Yüksek Lisans Öğrencilerinin Kültürel Çeşitliliğe Bakış Açıkları ve Sınıf içi Uygulamaları

Harun Serpil*

Seda Önger**

*Anadolu Üniversitesi, hserpil@gmail.com

**sedaonger@gmail.com

ÖZET: Bilginin kolaylıkla ulaşıldığı, teknolojinin geliştiği, sınırların birbirine yaklaştığı, farklı kültürlerin bir araya geldiği günümüz dünyasında kültürel çeşitlilik gittikçe yaygınlaşmakta ve farklı kültürdeki insanlar bir arada yaşamaktadır. Demokratik ve kültürel açıdan farklı olan toplumlarda, öğrencilerin hem kendi kültürlerini hem de farklı kültürlerin bakış açılarını kavramaları gerekir. Sosyal bilgiler, birbirine her alanda bağlı kültürel çeşitlik gösteren küresel dünyada öğrencileri bu ortama hazırlamak için gerekli bilgi ve becerileri kazandıran bir derstir. Amerika Birleşik Devletlerinde sosyal bilgilerin amacı, “Birbirine bağımlı günümüz dünyasında kültürel çeşitliliği tanıyan ve benimseyen demokratik toplumun vatandaşları olarak genç kuşakların, yerel, bölgesel, ülke çapında ve küresel olarak karşılaşılan sorunlar hakkında toplumun yararı ve mutluluğu için bilgi temeline dayalı rasyonel karar verme yeteneklerini geliştirmek” olarak ifade edilmiştir. Bundan hareketle bu çalışmada farklı ülkelerde öğretmenlik yapan yüksek lisans öğrencilerinin kültürel çeşitliliğe bakış açıları ve sınıf içi uygulamaları belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmanın katılımcıları, farklı ülkelerde yüksek lisans yapan farklı branşlardaki öğretmenlerdir. Araştırmanın çalışma grubunun belirlemede, amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim dönemi içerisinde yapılmıştır. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemi kullanılarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmış bu doğrultuda farklı ülkelerdeki öğretmenlerle görüşmeler yapılmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak geliştirilen görüşme formu uzman görüşüne sunulmuş ve uzmanların görüşleri sonrasında son hali verilmiştir. Nitel araştırma, bir konu hakkında derinlemesine bilgi toplamayı sağlayan bir araştırma türüdür. Araştırmadan elde edilen veriler, içerik analizi ile analiz edilmiştir. Bu doğrultuda kategoriler, kodlar ve temalar oluşturulmuştur. Öğretmenlerin farklı kültürlere bakış açıları, kültürel çeşitlilik karşısında derslerini nasıl planladıkları ve sınıf içindeki uygulamalarının nasıl olduğu gibi bazı sorulara cevap aranmıştır. Araştırmanın ilk bulgularına göre, yabancı öğretmenlerin kültürel çeşitliliğe farklı bakış açılarına sahip olduğu, zaman zaman sınıf içerisinde bazı sorunlar yaşadıkları ve bu sorunları nasıl çözdükleri, kültürel çeşitliliğe sahip sınıflarda öğrencileri ve kültürlerini tanımanın önemi gibi bazı genel sonuçlara ulaşılmıştır. Araştırma analizi devam etmekte olup elde edilen bulgulara göre de önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Kültürel Çeşitlilik, Yabancı Öğretmenler

Social Studies Teacher Candidates' Perception About Wastage

Feride Ersoy

Mehmet Akif Ersoy University, feride_ersoy@hotmail.com

ABSTRACT: The concept of wastage is used in all areas of life to express excess consumption and excessive behavior. Today, its widespread use is consumption-oriented. Wasting is more in our lives along with tools such as fashion and advertising used by economic systems that promote surplus consumption. At the same time, one's extravagance behavior constitutes extravagance at home and in public institutions. Extravagance adversely affects the family budget and the state budget as well as the individual's economic budget. There is a risk of the individual becoming impoverished due to wastage, and an outward dependent economy due to the increase in imports of the state. Considering the consequences of this condition, contrary to the praised savings in the proverb, "drop by drop becomes lake", -even if less- there will be nothing left. It is possible to inform generations and gain awareness on such an important issue through education. On such an important matter, informing generations and gaining awareness are possible with education. Social studies course is one of the courses that can be effective in waste education both in terms of its target audience and in terms of its subjects and values. It is primarily aimed to explore social studies teacher candidates' perception about wastage because today's social studies teacher candidates will be the teacher of the near future.

The target of this study is to explore the perception about wastage of social studies teacher candidates. The study was designed with the phenomenology pattern of qualitative research. The study group was selected by criterion sampling, one of the purposive sampling techniques. Participant criteria of the study included completed "citizenship knowledge course" that one of the social studies undergraduate program courses. The study group consisted of 10 pre-service teachers who want to participate voluntarily, have completed the citizenship knowledge course, and continue their education in the third grade in 2019-2020 academic year. Semi-structured interview form, consisting of open-ended questions, was used during the data collection process. Data were collected by in-depth interview technique. Participant consent was received and the data was recorded. The data was analyzed by content analysis in accordance with the phenomenological pattern. The findings were supported by direct quotations.

Keywords: *Teacher education, Social studies education, value education, wastage*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının İsrاف Algısı

Feride Ersoy

Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, feride_ersoy@hotmail.com

ÖZET: İsrاف kavramı hayatın her alanında ihtiyaç fazlası tüketimi ve aşırıya kaçan davranışları ifade etmek üzere kullanılmaktadır. Günümüzde yaygın kullanımı tüketim odaklıdır. İhtiyaç fazlası tüketimi teşvik eden ekonomik sistemlerin kullandığı moda ve reklam gibi araçlarla birlikte israf daha fazla hayatımızın içindedir. Bununla birlikte kişinin savurganlık davranışı evde ve kamu kurumlarında ihtiyacın ötesinde kullanımı hatta savurganlığı meydana getirmektedir. Savurganlık, bireyin ekonomik bütçesinin yanı sıra aile bütçesini ve devlet bütçesini olumsuz etkilemektedir. İsrاف nedeniyle bireyin yoksullaşma, devletin ithalat artışı nedeniyle dışa bağımlı bir ekonomiye yönelme riski bulunmaktadır. Bu durumun sonuçları düşünüldüğünde “damlaya damlaya göl olur” atasözünde övülen tasarrufun aksine -az bile olsa- savura savura elde bir şey kalmayacaktır. Böylesi önemli bir konuda nesillerin bilgilendirilmesi ve bilinç kazanımı eğitimle mümkündür. Sosyal bilgiler dersi hem hitap ettiği kitle açısından hem de içerdiği konular ve değerler açısından israf konusunda eğitimde etkili olabilecek derslerdendir. Bugünün sosyal bilgiler öğretmen adayları yakın geleceğin sosyal bilgiler öğretmenleri olacağı için öncelikle onların israf algısını keşfetmek amaçlanmıştır.

Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının israf algısını keşfetmeye çalışmaktır. Çalışma nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji deseni ile tasarlanmıştır. Çalışma grubu amaçlı örnekleme tekniklerinden ölçüt örnekleme ile seçilmiştir. Çalışmanın katılımcı ölçütleri arasında sosyal bilgiler öğretmenliği anabilim dalı lisans programında, ikinci sınıf dersleri arasında yer alan “vatandaşlık bilgisi dersini almış olmak” bulunmaktadır. İçeriğinde vatandaşlık görev ve sorumluluklarına yönelik bilgilerin de yer aldığı bu dersi bir önceki dönemde almış olan, 2019-2020 akademik yılında üçüncü sınıfta öğrenimine devam eden sosyal bilgiler öğretmen adaylarından gönüllü olarak çalışmaya katılmak isteyen 10 öğretmen adayı çalışma grubunu oluşturmaktadır. Çalışmanın veri toplama sürecinde, araştırmacı tarafından bilimsel prosedürüne uygun bir şekilde geliştirilen, açık uçlu sorulardan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Veriler nitel araştırmada sıklıkla kullanılan derinlemesine görüşme tekniğiyle toplanmıştır. Katılımcı oluru alınarak verilerin ses kaydı alınmıştır. Araştırmacının metne dönüştürdüğü veriler orijinal metin üzerinde fenomenoloji desenine uygun içerik analiziyle çözümlenmiştir. Bulgular, doğrudan alıntılarla desteklenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen eğitimi, Sosyal bilgiler eğitimi, değer eğitimi, israf

Family in Life Studies Course

Sükran Ucus Güldalı
Ahi Evran Üniversitesi, sukranucus@gmail.com

ABSTRACT: Life studies course takes its source from social science. Social science is characterized as influencing human life and feeding on society employing different disciplines and fields. Family as the main component of social science is eligible and convenient source for the life studies course, which takes its source from the society. The current study was based on examining family division in the life studies course in the holistic approach. The case study was conducted in the scope of life studies course (K1-K3) from grade 1 to grade 3. The data set consists of a curriculum guide, textbooks, and semi-structured interviews with 16 elementary school teachers. Data set was analyzed with descriptive and content analysis and presented by relational. Family and related other components are limited, and routine involvement and participation, physical and social division, take the role in this limited context. Elementary school teachers have concerns and drawbacks regarding family-school partnerships, lack of knowledge and competence to integrate family in life studies learning environment and process. Findings results and suggestions, implications will be discussed for future research.

Keywords: *Hayat Bilgisi, Hayat Bilgisi Öğretim Programı, aile, aile katılımı*

Hayat Bilgisi Dersinde Aile

Sükran Ucus Güldalı
Ahi Evran Üniversitesi, sukranucus@gmail.com

ÖZET: Hayat bilgisi dersi sosyal bilimlere ait disiplinlerden meydana gelmiş bir derstir. Sosyal bilimler, toplumu besleyen, çeşitli disiplinler ve bilim alanları aracılığıyla insan hayatını etkileyen toplum bilimleri olarak nitelendirilir. Toplum bilimlerinin en temel öğelerinden biri olan aile ise kaynağını toplumdan alan hayat bilgisi dersi için en elverişli kaynaklardan biridir.

Bu araştırmanın amacı hayat bilgisi dersinde aile öğesinin ele alınışını bütüncül bir şekilde incelenmesi üzereine temellendirilmiştir. Nitel araştırma deseninden durum çalışması niteliği taşıyan bu çalışma 1., 2., 3. sınıf hayat bilgisi öğretim programı, ders kitaplarında ve 16 sınıf öğretmeniyle yapılan görüşmelerden çıkan bulgularla araştırmanın veri seti oluşturulmuştur. Betimsel analiz ve içerik analizi ile çalışmanın verileri analiz edilmiştir, üç farklı veri setinden elde edilen birbiriyle ilişkilendirilerek sunulmuştur.

Genel itibariyle hayat bilgisi dersinde aile öğesinin sınırlı ve aynı rutinde katılım olarak yer aldığı, ailenin fiziksel ve toplumsal rolüne bu sınırlı alanda yer verildiği tespit edilmiştir. Ailenin sosyal ve psikolojik rolünün rolünün gözardı edildiği tespit edilmiştir. Sınıf öğretmenlerinin ise aileyle çalışma konusunda kaygı ve çekincelere şip olduğu, hayat bilgisi derslerine aile katılımını entegre etmekle ilgili bilgi eksikliklerinin olduğu sonucuna varılmıştır. Araştırma kapsamında çıkan bulgular ışığında sonuçlar, uygulamaya ilişkin öneriler, gelecek araştırmalar için beklentiler ve sınırlılıklar paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hayat Bilgisi, Hayat Bilgisi Öğretim Programı, aile, aile katılımı

A Trends Study in Evidence Based Learning Space Researches in Turkey

Ümmügülsüm Torun*

Tercan Yıldırım**

*Ahi Evran Üniversitesi, gulsumtrn9@gmail.com

**Ahi Evran University, tercan_y@hotmail.com

ABSTRACT: In recent years, Social Studies and History curricula have been designed to provide the permanence of learning and to develop high-level thinking skills, and students have been the focus of these programs. Thanks to the resources / evidence used in the lessons, the students gain many skills. In order to ensure that students do not have a uniform learning structure or uniform thinking structure, the place of the resources used in the courses is important. Students who interact with historical resources can both learn and behave. Using the evidence-based learning methodology in social studies and history courses, the students will be able to understand the historical issues perceived as abstract, the active participation of the students in the course of history by understanding and question the historical information through evidence, it is important for referral. This study in Turkey to examine the papers and thesis made about the scope of evidence-based learning and teaching of history and social studies is a content analysis study conducted to determine the general trend of these studies. Proceedings and researches which were closed to access were excluded from the study. Yök Tez Scan, TR Index, Google Academy, etc. the portals were scanned. In order to collect the data, a kind of matrix has been developed considering the sample studies and the studies have been evaluated according to this matrix.

Data were analyzed by content analysis method. Content analysis is an analysis made by dividing a text into smaller pieces and categories according to established rules. At the end of the study, most of the studies conducted in the field of evidence-based learning were done by qualitative research methods, the most commonly used research design as a research design, the experimental design in qualitative research, the interview form as the data collection tool, and the most students in the study. It was determined that the sample size was preferred between 0-50 and the first hand sources were used as the most material based on evidence based learning.

Keywords: *Evidence-based learning, Social studies education*

Türkiye’ De Kanıt Temelli Öğrenme Alanında Yapılan Araştırmalarda Bir Eğilim Çalışması

Ümmügülsüm Torun*

Tercan Yıldırım**

*Ahi Evran Üniversitesi, gulsumtrn9@gmail.com

**Ahi Evran University, tercan_y@hotmail.com

ÖZET: Son yıllarda Sosyal Bilgiler ve Tarih öğretim programları öğrenmenin kalıcılığını sağlayacak ve üst düzey düşünme becerilerini geliştirecek şekilde tasarlanmış ve bu programların odağında da öğrenci yer almıştır. Özellikle derslerde kullanılan kaynaklar/kanıtlar sayesinde öğrenciler birçok beceriyi kazanmaktadırlar. Öğrencilerin tek tip bir öğrenme yapısı veya tek tip düşünce yapısına sahip olmamaları için derslerde kullanılan kaynakların yeri önemlidir. Tarihi kaynaklarla etkileşim haline giren öğrencilerde hem öğrenme gerçekleşir hem de birçok davranış değişikliği meydana gelir. Sosyal Bilgiler ve tarih derslerinde kanıt temelli öğrenme yönteminin kullanılması ile öğrencilerde soyut olarak algılanan tarihi konuların somutlaşmasını, öğrencilerin kanıt yoluyla tarihi bilgileri yapılandırmasını ve sorgulanmasını sağlayarak derse aktif katılımı gerçekleştirmesini ve hazır bir tarih öğrenimi anlayışından sıyrılıp tarihi bilgiyi kanıtlar aracılığıyla anlayıp analiz etmelerini ve zihinsel olarak öğrencileri düşündürmeye sevk etmesi açısından önemlidir. Kanıt temelli öğrenme öğrenciyi öğrenmenin odağına aldığı için eğitim öğretimde önemli bir yere sahiptir. Bu çalışma Türkiye’ de Sosyal Bilgiler ve Tarih öğretimi kapsamında kanıt temelli öğrenme ile ilgili yapılan makale ve tez çalışmalarını incelemek ve bu çalışmaların genel eğilimlerini belirlemek amacıyla yapılmış bir içerik analizi çalışmasıdır. Bildiriler ve erişime kapalı olan araştırmalar çalışmada kapsam dışı tutulmuştur. Araştırmaya dahil edilen çalışmalara Yök Tez Tarama, TR Dizin, Google Akademi vb. portallar taranarak ulaşılmıştır. Verileri toplamak için örnek çalışmalar dikkate alınarak bir tür matris geliştirilmiştir ve ulaşılan çalışmalar bu matris doğrultusunda değerlendirilmiştir. Veriler içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. İçerik analizi oluşturulmuş kurallara göre bir metnin daha küçük parçalara, kategorilere ayrılarak yapılan analizdir. Metin veya metinlerden oluşan kümelerin içerisindeki kelime ve kavramların varlığını belirlemeye yönelik yapılır. Araştırma sonucunda kanıt temelli öğrenme alanında yapılan çalışmaların çoğunluğunun nitel araştırma yöntemleri ile yapıldığı, araştırma deseni olarak en çok nicel araştırmalarda tarama deseninin, nitel araştırmalarda ise deneysel desen kullanıldığı, veri toplama aracı olarak görüşme formunun tercih edildiği, örneklem türü olarak çalışmalarda en çok öğrencilerin yer aldığı, örneklem büyüklüğünün 0-50 arasında tercih edildiği ve kanıt temelli öğrenme de en çok materyal olarak birinci elden kaynakların kullanıldığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kanıt Temelli Öğrenme, Sosyal Bilgiler Eğitimi

---

© 2019 Published by ISSSE

Teaching of Kemalism Issues: A Tendency Research

Ayşe Paksoy*

Tercan Yıldırım**

*Ahi Evran Üniversitesi

**Ahi Evran University

ABSTRACT: With the emergence of a new form of governance and the reforms realized by Mustafa Kemal Atatürk, the Turkish nation has changed the civilization and took steps towards modernization. Every political structure within the state's management strives to transfer the ideology it has adopted to society and internalize it. The best way to achieve this is the educational environment in which generations recognize themselves and the nation. Therefore, educational objectives should be determined within the framework of the official ideology of the state and education environments should be arranged accordingly. When we look at the general objectives of education in our country; The aim of this course is to educate young people who have adopted the principles and revolutions of Atatürk, are aware of their rights and responsibilities, are sensitive to the environment, comprehends the knowledge, regenerates, gives importance to democratic and universal values. Thus, in order to contribute to the development of individuals and to adapt the individuals to the social structure and to ensure the realization of the basic thought system constituting the state, the subjects of Atatürkism are included in the curriculum. In this study, to do with the teaching of Kemalism in Turkey is carried out to determine the trend of the studies. Since various studies related to the teaching of the subjects of Atatürkism are examined in the research, it is important for the studies to be carried out in this field. The data obtained in the study were obtained from the National Research Center of the Higher Education Council, Google Scholar, Ulakbim, Academia and Dergipak databases. When the databases were analyzed, 57 master's thesis, 7 doctoral thesis and 48 article studies were reached. Researches which are closed to access and whose full text is not reached are excluded from the study. The data were analyzed by using the matrix created. Content analysis method which is one of the qualitative data analysis methods was used for analyzing the data. The main purpose of content analysis is to categorize and associate the data obtained in a certain way. For this purpose, the data similar to each other are organized into specific concepts and themes and presented to the reader. Content analysis involves a thorough and in-depth examination of the data. According to the findings of the study, it is seen that the studies were concentrated in 2014 when the publication year was taken into consideration. Despite the fact that there are radical changes in 2005, it is noteworthy that the studies take place at a minimum. When the preferred research methods are considered in the studies, it is seen that most of the studies are within the scope of quantitative research method. However, it can be said that it is preferred in qualitative researches with little difference.

Mixed method is preferred because of the negative returns of the field of work at least. When the research patterns are examined, the fact that the screening design is preferred has proven that the researchers are examining an existing situation. Most of the data collection tools, questionnaire and interview forms were preferred. It can be said that the data collection tools used are preferred for reaching too many people as soon as possible. When the sample types were examined, it was seen that the students were preferred the most. When the studies about the teaching of the subjects of Kemalism were examined, it was seen that the teacher candidates were included in the study fields with a very little proportion. In the future, the fact that the pre-service teachers who would be the trainers of the mentioned subject was not included in the studies led to the conclusion that the studies were not carried out to train teachers.

Keywords: *Kemalism issues, Content analysis, Research trends*

Atatürkçülük Konularının Öğretimi :Bir Eğilim Araştırması

Ayşe Paksoy*

Tercan Yıldırım**

*Ahi Evran Üniversitesi

**Ahi Evran University

ÖZET: Yeni bir yönetim şeklinin ortaya çıkması ve Mustafa Kemal Atatürk'ün gerçekleştirmiş olduğu inkılaplarla Türk milleti,medeniyet değiştirmiş ve çağdaşlaşma yolunda adımlar atmıştır.Yönetim şeklinin değişmesiyle beraber eğitimde de çeşitli değişiklikler yaşanmıştır.Devletin yönetim kademesinde yer alan her siyasi yapı, benimsemiş olduğu ideolojiyi içinde yer aldığı topluma aktarmaya ve toplum tarafından içselleştirilmesine çalışır. Bunu da en iyi şekilde sağlayacak olan,nesillerin kendisini ve milletini tanıdığı eğitim ortamlarıdır .Dolayısıyla öncelikli olarak devletin resmi ideolojisi çerçevesinde eğitim amacı belirlenmeli ve eğitim ortamları bu doğrultuda düzenlenmelidir.Ülkemizde eğitimin genel amaçlarına bakıldığı zaman;çağdaş,Atatürk ilke ve inkılaplarını benimsemiş,haklarını ve sorumluluklarının farkında olan,çevreye karşı duyarlı,bilgiyi kavrayan, yeniden oluşturan,etkin, demokratik ve evrensel değerlere önem veren gençler yetiştirmek olarak belirlenmiştir. Böylece hem bireylerin gelişimine katkı sağlamak, hem bireyleri toplumsal yapıya uyumlu hale getirmek hem de devleti oluşturan temel düşünce sisteminin gerçekleşmesini sağlamak amacıyla Atatürkçülük konuları öğretim programlarına dahil edilmiştir.Bu çalışma,Türkiye’de Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili yapılan çalışmaların eğilimini belirlemek amacıyla yapılmıştır.Araştırmada Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili çeşitli çalışmaların incelendiği için bu alanda yapılacak olan çalışmalara kaynaklık etmesi açısından önem taşımaktadır. Araştırmada elde edilen veriler Yüksek Öğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi,Google Akademik,Ulakbim,Academia,Dergipak veri tabanları üzerinden elde edilmiştir. Veri tabanları incelendiğinde konu ile ilgili 57 yüksek lisans tezi,7 doktora tezi,48 makale çalışmasına ulaşılmıştır.Erişime kapalı olan ve tam metnine ulaşılmayan araştırmalar çalışma kapsamı dışında tutulmuştur.Veriler oluşturulan matris kullanılarak çözümlenmiştir.Verilerin analiz edilmesinde nitel veri analiz yöntemlerinden biri olan içerik analiz yöntemi kullanılmıştır. İçerik analizinde temel amaç elde edilen verilerin belirli bir şekilde kategorilendirilmesi ve ilişkilendirilmesidir.Bu amaç doğrultusunda birbirine benzeyen veriler belirli kavramlar ve temalar şeklinde düzenlenerek okuyucuya sunulmaya çalışılır.İçerik analizi verilerin ayrıntılı ve derinlemesine incelenmesi sürecini kapsar.Araştırmada elde edilen bulgulara göre yayın yılı dikkate alındığında çalışmaların 2014 yılında yoğunlaştığı görülmektedir.2005 yılında ise köklü değişimler yaşanmasına rağmen çalışmaların en az oranda yer alması dikkat çekmektedir.Çalışmalarda tercih edilen araştırma yöntemlerine bakıldığında çalışmaların çoğunun nicel araştırma yöntemi kapsamında olduğu görülmüştür.Fakat çok az bir farkla nitel araştırmalarında yoğunlukla tercih edildiği söylenebilir.Karma yöntem ise çalışma sahasının olumsuz getirilerinden dolayı en az oranla tercih edilmiştir. Araştırma desenleri incelendiğinde çoğunlukla tarama deseninin tercih edilmiş olması araştırmacıların var olan bir durumu incelediklerini kanıtlar niteliktedir. Veri toplama araçlarından en çok anket ve görüşme formları tercih edilmiştir.Kullanılan veri toplama araçlarının en kısa zamanda çok fazla kişiye ulaşılması açısından tercih edildiği söylenebilir.Örneklem türleri incelendiğinde ise en çok oranla öğrencilerin tercih edildiği görülmüştür. Atatürkçülük konularının öğretimi ile ilgili yapılan çalışmalar incelendiği zaman elde edilen sonuçlara göre öğretmen adaylarının çok az bir oranla çalışma alanlarına dahil edildiği görülmüştür.Gelecekte söz konusu dersin eğitimcileri olacak öğretmen adaylarının çalışmalara dahil edilmemesi çalışmaların öğretmen yetiştirmek amacıyla yapılmadığı sonucunu doğurmuş bu durumda alanda büyük bir eksiklik gözlemlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Atatürkçülük konuları,İçerik analizi,Araştırma eğilimleri

Social Competence in Life Studies Curriculum: A Mixed Method Study

Sükran Ucus Güldalı
Ahi Evran Üniversitesi

ABSTRACT: Human as a social being goes through changes and development among existence in the the world she/he lives in by communication and interactions. Children should have social skills and behaviors to positive and terminal actions in the context of the child's social competence naturally developing. The individual who has Social competence takes responsibility in society, finished the work that she/he starts, tends to behave positively. Social competence is a component that acquires success/unsuccess in upcoming life stages. Life studies which take its source from social science may be eligible academic discipline in first years of elementary education to develop pupil's social skills and behaviors. This study aimed at investigating main behaviors and skills regarding social competence in life studies curriculum in terms of gaining by students. In this study, an explanative mixed-method study was conducted with 574 elementary school teachers recruited working in public schools. Data was collected by "Social Competence in Life Studies Teacher Survey Form" in the quantitative part, semi-structured interviews with 16 teachers and life studies textbooks in the qualitative part. General overview, revisions and differentiated implications for practice should be needed in Life Studies Curriculum and Instruction for providing students to acquire main skills and behaviors especially aims of psychological dimension in life studies course Results, implications for practice and limitations will be discussed and shared.

Keywords : *Life Studies, social domain , social competence*

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programında Sosyal Yetkinlik: Bir Karma Yöntem Çalışması

Şükran Ucus Güldalı
Ahi Evran Üniversitesi

ÖZET: Sosyal bir varlık olan insan, yaşadığı dünyada varlıklar arası etkileşim ve iletişimle gelişime ve değişime uğramaktadır. Çocuğun sosyal yetkinliği de yaşla birlikte doğal olarak gelişmesine rağmen istendik ve olumlu davranışlara sahip olmak için bazı sosyal becerilere ve davranışlara sahip olmak gerekmektedir. Sosyal yetkin birey, toplumda sorumluluklarını yerine getirebilen, başladığı işi tamamlayabilen, daha az davranış problemleri sergileme eğiliminde olurlar. Sosyal yetkinlik yaşamın ilerleyen yıllarında birçok alanda elde edilebilecek başarı/başarısızlık için önemli bir öge olarak görülmektedir. Temel eğitimin ilk yıllarında kaynağını sosyal bilimlerden alan hayat bilgisi dersi sosyal yetkinlikle ilgili davranışları ve becerileri geliştirip güçlendirebilecek elverişli bir disiplin olarak ele alınabilir. Bu çalışmada, Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programında sosyal yetkinlikle ilgili temel davranış ve becerilerin öğrenciler tarafından kazanılma durumunun değerlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Araştırma, nitel ve nicel araştırma yöntemlerinin bir arada kullanılmasıyla oluşturulmuş karma araştırma modelinde gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda araştırmanın örneklemini Milli Eğitim Bakanlığı'nın resmi okullarında görev yapan 574 sınıf öğretmeni oluşturmaktadır. Açıklayıcı karma desene göre düzenlenen çalışmada önce nicel veriler toplanmış, nicel veriler ışığında nitel veriler toplanmıştır. Araştırmanın nicel boyutunu "Hayat Bilgisi Öğretim Programı Sosyal Yetkinlik Öğretmen Görüşü Anketi" ile online toplanarak elde edilmiş, bu anket sonrasında çıkan veriler doğrultusunda araştırmanın nitel boyutu için 16 öğretmenle yarı yapılandırılmış görüşme, öğretim programı ve ders kitabı incelemesi yapılarak nicel boyut açıklanmıştır. Genel itibarıyla; Hayat bilgisi Öğretim Programı kapsamında kazandırılması gereken sosyal yetkinlik beceri ve davranışlarının, öğrencilere kazandırılması için farklı düzenlemeler ve uygulamaların yapılması gerekmektedir. Öğretim programı kapsamında programın psikolojik hedefler boyutunun yeniden gözden geçirilmesi ve buna ilişkin revize çalışmalarına da ihtiyaç duyulmaktadır.

Araştırma kapsamında çıkan bulgular ışığında sonuçlar, uygulamaya ilişkin öneriler, gelecek araştırmalar için beklentiler ve sınırlılıklar paylaşılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Hayat bilgisi, sosyal alan , sosyal yetkinlik

Social Media Perceptions of Middle School Students in the Context of Media Literacy: A Metaphor Study

Servet Üztemur*

Erkan Dinç**

*Gaziantep Üniversitesi, servetuztemur@gmail.com

**Uşak Üniversitesi, erkandinc@gmail.com

ABSTRACT: This study aims to determine the social media perceptions of secondary school students through metaphors. This study is based on qualitative research and the research group consists of 153 students selected through simple random sampling from all levels of a public secondary school in the Yunusemre district of Manisa province. Data collected in structured metaphor form was subjected to content analysis. According to the research findings, 68 meaningful metaphors about social media have been produced independently of each other. The metaphors that the students produced the most were the concepts of earth, life, books, letters, and garbage, respectively. Social media metaphors produced by middle school students were grouped under 9 different themes (addiction, telecommunication and communication, time wasting, entertaining tool, comprehensive and broad, informative and enlightening, need, socialization, harmful). Secondary school students' perceptions of social media varied, but the results from the research were discussed in the context of media literacy.

Keywords : media literacy, social media, metaphor, middle school students, social studies

Medya Okuryazarlığı Bağlamında Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Medya Algıları: Bir Metafor Çalışması

Servet Üztemur*

Erkan Dinç**

*Gaziantep Üniversitesi, servetuztemur@gmail.com

**Uşak Üniversitesi, erkandinc@gmail.com

ABSTRACT: Bu araştırmanın amacı ortaokul öğrencilerinin sosyal medya algılarını metaforlar aracılığıyla tespit etmektir. Nitel araştırma temelinde kurgulanan araştırmanın çalışma grubunu Manisa ili Yunusemre ilçesinde yer alan bir devlet ortaokulunun her kademesinden basit seçkisiz örnekleme yoluyla seçilmiş 153 öğrenci oluşturmaktadır. Yapılandırılmış metafor formuyla toplanan veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma bulgularına göre sosyal medya ile ilgili birbirinden bağımsız 68 anlamlı metafor üretilmiştir. Öğrencilerin en fazla ürettikleri metaforlar sırasıyla dünya, hayat, kitap, mektup ve çöplük kavramları olmuştur. Anlam örüntüleri dikkate alınarak yapılan gruplandırmada ortaokul öğrencilerinin sosyal medya ile ilgili ürettikleri metaforlar 9 farklı tema (bağımlılık, haberleşme ve iletişim, zaman kaybı, eğlendirme aracı, kapsamlı ve geniş, bilgilendirici ve aydınlatıcı, gereksinim, sosyalleşme, zararlı) altında toplanmıştır. Ortaokul öğrencilerinin sosyal medya algıları çeşitlilik göstermekle birlikte araştırmadan elde edilen sonuçlar medya okuryazarlığı bağlamında tartışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: medya okuryazarlığı, sosyal medya, metafor, ortaokul öğrencileri, sosyal bilgiler

Views Of Social Studies And Pre-School Education Specialist On Citizenship Education In Early Childhood

Emine Özlem Yiğit*

Türker Sezer*

Alev Aynuz*

Abant İzzet Baysal University*

ABSTRACT: Citizenship is presented generally as if a phenomenon about people after 18 years old but all people born as a citizen of any state. International documents on human and children rights and national laws also deal with citizenship as a right that all people have. This makes citizenship education compulsory from early childhood period. Although there is a common consensus on importance of citizenship education as from early childhood, it is still unclear that what should be taught in this process in the context of citizenship. It is underlined that young children should be involved in decisions that affect them (MacNaughton, Hughes and Smith, 2007). However, Ailwood and et. all (2011) thought that, understandings deem young children unable to conceptualize and/or articulate abstract ideas on citizenship cause descension of citizenship practices in early childhood. Especially after 2011, in many OECD countries early childhood became more of an issue and the emphasis has shifted from care for working parents' children to providing early learning experiences for young citizens who would provide the sustainability of those policies (Millei and Imre, 2009). Besides, citizenship changed its direction from duties and responsibilities to rights and it gave early childhood and children's rights prominence. Thus, early childhood period is important in raising children who are deeply committed to their nations and national values, who know about people living together with them, who are conscious of rights and responsibilities, who know the value of historical cases and share common hopes for the future. Although the views towards citizenship education is for school age children and early childhood period is still early to teach young children about citizenship because of the developmental characteristics, because of the importance of this period, this study aims to present citizenship in the context of early childhood process. When we analyse Turkish pre-school education curricula, various aims are seen which might be associated with citizenship. However, to present that association more clearly, views of specialists on social studies and pre-school are exhibited in this research. In this context, a constructed interview form is sent to specialist (10 social studies and 10 pre-school education) and asked them to answer it. Questions in the form are developed by researchers and citizenship tests of several countries like USA, Australia, Germany, and Canada are served as a criteria in this process. Content analyse technique is used to analyse the data and they are categorized based on main titles in citizenship tests.

Keywords : *Citizenship, Pre-School Education, Citizenship Education*

Sosyal Bilgiler ve Okul Öncesi Eğitimi Uzmanlarının Erken Çocukluk Döneminde Vatandaşlık Eğitimine İlişkin Görüşleri

Emine Özlem Yiğit*
Türker Sezer*
Alev Aynuz*
Abant İzzet Baysal University*

ÖZET: Vatandaşlığın, bireyleri 18 yaşından itibaren kapsamına alan bir olgu olduğu yönünde genel bir algı olsa da, doğduğu andan itibaren her insan bir devletin vatandaşı olarak dünyaya gelmektedir. İnsan hakları bildirgesi ve çocuk hakları sözleşmesi gibi uluslararası belgeler ve ülkelerin anayasaları da vatandaşlığı her insanın sahip olduğu bir hak olarak ele almaktadır. Bu durum vatandaşlık eğitiminin küçük yaşlardan itibaren verilmesini kaçınılmaz kılmaktadır. Vatandaşlık eğitiminin erken çocukluk döneminden itibaren verilmesinin önemi ve gereği üzerine genel bir uzlaşma söz konusu olmakla birlikte içeriğinin ne olması gerektiği noktasında bir belirsiz olduğu görülmektedir. Çocukların özellikle kendilerini ilgilendiren konularda karar alma sürecine aktif katılım göstermeleri (MacNaughton, Hughes ve Smith, 2007) vurgulanmaktadır. Buna rağmen, çocukların etkin vatandaşlığın ne olduğu ve neleri içerdiği noktasında soyut konuları anlama yeterliliğinden yoksun oldukları öne sürülerek, erken çocukluk döneminde vatandaşlıkla ilgili uygulamaların göz ardı edildiği yönünde görüşler de mevcuttur (Ailwood ve diğerleri, 2011). Özellikle 1990'lardan bu yana OECD ülkelerinin bir çoğunda erken çocukluk dönemine verilmeye başlanan önem ve bu kapsamda geliştirilen politikalar, erken çocukluk döneminde verilen eğitimin çalışan annelerin çocuklarına verilen bakım hizmetinden çıkarak, ülkelerin geleceğini oluşturan ve politikaların devamlılığını sağlayacak vatandaşların yetiştirilmesi yönünde değişim geçirdiğini söz önüne sermektedir (Millei ve Imre, 2009). Vatandaşlığın sorumluluk ve görevler bağlamında ele alınmasından uzaklaşarak hakların vurgulanmaya başlanması da erken çocukluk dönemini ve bu dönemdeki çocukların sahip oldukları hakları ön plana çıkarmaktadır. Bu nedenle ülkesine ve ulusal değerlerine bağlı, hak ve sorumluluklarının bilincinde olan, bir arada yaşadığı insanları tanıyan ve onlarla birlikte uyum içerisinde yaşamaya özen gösteren, geçmişte yaşananlara değer veren ve geleceğe yönelik ortak kaygılar taşıyan bireylerin yetiştirilmesinde erken çocukluk döneminin önemi yadsınamaz bir biçimde kendini göstermektedir. Vatandaşlıkla ilgili konuların ve içeriğin okul çağındaki çocuklara yönelik olduğu ve erken çocukluk dönemindeki çocuğun gelişim özellikleri dikkate alındığında bunun için henüz erken olduğu doğrultusunda görüşler olsa da, erken çocukluk döneminin bireyin yaşamındaki öneminden yola çıkılarak bu çalışmada vatandaşlık kapsamında erken çocukluk döneminin ele alınması amaçlanmıştır. Türkiye’de uygulanmakta olan okul öncesi eğitimi programı incelendiğinde vatandaşlık ile ilişkilendirilebilecek kazanımların olduğu görülmektedir. Ancak bu ikisi arasındaki ilişkinin daha net bir biçimde kurulabilmesi için bu çalışmada sosyal bilgiler ve okul öncesi eğitimi uzmanlarının görüşleri alınmıştır. Bu bağlamda 10 sosyal bilgiler, 10 da okul öncesi eğitimi uzmanına yapılandırılmış görüşme formu gönderilmiş ve kendilerinden burada yer alan soruları yanıtlamaları istenilmiştir. Formda yer alan sorular araştırmacılar tarafından hazırlanmış ve formdaki sorular için farklı ülkelerin (ABD, Avustralya, Almanya, Kanada) vatandaş alımında uygulamakta oldukları vatandaşlık testleri ölçüt alınmıştır. Sorulara verilen yanıtlar araştırmacılar tarafından içerik analizine tabi tutulmuştur. Veriler, vatandaşlık testlerindeki temel başlıklar doğrultusunda kategorilendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Vatandaşlık, Okul Öncesi Eğitimi, Vatandaşlık Eğitimi

Using Art In Social Science Education

Ayşe Okvuran*

K. Özlem Alp**

*Ankara Üniversitesi, ayseokvuran@gmail.com

**Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, k.ozlem.alp@gmail.com

---

ABSTRACT: Although art involves several definitions, it is a culture field in its essence. Art works as well are a reflection of time, geography, culture and social life that they are made in. Dynamics of art and its relation with life caused to make relations with many disciplines. One of those disciplines is Social Sciences. In the most general meaning, field of Social Sciences, similar as art, is a culture and civilization. Especially, learning by art as a means of learning is an important issue. But using art as a means of teaching in the field of Social Sciences is not quite common. Starting from this issue, the main purpose of this study is to discuss the benefits of effective using of art in education of Social Sciences at the level of university. The research is in the model of quantitative and descriptive scanning. In the research, courses, topics, and learning outputs related with the Programs of Social Sciences Education are investigated, and mentioned the use of contemporary art work examples as a means of learning in the field of social sciences education.

According to some of the findings of this research, by means of Visual Arts, teaching the conceptions of culture and civilization that covers an important place in Social Science Education Programs might provide better comprehension of the topic. Besides, art by using mediums can provide more attractive, easier and permanent learning of hard conceptions and phenomena As in other fields, Social Science teaching field is a field that requires intellectual accumulation. Therefore, teacher candidates can be able to learn art as a means of learning in the field knowledge, and additionally they can be able to understand recent art work, subject, and issues of art and culture. Nature, geography, and art works involving life can be able to provide close ties of Social Sciences field with life and culture.

Keywords : *Art Education, Culture, Geography, Nature, Art Works*

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Sanatın Kullanımı

Ayşe Okvuran*

K. Özlem Alp**

*Ankara Üniversitesi, ayseokvuran@gmail.com

**Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, k.ozlem.alp@gmail.com

---

ÖZET: Sanat pek çok tanımı içermekle birlikte özünde bir kültür alanıdır. Sanat eserleri de estetik yapılarının yanısıra yapıldıkları dönem, coğrafya, kültür ve sosyal yaşamın bir yansımasıdır. Sanatın kendi dinamikleri ve yaşamla olan ilişkisi diğer pek çok disiplinle bağ kurmasına neden olmuştur. Bu disiplinlerden bir tanesi de sosyal bilgiler alanıdır. En genel anlamda Sosyal Bilgiler alanı da sanat gibi bir kültür ve uygarlık alanıdır. Özellikle bir öğrenme aracı olarak sanat yoluyla öğrenme son yıllarda üzerinde önemle durulan bir konudur. Ancak Sosyal Bilgiler Öğretimi alanında sanatın bir araç olarak kullanımı çok yaygın değildir. Bu problemden yola çıkarak oluşturulan bu çalışmanın ana amacı, üniversite düzeyinde Sosyal Bilgiler Öğretimi alanında sanatın bir araç olarak etkin kullanımının getirebileceği yararları tartışmaktır. Araştırma nitel -betimsel tarama modelindedir. Araştırmada Sosyal Bilgiler Öğretimi Programlarına ilişkin dersler, konu ve öğrenme çıktıları incelenmiş, örnekler ile güncel sanat eserlerinin bir öğrenme aracı olarak sosyal bilgiler öğretimi alanında kullanımına değinilmiştir.

Araştırmanın bazı bulgularına göre, Sosyal Bilgiler Öğretimi Programlarında önemli bir yer kapsayan kültür ve uygarlık kavramlarının görsel sanat yoluyla öğretilmesi konunun daha iyi anlaşılmasını sağlayabilir. Ayrıca sanat, kullandığı medyumlar ile zor kavram ve olguların, daha çekici, kolay ve kalıcı öğrenilmesini sağlayabilir. Sosyal Bilgiler Öğretimi alanı diğer alanlarda olduğu gibi entellektüel birikimi gerekli kılan bir alandır. Bu bakımdan öğretmen adayları sanatı hem alan bilgisinde bir öğrenme aracı olarak kullanabilecekleri gibi diğer yandan sanatın ve kültürün güncel eser, konu ve sorunlarını da anlayabileceklerdir. Doğa, coğrafya ve yaşamı kapsayan eserler sosyal bilgiler alanının yaşamla ve kültürle yakın bağlar kurmasını sağlayabilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sanat eğitimi, Kültür, Coğrafya, Doğa, Sanat eserleri

Classification of Social Studies Curriculum Learning Outcomes According to Domains and Levels: Model of Posner and Rudnitsky

Ömur Gürdoğan Bayır*

Zeynep Kılıç**

Nur Leman Balbağ***

*Anadolu University, ogurdogan@anadolu.edu.tr

**Eskisehir Osmangazi University, zeynepk@ogu.edu.tr

***Kutahya Dumlupinar University, nur.balbag@dpu.edu.tr

ABSTRACT: Social Studies is a course that provides students knowledge, basic life skills, national and universal values by using social sciences. The aim of this course is to enable students to participate in society as active citizens. In achieving this aim of the social studies course, the learning outcomes of the course are important.

The learning outcomes include knowledge, skills, beliefs, attitudes and values aimed at gaining individuals. The learning outcomes are diversified by considering different levels. Without an effective classification of learning outcomes, there will be uncertainty in learning outcomes statements. Also, unclassified learning outcomes cannot guide teachers. Properly classified learning outcomes guide the determination of the subjects to be learned, the planning and evaluation of learning. In this context, it was necessary to classify the learning outcomes in social studies course. Because the determination of the area and level of the learning outcomes of this course will shed light on whether there are inadequacies in the learning outcomes.

In this research, qualitative research method was adopted and document analysis technique was used. In this context, the 4th, 5th, 6th and 7th grade learning outcomes of Social Studies Curriculum were discussed and a total of 131 learning outcomes were examined. The classification of Posner and Rudnitsky (2006) was taken into consideration in the analysis of the learning outcomes. This classification includes the domains of cognitive understandings, affective understandings, cognitive skill, affective skill and psychomotor-perceptual skill.

After the Social Studies Curriculum learning outcomes were classified according to their domains, it was determined whether the learning outcomes were at the level of understanding or skill. The data were analyzed separately by the researchers and the points were determined and debates were made on these points. Then the analysis was finalized. In this context, it was revealed that there was less learning outcome in the domain of psychomotor-perceptual skills in the curriculum. It was determined that the learning outcome were at the level of understanding.

Keywords: *Social studies, curriculum, learning outcomes*

Sosyal Bilgiler Öğretim Programı Kazanımlarının Alanlarına ve Düzeylerine Göre Sınıflandırılması: Postnet ve Rudnitsky Modeli

Ömur Gürdoğan Bayır*

Zeynep Kılıç**

Nur Leman Balbağ***

*Anadolu University, ogurdogan@anadolu.edu.tr

**Eskisehir Osmangazi University, zeynepk@ogu.edu.tr

***Kutahya Dumlupinar University, nur.balbag@dpu.edu.tr

ÖZET: Sosyal bilgiler, sosyal bilimlerden yararlanarak öğrencilere bilgi, temel yaşam becerileri, ulusal ve evrensel değerleri kazandıran bir derstir. Bu ders, öğrencilerin etkin birer vatandaş olarak topluma katılımlarını amaçlamaktadır. Sosyal bilgiler dersi bu amacını gerçekleştirmesinde dersin kazanımları önem taşımaktadır. Kazanımlar bireylere kazandırılması hedeflenen bilgi, beceri, inanç, tutum ve değerleri içermektedir. Kazanımlar farklı düzeylere ayrılarak çeşitlendirilmektedir. Kazanımlarda etkili bir sınıflandırma olmazsa kazanım ifadelerinde belirsizlik olacaktır. Ayrıca yine sınıflandırılmayan kazanımların öğretmenlere rehberlik etmesi de beklenemez. Uygun şekilde sınıflandırılan kazanımlar ise öğrenmeye değer konuların belirlenmesine, öğrenmenin planlanmasına ve değerlendirilmesine rehberlik etmektedir. Bu kapsamda sosyal bilgiler dersinde de kazanımların sınıflandırılmasına gereksinim duyulmuştur. Çünkü bu dersin kazanımlarının hangi alanda ve ne düzeyde olduğunun belirlenmesi kazanımlar konusunda eksikliklerin olup olmadığına ışık tutacaktır. Araştırmada nitel araştırma yöntemi benimsenmiş ve doküman incelemesi tekniğinden yararlanılmıştır. Bu kapsamda Sosyal Bilgiler Öğretim Programı 4, 5, 6 ve 7. sınıf kazanımları ele alınmış ve toplam 131 kazanım incelenmiştir. Kazanımların incelenmesinde Posner ve Rudnitsky tarafından (2006) yapılan sınıflama dikkate alınmıştır.

Bu sınıflamada dikkate alınan yapı şöyledir:

- Bilişsel anlama: Bilgiyi fark etme, tanımlama, açıklama, yorumlama bu alanda ele alınabilir.
- Duyuşsal anlama: Etkileşim kurma, bir görüşün farkında olma ya da bunu takdir etme, değer ve tutumlar geliştirme bu kapsamda değerlendirilebilir.
- Bilişsel beceri: Analiz etme, problem çözme, tahminde bulunma bu alanda ifade edilebilir.
- Duyuşsal beceri: Duygularını davranışa dökme, değer ve tutumlarını yansıtan davranışlar sergileme bu alanda düşünülebilir.
- Psikomotor beceri: Temel ya da karmaşık beceri hareketleri bu alanda ele alınabilir.

Sosyal Bilgiler Öğretim Programı kazanımları alanlarına göre bu şekilde sınıflandırıldıktan sonra kazanımların anlama ya da beceri düzeyinde olup olmadığı belirlenmiştir. Araştırmada veriler araştırmacılar tarafından ayrı ayrı analiz edilmiş ve ayrıma düşülen noktalar belirlenerek bu noktalar üzerinde tartışmalar yapılmıştır. Daha sonra analize son biçimi verilmiştir. Bu kapsamda programda psikomotor beceri alanında daha az kazanım olduğu ortaya çıkmıştır. Kazanımların daha çok anlama düzeyinde olduğu belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, öğretim programı, öğrenme çıktıları

The Usability of Land Art as an Activity in Geography Education and The Views of Social Studies Teacher Candidates on The Application of Land Art

Cengiz Kayacılar*

Ayten Karaca**

*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, cengiz@ohu.edu.tr

**Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, aytenkaraca51@gmail.com

---

ABSTRACT: This study aims at pointing out the usability of Land Art, which is an aesthetic application of spatial information, as an activity in social studies and geography courses, in addition to the views of social studies teacher candidates regarding this matter. The research was conducted with a descriptive method, and the data was analyzed qualitatively. The working team of the study consists of 23 second year prospective teachers from Niğde Ömer Halisdemir University Department of Social Studies Teaching who have taken the elective course “Education of Natural Risk Sites in Turkey”. The study was conducted by groups consisting of 5 prospective teachers in Niğde Aladağlar National Park-Emlî Valley. At the end of the study, prospective teachers were asked to fill in a semi-structured interview form which was presented to expert opinion after field scanning. The form used during data gathering includes 5 open-ended questions. Each question directed to the participants was determined thematically. In this regard, 5 themes arose including ‘the recognition of Land Art’, ‘utilization of Land Art in social studies and geography education’, ‘association of Land Art and other disciplines’, ‘the contribution of Land Art to geography and social studies education’ and ‘the application of Land Art as an extracurricular activity and its preferability by prospective teachers’. The results of this study showed that prospective teachers acquired knowledge regarding Land Art applications during the research. The results also indicated that prospective teachers who contributed in the study associated Land Art applications with 9 courses including Geography, Art and Aesthetics, Social Studies, Anthropology, Archeology and Philosophy. This study has found that Land Art will be preferred by prospective teachers as a useful, tangible and significant material of teaching geography courses.

Keywords: *Social Studies, Prospective Teachers, Field, Applications of Land Art*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Arazi Sanatı (Land Art) Uygulamalarına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi

Cengiz Kayacılar*

Ayten Karaca**

*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, cengiz@ohu.edu.tr

**Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, aytenkaraca51@gmail.com

---

ÖZET: Bu çalışmada, mekânsal bilginin estetik bir uygulaması olan Arazi Sanatı (Land Art)'na ilişkin sosyal bilgiler öğretmen adaylarının görüşlerinin ortaya konması amaçlanmıştır. Araştırma, betimsel bir durum saptaması niteliğinde olup araştırmanın verileri nitel analiz yöntemleri ile ele alınmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, 2018-2019 eğitim öğretim yılı bahar döneminde, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Eğitim Fakültesi sosyal bilgiler öğretmenliği 2. sınıf seçmeli Dağ Coğrafyası dersini alan 23 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının beşli gruplar oluşturularak bir ürün ortaya koyduğu bu çalışma, saha olarak Niğde Aladağlar Milli Parkı-Emli Vadisi'nde gerçekleştirilmiştir. Uygulamaların sonunda öğretmen adaylarından, alan taraması yapılarak uzman görüşüne sunulan yarı yapılandırılmış görüşme formunu doldurmaları istenmiştir. Veri toplamada kullanılan form 5 adet açık uçlu sorulardan oluşmaktadır. Katılımcılara yöneltilen her bir soru tema olarak belirlenmiştir. Bu doğrultuda 'arazi sanatının bilinirliği', 'arazi sanattan sosyal bilgilerde coğrafya konularının öğretiminde yararlanma durumu', 'arazi sanatının diğer disiplinlerle ilişkilendirilmesi', arazi sanatının sosyal bilgilerde coğrafya konularının öğretimine katkı durumu' ve 'öğretmen adaylarının mesleki yaşamlarında sınıf dışı etkinliği olarak arazi sanatını tercih etme durumları' olmak üzere 5 tema ortaya çıkmıştır. Elde edilen bulgular çerçevesinde arazi sanatı uygulamaları hakkında bu çalışma ile öğretmen adaylarının bilgi sahibi oldukları görülmüştür. Çalışmada öğretmen adaylarının arazi sanatı uygulamalarını coğrafya, sanat ve estetik, sosyal bilgiler, fen bilgisi, tarih, sosyoloji, antropoloji, arkeoloji ve felsefe olmak üzere 9 ders ile ilişkilendirdikleri bulgusu ortaya çıkmıştır. Öğretmen adaylarının mesleki yaşamlarında arazi sanatı uygulamalarını coğrafya konularının öğretiminde materyal olarak kullanabileceği, uygulamaların sıkılmadan eğlenceli bir ortamda somut ve anlamlı öğrenmeler sağlayabileceği ve kalıcılık sağlayacağı düşüncesi ile derslerinde tercih edecekleri bulgusu ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları, Arazi, Land Art Uygulamaları.

An Example Of Material Use Of Technology In Social Studies: Flipped Classroom

Nusret Koca*

Cemal Bilgiç**

*Afyon Kocatepe Üniversitesi, nkoca@aku.edu.tr

**Afyon Kocatepe Üniversitesi, bilgicemal@hotmail.com

ABSTRACT: Developments in information and communication technologies have a profound impact on the world of education as in all other fields. The fact that technology enters the center of our daily lives and that young people are intertwined with technology has inevitably led to a shift in educational paradigms. The process of information transfer through technology to young people who can access information in class is tedious. At this point, teachers are obliged to renew themselves in line with the needs of the generation called “Generation Z” and to comprehend the requirements of the digital world. In social studies course aiming to socialize the individual, teachers started to use technological materials in the classroom. “Flipped Classroom” (reverse Class model) is one of the teaching models used for the learning styles of the next generation in the social studies course, which includes subjects from within life. In addition to the various disciplines of social studies, the transfer of knowledge and skills is a difficult course because of intense abstract concepts. In addition, inadequate weekly teaching hours make the students' perception of social studies unfavorable. The reverse face class model is seen as an important option in overcoming these negative situations related to the social studies course.

In this model, which reverses the traditional teaching process, classroom lecturing is done outside the school through digital platforms, while in school the student learns by experiencing active learning activities based on collaboration in interaction. In the reverse Class model, which can be described as the inversion of school and home activities in traditional teaching, students use digital technologies more effectively outside the school and participate effectively in the teaching process in the classroom. Thus, students actively participate in class while having fun in the course develop a positive outlook on social studies. The aim of this study is to give information about the concept of “reverse class” and its applications and to conduct a field survey on how it can be used in social studies teaching. In this respect, studies on this subject in Turkey and abroad have been examined. The benefits of using a reverse class model in social studies class were revealed. Suggestions were made on which learning areas could be studied and which concepts could be useful in explaining them.

Keywords: *Flipped classroom, educational technologies, social studies teaching*

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Teknolojinin Bir Materyal Olarak Kullanılmasına Bir Örnek: Flipped Classroom

Nusret Koca*

Cemal Bilgiç**

*Afyon Kocatepe Üniversitesi, nkoca@aku.edu.tr

**Afyon Kocatepe Üniversitesi, bilgicemal@hotmail.com

ÖZET: Bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmeler her alanda olduğu gibi eğitim dünyasını da derinden etkilemektedir. Teknolojinin gündelik hayatımızın merkezine girmesi ve gençlerin teknolojiyle iç içe olması ister istemez eğitim paradigmalarında kaymaya neden olmuştur. Teknoloji sayesinde bilgiye kolayca ulaşabilen gençlere sınıfta bilgi aktarma süreci sıkıcı gelmektedir. Bu noktada öğretmenler için de “Z Kuşağı” olarak adlandırılan neslin ihtiyaçları doğrultusunda kendilerini yenileme ve dijital dünyanın gereklerini kavrama zorunluluğu doğmaktadır. Bireyi toplumsallaştırmayı hedefleyen sosyal bilgiler dersinde öğretmenler sınıfta teknolojik materyaller kullanmaya başlamışlardır. Hayatın içinden konuları barındıran sosyal bilgiler dersinde yeni neslin öğrenme biçimlerine uygun kullanılan öğretim modellerinden birisi de “Flipped Classroom” (Ters Yüz Sınıf Modeli) olarak karşımıza çıkmaktadır. Sosyal bilgiler dersi çeşitli disiplinleri içermesinin yanı sıra soyut kavramların yoğun olması nedeniyle bilgi ve beceri aktarımı zor bir ders olarak karşımıza çıkmaktadır. Bunlara ilaveten haftalık ders saatinin yetersiz bulunması öğrencilerin sosyal bilgiler algısını olumsuz hale getirmektedir. Sosyal bilgiler dersine ilişkin bu negatif durumları aşma noktasında ters yüz sınıf modeli önemli bir seçenek olarak görülmektedir. Geleneksel öğretim sürecini tersine çeviren bu modelde sınıftaki ders anlatımı dijital platformlar aracılığıyla okul dışında yapılırken, okulda ise etkileşim içinde iş birliğine dayanan aktif öğrenme etkinlikleri ile öğrenci deneyimleyerek öğrenir. Kısaca geleneksel öğretimde yer alan okul ve ev aktivitelerinin ters çevrilmesi olarak nitelendirilebileceğimiz Ters Yüz Sınıf Modeli’nde öğrenciler dijital teknolojileri okul dışında daha efektif kullanırken sınıf içinde de öğretim sürecine etkin bir şekilde katılırlar. Böylece öğrenciler derse aktif şekilde katılırken derste eğlenerek sosyal bilgilere olumlu bakış açısı geliştirmektedirler. Bu çalışmanın amacı “Ters yüz sınıf” kavramı ve bu doğrultuda gerçekleştirilen uygulamalar ile ilgili bilgi vermek ve sosyal bilgiler öğretiminde nasıl kullanılabileceğine ilişkin alan taraması gerçekleştirmektir. Bu bağlamda yurt içinde ve yurt dışında bu konuyla ilgili yapılan çalışmalar incelenmiştir. Sosyal bilgiler dersinde ters yüz sınıf modeli uygulamasının kullanılmasının yararları ortaya konulmuştur. Hangi öğrenme alanlarında çalışılabileceği ve hangi kavramların açıklanabilmesinde faydalı olabileceğine dair önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar sözcükler: Ters yüz sınıf, Eğitim teknolojisi, Sosyal bilgiler öğretimi

To Be A Teacher Of Social Sciences Courses In Science And Art Centers (Case Of Ankara Province)

Gizem Uysalcan
Ankara Üniversitesi, gizemuysalcan@gmail.com

ABSTRACT: There is no universally accepted definition of being gifted; being gifted in the most general framework, intelligence and academic ability in the sense of individuals can be described as a superior performance compared to their peers. Science and art centers were established in 1992 so that individuals with special abilities could take courses in line with their fields of ability. Special gifted individuals are trained according to their abilities outside of school hours. One of these trainings is social studies education. It is important for individuals with special abilities to receive appropriate social studies education effectively, to be socialized and to be effective citizens of society. The aim of this study is to determine the perceptions of the social studies educators working in Bilsem for individuals with special abilities and their views about working in Bilsem. The working group of the research consists of the teachers who are working in Bilsem in Ankara province and who give courses related to social sciences disciplines such as Social Studies, History and geography. The research was patterned according to the phenomenology pattern from qualitative research methods, as it was intended to determine the opinions and thoughts of individuals towards a phenomenon. In this research, interview technique from qualitative research methods was used. In the study, demographic data form with questions about the personal information of the teachers who participated in the study and Semi-Structured Interview Questions with “ Social science teacher identification form in Bilsem’s ” were used as data collection tools. The data collected in the research was analyzed by content analysis. It is thought that the findings and results obtained from this study may be effective in increasing the effectiveness of Social Science Education in Bilsem’s.

Keywords: *Gifted, Talented, Social Studies*

Bilim Sanat Merkezleri'nde Sosyal Bilimlerle İlgili Derslerin Öğretmeni Olmak (Ankara İli Örneği)

Gizem Uysalcan

Ankara Üniversitesi gizemuysalcan@gmail.com

ÖZET: Üstün yetenekli olmanın evrensel olarak kabul görmüş bir tanımı bulunmamakla birlikte; en genel çerçevede üstün yetenekli olmak; zekâ, akademik ve yetenek anlamında bireylerin kendi yaşlılarına oranla daha üstün bir performans göstermesi olarak tanımlanabilir. Özel yetenekli bireylerin, yetenek alanları doğrultusunda dersler alabilmeleri için 1992 yılında Bilim Sanat Merkezleri kurulmuştur. Bu merkezlerde özel yetenekli bireylere okul saatleri dışında yeteneklerine göre eğitimler gerçekleştirilmektedir. Bu eğitimlerden bir tanesi de sosyal bilgiler eğitimidir. Özel yetenekli bireylerin uygun sosyal bilgiler eğitimini etkili bir biçimde almaları sosyalleşmelerinin ve toplumun etkin bir yurttaşı olmaları hususunda önem arz etmektedir. Bu çalışmanın amacı BİLSEM'lerde görevli sosyal bilgiler eğitimcilerinin özel yetenekli bireylere yönelik algıları ve BİLSEM'lerde görev yapmaya yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinde yer alan BİLSEM'lerde görev yapmakta olan, Sosyal Bilgiler Tarih ve Coğrafya gibi sosyal bilimler disiplinlerine ait dersleri veren öğretmenlerden oluşturmaktadır. Araştırmada bireylerin bir fenomene yönelik görüş ve düşüncelerini belirlenmesi amaçlandığı için araştırma nitel araştırma yöntemlerinden fenomenoloji desenine göre desenlenmiştir. Yapılan bu araştırmada, nitel araştırma yöntemlerinden görüşme tekniği kullanılmıştır. Çalışmada veri toplama araçları olarak; çalışmaya katılan öğretmenlerin kişisel bilgilerine yönelik soruların yer aldığı demografik bilgi formu ve yarı yapılandırılmış görüşme sorularının yer aldığı "Bilsem'lerde Sosyal Bilimler Öğretmeni Olmaya İlişkin Görüş Belirleme Formu " kullanılmıştır. Araştırmada toplanan veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Bu çalışmanın sonucunda elde edilen bulgu ve sonuçların BİLSEM'lerde verilecek sosyal bilimler eğitiminin etkililiği artırması yönünde etkili olabileceği düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: *Üstün Zekalı, Yetenekli, Sosyal Bilimler*

Investigation Of Digital Citizenship Status Of Social Studies Teachers And Social Studies Teacher Candidates *

Merve Aygün*

Genç Osman İlhan**

*Yıldız Teknik Üniversitesi, merveaygun@gmail.com

**Yıldız Teknik Üniversitesi, gosman@yildiz.edu.tr

ABSTRACT: Digital citizenship is the ability of individuals to participate in society online. The research was conducted to investigate the digital citizenship status of social studies teachers and prospective teachers. In the study; exploratory mixed approach method was used. The quantitative part of the study consists of 529 candidate of social studies teachers and 512 social studies teachers. In the qualitative design, 16 people were interviewed: 8 social studies teachers and 8 social studies candidate teachers. In the quantitative dimension of the research; Digital citizenship scale developed by Glassman, Choi and Cristol (2017) and translated into Turkish by Kara (2018) was used. Quantitative data were transferred to SPSS program and analyzed. Qualitative data were collected by interview technique and analyzed by content analysis. In the results of study; digital citizenship dimensions of social studies teachers and candidate teachers; they found themselves sufficient in the digital skills dimension, increased the awareness of digital platforms in the local / global awareness dimension, were prone to instability in critical thinking dimension, and were ambivalent in the dimension of collaborative internet activities and political activities. According to the qualitative and quantitative data, it is seen that there are differences in the dimensions of digital citizenship by gender. It was found that digital citizenship dimensions did not show a statistically significant difference according to the starting status of the profession. In the qualitative data, it was observed that candidate teachers were more active in online environments. There was a negative correlation between participants' daily internet use and digital citizenship dimensions. In the qualitative findings, it was seen that the participants could not improve themselves on digital citizenship and used the internet to be on social media, watching movies and listening to music. Among the digital citizenship dimensions, local / global awareness and collaborative internet activities were found to be a significant predictor of internet usage time. In the study, research questions were categorized and examined separately for teacher and candidate teachers.

Keywords: *digital citizenship, social studies teachers, social studies teacher candidates*

---

* This study was produced from the master thesis of the first author.

© 2019 Published by ISSSE

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin ve Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Dijital Vatandaşlık Durumlarının İncelenmesi*

Merve Aygün*
Genç Osman İlhan**

*Yıldız Teknik Üniversitesi, merveaygun@gmail.com

**Yıldız Teknik Üniversitesi, gosman@yildiz.edu.tr

ÖZET: Dijital vatandaşlık, bireylerin topluma çevrimiçi olarak katılabilme yeteneğidir. Araştırma, sosyal bilgiler öğretmen ve öğretmen adaylarının dijital vatandaşlık durumlarının incelenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırmada; açılımcı karma yaklaşım yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın nicel kısmını 529'u sosyal bilgiler öğretmen adayı ve 512 sosyal bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Nitel desende ise 8 sosyal bilgiler öğretmeni ve 8 sosyal bilgiler adayı olmak üzere 16 kişi ile görüşme yapılmıştır. Araştırmanın nicel boyutunda; Glassman, Choi ve Cristol (2017) tarafından geliştirilen, Kara (2018) tarafından Türkçe'ye çevrilen dijital vatandaşlık ölçeği kullanılmıştır. Nicel veriler SPSS programına aktararak analiz edilmiştir. Nitel veriler ise görüşme tekniği toplanmış olup veriler içerik analizi ile incelenmiştir. Çalışma sonucunda; sosyal bilgiler öğretmenlerinin ve öğretmen adaylarının dijital vatandaşlık boyutlarına bakıldığında; dijital beceriler boyutunda kendilerini yeterli gördükleri, yerel/global farkındalık boyutunda dijital platformların farkındalıklarını arttırdığı, kritik düşünme boyutunda kararsızlığa yatkın oldukları, işbirlikli internet aktiviteleri ve politik aktiviteler boyutunda kararsızlık içinde oldukları görülmüştür. Nitel ve nicel veriler doğrultusunda cinsiyete göre dijital vatandaşlık boyutlarında farklılıklar olduğu görülmüştür. Dijital vatandaşlık boyutlarının mesleğe başlama durumuna göre istatistiksel açıdan anlamlı bir fark göstermediği ortaya çıkmıştır. Nitel verilerde ise öğretmen adaylarının çevrimiçi ortamlarda daha aktif olduğu gözlemlenmiştir. Katılımcıların günlük internet kullanımı ile dijital vatandaşlık boyutları arasında negatif bir korelasyon olduğu görülmüştür. Nitel bulgularda da katılımcıların dijital vatandaşlık konusunda kendilerini geliştiremedikleri, interneti genellikle sosyal medyada olmak, film izlemek ve müzik dinlemek için kullandıkları görülmüştür. Dijital vatandaşlık boyutlarından yerel/global farkındalık ve işbirlikli internet aktiviteleri boyutlarının internet kullanım süresi üzerinde anlamlı bir yordayıcı olduğu görülmüştür. Çalışmada araştırma soruları öğretmen ve öğretmen adayları için ayrı ayrı kategorize edilerek incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Dijital vatandaşlık, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayları, Sosyal Bilgiler Öğretmenleri

---

*Bu çalışma birinci yazarın Yüksek lisans tezinden üretilmiştir.

© 2019 Published by ISSSE

Analysis Of The “Bu Vatan Kimin?” Poetry In Terms Of Social Studies

Şeyda Marancı
sydmrnci@gmail.com

ABSTRACT: Literature; It is one of the branches of art in which people express their feelings, thoughts and dreams through language in oral and written form and convey the social, cultural, political and economic life of societies from generation to generation within the historical process. Because of these characteristics, it has an important place in social studies education. In this process, which is defined as literature-based social studies, social studies course is shaped by literary works such as appropriate stories, novels, poetry, mythology, biography and theater. In social studies course, it helps to teach the subject area, concrete abstract issues, increase student success and motivation, critical thinking, empathy, use of language, time and chronology, such as gaining various skills, encouraging various values such as love, respect, diligence patriotism literary genres are used.

The purpose of this study is to examine the poem of “*Bu vatan kimin?*” Is written by Orhan Şaik Gökay, in terms of social studies. What historical elements are there to create historical consciousness of poetry? What are the elements of poetry in terms of transferring citizenship? What are the geographical concepts in poetry? What values are included in social studies education in poetry? What is the contribution of poetry to the special aims of social studies education? ” searched for answers to these questions. The study was conducted with qualitative research method and research data was obtained by document review. Research data was analyzed by content analysis.

According to the results of the research findings: In poetry, there are elements that can transfer value and faith and which can create history consciousness. Homeland, mountain, stone, soil, water (river, river, flood), lightning, rose garden and horizon are the geographical concepts used in poetry. Poetry carries the values of social studies education such as patriotism, love, solidarity, independence, freedom, diligence, sensitivity and responsibility. Poetry has content that contributes to the specific purposes of social studies

---

Keywords: Poetry, Social Studies.

“Bu Vatan Kimin?” Şiirinin Sosyal Bilgiler Açısından İncelenmesi

Şeyda Marancı
sydmrnci@gmail.com

ÖZET: Edebiyat; insanların duygu, düşünce ve hayallerini dil aracılığıyla sözlü ve yazılı olarak ifade ettikleri, toplumların sosyal, kültürel, siyasi ve ekonomik hayatını tarihsel süreç içinde kuşaktan kuşağa aktaran sanat dallarından biridir. Bu özelliklerinden dolayı sosyal bilgiler eğitiminde de önemli bir yere sahiptir. Edebiyat temelli sosyal bilgiler olarak tanımlanan bu süreçte sosyal bilgiler dersi uygun hikâye, roman, şiir, mitoloji, biyografi, tiyatro gibi edebi eserler ile şekillendirilmektedir. Konu alanını öğretmeye yardımcı olması, soyut konuları somutlaştırması, öğrenci başarısını ve motivasyonu artırması, eleştirel düşünme, empati, dil kullanımı, zaman ve kronoloji gibi çeşitli becerileri kazandırması, sevgi, saygı, çalışkanlık, vatanseverlik gibi çeşitli değerleri özendirme gibi nedenlerden dolayı sosyal bilgiler dersinde edebi türler kullanılmaktadır.

Bu araştırmanın amacı Orhan Şaik Gökyay’ın yazmış olduğu “Bu Vatan Kimin?” şiirini sosyal bilgiler açısından ele almaktır. Bu doğrultuda “Şiir tarihsel bilinç oluşturmak açısından hangi tarihsel unsurları taşımaktadır? Şiir vatandaşlık aktarımı açısından hangi unsurları taşımaktadır? Şiirde yer alan coğrafi kavramlar nedir? Şiir sosyal bilgiler eğitiminde yer alan hangi değerleri barındırmaktadır? Şiirin sosyal bilgiler eğitiminin özel amaçlarına katkısı nedir?” sorularına cevap aranmıştır. Nitel araştırma yaklaşımı benimsenerek gerçekleştirilen araştırmanın verileri doküman incelemesi yoluyla elde edilmiştir. Araştırma verileri içerik analizi ile çözümlenmiştir.

Araştırma bulgularından elde edilen sonuçlara göre: Şiirde değer ve inanç aktarımı yapacak ve tarih bilinci oluşturabilecek unsurlar yer almaktadır. Vatan, dağ, taş, toprak, su (nehir, ırmak, sel), şimşek, gül bahçesi ve huduttur şiirde kullanılan coğrafi kavramlardır. Şiir vatanseverlik, sevgi, dayanışma, bağımsızlık, özgürlük, çalışkanlık, duyarlılık ve sorumluluk gibi sosyal bilgiler eğitiminde yer alan değerleri taşımaktadır. Şiir sosyal bilgilerin özel amaçlarına katkı sağlayan içeriğe sahiptir.

Anahtar Kelimeler: Şiir, Sosyal Bilgiler

Determination of The Level of Environmental Knowledge and Behaviour of Social Science and Science Teachers Candidates

Esra Sarı*

Oğuz Kantürer**

*Abant İzzet Baysal Üniversitesi, kanturer_o@ibu.edu.tr

**Abant İzzet Baysal Üniversitesi, bilgisayari@hotmail.com

ABSTRACT: Environmental problems arising from the disruption of the ecological balance in the global world concern all humanity regardless of language, religion and race. Protecting the environment is very important for people to live in a healthy and natural environment. Preserving the current state of the environment and raising individuals who are sensitive to the environment and have a sense of responsibility are only possible through effective and efficient environmental education. With the Tbilisi Declaration, the foundations of the environmental education planned for education were laid and the structure was determined. Today, environmental education in our country can be given directly or indirectly at all levels. Environmental gains in science and social studies at secondary school are important for Piaget's cognitive development processes. Individuals in this period can develop attitude, analyze, take responsibility and understand the structure of society. While environmental education in science is substance-oriented, environmental education in social studies is about environment-environment relationship. In this study, considering the same concepts in two different disciplines from different perspectives, developing environmental attitudes and the role and impact of teachers on students in education, the aim of this study was to determine the environmental knowledge and environmental attitudes of prospective social studies and science teachers. For this purpose, attitude scale and environmental knowledge test developed by Uzun and Sağlam (2006) were applied to prospective teachers. In the study, screening model which is one of the quantitative research methods was used. The universe of the study consists of 114 undergraduate students studying in the department of science teaching at Abant İzzet Baysal University and 54 undergraduate students at the department of social studies teaching.

As a result of the study, environmental knowledge and attitude levels of the prospective teachers of social studies and science teachers were determined. It was determined that social studies and science teacher candidates' environmental knowledge was moderate, total attitude scores towards environment and scores obtained from environmental thought sub-dimension were positive in favor of science teacher candidates. When we think that education is a whole, environmental education courses starting from life science course and continuing during undergraduate education can be examined and the problems seen can be eliminated. Students' environment skills can be improved by using student-centered teaching methods instead of rote and traditional education.

Keywords: *Environmental education, environmental attitude, environmental science, social studies teaching, science teaching*

Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi Öğretmen Adaylarının Çevresel Bilgi ve Tutum Düzeylerinin Belirlenmesi

Esra Sarı*

Oğuz Kantürer**

*Abant İzzet Baysal Üniversitesi, kanturer_o@ibu.edu.tr

**Abant İzzet Baysal Üniversitesi, bilgisayari@hotmail.com

ÖZET: Küresel dünyada ekolojik dengenin bozulmasıyla ortaya çıkan çevre sorunları dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin tüm insanlığı ilgilendirmektedir. İnsanların sağlıklı ve doğal bir ortamda yaşaması için çevrenin korunması bu açıdan çok önemlidir. Çevrenin mevcut durumunun muhafaza edilmesi, çevreye karşı duyarlı ve sorumluluk duygusu taşıyan bireylerin yetişmesi de ancak etkili ve verimli çevre eğitimi ile mümkündür. Tiflis bildirgesiyle eğitimde verilmesi planlanan çevre eğitiminin temelleri atılmış ve yapısı belirlenmiştir. Bugün ülkemizde çevre eğitimi tüm kademelerde doğrudan ya da dolaylı olarak verilebilmektedir. Ortaokulda fen bilgisi ve sosyal bilgiler derslerindeki çevre kazanımları Piaget'in bilişsel gelişim süreçleri açısından önem teşkil etmektedir. Bu dönemdeki bireyler tutum geliştirebilir, analiz edebilir, sorumluluk alabilir ve toplumun yapısını kavrayabilirler. Fen bilimlerinde verilen çevre eğitimi madde odaklı iken sosyal bilgilerde verilen çevre eğitimi ortam-çevre ilişkisi üzerinedir. Farklı iki disiplinde aynı kavramların değişik açılardan ele alınması, çevresel tutum geliştirme ve öğretmenlerin eğitimde öğrenciler üzerindeki rolü ve etkisi düşünülerek yapılan bu çalışmada Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi öğretmen adaylarının çevresel bilgilerinin ve çevreye yönelik tutum düzeylerinin belirlenmesi hedeflenmiştir. Bu amaç doğrultusunda öğretmen adaylarına Uzun ve Sağlam (2006) tarafından geliştirilen tutum ölçeği ve çevre bilgi testi uygulanmıştır. Çalışmada nicel araştırma yöntemlerinden tarama modeli kullanılmıştır. Çalışma evrenini Abant İzzet Baysal Üniversitesi Fen Bilgisi öğretmenliği bölümünde okuyan 60, Sosyal Bilgiler öğretmenliği bölümünde öğrenim gören 54, toplam 114 lisans öğrencisi oluşturmaktadır.

Araştırmanın sonucunda, Sosyal Bilgiler öğretmenliği ve Fen Bilgisi öğretmenliği öğretmen adaylarının çevresel bilgi ve tutum düzeyleri belirlenmiştir. Sosyal Bilgiler ve Fen Bilgisi öğretmen adaylarının çevre bilgileri orta düzeyde, çevreye yönelik toplam tutum puanları ve çevresel düşünce alt boyutundan elde edilen puanlar Fen Bilgisi öğretmen adaylarının lehine pozitif yönde olumlu olduğu belirlenmiştir. Eğitimin bir bütün olduğunu düşündüğümüzde, hayat bilgisi dersinden başlayarak lisans eğitimi boyunca devam eden süreçte çevre eğitimi dersleri incelenebilir ve görülen aksaklıklar giderilebilir. Ezberci ve geleneksel eğitim yerine öğrenci merkezli öğretim yöntemleri kullanılarak, öğrencilerin çevre becerilerinin gelişmesi sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Çevre eğitimi, çevresel tutum, çevre bilgisi, sosyal bilgiler öğretmenliği, fen bilgisi öğretmenliği

Use of Materials in Social Studies Teaching

Mahmut Serkan Yerli

Yakup Tuncer

MEB, Adiyaman Science And Art Center, syerli77@hotmail.com

MEB, Yavuz Selim Primary School, Adiyaman, yakuptuncer@hotmail.com

---

ABSTRACT: The social studies course is nourished from many disciplines and includes many abstract concepts. In this respect, as in all courses, it is important to teach the lessons with material support in social studies teaching.

In social studies education, the materials produced for the lessons together with the students can be revealed, the students' productivity can be revealed, they can reveal the state of self-learning and realize the desired permanent learning in education. For example, while giving an example of social solidarity, preparing a material similar to the charity stone used in the past and having an appropriate sample practice in the classroom can provide a better understanding of the issue.

Although the importance of material use in providing permanent learning is considered, Too many there is not much concrete material for teaching social studies. For social studies teaching; There are not too many materials except a few materials such as maps and spheres. Most of these materials be unusable actively for various reasons.

In order to eliminate the above deficiencies in our own school, nearly 40 original materials and more than 100 products were prepared for social studies courses in Adiyaman Science and Art Center. These materials; styrofoam, wood and ceramics. A story was created along with the product put forward in order to make a given sample come alive better in the mind.

On 13-17 May 2019, we exhibited these materials under the name of "Social Studies Material and Product Exhibition" and with the theme of May 19 in order to announce these products which we believe are beneficial to our students in our own school. Illustrated posters were prepared and exhibited on how the materials were used and which benefits they served.

In an in-service training program prepared for Classroom Teachers in order to process social studies lesson more efficiently, some of these products were introduced to 38 classroom teachers in Adiyaman and sample practices were made. The opinions of these teachers were taken with the "Social Studies Material Evaluation Form" we prepared to measure the effectiveness of these materials. Most of the class teachers reported this positive opinion about these materials. It was stated that teachers could facilitate their work in the classroom.

As a result; with the use of materials in social studies education concrete of subject issues can be provided.

Keywords: *Material-Education-Embodiment*

Sosyal Bilgiler Öğretiminde Materyal Kullanımı

Mahmut Serkan Yerli

Yakup Tuncer

MEB, Adıyaman Science And Art Center, syerli77@hotmail.com

MEB, Yavuz Selim Primary School, Adıyaman, yakuptuncer@hotmail.com

---

ÖZET: Sosyal bilgiler dersi pek çok disiplinden beslenen ve pek çok soyut kavramı da içinde barındıran bir derstir. Bu açıdan bütün derslerde olduğu gibi sosyal bilgiler öğretiminde de materyal desteğiyle derslerin işlenmesi önem arz etmektedir.

Sosyal bilgiler eğitiminde öğrencilerle beraber derslere yönelik üretilen materyaller, öğrencilerin üretkenlikleri ortaya çıkarılabilir, kendi kendine öğrenme durumunu ortaya çıkarabilir ve eğitimde istenen kalıcı öğrenmeyi gerçekleştirebilir. Örneğin toplumsal dayanışma örneği verilirken eskiden kullanılan sadaka taşına benzer bir materyal hazırlamak ve sınıf ortamında uygun örnek bir uygulama yaptırmak konunun daha iyi kavranmasını sağlayabilir.

Kalıcı öğrenme sağlamada materyal kullanımının önemi göz önünde olmasına rağmen sosyal bilgiler öğretimine yönelik çok fazla somut materyal bulunmamaktadır. Sosyal bilgiler öğretimine yönelik; harita, küre gibi birkaç materyal dışında çok fazla materyal bulunmaktadır. Var olan bu materyallerin çoğu da çeşitli nedenlerle aktif olarak kullanılamamaktadır.

Yukarıda sayılan eksiklikleri kendi okulumuzda giderme adına, Adıyaman Bilim ve Sanat Merkezinde sosyal bilgiler derslerine yönelik 40'a yakın özgün materyal ve 100'den fazla ürün hazırlandı. Bu materyaller; strafor, ahşap ve seramik gibi malzemeler kullanılarak hazırlandı. Verilen bir örneğin zihinde daha iyi canlanabilmesi adına ortaya konan ürünle beraber hikayesi de oluşturuldu.

Kendi okulumuzda öğrencilerimize faydalı olduğuna inandığımız bu ürünlerin paydaşlarımıza duyurulması adına 13-17 Mayıs 2019 tarihleri arasında "Sosyal Bilgiler Materyal ve Ürün Sergisi" adı altında ve 19 Mayıs temalı olarak bu materyalleri sergiledik. Materyallerin nasıl kullanıldığını ve hangi kazanıma hizmet ettiğini anlatan resimli posterler hazırlandı ve sergilendi.

Sosyal bilgiler dersini daha verimli işleme adına Sınıf Öğretmenlerine yönelik hazırlanmış olan bir hizmet içi eğitimde bu ürünlerin bir kısmı Adıyaman'da bulunan 38 sınıf öğretmenine tanıtıldı ve örnek uygulamalar yaptırıldı. Bu materyallerin etkililiğini ölçmeye yönelik hazırlanmış olduğumuz "Sosyal Bilgiler Materyal Değerlendirme Formu" ile bu öğretmenlerin görüşleri alındı. Sınıf öğretmenlerinin çoğu bu materyaller ile ilgili bu olumlu görüş bildirdi. Öğretmenlerin sınıf içinde işini kolaylaştırabileceği ifade edildi.

Sonuç olarak; sosyal bilgiler eğitiminde materyal kullanımı ile konuların somutlaştırılması sağlanabilir.

Anahtar Kelimeler: Materyal-Eğitim-Somutlaştırma

Citizenship and Social Studies Education in Turkey: Active or Passive Citizenship?

Gökhan Önal

Abant İzzet Baysal University, onalg@ibu.edu.tr

ABSTRACT: The concept of citizenship can be discussed under the two main components: active and passive citizenship. There are four possible components of active citizenship; *engaging in conventional political activities, voluntary community activities, activities that seek to change political and social directions, and self-regulating activities*. When we look at the passive citizenship, it has possibly three distinct components: *national identity, patriotism and loyalty*. Passive citizenship is more about “being” (inborn) and active citizenship is about “doing” (adventitious). The purpose of this study is to determine the encouragement of active and passive citizenship through social studies education in Turkey. Four different secondary schools were visited in Bolu where ten teachers and twenty four students were interviewed for the scope of this research. Additionally, 4th grade citizenship, 5th, 6th and 7th grade social studies curricula were also reviewed. Research data was collected during the academic year of 2018/2019 and analysed using descriptive analysis method. Research findings show that lessons did not include much student participation such as discussion, group work or project making which have been found to be crucial in citizenship and social studies lessons and make students active in lessons. The findings also show that students are not encouraged to participate in political activities which are important practice sphere of active citizenship. Some significant findings were that citizenship and social studies is meant to be solely an exam-oriented subject and in light of values emphasised in the content, it serves to raise passive citizens more than active citizens. The findings of this study may contribute to the more effective implementation of the curricula of these lessons and the development of active citizenship dimensions of the curricula. In light of the research findings, conducting more case studies involving observations and interviews in Turkish secondary schools could be further explored by other researchers in the field.

Keywords: *Turkish Social studies education, active citizenship, passive citizenship, social studies teacher, secondary school students*

Türkiye Vatandaşlık ve Sosyal Bilgiler Eğitimi: Aktif Vatandaşlık mı Pasif Vatandaşlık mı?

Gökhan Önal

Abant İzzet Baysal University, onalg@ibu.edu.tr

ÖZET: Vatandaşlık kavramı, *aktif* ve *pasif* olmak iki temel boyut altında tartışılabilir. Aktif vatandaşlığın; *siyasi etkinliklere katılma, gönüllülük hizmetlerine dâhil olma, toplumsal ve siyasi yönelişi değiştirmeye dönük faaliyetlere katılma* ve *bireyin kendi düzenlediği faaliyetlere katılması* olmak üzere dört temel türü vardır. Pasif vatandaşlığın ise *milli kimlik, milliyetçilik/vatanseverlik* ve *sadakat* olmak üzere üç ayırt edici bileşeni vardır. Pasif vatandaşlık daha çok “olma” (doğuştan) ve aktif vatandaşlık ise “yapma” (sonradan öğrenilen) ile ilgilidir. Bu çalışmanın amacı Türkiye’de sosyal bilgiler derslerinde aktif ve pasif vatandaşlığın teşvik edilme (özendirilme) durumunu belirlemektir. Araştırma kapsamında Bolu Merkez’de bulunan dört ortaokul ziyaret edilmiştir. Bu okullarda çalışan toplam 10 öğretmenle yüz yüze görüşme ve 24 öğrenci ile odak grup görüşmesi yapılmıştır. Ayrıca 4. sınıf vatandaşlık, 5., 6. ve 7. sınıf sosyal bilgiler öğretim programları incelenmiştir. Araştırma verileri 2018/2019 eğitim ve öğretim yılında toplanmış, nitel veri analiz yöntemlerinden betimsel analiz yöntemi kullanılarak çözümlenmiştir. Bulgulara bakıldığında, derslerde öğrencileri aktif kılan tartışma, grup çalışması, proje yapma gibi yöntemlerin kullanılmadığı anlaşılmıştır. Öğrencilerin aktif vatandaşlığın önemli bir uygulama sahası olan siyasetle ilgili eylemlere katılmalarının özendirilmediği belirlenmiştir. Vatandaşlık ve sosyal bilgiler derslerinin sınıfta işlenen ve sınava dönük bir ders niteliğinde olup ve programda vurgulanan temel değerlere bakıldığı zaman, daha çok pasif vatandaşlığa hizmet ettiği anlaşılmıştır. Bu çalışmanın bulguları, söz konusu derslerin programlarının daha etkin uygulanmasına ve programların aktif vatandaşlık boyutlarının geliştirilmesine katkılar sunabilir. Araştırmanın bulguları ışığında Türkiye’deki farklı ortaokullarda sosyal bilgiler dersinin mevcut durumuna dönük gözlem ve görüşmelere dayanan durum çalışması niteliğinde araştırmaların yapılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Türkiye sosyal bilgiler eğitimi, aktif vatandaşlık, pasif vatandaşlık, sosyal bilgiler öğretmeni, ortaokul öğrencileri

Fred Newmann's Views On Social Studies Education

Tolgahan Ayantaş

Ankara Üniversitesi

ABSTRACT: In the literature, it is seen that the studies revealing the views of the pioneers about social studies education are not sufficient. The aim of this study is to determine the opinions of Newmann, a social studies educator who has studies in many fields, especially critical thinking skills and authentic learning areas, about social studies education in his studies between 1963-2016. In this way, it is thought that new perspectives can be developed based on the opinions of an experienced field expert in solving the problems in the field of social studies education. A emerit lecturer at the University of Wisconsin-Madison, Newmann began his career in history and social studies in 1959. After completing his doctorate at Harvard University, Newmann has worked extensively on what can be done to improve the role that schools, one of the basic institutions of a modern society, play in the development of society. In his studies, however, he discussed social studies education processes and discussed the conditions required by the most ideal teaching environments. He was one of the first researchers to elaborate the authentic learning approach in his studies. He has put forward many studies on research and development of social studies curriculum, alternative school planning, alienation in secondary education, democratic citizenship theories, students' community service projects, high-level thinking skills and assessment of student achievement. Document analysis, one of the qualitative research methods, was used in the study and Newmann's studies were searched in international databases. After completing the steps of accessing the documents, checking the authenticity of the documents and understanding the documents, it was ensured that the reached documents were collected in three main categories (themes), general opinions about social studies education”, “problem areas seen” and “ suggestions”. At the end of the study it was seen that Newmann made many suggestions for the development of social studies education both in his own studies and in cooperation with other field experts. These suggestions; realization of teaching objectives in social studies education, caring about authentic learning, developing intellectual skills, developing values and thoughts, taking learning by doing-living, creating more opportunities for students, supporting high-level thinking skills, supporting the teaching conditions in schools.

Keywords: *Social studies, Fred Newmann, views*

Fred Newmann'ın Sosyal Bilgiler Eğitimi Hakkındaki Görüşleri

Tolgahan Ayantaş
Ankara Üniversitesi

ÖZET: Alanyazında sosyal bilgiler eğitimi alanının öncülerinin sosyal bilgiler eğitimi hakkındaki görüşlerini ortaya koyan çalışmaların yeterli olmadığı görülmektedir. Bu çalışmada; eleştirel düşünme becerisi ve otantik öğrenme alanları başta olmak üzere pek çok alanda çalışmaları bulunan sosyal bilgiler eğitimcisi Prof. Dr. Fred M. Newmann'ın, 1963-2016 yılları arasındaki çalışmalarında sosyal bilgiler eğitimi hakkında ortaya koyduğu görüşlerini belirlemek amaçlanmıştır. Bu yolla, günümüzde sosyal bilgiler eğitimi alanındaki sorunların çözümünde, deneyimli bir alan uzmanının çalışmaları yoluyla ortaya koyduğu görüşlerinden hareketle yeni bakış açıları geliştirilebileceği düşünülmüştür. Wisconsin-Madison Üniversitesi emekli öğretim üyesi olan Newmann, 1959 yılında tarih ve sosyal bilgiler alanlarında eğitim ve çalışma kariyerine başlamıştır. Doktorasını Harvard Üniversitesi'nde tamamlayan Newmann, modern bir toplumun temel kurumlarından olan okulların, toplumun gelişiminde oynadığı rolü geliştirmek için neler yapılabileceği üzerinde pek çok çalışma yapmıştır. Çalışmalarında bununla birlikte sosyal bilgiler eğitimi süreçlerine değinerek en ideal öğretim ortamlarının gerektirdiği koşulları tartışmıştır. Çalışmalarında otantik öğrenme yaklaşımını detaylandırarak bu alanda çalışma ortaya koyan ilk araştırmacılardan olmuştur. Sosyal bilgiler öğretim programlarının araştırılması ve geliştirilmesine, alternatif okul planlamalarına, ortaöğretimde yabancılaşma konusuna, demokratik vatandaşlık teorilerine, öğrencilerin topluma hizmet projelerine, üst düzey düşünme becerileri ve öğrenci başarısının değerlendirilmesi konularına değinen pek çok çalışma ortaya koymuştur. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılmıştır ve Newmann'ın çalışmaları uluslararası veri tabanlarında taranmıştır. Doküman analizinin; dokümanlara ulaşma, dokümanların özgünlüğünü kontrol etme ve dokümanları anlama aşamaları tamamlandıktan sonra, ulaşılan dokümanların "sosyal bilgiler eğitimi hakkındaki genel görüşler", "görülen sorun alanları" ve "öneriler" şeklinde üç temel kategoride (temada) toplanması sağlanmıştır. Çalışma sonunda Newmann'ın gerek kendi çalışmalarında gerekse de başka alan uzmanlarıyla ortak yürüttüğü çalışmalarda, sosyal bilgiler eğitimi alanının gelişmesi için pek çok öneride bulunduğu görülmüştür. Söz konusu öneriler; sosyal bilgiler eğitimindeki öğretim hedeflerinin gerçekleşmesi, otantik öğrenmenin önemsinmesi, entelektüel becerilerin geliştirilmesi, değer ve düşüncelerin geliştirilmesi, yaparak-yaşayarak öğrenmenin merkeze alınması, öğrencilere daha fazla fırsat yaratılması, üst düzey düşünme becerilerinin desteklenmesi, okullardaki öğretim koşullarının yerinde incelenmesi ve öğretimde eleştirel söylemin geliştirilmesi şeklindedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, Fred Newmann, görüşler

An Analysis On The Inclination Of The Social Studies And Theology Students Towards Cheating

Türkan Çelik
Kilis 7 Aralık Üniversitesi

ABSTRACT: It is crucial that teachers prevent cheating during the examinations to make sure that students progress through their education life fairly and correctly. However, it is a well-known fact that cheating has been an issue ever since the ancient times. In Ancient China, candidates for civil service were put into individual cells for their exams and were searched before entering to prevent any incidence of cheating. Even though those who cheat or allow others to cheat were given a death penalty, the civil service candidates continued to cheat during exams (Brickman, 1961). Thus, no matter disapproval it gets from the exam conductors, the inclination towards cheating have been present for centuries. Cheating reducing the quality and the objectiveness of an exam is one of the main obstacles for a fair assessment. The aim of this study is to detect whether there are differences between the inclination of theology students and social studies students towards cheating with respect to certain variables. For this purpose, 153 freshmen and senior students from social studies education and theology departments, and 4 academicians as invigilators were included in the study. The study where mixed method was used did not show any significant difference on students' inclination towards cheating with respect to their gender, grade, parents' education and the environment they were raised in. However, the department variable yielded a significant difference in favor of theology students. The study's quantitative and qualitative findings had been consistent with each other to a certain point. However, the exam invigilators provided different qualitative results compared to the qualitative and quantitative findings of the students. The statements from invigilators of social studies education department were in line with the findings from the students of the mentioned department. On the other hand, the statements from theology department's exam invigilators was not in consistency with the student findings. The invigilators stated that theology students presented a tendency towards cheating during the examinations. This study aiming at detecting the inclination of students from theology and social studies education departments towards cheating showed that a student's disposition towards cheating does not differ according to his/her gender, grade, parents' education and the environment he/she grew up. However, it has been indicated that there was a significant difference for the tendency towards cheating with respect to the departments of the students. The quantitative data of the study was in favor of theology students since social sciences education students seemed more likely to cheat in an exam. The qualitative data obtained from the students also revealed the same results. Therefore, both qualitative and quantitative findings suggested that the theology students' inclination towards cheating was not positive. However, the qualitative data obtained from exam invigilators were not in consistency with the data obtained from the students. During the interviews made with the academicians who acted as invigilators for both departments, it has been concluded that both theology students and social studies students have showed an inclination towards cheating.

Keywords: *Inclination of cheating, candidate social studies teachers, theology students, mixed method.*

Sosyal Bilgiler Öğretmenliği ve İlahiyat Öğrencilerinin Kopya Çekme Eğilimlerinin İncelenmesi

Türkan Çelik
Kilis 7 Aralık Üniversitesi

ÖZET: Bireylerin eğitim-öğretim sürecinde doğru ve adaletli ilerleyebilmeleri için öğretmenlerin, kopyadan arınmış sınavlar gerçekleştirmeleri önem taşımaktadır. Ancak eski çağlardan beri kopya davranışının bir problem olduğu ve günümüzde de halen problem olmaya devam ettiği bilinmektedir. Öyle ki Eski Çin'de devlet hizmetine alınacak personelin sınavlarında kopyayı engellemek amacıyla sınavların küplerin içinde yapıldığı ve adaylar küpe girmeden önce üstlerinin arandığı, sınavda kopya çeken veya çektirenlere ölüm cezası verilmesine rağmen yine de o dönemde kopya çekildiği belirtilmiştir (Brickman, 1961). Dolayısıyla kopya davranışı, sınavı hazırlayan otoriteler tarafından her ne kadar istenmese de yüzyıllardır sınavlara eşlik etmeye devam etmektedir. Yapılan sınavın kalite ve objektifliğini düşüren kopya, değerlendirme işleminin adaletli yapılmasının önündeki en büyük engellerden biridir. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler ve ilahiyat öğrencilerinin kopya çekme eğilimlerini bazı değişkenler açısından farklılaşp farklılaşmadığını tespit etmektir. Bu amaç doğrultusunda çalışmaya sosyal bilgiler ve ilahiyat 1. ve 4. sınıflarda öğrenim gören 153 öğrenci ve öğrencilerin sınavlarında gözetmenlik yapan 4 akademisyen alınmıştır. Karma yöntemle yapılan çalışma bulgularında, öğrencilerin kopya çekme tutumları cinsiyet, sınıf düzeyi, yetiştiği çevre, anne ve baba eğitim durumları açısından anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Ancak çalışmanın öğrenim görülen bölüm değişkeni açısından anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu fark ilahiyat öğrencilerinin lehinde olmuştur. Buraya kadar çalışmanın nicel ve nitel bulguları paralellik göstermiştir. Ancak 4 sınav gözetmeninden toplanan nitel verilerin sonuçları öğrencilerin nicel ve nitel bulgularından farklı sonuçlar vermiştir. Sosyal bilgiler öğrencilerinin sınavlarında gözetmenlik yapan akademisyen ifadeleri, sosyal bilgiler öğrencilerinden elde edilen bulgularla benzerlik gösterirken, ilahiyat bölümünde gözetmenlik yapan akademisyen ifadelerinde benzer bulgulara rastlanmamıştır. Gözetmenler ilahiyat öğrencilerinin kopya çekme tutumu sergilediklerini ifade etmişlerdir. Sosyal bilgiler ve ilahiyat öğrencilerinin kopya çekme eğilimlerinin belirlenmeye çalışıldığı bu çalışmada, katılımcıların kopya çekme tutumları cinsiyet, anne-baba eğitim durumu, yetiştiği çevre ve sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık göstermemiştir. Ancak araştırma bulgularında katılımcıların öğrenim gördükleri bölüm ile kopya çekme tutumları arasında anlamlı bir farka rastlanmıştır. Nicel verilerden elde edilen bu fark ilahiyat öğrencilerinin lehine olmuştur. Sosyal bilgiler öğrencileri ilahiyat öğrencilerine göre kopya çekmeye daha yatkın tutum sergilemişlerdir. Öğrencilerden toplanan nitel veri sonuçları da aynı doğrultuda sonuçlar vermiş olup, ilahiyat öğrencilerinin hem nicel hem de nitel verilerinde kopya çekmeye yönelik olumlu izlenime rastlanmamıştır. Ancak araştırmanın nitel boyutunda gözetmenlerden elde edilen veriler öğrencilerden elde edilen verilerle aynı sonucu vermemiştir. Hem sosyal hem de ilahiyat sınavlarında gözetmenlik yapan akademisyen görüşmelerinde her iki bölümdeki öğrencilerin kopya çekme eğilimleri sergiledikleri sonucuna varılmıştır.

Keywords: Kopya çekme tutumu, sosyal bilgiler öğretmen adayları, ilahiyat öğrencileri, karma yöntem.

Importance of Practical Archeology Education in Learning, Responsibility and Protection: Examples and Suggestions

Müge Savrum Kortanoğlu

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, muge.kortanoglu@dpu.edu.tr

ABSTRACT: The ancient Anatolian lands, which have a long history, have been a geography where various cultures have been born and developed since prehistoric times. The results of numerous scientific excavations and their publications can reach scientific channels but often remain as an upper discourse that society cannot reach. The findings obtained during the excavation seasons, conveyed to the society via press and controversial methods and knowledge is limited to this. However, the sense of belonging of individuals who know the past of the land in which they live will develop and undoubtedly individuals will also protect their future. In this context, starting from primary education, it is necessary to include current and scientific archaeological information in school books of all ages and levels. In addition, it is important to provide trainings to teachers and develop projects by archaeologists in coordination with the Archaeology departments of universities. The practical part of Archaeology is usually limited to museum visits for students in schools. Only the artifacts seen in the museum is a forgotten information in a short time because of its not being able to integrate with the architecture and archaeological system of work area. In almost every city in our country, local or foreign scientific archaeological excavations are carried out. As a result of the visits to the excavation sites where the artifacts seen in the museums were seized, the information to be obtained about the working methods of the archaeologists, the workshops to be organized will undoubtedly be a more memorable method. In our country, there are successful projects where children and Archaeology meet. Aktopraklık Open Air Museum and Archaeology School which is held in Bursa Aktopraklık Mound is one of them. Studies that make the Neolithic and Chalcolithic periods understandable, which represent a very distant past, have been realized. The construction of the prehistoric village representing these periods, a viewing terrace, a welcome building, artificial areas where children can excavate, children's excavation house, workshops have been created. With all these studies, it was ensured that children learn Archaeology by seeing and experiencing. Similar workshops were realized in Konya Çatalhöyük and it was aimed to inform students, teachers and local people about archaeology. The Neolithic experimental house built near the excavation area of Çatalhöyük gives an idea about the lifestyle of that period. Also by the Archaeology departments of some universities, studies are being done to bring Archaeology with society and do practical information to children. Similar practices are found in some innovative museums. It is very important to disseminate practical trainings on Archaeology throughout the country on the basis of good examples. A sense of ownership, protection and transfer of archaeological assets to the future will develop in individuals who have learned their past. In our country, where people have destroyed archaeological artifacts, such trainings will undoubtedly have positive results.

Keywords: *Archaeology, Protection, Education, Anatolia, Museum*

Öğrenme, Sahiplenme ve Korumada Uygulamalı Arkeoloji Eğitiminin Önemi: Örnekler ve Öneriler

Müge Savrum Kortanoğlu

Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, muge.kortanoglu@dpu.edu.tr

ÖZET: Uzun geçmişe sahip kadim Anadolu toprakları, tarih öncesi çağlardan itibaren çeşitli kültürlerin doğup geliştiği bir coğrafya olmuştur. Çok sayıda bilimsel kazının yapılar, yayımlarla bilimsel mecralara ulaştığı sonuçlar genellikle toplumun erişemediği bir üst söylem olarak kalmaktadır. Kazı sezonlarında ele geçen bulgular, çarpıcı ve doğruluğu tartışmalı yöntemlerle basın yoluyla topluma aktarılmakta ve toplumun bilgisi bununla sınırlı kalmaktadır. Oysaki yaşadığı toprakların geçmişini bilen bireylerin aidiyet duygusu gelişecek ve hiç kuşkusuz geleceğine de sahip çıkacaktır. Bu bağlamda ilköğretimden başlayarak tüm yaş ve seviyede okul kitaplarında güncel ve bilimsel arkeolojik bilgilerin yer alması gereklidir. Bunun dışında üniversitelerin arkeoloji bölümleriyle eşgüdümlü olarak arkeologlar tarafından öğretmenlere eğitimler verilmesi, projeler geliştirilmesi önemlidir. Arkeolojinin uygulama kısmı ise genellikle okullarda öğrenciler için gerçekleştirilen müze gezileri ile sınırlı kalmaktadır. Sadece müzede görülen eserler ise, eserin ele geçtiği alandaki mimariyle ve arkeolojik çalışma sistemiyle bütünleşemediği için ne yazık ki kısa sürede unutulmuş bir bilgi olmaktadır. Ülkemizde hemen hemen her kentte yerli veya yabancı bilimsel arkeolojik kazılar yapılmaktadır. Müzelerde görülen eserlerin ele geçirildiği kazı alanlarına yapılacak ziyaretler sonucu, arkeologların çalışma metodlarıyla ilgili edinilecek bilgiler, düzenlenecek atölyeler, kuşkusuz daha akılda kalıcı bir yöntem olacaktır. Ülkemizde çocuklarla arkeolojinin buluşturulduğu başarılı projeler bulunmaktadır. Bursa Aktopraklık Höyük'te gerçekleştirilen Aktopraklık Açık hava Müzesi ve Arkeoloji Okulu bunlardan biridir. Günümüzden çok uzak geçmişini temsil eden Neolitik ve Kalkolitik Dönemleri anlaşılabilir kılan çalışmalar gerçekleştirilmiştir. Bu dönemleri temsil eden tarihöncesi köy canlandırması, seyir terası, karşılama binası, çocukların kazı yapabileceği yapay alanlar, çocuk kazı evi, atölye gibi mekanlar oluşturulmuştur. Yapılan tüm bu çalışmalar sayesinde çocukların görerek ve deneyimleyerek arkeolojiyi öğrenmesi sağlanmıştır. Konya Çatalhöyük'te de yine benzer atölyeler gerçekleştirilmiş, öğrenci, öğretmen ve çevre halkının arkeoloji hakkında bilgilenmesi amaçlanmıştır. Çatalhöyük kazı alanı yakınında inşa edilen Neolitik Dönem deneysel evi, o döneme ait yaşam tarzı hakkında fikir vermektedir. Ayrıca bazı üniversitelerin arkeoloji bölümleri tarafından da arkeolojiyi toplumla buluşturma, çocuklara uygulamalı bilgi aktarma yönünde çalışmalar bulunmaktadır. Yenilikçi bazı müzelerde de benzer uygulamalara rastlanmaya başlanmıştır. Arkeoloji ile ilgili uygulamaya yönelik eğitimlerin, iyi örnekler baz alınarak ülke genelinde yaygınlaştırılması oldukça önemlidir. Geçmişini öğrenen bireylerde arkeolojik varlıkları sahiplenme, koruma ve geleceğe aktarma duygusu gelişecektir. İnsan kaynaklı arkeolojik varlık tahribatının yaşandığı ülkemizde, bu gibi eğitimler kuşkusuz olumlu sonuçlar verecektir.

Anahtar Kelimeler: Arkeoloji, Koruma, Eğitim, Anadolu, Müze

The Effect of Digital Stories on Human Rights, Citizenship and Democracy Course: A Mixed Research

Erdi Erdoğan

Kırıkkale University, erdierdogan90@hotmail.com

ABSTRACT: The transformative power of the 21st century is recognized as technology. As technology expands its scope, changes take place in a wide area ranging from social structure to educational institutions. One of the concrete effects of this change is on teaching processes. With this effect, traditional understanding in the teaching processes was abandoned and it was seen that different instructional technologies were employed to realize meaningful learning. In the literature, it is stated that digital stories are one of them. Therefore, this study aims to investigate the effect of digital stories on the academic achievement and democratic attitudes of the fourth grade students in the Human Rights, Citizenship and Democracy course and to reveal the students' views on digital story applications. Although many studies on digital stories have been found in the literature, there has been a gap in the primary school dimension and in the course of Human Rights, Citizenship and Democracy. This gap constitutes the starting point of the research. In this study, a mixed research approach was used which combines the strengths of quantitative and qualitative research approaches. Thus, the explanatory sequential pattern was employed. The quantitative part of the research was carried out through quasi-experimental design with pre-test/posttest control group, and the qualitative part was carried out through focus group interview after the application of digital stories. In this context, firstly the quantitative data of the research were collected and analyzed and then the qualitative data were evaluated. The study group of the research was determined by random sampling. Thus, 15 students in the experimental group and 15 students in the control group were included in the study. Digital stories were developed with primary school students under the guidance of social studies teacher candidates. Thus, primary school students took part in the development of digital stories within the scope of "Human Rights, Citizenship and Democracy" course. The process carried out with digital stories continued in accordance with the annual plan for 9 weeks within the scope of 9 gains. The quantitative data were collected through the "democratic attitude scale" and the "academic achievement test", while the qualitative data were obtained through focus group interviews. The collected quantitative data was analyzed by t-test, thus the meaningful difference was tested in terms of democratic attitude and academic achievement. The qualitative data were analyzed by content analysis, so that students' in-depth views towards the process were examined. As a result of the research, there was a significant difference in the post-tests of the experimental and control group students in favor of the experimental group. Within the scope of qualitative data, it was concluded that the use of digital stories in the teaching process increased the students' interest towards the course and helped to connect with daily life.

Keywords: *Instructional technology, Digital story, Mixed research, Human Rights, Citizenship and Democracy course*

Dijital Hikâyelerin İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi Dersine Etkisi: Bir Karma Araştırma

Erdi Erdoğan

Kırıkkale University, erdierdogan90@hotmail.com

ÖZET: 21. yüzyılın dönüştürücü gücü teknoloji olarak kabul edilmektedir. Teknolojinin etki alanını genişletmesi nedeniyle sosyal yapıdan eğitim kurumlarına kadar uzanan geniş bir alanda değişimler yaşanmaktadır. Bu değişimin somut etkilerinden biri de öğretim süreçleri üzerinedir. Bu etkiyle birlikte öğretim süreçlerinde geleneksel anlayış terk edilmeye başlanmış ve farklı öğretim teknolojilerinin anlamlı öğrenmeleri gerçekleştirmek üzere işe koşulduğu görülmüştür. Alan yazında dijital hikâyelerin bunlardan biri olduğu belirtilmektedir. Bu nedenle, bu araştırma dijital hikâyelerin ilkökul dördüncü sınıf öğrencilerinin İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersi akademik başarılarına ve demokratik tutumlarına etkisini incelemeyi ve öğrencilerin dijital hikâye uygulamalarına yönelik görüşlerini ortaya çıkarmayı amaçlamaktadır. Alan yazında dijital hikâyelerle ilgili birçok araştırmaya rastlanmasına rağmen ilkökul boyutunda ve İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersi özelinde bir boşluk olduğuna ulaşılmıştır. Bu eksiklik araştırmanın çıkış noktasını oluşturmaktadır. Araştırmada nicel ve nitel araştırma yaklaşımlarının güçlü yönlerini birleştiren karma araştırma yaklaşımından yararlanılmıştır. Böylece açıklayıcı sıralı desen işe koşulmuştur. Araştırmanın nicel boyutu öntest/sontest kontrol gruplu yarı deneysel desenle, nitel boyutu ise dijital hikâyelerin uygulanmasının ardından odak grup görüşmesi aracılığıyla sürdürülmüştür. Bu kapsamda ilk olarak araştırmanın nicel verileri toplanmış ve analiz edilmiş, ardından nitel veriler değerlendirilmiştir. Araştırmanın çalışma grubu seçkisiz örnekleme yoluyla belirlenmiştir. Böylece deney grubunda 15 ve kontrol grubunda 15 öğrenci çalışmaya dâhil edilmiştir. Dijital hikâyeler, sosyal bilgiler öğretmen adayları rehberliğinde ilkökul öğrencileriyle birlikte geliştirilmiştir. Böylece ilkökul öğrencilerin “İnsan Hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi” dersi kapsamında dijital hikâyelerin geliştirilmesinin tüm aşamalarında yer almışlardır. Dijital hikâyelerle yürütülen süreç 9 kazanım kapsamında 9 hafta boyunca yıllık plana uygun olarak sürdürülmüştür. Araştırmanın nicel verileri “demokratik tutum ölçeği” ve “akademik başarı testi” aracılığıyla toplanırken, nitel verileri odak grup görüşmeleri aracılığıyla elde edilmiştir. Toplanan nicel veriler t testi aracılığıyla analiz edilerek demokratik tutum ve akademik başarı kapsamında anlamlı farklılık durumu test edilmiştir. Nitel veriler ise içerik analiziyle çözümlenmiş, böylece öğrencilerin sürece yönelik görüşlerinin derinlemesine incelemesi yapılmıştır. Araştırma sonucunda deney ve kontrol grubu öğrencilerinin sontestlerinde deney grubu lehine anlamlı farklılığa rastlanmıştır. Nitel veriler kapsamında ise dijital hikâyelerin öğretim sürecinde kullanımının öğrencilerin derse yönelik ilgilerini arttırdığı ve günlük yaşamla bağ kurmaya yardımcı olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretim teknolojisi, Dijital hikâye, Karma araştırma, İnsan hakları, Yurttaşlık ve Demokrasi dersi

Erken Cumhuriyet Dönemi Tarih Ders Kitaplarında Osmanlı İmajı

Eray Er Alaca
erayalaca@hotmail.com

ÖZET: 1923 yılında Cumhuriyetin ilanı ile yeni rejime yeni ulus inşası kapsamında Osmanlı-İslam geçmişinin yerine, kökleri Orta Asya'ya dayanan ama Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde başlayan batılılaşmayı da sürdüren, laik bir Türk ulusunu oluşturmak amaçlanmıştır. Yeni rejimin tarih yazımı da bu çerçevede şekillenmiş ve tarih ders kitaplarına yansımıştır. Cumhuriyet rejimi, kendi meşruiyetini sağlamak ve sürdürebilmek için kendisinden önceki rejimi, Osmanlı yönetimini, özellikle de son dönem Osmanlı yönetimini padişahlar ve kurumlar üzerinden olumsuzlaştırmış ve ötekileştirmiştir. Ancak Osmanlı İmparatorluğu'nun ilk dönemlerinde Anadolu'daki Türk varlığını sürdürmesi, İstanbul'un fethi ve üç kıtada hakimiyet gibi tarihi başarıların olduğu dönemler ise sahiplenilmiştir. Bu anlayış çerçevesinde cumhuriyetin ulus inşası sürecinde Osmanlı İmparatorluğu döneminden kalma tarih ders kitaplarının yetersiz kalması üzerine Atatürk'ün önderliğinde oluşturulan Türk Tarih Tezi anlayışı kapsamında Türk Tarihi Tetkik Cemiyeti üyelerinden oluşan bir komisyon tarafından "Türk Tarihinin Anahatları" adlı kitap esas alınarak 4 ciltlik yeni tarih ders kitapları yazılmıştır. Cumhuriyetin ilk tarih ders kitapları olarak 1931 yılından itibaren liselerde okutulan bu kitaplar 1942 yılına kadar tek kitaplar olarak öğrenimde kalmıştır. Doküman incelemesi yöntemi kullanılan bu çalışmada Osmanlı tarihi ile ilgili konulara yer verilen 3. ve 4. ciltler incelenmiştir. Elde edilen bulgulara göre, Osmanlıcılık ve Ümmetçilik karşıtlığı üzerine inşa edilen bu kitaplarda özellikle 4. ciltte laik-ulusçu cumhuriyet rejiminin ötekisi saltanat ve hilafetin temsil ettiği Osmanlı yönetimi olmuştur. İmparatorluğun güç kaybetmesi ile padişahların yetersizlikleri, şahsi tutum ve davranışları ile saray hayatındaki bozulmalar arasında ilişki kurulmuştur. Buna bağlı olarak Osmanlı kurumlarındaki ve toplumsal düzendeki bozulma üzerinde durulmuştur. Böylece mutlak güç sahibi olarak tek bir kişinin iradesi ile verilen olumlu veya olumsuz kararların toplumun tüm kesimlerini etkilediği vurgulanmıştır. Bunun ilerleyen dönemlerde artarak devam ettiği ve Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde rüşvet ve iltimasın artmasına bağlı olarak adaletsizliğin artması, vergi sisteminin bozulması, yeniçeri ve ulema sınıfının yozlaşması imparatorluğun yıkılmasının ana sebepleri olarak gösterilmiştir. Böylece son dönem Osmanlı imajının olumsuzluğu üzerinden Cumhuriyet yönetiminin tüm bu olumsuzlukları gidermek için kurulduğuna, önemine ve kazanımlarına atıf yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Erken Cumhuriyet, Osmanlı İmajı, Tarih Ders Kitapları.

Social Studies Pre-Service Teachers' Perceptions On Cultural Difference, Intercultural Sensitivity And Their Views On Intercultural Education

Mehmet Akpınar*

Arzu Cantürk**

*Trabzon Üniversitesi

**Cumhuriye Üniversitesi

ABSTRACT: Individuals from different groups need to be tolerant of cultural differences and have cultural sensitivity in order to live together in harmony in society. At this point, education and teachers have important roles and responsibilities. It is important that teacher education is supported in this direction in order for teachers to demonstrate democratic and humanistic attitudes towards different groups and to reflect cultural diversity in their activities in the classroom. In this study, which analyses the social studies pre-service teachers' perceptions on cultural differences, intercultural sensitivity and views on intercultural education, case study was used. The participant group of the study is composed of 10 volunteer social studies pre-service teachers who are 4th grade students in the 2017-2018 academic year. The data of the study were collected by semi-structured interview. Interviews were recorded with a voice recorder, and after transcription, they were subjected to content analysis using NVIVO 10 program. As a result of the research, it has been determined that pre-service teachers perceived cultural differences in contexts such as race, belief, tradition-custom, clothing-dressing and food; intercultural sensitivity was perceived as being able to live together with different cultures, accepting different cultures as they are, tolerating and respecting different cultures. It has been detected that pre-service teachers stated that intercultural education would be beneficial in terms of harmonization of individuals from different cultures and reducing prejudices against different cultures, as well as suggesting that intercultural education would alienate individuals from their own identity and eliminate individual differences. In the development of the pre-service teachers' intercultural sensitivities, it was determined that university environment and being together with individuals from different cultures were more effective than academic courses where undergraduate courses did not contribute; another finding is that undergraduate courses on intercultural sensitivity education should be available. In addition, it was determined that the pre-service teachers did not have enough information about the subjects and achievements related to cultural relations in the social studies curriculum.

Keywords: *Cultural Differences, Intercultural Sensitivity, Intercultural Education, Social Studies Pre-service Teacher*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Kültürel Farklılık, Kültürlerarası Duyarlılık Algıları Ve Kültürlerarası Eğitime Yönelik Görüşleri

Mehmet Akpınar*

Arzu Cantürk**

*Trabzon Üniversitesi

**Cumhuriyet Üniversitesi

ÖZET: Farklı gruplardan bireylerin toplumda bir arada uyum içerisinde yaşamaları için kültürel farklılıklara hoşgörülü olmaları ve kültürel duyarlılığa sahip olmaları gerekmektedir. Bu noktada eğitime ve öğretmenlere önemli rol ve sorumluluklar düşmektedir. Öğretmenlerin farklı gruplara karşı demokratik ve insancıl tutumlar sergileyebilmesi ve kültürel çeşitliliği sınıf içerisinde etkinliklerine yansıtabilmesi için öğretmen eğitiminin bu yönde desteklenmesi önemlidir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının kültürel farklılık, kültürlerarası duyarlılık algıları ve kültürlerarası eğitime yönelik görüşlerinin incelendiği bu çalışmada özel durum yöntemi kullanılmıştır. Çalışmanın katılımcı grubunu, 2017-2018 eğitim-öğretim yılında 4.sınıfta öğrenim gören gönüllü 10 Sosyal bilgiler öğretmen adayı oluşturmaktadır. Çalışmanın verileri yarı yapılandırılmış mülakat ile toplanmıştır. Mülakatlar ses kayıt cihazı ile kayıt altına alınmış, transkript edildikten sonra NVİVO 10 programı kullanılarak içerik analizi yapılmıştır. Araştırmanın sonucunda, öğretmen adaylarının kültürel farklılıkları ırk, inanç, gelenek-görenek, giyim-kuşam, yemek gibi bağlamlarda algıladıkları; kültürlerarası duyarlılığı, farklı kültürleri olduğu gibi kabul etme, farklı kültüre saygılı ve hoşgörülü olma şeklinde algıladıkları saptanmıştır. Öğretmen adayları, kültürlerarası eğitimin farklı kültürlerden bireylerin uyum içerisinde olmasında ve farklı kültürlere karşı önyargıların azalmasında yararlı olacağı bunun aksine kültürlerarası eğitimin bireyleri kendi kimliğinden uzaklaştırma ve bireysel farklılıkları ortadan kaldırma noktasında zararlı olacağına yönelik görüşler belirtmişlerdir. Ayrıca adaylar kültürlerarası duyarlılıklarının gelişiminde lisans derslerinin katkısının olmadığını akademik derslerden ziyade üniversite ortamının ve farklı kültürlerden bireylerle bir arada bulunmanın etkili olduğunu ifade etmişler ve lisans programlarında kültürlerarası duyarlılığı destekleyen derslerin olması gerektiği yönünde önerilerde bulunmuşlardır. Öğretmen adaylarının, sosyal bilgiler dersi öğretimi programında kültürel konu ve kazanımlar hakkında yeterli bilgiye sahip olmadıkları araştırmada ulaşılan diğer sonuçlardır.

Anahtar Kelimeler: Kültürlerarası Duyarlılık, Kültürlerarası Eğitim, Kültürel Farklılık, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı

Technology Integration in Social Studies Education: A Systematic Literature Review

Onur Gezer*
İlhami Sariçam**
Uğur Budak***

*Ankara Üniversitesi, onur2000.og@gmail.com
**Milli Eğitim Bakanlığı, ilhamisaricam@gmail.com
***Ankara Üniversitesi, ugurbudaks58@gmail.com

ABSTRACT: Developments in technology show their effects in education as well as in many other fields. In order to adapt to developments and their effects, technology integration in the education process is of great importance in terms of raising individuals with 21st century requirements. In the 2018 social studies curriculum, it is seen that two of the eight main competencies under the title of competences are related to technology. These competencies are; basic competences in science/technology and digital competence. In addition, it is stated that “Science and technology development process and its effects on social life by understanding the information and communication technologies are intended to use consciously.” in the special objectives section of the program, The program structure of the lesson consists of seven learning domain and one of the learning domain is named as Science, Technology and Society. In this regard, it appears that technology integration is an important issue to be addressed in the context of social studies lesson.

The relationship between technology and its integration in social studies education required a study on the quantity and quality of academic studies in this context. This study based on the DergiPark system. DergiPark are working under the umbrella of TUBITAK ULAKBİM, hosting electronic media for academic journals published in Turkey and editorial process management service offering. The aim of this study analyze the journals which include “education” and “technology” the words, published between 2013-2018 in DergiPark and to shed light on the literature in order to better understand the relationship between technology and social studies education. This study is a systematic literature review structured with a qualitative approach. In 302 articles covered in the study, only 13 of them are directly or indirectly related to technology integration in social studies education. When quantitative scientific field distribution is examined, it is seen that the studies focus more on science and foreign language teaching.

While the importance of technology integration in social studies education is so clear, the lack of scientific field studies is remarkable. An important deficiency was observed in the social studies literature in terms of technology integration. The fact that the studies are aimed at defining the existing situations ones, may cause the lack of theoretical knowledge necessary for the application.

Keywords: *Social studies, technology integration, education*

Sosyal Bilgiler Eğitiminde Teknoloji Entegrasyonu: Sistematik Bir Literatür Taraması

Onur Gezer*
İlhami Sarıçam**
Uğur Budak***

*Ankara Üniversitesi, onur2000.og@gmail.com
**Milli Eğitim Bakanlığı, ilhamisaricam@gmail.com
***Ankara Üniversitesi, ugurbudaks58@gmail.com

ABSTRACT: Teknolojideki gelişmeler birçok alanda olduğu gibi eğitimde de etkilerini göstermektedir. Yaşanan gelişmelere ve etkilerine uyum sağlayabilmek adına eğitim-öğretim sürecinde teknoloji entegrasyonu, 21. yüzyıl gerekliliklerine sahip bireyler yetiştirilebilmesi açısından büyük öneme sahiptir. Sosyal bilgiler dersi 2018 öğretim programının içeriğinde, “yetkinlikler” başlığı altındaki sekiz ana yetkinliğin ikisinin teknolojiyle ilişkili olduğu görülmektedir. Bu yetkinlikler; bilim/teknolojideki temel yetkinlikler ve dijital yetkinliktir. Ayrıca programın özel amaçları bölümünde “*Bilim ve teknolojinin gelişim sürecini ve toplumsal yaşam üzerindeki etkilerini kavrayarak bilgi ve iletişim teknolojilerini bilinçli kullanmaları amaçlanmaktadır.*” maddesine yer verilmektedir. Dersin program yapısı da yedi öğrenme alanından oluşmakta ve nu öğrenme alanlarından birinin adının “Bilim Teknoloji ve Toplum” olduğu görülmektedir. Teknoloji entegrasyonu bu açıdan sosyal bilgiler dersi bağlamında ele alınması gereken önemli bir konudur.

Teknoloji ve sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji entegrasyonu arasındaki ilişki bu bağlamda yapılan akademik çalışmaların niceliği ve niteliği üzerine bir çalışma yapılmasını gerekli kılmıştır. Çalışmada TÜBİTAK ULAKBİM çatısı altında, Türkiye’de yayınlanan akademik dergiler için elektronik ortamda barındırma ve editoryal süreç yönetimi hizmeti sunan DergiPark sistemi esas alınmıştır. Çalışmanın amacı, DergiPark’ta 2013-2018 yılları arasında yayınlanmış olan “eğitim” ve “teknoloji” kelimelerini isminde bulunduran dergilerin genel analizini yapmak ve teknoloji ile sosyal bilgiler eğitimi ilişkisinin daha iyi anlaşılabilmesi için alanyazına ışık tutabilmektir. Bu çalışma nitel bir yaklaşımla yapılandırılmış sistematiik bir literatür taramasıdır. Çalışma kapsamında ele alınan 302 makaleden yalnızca 13’ü sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji entegrasyonu konusuyla dolaylı veya doğrudan ilişkilidir. Nicel olarak alansal dağılıma bakıldığında çalışmaların daha çok fen bilimleri ve yabancı dil öğretimine odaklandığı görülmektedir.

Sosyal bilgiler eğitiminde teknoloji entegrasyonun önemi bu kadar açıkken alansal anlamda çalışmaların azlığı dikkat çekicidir. Sosyal bilgiler alanyazında teknoloji entegrasyonu açısından önemli bir eksiklik gözlenmiştir. Yapılan çalışmaların daha çok varolanı ortaya amacında olması uygulama için gerekli olan kuramsal bilginin eksikliğine neden olabilir.

Keywords: *Social studies, technology integration, education*

An Investigation on the Education Policies Developed for Immigrant Students in England*

Hüsniye Merve Bingöl*

Fatih Demirel**

*Uludağ Üniversitesi, , rmervebingol@uludag.edu.tr

**Uludağ Üniversitesi, fatihdemirel@uludag.edu.tr

ABSTRACT: The immigrant populations of countries such as England, Germany and France, which have been among the countries that have been in the tradition of migration for many years, are in the After Second World War it has increased significantly. Migrations to England, Although at a low level until Second World War ,it increased in the postwar period. England has demanded workers from countries such as South India and the West Indies to prevent the emigration of its citizens to other places upon the loss of workers in the war and to eliminate the damage of the war. Many people from India, Pakistan, and Bangladesh are settled in major cities in London and the Midlands. Since the late 1990s, there has been an increase in the speed and amount of migration. With the enlargement of the European Union in 2004, there have been immigrants from Central Europe, Eastern European countries, Cyprus and Malta. In recent years, there have been migrations from India, Pakistan, Romania, Bangladesh, Nigeria, South Africa and other European Union countries. England aimed at adapting various immigrants' policies to the education of their children. Policies prepared for assimilation and adaptation in the 1960s and 1970s changed in the 1980s as anti-multiculturalism and anti-racist policies. In the 1990s and 2000s, the model of multiculturalism was criticized with the rise of racist ideas in the country and the idea of creating a new model was adopted by adopting the idea of inclusion. In the National Curriculum published in 1999, inclusion was added to the curriculum in order to combat discrimination. Since then, policies have been developed for inclusion. In this study, it is aimed to reveal how immigrant children and their parents are welcomed on their visit to a school in England, the education process after the immigrant children start to school, and the activities committed to provide the cooperation between the family and school. In this research, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. The most important sources of the study; The national strategy texts prepared by England Ministry of Education DfES constitute reports of inspectors of Ofsted, which is responsible for the supervision of educational institutions. The activities and activities proposed by The Bell Foundation for the education of EAL students were also included. When immigrant children coming to England are registered, they are not registered as immigrants, but instead are registered as EAL or ethnic minorities in the sense of learning English as an additional language. Many policies have been produced and implemented in the historical process to welcome new students. Some schools in England have worked with staff from different communities who are experienced and experienced in teaching students. Some schools place great emphasis on welcoming families. For example, families were informed about their education, free school meals and their rights. While interviewing the family; questions are asked about the student. Information from the family is shared with the teaching and support staff. The implementation of some activities in order for EAL students to adapt to their class, courses and friends makes a great contribution to EAL students. Schools aiming to increase the success of students are doing some practices and activities. For example, extracurricular activities are included in schools. Various social activities were organized for the students. The cooperation of the schools with the families affects the school processes of the children positively. The inspectors stated that the schools that they found successful were cooperating with the families. For families who do not speak English adequately, English classes or computer and sewing courses are provided.

Keywords: *Immigration, immigrant child, immigrant education, EAL student, England.*

© 2019 Published by ISSSE

*This study was produced from Hüsniye Merve Bingöl's master thesis titled "An Investigation on the Education Policies Developed for Immigrant Students in England

Examination of Teacher Candidates' Competencies in Information and Communication Technologies: The Sample of Ondokuz Mayıs University

Mücahit Aydoğmuş*

Yıldırım Karadağ**

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, mucahit.aydogmus@omu.edu.tr

**Ondokuz Mayıs Üniversitesi, yildiray.karadag@omu.edu.tr

ABSTRACT: Information and communication technologies are used in order to increase student performance and success in education. With the inclusion of information and communication technologies in the education process, the role of teachers has a great importance in making the learning and teaching process more effective and efficient. Therefore, it is very important that teachers have the skills to use the technology required by today. Teachers gain the skills to integrate information and communication technologies into their courses in their pre-service period. This imposes a mission on the faculties of education to make teacher candidates adequate in terms of information and communication technologies. It is inevitable that teacher candidates who are equipped with the necessary knowledge, skills and attitudes during their undergraduate education will be qualified teachers in using information and communication technologies throughout their profession. In addition, it is important to investigate the competence of prospective teachers in using information and communication technologies. The aim of this study is to analyse the teacher candidates' information and communication technologies competencies in terms of gender, class level, education, etc. variables. For this purpose, the research was designed in the screening model of quantitative research methods. The population of the study consists of teacher candidates studying at Primary Teaching and Social Studies Teaching Departments of Ondokuz Mayıs University Faculty of Education, in the fall semester of 2019-2020 academic year. Because it is possible to reach the entire universe in the research no sampling was taken. Personal Information Form and Information and Communication Technologies Proficiency Scale for Prospective Teachers were used as data collection tools. The Personal Information Form, which was developed by the researchers, contains information about teacher candidates' variables such as gender, age, grade level, and instructions. Developed by Tondeur, Aesaert, Pynoo, Braak, Fraeymen and Erstad (2017) and adapted to Turkish culture by Alkan and Emmioğlu Sarıkaya (2018), the Information and Communication Technologies Proficiency Scale for Prospective Teachers has a two-factor structure. The Cronbach Alpha internal consistency coefficients of the first factor (Information and Communication Technologies Competencies in Supporting Students' Use of Information and Communication Technologies) was calculated as .91 and the Cronbach Alpha internal consistency coefficients of the second factor (Information and Communication Technologies Competencies for Instructional Design) was calculated as .82 and it was proved that the scale was able to measure the competencies of prospective teachers regarding information and communication technologies. The data of the research will be analyzed using percentage, frequency and arithmetic mean. For inter-group comparisons, analyzes will be completed using appropriate parametric or non-parametric statistics. When the data analysis process is completed, the findings will be discussed.

Keywords: *Information technologies, communication technologies, teacher candidates.*

Öğretmen Adaylarının Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterliklerinin İncelenmesi: Ondokuz Mayıs Üniversitesi Örneği

Mücahit Aydoğmuş*
Yıldıray Karadağ**

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, mucahit.aydogmus@omu.edu.tr

**Ondokuz Mayıs Üniversitesi, yildiray.karadag@omu.edu.tr

ÖZET: Eğitimde öğrenci performansını ve başarısını artırmak amacıyla bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanılmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinin eğitim sürecine dahil edilmesiyle öğrenme ve öğretme sürecinin daha etkili ve verimli olmasında öğretmenlerin rolü çok önemlidir. Dolayısıyla öğretmenlerin günümüzün gerektirdiği teknolojiyi kullanma becerilerine sahip olması oldukça önemlidir. Öğretmenlerin bilgi ve iletişim teknolojilerini derslerine entegre etmelerini sağlayacak becerileri kazanmaları daha çok hizmet öncesi dönemde gerçekleşmektedir. Bu durum eğitim fakültelerine, öğretmen adaylarını bilgi ve iletişim teknolojilerini konusunda yeterli kılma misyonunu yüklemektedir. Lisans eğitimleri süresince gerekli bilgi, beceri ve tutumla donatılan öğretmen adaylarının, meslekleri boyunca bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma konusunda nitelikli öğretmenler olacakları kaçınılmazdır. Ayrıca öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerini kullanma konusundaki yeterliklerinin araştırılması da önemlidir. Bu çalışmanın amacı; öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojileri yeterliklerini cinsiyet, sınıf düzeyi, öğrenim görülen bölüm vb. değişkenler açısından incelemektir. Bu amaç doğrultusunda araştırma nicel araştırma yöntemlerinden tarama modelinde tasarlanmıştır. Araştırmanın evrenini 2019-2020 akademik yılı, güz döneminde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği ve Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dallarında öğrenim gören öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmada evrenin tamamına ulaşılabilmesi mümkün olduğundan örneklem alma yoluna gidilmemiştir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Kişisel Bilgi Formu ve Öğretmen Adayları İçin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterlikleri Ölçeği kullanılmıştır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen Kişisel Bilgi Formu öğretmen adaylarına ait cinsiyet, yaş, sınıf düzeyi gibi değişkenlere ait bilgileri ve ölçeğin yanıtlanmasına ilişkin yönergeleri içermektedir. Tondeur, Aesaert, Pynoo, Braak, Fraeymen ve Erstad (2017) tarafından geliştirilen ve Alkan ve Emmioğlu Sarıkaya (2018) tarafından Türk kültürüne uyarlanan Öğretmen Adayları İçin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterlik Ölçeği ise 19 maddeden oluşan iki faktörlü bir yapıya sahiptir. “Öğrencilerin Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Kullanımlarını Destekleme Konusunda Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterlikleri” faktörüne ait Cronbach Alpha iç tutarlılık katsayısı .91 ve Öğretim Tasarımına Yönelik Bilgi ve İletişim Teknolojileri Yeterlikleri faktörüne ait iç tutarlılık katsayısı .82 olarak hesaplanarak, ölçeğin öğretmen adaylarının bilgi ve iletişim teknolojilerine ilişkin yeterliklerini ölçebilecek nitelikte olduğu ispatlanmıştır. Araştırmanın verileri yüzde, frekans ve aritmetik ortalama kullanılarak analiz edilecektir. Gruplar arası karşılaştırmalar için ise parametrik veya parametrik olmayan istatistiklerden uygun olanları kullanılarak analizler tamamlanacaktır. Veri analizi süreci tamamlandığında elde edilen bulgular literatür doğrultusunda tartışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Bilgi teknolojileri, iletişim teknolojileri, öğretmen adayları.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Medya Okuryazarlığı Kavramına Yönelik Metaforik Algıları

Hacer Dolanbay*

Yüksel Bülbül**

*Muş Alparslan Üniversitesi, hacerdolanbay@gmail.com

**Giresun Üniversitesi, uni_yuksel@hotmail.com

ÖZET: Sosyal, kültürel ekonomik, siyasal her alanı saran teknolojik ilerlemeyle birlikte insan yaşamında çeşitli medya unsurlarıyla iletişim araçlarının etkinliği de artmıştır. Medya kaynaklarının gündelik yaşamda oynadığı rol bireylerin maruz kaldığı mesajları doğru şekilde anlamlandırmasını gerekli kılmaktadır. Bu anlamda ilköğretim öğrencilerinin medya ve iletişime yönelik kişisel yeterliliklerinin de gelişimi eğitim yoluyla sağlanmaktadır. Öğretmen ve öğretmen adayları da medya, medya kaynaklarının kullanımı ve değerlendirilmelerine ilişkin çeşitli becerilerle donanık medya okuryazarlığı algıları geliştirmektedirler. Öğretmen adaylarının medya okuryazarlığına ilişkin algılarının belirlenmesi sağlıklı bir eğitim yaşantısı için de önemlidir. Bu çalışmada Sosyal Bilgiler öğretmen adaylarının medya okuryazarlığına ilişkin algılarını ortaya çıkarmak amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim-öğretim yılında Giresun Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Anabilim Dalı 3. sınıfında öğrenim gören 85 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma nitel araştırma yaklaşımıyla yürütülmüştür. Araştırma verileri Medya okuryazarı ... gibidir; çünkü ... şeklinde verilen açık uçlu soru maddesi ile toplanmıştır. Verilerin analizinde tematik analiz çözümüleme tekniği kullanılmıştır. Araştırmanın bulgularına göre öğretmen adayları medya okuryazarı kavramına ilişkin 34 geçerli metafor üretmişlerdir. Bu metaforlar ortak özellikleri dikkate alınarak önceden belirlenmiş olan medya okuryazarlığı becerilerine ilişkin 9 kategori altında toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda, katılımcılar tarafından üretilen metaforların en fazla farkındalık becerisine yönelik, en az metaforun da çevrimiçi güvenlik beceri teması altında toplandığına ulaşılmıştır. Medya okuryazarlığı eğitimlerinde öğretmen adaylarının özellikle çevrimiçi güvenlik becerilerinin geliştirilmesinin çeşitli eğitim etkinlikleri yoluyla sağlanması gibi öneriler getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Medya okuryazarlığı, Metafor, Öğretmen adayları, Sosyal bilgiler

Cognitive Perceptions In Social Studies Teacher Candidates Of Some Historical Concepts In Social Studies

Sevgi Keskin
Ayşegül Kirtel*

*Sakarya University, aseker@sakarya.edu.tr

ABSTRACT: Social studies involves many disciplines within the scope of social sciences. In this context, it draws attention with its curriculum structure that integrates many knowledge, skills, values and concepts and transfers them to students. History is one of the most important components of the social studies curriculum. The subjects of history contain many concepts due to its structure. Historical concepts have many visual images such as events, phenomena, places. Integration of these concepts and related images in the students' minds will facilitate the recognition and learning of concepts and ensure permanence. The research was conducted by using qualitative research methods. Convenience sampling was used as the sample. Social studies education candidates (61 girls and 51 boys) from Social Studies Education teacher candidates were participated to the research from a university located in Marmara Region. In the study, it was used an interview form containing the names of historical events and cases. In this part of the form there is a field to define and in the other part there is a field where they can depict defined the cases. Participants were asked to define and illustrate the concepts of almshouse, darüleytam, islamic monastery, kurgan, islamic ottoman social complex, darüşşifa (hospital), caestus, council, caravansary, water-tank with a fountain. 68 participants were identified right the almshouse, 17 participants were identified wrong. 33 participants were pictured correctly and 33 participants were pictured wrong this concept. 36 participants were identified right and 4 participants were identified wrong the concept of Darüleytam. 76 participants did not make any definition. 18 participants were pictured correctly and 12 participants were pictured wrong. 82 participants did not draw visually. Islamic monastery was defined correctly by 84 participants and incorrectly defined by 28 participants. 46 participants were depicted the islamic monastery correct and 57 participants were depicted it incorrectly. The concept of Kurgan was defined correctly by 103 participants and incorrectly defined by 7 participants. 88 participants were depicted the kurgan and 24 participants incorrectly. The concept of islamic ottoman social complex was defined correctly by 67 participants and incorrectly defined by 45 participants. 42 participants were depicted this concept correctly and 58 participants were depicted incorrectly. Darüşşifa was defined correctly by 100 participants and defined by 7 participants incorrectly 16 participants were depicted darüşşifa concept right and 68 participants were depicted wrong. Caravansary was defined correctly by 92 participants and defined by 19 participants incorrectly. 41 participants were depicted the caravansary concept correctly and 49 participants were depicted it incorrectly. The concept of water-tank with a fountain was defined correctly by 79 students and incorrectly defined by 25 students. 57 students were defined this concept correctly and 31 students defined it incorrectly. Caestus concept was identified by 25 participants right and by 47 participants it wrong. 22 participants were depicted the right and 60 participants were depicted it the wrong. Concept of council were identified by 87 participants correctly and 9 participants were identified it incorrectly. 67 participants were depicted the council correctly and 29 participants were depicted it incorrectly. As a result, when the historical concepts are transferred, the necessity of matching the definition and visual image in the mind is emerged.

Keywords: social studies, concept teaching, historical events, cognitive perception.

Sosyal Bilgiler Dersindeki Bazı Tarihi Kavramların Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarındaki Bilişsel Algıları

Sevgi Keskin
Ayşegül Kirtel*

*Sakarya University, aseker@sakarya.edu.tr

ÖZET: Sosyal bilgiler; sosyal bilimler kapsamında bulunan birçok disiplini bünyesinde barındıran, bu bağlamda birçok bilgi, beceri, değer ve kavramı bütünleştiren ve öğrenciye aktaran öğretim programı yapısıyla dikkat çekmektedir. Sosyal bilgiler öğretim programının en önemli birleşenlerinden biri tarihtir. Tarih konuları, yapısı gereği birçok kavramı barındırmaktadır. Tarihi kavramlar; olaylar, olgular, mekanlar gibi birçok kavram görsel imgeye sahiptir. Bu kavramların ve kavramlara bağlı imgelerin öğrencilerin zihninde bütünleşmesi, kavramların tanınmasını ve öğrenilmesini kolaylaştıracak ve kalıcılığı sağlayacaktır. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden görüşme kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Örneklem olarak kolay ulaşılabilir durum örnekleme kullanılmıştır. Araştırmaya Marmara Bölgesinde bulunan bir üniversitede Sosyal Bilgiler Eğitimi öğretmen adaylarından 61 kız, 51 erkek katılmıştır. Araştırmada tarihi olay ve olguların isimlerinin yer aldığı bir görüşme formu kullanılmıştır. Bu formun bir kısmında tanım yapılacak alan, diğer kısmında ise tanımını yaptıkları olguları resmedebilecekleri bir alan bulunmaktadır. Katılımcılardan; imarethane, darüleytam, tekke, kurgan, külliye, darüşşifa, kemer, kurultay, kervansaray ve şadırvan kavramlarını tanımlamaları ve resmetmeleri istenmiştir. İmarethane; 68 katılımcı doğru, 17 katılımcı yanlış tanımlamıştır. 33 katılımcı doğru resmetmiş, 33 katılımcı yanlış resmetmiştir. Darüleytam kavramını; 36 katılımcı doğru, 4 katılımcı yanlış tanımlamıştır. 76 katılımcı tanım yapmamıştır. 18 katılımcı doğru resmetmiş, 12 katılımcı yanlış resmetmiştir. 82 katılımcı görsel çizmemiştir. Tekke; 84 katılımcı tarafından doğru, 28 katılımcı tarafından yanlış tanımlanmıştır. 46 katılımcı tekkeyi doğru, 57 katılımcı yanlış resmetmiştir. Kurgan kavramı; 103 katılımcı tarafından doğru, 7 katılımcı tarafından yanlış tanımlanmıştır. 88 katılımcı kurganı doğru, 24 katılımcı yanlış resmetmiştir. Külliye kavramı; 67 katılımcı tarafından doğru, 45 katılımcı tarafından yanlış tanımlanmıştır. Bu kavramı 42 katılımcı doğru, 58 katılımcı yanlış resmetmiştir. Darüşşifa; 100 katılımcı tarafından doğru, 7 katılımcı tarafından yanlış tanımlanmıştır. 16 katılımcı darüşşifayı doğru, 68 katılımcı yanlış resmetmiştir. Kervansaray; 92 katılımcı tarafından doğru, 19 katılımcı tarafından yanlış tanımlanmıştır. 41 katılımcı kervansarayı doğru, 49 katılımcı yanlış resmetmiştir. Şadırvan kavramı; 79 öğrenci tarafından doğru, 25 öğrenci tarafından yanlış tanımlanmıştır. 57 öğrenci bu kavramı doğru, 31 öğrenci yanlış tanımlamıştır. Kemer kavramını; 25 katılımcı doğru, 47 katılımcı yanlış tanımlamıştır. 22 katılımcı doğru, 60 katılımcı yanlış resmetmiştir. Kurultay; 87 katılımcı tarafından doğru, 9 katılımcı tarafından yanlış tanımlanmıştır. 67 katılımcı kurultayı doğru, 29 katılımcı ise yanlış resmetmiştir. Sonuçlar genel olarak değerlendirildiğinde; tarihi kavramlar aktarılırken tanım ve görsel imgenin zihinde eşleştirilmesi gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Anahtar kelimeler: sosyal bilgiler, kavram öğretimi, tarihsel olaylar, bilişsel algı.

Perceptions Of 7th Grade Students About Individual Differences

Sevgi Keskin

Deniz Yüceer*

*Sakarya Üniversitesi, yr.deniz@hotmail.com

ABSTRACT: Today, the world has become a place where people from different ethnic backgrounds, religious understandings and races and live together. However, the issue of respect for differences and differences has come to the forefront in order to live together for the societies in a peaceful way, away from chaos and problems in this process. When one considers that Turkey is a country that has these features, it becomes important to educate loving, showing tolerance to different lifestyles, non-discriminatory, responsive, fair individuals. Social Studies is one of the lesson that serves this purpose in terms of educational attainment and values that the individual wants to gain. In this context, the study was aimed to reveal the positive or negative perceptions of children about individual differences within the framework of social studies and to direct the studies to be made in order to gain the desired educational attainment and values to the students and 7th grade students' perceptions about individual differences were tried to be determined. As the study is based on the students' perceptions related to the concept of individual difference, the phenomenon approach was used as one of the qualitative research designs. For this purpose, research was applied with 48 students (7th grade). The students were asked questions about differences, respect for differences, living together with differences and their opinions were taken. The data obtained in the process were subjected to content analysis. When the views of children regarding the questions were analyzed and as a result they put forward these views: there are negative (restraint, bad / bad feeling, mediocrity, disturbance of order, bigotry) and positive aspects (peace, no exclusion, happiness) of living in a world where differences exist. If people can live together with differences, friendship / brotherhood bond is established, there is no discrimination, it is respected to the right to thought / choice, people's respect and love for each other increases. If they cannot live together, there will be conflicts, agreement will be difficult, development will not be experienced in areas such as technology and science, people will be unhappy. Respect for differences is important to be peaceful, together and happy, not to get hurt for people, to develop as society and to make the world a better place. They stated that people who behave badly themselves because of the differences make them feel like the emotions of resentment, embarrassment, exclusion, anger, seeing life as meaningless and in these situations they will behave like ignoring, interrupting communication and verbal warning.

Keywords: social studies, individual differences, respect for differences

7. Sınıf Öğrencilerinin Bireysel Farklılıklara İlişkin Algıları

Sevgi Keskin

Deniz Yüceer*

*Sakarya Üniversitesi, yr.deniz@hotmail.com

ÖZET: Bugün dünya birçok farklı etnik kökenden, dini anlayıştan, ırktan gelen insanın bir arada yaşadığı bir yer haline gelmiştir. Ancak bu süreçte toplumların kargaşa ve sorunlardan uzak, huzurlu bir şekilde bir arada yaşayabilmesi için farklılıklar ve farklılıklara saygı konusu ön plana çıkmıştır. Türkiye'nin de bu özelliklere sahip bir ülke olduğu düşünüldüğünde, farklı yaşam biçimlerine hoşgörü ile yaklaşan, ayrımcılık yapmayan, duyarlı, adil, sevgi dolu bireyler yetiştirilmesi önemli hale gelmektedir. Sosyal Bilgiler de kazanımları ve bireye kazandırmak istediği değerler bakımından bu amaca hizmet eden derslerden birisidir. Bu bağlamda çalışmada da sosyal bilgiler çerçevesinde çocukların bireysel farklılıklara ilişkin olumlu ya da olumsuz algılarını ortaya koyarak istenen kazanım ve değerleri öğrencilere kazandırmak adına yapılacak çalışmalara yön vermek amaçlanmıştır ve 7. Sınıf öğrencilerin bireysel farklılıklara ilişkin algıları tespit edilmeye çalışılmıştır. Çalışmada öğrencilerin bireysel farklılık kavramına ilişkin algıları temel alındığı için nitel araştırma desenlerinden fenomenoloji yaklaşımına başvurulmuştur. Bu amaçla 7. Sınıf öğrencisi 48 kişiyle uygulama yapılmıştır. Öğrencilere farklılıklar, farklılığa saygı, farklılıklarla bir arada yaşamaya dair sorular yöneltilmiş ve görüşleri alınmıştır. Süreçte elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Çocukların sorulara ilişkin görüşleri analiz edildiğinde; farklılıkların olduğu bir dünyada yaşamının olumsuz (sıkılma, berbat/kötü hissetme, sıradanlık, düzenin bozulması, bağnazlık gibi) ve olumlu yönleri (barış, dışlanmama, mutluluk) olduğuna ilişkin görüş ortaya koydukları; insanların farklılıklarla bir arada yaşayabilmesi halinde dostluk/kardeşlik bağının kurulacağı, ayrımcılığın olmayacağı, düşünce/seçim hakkına saygı duyulacağı, insanların birbirine saygı ve sevgisinin artacağı; bir arada yaşayamaması halinde de çatışma ve kavgaların çıkacağı, anlaşmanın zor olacağı, teknoloji, bilim gibi alanlarda gelişmenin yaşanmayacağı, insanların mutsuz olacağı; farklılıklara saygı duymanın insanların huzurlu, bir arada ve mutlu olması, insanların incinmemesi, toplumun gelişebilmesi, dünyanın daha güzel bir yer olması için önemli olduğu; farklılıklardan dolayı kendilerine kötü davranan insanların onlarda kırgınlık, utanma, dışlanma, kızgınlık, hayatı anlamsız görme gibi duygular hissettireceği, bu durumlarda görmezden gelme, iletişimi kesme, sözlü uyarıda bulunma gibi davranışlarda bulunacaklarını ifade etmişlerdir.

Anahtar kelimeler: sosyal bilgiler, bireysel farklılıklar, farklılıklara saygı

Primary School Preservice Teachers Tells Life Science Course With Cartoons

Mehmet Gültekin*

Zeynep Kılıç**

*Anadolu University, mgulteki@gmail.com

**Eskişehir Osmangazi University, zeyno-dev@hotmail.com

ABSTRACT: The responsibility for the education of the children is transferred to the primary schools which constitute the first step of formal education after the family. Primary schools have two basic functions: providing children with knowledge, skills, attitudes and values and preparing children for both upper education and life. Primary schools perform these functions through lectures and teachers. One of the courses that prepare children for life and higher education is life science. Life Science course is formed in accordance with the development of children based on social sciences and natural sciences. In order for Life Science to have an important and special place for children, Life Science courses should be conducted in a functional form. Therefore, it is important that primary school teachers who carry out Life Science classes have competence in this subject. Primary school teachers acquire knowledge and skills about the nature and how to conduct the Life Science course in their undergraduate education. There is a "Life Science Teaching lisans course in the undergraduate education programs. Therefore, primary school candidates will carry out the Life Science course as the primary school teachers of tomorrow with the knowledge and skills acquired in the Life Science teaching course. In this context, it is thought that it is important to determine the opinions of primary school candidates towards Life Science teaching course in terms of revealing the current situation for this course. The aim of this study is to determine the primary school candidates' perspectives on Life Science course through cartoons. The research was conducted with the basic qualitative research method. The basic qualitative research focuses on how participants interpret their lives, create them and give meaning to their experiences, and this method can be widely used in all disciplines and applied fields and education. The reason for choosing the basic qualitative research design is that primary school candidates' perspectives on life science course have been revealed. Another reason is the high number of prospective teachers and the opinions of all primary school candidates' who participated in the research were obtained in writing. Another reason is the high number of primary school candidates' and the opinions of all primary school candidates' who participated in the research were obtained in writing. The primary school candidates' were selected with criterion sampling method. It was accepted as a criterion that the prospective teachers should have taken Life Science teaching course. The data of the study was collected with a questionnaire consisting of open ended questions. Priority teacher candidates were asked to draw caricatures about Life Science teaching. Then, a questionnaire consisting of open-ended questions was given to prospective teachers to explain what they wanted to tell in the cartoon they drew. The data of the research was analyzed with descriptive analysis. In the preliminary analysis of the data, prospective classroom teachers emphasized that Life Science course is an important, life oriented and skill based course for children

---

Keywords: *Life Science Course, Cartoons, Primary School Teacher Candidate*

Sınıf Öğretmeni Adayları Karikatürlerle Hayat Bilgisi Dersini Anlatıyor

Mehmet Gültekin*
Zeynep Kılıç**

*Anadolu University, mgulteki@gmail.com

**Eskişehir Osmangazi University, zeyno-dev@hotmail.com

ÖZET: Çocukların eğitim sorumluluğu aileden sonra örgün eğitimin ilk basamağını oluşturan ilkokullara geçer. İlkokulların iki temel işlevi vardır. Bunlardan birincisi, öğrencilere temel bilgi, beceri ve değerler kazandırmak diğeri de öğrencileri hem bir üst eğitim kurumuna hem de yaşama hazırlar. İlkokul bu iki temel işlevini öğretmenler ve dersler aracılığı ile sağlar. Bu derslerden birisi öğrencileri üst eğitim basamağına ve yaşama hazırlayan Hayat Bilgisi dersi. Hayat Bilgisi dersi, çocukların gelişimine uygun olarak sosyal ve doğa bilimlerinden oluşturulmuş bir derstir. Çocuklar için önemli ve özel bir yere sahip olan Hayat Bilgisi dersinin işlevsel bir biçimde yürütülmelidir. Dolayısıyla İlkokulda Hayat Bilgisi dersini yürüten sınıf öğretmenlerinin bu konuda yeterliliğe sahip olması önemlidir. Hayat Bilgisi dersini etkili bir biçimde yürütülmesi için gerekli olan bilgi ve becerileri sınıf öğretmenleri lisans eğitiminde almaktadırlar. Sınıf öğretmenliği lisans programlarında “Hayat Bilgisi Öğretimi” adlı ders bulunmaktadır. Bu nedenle sınıf öğretmeni adayları “Hayat Bilgisi Öğretimi” dersinde elde ettikleri bilgi ve becerilerle ileride Hayat Bilgisi dersini sınıf öğretmeni olarak yürüteceklerdir. Bu bağlamda, sınıf öğretmeni adaylarının Hayat Bilgisi dersine ilişkin görüşlerinin belirlenmesi dersin daha işlevsel olması için önemli olduğu düşünülmektedir. Bu çalışmanın amacı, sınıf öğretmeni adaylarının hayat bilgisine dersine ilişkin görüşlerini karikatürlerle ortaya çıkarmaktır. Araştırma, temel nitel araştırma ile gerçekleştirilmiştir. Temel nitel araştırma, katılımcılarının yaşamlarını nasıl yorumladıkları, oluşturdukları ve deneyimlerine ne anlam kattıkları üzerinde durulur. Temel nitel araştırma, tüm disiplinlerde, uygulamalı alanlarda ve eğitimde yaygın kullanılan bir türdür. Bu çalışmada, temel nitel araştırma yaklaşımının seçilme nedeni sınıf öğretmeni adaylarının hayat bilgisi dersine ilişkin bakış açılarını ortaya çıkarılmasıdır. Bir diğer neden de sınıf öğretmeni adaylarının sayıca fazla olması ve araştırmaya katılan tüm öğretmen adaylarının görüşlerinin yazılı olarak alınmasıdır. Nitel araştırmalarda örneklem sayısı araştırmacının ne öğrenmek istediğine, araştırmacının amacına, neyin güvenilir ve kullanışlı olduğuna ve sahip olunan zaman ve kaynaklarda neler yapılabileceğine bağlıdır. Araştırmada yapılacak okullar ve araştırmaya katılacak katılımcıları seçilirken bu özellikler dikkate alınmalıdır. Bu nedenle araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adayları amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme yöntemine göre seçilmiştir. Araştırmaya katılan sınıf öğretmeni adaylarının “Hayat Bilgisi Öğretimi” dersini almış olmaları ölçüt olarak alınmıştır. Araştırmanın verileri açık uçlu sorudan oluşan anket yolu ile toplanmıştır. Sınıf öğretmeni adaylarından önce hayat bilgisi dersine ilişkin bir karikatür çizmeleri istenmiştir. Karikatür, canlıların, olayların, düşüncelerin ve duyguların gerçeğe uymayan ve gerçeğe aykırı gülünç kısımlarını bulup bunları bazen yazıyla açıklayan, abartılı çizgilerle anlatan bir mizah sanatıdır. Karikatürler eğitimde çeşitli amaçlarla kullanılmaktadır. Bu çalışmada da karikatürler veri toplama aracı olarak kullanılmıştır. Hayat Bilgisi dersi ile ilgili karikatürler çizen öğretmen adaylarına çizdikleri karikatürlere ilişkin açık uçlu soruların yer aldığı anket formu verilmiştir. Verilerin analizinde betimsel analiz kullanılmıştır. Betimsel analiz tekniğinde elde edilen veriler, daha önceden belirlenen temalara göre özetlenir ve yorumlanır. Araştırmanın geçerlik ve güvenilirliğini sağlamak için açık uçlu sorularda oluşan anket formu oluştururken, alan uzmanlarından görüş alınmıştır. Ayrıca verilerin analizini araştırmacılar ayrı ayrı yapmış daha sonra bir araya gelerek görüş birliğine varmışlardır. Verilerin ön analizinde öğretmen adayları çizdikleri karikatürlerde hayat bilgisi dersinin önemli olduğu, yaşama ilişkili bir ders olduğunu vurgulamışlardır.

Anahtar Kelimeler: Hayat Bilgisi Dersi, Çizgi Filmler, Sınıf Öğretmeni Adayı

The Opinions of Teacher Candidates about The Usage of Sciencetists in Social Studies Courses

Kubilay Yazıcı*
Tuğçe Gamze İŞÇİ*
Bahar Uzun**

*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi
**Gazi Üniversitesi

ABSTRACT: Social studies courses, which focus on the individual to be an effective and productive citizen, incorporate various gains in order to realize this aim. Some of these gains seem to be related to scientists and their activities. When the special aims of social studies curriculum are examined, it is understood that the young generation is aimed to have knowledge about the emerging scientific developments and the scientists who brought these developments to human history. In this context, inventions and discoveries made by scientists from different civilizations in various time periods, which contribute to the integration of human in social structure in different learning areas, are included in the social studies curriculum. It is important to examine the pre-service teachers' approaches to the subject during your professional life in your opinions and thoughts about the use of educational methods of scientists. The aim of this study is to examine the views of prospective social studies teachers about the use of scientists in education and training process. For this purpose, the study group of the study consists of prospective social studies teachers who are studying at a state university. The interview form developed by the researchers will be used and the case study will be carried out using qualitative research methods. The answers of the pre-service teachers will be subjected to statistical procedures and the results will be compared with the results of different studies in the literature and opinions and suggestions will be given.

Keywords: *Social Studies, Scientists, Prospective Teachers.*

Sosyal Bilgiler Derslerinde Bilim İnsanlarının Kullanımına Yönelik Öğretmen Adaylarının Görüşleri

Kubilay Yazıcı*
Tuğçe Gamze İŞÇİ*
Bahar Uzun**

*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi

**Gazi Üniversitesi

ÖZET: Bireyin etkin ve üretken bir vatandaş olmasını odak noktasına alan sosyal bilgiler dersleri, bu amacı gerçekleştirmek için çeşitli kazanımları bünyesinde barındırmaktadır. Bu kazanımlardan bazılarının bilim insanları ve onların faaliyetleri ile ilişkili olduğu görülmektedir. Sosyal bilgiler öğretim programlarının özel amaçları incelendiğinde de genç neslin ortaya çıkan bilimsel gelişmeler ve bu gelişmeleri insanlık tarihine kazandıran bilim insanları hakkında bilgi sahibi olmalarının hedeflendiği anlaşılmaktadır. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretim programlarında farklı öğrenme alanlarının içerisinde, insanın toplumsal yapıya entegrasyonuna katkıda bulunan ve tarihsel süreç içerisinde çeşitli zaman dilimlerinde farklı uygarlıklardan bilim insanlarınca gerçekleştirilen icat ve keşiflere yer verilmiştir. Bu bağlamda öğretmen adaylarının, bilim insanlarının eğitim-öğretim sürecinde kullanımları ile ilgili görüş ve düşünceleri onların meslek yaşantıları boyunca konuya yaklaşımlarının belirlenmesi açısından önem arz etmektedir. Gerçekleştirilen bu çalışma ile sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eğitim ve öğretim sürecinde bilim insanlarının kullanımına yönelik görüşlerinin incelenmesi amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda araştırmanın çalışma grubunu bir devlet üniversitesinde öğrenimlerine devam eden sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturmaktadır. Araştırmacılar tarafından geliştirilen görüşme formunun kullanılacağı çalışma, nitel araştırma yöntemlerinden durum çalışması kullanılarak yürütülecektir. Öğretmen adaylarının vermiş oldukları cevaplar istatistiksel işlemlere tabii tutularak incelenecek ve ortaya çıkan sonuçlar literatürde yer alan farklı çalışmaların sonuçları ile kıyaslamaya tabii tutulup, konu ile ilgili görüş ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Bilim İnsanları, Öğretmen Adayları.

The Investigation of The Existence of Historical Figures Included in The Revaluation History Textbooks in The Speech

Kubilay Yazıcı*

Salih Uslu*

Mehmet Çetin*

Tuğçe Gamze İşçi*

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

ABSTRACT: The main reason for the inclusion of an event in the history books is that it affects the society or humanity directly or indirectly. In this context, human beings are the focal point of history, whether affected or influenced. Because, as an emotional being, a person intervenes in the event of an event for different reasons. The founder of our state establishment process of the Republic of Turkey, Mustafa Kemal Atatürk described from the point of view, the basic reference work which have characteristics of Speech is also named in the same case. In this work, Atatürk tried to convey the events that occurred between 1919-1936 to the next generations from his own point of view mostly based on documents. In the work, the subjects are structured by taking into account the influence of historical characters on events. Since 1981 it has begun the establishment of the Republic of Turkey philosophy of Atatürk's principles and reforms and especially the Republic of Turkey to ensure the adoption by the younger generation of time interval discussed in his book Speech Revolution History and Kemalism lesson taught. Realized aimed to investigate these studies with 2018-2019 academic year in Grade 8 and 12 taught in the Republic of Turkey Revolution History and Kemalism textbooks to get their take place in the Speech of the historic character of the place in the events discussed between the years 1919 to 1936 condition. In this research, document analysis, one of the qualitative research methods, was used. The data obtained from the data collection tool were subjected to content analysis and presented in tables by frequency technique used in the quantization of qualitative data.

Keywords: *History of the Republic of Turkey and Atatürk, Social Studies, Textbook, Oration.*

İnkılap Tarihi Ders Kitaplarındaki Tarihi Karakterlerin Nutuk'ta Yer Alma Durumlarının İncelenmesi

Kubilay Yazıcı*

Salih Uslu*

Mehmet Çetin*

Tuğçe Gamze İşçi*

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

ÖZET: Bir olayın tarih kitaplarında yer almasının temel gerekçesi içinde yaşanan toplumu veya insanlığı doğrudan ya da dolaylı olarak etkilemesidir. Bu bağlamda ele alındığında ister etkilenen isterse de etkileyen faktör olarak insan tarihin odak noktasını oluşturur. Çünkü duygusal bir varlık olarak insan, bir olayın gerçekleşmesi aşamasında farklı gerekçelerle olaya müdahil olur. Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluş sürecinin devletimizin kurucusu Mustafa Kemal Atatürk'ün bakış açısıyla anlatıldığı, temel başvuru kaynağı niteliği taşıyan Nutuk adlı eserde de aynı durum söz konusudur. Bu eserde Atatürk 1919-1936 yılları arasında meydana gelen olayları çoğunlukla belgelere dayalı olarak kendi bakış açısıyla gelecek kuşaklara aktarmaya çalışmıştır. Eserde konular, tarihsel karakterlerin olaylara etki durumu dikkate alınarak yapılandırılmıştır. 1981 yılından itibaren ise Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluş felsefesinin Atatürk ilke ve inkılaplarının ve özellikle Nutuk adlı eserde ele alınan zaman aralığının genç kuşaklar tarafından benimsenmesinin sağlanması için Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük dersi okutulmaya başlanmıştır. Gerçekleştirilen bu çalışma ile 2018-2019 eğitim-öğretim yılında 8. ve 12. Sınıflarda okutulan Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük ders kitaplarında 1919-1936 yılları arasında ele alınan olaylarda yer verilen tarihi karakterlerin Nutuk'ta yer alıp almama durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman incelemesi kullanılmıştır. Veri toplama aracından elde edilen veriler, içerik analizine tabi tutulmuş ve nitel verilerin sayısallaştırılmasında kullanılan frekans tekniğiyle tablolar halinde sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: Türkiye Cumhuriyeti İnkılap Tarihi ve Atatürkçülük, Sosyal Bilgiler, Ders Kitabı, Nutuk

Social Students 'Teachers' Views on Global Environmental Problems in The Globalization Process

Melek Körükcü

Niğde  mer Halisdemir  niversitesi, melekcorukcu@ohu.edu.tr

ABSTRACT: “Greenhouse gas accumulation in the atmosphere is increasing. Global warming and climate change caused by the greenhouse effect are triggering each other.” Environmental Protection Department According to EPA reports, the world temperature has increased by 0.8 degrees in the last century.” Isınma Global warming is a serious threat to the health of the world as well as changes, droughts, diseases and increase in the frequency of hurricanes.”The above-mentioned news almost every day. However, the researches conducted in the last 20 years show that the temperature of the universe we live in changes rapidly, that glaciers face the danger of melting, that the desertification rate increases, and that humanity will face famine and thirst in the near future. This situation causes deterioration of the natural balance, endangering the living life and changing the ecological structure. The environmental problems faced today have exceeded the borders of countries. In order to solve the problems, global environmental policies, which determine the attitudes, preferences and future targets of the countries, have started to be implemented. The aim of this research is; to determine the views of prospective social studies teachers on global environmental problems. The research is a screening model. The study group of the study consists of 25 prospective teachers who are continuing their education in the social studies education department of a public university. The principle of voluntary participation was based on the participation of prospective teachers in the research. Semi-structured interview form was used to collect the research data. According to the findings, important global environmental problems; air and water pollution, famine, global warming, radiation, arming are depletion of natural resources. According to social studies teacher candidates, the most important factor in the formation of global environmental problems is people.

Keywords: *Environmental Problems, Global Warming, Social Studies, Prospective Teachers*

Küreselleşme Sürecinde Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Küresel Çevre Sorunlarına Yönelik Görüşleri

Melek Körükçü

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, melekkorukcu@ohu.edu.tr

ÖZET: “Atmosferdeki sera gazı birikimi giderek artmaktadır. Sera etkisinin yol açtığı küresel ısınma ve iklim değişimi birbirini tetiklemektedir.” “Çevre Koruma Dairesi (EPA) raporlarına göre, geçen yüzyılda dünya sıcaklığı 0,8 derece artmıştır.” “Küresel ısınma dünyadaki canlı sağlığını ciddi derecede tehdit etmesinin yanı sıra buzulların erimesine, iklim değişikliğine, kuraklıklara, hastalıklara ve kasırga sıklığındaki artışa neden olmaktadır.” Yukarıda bahsi geçen haberlere hemen hemen her gün rastlamaktayız. Ancak son 20 yılda yapılan araştırmalar, içerisinde yaşadığımız evrenin sıcaklığının hızlı bir şekilde değiştiğini, buzulların erime tehlikesi ile karşı karşıya kaldığını, çölleşme oranının arttığını, insanlığın yakın gelecekte kıtlık ve susuzluk ile karşı karşıya kalacağını ortaya koymaktadır. Bu durum doğal dengenin bozulmasına, canlı yaşamının tehlikeye düşmesine ve ekolojik yapının değişmesine neden olmaktadır. Karşılaşılan çevre sorunları, günümüzde ülkelerin sınırlarını aşmıştır. Sorunların çözümü için ülkelerin çevre konusundaki tutumlarının, tercihlerinin ve gelecek hedeflerinin belirlendiği küresel çevre politikaları uygulanmaya başlanmıştır. Gerçekleştirilen bu araştırmanın amacı; sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, küresel çevre sorunlarına yönelik görüşlerinin belirlenmesidir. Araştırma, tarama modelindedir. Araştırmanın çalışma grubunu, bir devlet üniversitesinin sosyal bilgiler eğitimi anabilim dalında, öğrenimlerine devam eden 25 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Öğretmen adaylarının araştırmaya katılması noktasında gönüllü katılım ilkesi esas alınmıştır. Araştırma verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda, sosyal bilgiler öğretmen adaylarına göre önemli küresel çevre sorunları; hava ve su kirliliği, kıtlık, küresel ısınma, radyasyon, silahlanma doğal kaynakların tükenmesidir. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarına göre, küresel çevre sorunlarının oluşmasındaki en önemli unsur ise insanlardır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Sorunları, Küresel Isınma, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı

Investigation of External Working Habits of Social Studies Teacher Candidates

Melek Körükcü

Niğde  mer Halisdemir  niversitesi, melekkorukcu@ohu.edu.tr

ABSTRACT: Accurate and effective study; It is one of the most important factors that are effective in learning, assimilating, using it in daily life and increasing academic success. In order for an individual to realize an effective learning, he / she should focus on his / her lessons, do his / her assignments on time and apply learning strategies. Nowadays, the practical part of the theoretical knowledge transferred to the individual in school and in the classroom can be realized through various activities outside the classroom. Learning activities carried out outside the school allow the individual to internalize the information he / she has learned, ie to experience by doing. Outside of school, families have important duties in the preparation of study environments in an individual's home. The family plays an important role in whether the study habits are good or bad. The individual; She needs an ideal study environment where she will feel comfortable while studying, will not be distracted, the light that illuminates the room is not strenuous, and away from noise. In this study, it was aimed to examine the social studies teacher candidates' extracurricular work habits in terms of various variables. The study group of the study will consist of social studies teacher candidates who are studying in the social studies education department of a state university. The principle of voluntary participation will be the basis for the prospective teachers to participate in the research. Descriptive scanning method is used in the research veri Personal Information Form geliştiril developed by Ermeydan (2019) and prepared by the researcher. The data obtained will be transferred to computer and IBM SPSS 24.0 package program will be used for data analysis. As a result of the analysis, findings will be discussed and various suggestions will be made.

Keywords: *Working Habits, Social Studies, Prospective Teachers*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Ders Dışı Çalışma Alışkanlıklarının İncelenmesi

Melek Körükcü

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, melekkorukcu@ohu.edu.tr

ÖZET: Doğru ve etkili ders çalışma; bireyin bilgiyi öğrenmesinde, özümsemesinde, gündelik hayatında kullanmasında ve akademik başarısının artmasında etkili olan en önemli faktörlerden biridir. Bireyin etkili bir öğrenme gerçekleştirebilmesi için derslerine odaklanması, ödevlerini zamanında yapması ve öğrenme stratejilerini uygulaması gerekmektedir. Günümüzde, okulda ve sınıf içerisinde örgün bir şekilde bireye aktarılan kuramsal bilginin uygulama kısmı, sınıf dışında çeşitli etkinlikler aracılığı ile gerçekleştirilebilmektedir. Okul dışında gerçekleştirilen öğrenme etkinlikleri, bireyin öğrendiği bilgiyi içselleştirmesini yani yaparak yaşayarak deneyimlemesine olanak sağlar. Okul dışında, bireyin evinde ders çalışma ortamlarının hazırlanmasında ailelere önemli görevler düşmektedir. Ders çalışma alışkanlığının iyi veya kötü olmasında ailenin önemli bir rolü vardır. Bireyin; ders çalışırken kendisini rahat hissedeceği, dikkatinin dağılmayacağı, odayı aydınlatan ışığın göz yorucu olmadığı, gürültüden uzak ideal bir ders çalışma ortamına ihtiyacı vardır. Bu araştırmada, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının, ders dışı çalışma alışkanlıklarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu, bir devlet üniversitesinin sosyal bilgiler eğitimi anabilim dalında öğrenimlerine devam eden sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturacaktır. Öğretmen adaylarının, araştırmaya katılması noktasında gönüllü katılım ilkesi esas alınacaktır. Betimsel tarama yönteminin kullanıldığı araştırmada veri toplama aracı olarak Ermeydan (2019) tarafından geliştirilen ve araştırmacı tarafından hazırlanan “Kişisel Bilgi Formu” kullanılacaktır. Elde edilen veriler bilgisayar ortamına aktarılacak ve verilerin analizinde IBM SPSS 24.0 paket programı kullanılacaktır. Yapılan analiz sonucunda bulgulara değinilecek ve çeşitli önerilerde bulunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çalışma Alışkanlığı, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayı

Investigation of Unemployment Anxiety of Social Studies Teacher Candidates

Salih Uslu*

Mehmet Çetin*

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

ABSTRACT: When the current situation is taken into consideration, it is seen that as a result of incorrect employment and faulty planning, more prospective teachers continue their education in undergraduate programs than the number of teachers that the country needs. At this stage, considering the presence of many prospective teachers who have completed their undergraduate education but have not been appointed in the previous years, unemployment is also an important problem in the education-training system. This situation raises various concerns that may affect the quality of life for future prospective teachers. It can be argued that the most important place among the anxiety situations is the anxiety of unemployment. For this reason, the aim of this study is to determine the unemployment anxiety levels of prospective social studies teachers. The study group of the study will be composed of pre-service teachers who are studying in Social Sciences Education Department of Turkish and Social Sciences Education Department at Niğde Ömer Halisdemir University in 2019-2020 academic year. The study will be conducted by using descriptive scanning model, one of the quantitative research methods. "Unemployment Anxiety of Teacher Candidates" scale developed by Özder, Birinci, Zaifoğlu and Işıktaş (2018) and "Personal Information Form" formed by the researchers will be used in the research. The data obtained in the research will be analyzed with statistical program. The results of the study will be compared with the results of different studies in the literature and opinions and suggestions will be included.

Keywords: *Unemployment, Anxiety, Social Studies, Teacher Candidates*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının İşsizlik Kaygılarının İncelenmesi

Salih Uslu*

Mehmet Çetin*

Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*

ÖZET: Hali hazırda yaşanan durum dikkate alındığında yapılan yanlış istihdam ve hatalı planlamalar sonucunda ülkenin ihtiyaç duyduğu öğretmen sayısından daha fazla öğretmen adayının lisans programlarında öğrenimlerine devam ettikleri görülmektedir. Bu aşamada geçmiş yıllarda lisans öğrenimini tamamlamış ancak atanamamış pek çok öğretmen adayının da varlığı dikkate alındığında işsizlik eğitim-öğretim sistemi içerisinde de önemli bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durum lisans eğitimlerine devam eden öğretmen adaylarında, geleceğe yönelik yaşam kalitesini etkileyecek biçimde çeşitli kaygıların ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Yaşanan kaygı durumları içerisinde en önemli yeri işsizlik kaygısının diğer bir ifadeyle atanamama kaygısının oluşturduğu ileri sürülebilir. Bu nedenle gerçekleştirilen bu çalışma ile geleceğin sosyal bilgiler öğretmen adaylarının işsizlik kaygı düzeylerinin tespit edilmesi amaçlanmaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim-öğretim yılında Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi, Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Bölümü, Sosyal Bilgiler Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenim görmekte olan öğretmen adayları oluşturacaktır. Çalışma nicel araştırma yöntemlerinden betimsel tarama modeli kullanılarak yürütülecektir. Araştırmada veri toplama aracı olarak Özder, Birinci, Zaifoğlu ve Işıktaş (2018) tarafından geliştirilen “Öğretmen Adaylarının İşsizlik Kaygıları Ölçeği” ve araştırmacılar tarafından oluşturulan “Kişisel Bilgi Formu” kullanılacaktır. Araştırmada elde edilen veriler istatistik programı ile analiz edilecektir. Araştırmada elde edilen sonuçlar literatürde yer alan farklı çalışma sonuçları ile kıyaslamaya tabi tutularak konu ile ilgili görüş ve önerilere yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: İşsizlik, Kaygı, Sosyal Bilgiler, Öğretmen Adayları

Öğrencilerin Gözünden Öğretmenlerin Etik Dışı Davranışları

Feyza Karakurt

Ahmet Katılmış

MEB, Malatya, feyzademirboya@gmail.com
Marmara Üniversitesi, akatılmış@marmara.edu.tr

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, öğrencilerin görüşleri doğrultusunda öğretmenlerin okul ve sınıf içerisindeki etik dışı davranışlarını belirlemektir. Nitel araştırma tasarımı kullanılan çalışmada, katılımcıların seçiminde amaçlı örneklem seçiminden yararlanılmıştır. Araştırmanın verileri 3 farklı ilde 8. sınıfta öğrenim görmekte olan 30 öğrenciden elde edilmiştir. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu görüşmelerde a) öğrencilerin ahlak ve değer kavramına ilişkin algıları, b) öğretmenlerin olumsuz davranışları ve c) ideal öğretmen davranışlarına ilişkin öğrenci görüşleri, içerik analiz yöntemi kullanılarak belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin ahlak ve değer kavramlarına çok sayıda anlam yükledikleri, değer ve ahlak kavramlarını iç içe geçen kavramlar olarak yorumladıkları görülmüştür. Öğrenciler, eğitim-öğretim hayatlarında öğretmenleri önemli bir unsur olarak gördüklerini ve eğitim hayatlarını iyi ve kötü yönde şekillendirdiklerini ifade etmişlerdir. Öğrencilerin kendilerini anlayabilen, kendilerine saygı duyan ve empati yapabilen öğretmenleri ideal öğretmen olarak nitelendirdikleri görülmüştür. Araştırma sonucunda, öğretmenlerin verimli ders işlememe, rencide edici davranışlarda bulunma, belirli öğrencilerle ders yürütme, kız-erkek ayrımı yapma gibi etik dışı davranışlarda buldukları saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Etik, etik dışı davranış, öğretmen, öğrenci

A Model For Teaching The Skill Of Participation In Social Studies Subject

Kevser Ayar Ateş*
Bülent Akbaba**
*Bahçeşehir Koleji, Siirt
**Gazi Üniversitesi

ABSTRACT: This Project aims to present a model about teaching the skills of participation in social studies subject. First part of the study includes, definitions, social studies, skills, skills in social studies, social participation and the skill of social participation. In the second part of the study; there is a lesson plan for teaching the skill of participation in social studies at 5 th grades social studies course which is based on “Active citizenship” learning area, “child notices his/her rights” outcome accordance with 5E model. The method of this study is descriptive screening. This method is preferred by many researchers because it can be conducted in screening research, examination process, without disturbing natural conditions or making any changes in the ambience under examination. Screening research is a generalizing method. In accordance with the descriptive scanning model, literature review was made. At the end of the screening, the lack of studies on the skills of social participation in Turkey are outstanding. Therefore, lesson plans for this area are not very common. In order to spread social participation skills, studies on skill training should be conducted. Deficiencies in the literature will be solved with these studies. 5E model can be utilized in teaching and implementing for students. The 5E model is an instructional model that enables the student to use his/her knowledge and skills actively, increases his/her research curiosity and responds to the students' expectations. In this way, skill training will be useful for both individuals and who are oriented in this field both in literature and practice.

Keywords: *social studies, active citizenship, descriptive screening, 5E model*

Sosyal Bilgiler Dersinde Sosyal Katılım Becerisinin Öğretimine Yönelik Bir Model

Kevser Ayar Ateş*
Bülent Akbaba**

*Bahçeşehir Koleji, Siirt
**Gazi Üniversitesi

ÖZET: Bu çalışma sosyal bilgiler dersinde sosyal katılım becerisinin öğretimi konusunda bir model sunmayı amaçlamaktadır. Çalışmanın ilk bölümü tanımlar, sosyal bilgiler, beceri, sosyal bilgilerde beceriler, sosyal katılım, sosyal katılım becerisi gibi konuları içermektedir. Çalışmanın ikinci bölümünde ise sosyal katılım becerisinin öğretimi için sosyal bilgiler dersi 5. Sınıfta “Etkin Vatandaşlık” öğrenme alınının “Çocuk olarak haklarının farkına varır.” kazanımı temel alınarak hazırlanmış 5-E modeline uygun etkinlikleri barındıran bir ders planı yer almaktadır. Bu çalışmanın yöntemi betimsel tarama modelidir. Tarama araştırmasında, inceleme sürecinde doğal şartları bozmadan veya inceleme yapılan ortamda her hangi bir değişiklik yapmadan araştırmaların yürütebilmesi nedeniyle, bu yöntem bir çok araştırmacı tarafından tercih edilmektedir. Tarama araştırması genelleyicidir. Betimsel tarama modeline uygun olarak literatür taraması yapılmıştır. Bu tarama sonucunda Türkiye de yapılan sosyal katılım becerisine yönelik çalışmaların eksikliği göze çarpmaktadır. Bu yüzden bu alana yönelik ders planlarına da çok fazla rastlanmamıştır. Sosyal katılım becerisinin yaygın çalışma alanına sahip olması için beceri eğitimi üzerine çalışmalar yapılmalıdır. Literatürde ki eksiklikler bu çalışmalarla giderilecektir. Öğrencilere öğretim ve uygulanmasında 5-E modelinden istifade edilebilir. 5e modeli öğrencinin sahip olduğu bilgi ve becerileri aktif bir şekilde kullanmasını sağlayan, öğrencinin araştırma merakını arttıran ve öğrencinin beklentilerine cevap veren bir öğretim modelidir. Bu sayede beceri eğitimi hem literatür de hem de uygulamada bu alana yönelmiş kişi ve öğretmenlere faydalı olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Etkin Vatandaşlık, Betimsel Tarama, 5-E

Teaching Trade Books and History in Field Instruction

Yeliz Kale

MEB, yelizkale.yk@gmail.com

ABSTRACT: Using different materials is necessary in order to be able to perform effective and indelible learning while teaching history. Books are the main materials to which students can apply while learning history during both in the lesson and extracurricular progress. In this study, it is aimed to evaluate the significant matters on the usage reasons of the trade books focused on trade books published for the students in the field instruction and in the history field instruction while using these books in teaching history. Since the study carried out has a qualification of compilation study, it has been analysed by researching the literature on the subject according to the research. When the researches and publications performed on using the trade books published for the students are evaluated, the qualified books prepared well in field instruction can contribute significantly as teaching materials. The well prepared books can help the students on many points like enjoying reading, wishing to read, investigating a single subject closely, discovering different subjects, developing the vocabulary, stepping out of the ready knowledge meeting different books other than textbooks, researching, questioning, and gaining the skill of historical thought. However, it is stated if the trade books as materials are suitable for the significant matters like the main principles and educational value to be considered while choosing the educational materials and also in the respect of historiography. As a result, since the responsibility of the books prepared for the students is higher, the books which are convenient to educational criterions, and chosen carefully can assist the field instruction.

Keywords: *Teaching History, Teaching Material, Trade Book.*

Alan Öğretiminde Ticari Kitaplar ve Tarih Öğretimi

Yeliz Kale

MEB, yelizkale.yk@gmail.com

ÖZET: Tarih öğretiminde etkili ve kalıcı öğrenmelerin gerçekleştirilmesi için çeşitli materyallerin kullanımı gereklidir. Kitaplar tarih öğretiminde öğrencilerin hem ders içi hem de ders dışı öğrenme sürecinde başvurabileceği materyallerin başında gelmektedir. Bu çalışmada öğrencilere yönelik yayımlanan ticari kitaplar konusuna odaklanılmış, alan öğretiminde ve tarih alan öğretiminde ticari kitapların materyal olarak kullanım gerekçeleri ile tarih öğretiminde bu kitapların kullanımında dikkat edilmesi gereken hususların değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Yapılan çalışma bir derleme çalışması niteliğinde olduğundan araştırmanın amacı doğrultusunda konuyla ilgili alanyazın taranarak analiz edilmiştir. Öğrencilere yönelik yayımlanan ticari kitapların kullanımı üzerine yapılan araştırma ve yayınlar değerlendirildiğinde alan öğretiminde iyi hazırlanmış nitelikli kitaplar öğretim materyali olarak önemli katkılar sağlayabilir. İyi hazırlanmış kitaplar öğrencilere okuma zevkini kazandırma, öğrenme isteğini uyandırma, tek bir konuyu derinlemesine inceleme, çeşitli konuları keşfetme, kelime hazinesini geliştirme, ders kitabı dışında farklı kitaplarla karşılaştırarak hazır bilginin dışına çıkma, araştırma, sorgulama ve tarihsel düşünme becerisini kazandırma gibi pek çok konuda yardımcı olabilir. Ancak ticari kitapların bir materyal olarak eğitsel değerini, öğretim materyallerinin seçiminde göz önüne alınması gereken temel ilkelerin yanı sıra tarihyazını açısından dikkat edilmesi gereken hususlara uygun olup olmadığı belirlemektedir. Sonuç itibarıyla öğrencilere yönelik hazırlanan kitapların sorumluluğu daha yüksek olduğundan eğitsel ölçütlere uygun olan, dikkatle seçilen kitaplar alan öğretimine katkıda bulunabilir.

Anahtar Kelimeler: Tarih Öğretimi, Öğretim Materyali, Ticari Kitap

---

© 2019 Published by ISSSE

A Study On Human Rights Citizenship and Democracy Curriculum and Textbook of 4th Grade in Terms of Service-Learning Approach

Hamza Keleş*
Ayşen Altınok**
*Gazi Üniversitesi
**MEB, Aksaray

ABSTRACT: Service learning is an approach that aims to enable students to participate in community service activities and to achieve gains in these areas through these activities. The service-learning approach can be used effectively to gain social and citizenship-related competencies and skills and values for citizenship education. From this point of view, it may be useful to use service learning approach in Human Rights Citizenship and Democracy course at primary schools at the 4th grade. The aim of this study is to examine the 4th Grade Curriculum and textbook of Human Rights Citizenship and Democracy, which was updated in 2018, in terms of service learning approach. The study was carried out with document analysis method which is one of the qualitative research methods. In this study, general and specific objectives of the curriculum, structure, values education in the curriculum, the contents of the gains in the units, texts and activities in the textbook were examined in terms of the suitability to the objectives of service learning approach. In addition, in the light of the findings, suggestions were made to use the approach of service learning. When the research findings and the curriculum were examined, it was noted that values such as responsibility, equality, sharing, sensitivity and helpfulness emphasized in values education are among the values that can be gained by serving learning approach. It is seen that the expressions mentioned in the specific objectives of the curriculum coincide with the aims of the service learning approach and that the structure of the program includes statements that coincide with the service learning approach. When the texts and activities in the textbook were examined, it was seen that the service learning activities could be used for the gains of the “Living Together” unit. Examples of these activities are included in the study. The outcomes are thought to contribute to the studies in the future to prepare coursebooks and also light the way for the studies of educators related to service learning.

Keywords: *Service learning, citizenship education, curriculum.*

4. Sınıf İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi Öğretim Programı ve Ders Kitabının Hizmet Ederek Öğrenme Yaklaşımı Açısından İncelenmesi

Hamza Keleş*
Ayşen Altınok**
*Gazi Üniversitesi
**MEB, Aksaray

ÖZET: Hizmet ederek öğrenme öğrencilerin toplumsal hizmet etkinliklerine katılmalarını ve bu etkinlikler sayesinde çeşitli alanlarda kazanımlar elde etmelerini amaçlayan bir yaklaşımdır. Özellikle sosyal ve vatandaşlıkla ilgili yetkinliklerin, vatandaşlık eğitimine yönelik beceri ve değerlerin kazandırılmasında hizmet ederek öğrenme yaklaşımı etkili olarak kullanılabilir. Bu açıdan bakıldığında hizmet ederek öğrenme yaklaşımının ilkokul 4. Sınıf İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi dersinde kullanılması faydalı olabilecektir. Bu çalışma ile 2018 yılında güncellenen 4. Sınıf İnsan Hakları Yurttaşlık ve Demokrasi Dersi Öğretim Programı ve ders kitabının hizmet ederek öğrenme yaklaşımı açısından incelenmesi amaçlanmaktadır. Çalışma nitel araştırma yöntemlerinden döküman analizi yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Çalışmada öğretim programının genel ve özel amaçları, yapısı, öğretim programında değerler eğitimi, ünitelerde yer alan kazanımların içeriği, ders kitabındaki metinler ve etkinlikler hizmet ederek öğrenme yaklaşımının amaçlarına uygunluğu bakımından incelenmiştir. Ayrıca bulgular ışığında bu derste hizmet ederek öğrenme yaklaşımının kullanılmasına dair öneriler sunulmuştur. Araştırma bulgularında, öğretim programı incelendiğinde değerler eğitiminde vurgulanan sorumluluk, eşitlik, paylaşma, duyarlılık ve yardımseverlik gibi değerlerin hizmet ederek öğrenme yaklaşımı ile kazandırılacak değerler arasında olduğu dikkat çekmiştir. Öğretim programının özel amaçlarında geçen ifadelerin hizmet ederek öğrenme yaklaşımının amaçları ile örtüştüğü, programın yapısında hizmet ederek öğrenme yaklaşımı ile uyumlu ifadelerin yer aldığı görülmektedir. Ders kitabındaki metinler ve etkinlikler incelendiğinde “Birlikte Yaşama” ünitesine ait kazanımların kazandırılmasında hizmet ederek öğrenme faaliyetlerinin kullanılacağı görülmüştür. Bu faaliyetlere ait örneklere çalışmada yer verilmiştir. Elde edilen sonuçların ders kitaplarının hazırlanması konusunda gelecek çalışmalara katkı sağlayacağı ayrıca eğitimcilerin hizmet ederek öğrenme konusundaki çalışmalarına ışık tutacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Hizmet ederek öğrenme, vatandaşlık eğitimi, öğretim programı.

Analysis Of 5th Grade Social Studies Textbook In Terms Of Social Gender

Vildan Üren*

Alpaslan Ay**

*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, v.vildanuren@gmail.com

**Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, alpaslanay@gmail.com

---

ABSTRACT: Gender; expresses the social and cultural roles of women and men. Equality between men and women has been achieved in modern societies to a large extent. Although a significant progress has been made in this field in our country, the intended level has not been reached yet. In our society, there is an attitude that takes a tradition-based approach to the equality between men and women, too. The reasons for this situation can be listed as visual and written media, stereotypes and unchanging perceptions and education system despite the changing society structure. Learning gender roles starts in the family and continues with education. Although our education system applies the principle of equality between women and men as a focal point, this principle has not been adequately reflected in the textbooks that can be accepted as one of the most important tools of education. The aim of this study, which is carried out in qualitative design in accordance with this information is to examine gender roles in 5th grade Social Studies textbook. Written and visual materials in the 5th grade social studies textbook published by the Ministry of National Education are examined. Content analysis technique is used in the analysis of the obtained data. The research is examined under five main topics. Women and men's ; frequency of inclusion in the texts , , "intrafamilial and extra-familial role distributions", "professions", , "domestic and external affairs" and "discourses are examined. When the research results are evaluated, it is seen that even though gender equality is included in the 5th grade Social Studies textbook from time to time, gender roles are included in the visuals, stories and discourses in the book. In addition, implicit discourse, sexist language and symbolic invisibility are found in the 5th grade Social Studies textbook.

Keywords: *Social Studies, Gender, Textbook*

5.Sınıf Sosyal Bilgiler Ders Kitabının Toplumsal Cinsiyet Açısından İncelenmesi

Vildan Üren*

Alpaslan Ay**

*Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, v.vildanuren@gmail.com

**Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, alpaslanay@gmail.com

---

ÖZET: Toplumsal cinsiyet; kadın ve erkeğin toplumsal ve kültürel rollerini ifade eder. Modern toplumlarda kadın erkek eşitliği yüksek oranda sağlanmıştır. Ülkemizde bu alanda önemli ilerlemeler kaydedilse de henüz istenilen seviyeye ulaşamamıştır. Toplumumuzda kadın erkek eşitliğine geleneksel bir perspektifle bakan bir anlayış da varlığını sürdürmektedir. Bu durumun nedenleri arasında görsel ve yazılı medya, kalıp yargılar, değişen toplum yapısıyla birlikte değişmeyen algılar ve eğitim sistemi gösterilebilir. Toplumsal cinsiyet rollerinin öğrenilmesi ailede başlar ve eğitimle devam eder. Eğitim sistemimiz kadın erkek eşitliği ilkesini temel olarak uyguluyor olsa da eğitimin en önemli araçlarından biri olan ders kitaplarına bu ilke yeterince yansıtılamamıştır. Bu bilgiler doğrultusunda nitel desende yürütülen bu çalışmanın amacı 5. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabındaki toplumsal cinsiyet rollerini incelemektir. Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayınlanan 5.sınıf sosyal bilgiler ders kitabında bulunan yazılı ve görsel materyaller incelenmiştir. Elde edilen verilerin analizinde içerik analizi tekniği kullanılmıştır. Araştırma beş ana başlıkta incelenmiştir. Kadın ve erkeklerin; “metinlerde yer alma sıklıkları”, “aile içi ve dışı rol dağılımları”, “meslekleri”, “ev içi ve dışı işleri” ve “söylemleri” konularında incelenmiştir. Araştırma sonuçları değerlendirildiğinde 5. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında kadın erkek eşitliğine zaman zaman yer verilse de kitapta yer alan görseller, öyküler ve söylemlerde toplumsal cinsiyet rollerine yer verildiği görülmektedir. Ayrıca 5. sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabında örtük söylem, cinsiyetçi dil ve simgesel görünmezliklere rastlanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Toplumsal Cinsiyet, Ders Kitabı

Cognitive Effectiveness Of Creative Drama On Conceptual Development

Ebru Ay*

Güler Tulgar**

*Niğde Ömerhalis Demir Üniversitesi, ebruli.ay@gmail.com

**tulgarguler096@gmail.com

ABSTRACT: Concept learning is a process that takes place in order to ensure the permanence of knowledge by making sense of knowledge. This process begins with the arrival of the individual and continues for life. While concept learning takes place unplanned at the beginning of life, it continues to take place in a planned way with the education and training process in the school period. In this context, different methods and techniques are used for concept teaching in order to realize meaningful and permanent learning. Methods and techniques such as concept maps, mind maps, information maps, concept networks, conceptual change texts, concept wheel diagram, concept puzzles, concept cartoons, structured grid, diagnostic branched tree, meaning analysis tables are used in concept teaching. Although there are studies on literature for conceptual teaching which the effect of different methods and techniques such as concept maps, mind maps, concept networks, conceptual change texts, concept puzzles and concept cartoons are tried for, there is not enough research done by means of creative drama method. In this context, the aim of the study is to reveal the effect of creative drama method on teaching and learning the concepts of the “Global Connections” unit at 7th grade social studies course. In spring term of 2018-2019 academic year, the research was carried out with (55) 7th grade students who studied at a public school in a province of Central Anatolia Region of Turkey. In the research, quasi-experimental design consisted of pretest and posttest control group was used. Within the scope of the research, 18 concepts (drought, culture, prejudice, OECD, global, BSEC, hunger, UN, OSCE, natural disaster, discrimination, landslide, erosion, NATO, stereotype, climate, media, terrorism), which took place at the unit of ‘Global Connections’ on 7th grade social studies were taught by using of creative drama method. “Word Association Test, (WAT) and student diaries were used as data collection tool in the research. As a result of the research, it has been detected that the conceptual development of the students in the experimental group that creative drama method was applied was better than the control group. In addition, it has been observed that the conceptual knowledge of the students was spread over a wide area in pretest which was not very relevant to the subject, nevertheless; new and correct concepts has been acquired at posttest instead of the incorrect concepts.

Keywords: *Social Studies, Conceptual Teaching, Creative Drama, Word Association Test*

Kavramsal Gelişim Üzerinde Yaratıcı Dramanın Bilişsel Etkililiği

Ebru Ay*

Güler Tulgar**

*Niğde Ömerhalis Demir Üniversitesi, ebruli.ay@gmail.com

**tulgarguler096@gmail.com

ÖZET: Kavram öğrenimi, bilgiyi anlamlandırarak bilginin kalıcılığının sağlanması için gerçekleşen bir süreçtir. Bu süreç bireyin dünyaya gelişi ile başlar ve hayat boyu devam eder. Kavram öğrenimi, hayatın ilk başlarında plansız bir şekilde gerçekleşirken, okul dönemindeki eğitim ve öğretim süreciyle birlikte planlı bir şekilde gerçekleşmeye devam eder. Bu bağlamda anlamlı ve kalıcı bir öğrenmenin gerçekleşmesi için kavram öğretiminde yönelik farklı yöntem ve teknikler kullanılmaktadır. Kavram öğretiminde; kavram haritaları, zihin haritaları, bilgi haritaları, kavram ağları, kavramsal değişim metinleri, kavram çarkı diyagramı, kavram bulmacaları, kavram karikatürleri, yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, anlam çözümleme tabloları gibi yöntem ve teknikler kullanılmaktadır. Alinyazında kavram öğrenimine ve öğretimine yönelik kavram haritaları, zihin haritaları, kavram ağları, kavramsal değişim metinleri, kavram bulmacaları, kavram karikatürleri gibi farklı yöntem ve tekniklerin etkisinin denendiği çalışmalar var olmakla birlikte, yaratıcı drama yöntemi ile yapılan yeterli araştırma bulunmamaktadır. Bu bağlamda çalışmanın amacı, 7. sınıf sosyal bilgiler dersinde “Küresel Bağlantılar” ünitesinde yer alan kavramların öğretilmesinde ve öğrenilmesinde yaratıcı drama yönteminin etkisini ortaya çıkarmaktır. Araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Türkiye'nin İç Anadolu bölgesindeki bir ilde bulunan kamuya ait bir ortaokulda öğrenimlerini sürdüren 55 ortaokul 7. sınıf öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırmada öntest sontest kontrol gruplu yarı deneysel desen kullanılmıştır. Araştırma kapsamında 7. sınıf Sosyal Bilgiler dersi “Küresel Bağlantılar” ünitesinde yer alan 18 kavramın (kuraklık, kültür, ön yargı, OECD, küresel, KEİ, açlık, BM, AGİT, doğal afet, ayrımcılık, heyelan, erozyon, NATO, kalıp yargı, iklim, medya, terörizm) öğretiminde yaratıcı drama yöntemi uygulanmıştır. Araştırmada veri toplama aracı olarak “Kelime İlişkilendirme Testi” (KİT) ve öğrenci günlükleri kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, yaratıcı drama yönteminin uygulandığı deney grubundaki öğrencilerin kavramsal gelişimlerinin kontrol grubuna göre daha iyi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca öntestte öğrencilerin kavram bilgilerinin konu ile çok yakın olmayan geniş bir alana yayıldığı, sontestte ise hatalı kavramların yerine yeni ve doğru kavramların edinildiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Kavram Öğretimi, Yaratıcı Drama, Kelime İlişkilendirme Testi

The Effectiveness Of Creative Drama To Eliminate Misconceptions: An Action Research

Ebru Ay*

N.Cansu Göral**

*Niğde Ömerhalis Demir Üniversitesi, ebruli.ay@gmail.com

**nevriyecansugoral@gmail.com

ABSTRACT: Concept learning is very important in terms of basic learning and understanding of knowledge. For this reason, it is necessary to establish a solid foundation of the individual's concept learning. In order to make this foundation more robust, based on constructivist approach methods and techniques such as concept maps, mind maps, concept networks, conceptual change texts, concept puzzles, concept cartoons, structured grid, diagnostic branched tree, meaning analysis tables, which the student learns by making and living in the process, should be included. In this context, conceptual teaching has been given importance at primary and secondary social studies curriculum based on constructivist approach. Misconceptions are one of the most important problems in conceptual teaching. Methods or techniques for conceptual teaching can be used to eliminate misconceptions. The methods or techniques to be used should be able to eliminate misconceptions while performing concept teaching and provide the acquisition of new and correct concepts. In this context, the aim of the study is to reveal the effect of creative drama method for eliminating misconceptions at the 'Effective Citizenship' unit of 6th grade social studies course. In the spring term of 2018-2019 academic year, the research was carried out with (43) 6th grade students who studied at a public school in a province of Central Anatolia of Turkey. The research owns action research design one of the qualitative research methods. With in the scope of the research, creative drama method was used to teach 17 concepts (monarchy, oligarchy, theocracy, republic, democracy, legislative, executive, judiciary, separation of powers, form of government, equality, politicalparty, positivediscrimination, women, media, constitution) taking place at the unit of 'Active Citizenship', and also to eliminate misconceptions. Word Association Test, student diaries, interviews have been applied as data collection tool in the research. Descriptive analysis method was used to analyze the data. As a result of the research, it has been detected that that the students had conceptual developments related to the concepts at the unit and new and correct concepts have been acquired instead of incorrect concepts. In addition, it has been observed that the students' views on the conceptual teaching process related with the creative drama method were positive. In addition, it can be concluded that creative drama is an effective method for students' conceptual development and elimination of misconceptions.

Keywords: *Social Studies, Misconceptions, Creative Drama, Word Association Test, Action Research*

Kavram Yanılgılarının Giderilmesinde Yaratıcı Dramanın Etkililiği: Bir Eylem Araştırması

Ebru Ay*

N.Cansu Göral**

*Niğde Ömerhalis Demir Üniversitesi, ebruli.ay@gmail.com

**nevriyecansugoral@gmail.com

ÖZET: Kavram öğrenimi, temel öğrenmeler ve bilgiyi anlamlandırma açısından çok önemlidir. Bu nedenle bireyin kavram öğrenimini sağlam bir şekilde temellendirmek gerekir. Bu temelin daha sağlam olabilmesi için öğrencinin süreçte yaparak ve yaşayarak öğrendiği kavram haritaları, zihin haritaları, kavram ağları, kavramsal değişim metinleri, kavram bulmacaları, kavram karikatürleri, yapılandırılmış grid, tanılayıcı dallanmış ağaç, anlam çözümleme tabloları gibi yapılandırmacı yaklaşıma dayalı yöntem ve tekniklere yer verilmelidir. Bu bağlamda yapılandırmacı yaklaşıma dayalı olarak oluşturulan ilkökul ve ortaokul sosyal bilgiler dersi öğretim programında kavram öğretimine önemli bir yer verilmiştir. Kavram öğretiminde karşılaşılan en önemli sorunlardan birisi kavram yanılgıdır. Kavram yanılgılarının giderilmesinde kavram öğretimine yönelik olan yöntem veya teknikler kullanılabilir. Kullanılacak yöntem veya teknikler, kavram öğretimi gerçekleştirirken kavram yanılgılarını giderebilmeli, yeni ve doğru kavramların edinilmesini sağlayabilmelidir. Bu bağlamda çalışmanın amacı, 6. sınıf sosyal bilgiler dersi 'Etkin Vatandaşlık' ünitesinde yer alan kavram yanılgılarının giderilmesinde yaratıcı drama yönteminin etkisini ortaya çıkarmaktır. Araştırma, 2018-2019 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde Türkiye'nin İç Anadolu bölgesindeki bir ilde bulunan kamuya ait bir ortaokulda öğrenimlerini sürdüren 43 ortaokul 6. sınıf öğrencisi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma nitel araştırma yöntemlerinden eylem araştırması niteliğini taşımaktadır. Araştırma kapsamında 'Etkin Vatandaşlık' ünitesinde yer alan 17 kavramın (monarşi, oligarşi, teokrazi, cumhuriyet, demokrasi, yasama, yürütme, yargı, kuvvetler ayrılığı, yönetim biçimi, eşitlik, siyasi parti, pozitif ayrımcılık, kadın, medya, anayasa, kamuoyu) öğretiminde ve kavram yanılgılarının giderilmesinde yaratıcı drama yöntemi kullanılmıştır. Araştırmada kelime ilişkilendirme testi, öğrenci günlükleri ve görüşme kayıtlarından veriler toplanmıştır. Verilerin çözümlenmesinde betimsel analiz yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda, öğrencilerin üniteye geçen kavramlara ilişkin kavramsal gelişimlerinin olduğu, hatalı kavramların yerine yeni ve doğru kavramların edinildiği tespit edilmiştir. Ayrıca öğrencilerin yaratıcı drama yöntemi ile bütünleştirilmiş kavram öğretimi sürecine ilişkin görüşlerinin olumlu olduğu tespit edilmiştir. Bunun yanında yaratıcı dramanın öğrencilerin kavramsal gelişimlerinde ve kavram yanılgılarını ortadan kaldırmada etkili bir yöntem olduğu söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Kavram Yanılgısı, Yaratıcı Drama, Kelime İlişkilendirme Testi, Eylem Araştırması

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Sözlü Tarih Yönteminin Derslerde Kullanımına Yönelik Görüşleri: Giresun İli Örneği

Eray Er Alaca
erayalaca@hotmail.com

ÖZET: Tarih öğretiminin nasıl olması gerektiği günümüzde hala tartışılmaktadır. Çünkü sadece geçmişe ait belgelerden hareketle geçmişe yönelik yorumlarda bulunmak ciddi eksikliklere neden olmaktadır. Oysa ki tarih, insan geçmişinin bilimidir. Geçmişte yaşananların sadece belgeler üzerinden açıklanması tarihi olay veya olgunun yeterince anlaşılmasına sebep olmaktadır. Bu çerçevede tarih öğretiminde hangi yöntem ve tekniklerin kullanılması gerektiği noktasında sözlü tarih önemli bir yer tutmaktadır. Sözlü tarih yönteminde üzerinde çalışılan tarihi olay veya olgu ile ilgili olarak o dönemde yaşamış kişiler ile yapılan görüşmelere dayanarak veri toplanmaktadır. Dönemi birebir yaşamış kişilerin verdikleri bilgiler, o dönemin koşullarında insanların tutum ve davranışlarını da vermektedir. Kayda geçmemiş, belgelendirilmemiş anlatılar ve bilgiler ortaya çıkabilmektedir. Böylece geçmişin daha iyi anlaşılabilmesi, kişilerle empati ve olaylarla bağlantı kurulabilmesi sağlanabilmektedir. Tarihi süreçte kökenleri çok eskiye dayandırılan sözlü tarihe, I. Dünya Savaşı'ndan sonra ilgi başlamış ve II. Dünya Savaşı sonrasında ise ilk örnekleri ortaya çıkmıştır. Türkiye'de ise sözlü tarih 1990'lı yıllarda, çok geç bir dönemde çalışmalarda yer almıştır. Bu nedenle okullarda da sözlü tarih yönteminin kullanılması gecikmiştir. Günümüze doğru gelindikçe yerelliğe ilginin artması beraberinde sözlü tarihe olan ilgiyi de artırmıştır. Buna bağlı olarak sosyal bilgiler öğretmeni yetiştiren lisans programlarında özel eğitim yöntemleri II dersi kapsamında verilen sözlü tarih, Yükseköğretim Kurulu (YÖK) tarafından hazırlanan ve 2018-2019 eğitim-öğretim yılından itibaren uygulanan yeni sosyal bilgiler lisans programlarında "Sosyal Bilgiler Öğretiminde Tarihsel Kanıt, Yerel ve Sözlü Tarih" adı ile alan eğitimi seçmeli ders olarak yer almıştır. Ancak çalışmada elde edilen verilerde de görüldüğü üzere sözlü tarihin öğretmenler tarafından bilindiği ve tarih konularının öğretiminde faydalı olacağı yönünde görüş bildirdikleri ancak uygulama noktasında bilgi eksikliği olduğu ve Türkiye'deki mevcut merkezi sınav sistemine bağlı olarak yeterli düzeyde uygulanamadığı görülmüştür. Olgubilim (fenomenoloji) yöntemi kullanılan çalışmada, çalışma grubu, Giresun ilinde görev yapan 24 sosyal bilgiler öğretmeninden oluşmuştur. Çalışmanın veri toplama aracı olarak 3 farklı sorudan oluşan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen verilerin çözümlenmesinde içerik analizi kullanılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Öğretmen, Sosyal Bilgiler, Sözlü tarih.

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Sosyal Bilgiler Öğretim Yönelimleri

Cemil Cahit Yeşilbursa*
Buket Şerefli**

*Gazi Üniversitesi, yesilbursa@gazi.edu.tr

**Kırıkkale Üniversitesi, buket.serefli@kku.edu.tr

ÖZET: Eğitim bireye belirli davranışların kazandırıldığı bir sistemdir. Bu sistemin başarısını etkileyen en önemli unsurun öğretmenler olduğu söylenebilir. “Neyi, nasıl öğreteceğiz?” sorusu ise meslek öncesi eğitimden itibaren her öğretmenin cevabını aradığı sorulardandır. Neyi öğreteceğiz sorusunun cevabı olarak öğretim programları, nasıl öğreteceğiz cevabına ise öğretim yöntemleri gösterilebilir. Öğretim programları, öğretme-öğrenme sürecinde dersin neleri içereceğini, niçin ve nasıl yer alacağını gösteren bir kılavuzdur. Bir öğretim programı öğretmenlere eğitim öğretim faaliyetlerinin hangi çerçevede yürütüleceğini göstermesi bakımından önemlidir. Öğretim programları değişen eğitim anlayışı doğrultusunda değişiklikler yaşamıştır. Bu değişiklikler sosyal bilgiler öğretim programlarına da yansımıştır. Dünyadaki gelişmeler göz önüne alınarak 2005 yılında sosyal bilgiler öğretim programında yaşanan değişimin köklü bir değişim olduğu söylenebilir. 2005 yılı sosyal bilgiler öğretim programı klasik zamandaki öğretici öğretmen rolü yerini öğrencinin bilgiyi keşfetmesine ve inşa etmesine yardımcı olan rehber rolüne bırakmıştır. Yapılandırmacı yaklaşım olarak adlandırılan bu değişimle birlikte öğretim yöntemleri ve değerlendirme türleri de farklı bir boyut kazanmıştır. Dolayısıyla öğretmenlerin “neyi, nasıl öğreteceğiz?” sorusuna buldukları cevaplar da farklı bir boyut kazanmıştır. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının sosyal bilgiler öğretimi yönelimlerini incelemektir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden görüşme kullanılmıştır. Çalışma grubunun belirlenmesinde amaçlı örneklem yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme kullanılmıştır. Verilerin toplanmasında yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Çalışmanın verileri içerik analizi yöntemi ile analiz edilmiştir. Çalışmanın bulgular ve yorumlama süreci devam ettiği için sonuç, tartışma ve önerilere sözlü sunum sırasında yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler öğretimi, öğretim yönelimleri, öğretmen adayları

Social Studies Teaching Orientations of Prospective Social Studies Teachers

Cemil Cahit Yeşilbursa*

Buket Şerefli**

*Gazi Üniversitesi, yesilbursa@gazi.edu.tr

**Kırıkkale Üniversitesi, buket.serefli@kku.edu.tr

ABSTRACT: Education is a system in which certain behaviors are gained to the individual. It can be said that the most important factor affecting the success of this system is teachers. “What will we teach? and “How will we teach? ”is one of the questions that every teacher has sought from the pre-vocational education. A curriculum is important in terms of showing the framework in which the teaching and learning activities will be carried out. The curricula have experienced changes in line with the changing understanding of education. These changes have been reflected in the social studies curriculum. It can be said that the social studies curriculum of 2005 is the role of the teacher teacher in classical time. With this change, which is called constructivist approach, teaching methods and evaluation types have gained a different dimension. Therefore, the answers of the teachers to the questions that “what will we teach? “In addition, “how will we teach?” changed. The aim of this study is to examine the social studies teaching orientations of prospective social studies teachers. Qualitative research methods were used in the study. Easily accessible sampling, one of the purposeful sampling methods, was used to determine the study group. Semi-structured interview form was used to collect data. The data of the study was analyzed by content analysis method. As the findings and interpretation process of the study continues, results, discussions and suggestions will be included during the oral presentation.

Keywords: *Social studies teaching, teaching orientations, teacher candidates.*

Utilizing Self-Learning Recourses in Support of Formal Human Rights Law Education: Experience with the Council of Europe H.E.L.P. Courses

Ali Ersoy Kontacı

Ankara University, kontaci@law.ankara.edu.tr

ABSTRACT: “Human rights” is a value-oriented, frequently contested, at times misused and/or abused concept. Having such character, human rights law education confronts us with some of the blatant forms of objectivity criticisms levelled against social sciences education.

Discovering and/or building “universal standards” of human rights law education seems to be one of the main objectives to be pursued in order to achieve a scientifically sound and objectively verifiable standard on such activity. In fact, several international organs underline that much-desired element on human rights education. For instance, the “Council of Europe Charter on Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education” (2010) defines human rights education as; “...education, training, awareness raising, information, practices and activities which aim, by equipping learners with knowledge, skills and understanding and developing their attitudes and behaviour, to empower learners to contribute to the building and defence of a universal culture of human rights in society, with a view to the promotion and protection of human rights and fundamental freedoms”. Similarly, in 1993 the World Conference on Human Rights declared human rights education as; “...essential for the promotion and achievement of stable and harmonious relations among communities and for fostering mutual understanding, tolerance and peace”. One year later, the UN General Assembly declared the “UN Decade of Human Rights Education” defined human rights education as; “...training, dissemination and information aimed at the building of a universal culture of human rights”.

Despite all these “universalistic” overtones heard in the human rights education discourse, human rights law education seems besieged by local/political sensitivities of the participants on the one hand, and lack of comparable practical material on the other.

In this presentation, I aim to test the eligibility of “The European Programme for Human Rights Education for Legal Professionals” (H.E.L.P.) on-line content, a self-learning platform of the Council of Europe designed mainly for legal professionals, as a support material for the formal, face-to-face human rights law education at the university level. By doing so, I am to evaluate its usefulness both for supporting the legal element in an essentially political discourse and for providing the participants with ample comparative material.

Keywords: *Human Rights Law Education, H.E.L.P. Courses, Universal Standards*

Kendi Kendine Öğrenme Kaynaklarının Örgün İnsan Hakları Hukuku Eğitimine Destek Olarak Kullanılması: Avrupa Konseyi H.E.L.P. Kursları Deneyimi

Ali Ersoy Kontacı
Ankara Üniversitesi, kontaci@law.ankara.edu.tr

ÖZET: “İnsan hakları”; değer yönelimli, sıkça tartışılmalara konu olan ve zaman zaman yanlış ve/veya kötüye kullanılan bir kavramdır. Kavramın bu niteliği, insan hakları hukuku eğitiminin de, sosyal bilimler eğitiminin nesnellğine yönelik en yüksek perdeden dile getirilen nesnellik itirazlarıyla karşılaşmasına sebep olmaktadır.

İnsan hakları hukuku eğitiminde “evrensel standartlar” bulunması veya yaratılmasının, bu etkinliğin bilimsel açıdan güvenilir ve nesnel olarak doğrulanabilir standartlara kavuşturulması için ulaşılmak istenen başlıca hedefler arasında olduğu gözlemlenmektedir. Gerçekten, pek çok uluslararası kuruluşun da, insan hakları eğitimine ilişkin bu çokça arzulanan unsura vurgu yaptığı görülmektedir. Örneğin, “Avrupa Konseyi Demokratik Vatandaşlık Eğitimi ve İnsan Hakları Eğitimi Şartı”nda (2010) insan hakları eğitimi; “...insan haklarının ve temel özgürlüklerin yaygınlaştırılması ve korunması amacıyla; öğrencileri bilgi, beceri, anlayışla donatmak ve tavır ve davranışlarını geliştirmek suretiyle, onları toplumda evrensel bir insan hakları kültürünün yaratılıp savunulmasına katkıda bulunacak şekilde yetkinleştirmeye yönelik, eğitim, öğretim, farkındalık artırıcı girişimler, bilgiler, uygulamalar ve faaliyetler” şeklinde tanımlanmaktadır. Benzer şekilde, 1993 yılında toplanan Dünya İnsan Hakları Konferansı’nda, insan hakları eğitiminin; “...topluluklar arasında istikrarlı ve uyumlu ilişkilerin kurulması ve kazanılması, karşılıklı anlayış, hoşgörü ve barış ortamının teşvik edilmesi açısından hayati önemde” olduğu ilân edilmiştir. Bundan bir yıl sonra, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu’nda “Birleşmiş Milletler Eğitim On Yılı” ilân edilmiş ve insan hakları eğitimi, “...evrensel bir insan hakları kültürü yaratmayı amaçlayan eğitimler, yaygınlaştırma faaliyetleri ve bilgiler” olarak tanımlanmıştır.

İnsan hakları eğitimine hâkim olan bu “evrenselci” söyleme rağmen, günümüzde insan hakları hukuku eğitiminin bir yandan paydaşların yerel/siyasal hassasiyetlerince, diğer yandan da yeterli karşılaştırmalı materyal yokluğunca kuşatılmış olduğu görülmektedir.

Bu sunumda, Avrupa Konseyi tarafından hukuk mesleği mensupları için hazırlanmış olan ve internet üzerinden erişime sunulan bir kendi kendine öğrenme platformu olan “Hukuk Mesleği Mensuplarının İnsan Hakları Eğitimi Avrupa Programı” (H.E.L.P.) modüllerinin, üniversitelerde sürdürülen örgün insan hakları hukuku eğitiminde destek materyali olarak kullanılmaya uygun olup olmadığı tartışılacaktır. Bu kapsamda, bir yandan söz konusu materyalin özü itibariyle siyasal bir tartışmaya hukuksal bir öz ve içerik kazandırma çabasına destek olup olmayacağı, diğer yandan da eğitimin hedef kitesine yeterli ve anlamlı bir karşılaştırmalı örnek havuzu sunup sunamayacağı test edilecektir.

Anahtar Kelimeler: İnsan Hakları Hukuku Eğitimi, H.E.L.P. Kursları, Evrensel Standartlar

Ortaokul Öğrencilerinin Sosyal Bilgiler Dersine İlişkin Algıları

Erkan Dinç*
Ahmet Duman**

*Uşak University, erkan.dinc@usak.edu.tr

**Özel Konya Diltaş Okulları ahmet.duman.4233@gmail.com

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, ortaokul yedinci sınıfta öğrencilerinin sosyal bilgiler dersine ilişkin algılarını belirlemektir. Araştırmada, nitel desenlerden "olgubilim" (fenomenoloji) deseni temel alınmıştır. Katılımcıların belirlenmesinde kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi kullanılmıştır. Çalışma grubu, 2018-2019 eğitim- öğretim yılı içerisinde Konya il merkezinde bulunan bir özel okulda okuyan 253 yedinci sınıf öğrencisi ile Uşak ili Eşme ilçesinde bulunan bir devlet okuluna devam eden 175 yedinci sınıf öğrencisinden oluşmaktadır. Çalışma grubunda yer alan 428 öğrencinin sosyal bilgiler kavramı ve dersi hakkındaki algılarını belirlemek üzere bir metafor formu uygulanmıştır. Öğrencilerin doldurdukları formlardan 123'ü özel okuldaki, 80'i ise devlet okulundan olmak üzere toplam 203 metafor formu amaca uygun doldurulmadığı için değerlendirme dışı bırakılmış, kalan 225 öğrenciye ait form değerlendirilmeye alınmıştır. Ayrıca, gerekli izinler alındıktan sonra gönüllülük esasına dayalı olarak 8 erkek, 8 kız öğrenci ile yarı-yapılandırılmış görüşmeler yapılmıştır. Araştırma sonucunda, sosyal bilgilerin öğrencilerin zihninde genellikle derste gördükleri konu alanlarının oluşturduğu çağrışımlar şeklinde yer edindiği sonucuna ulaşılmıştır. Dersin hayati bir ihtiyaç olduğu ve hayatın her aşamasında kullanabilecekleri bilgi ve birikimi kazanabilecekleri, dünyayı, hayatı, olaylar arasındaki bağlantıyı ve bu bağlantılar arasında nasıl muhakeme yapılacağını, insanların hayatları boyunca kullanabileceği temel bilgilerin okul çağında kazanıldığı, günlük yaşamımızda doğru bildiğimiz yanlışlar olduğunu ve bunların doğrusunun öğretildiği sonucu çıkmıştır. Sosyal bilgiler dersi içerisindeki konu çeşitliliğinin öğrencinin korkmasına ve derse karşı olumsuz tavır geliştirmesine neden olduğu, sosyal bilgiler dersi öğrencilere yol gösteren, kılavuzluk yapan, hayatlarına ışık tutan ve onları gelecek hakkında bilgilendiren bir ders olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, ortaokul, öğrenci, algı

The Content Analysis of the Postgraduate Theses Which Focus on the Concepts in the Field of Social Studies in Turkey

Murat Bayram Yilar*

Mert Sevigen**

*bayram.yilar@omu.edu.tr

**mertsvgn27@gmail.com

ABSTRACT: In this study, it was aimed that the research tendencies are determined in this subject as the postgraduate theses which discussed the “*concepts*” in the field of Social Studies Education between 1991-2018 are reviewed. In accordance with this aim, the theses were reviewed under the titles such as the gender of author, the university that he/she prepared, the year, the type (master/PhD), the research design, the data collection tools, the sampling, the sampling size, the data analysis methods, the content strand and the academic title of thesis advisors. The study was revealed as the review was made on the document according to the descriptive approach and “The Thesis Classification Form” was used. The study’s data was made from “the detailed search” in HEI’s National Thesis Database; the results were gotten with the use of key words such as “the social sciences”, “the concept” and “the misconceptions”. The words of “social sciences” for the search of title and “concept” for the search of abstract were entered in the detailed search, 275 results between 1991-2018 were obtained. Those which can be reached only as the full text and are appropriate for our subject among the theses on the database were reviewed. 9 theses that their access permission was not available and the theses which were not found appropriate for the research’s aim were excluded from the results which were obtained in this sense, and 83 theses which were the rest of them were put to the content analysis as they were included in the research concept. The findings, which were obtained, were presented in the form of table and graph. According to the research results; it was determined that the subject of misconception came into prominence in common, most of the theses which were written on the concepts are the postgraduate thesis, the students at the secondary stage were studied as the sampling group, the multiple-choice success tests were used much more as the data collection tool, the findings which were reached were interpreted mostly through the frequency/percentage tables. Moreover, it was determined that the university where the most theses were written in the aforementioned field and subject is Gazi University and the thesis advisors who are Dr. Assistant Prof. as the most academic title studied on the subject.

Keywords: *Social studies, concepts, research trends, content analysis*

Türkiye’de Sosyal Bilgiler Alanında Kavramlara Odaklanan Lisansüstü Tezlerin İçerik Analizi

Murat Bayram Yılar*

Mert Sevigen**

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, bayram.yilar@omu.edu.tr

**mertsogn27@gmail.com

ÖZET: Bu çalışmada, 1991-2018 yılları arasında Sosyal Bilgiler Eğitimi alanında “kavramlar”ı konu edinen lisansüstü tezlerin incelenerek bu konudaki araştırma eğilimlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda tezler; yazarın cinsiyeti, hazırlandığı üniversite, yıl, tür(yüksek lisans/doktora), araştırma deseni, veri toplama araçları, örneklem, örneklem büyüklüğü, veri analiz yöntemleri, konu başlıkları ve tez danışmanlarının akademik unvanı gibi başlıklar altında incelenmiştir. Çalışma betimsel yaklaşıma uygun olarak doküman incelemesi yapılarak ve “Tez Sınıflama Formu” kullanılarak ortaya çıkarılmıştır. Çalışmanın verileri YÖK’ün Ulusal Tez Veri Tabanındaki “detaylı tarama” alanından yapılmış; “sosyal bilgiler”, “kavram”, “kavram yanlışları” gibi anahtar kelimeler kullanılarak sonuçlara ulaşılmıştır. Detaylı taramada başlık taraması için “sosyal bilgiler”, özet taraması için ise “kavram” kelimeleri girilmiş 1991-2018 yılları arasında 275 sonuç elde edilmiştir. Veri tabanında bulunan bu tezlerden sadece tam metin olarak ulaşılabilenler ve konumuza uygun olan tezler incelenmiştir. Bu bağlamda elde edilen sonuçlardan, erişim izni olmayan 9 tez ve araştırmanın amacına uygun bulunmayan tezler çıkartılmış ve bunlardan geriye kalan 83 tez araştırma kapsamına alınarak içerik analizine tabi tutulmuştur. Ulaşılan bulgular, tablolar ve grafikler halinde sunulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre genel itibariyle kavram yanlışlığı konusunun ön plana çıktığı, kavramlar konusunda yazılan tezlerin büyük bir çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu, örneklem grubu olarak özellikle ikinci kademe öğrencileriyle çalışıldığı, veri toplama aracı olarak çoktan seçmeli başarı testlerinin daha fazla kullanıldığı, ulaşılan sonuçların çoğunlukla frekans/yüzde tablolarıyla yorumlandığı tespit edilmiştir. Ayrıca söz konusu alan ve konuda en çok tez yazılan üniversitenin Gazi Üniversitesi olduğu ve bu konuyu en çok akademik unvanı Dr. Öğretim Üyesi olan tez danışmanlarının çalıştırdığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, kavramlar, araştırma eğilimleri, içerik analizi

A Review on the Subjects Which are Perceived Difficultly and Easily in the Social Studies Courses

Murat Bayram Yılar*

M. Fazlı Ölçer**

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, bayram.yilar@omu.edu.tr

**fazli145355@gmail.com

ABSTRACT: The social studies course is an all-inclusive course which includes the subjects belonging to many different disciplines. Thus, it is natural that the students at young ages who have still received this course at the primary and secondary school levels have difficulty in some subjects belonging to the social studies. This study's aim is to determine the subjects, that the secondary school students have difficulty in learning during the social studies courses and they find easy, with their reasons. The qualitative methodology was adapted in the research. The data was gathered with the face-to-face interviews which were made with 8 social studies teachers in total that 2 of them had duty in Erzurum's center and 6 of them had duty in Pasinler District in 2018-2019 education year, and with the focus group interviews which were made with the students who received at 5th, 6th and 7th grades of a state school in this district. 33 students in total as 11 pieces of three grades participated into the focus group interviews. The teachers in the study group were determined with the random convenience sampling method; the students were determined as appropriate for the maximum diversity method of the purposive sampling types in order to obtain more reliable data, and it was paid attention that the focus groups which participated into the interviews are the heterogeneous in terms of the gender and success situation. The qualitative data which was obtained was analyzed with the content analysis. From the point of findings which were obtained from the research, it was determined that the students have difficulty in the subject generally in the field of Culture and Heritage learning due to that the retroactive memorization knowledge, intangible subject and concepts are too many. The subjects in the field of Individual and Society learning were determined as the subjects that the students are familiar with them and so they learn most easily as they are related to their individual features and with their families and friends whom they have connection everyday. Moreover, the results show that the easy or difficult perception of subjects by the students can vary in the students' interest and abilities, how the teacher approaches to the subject and the subject has its specific structure. Finally, it was determined that the views of the teachers and students correspond to each other within the scope of subjects which are found easy and difficult.

Keywords: *Social studies course, difficult subjects, easy subjects, social studies teachers, secondary school students*

Sosyal Bilgiler Derslerinde Zor ve Kolay Algılanan Konular Üzerine Bir İnceleme

Murat Bayram Yılar*

M. Fazlı Ölçer**

*Ondokuz Mayıs Üniversitesi, bayram.yilar@omu.edu.tr

**fazli145355@gmail.com

ÖZET: Sosyal bilgiler dersi, farklı birçok disipline ait konuları içeren geniş kapsamlı bir derstir. Bundan dolayı henüz ilk ve ortaokul düzeyinde bu dersi alan küçük yaştaki öğrencilerin sosyal bilgilere ait bazı konularda güçlük yaşamaları doğaldır. Bu çalışmanın amacı da ortaokul öğrencilerinin sosyal bilgiler derslerinde öğrenmede zorluk çektikleri konular ile kolay buldukları konuları nedenleriyle tespit etmektir. Araştırmada nitel metodoloji benimsenmiştir. Veriler, 2018-2019 öğretim yılında 2'si Erzurum il merkezi, 6'sı da Pasinler ilçesinde görev yapan toplam 8 sosyal bilgiler öğretmenleriyle yapılan yüz yüze görüşmelerle ve yine bu ilçedeki bir devlet okulunun 5, 6 ve 7. sınıflarında öğrenim gören öğrencilerle yapılan odak grup görüşmeleri ile toplanmıştır. Her üç sınıf düzeyinden 11'er öğrenci olmak üzere toplam 33 öğrenci odak grup görüşmelerine katılmıştır. Çalışma grubunda yer alan öğretmenler, seçkisiz olmayan uygun örnekleme yöntemiyle; öğrenciler ise daha güvenilir veriler elde etmek için amaçsal örnekleme türlerinden maksimum çeşitlilik yöntemine uygun olarak belirlenmiş ve görüşmeler katılan odak gruplarının cinsiyet ve başarı durumu açısından heterojen olmalarına özen gösterilmiştir. Elde edilen nitel veriler içerik analizi ile çözümlenmiştir. Araştırmadan elde edilen bulgulardan hareketle geçmişe dönük ezber bilgilerin, soyut konu ve kavramların çok olmasından dolayı öğrencilerin genellikle Kültür ve Miras öğrenme alanındaki konularda zorluk çektikleri tespit edilmiştir. Birey ve Toplum öğrenme alanındaki konuların ise öğrencilerin kendi bireysel özellikleri ve her gün iletişim kurdukları aileleri ile arkadaşlarıyla alakalı olmasından dolayı öğrencilerin aşına oldukları ve dolayısıyla en kolay öğrendikleri konular olarak belirlenmiştir. Ayrıca sonuçlar öğrenciler tarafından konuların zor veya kolay algılanmasının öğrencilerin kendi ilgi ve yeteneklerine, öğretmenin konuyu ele alış tarzına ve konunun kendine has yapısına göre değişebileceğini göstermiştir. Son olarak öğretmen ve öğrenci görüşlerinin zor ve kolay bulunan konular kapsamında örtüştüğü saptanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler dersi, zor konular, kolay konular, sosyal bilgiler öğretmenleri, ortaokul öğrencileri

Implementation of the Teaching with Historical Places Lesson Plan in Social Studies Course: Teacher and Student Opinions

Cemil Cahit Yeşilbursa*

FilizArzu Yalın*

Esra Üçarkuş*

*Gazi Üniversitesi

ABSTRACT: The aim of this study is to apply the Teaching with Historic Places Lessons plan in Science Technology and Society theme in 6th grade social studies, and to investigate the views of students and teacher towards the lesson plan. The research was carried out with the participation of 39 6th grade students and 1 social studies teacher in 2018-2019 academic year. The convenience sampling method was used for the study group. Social studies are a combination of a wide variety of social and human sciences and an integrated course of these disciplines. One of the disciplines in which social studies benefit from the content is the science of history. When the learning areas in the program are examined, it is seen that almost all of them are associated with the science of history. History is an abstract science. History issues are not easy to learn and teach. It is necessary to use effective materials for teaching history subjects in social studies course and to ensure that students are active in the teaching process. In order to ensure the active participation of students in the learning-teaching process, they should be enabled to develop their critical thinking, research and interpretation skills and affective awareness. Three types of data collection tools were used for data collection. The first is the teaching of historical places lesson plan. Students participating in the application of this data collection tool filled in the course process. The second is a semi-structured interview form. This data collection tool was used in the opinion form 6 students who participated in the focus group interview. Third, the semi-structured opinion form used for the interview with the teacher of the course. Following the collection of the data, a descriptive analysis was conducted for the open and closed questions in the opinion form. The findings of the study will be presented during the symposium as the research is in the analysis phase.

Keywords: *Teaching with historic places, social studies, lesson plans*

© 2019 Published by ISSSE

Tarihi Mekânlarla Öğretim Ders Planının Sosyal Bilgiler Dersi'nde Uygulanması: Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri

Cemil Cahit Yeşilbursa*

FilizArzu Yalın*

Esra Üçarkuş*

*Gazi Üniversitesi

ÖZET: Bu çalışmanın amacı, Tarihi Mekânlarla Öğretim ders planını 6. Sınıf sosyal bilgiler dersi Bilim Teknoloji ve Toplum öğrenme alanında uygulamak ve ders planına yönelik öğrenci ve öğretmen görüşlerini araştırmaktır. Araştırma 2018-2019 eğitim öğretim yılında, 39 6. Sınıf öğrencisi ve 1 sosyal bilgiler öğretmeninin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. Çalışma grubunun belirlenmesinde kolay ulaşılabilir örneklem yöntemi kullanılmıştır. Bu çalışmada keşfedici durum çalışması kullanılmıştır. Sosyal bilgiler, çok çeşitli sosyal ve beşeri bilimin içeriğinden oluşan ve bu bilim dallarının bütünleştirilmiş şekilde sunulduğu bir derstir. Sosyal bilgilerin içeriğinden yararlandığı disiplinlerden biri de tarih bilimidir. Programda yer alan öğrenme alanları incelendiğinde hemen hepsinin tarih bilimi ile ilişkilendirildiği görülmektedir. Tarih ise soyut bir bilimdir. Tarih konularının öğrenilmesi ve öğretilmesi de kolay değildir. Sosyal bilgiler dersinde tarih konularının öğretimi için etkili materyaller kullanmak, öğrencilerin öğretim süreci içerisinde aktif olmasını sağlamak gerekmektedir. Öğrencilerin öğrenme-öğretme sürecine aktif katılımını sağlamak için onların eleştirel düşünme, araştırma ve yorumlama becerileri ile duyuşsal farkındalıklarını geliştirmeleri sağlanmalıdır. Bu çalışmada öğrencilerin her birinin öğretim sürecine etkin katılabildikleri bir öğretim süreci planlanmıştır. Verilerin toplanmasında üç tür veri toplama aracı kullanılmıştır. Birincisi, Tarihi Mekânlarla Öğretim ders planıdır. Bu veri toplama aracının uygulamaya katılan öğrenciler ders sürecinde doldurmuşlardır. İkincisi, yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Bu veri toplama aracı, odak grup görüşmesine katılan 6 öğrenciyle yapılan görüşmede kullanılmıştır. Üçüncüsü, dersin öğretmeniyle yapılan görüşme için kullanılan yarı yapılandırılmış görüşme formudur. Verilerin toplanmasının ardından görüş formunda yer alan açık ve kapalı uçlu sorular için betimsel analiz yapılmıştır. Araştırma analiz aşamasından olduğundan çalışmanın bulguları sempozyum esnasında sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: tarihi mekânlarla öğretim, sosyal bilgiler öğretimi, ders planı

Academic Amotivation Level of Middle School Students

İlhan İlter*
Yaşar Çimen**

*Kahramanmaraş Sutcu Imam University, iilter@bayburt.edu.tr

**Milli Eğitim Bakanlığı Cumhuriyet Ortaokulu

ABSTRACT: Amotivation is a lack of motivation where there is no connection between the actions taken and the results obtained, and there is no purpose to join a task. Described in a way specific to self-determination theory (Deci and Ryan, 1985; İlter, 2019; Ryan and Deci, 2002), amotivation symbolizes the lack of desire and effort to perform a behavior. Deci and Ryan (2000) described the lack of motivation as lack of ability to perform a behavior, feeling insufficient to achieve the desired results, or not responding to reactions from the environment. Individuals without motivation feel independent and disconnected from their movements; they spend very little effort and energy to achieve it, and are fully inclined to give up. Therefore, lack of motivation is the most worrying state of academic motivation in schools (Abramson, Seligman and Teasdale, 1978; İlter, 2019; Ntoumanis et al., 2004). The purpose of this study, which was conducted with a general screening model, was to examine the motivational status of middle school students in terms of gender variable by means of the Academic Amotivation Scale (AAS) developed by Legault, Green-Demers and Pelletier (2006) and adapted to Turkish Culture by İlter (2019). AAS consists of four items and 16 items. These are ability beliefs, effort beliefs, characteristics of the task, and value placed on the task (İlter, 2019). High scores obtained from the scale indicate that there is a high level of amotivation for academic activities (Legault et al., 2006). The study group consisted of 190 students (98 boys and 92 girls) attending middle schools in Kahramanmaraş. It was observed that 50 of these students were studied at the fifth grade, 52 at the sixth grade, 46 at the seventh grade and 42 at the eighth grade. When the results obtained are examined; There were differences between students' academic amotivation scores by gender. Among the sub-dimensions of AAS, the highest mean scores of amotivation based on effort beliefs; and the lowest average was found to be in amotivation scores based on ability beliefs. When the students' scores were compared according to their gender in terms of amotivation types; it was observed that boys had higher scores in all amotivation dimensions than girls. Ability beliefs sub-dimension was lower for both genders when compared with other types of amotivation. All the findings show that the amotivation of the students participating in this study is due to a multi-factor structure, but this situation is observed mostly in amotivation scores based on characteristics of the task and effort beliefs. In addition, the findings show that boys have more lack of motivation.

Keywords: *Motivation, amotivation*

Ortaokul Öğrencilerinin Akademik Motivasyonsuzluk Düzeyleri

İlhan İlter*
Yaşar Çimen**

*Kahramanmaraş Sutcu Imam University, iilter@bayburt.edu.tr
**Milli Eğitim Bakanlığı Cumhuriyet Ortaokulu

ÖZET: Motivasyonsuzluk yapılan eylemlerle elde edilen sonuçlar arasında bir bağlantının olmadığı ve bir göreve katılmak için bir amacın bulunmadığı motivasyon eksikliğidir. Öz-belirleme kuramına özgü bir biçimde tanımlanan (Deci ve Ryan, 1985; İlter, 2019; Ryan ve Deci, 2002) motivasyonsuzluk bir davranışı yerine getirmedeki istek ve çaba eksikliğini simgelemektedir. Deci ve Ryan (2000) motivasyonsuzluğu bir davranışı yerine getirmedeki eksiklik, istenilen sonuçlara ulaşmak için kendini yetersiz hissetme durumu ya da çevreden gelen tepkilere cevap vermeme olarak tanımlamıştır. Motivasyonsuz bireyler kendi hareketlerinden bağımsız ve kopuk hissederler; başarmak için çok az emek ve enerji harcarlar ve tamamen vazgeçmeye yatkın olurlar. Dolayısıyla motivasyon eksikliği okullarda akademik motivasyonun en kaygı verici halidir (Abramson, Seligman ve Teasdale, 1978; İlter, 2019; Ntoumanis ve diğerleri, 2004). Genel tarama modeli ile yürütülen bu çalışmanın amacı Legault, Green-Demers ve Pelletier (2006) tarafından geliştirilen ve İlter (2019) tarafından Türk Kültürüne uyarlanarak geçerlik ve güvenilirlik çalışmaları yapılan “Akademik Motivasyonsuzluk Ölçeği (AMÖ) aracılığıyla ortaokul öğrencilerinin motivasyonsuzluk durumlarını cinsiyet değişkeni açısından incelemektir. AMÖ dört farklı boyuttan ve 16 maddeden oluşmaktadır. Bunlar; “Görev Değeri”, “Yetenek inançları”, “Görevin özellikleri” ve “Çaba inançları” boyutlarıdır (İlter, 2019). Ölçekten elde edilen yüksek puanlar akademik etkinliklere yönelik motivasyonsuzluk durumunun yüksek olduğunu gösterir (Legault ve diğerleri, 2006). Çalışma grubu Kahramanmaraş merkez ilçesine bağlı ortaokullarda öğrenim gören 190 öğrenciden (98’i erkek ve 92’si kız) oluşmaktadır. Bu öğrencilerin 50’sinin beşinci sınıf, 52’sinin altıncı sınıf, 46’sının yedinci sınıf ve 42’sinin de sekizinci sınıf düzeyinde eğitim aldığı görülmüştür. Elde edilen sonuçlar incelendiğinde; cinsiyete göre öğrencilerin akademik motivasyonsuzluk puanları arasında farklılıklar tespit edilmiştir. AMÖ ‘nün alt boyutları arasında en yüksek ortalamanın “Çaba inançlarına dayalı motivasyonsuzluk” puanlarında; en düşük ortalamanın ise “Yetenek inançlarına dayalı motivasyonsuzluk” puanlarında olduğu sonucu çıkmıştır. Motivasyonsuzluk çeşitleri bağlamında öğrencilerin cinsiyetlerine göre puanları karşılaştırıldığında; erkek öğrencilerin tüm motivasyonsuzluk boyutlarında kız öğrencilerden daha yüksek puanlara sahip olduğu görülmüştür. Örneğin erkek öğrenciler için “çaba inançlarına dayalı motivasyonsuzluk” puan ortalaması 7.5 iken; kız öğrenciler için bu değer 6.6 olarak bulunmuştur. “Yetenek inançları” alt boyutu ise diğer motivasyonsuzluk çeşitleri ile karşılaştırıldığında her iki cinsiyet için de daha düşük olarak çıkmıştır. Tüm bulgular araştırmaya katılan öğrencilerin motivasyonsuzluklarının çok faktörlü bir yapıdan kaynaklandığını ancak bu durumun daha çok çaba inançlarına dayalı motivasyonsuzluk puanlarında gözlemlendiğini ortaya koymaktadır. Ayrıca bulgular erkek öğrencilerin daha fazla motivasyon eksikliği yaşadığını göstermektedir.

Anahtar Kelimeler: Motivasyon, Motivasyonsuzluk

Searching a Method for Developing Critical Thinking Skills in Social Studies Education: Writing for Learning

Ufuk Şimşek*

Fatih Kayaalp**

*Atatürk University

**Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ABSTRACT: Social studies, which resemble calipers as a metaphor, gather many information, skills and values to the social sciences while placing the short end of the caliper on a human base and circling around it with its long end. However, how these knowledge, skills and values in social studies education can be provided to students correctly and effectively has been one of the focal points of educational research from past to present. While it may be easier to acquire some skills in social studies education, some skills require a difficult and long process. Critical thinking is one of the skills that require a long and challenging process in social studies education. The aim of this study is to determine how much and how, learning for writing activities have an impact on the development of critical thinking skills in social studies education. This research was carried out based on the embedded mixed pattern within the mixed research method. In other words, qualitative data is embedded in the findings of quantitative data. Thus, quantitative data was supported by qualitative data. The study group was constituted by the fourth grade social studies teacher candidates at a state university in Turkey's western black sea region. In this research, California Critical Thinking Disposition Scale developed by Facione, Facione and Giancarlo (1998) and adapted to Turkish by Kökdemir (2003), Holistic Critical Thinking Scoring Rubric, developed by Facione and Facione (1994) and semi-structured interview form prepared by the researcher were used as data collection tool. During the research process, social studies learning candidates were given letters, diaries, columns, newspaper news learning for writing activities in the lesson of current world problems. Through these activities, critical thinking skills of social studies teacher candidates were tried to be developed. Qualitative data was subjected to content analysis, while the quantitative data obtained in the study were analyzed descriptively and predictively. Then, quantitative and qualitative data were evaluated as whole and the result has been reached. As a result of the study, it was seen that there was a statistically significant difference between the pre-test and post-test scores of the critical thinking tendency of social studies learning candidates. The development of critical thinking skills reflected in the post-test scores of the social studies student candidates was also included in the rubric scores. In addition, candidate social studies teachers stated that using writing activities for learning in social studies education led students to research, to evaluate what they learned, to use evidence, to recognize different ideas, and that writing activities for learning had a positive effect on critical thinking skills.

Keywords: *Social studies, Critical thinking skills, Writing for learning*

Sosyal Bilgiler Eğitiminde Eleştirel Düşünme Becerilerini Geliştirmek İçin Bir Yöntem Arayışı: Öğrenme Amaçlı Yazma

Ufuk Şimşek*

Fatih Kayaalp**

*Atatürk University

**Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi

ÖZET: Bir metafor olarak pergeli andıran sosyal bilgiler, pergelin kısa ucunu insan temeline oturtup uzun ucu ile insan etrafında daire çizerken sosyal bilimlere birçok bilgi, beceri, değeri kendi bünyesinde toplamaktadır. Ancak sosyal bilgiler eğitimi içerisinde yer alan bu bilgi, beceri ve değerlerin öğrencilere doğru ve etkili bir şekilde nasıl kazandırılacağı geçmişten günümüze eğitim araştırmalarının odak noktalarından birisi olmuştur. Sosyal bilgiler eğitimi içerisinde yer alan bazı becerilerin kazandırılması daha kolay olabilirken bazı becerilerin kazandırılması zor ve uzun bir süreci gerekli kılmaktadır. Sosyal bilgiler eğitimi içerisinde zorlu ve uzun bir sürece ihtiyaç duyan becerilerden birisi de eleştirel düşünme becerisidir. Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler eğitimi içerisinde yer alan eleştirel düşünme becerisinin gelişiminde öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinin ne kadar ve nasıl bir etkiye sahip olduğunu belirlemektir. Bu araştırma, karma araştırma yöntemi içerisinde yer alan gömülü karma desenine dayalı olarak yürütülmüştür. Yani araştırma sürecinde çoğunluğunu nicel verilerin oluşturduğu bulgulara nitel veriler gömülmüştür. Böylece nicel veriler nitel veriler ile desteklenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu, Türkiye'nin Batı Karadeniz Bölümü'nde yer alan bir devlet üniversitesinin dördüncü sınıfında öğrenim gören sosyal bilgiler öğretmen adayları oluşturmuştur. Araştırmada veri toplama aracı olarak, Facione, Facione ve Giancarlo (1998) tarafından geliştirilen, Kökdemir (2003) tarafından Türkçe'ye uyarlanmış olan Kaliforniya Eleştirel Düşünme Eğilimi Ölçeği, Facione ve Facione (1994) tarafından geliştirilen Bütüncül Eleştirel Düşünme Puanlama Rubriği ve araştırmacı tarafından hazırlanan yarı-yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Araştırma sürecinde sosyal bilgiler öğrenen adaylarına günümüz dünya sorunları dersinde öğrenme amaçlı yazma türlerinden mektup, günlük, köşe yazısı, gazete haberi yazma etkinlikleri yaptırılmıştır. Bu etkinlikler yoluyla sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme becerileri geliştirilmeye çalışılmıştır. Araştırmada elde edilen nicel veriler, betimsel ve kestirimsel olarak analiz edilmişken nitel veriler içerik analizine tabi tutulmuştur. Daha sonra nicel ve nitel veriler bir bütün halinde değerlendirilerek sonuca ulaşılmıştır. Araştırmanın sonucunda sosyal bilgiler öğrenen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerine ait ön-test ve son-test puanları arasında istatistiksel anlamlı bir farkın meydana geldiği görülmüştür. Sosyal bilgiler öğrenen adaylarının son-test puanlarına yansıyan eleştirel düşünme becerilerindeki gelişim rubrik puanlarında da yer almıştır. Ayrıca sosyal bilgiler öğretmen adayları, sosyal bilgiler eğitiminde öğrenme amaçlı yazma etkinliklerini kullanmanın öğrencileri araştırmaya, öğrendiklerini bütüncül değerlendirmeye, kanıt kullanmaya, farklı fikirleri tanımaya yönelttiğini ifade ederek öğrenme amaçlı yazma etkinliklerinin eleştirel düşünme becerisi üzerinde olumlu etkiye sahip olduğunu ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, Eleştirel düşünme becerisi, Öğrenme amaçlı yazma

Sosyal Bilgiler Ders Kitabında Ahlak Eğitimi

Kübra Bayer

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, kubra.bayer96@gmail.com

ÖZET: Ahlak terimi köken olarak eski ve köklü bir terim olmak ile beraber, iyi ve kötünün bireydeki vicdani yönü ifade etmekteki karşılık olmak ile beraber bireyin toplumsal yaşamdaki uyumu ve devamlılığı sağlayan eğitim ve öğretim süreci kadar önem arz eden terimlerden biridir. Toplumsal yapıyı oluşturan ve devamlığı sağlayan bireyin veyahut bireylerin toplumsal yapıda mevcut olan ve gelecek kuşaklara aktarılmak istenen değerlerin, inançların, toplumsal normların gelenek ve göreneklerin vb.nin yer aldığı ahlak kavramı eğitim ve öğretim sürecine ahlak eğitimi ile dâhil edilmektedir. Ahlak eğitimi küresel çağ da her ne kadar evrensel bir ifade barındırsa da bireyin yaşadığı toplumun inanç, gelenek, görenek, yazılı ve sözlü normlarına bağlı olarak genel geçerliliği kabul edilen değerlerin ve normların ağırlıklı olarak yer aldığı bir yapıyı ifade etmektedir. Bu çalışmada Sosyal Bilgiler dersi öğretim programının incelenmesi sonucunda 5. Sınıf Sosyal Bilgiler ders kitabının bu çalışma için uygun bir örnek olduğu kabul edilerek ahlak eğitimi açısından incelenmiştir. Çalışmanın yönteminde ise, nitel araştırma yöntemlerinin bakış açısı ile içerik analiz yapılmaya çalışılmıştır. Sonuç olarak bu çalışmada, 5. Sınıf Sosyal bilgiler ders kitabında ahlak eğitimi ile öğrencilere aktarılmaya çalışılan değerler, normlar, gelenek ve görenekler evrensel olma niteliği taşımak ile beraber milli niteliklerinde taşıdığı görülmektedir. Ders kitabında Türkiye toplum yapısına uygun nitelikte bir ahlak eğitiminin ağırlıklı olarak aktarılmaya çalışıldığı belirtilebilir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler, ahlak eğitimi, ders kitabı.

Moral Education In The Social Studies Textbook

Kübra Bayer

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, kubra.bayer96@gmail.com

ABSTRACT: The term morality is an old and rooted term in origin. At the same time, it is one of the terms that is as important as the education and training process that ensures the harmony and continuity of the individual in the social life as well as being the response in expressing the conscientious aspect of good and evil in the individual. The concept of morality, which includes the values, beliefs, social norms, traditions and customs etc. of the individual or individuals who constitute the social structure and which ensures continuity, is included in the education and training process through moral education. Although moral education is a universal expression in the global age, it refers to a structure where the values and norms accepted as generally valid are predominant depending on the beliefs, traditions, customs, written and oral norms of the society in which the individual lives. In this study, as a result of examining the curriculum of Social Studies course, 5th grade Social Studies course book was accepted as a suitable example for this study and examined in terms of moral education. In the method of the study, content analysis was tried from the point of view of qualitative research methods. As a result, in this study, it is seen that values, norms, traditions and customs that are tried to be transferred to students through moral education in the 5th grade social studies textbook are universal and have national qualities. Turkey qualify in the textbook may be noted that the structure of the society tried to cover mainly of a moral education.

Keywords: *Social studies, moral education, textbook.*

Hayat Bilgisi Öğretimi Dersinde Dijital Öyküleme Süreci ve Hazırlanan Dijital Öykülerin Değerlendirilmesi

Ebru Ocakcı*
Osman Samancı**

*Atatürk Üniversitesi, ebru.ocakci@atauni.edu.tr
**Atatürk Üniversitesi, osmansamanci9@gmail.com

ÖZET: Dijital öyküleme, bir kavramın ya da konunun öyküleştirilerek, resim, müzik, seslendirme, video gibi çoklu ortam unsurlarına dayalı şekilde sunulmasıdır. Dijital öykülemeler genel olarak kişisel öyküler, tarihi öyküler ve öğretim içerikli/amaçlı öyküler olmak üzere üç türde hazırlanmaktadır. Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalı 3. sınıf öğrencilerine 2018-2019 öğretim yılı güz döneminde Hayat Bilgisi Öğretimi dersi kapsamında dijital öyküleme öğretimi yapılmıştır. Dijital öyküleme öğretimi 7 hafta boyunca haftada 1 ders saati olmak üzere toplam 7 ders saatinde gerçekleştirilmiştir. Sürecin ilk 3 haftasında dijital öykülemenin tanımı, kapsamı ve çeşitleri hakkında bilgi verilmiş, dijital öyküleme materyalinin hazırlanmasına yönelik uygulamalar yaptırılmıştır. Eğitimin son 4 haftasında öğrencilerin Hayat Bilgisi dersi kazanımlarına yönelik öğretim amaçlı dijital öyküleme materyalleri hazırlamaları ve sınıfta sunmaları istenmiştir. Bu araştırmanın amacı dijital öyküleme sürecinin öğrenci görüşlerine göre değerlendirilmesini ve öğrenciler tarafından hazırlanan dijital öyküleme materyallerinin belirli kriterlere dayalı olarak incelenmesini sağlamaktır.

Araştırmanın desenini nitel araştırma desenlerinden bir olan durum çalışması oluşturmaktadır. Durum çalışması kapsamında hem dijital öyküleme sürecine yönelik öğrenci görüşleri alınmış hem de süreçte öğrenciler tarafından hazırlanan dijital öyküleme materyalleri incelenmiştir. Bu nedenle araştırma sürecinin iki aşamalı olarak yürütüldüğünü ifade etmek mümkündür.

Araştırmanın ilk aşamasında dijital öyküleme sürecinin değerlendirilmesine yönelik açık uçlu soruların yer aldığı bir anketle öğrencilerden görüş alınmıştır. Hayat Bilgisi Öğretimi dersini alan 36 öğrenciden 27 tanesi gönüllülük esasına dayalı olarak ankete katılmıştır. Daha derinlemesine bilgi edinmek amacıyla ankete katılan öğrenciler dışında 4 öğrenciyle de yarı yapılandırılmış görüşme yapılmıştır. Hem ankette yer alan sorularda hem de yarı yapılandırılmış görüşmelerde öğrencilerden dijital öyküleme öğretim sürecini ve kendi hazırladıkları dijital öyküleme materyallerini değerlendirmeleri istenmiştir. Öğrencilere dijital öyküleme sürecinde zorlandıkları hususlar, bu yöntemi ileride farklı derslerin öğretiminde kullanmayı düşünüp düşünmedikleri, bu yöntemin Hayat Bilgisi Öğretimi dersinde öğretim sürecini nasıl etkilediği gibi sorular sorulmuştur.

Araştırmanın ikinci aşamasında ise öğrenciler tarafından hazırlanan dijital öyküleme materyallerinin incelemesi amacıyla betimsel analiz formu geliştirilmiştir. Hazırlanan 36 adet dijital öyküleme materyali, betimsel analiz formuna dayalı olarak incelenmiştir. Dijital öyküleme materyalleri, hazırlanan öykünün ilgili kazanıma ve öğrenci seviyesine uygunluğu, materyalde kullanılan görselin türü ve öyküye uygunluğu, yapılan seslendirmenin öykünün kurgusuna uygunluğu ve materyalde yer verilen beceri ve değerlerin neler olduğu gibi hususlara dayalı olarak değerlendirilmiştir.

Araştırmanın analiz süreci devam etmekte olup analiz sonuçlarına çalışmanın tam metninde yer verilmesi planlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler: dijital öyküleme, hayat bilgisi dersi, multi metot araştırma

Digital Storytelling Process and Evaluation of Digital Stories in Teaching Life Sciences Lesson

Ebru Ocakcı*
Osman Samancı**

*Atatürk Üniversitesi, ebru.ocakci@atauni.edu.tr
**Atatürk Üniversitesi, osmansamanci9@gmail.com

ABSTRACT: Digital storytelling is the presentation of a concept or a subject based on multimedia elements such as painting, music, vocalization and video on a narrative-based way. Digital storytelling is generally prepared in three types: personal stories, historical stories and instructional / purposeful stories. Digital storytelling was taught to the 3rd grade students of the Department of Primary School Education of Kazım Karabekir Faculty of Education of Atatürk University within the teaching life sciences lesson in the fall semester of 2018-2019 academic year. Digital storytelling teaching was conducted 1 lesson per week for a total of 7 lessons for 7 weeks. In the first 3 weeks of the process, information was given about the definition, scope and types of digital storytelling, and applications were done to prepare digital storytelling material. During the last 4 weeks of the training, students were asked to prepare and present digital storytelling materials for teaching purposes in the classroom. The purpose of this study is to evaluate the digital storytelling process according to the students' opinions and to examine the digital storytelling materials prepared by the students based on certain criteria.

The research design is case study which is one of the qualitative research designs. Within the scope of the case study, students' opinions about the digital storytelling process were taken and digital storytelling materials prepared by the students were examined. Therefore, it is possible to state that the research process is carried out in two stages.

In the first stage of the research, the views of the students were obtained through a questionnaire including open-ended questions about the evaluation of digital storytelling process. 27 out of 36 students who took Life Sciences Teaching lesson participated in the survey on a voluntary basis. In order to gain more in-depth information, semi-structured interviews were conducted with 4 students in addition to the surveyed students. In both the questionnaire and semi-structured interviews, students were asked to evaluate the digital storytelling teaching process and the digital storytelling materials they prepared themselves. The students were asked about the things they had difficulty in the process of digital storytelling, whether they thought of using this method in the teaching of different lessons in the future, and how this method affected the teaching process in Life Sciences Teaching lesson.

In the second stage of the research, a descriptive analysis form was developed to examine the digital storytelling materials prepared by the students. 36 digital storytelling materials were analyzed based on descriptive analysis form. Digital storytelling materials were evaluated based on the appropriateness of the prepared story to the relevant achievement and student level, the type and suitability of the visual used in the material, the appropriateness of the vocalization to the fiction of the story, and the skills and values included in the material.

The analysis process of the research is continuing and the results of the analysis are planned to be included in the full text of the study.

Keywords: *digital storytelling, life sciences lesson, multi-method research*

Analysis of 2018 Geography Course Curriculum for Secondary Education in terms of Values Education

Bahaddin Şahin
Milli Eğitim Bakanlığı

ABSTRACT: Passing down the social and cultural values of a society to the next generations is highly important for the continuation of a healthy social structure. It is, therefore, among the main purposes of educational systems to enable individuals to acquire values, as well as knowledge, skills and attitudes, during the education process. Such condition can be observed among the general purposes of not only the Basic Law of National Education, but also the curriculums. In this context, the values education was first included in the 2005 Geography Course Curriculum, together with other curriculum items. Although several changes occurred in the 2005 Geography Course Curriculum in 2010, 2011 and 2014, no changes took place regarding the values education approach. However, with the Geography Course Curriculum put into effect in 2017 by the Board of Education of the Ministry of National Education and subjected to a small-scale modification in 2018, the values education approach projected by the curriculum has altered. Ten values named as “root values”, such as justice, friendship, honesty, self-control, patience, respect, love, responsibility, patriotism and charity, have been included in the mentioned curriculum. The purpose of this study is to analyze the values education approach projected in the 2018 Geography Course Curriculum for Secondary Education. The research was planned as a qualitative research and the document analysis method was preferred. The results of the research demonstrate that the values education approach projected by the 2018 Geography Course Curriculum has substantially changed in comparison with the previous curriculums. The primary change in the Geography Course Curriculum is the association of acquisitions with the values, unlike other curriculums. In this sense, it would not be wrong to state that values education in the 2018 Geography Course Curriculum is more in the forefront than the previous curriculums.

Keywords: *Geography, Geography Course Curriculum, Values Education*

2018 Ortaöğretim Coğrafya Dersi Öğretim Programının Değerler Eğitimi Yönünden İncelenmesi

Bahaddin Şahin
Milli Eğitim Bakanlığı

ÖZET : Bir toplumun sahip olduğu sosyal ve kültürel değerlerin sonraki nesillere aktarılması sağlıklı bir toplum yapısının devamı için son derece önemlidir. Bu nedenle eğitim sürecinde bireylere bilgi, beceri ve tutum yanında değer kazandırılması da eğitim sistemlerinin temel amaçları arasındadır. Söz konusu durumu gerek Milli Eğitim Temel Kanunu gerekse öğretim programlarının genel amaçları arasında görmek mümkündür. Bu bağlamda değerler eğitimi ilk kez 2005 Coğrafya Dersi Öğretim Programı içerisinde diğer program öğeleri ile birlikte yerini almıştır. 2005 Coğrafya Dersi Öğretim programında 2010, 2011 ve 2014 yıllarında çeşitli değişiklikler gerçekleşmesine rağmen programın değerler eğitimi yaklaşımında herhangi bir değişiklik meydana gelmemiştir. Ancak 2017 yılında Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı tarafından uygulamaya konan ve 2018 yılında ufak çaplı bir değişikliğe tabii tutulan Coğrafya Dersi Öğretim Programı ile birlikte programın ön gördüğü değerler eğitimi yaklaşımı değişmiştir. Söz konusu öğretim programında adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik gibi “kök değer” olarak adlandırılan 10 değere yer verilmiştir. Bu araştırmanın amacı 2018 Ortaöğretim Coğrafya Dersi Öğretim Programının ön gördüğü değerler eğitimi yaklaşımının incelenmesidir. Araştırma nitel araştırma olarak planlanmış ve doküman analizi yöntemi kullanılmıştır. Araştırma sonucunda 2018 Coğrafya Dersi Öğretim Programının ön gördüğü değerler eğitimi yaklaşımının önceki programlara göre büyük oranda değiştiği görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Coğrafya, Coğrafya Dersi Öğretim Programı, Değerler Eğitimi

The Research Of Social Studies Teacher Candidates' Entrepreneurship Potentials In Terms Of Various Variables

Mavi Akkaya Yilmaz

Adnan Menderes Üniversitesi, mavi.akkaya@adu.edu.tr

ABSTRACT: In today's world where changes and developments take place rapidly, it is important for people to keep up with them. It can be stated that these changes and developments also takes place in entrepreneurship. Due to the diversity of disciplines in social studies, social studies has the characteristic of being interdisciplinary. Entrepreneurship is a skill in social studies curriculum. Therefore, it may be beneficial to analyse the entrepreneurial potential of social studies teacher candidates who will teach this skill in the future. The aim of this research is to analyse the entrepreneurship potential of social studies teacher candidates in terms of various variables. The survey model is used for the research. In this research, Entrepreneurship Potential Scale is used as a data collection tool which was developed by Santos, Caetano and Curral (2014) and adapted to Turkish by Orhan (2017). The survey was prepared in five point likert scale as 'totally disagree', 'generally disagree', 'a little disagree' and 'a little agree', 'generally agree' and 'totally agree'. Entrepreneurship Potential Scale was constituted by forty four items. The study group consists of three hundred fifty-six pre-service teachers studying at Adnan Menderes University, Bozok University and Sinop University. Obtained data in the research are analysed by using SPSS 18 package programme. Since the analyses of study still continue, the results of the study will be given in the congress and suggestions in accordance with results will be presented.

Keywords: *Entrepreneurship, Entrepreneurship Potential, Social Studies Teacher Candidate*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Girişimcilik Potansiyellerinin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi

Mavi Akkaya Yılmaz

Adnan Menderes Üniversitesi, mavi.akkaya@adu.edu.tr

ÖZET: Değişim ve gelişimlerin hızla yaşandığı günümüz dünyasında kişilerin bunlara ayak uduurmaları önem arz etmektedir. Bu değişim ve gelişimlerin girişimcilik konusunda da devam ettiği belirtilebilir. Sosyal bilgiler içerisinde barındırdığı disiplinlerin çeşitliliği sebebiyle disiplinler arası olma özelliğine sahiptir ve girişimcilik, sosyal bilgiler öğretim programında bir beceri olarak yer almaktadır. Bu sebeple ileride bu beceriyi öğretecek olan sosyal bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik potansiyellerinin incelenmesi faydalı olabilir. Bu çalışmanın amacı sosyal bilgiler öğretmen adaylarının girişimcilik potansiyellerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi olarak belirlenmiştir. Araştırmada tarama modeli kullanılmıştır. Çalışmada veri toplama aracı olarak Santos, Caetano ve Curral (2014) tarafında geliştirilen ve Orhan (2017) tarafında Türkçe'ye uyarlanan "Girişimcilik Potansiyeli Envanteri" kullanılmıştır. Envanter, 'tamamen karşıyım', 'genelde karşıyım', 'biraz karşıyım' ve 'biraz katılıyorum', 'genelde katılıyorum', 'tamamen katılıyorum' olmak üzere beşli likert şeklindedir. Envanterde kırk dört madde yer almaktadır. Araştırmanın çalışma grubunu Adnan Menderes Üniversitesi, Bozok Üniversitesi ve Sinop Üniversitesinde okuyan üç yüz elli altı öğretmen adayı oluşturmaktadır. Veriler SPSS 18 paket programında analiz edilmektedir. Çalışmadaki verilerin analizi devam ettiği için sonuçlara ve sonuçlara ilişkin önerilere kongrede yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Girişimcilik Potansiyeli, Sosyal Bilgiler Öğretmen Adayı

Social Work and Protection of Students from Addiction and Dangerous Psychotropic Substances

Yaser Snoubar
Qatar University, ysnoubar@qu.edu.qa

ABSTRACT: School social work is a very important profession in child protection also preventing students from many risks in the school environment. Drugs are one of the most serious problems that students can face in the school environment and require professional intervention by social workers. This intervention takes many forms, perhaps the most important of which is prevention and awareness. Where many of the studies addressed in this paper pointed to the prevalence of serious drug and psychotropic substances among school students and the need to develop many awareness programs. Consequently, requires the educational institution to take clear and targeted measures to protect students from these dangerous psychotropic substances. The social worker at this stage has the main role through solutions, proposals and the ability to deal with the problem at the individual, group and community level. Where the social worker makes many of the preventive measures and awareness programs within the school environment and in cooperation with many quarters.

Objective: This paper aims to provide a suggested model for the role of the social worker in protecting students from drugs and dangerous psychotropic substances

Methodology: The use of a literature review in the formulation of the protection and prevention model as well as the review of many models.

Results: There is great importance in detecting and dealing with early cases and the need for social workers to follow certain models in the protection and prevention of students from addiction and dangerous psychotropic substances

---

Keywords: *Addiction, serious psychotropic substances, prevention and awareness, school social work*

Kültür Ve Miras Öğrenme Alanı Kazanımları Ve Değerlendirme Sorularının Bloom Taksonomisi Açısından İncelenmesi

Adem Karaca*

Mehmet Ali Çakmak**

*Alaaddin Keykubat Üniversitesi, , adem.karaca@alanya.edu.tr

**Gazi Üniversitesi, mcakmak@gazi.edu.tr

ÖZET: 21. yüzyılda eğitimin niteliği ülkelerin gelişmişliğinin bir ölçütü olarak görülmektedir. Teknolojinin de insan hayatına doğrudan etki etmeye başladığı bu yüzyılda bilgiye erişme işlemi sürekli olarak değişmektedir. Bu durum çağın gerektirdiği bireyler yetiştirebilmek amacı bağlamında eğitim kurumlarını da yakından ilgilendirmektedir. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), 2018 yılında yayımladığı öğretim programında amaçlardan birinin öğrencilerde bilgi, beceri ve davranış arasında bir bütünlük kurulması olduğu görülmektedir. Sosyal bilgiler dersinde yer alan Kültür ve Miras öğrenme alanı kültürel mirasa duyarlılık, vatanseverlik ve estetik gibi değerlerle ve zaman-kronolojiyi algılama, değişim ve sürekliliği algılama, araştırma, kanıt kullanma gibi becerilerle ilişkilendirilmiştir. Bu değer ve beceriler bireyin doğrudan öğrendikleri bilgileri eyleme dönüştürebileceği, yaşantılarında kullanabilecekleri ve analitik düşünebilecekleri türündedir. Dolayısıyla öğrencilerin bir bilgiyi önce öğrenmesi daha sonra ise bu bilgiyi işe koşmalarını temin edebilecek bir süreç oluşturmak önem arz etmektedir. Bu araştırmanın amacı MEB tarafından 2018 yılında yayımlanan sosyal bilgiler öğretim programında Kültür ve Miras öğrenme alanında yer alan kazanımlar ile 4, 5, 6, ve 7. sınıflarda ve ders kitabındaki ilgili öğrenme alanında yer alan değerlendirme sorularının Bloom taksonomisi açısından karşılaştırmalı olarak analiz edilmesidir. Araştırmada öğretim programındaki kazanımlarla birlikte konu sonunda yer alan değerlendirme soruları analiz edilerek ölçülmek istenen bilişsel alan basamağı ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Bu çalışma doküman incelemesine dayalı nitel bir araştırma olarak tasarlanmıştır. Araştırmada çalışma materyali olarak 2018-2019 eğitim öğretim yılında MEB'in yayımladığı öğretim programı ve yine MEB'e bağlı okullarda okutulan 4, 5, 6, ve 7. sınıf sosyal bilgiler ders kitaplarından yararlanılmıştır. Öğretim programında Kültür ve Miras öğrenme alanında yer alan 19 kazanım ve ders kitabında ilgili öğrenme alanındaki toplam 112 değerlendirme sorusu analiz edilmiştir. Araştırmada elde edilen bulguların yorumlanması sonucunda; sosyal bilgiler dersi kapsamında temelde tarih odaklı olan ve öğrencilerde kültürel mirasın korunarak millî bilincin oluşmasının hedeflendiği Kültür ve Miras öğrenme alanında, öğretim programında yer alan kazanımların çoğunluk olarak üst düzey bilişsel basamakta yer aldığı, ders kitaplarında yer alan değerlendirme sorularının ise çoğunluğunun alt düzey bilişsel alan basamağında bulunduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kültür ve miras, öğretim programı, ölçme ve değerlendirme, bloom taksonomisi, sosyal bilgiler

Developing the Scale of Determining Citizenship Types of Social Studies Teacher*

Serdar Malkoç

Ankara Üniversitesi, smalkoc@ankara.edu.tr

ABSTRACT: Citizenship is a concept that defines the legal bond between the individual and the state. On the other hand, the concept of citizenship is discussed in the literature with different dimensions as individual, social and legal. When it comes to citizenship education, the policy of raising individuals appears. The policy of individual upbringing can have different meanings depending on the political culture of the countries. This political culture and its historical context, especially reflected in the educational policies of that country, affect how citizens are raised. However, in a connected world, political and cultural interactions have forced the countries' citizen raising policies to change. For example, in addition to basic citizenship approaches such as republican and liberal citizenship, identity approaches have been added along with global, digital citizenship approaches. Therefore, citizenship and citizenship education does not manifest itself in a unidimensional way. Besides, teachers' views, values and beliefs about the world can be reflected in citizenship education. One of the most important objectives of the social studies course is to train "good citizens.. Therefore, determining the types of citizenship of social studies teachers responsible for conducting this course will provide important data about how they want to educate citizens. The aim of this study is to develop a scale to determine the citizenship types of social studies teachers. The research was carried out in screening model. The sample of the study consisted of 356 social studies teachers working in 6 central districts selected by considering socio-economic level (SEL) in Ankara province. Within the scope of the research, the following stages were followed.

1. Browsing related field literature
2. Establishing items
3. Obtaining expert opinion
4. Obtaining the necessary permissions and making the applications
5. Performing statistical operations on the results of pilot application (Exploratory factor analysis)
6. Performing the actual application and statistical analysis (Exploratory and confirmatory factor analysis and reliability analysis)

As a result of the statistical procedures, a valid and reliable structure with two factors consisting of 57 items and 30 items for the first factor and 27 items for the second factor has emerged. factor loading values are above .40 The variance ratio explained by this two-factor structure is 31.11%. According to the results of confirmatory factor analysis, when the values for RMSEA and other fit indexes are examined, it can be stated that they show acceptable fit. In this context, it can be said that the construct validity of the social studies teachers scale was confirmed. The reliability of each factor and the whole scale was determined by Cronbach's alpha coefficient. The Cronbach Alpha coefficient for the first factor was .855 and the Cronbach Alpha coefficient for the second factor was .892 and .852 for the whole scale. These values indicate that the reliability of the scale is high. The two-factor structure is discussed and defined in the light of both theoretical and field studies.

Keywords: citizenship, citizenship education, scale development, social studies

---

© 2019 Published by ISSSE

Prof. Dr. Bahri Ata danışmanlığında yürütülen Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Vatandaşlık Tiplerinin Belirlenmesi doktora tez çalışmasından üretilmiştir.

Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Vatandaşlık Tiplerini Belirleme Ölçeğinin Geliştirilmesi

Serdar Malkoç

Ankara Üniversitesi, smalkoc@ankara.edu.tr

ÖZET: Vatandaşlık bireyle devlet arasındaki hukuksal bağı tanımlayan bir kavramdır. Buna karşın vatandaşlık kavramı literatürde bireysel, sosyal ve hukuksal olarak farklı boyutlarıyla ele alınmaktadır. Söz konusu vatandaşlık eğitimi olduğunda ise birey yetiştirme politikası karşımıza çıkmaktadır. Birey yetiştirme politikası ülkelerin siyasal kültürüne bağlı olarak farklı anlamlar ifade edebilmektedir. Özellikle o ülkenin eğitim politikalarına yansıyan bu siyasal kültür ve tarihsel bağlam nasıl birer vatandaş yetiştirileceğini etkilemektedir. Ancak birbirine bağlı bir dünyada siyasal ve kültürel etkileşimler ülkelerin vatandaş yetiştirme politikalarını değiştirmeye zorlamıştır. Örneğin cumhuriyetçi ve liberal vatandaşlık gibi temel vatandaşlık yaklaşımlarının yanına kimlik tartışmalarıyla birlikte küresel, dijital vb vatandaşlık yaklaşımları da eklenmiştir. Dolayısıyla vatandaşlık ve vatandaşlık eğitimi tek boyutlu bir biçimde kendini göstermemektedir. Yanı sıra öğretmenlerin dünyaya bakışları, değerleri ve inançları da vatandaşlık eğitimine yansıtılabilmektedir. Sosyal bilgiler dersinin en önemli amaçlarından biri “iyi vatandaşlar” yetiştirmektir. Dolayısıyla bu dersi yürütmekle sorumlu olan sosyal bilgiler öğretmenlerinin vatandaşlık tiplerini belirlemek nasıl vatandaşlar yetiştirmek istedikleri hakkında önemli veri sağlayacaktır.

Bu araştırmanın amacı sosyal bilgiler öğretmenlerinin vatandaşlık tiplerini belirlemeye dönük bir ölçek geliştirmektir. Araştırma tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Ankara il sınırlarındaki sosyo ekonomik düzey (SED) dikkate alınarak seçilen 7 merkez ilçede görev yapan 300 sosyal bilgiler öğretmeni araştırmanın örneklemini oluşturmuştur. Araştırma kapsamında şu aşamalar takip edilmiştir.

1. İlgili Alan Yazının taranması
2. Madde havuzunun oluşturulması
3. Uzman görüşünün alınması
4. Gerekli izinlerin alınması ve uygulamaların yapılması
5. Pilot uygulama sonuçları üzerinde istatistiksel işlemlerin yapılması (Açımlayıcı faktör analizinin yapılması)
6. Asıl uygulamanın ve istatistiksel analizlerin yapılması (Açımlayıcı ve doğrulayıcı faktör analizinin ve güvenilirlik analizlerinin yapılması)

İstatistiksel işlemler sonucunda ilk faktör için 30 ikinci faktör için 27 madde olan toplamda ise 57 maddeden oluşan iki faktörlü geçerli ve güvenilir bir yapı ortaya çıkmıştır. tüm faktörlerin madde yük değerleri .40 üzerindedir Bu iki faktörlü yapının açıkladığı varyans oranı %31.11'dir. Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre. RMSEA ve diğer uyum indekslerine yönelik değerler incelendiğinde kabul edilebilir uyum gösterdiği ifade edilebilir. Bu bağlamda sosyal bilgiler öğretmenleri ölçeğinin yapı geçerliğini doğrulandığı söylenebilir. Her bir faktörün ve ölçeğin tamamının güvenilirliği Cronbach Alfa katsayısı ile belirlenmiştir. birinci faktör için Cronbach Alfa kat sayısı .855 ikinci faktör için Cronbach Alfa katsayısı .892 ve ölçeğin tamamı için .852 olarak hesaplanmıştır. Bu değerler ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğuna işaret etmektedir. İki faktörlü yapı hem kuramsal hem de saha araştırmalarına dayanan çalışmalar ışığında tartışılmış ve tanımlanmaya çalışılmıştır

Anahtar Kelimeler: Social Studies, Visual Impairment, Material Design

Perspectives of Social Studies Teacher Candidates on Academic Ethics and Plagiarism

İlker Dere*

Betül Gökçınar**

*Necmettin Erbakan University, idere@erbakan.edu.tr

**Necmettin Erbakan University, betulgokcinar@hotmail.com

ABSTRACT: Plagiarism that is defined as stealing someone's idea is an important issue in all educational levels. Several studies have reported that university students particularly those who prepare projects have high levels of plagiarism rates. Having reviewed the articles on plagiarism, this research is designed to uncover social studies candidates' thoughts and perceptions about plagiarism.

Working group of the research is designed according to phenomenological model which consists of 12 teacher candidates who are studying at departments of social studies education at Necmettin Erbakan University. As a part of Human Rights and Democracy and Citizenship Knowledge courses, 12 articles selected out of 137 by using purposive sampling method with criterion sampling method. Turnitin Program colours (blue, green, yellow and orange) which show plagiarism rates made by teacher candidates are used as criteria. Semi-structured interviews will be conducted with teacher candidates, who selected articles and have knowledge on plagiarism. The obtained data will be evaluated and interpreted by content analysis method.

First, at the end of the research, the opinions of teacher candidates about academic ethics and plagiarism will be determined. In addition, the reasons of social studies teacher candidates' different levels of plagiarism will be questioned. Third, the sources and methods which were used by the candidates in preparing their articles will be evaluated. Lastly, some recommendations will be presented based on the results of the research to avoid plagiarism.

Keywords: *Social studies, teacher candidates, academic ethics, plagiarism*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarına Göre Akademik Etik ve İntihal

İlker Dere*

Betül Gökçınar**

*Necmettin Erbakan University, idere@erbakan.edu.tr

**Necmettin Erbakan University, betulgokcinar@hotmail.com

ÖZET: Bir başkasının fikrini çalmak olarak bilinen intihal, eğitimin tüm kademelerinde karşılaşılan önemli bir sorundur. Birçok araştırmada özellikle üniversite öğrencilerinin hazırladıkları proje çalışmalarında çeşitli oranlarda intihal yaptıkları tespit edilmiştir. Literatürdeki mevcut araştırmalar inceledikten sonra çeşitli intihal oranlarına sahip makalelere ilişkin sosyal bilgiler öğretmen adaylarının intihal hakkındaki algılarını ve görüşlerini belirlemek için tasarlanmıştır.

Olgu bilim desenine göre tasarlanan araştırmanın çalışma grubunda, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği bölümünde okuyan 12 öğretmen adayı yer almıştır. İnsan Hakları ve Demokrasi ile Vatandaşlık Bilgisi dersleri kapsamında hazırlanan 137 makaleden amaçlı örnekleme yöntemlerinden kriter örnekleme yöntemine göre 12 makale seçilmiştir. Kriter olarak Turnitin Programı'nda öğretmen adaylarının yaptığı intihal oranlarını gösteren renkler (mavi, yeşil, sarı ve turuncu) kullanılmıştır. Seçilen makaleleri hazırlayan ve intihal hakkında bilgi sahibi olan öğretmen adaylarıyla yarı-yapılandırılmış görüşmeler yürütülecektir. Elde edilecek veriler, içerik analizi yöntemiyle değerlendirilecek ve yorumlanacaktır.

Araştırma sonunda sosyal bilgiler öğretmen adaylarının akademik etik ve intihal yapma hakkındaki düşünceleri belirlenecektir. Ayrıca çeşitli intihal oranlarına sahip olan adayların intihal yapma gerekçeleri sorgulanacaktır. Bunların yanı sıra adayların makalelerini hazırlarken kullandıkları kaynaklar ve yöntemler değerlendirilecektir. Araştırma sonuçlarına bağlı olarak intihalden kaçınma yolları hakkında bazı öneriler sunulacaktır.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, aday öğretmenler, akademik etik, intihal

Value Preferred Ranking Of Primary Education Teacher Candidates

Seher Yarar Kaptan*

Adem Beldağ**

*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, seheryarar@gmail.com

**Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, adem.beldag@erdogan.edu.tr

---

ABSTRACT: The value expressed in TDK dictionaries as an abstract measure to determine the significance of something. Also value is among the study topics of many areas. There are relatively few studies about our principles about our stance against life, the goals we determine for ourselves in life and our value preferences that affect the decisions we make. Knowing the preferences of prospective teachers about values can provide important information about the future of society. The aim of this study, which is about examining the value preference rankings of prospective classroom teachers, is to determine which values the prospective teachers feel most, the change in the values preference rankings together with the instructional courses and in what direction they occur.

The study was carried out with 68 prospective teachers in the 3rd grade of the Department of Class Education at a state university education faculty in the 2018-2019 academic year. The research was designed as a single group pre-test and post-test experimental design. Data were obtained before and after a Scientific Research Project. As a data collection tool, Schwartz Values List developed by Kuşdil and Kağıtçıbaşı (2000) and personal information form were used. Data were analyzed using descriptive statistics and t test for related samples. When the descriptive statistics were examined; benevolence of the highest average among post-test averages; the lowest average was found to be in the power value dimension. It was determined that the pre-test scores of pre-service teachers' posttest scores increased in the following value types; self-direction, conformity, power, traditionalism and helpfulness. T-test results for related samples showed a significant difference in the sub-dimension of universality value. The effect size calculated as a result of the test shows that this difference is low (less). These findings; It shows that pre-service teachers have prior knowledge about value education within the scope of teaching courses before the project. It can be stated that the new information added on this preliminary information together with the project has an effect on the value preferences of teacher candidates but it does not cause a significant difference. The most important suggestion of the study was the necessity to include more applications in the undergraduate education programs for the values that we should have as a society, especially the universally accepted values, considering the importance of the value preferences of the prospective teachers who will be the architects of future generations.

Keywords: *Value, value education, prospective teachers*

Sınıf Eğitimi Öğretmen Adaylarının Değer Tercih Sıralamaları⁷

Seher Yazar Kaptan*

Adem Beldağ**

*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, seheryazar@gmail.com

**Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi, adem.beldag@erdogan.edu.tr

---

ÖZET: Bir şeyin önemini belirlemeye yarayan soyut ölçü olarak TDK sözlüklerinde ifade edilen değer, pek çok alanın çalışma konularından biri olmaya devam etmektedir. Hayata karşı duruşumuzla birlikte sahip olduğumuz prensiplerimizi, hayatın içinde kendimize belirlediğimiz amaçlarımızı ve aldığımız kararları etkileyen değer tercihlerimiz ile ilgili çalışmalar nispeten daha azdır. Öğretmen adaylarının değerlerle ilgili tercihlerinin bilinmesi ise toplumun geleceğine dair önemli bilgiler sunabilir. Bu noktadan hareketle sınıf eğitimi öğretmen adaylarının değer tercih sıralamalarını incelemeyi konu edinen bu araştırmanın amacı, öğretmen adaylarının hangi değerlerin etkisini daha çok hissettiklerini, öğretim dersleri ile birlikte değer tercih sıralamalarında herhangi bir değişikliğin olup olmadığını, olduysa hangi yönde gerçekleştiğini tespit etmektir.

Araştırma, 2018-2019 eğitim öğretim yılında bir devlet üniversitesi eğitim fakültesinde Sınıf Eğitimi Ana Bilim Dalı 3. sınıfta öğrenim gören 51'i kadın, 17'si erkek olmak üzere toplam 68 gönüllü öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Araştırma, nicel araştırma yaklaşımı kapsamında deneme öncesi modellerden tek grup ön test-son test deneysel desen şeklinde düzenlenmiştir. Amacı; 3. Sınıfta öğrenim görmekte olan sınıf eğitimi öğretmen adaylarının değer algılarının belirlenerek, öğretmen adaylarının hoşgörü değerine yönelik uygulamalı değer eğitimi etkinlikleri ile tanışmasını sağlayabilmek olan Bilimsel Araştırma Projesi öncesi ve sonrasında veriler elde edilmiştir. Veri toplama aracı olarak Kuşdil ve Kağıtçıbaşı (2000) tarafından geliştirilen Schwartz Değerler Listesi ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler ve ilişkili örneklem için t testi kullanılmıştır.

Araştırmadan elde edilen verilere ait betimsel istatistikler incelendiğinde; son test puan ortalamaları arasında en yüksek ortalamanın yardımseverlik; en düşük ortalamanın ise güç değer boyutunda olduğu görülmüştür. Öğretmen adaylarının son test puanlarının öz yönelim, uyum, güç, geleneksellik ve yardımseverlik değer tiplerinde ön teste göre artış gösterdiği belirlenmiştir. Sınıf eğitimi öğretmen adaylarının değer tercih sıralamalarındaki farklılaşmaları belirlemek için yapılan ilişkili örneklem için t testi sonucunda, Evrensellik değeri alt boyutunda anlamlı bir fark görülmüştür. Test sonucu hesaplanan etki büyüklüğü ise bu farkın düşük (az) düzeyde olduğunu göstermektedir. Bu bulgular; öğretmen adaylarının proje öncesinde de öğretim dersleri kapsamında değer eğitimi/öğretimi ile ilgili ön bilgiye sahip olduklarını göstermektedir. Proje ile birlikte bu ön bilgi üzerine eklenen yeni bilgilerin ise öğretmen adaylarının değer tercihleri üzerinde etkili olduğu ancak anlamlı bir farklılığa sebep olmadığı ifade edilebilir. Gelecek nesillerin mimarı olacak olan öğretmen adaylarının sahip olduğu değer tercihlerinin öneminden hareketle evrensel olarak kabul edilen değerler başta olmak üzere toplum olarak sahip olmamız gereken değerlere yönelik lisans öğretim programlarında daha fazla uygulamaya yer verilmesi gerekliliği araştırmanın en önemli önerisi olarak sunulmuştur.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, aday öğretmenler, akademik etik, intihal

---

© 2019 Published by ISSSE

---

⁷ Bu çalışma, SBA-2018-818 kodlu proje kapsamında Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projesi koordinatörlüğü tarafından desteklenmektedir.

Examination of Social Studies Curriculum in Terms of Democratic Values

Mehmet Horuzoğlu
Bartın University, horuzoglu @ hotmail.com

ABSTRACT: Social studies is a basic course with rich and multi-faceted content which is formed by bringing together different disciplines in order to enable individuals to acquire various knowledge, skills and values required in the process of participation in social life. The main purpose of social studies is to educate effective and conscious students in the decision-making process of individuals in a democratic society based on the definition accepted by NCSS. In essence, democracy is expressed as a way of life in which human rights and freedoms are used and developed in the most effective way. Democratic values remain an important issue in society. In this respect, individuals are expected to gain democratic values with the social studies curriculum. In today's world where change is fast and continuous, there are also changes in the social studies curriculum. The current changes in information and communication technologies have also brought about significant changes in the use of democratic citizenship and increasing participation. In the social studies curriculum, "Effective Citizenship" is the field where the learning of democratic values is directly given, but in other fields of learning, democratic values are also included. The aim of this study is to examine the social studies curriculum in terms of democratic values. It is important to contribute to the field literature by considering the study of social studies curriculum within the scope of democratic values. Since social studies curriculum will be examined in terms of democratic values, qualitative research methods are used in this research process. Social studies curriculum was used as data collection tool in the research. At the stage of data collection, document review; In the analysis of data, document analysis was used. As the data analysis process is still ongoing, the results based on the findings of the research and the suggestions to be presented in relation to the subject will be included in the full text of the research.

Keywords: *Democratic value, program, social studies*

Sosyal Bilgiler Öğretim Programının Demokratik Değerler Yönüyle İncelenmesi

Mehmet Horuzoğlu
Bartın Üniversitesi, horuzoglu@hotmail.com

ÖZET: Sosyal ccxcveryccxcvamccxcv, bireylerin toplumsal hayata katılma sürecinde gerekli olan çeşitli bilgi, beceri ve değerleri kazanmalarını sağlamak amacı ile farklı disiplinlerin bir araya gelerek oluşturulmuş, zengin ve çok yönlü içeriğe sahip temel bir derstir. Sosyal bilgilerin temel amacı, NCCS tarafından da ccxcveryccxcv edilen tanımdan yola çıkarak, demokratik bir toplumda bireylerin karar verme sürecinde, etkin ve bilinçli öğrencilerin yetiştirilmesidir. Demokrasi, özünde insan hak ve özgürlüklerinin en etkili şekilde kullanıldığı ve geliştirildiği bir yaşam biçimi olarak ifade edilmektedir. Demokratik değerler toplumda güncelliğini koruyan önemli bir konudur. Sosyal ccxcveryccxcvamccxcv öğretim programıyla da bu bakımdan, bireylerin demokratik değerleri kazanmaları beklenmektedir. Değişimin hızlı ve sürekli olduğu günümüz dünyasında ccxcveryccxcva ccxcveryccxcvamccxcv öğretim programında da değişimler olmaktadır. Bilgi ve iletişim teknolojilerinde meydana gelen güncel değişimler, aynı zamanda demokratik vatandaşlığın kullanılmasında ve katılımı artırma konusunda önemli değişimler de meydana getirmiştir. Sosyal ccxcveryccxcvamccxcv öğretim programında “Etkin Vatandaşlık” ccxcveryccxcvam alanı, demokratik değerlerin doğrudan verildiği alan olmakla beraber diğer ccxcveryccxcvam alanlarında da demokratik değerlere yer verilmektedir. Bu araştırmanın amacı ccxcveryccxcva ccxcveryccxcvamccxcv öğretim programının demokratik değerler açısından incelenmesidir. Çalışmanın ccxcveryccxcva ccxcveryccxcvamccxcv öğretim programını demokratik değerler kapsamında ele alması ile alan literatürüne katkı sağlaması önemsenmektedir. Sosyal ccxcveryccxcvamccxcv öğretim ccxcveryccxcvam demokratik değerler açısından inceleneceğinden bu araştırma sürecinde, nitel araştırma yöntemleri kullanılmıştır. Araştırmada ccxcvery toplama aracı olarak ccxcveryccxcva ccxcveryccxcvamccxcv öğretim ccxcveryccxcvam kullanılmıştır. Verilerin toplanması aşamasında, doküman incelemesi; verilerin analizinde ise doküman analizinden yararlanılmıştır. Araştırmada ccxcvery analizi süreci halen devam ettiğinden, araştırmanın bulgularına dayalı sonuçlara ve konuyla ilişkili olarak sunulacak önerilere araştırmanın tam metninde yer verilecektir.

Anahtar Kelimeler: Demokratik değer, program, sosyal bilgiler

Determination of Creative Drama Perceptions of Class Teachers and Primary Social Studies Teachers by Metaphor

Sümeýra Aksoy
Gazi Üniversitesi

ABSTRACT: In this research, it is aimed to determine how creative drama course, which is a common course in social studies and classroom teaching undergraduate departments, is perceived by prospective teachers. In accordance with this purpose; The metaphors developed by prospective teachers about creative drama were examined. In this study, which was conducted in the qualitative research design scanning model, data gathering technique was used through metaphors.

The study group of the research consists of a total of 62 students studying in the undergraduate program of 42 classroom teachers and 20 of them studying in the social studies undergraduate program at Gazi University in the spring term of 2018-2019 academic year. Content analysis was used to analyze and interpret the data obtained from the participants. As a result of the research; the creative drama of the majority of the participants; and “improvisation” and “illuminating” and “providing intelligibility” and development.

Keywords: *social studies teaching, classroom teaching, creative drama, metaphor*

Investigation Of Social Media Perceptions Of 8th Grade Students Through Metaphor

Sümeýra Aksoy
Gazi Üniversitesi

ABSTRACT: In this study, it was aimed to determine how social media is perceived by 8th grade students. In accordance with this purpose; the metaphors developed by students about social media were examined. In the qualitative research design, the data were collected through metaphors. The study group of the study was determined by means of easily accessible situation sampling which is the type of purposive sample. The study consists of 120 piece 8th grade students studying in the spring semester of 2018-2019 academic year of a secondary school in Kırıkkale. Content analysis was used to analyze and interpret the data obtained from the participants. As a result of the research; It was determined that students perceive social media as “Addictive”, “Diversified according to the purpose of use ” and “Informative”.

Keywords: *Metaphor, Qualitative Research, Social Media*

İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Cinsiyet Eşitliği Kavramına Yönelik Algılarının İncelenmesi

Melisa Kalaylı*

Kaya Yılmaz*

*Marmara Üniversitesi

ABSTRACT: Bu araştırmada ilköğretim son sınıf öğrencilerinin eşitlik ve cinsiyet eşitliği kavramına yönelik algılarının ne düzeyde olduğu araştırılması hedeflenmiştir. Görüşmeler son sınıfta öğrenim gören ve yaşları 12 ile 14 arasında değişen,; 6'sı kız, 6'sı erkek toplamda 12 öğrenci ile gerçekleştirilmiştir. Öğrencilere yarı yapılandırılmış bir görüşme formu ile sonucunu genel görüş toplama amacıyla olmak üzere toplamda on adet açık uçlu soru sorulmuş, görüşmeler yüzyüze gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler ses kaydına alınmış ve dökümleri yapılmıştır. Sonrasında betimsel analize geçilmiş ve kodlama-kategorilendirme işlemleri gerçekleştirilmiştir. Özellikle cinsiyet eşitliğine yönelik algının sosyal bilgiler dersi ile ilişkisinin incelendiği araştırmada ayrıca okul içi iklim, öğretmen davranışları, okul idare ve yöneticilerinin eşitlik politikaları gibi birçok diğer etmen de araştırmaya konu olmuştur. Öğrencilerin bir tanesi özel bir eğitim kurumunda öğrenim görmekte, diğerleri devlet okulunda okumaktadır. Araştırmaya son sınıf öğrencilerinin seçilmiş olmasının nedeni hem yaşlarının daha büyük olmasının etkisiyle daha yüksek bir ifade gücü gösterebileceklerine olan inanç, hem de sosyal bilgiler adı altında okutulan tüm ders kitapları ile karşılaşmış olmalarıdır. Ancak araştırma sonucunda görülmüştür ki okullarda MEB tarafından hazırlanıp gönderilen sosyal bilgiler ders kitabının kullanılma oranı düşüktür. Ayrıca öğrencilerden ders kitabı ile ilgili en çok "kitaplardaki çoğu fotoğraf erkek" dönütü alınmıştır. Araştırmaya katılan 12 öğrencinin 8'i eşitliği, cinsiyet eşitliği ile beraber yorumlamaktadır. Sosyal bilgiler ders kitabında eşitlik kazanımı ile öğrencilerin en çok bağdaştırdığı konular meslekler ve seçme-seçilme hakkı olmakla beraber, kazanım listesinde kendine yer edinen "önyargıyı ve kalıpyargıyı farketme" hakkında sosyal bilgiler dersinde bir etkinliğe dair öğrencilerden herhangi bir dönüt gelmemiştir.

Keywords: Cinsiyet Eşitliği, Sosyal Bilgiler Eğitimi, Cinsiyetçilik

Sosyal Bilgiler Eğitimine İlişkin Yapılan Yüksek Lisans Tezlerinin Genel Bir Analizi: 1996-2018 Dönemi

Murat Bayram Yılar
Asiye Yıldırım

ÖZET: Üniversiteler bünyesinde bilimsel kriterlere uygun olarak hazırlanan ve yetkin bir jürinin değerlendirmesinden geçen yüksek lisans tezleri, çalışılan alandaki bilgi birikimine katkı sağlayan önemli kaynaklardan biridir. Nitekim bu çalışmanın amacı, 1996-2018 yılları arasında Türkiye’de sosyal bilgiler eğitimi alanında yayımlanan yüksek lisans tezlerini inceleyip yıllara ve konulara göre alandaki genel eğilimi belirlemektir. Bu amaç doğrultusunda ulaşılan yüksek lisans tezlerinin konu alanları, yayım yılları, üniversite dağılımları, yöntemleri, örneklemi, veri toplama araçları ve veri analiz teknikleri açısından değerlendirilmiştir. Tezler betimsel yaklaşım çerçevesinde doküman incelemesi yapılarak incelenmiş ve içerik analizine tabi tutulmuştur. Araştırma, 1996-2018 yılları arasında sosyal bilgiler eğitimi alanında yayımlanmış yüksek lisans tezleriyle sınırlandırılmıştır. Yüksek Öğretim Kurulu’nun Ulusal Tez Veri Tabanında yer alan “detaylı tarama” alanından “sosyal bilgiler”, “sosyal bilgiler öğretimi” ve “sosyal bilgiler eğitimi” anahtar sözcükleriyle filtrelenerek taranmış ve erişime açık toplam 1119 yüksek lisans tez çalışması araştırmaya konu olmuştur. İçerik analizi yapıldıktan sonra ulaşılan bulgular grafik ve tablolar kullanılarak sunulmuştur. Araştırma sonucunda 1996-2018 yılları arasında yayımlanan yüksek lisans tezlerinde en çok sosyal bilgilere ait konuların öğretim boyutunun çalışıldığı, en fazla tez çalışmasının 2018 yılında tamamlandığı, en fazla tezin Gazi Üniversitesi bünyesinde yapıldığı tespit edilmiştir. Ayrıca söz konusu tezlerde nitel yaklaşımın, tarama deseninin, ortaokul öğrencilerinin, anketin ve betimsel analizin ön plana çıktığı belirlenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, kavramlar, araştırma eğilimleri, içerik analizi

A General Analysis of Master Theses Which were Prepared on the Social Studies Education: 1996-2018 Period

Murat Bayram Yılar
Asiye Yıldırım

ABSTRACT: The master theses which are prepared as appropriate for the scientific criteria in the universities and pass the evaluation of a competent jury are one of the important sources which contribute to the knowledge in the field which is studied. So this study's aim is to determine the general tendency in the field by the years and subjects as the master theses which were published in the field of social studies education in Turkey between 1996-2018 are reviewed. They were evaluated in terms of the subject fields of the master theses which were reached in accordance with this aim, their publication years, university distribution, methods, sampling, data collection tools and data analysis techniques. The theses were reviewed as the review on document was made in the framework of descriptive approach and they were put to the content analysis. The research was restricted with the master theses which were published in the field of social studies education between 1996-2018. It was searched as it was filtered with the key words of "social studies", "social studies teaching" and "social studies education" of "the detailed search" on The National Thesis Database of Higher Education Institution and 1119 master theses in total which grant access became the subject to the research. The findings which were reached after the content analysis was made were presented with the use of graph and tables. As a result of the research, it was determined that the teaching aspect of the subjects belonging to the social sciences were mostly studied among the master theses which were published between 1996-2018, the most master theses were completed in 2018, the most theses were made in Gazi University. Moreover, it was determined that the qualitative approach, the search design, the secondary school students, the survey and the descriptive analysis came into the prominence in the aforementioned theses.

Keywords: *Social studies education, master thesis, content analysis*

5. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programı'nın-Tyler'in Hedefe Dayalı Değerlendirme Modeli Ve Scriven'in Hedef Bağımsız Değerlendirme Modeline Göre Değerlendirilmesi*

Kader Demirci
Ankara Üniversitesi

ÖZET: Sosyal Bilgilere çeşitli sosyal bilim dallarından özet olarak seçilmiş, öğrencilerin seviyelerine göre sadeleştirilmiş konuları kapsayan ve ilköğretim bölümlerinde okutulan dersin adıdır, denilebilir (Öztürk, 2006). Sosyal Bilgiler dersi öğretim programı İlköğretim kademesinin 5. sınıf düzeyinde öğretimi yapılan; Sosyal Bilgiler dersinin nasıl öğretilmesine dair bilgi veren, kazandırılması hedeflenen değer-beceri-kavram ve kazanımları içeren ve bunların nasıl değerlendirileceği hakkında bilgi sunan bir program metnidir. Bu çalışmada 5. sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programını değerlendirmek için Tyler'in Hedefe Dayalı Değerlendirme Modeli ve Scriven'in Hedef Bağımsız Değerlendirme Modeli bir arada kullanılmıştır. Tyler'in Hedefe Dayalı Değerlendirme modelinin merkezinde hedefler vardır. Değerlendirmede, hangi hedeflere ulaşıldığına bakılır. Ulaşılamayan hedeflere neden ulaşılmadığını anlamak için hedef ve öğrenme yaşantılarına bakılır. Scriven'in Hedef Bağımsız Değerlendirme Modeli'nde ise değerlendirici, program hedefleri ile ilgili hiçbir bilgi ile ilgilenmez, program yöneticileri ile hedefler üzerine tartışmaz, öneri geliştirmez yalnızca gözlenen çıktılar ile katılımcıların beklentilerini karşılaştırır." (Yüksel,2010). Bu araştırmanın temel amacı 2018 yılında güncellenen 5. sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programını Tyler'in Hedefe Dayalı Değerlendirme Modeli ve Scriven'in Hedef Bağımsız Değerlendirme Modeli'ne göre değerlendirmektir.

Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. "İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programı" uygulanan öğrencilerde, programın kazanımlarının gerçekleşme düzeyi nedir?
2. "İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programı"nın
  - a) Amaç ve kazanımlar
  - b) İçerik
  - c) Öğrenme-öğretme durumları
  - d) Ölçme-değerlendirme öğelerine ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?
3. "İlköğretim 5. Sınıf Sosyal Bilgiler Öğretim Programı" ile öğrencilerin ulaştığı yan ürünler nelerdir?

Araştırmada izlenen yöntem, nitel ve nicel verilerin elde edildiği karma yöntemdir. Nicel yöntemde deneysel model kullanılmıştır, deneysel desenlerden tek grup öntest-sontest desen uygulanmıştır. Nitel verileri toplamak amacıyla sosyal bilgiler öğretmenleriyle görüşme yapılmıştır. Bunun için yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Öğretmen görüşleriyle, program betimlenmiştir. Görüşme formunda yer alacak soruları oluşturmak için ilk olarak Scriven'in Hedef Bağımsız Değerlendirme Modeli göz önünde bulundurulmuştur. Hedeften bağımsız olarak sınıfta neler gerçekleştirilmekte, öğretmen programı nasıl algılamakta, program sınıfta nasıl gerçekleştirilmekte bunlara cevap bulabilmek için görüşme yapılması planlanmıştır. Sosyal Bilgiler Öğretim Programı göz önünde bulundurularak alan yazın taraması ve uzman görüşlerine (eğitim programları ve öğretim uzmanı, sosyal bilgiler öğretmenleri) göre görüşme soruları oluşturulmuştur. Oluşturulan görüşme formunun Ankara'da özel bir ortaokulda çalışan iki sosyal bilgiler öğretmeniyle denemesi yapılmıştır. Gelen cevaplar doğrultusunda soruların daha anlaşılır olması için ifadelerinde değişiklikler yapılmıştır. Öğretmenlerin vermiş oldukları cevaplardan yola çıkarak yeni sorular eklenmiştir. Yapılan değişiklikler konusunda program değerlendirme uzmanına danışılmıştır. Program değerlendirme uzmanının gerekli düzeltmeleri ile görüşme soruları son halini almıştır. Öğrencilere yönelik hazırlanan erişil testi soruları Etkin Vatandaşlık öğrenme alanına göre hazırlanmıştır. 20 tane çoktan seçmeli soru hazırlanmıştır. Her bir soru beş puan değerinde olup toplam 100 puan olacak şekilde hazırlanmıştır. Sorular hazırlanırken Etkin Vatandaşlık öğrenme alanının tüm kazanımları göz önünde bulundurulmuştur. Her kazanıma yönelik en az dört en fazla beş tane çoktan seçmeli soru hazırlanmıştır. Hazırlanan testin pilot uygulaması Ankara ilinde bulunan özel bir ortaokulda okuyan 30 6.sınıf

---

öğrencisine uygulanmıştır. Deneme sonrasında soruların düzeyinin öğrencilerin düzeyine göre olduğu görülmüştür ve test son halini almıştır. Bu araştırmanın çalışma grubunu Şanlıurfa ilinin Harran ilçesinde Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı İlköğretim kurumlarında görev yapmakta olan 5. sınıf Sosyal Bilgiler öğretmenleri ve bu sınıf düzeyinde okuyan öğrenciler oluşturmaktadır. Araştırma, kolay ulaşılabilir durum örnekleme yöntemi ile seçilen Sosyal Bilgiler öğretmenleri ile gerçekleştirilmiştir. Öğretmenlerle yapılan görüşme sorularının çözümlenmesi için içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Öğrencilere uygulanan erişim testinin çözümlenmesi için ilişkili örneklemler için t-testi kullanılmıştır. Buna göre sonuç puanlarının daha yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Görüşmede en çok vurgulanan ise sosyal bilgiler programının yoğun olduğu, kazanımların sayıca fazla olduğu ve kazanımların seviyelerinin öğrencilerin seviyesine uymadığı, sosyal bilgiler dersine ayrılan sürenin yetersiz olduğu konuların soyut olduğu ve ders kitaplarındaki soru ve etkinliklerin yetersiz olduğudur. Öğretmenler konuları yetiştiremediklerini, yöntem-teknik ve araç-gereç kullanamadıklarını belirtmişlerdir. Öğretmenler sınıf mevcutlarının fazla olması nedeniyle çoğunlukla anlatma yöntemi, beyin fırtınasını kullandıklarını belirtmişlerdir. Sınav sorularını kendilerinin oluşturduklarını ve farklı soru türlerine yer verdiklerini, aynı zamanda gözlem de yaptıklarını belirtmişlerdir. Sosyal bilgiler dersinin çok fazla alandan oluşmasını hem avantaj hem de dezavantaj olarak görmekteyiz. Öğretmenler Sosyal bilgiler dersinin kapsamının daraltılmasını ya da sosyal bilgiler dersine ayrılan süresinin artırılmasını önermektedirler. Aynı zamanda sosyal bilgiler alanına özgü bir atölyenin oluşturulup burada gerekli araç-gereçlerin bulundurulmasını belirtmektedirler.

Keywords: *Sosyal Bilgiler, öğretim program, Tyler, Scriven*

© 2019 Published by ISSSE

*Bu araştırma Canay İŞCAN danışmanlığında **Program Değerlendirme Araştırması** dersi kapsamında yürütülmüştür.

Comparison of (2018) Canada (Ontario) and Turkey Social Studies Curriculum with Respect to the Citizenship Education

İlker Dere

Şerife Nur Akdeniz

Necmettin Erbakan University, idere@erbakan.edu.tr

Necmettin Erbakan University, nurakdeniz8@outlook.com

ABSTRACT: Comparative educational studies provide pedagogical information exchange between various countries. The developments related to social studies courses that is taught with same name in many countries are more likely to produce interests for Turkey. This research aims to compare Social Studies Curriculums of state of Ontario and Turkey in term of citizenship education. The social studies teaching programs of all Canadian states were examined and these two samples were selected for comparison. Data sources of the research that is conducted with document review method are 2018 Ontario and Turkey social studies curricula. After the investigation, it was decided by the researchers that social studies programs of Ontario and Turkey will be compared. The data obtained from the programs were evaluated with descriptive analysis. According to the preliminary findings, while citizenship education topics in Turkey social studies curriculum are collected under "Active Citizenship" learning outcome, Canadian curriculum (Ontario) has a special definition of the citizenship which covers all classes. In addition, while The Ontario program has an emphasis of the citizenship on local, national and global levels, the attributes and responsibilities of citizens in Turkish curriculum are defined within the concept of Turkish citizenship. However, it is possible to conclude that both programs aim to raise active and responsible citizens who are knowledgeable, produce knowledge, think critically, solve problems and communicate effectively.

Keywords: *Social studies curriculum, Canada, Turkey, Comparative education, Citizenship education*

2018 Kanada (Ontario) ve Türkiye Sosyal Bilgiler Öğretim Programlarının Vatandaşlık Eğitimi Açısından Karşılaştırılması

İlker Dere

Şerife Nur Akdeniz

Necmettin Erbakan University, idere@erbakan.edu.tr

Necmettin Erbakan University, nurakdeniz8@outlook.com

ÖZET: Karşılaştırmalı eğitim çalışmaları, çeşitli ülkeler arasında pedagojik bilgi alışverişini sağlamaktadır. Dünyanın birçok ülkesinde aynı isimle okutulan sosyal bilgiler dersiyle ilgili gelişmeler, Türkiye'yi yakından ilgilendirmektedir. Bu araştırma, sosyal bilgiler dersi okutulan ülkelere biri olan Kanada'nın (Ontario) eyaleti ile Türkiye sosyal bilgiler öğretim programlarını vatandaşlık eğitimi açısından karşılaştırmayı amaçlamaktadır. Doküman incelemesi yöntemiyle yapılan araştırmanın veri kaynakları, 2018 Ontario ve Türkiye sosyal bilgiler öğretim programlarıdır. Bu iki örneklem belirlenmeden önce Kanada'daki tüm eyaletlerin sosyal bilgiler öğretim programları incelenmiştir. İnceleme sonunda Ontario eyaleti ve Türkiye'de uygulanan sosyal bilgiler öğretim programlarının karşılaştırılmasına karar verilmiştir. Programlardan elde edilen veriler, betimsel analiz yöntemiyle değerlendirilmiştir. İlk araştırma sonuçlarına göre, Türkiye sosyal bilgiler öğretim programında vatandaşlık eğitimi konularının "Etkin Vatandaşlık" öğrenme alanında toplandığı, Kanada (Ontario) öğretim programının ise tüm dersleri kapsayacak özel bir vatandaşlık çerçevesine sahip olduğu belirlenmiştir. Bunun yanında Ontario programında yerel, ulusal ve küresel düzeyde vatandaşlık vurgusu yapılırken, Türkiye programında vatandaşın nitelikleri ve sorumlulukları daha çok Türk vatandaşlığı kavramı içerisinde yer almıştır. Ancak her iki programın da toplumda ve hızla değişen dünyada bilgi sahibi, bilgiyi üreten, eleştirel düşünebilen, problem çözebilme ve etkili iletişim kurabilme becerisine sahip aktif ve sorumlu vatandaşlar yetiştirmeyi amaçladığı sonucuna varmak mümkündür.

Anahtar Kelimeler: Sosyal bilgiler öğretim programı, Kanada, Türkiye, Karşılaştırmalı eğitim, Vatandaşlık eğitimi

Design of Materials for The Teaching of People, Places and Environments Learning Area to Visually Impaired Students

Mehmet Kadir Coşkun*

Ufuk Şimşek*

*Atatürk University

ABSTRACT: Turkish National Education 4. in its article, the phrase " Education does not grant privileges to any person, family, institution or group " is important in the context of equality of opportunity. Despite all these legal regulations, it is considered that everyone does not enjoy these rights equally and fully and it is suggested that they have problems in accessing quality education. For example, in the social, cognitive and theoretical context of individuals with visual disabilities, many learning skills and social activities negatively affect the acquisition of situations may arise. For example, in the social, cognitive and theoretical context of visually impaired individuals, many learning skills and social activities negatively affect the situation may arise. Therefore, there is a need for special education which is designed according to the individual characteristics of disadvantaged individuals due to their disabilities and which is required to be included in education programs.

Of course, social studies course is one of the lessons that has difficulties in relation to the students who see individuals in both skill and cognitive aspects during the education and training process. Because social studies is a course that includes visual and abstract subjects, this difficulty becomes even more evident in students with visual impairment. Therefore, in order to eliminate this disadvantage, student's individual needs should be taken into consideration and appropriate techniques, strategies and methods should be used. In this context, the aim of this research is to examine what kind of teaching materials can be prepared for visually impaired students, especially from the areas of learning where visualizations come to the fore in the social studies course.

This is the 5th edition of the school for the visually impaired, which is located in Erzurum city center in the 2017 - 2018 academic year. A total of 4 students were enrolled in the class and a total of visually impaired social studies teachers who conducted this course. As a result of the semi-structured interview with the teacher and the student and the unstructured observation, the needs were taken into account. In line with these needs, color drawings and large drawings have been prepared for those who see less. For those who have never seen it, on the one hand, embossed drawings are developed and designed, while on the other hand, Braille writing is prepared for the related topics. Materials designed according to the requirements of the students, some arrangements such as color and tactile contrasts were made on the embossed sections and it was planned to be used outside the course and in subject repeats. At the end of the research, it is thought that the teaching materials, which are arranged in accordance with the individual needs of the students, course attainment and student levels, will contribute to a better understanding of the specified subjects.

Keywords: *Social Studies, Visual Impairment, Material Design*

Görme Engelli Öğrencilere İnsanlar, Yerler ve Çevreler Öğrenme Alanının Öğretimine Yönelik Materyal Tasarımı

Mehmet Kadir Coşkun*

Ufuk Şimşek*

*Atatürk University

ÖZET: Türk Milli Eğitiminin 4. maddesinde; “ Eğitim hiçbir kişiye, aileye, kuruma veya zümreye imtiyaz tanımaz” ibaresi fırsat eşitliği bağlamında önem arz etmektedir. Tüm bu yasal düzenlemelere rağmen herkesin bu haklardan, eşit oranda ve tam anlamıyla yararlanamadıkları düşünülmekte ve kaliteli eğitime erişimde problem yaşadıkları öne sürülmektedir. Örneğin görme engelli bireylerin toplumsal, bilişsel ve kuramsal bağlamında birçok öğrenme becerilerinin kazanımını ve sosyal aktivitelerini olumsuz etkileyen durumlar karşımıza çıkabilmektedir. Bu nedenle dezavantajlı bireylerin engellerinden dolayı bireysel özelliklerine göre tasarlanan ve eğitim programlarına dâhil edilmeyi gerekli klan özel eğitime gereksinim bulunmaktadır.

Şüphesiz, eğitim- öğretim süreci içerisinde bireylerin hem beceri hem de bilişsel yönden gören öğrencilere nazaran güçlük çekilen derslerden başında sosyal bilgiler dersi gelmektedir. Çünkü sosyal bilgiler görselliği ve soyut konuları içerisinde barındıran bir ders olmasından dolayı görme yetersizliğine sahip öğrencilerde bu zorluk daha da belirginleşmektedir. Bu nedenle bu dezavantajı ortadan kaldırmak amacı ile dersler işlenirken öğrencilerin bireysel ihtiyaçları göz önünde bulundurulmalı ve amaca uygun teknik, strateji ve metodlar kullanılmalıdır. Bu kapsamda bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler dersinde özellikle görselliğin ön plana çıktığı öğrenme alanlarından görme engelli öğrencilere yönelik ne tür öğretim materyallerinin hazırlanabileceğini incelemektir.

Buradan hareketle bu çalışma, 2017- 2018 eğitim- öğretim yılında Erzurum il merkezinde yer alan görme engelli okulunun 5. Sınıfında öğrenim gören toplam 4 öğrenci ve bu dersi yürüten total görme engelli sosyal bilgiler ders hocası ile yapılmıştır. Öğretmen ve öğrenci ile yapılan yarı yapılandırılmış görüşme ve yapılandırılmamış gözlem neticesinde ihtiyaçlar dikkate alınmıştır. Bu ihtiyaçlar doğrultusunda az görenler için renkli çizim ve büyük çizimler hazırlanmıştır. Hiç görmeyenler için ise bir yandan kabartmalı çizimler geliştirilip ve tasarlanır iken öte yandan ilgili konuya yönelik konular Braille yazı hazırlanmıştır. Tasarlanan materyaller öğrencilerin gereksinimleri doğrultusunda kabartmalı kısımlar üzerinde renksel ve dokunsal zıtlıklar gibi bir takım düzenlemeler yapılarak ders dışında ve konu tekrarlarında da kullanılması planlanmıştır. Araştırma sonunda, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarına, ders kazanımlarına ve öğrenci seviyelerine uygun olarak düzenlenmiş olan öğretim materyallerinin belirtilen konuların daha iyi anlaşılmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler, Görme Yetersizliği, Materyal Tasarımı

Academicians' Opinions about Changing Social Studies Education Undergraduate Program

Ümmügülsüm Torun*

Yasemin Mercimek*

*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ABSTRACT: Depending on the change and development in today's society, the characteristics of individuals are changing, so teachers need to renew themselves in terms of effective teaching. In this regard, some revisions have been made in the content of education and undergraduate programs of our country in certain periods. Lastly, a revision was made in the curriculum of Social Studies Teacher Education in 2017. The aim of this study is to determine the opinions of academicians about the Social Studies Education Undergraduate Program and to make suggestions in this direction context. This study is a case study which is one of the qualitative research methods. The sample was used as a sample and the data were collected through a semi-structured interview form. The data obtained during interviews were analyzed through content analysis. According to the results obtained in the study, academicians stated that the necessity of change, the content is positive in the change and some of the added courses will have a positive effect in terms of contribution to the field. On the other hand, it was found that the content of the curriculum were unnecessary and that the lessons learned were the main building blocks of the Social Studies, the content was disorganized, and there was a disparity between the education and field courses. The academicians made recommendations on the need to increase the course credits, to add the courses for teaching methods, to provide more space for non-school learning environments, and to improve the program rather than expulsion of the courses.

Keywords: *Social Studies Education, Curriculum, Academician, Undergraduate Program*

Değişen Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı Hakkında Akademisyen Görüşleri

Ümmügülsüm Torun*

Yasemin Mercimek*

*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi

ÖZET: Günümüz toplumundaki değişim ve gelişime bağlı olarak bireylerin de özellikleri değişmekte dolayısıyla onların yetişmesinde etkili olan öğretmenlerin de nitelik ve nicelik açısından kendini yenilemesi gerekmektedir. Bu doğrultuda ülkemiz eğitim programlarına baktığımızda belli dönemlerde eğitim ve lisans öğretim programlarının içeriklerinde birtakım revizyonlara gidildiği görülmüştür. En son 2017 yılında Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans öğretim programlarında bir değişikliğe gidilmiş buna paralel olarak da 2018 yılında eğitim fakültelerinin öğretmen yetiştirme programlarıyla ilgili bir düzenleme yapılmıştır. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı değişen Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Lisans Programı hakkında akademisyenlerin görüşlerini almak ve bu doğrultuda en iyi programın nasıl oluşturulacağı konusuna dair öneriler getirmektir. Araştırmada Nitel araştırma yöntemlerinden örnek olay (case study) deseni kullanılmıştır. Örneklem olarak amaçlı örneklem kullanılmış ve veriler yarı yapılandırılmış görüşme formu aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma verileri içerik analizi yöntemi kullanılarak irdelenip incelenmiştir. Akademisyenlerin alandaki problemlere ilişkin görüşleri ve çözüm önerileri kendi görüşlerinden alıntı yapılarak açıklanmıştır. Araştırmada elde edilen sonuçlara göre akademisyenler değişimin gerekliliğine, yapılan değişiklikte içeriğin olumlu yönde etkili olduğuna ve eklenen bazı derslerin alana katkısı yönünden olumlu bir etkiye sahip olacağını belirtmişlerdir. Diğer taraftan öğretim programlarının hızlı ve sık değişimin gereksiz olduğu, programdan çıkarılan derslerin Sosyal Bilgilerin temel yapı taşları olduğu ve içeriğinin boşaltıldığı, eğitim ve alan dersleri arasındaki oransızlığın fazla olduğu, İlköğretim Sosyal Bilgiler Programı ve Lisans Programı arasında bir uyumsuzluğun olduğu, teorik derslerin ağırlıkta olduğu ve uygulamalı derslerin saatlerinin artırılması gerektiği konusunda görüş belirtmişlerdir. Akademisyenler ders kredilerinin artırılması gerektiği, öğretim yöntemlerine yönelik derslerin eklenmesinin faydalı olacağı, okul dışı öğrenme çevrelerine daha çok yer verilmesi gerektiği ve derslerin çıkarılmasından ziyade iyileştirilmeye gidilmesi gerektiği konusunda yapılan program değişikliğine yönelik önerilerde bulunmuşlardır.

AnahtarKelimeler: Sosyal Bilgiler Eğitimi, Müfredat, Akademisyen, Lisans Öğretim Programı

Nasıl Bir Vatandaş? Görev ve Sorumluluklarını Bilen Vatandaş: Erken Cumhuriyet Dönemi Vatandaşlık Dersi Öğretim Programlarının Analizi

Zafer Kuş*

Hüseyin Ozan**

*Ahi Evran Üniversitesi, zaferkus@gmail.com

**Ahi Evran Üniversitesi, huseyin_ozan68@hotmail.com

ÖZET: Yeni Türk Devleti'nde, 1923 yılında ilan edilen Cumhuriyetin ilanı ile birlikte rejim değişmiş, rejim değişikliği beraberinde birçok alanda yeniliği getirmiştir. Artık bu rejimde yeni bir vatandaş profiline ihtiyaç vardır. Fransız ihtilalinden bu yana değişmeyen ilke; yetiştirilmek istenen ideal vatandaş, ancak devletin kontrolünde olan eğitim kurumu aracılığıyla yetiştirilebilir. Bu düşünceyle, ülkemizde de cumhuriyetin ilanından itibaren, genelde eğitim sistemi özelde ise vatandaşlık dersi aracılığıyla bireylere, vatandaşlık görev ve sorumluluklarının kazandırılması hedeflenmiştir. Bu görev ve sorumlulukların kazandırılması genç cumhuriyetin devamı açısından büyük bir önem arz etmektedir. Cumhuriyetin ilanı sonrasında ilk olarak 1340 (1924) Tarihli İlk Mekteplerin Müfredat Programı inşa edilmek istenen vatandaşlık ve kimliğin ön hazırlığı yapılmıştır. Bu programda ders adının Musahabat-ı Ahlakiyye ve Malumat-ı Vataniyye olarak değiştirilmiştir. 1926 Tarihli İlk Mekteplerin Müfredat Programı vatandaşlık öğretiminde ders adının Yurt Bilgisi olarak değiştirildiği görülmektedir. 1936 Tarihli İlkokul Programında dersin amacı ile Cumhuriyet Halk Partisinin amaçlarının birleştirildiği ifade edilmektedir. 1948 Tarihli İlkokul ve Ortaokul Programında vatandaşlık öğretimi Yurt Bilgisi adı ile yürütüldüğü görülmektedir. Erken Cumhuriyet döneminde arzulanan 'İdeal Vatandaş'ın görev ve sorumlulukları bu derslerde belirgin bir şekilde vurgulanmaktadır. Bu araştırmanın amacı, Erken Cumhuriyet dönemi vatandaşlık dersi öğretim programlarında vurgulanan, vatandaş görev ve sorumluluklarını tespit etmektir. Bu çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi kullanılacaktır. Araştırma kapsamında 1340 (1924) Tarihli İlk Mekteplerin Müfredat Programı, 1926 Tarihli İlk Mekteplerin Müfredat Programı, 1927 Tarihli İlk Mekteplerin Müfredat Programı, 1930 Tarihli İlk ve Orta Mekteplerin Müfredat Programı, 1938 Tarihli Köy Eğitmeni Yetiştirme Kursları Müfredat Programı Taslağı, 1936 Tarihli İlkokul ve Ortaokul Programı, 1948 Tarihli İlkokul ve Ortaokul Programı incelenecektir. Dokümanların analizinde içerik analizi tekniği kullanılacaktır.

AnahtarKelimeler: Vatandaş, Vatandaşlık Öğretim Programı, Görev ve Sorumluluk, Erken Cumhuriyet

Developing a Questionnaire to Measure Educational and Vocational Guidance in High Schools

Dilara Bahadırhan*

Hatice Şingir*

*Gazi Üniversitesi

ABSTRACT: The most important period in which the choice of profession is made in our country coincides with the high school period when the person begins to know himself and make his own decisions. In order to move towards a suitable profession, one has to know himself and then he must have accurate and detailed information about the professions. For this, the person needs guidance from experts who have the necessary knowledge and equipment in this field. Although the curriculum and school guidance services prepared by experts seem to be sufficient to meet these needs of the individual, there are deficiencies in practice. In this study, a questionnaire was developed to evaluate educational and vocational guidance activities in high schools. The 44-item questionnaire, which was prepared based on the items in the RPD Services Guide published by the General Directorate of Special Education and Guidance Services, was applied to 325 university students. The data obtained from the questionnaire were analyzed through SPSS 13.0. As a result of the factor analysis, it was seen that the items in the scale were collected in 7 factors. Since 38% of the total variance was collected in one factor, it was decided that the questionnaire should be single-factor. A 25-item questionnaire was reached as a result of removing items with factor loadings below .30 and items in multiple factors. The Cronbach Alpha coefficient for internal consistency of the scale was found to be .96. The results show that the questionnaire is applicable.

Keywords: *counseling and guidance, vocational counseling, students*

Investigation of Teachers' Perceptions about New Social Studies Program Skills

Asena Aktemur
aktemurasena@gmail.com

ABSTRACT: Social studies is a course designed to enable students to take part in society as a citizen who has developed a sense of responsibility and sharing, and can make logical decisions and implement them. In this respect, values and skills have an important place in social studies course.

Skills are the necessary abilities for the student to be able to make and apply the right decisions in all possible situations that the student is expected to gain in the learning process. program has taken an important place. However, changes in technological, social, cultural and many areas are reflected in the curricula. Changes in the number and content of the values and skills are examples of this. This research determines the views on the skills found in the new social studies curriculum. The participants of the study consist of 12 social studies teachers working in Erzurum province. Semi-structured interview form was used as data collection tool.

Content analysis was used in the analysis of the obtained data. In this study, the participants were asked questions about the subject. When the results of the research were evaluated, it was concluded that social studies teachers did not follow the changes made in the curriculum.

Keywords: *social studies, skills, teacher*

The Evaluation of The Individual Social Responsibility Levels of Teacher Candidates In Terms of Various Variables

Sevda Yılmaz

Bayburt University, sevdayilmaz@bayburt.edu.tr

ABSTRACT: Individual social responsibility can be defined as the state of consciousness of individuals towards social problems. It is the voluntary activity of individuals without any benefit by acting in accordance with the values and norms of society. In this study, it is aimed to examine the individual social responsibility levels of teacher candidates in terms of various variables. In accordance with this purpose; In the study, “How are the individual social responsibility levels of teacher candidates? and “Is there any difference between the individual social responsibility levels of teacher candidates in terms of age, class, department, number of siblings, level of education of mothers and fathers?” questions were sought. This study is one of the quantitative research methods that is a research in the screening model. The sample of the study consists of 510 teacher candidates from a public university in the academic year of 2019-2020. Teacher candidates consist of 290 female and 220 male students. 122 of the teacher candidates are in the first class, 122 are in the second grade, 136 are in the 3rd grade and 130 are in the 4th grade. The students were included in the study in the fields of classroom education, science education, computer and instructional technology education, guidance and psychological counseling training, Turkish education, mathematics education and social studies education. The sample of the study was determined by random sampling method. In this study “Individual Social Responsibility Scale” developed by Eraslan (2011) was used as data collection tool. In addition, a personal information form was used in order to define the various socio-demographic characteristics of the students such as gender, age, class, department, number of siblings, educational level of mother and father and place of residence. The data obtained from the research were analyzed with SPSS program. Frequency, percentage, mean, independent sample t-test and one-way analysis of variance were used to analyze the data.

Keywords: Social responsibility, Teacher Candidate, Education

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Karakter Eğitimine İlişkin Öz-Yeterlik İnançlarının Belirlenmesi

Yüksel Bülbül
Giresun Üniversitesi

ÖZET: Eğitimin okul ortamında eğitim programlarına yansıyan değerlerin öğrencilere kazandırılması sorumluluğu vardır. Karakter eğitiminde temel insani değerlerin öğrencilere kazandırılması boyutunda öğrencilerin kişilik oluşumuna etkide bulunduğu yadsınmaz. Eğitim anlayışında değer öğrenimi kapsamında karakter eğitimi toplumun şekillendirilmesinde öğretmenlere sorumluluklar yüklemektedir. Bu bağlamda sosyal bilgiler dersinin temel görevi iyi vatandaş yetiştirmektir. İyi vatandaşın karakter özelliklerinin gelişimi sosyal bilgiler dersinin amaçlarıyla olan ilişkisinde önem kazanmaktadır. Öğrencilerin karakter gelişimlerine doğrudan etkide bulunma sorumluluğundaki yeterlilik öğretmen ve öğretmen adaylarının karakter eğitimine ilişkin sahip oldukları inanç düzeylerinin belirginleşmesini gerektirmektedir. Belirtilen önem doğrultusunda bu araştırmanın amacı, sosyal bilgiler öğretmen adaylarının karakter eğitimine ilişkin öz-yeterlilik inançlarının belirlenmesi ve bu inançların; cinsiyet ve sınıf düzeylerine göre farklılık gösterip göstermediğini incelemektir. Araştırma tarama modelinde gerçekleştirilmiştir. Veri toplama aracı olarak 24 maddeden oluşan "Karakter Eğitimi Öz-yeterlilik İnancı Ölçeği"nin kullanıldığı çalışmada elde edilen verileri analiz etmek için t testi ve tek yönlü varyans analizi istatistik analiz teknikleri uygulanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2019-2020 eğitim öğretim yılı Giresun Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliği lisans programında öğrenim gören 142 öğretmen adayı oluşturmaktadır. Araştırma bulgularına göre, öğretmen adaylarının karakter eğitimine ilişkin yüksek yeterlilik inancına sahip oldukları söylenebilir. Öğretmen adaylarının karakter eğitimine ilişkin öz-yeterlilik inanç düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre anlamlı şekilde farklılık göstermediği tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının karakter eğitimine ilişkin öz-yeterlilik inanç düzeylerinin sınıf düzeyi değişkenine göre ise 4. sınıflar lehine anlamlı şekilde farklılaştığı tespit edilmiştir. Bu bulgular doğrultusunda, Eğitim fakülteleri sosyal bilgiler öğretmen eğitimi programlarında öğretmen adaylarını karakter eğitimine hazırlayıcı etkinlik programlarının hazırlanması ile sosyal bilgiler eğitimi lisans ders programı değerler eğitimi ders içeriğinin öğretmen adaylarının uygulama örnekli etkinlikler yoluyla deneyim sağlayabilecekleri şekilde geliştirilmesi önerilerinde bulunulmuştur.

AnahtarKelimeler: Değerler eğitimi, karakter eğitimi, öğretmen adayları, öz-yeterlilik, sosyal bilgiler

İstiklâl Marşı'mızda Değerler

Bayram Tay*
Ahmet Nalçacı**
Seda Eskikanbur***

*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, bayramtay@ahievran.edu.tr

**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetnalcaci@ksu.edu.tr

***Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, , sedaeskikanbur@gmail.com

---

ÖZET: Milli Mücadele, bir milletin topyekûn hareket ederek neleri yapılabileceğinin en somut göstergesidir. Vatanın kurtarılması için yapılan bu mücadele sadece Türkiye Cumhuriyeti Devleti kurmakla sınırla olmayıp aynı zamanda sonsuza kadar var olacağına da en somut göstergesidir. İstiklâl Marşı Türk milletinin geçmişi ile arasında kurulan önemli bir bağıdır. Türk ulusunun milli birlik ve beraberliğinin simgesi olan İstiklâl Marşı özlü sözleriyle Türk Milleti'nin vatanına ve bayrağına olan sevgisini ve bağlılığını, özgürlük ve bağımsızlık tutkusunu ve bu değerler için büyükten küçüğe tüm milletin hiç düşünmeden vatanı için canını verebileceğini oldukça etkili bir şekilde anlatmaktadır (Duran ve Torun, 2011, 117). İstiklâl Marşımız, bütün Türk milletinin ortak mutabakat metnidir. Bizi millet yapan temel bileşenlerimizden biridir. Marşımız, Türkiye Cumhuriyeti Devletimizin üzerinde kurulduğu toprakların savaşla tekrar vatan yapılmasının bir belgesidir, devlet ve vatanımızın tapusudur (Çetin, 2014, 25). Mehmet Âkif Ersoy tarafından yazılan İstiklâl Marşı çeşitli açılardan akademik çalışmalara kaynaklık etmiştir. İstiklâl Marşı, Türk milletinin sahip olduğu değerlere bağlı olarak kurtuluş mücadelesini en güzel şekilde ele almıştır. Bu kapsamda araştırmada İstiklâl Marşı'nda yer alan değerlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma modeli benimsenmiştir. Mehmet Akif Ersoy'un kaleme aldığı İstiklâl Marşı değerler eğitimi çerçevesinde ele alınmış ve anlamaya çalışılmıştır. Bu bağlamda çalışmada doküman çözümleme tekniğinden yararlanılarak İstiklâl Marşı bir doküman olarak değerlendirilmiş ve araştırmada kullanılmıştır. Araştırmanın verilerinin analizinde MAXQDA 12 programından yararlanılmıştır. Doküman incelemesine göre İstiklâl Marşı'mızda başta bayrak sevgisi, bağımsızlık ve cesaret olmak üzere inanç, vatanseverlik, özgürlük, şehitlik ve milliyetçilik gibi değerlerin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu özelliklerden hareketle İstiklâl Marşı'mızın sosyal bilgiler dersinde değer eğitimi konularında kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: İstiklâl Marşı, Değerler Eğitimi, Sosyal Bilgiler

Values In The National Anthem

Bayram Tay*
Ahmet Nalçacı**
Seda Eskikanbur***

*Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, bayramtay@ahievran.edu.tr

**Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetnalcaci@ksu.edu.tr

***Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, , sedaeskikanbur@gmail.com

---

ABSTRACT: Turkish War of Independence is the most subtle indicator of what can be done by acting as a nation. This struggle for the liberation of the motherland is not only limited to the foundation of the Republic of Turkey but also it is the most concrete indicator that it will exist forever. The National Anthem is an important link established with the Turkish nation's past. The national anthem, which is the symbol of the national unity and solidarity of the Turkish nation, expresses in a very effective way the love and devotion of the Turkish Nation to its homeland and flag, its passion for freedom and independence, and that the whole nation from young to old can sacrifice their life to the homeland without hesitation. (Duran & Torun, 2011, 117). Our National Anthem is the common agreement text of the whole Turkish nation. It is one of our basic components that make us a nation. Our anthem is a document that made the territory, on which the Republic of Turkey was established, homeland again by war, the deed of the state and our country (Çetin, 2014, 25). The National Anthem, written by Mehmet Âkif Ersoy, has been the source of academic studies in various aspects. The National Anthem handles the struggle of liberation in the best way relying on the values of the Turkish nation. In this context, we aimed to determine the values in the National Anthem. Qualitative research model was adopted in the research. The National Anthem by Mehmet Akif Ersoy was studied and tried to be understood within the framework of values education. In this respect, the document analysis technique is utilized, with the National Anthem taken as a document and used in the research. MAXQDA 12 program was used to analyze the research data. According to the document analysis, it is seen that there are values such as flag love, independence, courage, faith, patriotism, freedom, martyrdom and nationalism. Based on these features, it can be suggested that the National Anthem can be used in values education in social studies courses.

Keywords: National Anthem Values Education, Social Studies

Gençliğe Hitabe'nin Değerler Açısından İncelenmesi

Ahmet Nalçacı*

Bayram Tay**

Seda Eskikanbur***

*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetnalcaci@ksu.edu.tr

**Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, bayramtay@ahievran.edu.tr

***Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, sedaeskikanbur@gmail.com

---

ÖZET: Geçmişle günümüz arasında bağ kurmaya katkı sağlayan farklı kaynaklar bulunmaktadır. Bu kaynaklar arasında her zaman güncelliğini koruyan Atatürk'ün Gençliğe Hitabe'si oldukça önemlidir. Bu eser, yetişen ve yetişecek her Türk gencinin rehberi olmuş ve olmaya devam edecektir. Atatürk, Gençliğe Hitabe'ye Nutuk adlı eserinde yer vermiştir. Bu eserde Samsun'a çıktığı yıl olan 1919'dan 1927'ye kadar geçen sürede Türk milletinin bağımsızlık ve uygar bir medeniyet olma yolunda içte ve dışta verdiği eşsiz mücadelelerden söz etmiş, Nutuk'un sonunda en büyük eserim dediği Türk Cumhuriyeti'ni, Türk gençliğine emanet etmiştir (Gedik, Orhan ve Özkoyuncu, 2014, 717). Gençliğin sahip olduğu değerlerin neler olduğu, bunların içteki ve dıştaki düşmanlara karşı nasıl savunulması gerektiği, bizzat bu değerlerin kazandırılmasında birinci derecede pay sahibi olan Atatürk tarafından belirtilmiştir (Arslan ve Orhan, 2012, 78). Atatürk'ün Gençliğe Hitabe'sinde yer alan değerlerin belirlenmesi önemlidir. Çünkü değerlerin bireylerin davranışlarına yön veren bir etkisi vardır. Bu kapsamda araştırmada Gençliğe Hitabe'de yer alan değerlerin belirlenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada nitel araştırma modeli benimsenmiştir. Mustafa Kemal Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi sosyal bilgiler eğitimi değerleri çerçevesinde ele alınmış ve anlamaya çalışılmıştır. Bu bağlamda çalışmada doküman çözümleme tekniğinden yararlanılarak Gençliğe Hitabe bir doküman olarak değerlendirilmiş ve araştırmada kullanılmıştır. Araştırmanın verilerinin analizinde MAXQDA 12 programından yararlanılmıştır. Doküman incelemesine göre Gençliğe Hitabe'de başta sorumluluk olmak üzere bağımsızlık, vatanseverlik ve doğruluk gibi değerlerin yer aldığı tespit edilmiştir. Bu özelliklerden hareketle Gençliğe Hitabe'nin özellikle sorumluluk değerinin kazandırılmasında kullanılması önerilebilir.

Anahtar Kelimeler: Gençliğe Hitabe, Değerler Eğitimi, Sosyal Bilgiler

---

© 2019 Published by ISSSE

An Analysis of Ataturk's Address To Turkish Youth In View of Values Education

Ahmet Nalçacı*

Bayram Tay**

Seda Eskikanbur***

*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, ahmetnalcaci@ksu.edu.tr

**Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi, bayramtay@ahievran.edu.tr

***Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, sedaeskikanbur@gmail.com

---

ABSTRACT: There are various sources that contribute to the connection between the past and the present. Of these sources, Ataturk's Address to Turkish Youth, which has always kept its freshness, is quite important. This address has been and will be the guide of the Turkish youth that have grown and will grow up. Ataturk gave a place to the Address to Turkish Youth in his book Nutuk. In that work he told about the matchless struggle to become an independent and a modern civilization that the Turkish nation gave in and out the country between the years 1919 when he arrived to Samsun and 1927; and at the end of Nutuk he entrusted the Turkish republic, which he called his masterpiece, to Turkish youth. (Gedik, Orhan & Özkoyuncu, 2014, 717). The values that the youth have, how these values should be protected against the inner and outer foes are explained by Ataturk himself who is the foremost builder of these values (Arslan & Orhan, 2012, 78). It is important to determine the values in Ataturk's Address to Turkish Youth. Because values have an effect that directs the behavior of individuals. In this context, we aimed to determine the values in the Address to Youth. Qualitative research model was adopted in the research. Mustafa Kemal Ataturk's Address to Youth was discussed and tried to be understood within the framework of values education. In this respect, the document analysis technique is utilized, with Address to the Youth taken as a document and used in the research. MAXQDA 12 program was used to analyze the data of the study. According to the document analysis, it is seen that the Address to Youth include the basic values of responsibility, independence, patriotism and righteousness. It can be suggested that the Address to Youth can be used especially for acquiring the value of responsibility.

Keywords: *Ataturk's Address to Turkish Youth, Values Education, Social Studies*

The Concept of Critical Citizenship in Social Studies

Ahmet Utku Özensoy
Muş Alparslan Üniversitesi, autkum@yahoo.com

ABSTRACT: The aim of this study is to try to draw the framework and content of the concept of critical citizenship. In addition, the importance of the concept of critical citizenship is to open the debate.

In democracies, citizens have a more important position than other political systems. In this system, rights and freedoms of citizens are guaranteed. The exercise of the rights and freedoms of citizens; rights, responsibilities and the limits of their freedoms and can easily search for their rights when it is blocked. Therefore, individuals must be democratic citizens in the democratic system. One of the most important features of a democratic citizen is free, independent, critical thinking; problem solving and decision making.

There is a great parallel between critical thinking and the upbringing of citizens who know their rights, freedoms and responsibilities are sensitive about the use of rights and freedoms, have active citizenship skills and can use them if necessary, and participate in the decision-making processes of the government through democratic means. A critical thinker is also a critical citizen. In the critical citizenship approach, knowledge, skills, attitudes, understanding, custom, value related to citizenship are questioned in a critical and reflective manner.

In the 21st century, the importance of individuals who are independent, active, critical, creative, questioning, problem-solving, and able to make decisions freely increases. Therefore, aiming to educate critical citizens at all levels of education, especially social studies course, has a key role in the development of countries in economic, social, political, scientific and technological fields.

Critically thinking citizens actively participate in the democratic system as well as exercising their rights and freedoms as well as democratic ways in the decision-making processes of the administration. Critically thinking citizens make their voices heard in non-governmental organizations, political parties and the media in situations that restrict, damage and eliminate rights and freedoms.

Keywords: *Social studies, Critical thinking, Citizenship, Critical citizenship*

8. Sınıf Öğrencilerinin Doğa Kavramına İlişkin Bilişsel Yapıları

Kadir Karatekin*

Özlem Elvan**

*Kastamonu Üniversitesi, kadirkaratekin@gmail.com

**Kastamonu Üniversitesi, elvanozlem@hotmail.com

ÖZET: İnsani değerler; dil, din, ırk, yaşam alanı fark etmeksizin toplumları ayakta tutan ve sürekliliğin sağlanmasında önemli bir rolü olan evrensel bir kavramdır. Şüphesiz insanın kendisiyle, insanlarla, çevresiyle doğayla kurduğu ve hayatının sonuna kadar sürecek olan etkileşimin çevresinin doğru çizilmesi, gelecek nesillerin sağlıklı temeller üzerinde yaşamasını mümkün kılacaktır. Doğayı koruma ve doğadan yararlanma insani değerler içinde yer almaktadır. Bu değerın çocuklarımızın ve gençlerimizin eğitiminin her aşamasında, onlara doğru atılması ve bu anlamda sağduyu kazandırılması toplumsal bir gerekliliktir. Zira toplumun en küçük ve en temel parçası bireydir. Bu sağduyuya bireylere ancak iyi ve etkili bir çevre eğitimi vererek sahip olabiliriz. Bunun en etkili ve en rasyonel yolu eğitim sistemi içerisine giren tüm bireylere doğa eğitiminin verilmesidir. Doğa ile ilişkili tüm kavramların bilinmesi ve bu kavramların günlük yaşam ile ilişkilendirilmesi doğa eğitimi için önemli bir başlangıç noktasıdır. Bunun için öğrencilerin doğa kavramına ilişkin bilişsel yapılarını ortaya çıkarmak önemlidir. Bu çalışmanın amacı da 8. sınıf öğrencilerin kelime ilişkilendirme testi ile doğa kavramına ilişkin bilişsel yapılarını tespit etmektir. Bu amaca ulaşmak için Türkiye'nin her coğrafi bölgesinden seçilmiş ikişer ilde (Ankara, Kırşehir, Samsun, Kastamonu, Malatya, Ağrı, Şanlıurfa, Batman, Antalya, Mersin, İzmir, Manisa, İstanbul ve Yalova) öğrenim gören 8. sınıf öğrencilerine doğa anahtar kavramı ile ilgili bir kelime ilişkilendirme testi uygulanmıştır. Öğrencilerin doğa anahtar kavramına verdikleri cevaplar doğrultusunda kavram ağları oluşturularak kavramlar arası ilişkiler incelenecek ve öğrencilerin bilişsel yapıları ortaya çıkarılacaktır. Araştırmanın sonucunda öğrencilerin zihinlerinde doğa kavramıyla ilgili hiyerarşik bir yapının olup olmadığı ve doğa kavramını daha çok hangi kavramlarla ilişkilendirdikleri tespit edilecektir. Doğa kavramının öğrencilerin bilişsel yapılarında bölgelere, illere ve cinsiyete göre farklılık da incelenecektir. Ayrıca araştırmaya katılan öğrencilerin doğa kavramına ilişkin kurdukları cümleler de incelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Doğa, sosyal bilgiler, çevre okuryazarlığı

8th Grade Students' Cognitive Structures Regarding to Concept of Nature

Kadir Karatekin*
Özlem Elvan**

*Kastamonu Üniversitesi, kadirkaratekin@gmail.com

**Kastamonu Üniversitesi, elvanozlem@hotmail.com

ABSTRACT: Saving the nature and benefiting from the nature are among the human values. It is social necessity that these values are to be parts of our childrens' and youngs' educations and gain common sense. Because society's the smallest but the most important part is person. We can just gain this common sense by giving nature education effectively. For this, the most effective and rational way is to give nature education to all persons who are part of education system. It is a good starting point for nature education that all concepts relating to nature must be know and these concepts must be associated to the Daily life. For this, That students' cognitive structures regarding to nature concept are to be uncovered is important. The aim of this study is to determine 8th grade students' cognitive structures related to nature concept with a Word association test. To get the point in this way, Word Association Tests have been applied to 8th grade students from two cities of Turkey's all regions (Ankara, Kırşehir, Samsun, Kastamonu, Malatya, Ağrı, Şanlıurfa, Batman, Antalya, Mersin, İzmir, Manisa, İstanbul ve Yalova). According to students' answers to nature key concept, inter-concept associations will be studied ve Students' cognitive structures will appear by creating concept networks. As a result of the study, it will be determined whether there are hierarchical structures in students' mind and which concepts they associate nature concepts to most. Nature concept' differences in students' cognitive structures according to regions and cities will also be studied.

Anahtar Kelimeler: Nature, Social Studies, Environmental Literacy

The Perceptions of Iraqi Turkmen Children at Secondary School Regarding the Concept of Migration

Ümit Yel*

Turhan Çetin**

*Gazi Üniversitesi, umtyel@gmail.com

**Gazi Üniversitesi, cetin.turhan@gmail.com

ABSTRACT: This study was conducted to determine the opinions of Iraqi Turkmen children on the concept of migration and to reveal their mental models. For this purpose, semi-structured interview form prepared by the researchers was used for data collection. There are three open-ended questions in the semi-structured interview form. These questions is designated as "what do you think of immigration?", "what are the causes of migration?", " What are the consequences of migration?". In addition to responding to open-ended questions from the participants in the interview form; they were asked to make a drawing about the concept of migration and briefly explain their drawings. The study group of the study consisted of 44 Iraqi Turkmen children living in Ankara in 2019, which was selected by criterion sampling method. The research was conducted in a qualitative research design. Content analysis was applied to the data obtained from open-ended questions, and document analysis technique was used to analyze and interpret the pictures drawn by the participants. As a result of the findings obtained and the interpretation of these findings, what comes to your mind when you say the migration of Iraqi Turkmen children? to It is seen that the answer "leave everything behind" (f=10). This is the answer has followed "Losing loved ones" (f=9). What are the causes of migration? When the answers to the question it is seen that the answer is the most "war" (f = 42). This is the answer has followed "interstate conflict" (f = 16) and "outbreaks" (f = 14). What are the consequences of migration? Among the answers given to the question is seen to be "death" and "tears" (f = 20), "unhappiness" (f = 19). Negative figures have come to the fore in the pictures drawn about the concept of migration. Figures such as graves, horror, sadness and assault are frequently depicted by Iraqi Turkmen children.

Keywords: *Migration, Mental model, Iraqi Turkmen children.*

Ortaokul Düzeyindeki Iraklı Türkmen Çocukların Göç Kavramına İlişkin Algıları

Ümit Yel*

Turhan Çetin**

*Gazi Üniversitesi, umtyel@gmail.com

**Gazi Üniversitesi, cetin.turhan@gmail.com

ÖZET: Bu araştırma ortaokul düzeyindeki Iraklı Türkmen çocukların göç kavramına ilişkin görüşlerini belirlemek ve zihinsel modellerini ortaya koymak amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda veri toplama aracı olarak araştırma için araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşme formunda üç açık uçlu soru bulunmaktadır. Bu sorular "göç denildiğinde aklınıza neler gelmektedir?", "göçün sebepleri nelerdir?", "göçün sonuçları nelerdir?" olarak belirlenmiştir. Katılımcılardan görüşme formunda yer alan açık uçlu sorulara cevap vermeleri buna ek olarak; göç kavramıyla ilgili bir çizim yapmaları ve yaptıkları çizimleri kısaca açıklamaları istenmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu ölçüt örnekleme yöntemiyle seçilmiş olan 2019 yılında Ankara'da yaşayan 44 Iraklı Türkmen çocuk oluşturmuştur. Araştırma nitel araştırma deseninde gerçekleştirilmiştir. Açık uçlu sorulardan elde edilen verilere içerik analizi, katılımcılar tarafından çizilen resimlerin çözümlenmesi ve yorumlanmasında ise doküman analizi tekniği kullanılmıştır. Elde edilen bulgular ve bu bulguların yorumlanması sonucunda Iraklı Türkmen çocukların göç denildiğinde aklınıza ne geliyor? sorusuna en fazla "her şeyi geride bırakmak" (f=10) cevabını verdiği görülmektedir. Bu cevabı "sevdiklerini kaybetmek" (f=9) takip etmiştir. Göçün sebepleri nelerdir? sorusuna verilen cevaplar incelendiğinde "savaş" (f=42) en çok verilen cevap olduğu görülmektedir. Bu cevabı "devletler arası çekişme" (f=16) ve "dış mihraklar" (f=14) takip etmiştir. Göçün sonuçları nelerdir? sorusuna verilen cevaplar arasında öne çıkanlar ise "ölüm" ve "göz yaşı" (f=20), "mutsuzluk" (f=19) olduğu görülmektedir. Göç kavramı hakkında çizilen resimlerde de cevaplarda olduğu gibi olumsuz figürler ön plana çıkmıştır. Mezar, korku, üzüntü, saldırı gibi figürler Iraklı Türkmen çocuklar tarafından sıkça resmedilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Göç, zihinsel model, Iraklı Türkmen çocuklar.

Views of Practice Teachers About The Application of Clinical Counseling Model In Teacher Training

Serkan Keleşoğlu

Ankara University, skelesoglu@ankara.edu.tr

ABSTRACT: One of the most important dimensions of teacher education is the application of the knowledge acquired in theory in real classroom environment in schools. This process is seen as the most important step that directly affects the development of prospective teachers. Prospective teachers begin this process with the Teaching Practice course. Within the scope of the course, weekly visits to schools, observations and applications are made. In 2018, the Ministry of National Education issued a directive on the Teaching Practice process. With this directive, the directive in the Faculty-School Collaboration Document, which was established at the end of the National Education Development Project prepared in cooperation with the Council of Higher Education and the World Bank, which has been in use since 1998, has been amended. Within the scope of the new application, the Clinical Consultation Model developed in the United States in the 1960s began to be used. In-service training was provided to teachers in schools to introduce this model. Teachers who have successfully completed this training have been given the Certificate of Teaching Practice. In this study, the opinions of teachers who have a Teaching Practice Certificate and who took part in the Teaching Practice course in 2018-2019 Academic Year were tried to be determined. Research Interpreter was used in the basic qualitative research model. The study group consists of 7 Social Studies teachers working in Ankara. Data were collected through semi-structured interviews with teachers. The collected data were analyzed by content analysis technique. As a result of the analysis, it was seen that the teachers did not evaluate the Clinical Counseling Model differently from their previous studies. Some teachers stated that in-service training was not sufficient to introduce the model. It was stated by some teachers that different variables should be eliminated for the Clinical Counseling Model to be applicable. Based on the results of the research, it was proposed to provide longer-term in-service trainings for the Clinical Counseling Model, to introduce this model to the practicing academicians and to take the necessary measures to minimize the obstacles that prevent the implementation of the model.

Keywords: *Teacher Training, Clinical Counseling Model, Mentor*

Öğretmen Eğitiminde Klinik Danışmanlık Modelinin Uygulanmasına İlişkin Uygulama Öğretmenlerinin Görüşleri

Serkan Keleşoğlu

Ankara Üniversitesi, skelesoglu@ankara.edu.tr

ÖZET: Öğretmen eğitiminde en önemli boyutlardan biri teoride edinilen bilgilerin okullarda gerçek ortamlarda uygulanmasıdır. Bu süreç öğretmen adaylarının gelişimine doğrudan etki eden en önemli aşama olarak görülmektedir. Öğretmen adayları bu sürece Öğretmenlik Uygulaması dersi ile başlamaktadır. Ders kapsamında haftalık olarak okullara gidilmekte, gözlemler ve uygulamalar yapılmaktadır. 2018 yılında Öğretmenlik Uygulaması sürecine ilişkin olarak Millî Eğitim Bakanlığı tarafından uygulama yönergesi yayınlanmıştır. Bu yönerge ile 1998 yılından bu yana kullanılmakta olan Yükseköğrenim Kurulu ve Dünya Bankası'nın iş birliğinde hazırlanan Millî Eğitimi Geliştirme Projesi sonunda oluşturulan Fakülte-Okul İş birliği dokümanındaki yönerge değiştirilmiştir. Yeni uygulama kapsamında 1960'lı yıllarda Amerika Birleşik Devletleri'nde geliştirilmiş olan Klinik Danışma Modeli kullanılmaya başlanmıştır. Bu modelin tanıtımı için okullardaki öğretmenlere hizmet içi eğitim verilmiştir. Bu eğitimi başarı ile tamamlayan öğretmenlere Öğretmenlik Uygulaması Sertifikası verilmiştir. Bu çalışmada Öğretmenlik Uygulaması Sertifikasına sahip olan ve 2018-2019 Eğitim Öğretim Yılı'nda Öğretmenlik Uygulaması dersi kapsamında görev almış olan öğretmenlerin Klinik Danışmanlık Modelinin Uygulanışına ilişkin görüşleri belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırma Yorumlayıcı temel nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu Ankara ilinde görev yapmakta olan 7 Sosyal Bilgiler öğretmeni oluşturmaktadır. Öğretmenlerle yarı yapılandırılmış görüşmeler yapılarak veri toplanmıştır. Toplanan veriler içerik analizi tekniğiyle analiz edilmiştir. Analiz sonucunda öğretmenlerin Klinik Danışmanlık Modeli önceden yapmış oldukları çalışmalardan farklı olarak değerlendirmedikleri görülmüştür. Bazı öğretmenler verilen modelin tanıtımı için verilen hizmet içi eğitim yeterli olmadığını belirtmişlerdir. Bazı öğretmenler tarafından Klinik Danışmanlık Modeli'nin uygulanabilir olması için farklı değişkenlerin ortadan kaldırılması gerektiği ifade edilmiştir. Araştırma sonuçlarından yola çıkılarak Klinik Danışmanlık Modeline yönelik daha uzun süreli hizmet içi eğitimler verilmesi, uygulama akademisyenlerine de bu modelin tanıtılması ve modelin uygulanışını engelleyen olumsuzlukların en aza indirilebilmesi için gerekli önlemlerin alınması önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Öğretmenlik Uygulaması, Klinik Danışmanlık Modeli, Uygulama Öğretmeni

Respect for Diversity in Anatolian Geography: A Mosaic Culture

İbrahim Ethem Gürbüz

Vedat Karadeniz

Atatürk Üniversitesi, ibrahimethem.gurbuz19@ogr.atauni.edu.tr

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, vkaradeniz@erzincan.edu.tr

---

ABSTRACT: Human beings have always wonder about what is happening both their around and the world since their existence and have strived to communication. This endless desire of human beings has brought about a cross-cultural interaction by passing the environment in which they exist. Due to its location, Anatolian geography has always been at the center of this interaction network and has gained a very important vision, which has become a cultural synthesis between East and West, where various civilizations have sprouted and emerged. Such that many civilizations starting from prehistoric ages have met in this unique geography and have mutual exchanged an acculturation and sprinkled thousands of years of civilization as a great heritage to our homeland. These civilizations, which each belong to different cultural belongings, have been gathered in a melting pot under the name of Anatolian civilizations and they have reflected the material and spiritual values of Anatolia as a entire to the whole world with their distinguished works and they made Anatolia a capital of civilizations. Especially in the 11th century, the Oghuz and Turkmen tribes who came from Central Asia with large masses started to form the today's cultural structure of Anatolia. In Anatolian Principalities, Seljuk State and Ottoman Empire periods, established with the victory of Malazgirt, Anatolian culture reached its peak. Thus, the concept of folk culture that involved all the civilizations, states or communities lived in Anatolia in a single structure has been created and the factors such as science, art, literature and religion, which are the most basic values a society, have become a mosaic of culture reflecting the whole society. Today, the socio-cultural structure of Anatolia has emerged as a result of this historical process of integrated. The concept of culture is the common heritage of all individuals who create the society and the existence and ingraining of a society depends on its ability to use this heritage. It cannot be denied that social studies education plays a major role in the dynamic existence of this formation, which has been shaped by the experiences of centuries. Because, social studies help the individuals to recognize the society in which they exists and benefit from other sciences with interdisciplinary understanding by correlating among the past, present and future. Its among the objectives; Students' understanding of the basic factors and processes that make up the Turkish culture and history also learning the necessity of protecting and developing the cultural heritage shows the importance of the task it undertakes. Such that, a century ago, education was used for the purpose of fusion of communities which have different cultural ethnicities and the creation of a common culture in the United States therefore social information was created as a solution offer. Nowadays, social studies, with the same purpose, are under the concept of folk culture, which deals with all the communities embodied in Anatolia with the tendency to present a living past to its students, under the roof of unity and solidarity and tolerance; It reveals that the seeds of brotherhood that have been planted hundreds of years ago, regardless of religion, language, race, gender and sect, have sprouted and flourished in today's global plane as a process that we show to the whole world. Isn't it the most concrete example of this, we have a cultural fusion with our refugee brothers who migrate every year to take refuge in our country and we embrace them with our own culture without alienating them and exhibit an cross-cultural interaction with the consciousness of this sacred duty we received from our ancestors. Of course, the biggest task for educators in this regard; to educate individuals who adopt the basic structure and values of Turkish culture with a spirit of national unity and solidarity by establishing a connection between the past and the future with a historical process and have the responsibility to preserve and maintain these values and lead them to represent this rich cultural heritage in the best way on a global scale.

Keywords: *Social studies, Anatolian civilizations, Cross-cultural interaction.*

Anadolu Coğrafyasında Farklılıklara Saygı: Bir Kültür Mozaïği

İbrahim Ethem Gürbüz

Vedat Karadeniz

Atatürk Üniversitesi, ibrahimethem.gurbuz19@ogr.atauni.edu.tr

Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, vkaradeniz@erzincan.edu.tr

ÖZET: İnsanoğlu sosyal bir varlık olması hasebiyle var olduğu günden bu yana gerek kendi çevresinde gerekse dünyada olup bitenleri hep öğrenmek istemiş ve bir iletişim kurma merakı içerisinde bulunmuştur. İnsanoğlunun bu bitmek tükenmek bilmeyen arzusu zamanla var olduğu çevreyi aşarak kültürlerarası etkileşimi meydana getirmiştir Anadolu coğrafyası da konumu gereği bu etkileşim ağının hep merkezinde yer almış ve çeşitli uygarlıkların filizlenip boy verdiği, Doğu ile Batı arasında bir kültür sentezi halini alan çok önemli bir vizyon kazanmıştır. Öyle ki tarih öncesi çağlardan başlayarak birçok uygarlık bu emsali olmayan coğrafyada bulunmuş ve karşılıklı kültür alış-verişinde bulunarak binlerce yıllık uygarlık kalıntılarını vatan topraklarımıza büyük bir miras olarak serpiştirmişlerdir. Her biri farklı kültürel aidiyetlere mensup olmalarına karşın Anadolu coğrafyası bünyesinde barınmış olan bu uygarlıklar Anadolu uygarlıkları adı altında tek bir potada toplanmış, bırakmış oldukları birbirinden güzide eserlerle Anadolu'nun maddi ve manevi değerlerini bir bütün olarak tüm dünyaya yansıtmışlar ve Anadolu'yu bir uygarlıklar başkenti haline getirmişlerdir. Özellikle 11. asırda Orta Asya'dan büyük kitleler halinde gelen Oğuz ve Türkmen boyları, Anadolu'nun bugünkü kültürel yapısını oluşturmaya başlamış, Malazgirt zaferiyle birlikte kurulan Anadolu Beylikleri, Selçuklu Devleti ve Osmanlı İmparatorluğu dönemlerinde ise Anadolu kültürü doruk noktasına ulaşmıştır. Böylelikle Anadolu'da vücut bulmuş tüm uygarlıkları, devletleri ya da toplulukları tek bir yapı içerisinde ele alan halk kültürü kavramı yaratılmış ve bir toplumun sahip olabileceği en temel değerler olan bilim, sanat, edebiyat, teknoloji, dil ve din gibi öğeler bütünleşerek toplumun tamamını yansıtan bir kültür mozaïği halini almıştır. İşte Anadolu'nun günümüz sosyo-kültürel yapılaşması da bu tarihsel süreçteki zengin kültürel etkileşim sonucunda ortaya çıkmıştır. Kültür kavramı bir toplumu yaratan tüm bireylerin ortak mirasıdır ve bir toplumun var olması, kökleşebilmesi bu mirası kullanabilme becerisine bağlıdır. Asırların deneyimlerinden günümüze dek biçimlenerek gelmiş bu oluşumun dinamik bir şekilde varlığını sürdürebilmesi sürecinde sosyal bilgiler eğitiminin büyük bir role sahip olduğu yadsınamaz. Zira sosyal bilgiler, bireyin var olduğu toplumu tanımasına yardımcı olan ve interdisipliner bir anlayışla diğer bilimlerden faydalanarak bireyin sosyal ve fiziki çevresiyle olan etkileşimini; geçmiş, bugün ve gelecek ekseninde şekillendiren bir ders programıdır. Ayrıca amaçları arasındaki, öğrencilerin Türk kültürünü ve tarihini oluşturan temel öğe ve süreçleri kavrayarak onlarda millî bir bilinç oluşturmak ve kültürel mirasın korunup geliştirilmesi için onlara gerekli sorumlulukları kazandırmak ifadesi bu konuda üstlendiği misyonun önemine işaret etmektedir. Nitekim bundan bir asır öncesi Amerika Birleşik Devletleri'nde farklı kültürel etnisitelere sahip toplulukların kaynaşması ve ortak bir kültürün oluşturulması amacına yönelik olarak eğitimden yararlanılmış ve sosyal bilgiler bir çözüm önerisi olarak ortaya çıkarılmıştır. Ülkemizde ise yine aynı amaçla sosyal bilgiler, öğrencilerine yaşayan bir geçmiş sunma eğilimiyle, Anadolu'da vücut bulmuş tüm uygarlıkları tek bir kültür çatısı altında ele alarak birlik ve beraberliğin, hoşgörünün, dayanışmanın odağında; din, dil, ırk, cinsiyet, mezhep ayrımı gözetmeksizin tıpkı yüzlerce yıl önce bu eşsiz coğrafyada ekilmiş olan kardeşlik tohumlarının günümüz küresel düzleminde filizlenerek yeşerdiğini tekrardan tüm dünyaya gösterdiğimiz bir süreç olarak ortaya çıkmıştır. Bunun en somut örneği değil midir her yıl ülkemize sığınmak için göç eden mülteci kardeşlerimizle bir kültür kaynaşması yaşamamız ve onları yabancılaştırmadan öz kültürümüzle kucaklayıp atalarımızdan aldığımız bu kutsal görevin bilinciyle yeniden bir kültürlerarası etkileşime ev sahipliği yapmamız. Elbette bu konuda sosyal bilgiler öğretmenlerine düşen en büyük görev; milli birlik ve beraberlik ruhuyla, Türk kültürünün temel yapısını ve değerlerini, tarihsel bir süreçle geçmiş ve gelecek arasında bağ kurarak benimseyen, bu değerleri koruyup yaşatabilecek bilince ve sorumluluğa sahip bireyler yetiştirmek ve sahip oldukları bu zengin kültürel mirası küresel boyutta en iyi şekilde temsil edebilmelerinde onlara yol göstermektir.

Anahtar Kavramlar: Sosyal bilgiler, Anadolu uygarlıkları, Kültürlerarası etkileşim.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Çevre Okuryazarlık Düzeylerinin Fiziksel Çevrelerinde Belirledikleri Sorunlara Göre Değerlendirilmesi

Zeki Özen

Ankara Üniversitesi, zozen@ankara.edu.tr

ÖZET: Türkiye’de Milli Eğitim Bakanlığı bünyesinde 1990’lı yılların başında Çevre Eğitime ilişkin değerli sayılabilecek başlangıç adımları atılmıştır. Bu doğrultuda 1992 yılının Eylül ayında Talim Terbiye Kurulu tarafından alınan kararlar doğrultusunda ilköğretim birinci sınıftan beşinci sınıfa varıncaya değin “Çevre, Sağlık, Trafik ve Okuma” dersi ilköğretim programına eklenmiştir. Dönüşümlü olarak her ayda sadece bir defa Çevre Eğitime ilişkin dersin işlendiği. Bu uygulama yeterli olmasa da insanın çevre ile girmiş olduğu ilişkilerin gelecek yaşam ile bağlantısını kurmak adına önemli sayılabilecek bir adımdır. Bu uygulama 1997-1998 yılına kadar devam etmiştir. İlköğretim döneminde kazandırıldığında dahi geç sayılabilecek bir kavram olan çevre eğitimi dersinin (Çevre içinde eğitim, Çevre için eğitim, Çevre hakkında eğitim) bu gerekçeyle 1998 yılından bu yana bağımsız bir ders olmaktan çıkarılmasına ve diğer derslerin içerisine katıştırılmasına karar verilmiştir. Bu kararın sonucunda Çevre ile uyum içerisinde yaşaması gereken bireyler neden sonuç ilişkisini daha nitelikli bir biçimde kurabilme şansını azaltmışlar ve resmi öğretim programlarının dışında bireysel öğrenmeler ve sosyal çevre aracılığı ile öğrenmeler gerçekleştirmişlerdir. En nihayetinde ilkokul öğrencilerinin çevre ile girdiği ilişki; okul yöneticilerinin öğrencilere ceza olarak verdiği bir okul temizliği sınırlılığında kalmış ya da yeterli motivasyon ilişkisi kuramadığından “en temiz sınıf” vb. uygulamaları ile bir yarış unsuru haline getirilmiştir. İlk öğreniminden yetişkinlik sürecine kadar çevre ile canlı arasındaki yaşamsal bağın önemini bağımsız bir ders olarak irdelemeyen öğrencilerin üniversitelerde tercih etmiş oldukları bölümlere göre “çevre” kavramına farklı derinlikte temas ettiği söylenebilir. Sözgelimi Sınıf Öğretmeni adayları üniversiteden mezun oluncaya değin sadece birinci sınıfta düzenli olarak iki saat “Çevre Eğitimi” dersi almaktadır. İnsan ve evren ilişkisindeki bozulmalar, çevre sorunları, gibi gerekçeler dikkate alındığında öğretmen adaylarının gelecek meslek yaşamlarında eğitim verecekleri bireylerin de bu öğrenmelerden dolaylı/dolaysız etkileneceği söylenebilir. Bu nedenle Çevre eğitimi dersinin önemi artmaktadır. Bu belirlemelerin özelinde daha önceki öğrenmelerde ödül/ceza sistemine tabi tutulan Çevre kavramının yaşamsallığı; önce sınıf öğretmeni adaylarına, ardından da sınıf öğretmenleri tarafından kendi öğrencilerine daha nitelikli bir biçimde kavratılmalıdır.

Bu araştırmanın amacı sınıf öğretmeni adaylarının kendi fiziksel çevrelerinde belirledikleri çevre sorunlarını ele alış biçimlerinden hareketle çevre okuryazarlık düzeylerini belirlemektir. Bu doğrultuda öğretmen adaylarının temel çevre okur yazarlığı, işlevsel çevre okur yazarlığı ve eylemsel çevre okuryazarlığı düzeylerinden hangisinde oldukları belirlenmeye çalışılmıştır. Öğretmen adaylarının çevre eğitimi dersinden edinmiş oldukları deneyimlerden hareketle bu sorunları belirlemeleri ve sonuçlarını ortaya koymaları amaçlanmıştır.

Çevre ve canlı arasındaki ilişkinin kavranması yaşamsal bir öneme sahiptir. Geçmiş zaman uygarlıkları ve şimdiki zaman insanları tarafından alınan kararların canlı yaşamını nasıl etkilediğini kavramak bu noktada önemli bir çıkış noktası olarak kabul edilebilir. Çevre Eğitimi dersinin YÖK tarafından belirlenen ders içerik kapsamı incelendiğinde genel olarak kuramsal bir bilgi aktarımı ile işlenmeye uygun olan konu başlıklarını içerdiği söylenebilir. Bu doğrultuda ders içeriğinde öğrenciyi sorumluluk almaya iten ve çevresinde olan biteni neden-sonuç ilişkisi ile değerlendirebileceği etkinlikler düzenlemek önem kazanmaktadır. Öğretmen adaylarının fiziksel çevrelerinde gerçekleşen sorunları daha görünür kılmak için düşünce geliştirmelerinin gelecek nesilleri de etkileyecek deneyimler olduğu düşünülmektedir.

Sınıf Öğretmeni Adaylarının Çevre Okuryazarlık Düzeylerinin Fiziksel Çevrelerinde Belirledikleri Sorunları ortaya koymaları amacıyla gerçekleştirilen araştırma, temel nitel

---

---

araştırma yaklaşımı ile yapılandırılmıştır. Araştırmanın verileri 2018-2019 eğitim retim yılı içerisinde Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Sınıf Eğitimi Anabilim Dalında renim grmekte olan birinci ve ikinci sınıf rencilerinin gruplar halinde oluşturmuş oldukları vre eğitimi bültenleri incelenerek elde edilmiştir. Çalışma grubu kolay ulaşılabilir bir renci grubundan seçilmiştir.

Ortaya konulan vre eğitimi bültenlerinin bölümleri araştırmacı tarafından amaçlı bir biçimde rencilere aktarılmıştır. Oluşturulacak gruplar rencilerin kendilerine tarafından belirlenmiş ve en fazla beş kişilik gruplar oluşturulmuştur. Ders rencileri fiziksel vrelerinde belirledikleri (yaşadıkları Şehir ve renim grdikleri yerleşke sınırlılığında) sorunları kendileri fotoğraflamışlar ve bu sorunu ortaya koyacak, tartışacak, zm nerisi getirecek betimlemelerde bulunmuşlardır. Toplanan veriler dkman analizine tabi tutulmuş ve renciler tarafından belirlen sorun, tartışma ve nerilerden hareketle kodlar, kategoriler ve temalar oluşturularak vre okuryazarlık düzeyleri belirlenmeye çalışılmıştır.

rencilerle daha sonra gerçekleştirilen grşmelerde, doğrudan z değerlendirme yaptıkları yapılandırılmış bir form ile kendilerini neden-hangi vre okur yazarlık düzeyinde grdikleri belirlenmeye çalışılmış ve veri çeşitliliği sağlanmıştır. Çalışmanın veri analiz basamağı devam etmektedir. Çalışmaya İlişkin bulgular bildirinin kabul edilmesi durumunda Sempozyum kapsamında sunulacaktır.

Anahtar Kelimeler: vre, Okuryazarlık, Sınıf retmenliği, retmen Adayı

Evaluation of Prospective Primary School Teachers' Environmental Literacy Levels According to Problems Determined in Their Physical Environment

Zeki Özen

Ankara University, zozen@ankara.edu.tr

ABSTRACT: Initial steps can be valuable from the beginning of the 1990s in Environmental Education within the Ministry of National Education in Turkey has been laid. In this direction, in line with the decisions taken by the Board of Education in September 1992, “Environment, Health, Traffic and Reading” lesson was added to the primary education program from the first grade to the fifth grade. Only once per month, the lesson on Environmental Education has been held. Although this practice was not sufficient, it is an important step to establish the connection between the human being and the environment and the future life. This practice continued until 1997-1998. It has been decided that the environmental education lesson (education within the environment, education for the environment, education about the environment), which can be considered late even if it is acquired during the primary education period, was decided as not an independent lesson since 1998 and should be integrated into the other courses. As a result of this decision, individuals who have to live in harmony with the environment have reduced their chances of establishing a more qualified cause and effective relationship. In addition to formal education programs, they realized individual learning and learning through social environment. Finally, the relationship between the elementary school students and the environment; was occurred like as a punishment which was given by the school administrators to the students remained in the limit of a school cleaning. Since there is not enough motivation relationship, some activities like “cleanest class” and so on has become a racing element. It can be said that the students who did not examine the importance of the vital link between environment and living as an independent lesson from primary education to adulthood process, have a different depth of examine to the concept of “environment”. This examine process changes according to their preferred departments in universities. For example, prospective primary school teachers regularly take only two hours of “Environmental Education” in their first grade and they don’t get any other lesson on this issue until they graduate from the university. When the reasons such as deterioration in human and universe relations, environmental problems are taken into consideration, it can be said that the individuals whom the teacher candidates will train in their future professional lives will be affected directly / indirectly from these learning. Therefore, the importance of environmental education lesson is increasing.

The aim of this study is to determine the level of environmental literacy in terms of the ways in which prospective primary school teacher’s deal with environmental problems that they determine in their physical environment. In this direction, it has been tried to determine prospective teachers' basic environmental literacy, functional environmental literacy and operational environmental literacy levels. It is aimed that to identify these problems by teacher candidates based on their experiences in environmental education course and put forward their results.

Understanding the relationship between environment and living things has a vital importance. Understanding how the decisions taken by the civilizations of the past and the people of the present affects the living life can be considered as an important starting point. When the content of Environmental Education lesson determined by YÖK is examined, it can be said that it includes the topics that are suitable for processing with a theoretical knowledge transfer in general. In this direction, it is important to organize activities that cause the student to take responsibility in the lesson content and evaluate what is going on around themselves with cause-effect relationship. In order to make the problems of the prospective teachers more visible in their physical environments, it is thought that to develop new ideas through their experiences will affect the future generations.

The research was conducted with the aim of presenting the problems determined by the prospective primary school teachers' environmental literacy levels in their physical environment with a basic qualitative research approach. The data of the study were obtained by examining the environmental education bulletins formed by the first and second grade

---

---

students who were studying in Ankara University Faculty of Educational Sciences Class Education Department in 2018-2019 academic year. The study group was selected from an easily accessible student group. The sections of environmental education bulletins were presented to the students by the researcher. The groups to be formed were determined by the students themselves and groups of up to five were formed. The students photographed the problems they identified in their physical environment (within the boundaries of the city they live in and the campus where they were studying) and made descriptions to put forward, discuss and propose solutions. The collected data were subjected to document analysis and codes, categories and themes were created based on the problems, discussions and suggestions, environmental literacy levels were tried to be determined by the students. In the subsequent interviews with the students, a structured form in which they conducted a direct self-assessment attempted to determine why they saw themselves in that level of environmental literacy and by doing that the variety of data was provided. The data analysis step of the study is continuing. The findings of the study will be presented within the scope of the Symposium if the paper is accepted.

Anahtar Kelimeler: Environment, Literacy, Classroom Teaching, Teacher Candidate

İslam'da Eğitim-Öğretimin İlk Dönemi ve Küttablar

Ahmet Yurtseven

Çankırı Karatekin Üniversitesi, ahmetyurtseven59@gmail.com

ABSTRACT: Education is one of the oldest institutions in human history. In every period of history, societies have shown an interest in education to the extent that their needs are sufficient. However, it is seen that there had been no interest in education in Arab society in the pre-Islamic Hijaz region and literacy was very rare. Since the Bedouin culture was dominant in Arab society, it is possible to list those who were interested in literacy in the region can be as listed mechants, clergy and special enthusiasts. However, in Islam, education and training activities began as religious and individual, following the first verses that emphasize science and education; continued with learning and teaching process. After the migration from Mecca to Medina, the Suffa, which was built adjacent to the Masjid al-Nabavi, also introduced an academic education system that appealed to people at all levels .

With the advent of Islam, Hz. Muhammad succeeded in this practice and educational institutions began to form in this period. In Islamic teachings, education and training have an important place in socio-economic life besides worship; The Muslims perceive the orders of Islam in education and training very well and as a result of mobilizing all opportunities in this direction from the beginning, Hz. Muhammad had made a progress in terms of literacy and education that was incomparable to the period of ignorance.

In this study, the educational activities before and during the first period of Islam and the position of the Küttabs in these activities are discussed in a comparative way. In this context, the situation in the pre-Islamic period is discussed first. Afterwards, the importance of education in Islam, the beginning of the first education activities in Islam, the current educational institutions in the first period of Islam and their spread in the Islamic geography will be examined.

Keywords: *Education, Islam, Küttab, Social Politics, History of Education*

İslam'da Eğitim-Öğretimin İlk Dönemi ve Küttablar

Ahmet Yurtseven

Çankırı Karatekin Üniversitesi, ahmetyurtseven59@gmail.com

ÖZET: Eğitim-öğretim, insanlık tarihinin en eski kurumlarından birisidir. Tarihin her döneminde toplumlar, genelde ihtiyaçlarına yetecek ölçüde eğitim-öğretime ilgi göstermişlerdir. Ancak İslam öncesi Hicaz bölgesinde yaşayan Arap toplumunda eğitim-öğretime ilgi duyulmadığı ve okuma-yazma bilenlerin çok nadir olduğu görülmektedir. Arap toplumunda bedevi kültürü hâkim olduğu için bölgede okuma yazmaya ilgi duyanları tüccar, din adamları ve özel meraklılar olarak sıralamak mümkündür. Ancak İslam'da ise eğitim ve öğretim faaliyetleri, ilme ve eğitime vurgu yapan ilk nazil olan ayetleri müteakiben dini nitelikli ve ferdi olarak başlar; öğrenme ve öğretme süreciyle devam eder. Mekke'den Medine'ye göç edilmesiyle birlikte Mescid-i Nebevi'nin bitişiğine inşa edilen "suffa" ile de her seviyede insana hitap eden akademik bir eğitim sistemi ortaya konulur.

İslam'ın gelişiyle birlikte adeta okuma yazma seferberliği ilan eden Hz. Muhammed bu uygulamasında başarılı olur ve bu dönemde eğitim-öğretim kurumları oluşmaya başlar. İslami öğretilerde ibadetin yanı sıra sosyo-ekonomik hayatta da eğitim-öğretimin önemli bir yere sahip olması; Müslümanların eğitim ve öğretim konusundaki İslam'ın emirlerini çok iyi algılamaları başlangıçtan itibaren bu yönde tüm imkânlarını seferber etmeleri neticesinde Hz. Muhammed, okuma-yazma ve eğitim konusunda, cahiliye dönemiyle kıyaslanmayacak boyutta bir gelişme kaydeder.

Bu çalışma da, İslam öncesinde ve İslam'ın ilk döneminde eğitim-öğretim faaliyetlerine ve Küttabların bu faaliyetlerde konumuna karşılaştırmalı şekilde değinilmektedir. Bu bağlamda öncelikle İslam öncesi dönemdeki durum ele alınmaktadır. Sonrasında ise İslam'da eğitim-öğretimin önemi, İslam'da ilk eğitim-öğretim faaliyetinin başlaması, İslam'ın ilk döneminde mevcut eğitim-öğretim kurumları ve bunların İslam coğrafyasında yaygınlaşması irdelenecektir.

Anahtar Kelimeler: Eğitim-Öğretim, İslam, Küttab, Sosyal Siyaset, Eğitim Tarihi

The Perception of Cultural Heritage of Primary School Grade 4th Students: A Semiotic Research

Gül Tuncel*

Büşra Altuntaş**

*Marmara Üniversitesi, gul.tuncel@marmara.edu.tr

**Marmara Üniversitesi, busraa.altuntas1@gmail.com

ABSTRACT: Culture is a collection of creatures, values and behaviors transmitted from generation to generation as a result of human's intellectual, belief, and emotional activities. Education is of great importance in conveying cultural values to new generations. In order for people to be aware of the protection of historical structures and areas, their awareness on this issue should be established and developed since childhood. In this context, issues related to cultural heritage in Turkey is located in the primary school curriculum. The Social Studies course serves as a bridge between the past and the present that conveys the treasure of civilization to young people. Social Studies course especially emphasizes the cultural heritage learning field and culture and cultural heritage field and emphasizes the goal of creating cultural awareness based on cultural elements. In this direction, it was aimed to determine the perceptions of 4th grade students about the concept of cultural heritage within the scope of Social Studies course. Within the scope of the aim of the research, the method was designed as semiotic analysis. The study group of the study consists of 4th grade students who are studying in a public school in Gaziosmanpaşa district of Istanbul in 2018-2019 academic year. Easily accessible sampling and criterion sampling, one of the purposeful sampling methods of qualitative research, were used in the determination of the students participating in the research. The students were asked to draw pictures in order to learn their perceptions about cultural heritage, and then they were interviewed to explain what they depicted about their paintings. The students' drawings were analyzed by using the analysis model of the semiotic analysis techniques C. S. Peirce and Ferdinand de Saussure's serial and syntactic analysis techniques. As a result, it is seen that students' perceptions of cultural heritage generally occur in the form of material (concrete) cultural heritage elements such as museums, household rugs, paintings, as well as perceptions of spiritual (abstract) cultural heritage elements such as holidays, weddings and traditions.

Keywords: *Social Studies Education, Heritage, Semiotic.*

İlköğretim 4. Sınıf Öğrencilerinin Kültürel Miras Algisi: Göstergebilimsel Bir Araştırma

Gül Tuncel*

Büşra Altuntaş**

*Marmara Üniversitesi, gul.tuncel@marmara.edu.tr

**Marmara Üniversitesi, busraa.altuntas1@gmail.com

ÖZET: Kültür, insanın düşünsel, inançsal, duygusal etkinlikleri sonucunda ortaya çıkan yaratılar, değerler ve kuşaktan kuşağa aktarılan davranışlar bütünüdür. Kültürel değerlerin yeni kuşaklara iletilmesinde eğitim büyük önem taşımaktadır. Kişilerin tarihi yapı ve alanların korunması konusunda bilinç sahibi olmaları için, çocukluk dönemlerinden itibaren bu konuda farkındalıklarının oluşturulması ve geliştirilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede, Türkiye’de kültür varlıkları ile ilişkili konular ilköğretim müfredatında yer almaktadır. Sosyal Bilgiler dersi de geçmiş ile günümüz arasında medeniyet hazinesini gençlere ileten bir köprü görevi görmektedir. Sosyal Bilgiler dersi özellikle Kültürel Miras öğrenme alanı ile kültür ve kültürel miras alanına vurgu yapmakta, kültürel öğelerden hareketle kültürel bilinç yaratma hedefini ön plana çıkarmaktadır. Bu doğrultuda araştırmada ilköğretim 4. sınıf öğrencilerinin Sosyal Bilgiler dersi kapsamında kültürel miras kavramına ilişkin algılarını tespit etmek amaçlanmıştır. Araştırmanın amacı kapsamında yöntem göstergebilimsel analiz olarak tasarlanmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2018-2019 eğitim öğretim yılında İstanbul ili Gaziosmanpaşa ilçesinde bulunan bir devlet okulunda eğitim görmekte olan 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmaya katılan öğrencilerin belirlenmesinde nitel araştırmanın amaçlı örneklem yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme ve ölçüt örnekleme kullanılmıştır. Öğrencilerin kültürel mirasa ilişkin algılarını öğrenmek için resim çizmeleri istenmiş daha sonra öğrencilerle resimleri hakkında neler tasvir ettiklerini anlatmaları için görüşme yapılmıştır. Öğrencilerin çizimleri göstergebilim analiz tekniklerinden C. S. Peirce’in çözümleme modeli ile Ferdinand de Saussure’nin dizisel ve dizimsel çözümleme teknikleri birlikte kullanılarak analiz edilmiştir. Sonuç olarak öğrencilerin kültürel miras algılarının genellikle müze, ev halısı, tablo gibi maddi (somut) kültürel miras öğeleri şeklinde oluştuğu, bunun yanı sıra bayram, düğün, gelenek gibi manevi (soyut) kültürel miras öğeleri ile ilgili algılarının da mevcut olduğu görülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Sosyal Bilgiler eğitimi, kültürel miras, göstergebilim

Evaluation Of The Effects Of Critical Thinking Tendencies Of The Social Sciences Teacher Candidates To Their Democratic Attitudes In Terms Of Various Factors

Ayşe Özgün

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, aysekurtoğlu94@gmail.com

---

ABSTRACT: The purpose of the present study is to determine the democratic attitude and critical thinking tendency degree of the social sciences teacher candidates and to detect the relation between the democratic attitude and critical thinking tendency in terms of various factors. Thus, first of all, the cognitive and theoretical frame was created by making a literature research. In the fieldwork the scale was applied to 825 social sciences teacher candidates who are from 4 different districts and 6 different universities and are receiving education in 2018-2019 education years. As data collection tools the “*Democratic Attitude Scale*” adapted by Gözütok (1995) and “*Critical Thinking Tendencies Scale*” developed by Semerci (2016) were used. Data collected through the scales were analyzed by using SPSS 22,0 and tabularized and then interpreted. In the study it was deduced that critical thinking tendencies and democratic attitude scores of social sciences teacher candidates, gender and social media usage factors are significantly differentiated, besides in the democratic attitude scores the university (which they take their education from) factor is significantly differentiated. It was deduced that pursuant to class level, sibling number, mother’s educational status, father’s educational status, mother’s income, father’s income, where family lives, duration of watching TV factors, democratic attitude scores are not significantly differentiated. In order to examine whether the factors are significantly differentiated or not, *Mann Whitney U test* and *Kruskall Wallis H test* were applied. So as to detect the effect of social sciences teacher candidates’ critical thinking tendencies to their democratic attitude *Spearman’s Rho Correlation Analysis* was applied. According to the analysis, there is a positive and high level of relation between critical thinking tendencies and democratic attitudes of social sciences teacher candidates. Also according to the results of descriptive analysis, social science teacher candidates’ critical thinking tendencies and democratic attitudes are high and in their democratic attitude there is no significant differentiation as regards to the district where university is located.

Keywords: *Democratic attitude, critical thinking tendency, social sciences*

Sosyal Bilgiler Öğretmen Adaylarının Eleştirel Düşünme Eğilimlerinin Demokratik Tutumlarına Etkisinin Çeşitli Değişkenler Açısından Değerlendirilmesi

Ayşe Özgün

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University, aysekurtoğlu94@gmail.com

ÖZET: Bu çalışmada sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimi düzeylerini ve demokratik tutum belirlemek ve arasındaki ilişkiyi çeşitli değişkenler açısından tespit etmek amaçlanmıştır. Bu nedenle, öncelikle, alan yazın incelemesi yapılarak, çalışmanın kavramsal ve teorik çerçevesi oluşturulmuştur. Alan çalışması bölümünde 2018-2019 eğitim ve öğretim yılında öğrenim gören 4 farklı bölge 6 farklı üniversiteden 825 sosyal bilgiler öğretmen adayına ölçek uygulaması yapılmıştır. Veri toplama araçları olarak, Gözütok (1995) tarafından uyarlanan “Demokratik Tutum Ölçeği” ve Semerci (2016) tarafından geliştirilen Eleştirel Düşünme Eğilimi (EDE) Ölçeği kullanılmıştır. Ölçek yoluyla elde edilen veriler, SPSS 22,0 kullanılarak analiz edilmiş ve tablo haline getirilerek yorumlanmıştır. Çalışmaya göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ve demokratik tutum puanlarında cinsiyet ve sosyal medya kullanımı değişkeninin anlamlı şekilde farklılaştığı ayrıca demokratik tutum puanlarında öğrenim gördükleri üniversite değişkeninin anlamlı şekilde farklılaştığı ve sınıf düzeyi, kardeş sayısı, anne eğitim durumu, baba eğitim durumu, anne gelir düzeyi, baba gelir düzeyi, ailenin yaşadığı yerleşim birimi, televizyon izleme süresi değişkenlerine göre de anlamlı şekilde farklılaşmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Değişkenlerin anlamlı şekilde farklılaşıp farklılaşmadığını incelemek amacıyla Mann Whitney U testi ve Kruskal Wallis H testi uygulanmıştır. Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimlerinin demokratik tutumlarına etkisini tespit etmek amacıyla Spearman's Rho korelasyon analizi uygulanmıştır. Analiz sonucuna göre sosyal bilgiler öğretmen adaylarının eleştirel düşünme eğilimleri ile demokratik tutumları arasında pozitif yönde ve yüksek düzeyde ilişki bulunduğu anlaşılmıştır. Ayrıca sosyal bilgiler öğretmen adaylarının betimsel analiz sonuçlarına göre eleştirel düşünme eğilimleri ve demokratik tutumlarının yüksek düzeyde olduğu ve demokratik tutumlarında üniversitelerinin bulunduğu bölgeye göre anlamlı fark bulunmadığı tespit edilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Demokratik tutum, eleştirel düşünme eğilimi, sosyal bilgiler

Tarih Öğretiminde Dijital Materyal Geliştirme Sürecinin Dijital Okuryazarlık Becerilerine Etkisi

Türkan Çelik*

Fatih Tıkman**

*Kilis 7 Aralık Üniversitesi, turkancelik@kilis.edu.tr

**Kilis 7 Aralık Üniversitesi, fatihtikman@kilis.edu.tr

ÖZET: Eğitim-öğretim ortamlarının teknolojik alt yapılarının da gelişmesiyle birlikte, eğitim ortamlarında kullanılacak öğretim materyalinin bilgisayar, internet ve sosyal medya araçlarının ustaca kullanıldığı özelliklere sahip olması beklenmektedir. Zira son yıllarda hazırlanan öğretim programlarında 21. yüzyılda yetiştirilen öğrenci niteliklerinde “dijital yetkinlik” özelliğinin vurgulandığı dikkatleri çekmektedir (MEB, 2018). Bu gibi yetkinliklerin kazandırılması için 21. yüzyıl öğretmenin öğrenme çevrelerini düzenlerken; teknoloji kullanımı konusunda başta kendisinin uzmanlaşması, teknolojiyi kullanma niteliğinin yanında teknoloji ile öğrenme çevrelerini destekleyici etkinlik, materyal ve öğrenme nesnesi gibi içerikler oluşturarak “üretme” özelliğine de sahip olması gerekmektedir (Orhan Göksün ve Aşkın Kurt, 2018). Bu çalışmanın amacı Tarih formasyon öğrencilerinin dijital materyallerle bütünleştirilmiş materyal tasarım dersinde dijital okuryazarlık durumlarını incelemektir. Araştırmada tek gruplu ön test son test kontrol grupsuz deneysel desen kullanılmıştır. Araştırmanın katılımcılarını bir devlet üniversitesinin tarih bölümünde formasyon eğitimi alan 34 öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak ise Ng (2012) tarafından geliştirilen Üstündağ, Güneş ve Bahçivan (2017) tarafından Türkçeye uyarlanan “Dijital Okuryazarlık Ölçeği” kullanılmıştır. Araştırmada deneysel işlem süresi 8 hafta olarak belirlenmiştir. Bu süreç içerisinde öncelikle öğrencilere ön test olarak ‘Dijital Okuryazarlık Ölçeği’ uygulanmıştır. Ardından deneysel işlem süresince tarih öğretim programında yer alan kazanımlar göz önünde bulundurularak dijital materyaller hazırlanmıştır. Hazırlanan dijital materyaller, örnek bir tarih dersi kapsamında sınıfta kullanılmıştır. Öğrenciler bu süreçte dijital teknolojileri bilinçli bir şekilde kullanmaya çalışmışlardır. Dijital materyal geliştirme sürecinde yapılan etkinliklerle öğrencilerin Dijital Okuryazarlık becerileri artırılmaya çalışılmıştır. Yapılan etkinliklerde interneti, akıllı tahtayı, dijital ortamlarda bulunan sanal araçları etkin bir biçimde kullanarak materyaller hazırlanmıştır. Deneysel işlem sonucunda ise ön testte kullanılan ‘Dijital Okuryazarlık Ölçeği’ öğrencilere son test olarak uygulanmıştır. Veriler SPSS istatistik programı kullanılarak çözümlenmiştir. Verilerin çözümlenmesinde yapılan ilişkili bağımlı t test sonucunda öğrencilerin dijital okur yazarlık ölçeğinden elde edilen ön test puanları ($\bar{x}=27,1381$) ile sontest ($\bar{x}=39,1331$) puanları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuştur ($p<.05$). Bu farklılık dijital okuryazarlık ölçeği sontest puanları lehinedir. Bu sonuç Dijital materyalle donatılmış eğitimin Dijital okuryazarlık durumları üzerinde olumlu etkili yaptığını ifade etmektedir. Araştırma sonuçlarının öğretmen yetiştirme alanında Dijital okuryazarlık durumlarının geliştirilmesine yönelik uygulamalara yeni bir bakış açısı kazandıracağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Tarih öğretimi, dijital materyal, dijital okuryazarlık, deneysel desen